

Ewangelia Mateusza

Rozdział 1

1. Zwój narodzenia Jezusa Pomazańca syna Dawida syna Abrahama 2. Abraham zrodził Izaaka Izaak zaś zrodził Jakuba Jakub zaś zrodził Judasza i braci jego 3. Judasz zaś zrodził Faresa i Zarę z Tamar Fares zaś zrodził Esroma Esrom zaś zrodził Arama 4. Aram zaś zrodził Aminadaba Aminadab zaś zrodził Naassona Naasson zaś zrodził Salmona 5. Salmon zaś zrodził Booza z Rachab Booz zaś zrodził Obeda z Rut Obed zaś zrodził Jessego 6. Jesse zaś zrodził Dawida króla Dawid zaś król zrodził Salomona z (tej, co) Uriasza 7. Salomon zaś zrodził Roboama Roboam zaś zrodził Abiasza Abiasz zaś zrodził Asę 8. Asa zaś zrodził Jozafata Jozafat zaś zrodził Jorama Joram zaś zrodził Ozjasza 9. Ozjasz zaś zrodził Joatama Joatam zaś zrodził Achaza Achaz zaś zrodził Ezechiasza 10. Ezechiasz zaś zrodził Manassesa Manasses zaś zrodził Amona Amon zaś zrodził Jozjasza 11. Jozjasz zaś zrodził Jechoniasza i braci jego za przesiedlenia (do) Babilonu 12. za zaś przesiedlenia (do) Babilonu Jechoniasz zrodził Salatiela Salatiel zaś zrodził Zorobabela 13. Zorobabel zaś zrodził Abiuda Abiud zaś zrodził Eliakima Eliakim zaś zrodził Azora 14. Azor zaś zrodził Sadoka Sadok zaś zrodził Achima Achim zaś zrodził Eliuda 15. Eliud zaś zrodził Eleazara Eleazar zaś zrodził Mattana Mattan zaś zrodził Jakuba 16. Jakub zaś zrodził Józefa męża Marii z której został zrodzony Jezus który jest nazywany Pomazaniec 17. Wszystkich więc pokoleń od Abrahama aż do Dawida

pokoleń czternaście i od Dawida aż do przesiedlenia (do) Babilonu pokoleń czternaście i od przesiedlenia (do) Babilonu aż do Pomazańca pokoleń czternaście 18. zaś Jezusa Pomazańca narodzenie takie było zostawszy zaręczona bowiem matka jego Maria Józefowi zanim niż zejść się im została znaleziona w łonie mającą z Ducha Świętego 19. Józef zaś mąż jej sprawiedliwy będąc i nie chcąc jej wystawić na pokaz chciał potajemnie opuścić ją 20. Te zaś on rozważywszy oto zwiastun Pana we śnie został ukazany mu mówiąc Józefie synu Dawida nie bałbyś się przyjąć Mariam żony twojej (co) bowiem w niej które zostało zrodzone z Ducha jest Świętego 21. Urodzi zaś syna i nazwiesz imieniem Go Jezus On bowiem zbawi lud jego z grzechów ich 22. To zaś całe stało się aby zostałyby wypełnione co zostało powiedziane przez Pana przez proroka mówiącego 23. Oto dziewica w łonie będzie mieć i urodzi syna i nazwą imię Jego Emmanuel co jest które jest tłumaczone z nami Bóg 24. Gdy został obudzony zaś Józef ze snu uczynił jak polecił mu zwiastun Pana i przyjął żonę jego 25. I nie poznał jej aż do kiedy urodziła syna jej pierwородnego i nazwał imię jego Jezus

Rozdział 2

1. zaś Jezus który został zrodzony w Betlejem (w) Judei w dniach Heroda króla oto magowie ze wschodów przybyli do Jerozolimy 2. mówiąc gdzie jest który został zrodzony Król Judejczyków zobaczyliśmy bowiem Jego gwiazdę na wschodzie i przyszliśmy oddać cześć Mu 3. Usłyszawszy zaś Herod król został poruszony i całą Jerozolima z nim 4. I zebrawszy

wszystkich arcykapłanów i znawców Pisma ludu
wypytywał się od nich gdzie Pomazaniec jest
rodzony **5.** zaś powiedzieli mu w Betlejem (w)
Judei tak bowiem jest napisane przez proroka
6. I ty Betlejem ziemio Judy wcale nie
najmniejsze jesteś wśród namiestników Judy
z ciebie bowiem wyjdzie przewodzący który
będzie pasterz ludu mój Izrael **7.** Wtedy Herod
potajemnie wezwawszy magów dokładnie się
dowiedział u nich (o) czas ukazującej się
gwiazdy **8.** i posławszy ich do Betlejem
powiedział poszedłszy uważnie wypytajcie się
o dzieciątko kiedy zaś znaleźlibyście oznajmijcie
mi żeby i ja przyszedłszy mógłbym oddać cześć
Mu **9.** zaś wysłuchawszy króla poszli i oto
gwiazda którą zobaczyli na wschodzie
wyprzedziła ich aż przyszedłszy stanęła powyżej
gdzie było dzieciątko **10.** Zobaczywszy zaś
gwiazdę uradowali się radością wielką bardzo
11. i przyszedłszy do domu zobaczyli dzieciątko
z Marią matką Jego i upadłszy oddali cześć Mu
i otworzywszy skarby ich przynieśli Mu dary
złoto i kadzidło i mirrę **12.** i zostawszy
ostrzeżonymi we śnie nie zawrócić do Heroda
przez inną drogę oddalili się do krainy ich
13. Oddaliwszy się zaś oni oto zwiastun Pana
ukazuje się we śnie Józefowi mówiąc zostawszy
podniesionym weź dzieciątko i matkę Jego
i uciekaj do Egiptu i bądź tam aż (kiedy)kolwiek
powiedziałbym ci zamierza bowiem Herod
szukać dzieciątko (żeby) zniszczyć je **14.** zaś
zostawszy podniesionym wziął dzieciątko
i matkę Jego nocą i oddalił się do Egiptu
15. I był tam aż do śmierci Heroda aby zostałyby
wypełnione które zostało powiedziane przez

Pana przez proroka mówiącego z Egiptu
wezwałem Syna mego **16.** Wtedy Herod
zobaczywszy że został wykpiony przez magów
został rozgniewany bardzo i wysławszy zabił
wszystkich chłopców w Betlejem i w całych
granicach jego od dwuletnich i poniżej według
czasu którego dokładnie się dowiedział od
magów **17.** Wtedy zostało wypełnione co zostało
powiedziane przez Jeremiasza proroka
mówiącego **18.** Głos w Rama został usłyszany
lament i płacz i biadanie wielkie Rachel
opłakując dzieci jej i nie chciała zostać
pocieszoną gdyż nie są **19.** Gdy zmarł zaś Herod
oto zwiastun Pana we śnie ukazuje się Józefowi
w Egipcie **20.** Mówiąc zostawszy podniesionym
weź dzieciątko i matkę Jego i idź do ziemi
Izraela zmarli bowiem szukający życia
dzieciątka **21.** zaś zostawszy podniesionym wziął
dzieciątko i matkę Jego i przyszedł do ziemi
Izraela **22.** Usłyszawszy zaś że Archelaus króluje
nad Judeą zamiast Heroda ojca jego bał się tam
wrócić zostawszy ostrzeżonym zaś we śnie
oddalił się do części Galilei **23.** I przyszedłszy
zamieszkał w mieście które jest nazywane
Nazaret żeby zostałyby wypełnione co zostało
powiedziane przez proroków że Nazarejczyk
zostanie nazwany

Rozdział 3

1. W zaś dniach tych przybywa Jan Zanurzający
głoszący na pustkowiu Judei **2.** i mówiący
opamiętajcie się zbliżyło się bowiem Królestwo
Niebios **3.** Ten bowiem jest (o) którym zostało
powiedziane przez Izajasza proroka mówiącego
głos wołającego na pustkowiu przygotujcie
drogę Pana proste czynicie ścieżki Jego **4.** Sam

zaś Jan miał odzienie jego z włosów wielbłąda i pas skórzany wokół biodra jego zaś pożywienie jego było szarańcze i miód dziki 5. Wtedy wychodziła do niego Jerozolima i cała Judea i cała okolica Jordanu 6. i byli zanurzani w Jordanie przez niego wyznający grzechy ich 7. Zobaczywszy zaś licznych faryzeuszów i saduceuszów przychodzących do zanurzenia jego powiedział im płody żmij kto pokazał wam (jako) uciec od mającego przyjść gniewu 8. Uczynicie więc owoce godne nawrócenia 9. i nie uważalibyście mówić w sobie Ojca mamy Abrahama mówię bowiem wam że może Bóg z kamieni tych wzbudzić dzieci Abrahama 10. Już zaś i siekiera do korzenia drzew jest przyłożona każde więc drzewo nie czyniące owocu dobrego jest odcinane i w ogień jest rzucane 11. Ja wprawdzie zanurzam was w (w) wodzie ku nawróceniu (Ten) zaś za mną przychodzący mocniejszy ode mnie jest któremu nie jestem wart sandałów unieść On was zanurzy w Duchu Świętym i ogniu 12. Którego wiejadło w rękę Jego i wyczyści klepisko Jego i zbierze pszenicę Jego do spichlerza zaś plewę spali ogniem nieugaszonym 13. Wtedy przybywa Jezus z Galilei nad Jordanem do Jana (by) zostać zanurzonym przez niego 14. zaś Jan powstrzymywał Go mówiąc ja potrzebę mam przez Ciebie zostać zanurzonym a Ty przychodzisz do mnie 15. Odpowiedziawszy zaś Jezus powiedział do Niego pozwól teraz tak bowiem przystające jest nam wypełnić całą sprawiedliwość wtedy dopuszcza Go 16. A zostawszy zanurzonym Jezus wyszedł zaraz z wody i oto zostały otworzone Mu

niebiosa i zobaczył Ducha Boga schodzącego jakby gołębica i przychodzącego na Niego 17. I oto głos z niebios mówiący Ten jest Syn mój umiłowany w którym miałem upodobanie

Rozdział 4

1. Wtedy Jezus został wyprowadzony na pustkowia przez Ducha (by) zostać doświadczonym przez oszczercę 2. A skończywszy post dni czterdzieści i nocy czterdzieści później zgłodniał 3. I podszedłszy (do) Niego (ten) poddający próbie powiedział jeśli Syn jesteś Boga powiedz aby kamienie te chleby stałyby się 4. zaś odpowiedziawszy powiedział jest napisane nie na chlebie samym będzie żył człowiek ale na każdym przesłaniu wychodzącym przez usta Boga 5. Wtedy bierze Go oszczerca do świętego miasta i stawia Go na szczycie świątyni 6. i mówi Mu jeśli Syn jesteś Boga rzuć się w dół jest napisane bowiem że zwiastunom Jego przykaże o Tobie i na rękach podniosą Cię by czasem nie potknąłbyś o kamień stopy Twojej 7. Powiedział mu Jezus znów jest napisane nie będziesz wystawiał na próbę Pana Boga twojego 8. Znów bierze Go oszczerca na górę wysoką bardzo i ukazuje Mu wszystkie królestwa świata i chwale ich 9. i mówi Mu te wszystkie Ci dam jeśli upadłszy oddałbyś cześć mi 10. Wtedy mówi mu Jezus odchódź szatanie jest napisane bowiem Panu Bogu twojemu będziesz oddawał cześć i Jemu samemu będziesz służył 11. Wtedy opuszcza Go oszczerca i oto zwiastunowie podeszli i służyli Mu 12. Usłyszawszy zaś Jezus że Jan został wydany oddalił się do Galilei 13. I pozostawiwszy Nazaret przyszedłszy zamieszkał w Kapernaum

nadmorskim w granicach Zabulona i Neftalego
14. Aby zostałyby wypełnione co zostało
powiedziane przez Izajasza proroka mówiącego
15. Ziemia Zabulona i ziemia Neftalego droga
morza za Jordanem Galilea pogan **16.** Lud
siedzący w ciemności zobaczył światło wielkie
i siedzącym w krainie i cieniu śmierci światło
wzeszło im **17.** Od wtedy zaczął Jezus głosić
i mówić opamiętajcie się zbliżyło się bowiem
Królestwo Niebios **18.** Przechodząc zaś Jezus
obok morza Galilei zobaczył dwóch braci
Szymona który jest nazywany Piotrem
i Andrzeja brata jego zarzucających sieć rybacką
w morze byli bowiem rybacy **19.** I mówi im
chodźcie za Mną a uczynię was rybakami ludzi
20. zaś zaraz opuściwszy sieci rybackie podążyli
za Nim **21.** A poszedłszy dalej stamtąd zobaczył
innych dwóch braci Jakuba (tego) Zebedeusza
i Jana brata jego w łodzi z Zebedeuszem ojcem
ich naprawiających sieci rybackie ich i wezwał
ich **22.** zaś zaraz opuściwszy łódź i ojca ich
podążyli za Nim **23.** I obchodził całą Galileę
Jezus nauczając w zgromadzeniach ich i głosząc
dobrą nowinę Królestwa i lecząc każdą chorobę
i każdą słabość wśród ludu **24.** I poszedł słuch
(o) Nim na całą Syrię i przynosili Mu wszystkich
złe mających się różnymi chorobami
i męczarniami którzy są objęci i którzy są
opętani przez demony i lunatykujących
i sparaliżowanych i uleczył ich **25.** I podążyły za
Nim tłumy wielkie z Galilei i Dekapolu
i Jerozolimy i Judei i z za Jordanu

Rozdział 5

1. Zobaczywszy zaś tłumy wszedł na górę i gdy
usiadł On podeszli (do) Niego uczniowie Jego

2. I otworzywszy usta Jego nauczał ich mówiąc
3. Szczęśliwi ubodzy - duchem gdyż ich jest
Królestwo Niebios **4.** Szczęśliwi którzy smucą
się gdyż oni zostaną pocieszeni **5.** Szczęśliwi
łagodni gdyż oni odziedziczą ziemię
6. Szczęśliwi którzy są głodni i którzy pragną
sprawiedliwości gdyż oni zostaną nasyceni
7. Szczęśliwi miłosierni gdyż oni doznają litości
8. Szczęśliwi czyści sercem gdyż oni Boga
zobaczą **9.** Szczęśliwi pokój czyniący gdyż oni
synowie Boga zostaną nazwani **10.** Szczęśliwi
którzy są prześladowani ze względu na
sprawiedliwość gdyż ich jest Królestwo Niebios
11. Szczęśliwi jesteście kiedy znieważyliby was
i prześladowaliby i mówiliby wszelką
niegodziwą wypowiedź przeciw was kłamiący ze
względu na Mnie **12.** Radujcie się i weselcie się
że zapłata wasza wielka w niebiosach tak
bowiem prześladowali proroków przed wami
13. Wy jesteście sól ziemi jeśli zaś sól zostałaby
pozbawiona smaku w czym zostanie posolona na
nic jest silna już jeśli nie zostać wyrzuconą na
zewnątrz i być deptaną przez ludzi **14.** Wy
jesteście światło świata nie może miasto zostać
ukryte na górze leżące **15.** Ani zapalają lampę
i kładą ją pod korcem ale na świeczniku i świeci
wszystkim w domu **16.** Tak niech zaświeci
światło wasze przed ludźmi żeby zobaczyliby
wasze dobre czyny i chwaliliby Ojca waszego
w niebiosach **17.** Nie wnioskowalibyście że
przyszedłem obalić Prawo lub proroków nie
przyszedłem obalić ale wypełnić **18.** Amen
bowiem mówię wam aż (kiedy)kolwiek
przeminęłoby niebo i ziemia jota jedna lub jedna
kreska nie przeminęłaby z Prawa aż

(kiedy)kolwiek wszystkie stałoby się **19**. Który jeśli więc rozwiązałby jedno (z) przykazań tych najmniejszych i nauczałby tak ludzi najmniejszym zostanie nazwany w Królestwie Niebios który- zaś kolwiek uczyniłby i nauczałby ten wielki zostanie nazwany w Królestwie Niebios **20**. Mówię bowiem wam że jeśli nie obfitowałyby sprawiedliwość wasza bardziej (niż) znawców Pisma i faryzeuszów nie weszlibyście do Królestwa Niebios **21**. Usłyszeliście że zostało powiedziane dawnym nie będziesz mordować który- zaś kolwiek mordowałby winny będzie sądu **22**. Ja zaś mówię wam że każdy który jest zagniewany (na) brata jego bez powodu winny będzie sądu który- zaś kolwiek powiedziałby bratu jego Raka winny będzie sanhedrynowi który- zaś kolwiek powiedziałby głupcze winny będzie w Gehennę ognia **23**. Jeśli więc przynosiłbyś dar twój na ołtarzu i tam zostałyby ci przypomniane że brat twój ma coś przeciw tobie **24**. zostaw tam dar ofiarny twój przed ołtarzem i odchodź najpierw zostać pojednany (z) bratem twoim i wtedy przyszedłszy przynieś dar twój **25**. Bądź który jest życzliwy przeciwnikowi twojemu szybko dopóki kiedy jesteś w drodze z nim by czasem nie cię wydałby przeciwnik sędziemu i sędzia ciebie wydałby podwładnemu i do strażnicy zostaniesz rzucony **26**. Amen mówię ci nie wyszedłbyś stamtąd aż (kiedy)kolwiek oddałbyś ostatnie ćwierć asa **27**. Usłyszeliście że zostało powiedziane przodkom nie będziesz cudzołożyć **28**. Ja zaś mówię wam że każdy patrzący na kobietę ku pożądać jej już dokonał cudzołóstwa (z) nią w sercu jego **29**. Jeśli zaś oko twoje

prawie gorszy cię wyrwij je i rzuć od ciebie jest korzystne bowiem tobie aby zginałby jeden (z) członków twoich a nie całe ciało twoje zostałyby wrzucone do Gehenny **30**. I jeśli prawa twoja ręka gorszy cię odetnij ją i rzuć od ciebie jest korzystne bowiem tobie aby zginałby jeden (z) członków twoich i nie całe ciało twoje zostałyby wrzucone w Gehennę **31**. Zostało powiedziane zaś że który- kolwiek oddaliłby żonę jego niech da jej rozwód **32**. Ja zaś mówię wam że który- kolwiek oddaliłby żonę jego poza sprawą nierządu czyni ją cudzołożyc i który jeśli która jest oddaloną poślubiłby cudzołożyc **33**. Znów usłyszeliście że zostało powiedziane przodkom nie będziesz fałszywie przysięgał oddasz zaś Panu przysięgi twoje **34**. Ja zaś mówię wam nie przysięgać całkiem ani na niebo gdyż tron jest Boga **35**. Ani na ziemię gdyż podnózek jest stóp Jego ani na Jerozolimę gdyż miasto jest wielkiego króla **36**. Ani na głowę twoją przysięgałbyś gdyż nie możesz jednego włosa białym lub czarnym uczynić **37**. niech jest zaś słowo wasze tak tak nie nie (co) zaś ponadto te od niegodziwego jest **38**. Usłyszeliście że zostało powiedziane oko za oko i ząb za ząb **39**. Ja zaś mówię wam nie przeciwstawić się niegodziwemu ale który cię będzie uderzał w prawy twój policzek zwróć (ku) niemu i inny **40**. A chcącemu (z) tobą zostać osądzonym i tunikę twoją wziąć zostaw mu i płaszcz **41**. I kto ciebie przymusi milę jedną odchodź z nim dwie **42**. Proszącemu ciebie daj i (od) chcącego od ciebie pożyczyć nie zostałbyś odwróconym **43**. Usłyszeliście że zostało powiedziane będziesz miłował bliźniego twojego

i będziesz nienawidził wroga twojego **44**. Ja zaś mówię wam, będziesz miłował wrogów waszych, błogosławcie, przeklinających was, dobrze czyńcie, nienawidzącym was, i módlcie się za znieważającymi was i prześladowającymi was **45**, żeby stalibyście się synowie Ojca waszego w niebiosach, gdyż słońce Jego wschód sprawia na niegodziwych i dobrych, i pada deszcz na sprawiedliwych i niesprawiedliwych **46**. Jeśli bowiem umiłowalibyście miłujących was, jaką zapłatę macie, czyż nie i celnicy to czynią **47**. A jeśli pozdrawialibyście braci waszych, jedynie co ponad czynicie, czyż nie i celnicy tak czynią **48**. Będziecie więc wy dojrzałymi tak, jak Ojciec wasz w niebiosach doskonały jest

Rozdział 6

1. Wystrzegajcie się (by) jałmużny waszej, nie czynić wobec ludzi w celu zostać widzianym (przez) nich, jeśli zaś nie zapłaty, nie macie od Ojca waszego w niebiosach **2**. Kiedy więc czyniłbyś jałmużnę, nie zatrąbiłbyś przed tobą tak, jak obłudnicy czynią w zgromadzeniach i na ulicach, żeby została oddana chwała przez ludzi, amen, mówię wam, otrzymują zapłatę ich **3**. Ty zaś, czyniąc jałmużnę, niech pozna lewa strona twoja, co czyni prawa strona twoja **4**, żeby była twoja jałmużna w ukryciu, i Ojciec twój, widzący w ukryciu, On odda ci w jawności **5**. I kiedy modliłbyś się, nie będziesz tak, jak obłudnicy, gdyż lubią w zgromadzeniach i na rogach placów, stojąc, modlić się, jakkolwiek zostaliby ukazani ludziom, amen, mówię wam, gdyż otrzymują zapłatę ich **6**. Ty zaś, kiedy modliłbyś się, wejdź do schowka twojego i zamknąwszy drzwi, twoje, pomódl się (do) Ojca

twojego w ukryciu, i Ojciec twój, widzący w ukryciu, odda tobie w jawności **7**. Modląc się, zaś nie paplalibyście tak, jak poganie myślą, bowiem że w wielomówstwie ich zostaną wysłuchani **8**. Nie więc zostalibyście przyrównanymi (do) nich, wie bowiem Ojciec wasz, co potrzebę macie, zanim wy poprosicie Go **9**. Tak więc, módlcie się, wy, Ojcze nasz, w niebiosach, niech zostanie uświęcone imię Twoje **10**, niech przyjdzie Królestwo Twoje, niech stanie się wola Twoja, jak w niebie i na ziemi **11**. Chleb nasz powszedni, daj nam dzisiaj **12**, i odpuść nam winy nasze, jak i my odpuszczamy winowajcom naszych **13**, i nie wprowadziłbyś nas w próbę, ale uratuj nas z niegodziwego, gdyż Twoje jest Królestwo i moc i chwała na wieki, amen **14**. Jeśli bowiem odpuścilibyście ludziom (od) upadków ich, odpuści i wam Ojciec wasz, niebiański **15**. Jeśli zaś nie odpuścilibyście ludziom upadki ich, ani Ojciec wam odpuści upadki wasze **16**. Kiedy zaś pościlibyście, nie stawajcie się tak, jak obłudnicy, ponurzy, zniekształcają, bowiem oblicza ich, żeby zostaliby ukazani ludziom, poszczą, amen, mówię wam, że otrzymują zapłatę ich **17**. Ty zaś poszcząc, namaść swoją głowę i oblicze twoje, umyj **18**, żeby nie zostałbyś ukazany ludziom, poszczą, ale Ojcu twojemu w ukryciu, a Ojciec twój, widzący w ukryciu, odda tobie w jawności **19**. Nie gromadźcie wam skarbów na ziemi, gdzie mól i rdza niszczy, i gdzie złodzieje przekopują się i kradną **20**. Gromadźcie zaś wam skarby w niebie, gdzie ani mól ani rdza niszczy, i gdzie złodzieje nie przekopują się ani kradną **21**. Gdzie bowiem jest skarb wasz, tam będzie i serce wasze

22. Lampa ciała jest oko jeśli więc oko twoje proste byłoby całe ciało twoje świetliste będzie

23. Jeśli zaś oko twoje niegodziwe byłoby całe ciało twoje ciemne będzie jeśli więc światło w tobie ciemność jest ciemność jak wielka

24. Nikt może dwóm panom być niewolnikiem albo bowiem jednego znienawidzi a innego będzie miłował albo jednego będzie trzymać się a innego zlekceważy nie możecie Bogu być niewolnikami i mamonie

25. Dla- tego mówię wam nie martwcie się (o) życie wasze co zjedlibyście i co wypilibyście ani (o) ciało wasze (w) co przyobleklibyście się czyż nie życie więcej jest (od) pożywienia i ciało (od) odzienia

26. Przypatrzcie się ku ptakom nieba że nie sieją ani żną ani zbierają do spichlerzów a Ojciec wasz niebiański karmi je nie wy raczej przewyższacie ich

27. Kto zaś z was martwiąc się może dodać do wzrostu jego łokieć jeden

28. I o odzienie dlaczego martwcie się zwróćcie uwagę (na) lilie pola jak wzrastają nie trują się ani przędą

29. Mówię zaś wam że ani Salomon w całej chwale jego okrył się jak jedna (z) tych

30. Jeśli zaś trawę pola dzisiaj będącą i jutro w piec która jest rzuconą Bóg tak przyodziewa nie wiele bardziej was małej wiary

31. Nie więc martwilibyście się mówiąc co zjedlibyśmy lub co wypilibyśmy lub (w) co okrylibyśmy się

32. Wszystkich bowiem tych poganie poszukuje (poszukują) wie bowiem Ojciec wasz niebiański że potrzebujecie tych wszystkich

33. Szukajcie zaś najpierw Królestwa Boga i sprawiedliwości jego a te wszystkie zostanie dodane wam

34. Nie więc martwilibyście się na jutro bowiem jutro

będzie się martwić (o) siebie wystarczające dniowi zło jego

Rozdział 7

1. Nie sądzcie aby nie zostalibyście osądzeni

2. W jakim bowiem sądzie sądzicie zostaniecie osądzeni i w jakiej mierze mierzycie odmierzają proporcjonalnie wam

3. Dlaczego zaś widzisz drzazgę w oku brata twojego zaś w twoim oku belki nie dostrzegasz

4. Lub jak powiesz bratu twojemu pozwól wyrzuciłbym drzazgę z oka twojego a oto belka w oku twoim

5. Obludniku wyrzuc najpierw belkę z oka twojego a wtedy przejrzyś się (by) wyrzucić drzazgę z oka brata twojego

6. Nie dalibyście świętego psom ani rzucilibyście pereł waszych przed świnię by czasem nie zdeptałyby ich wśród stóp ich i obróciwszy się rozszarpałyby was

7. Proście a zostanie dane wam szukajcie a znajdziecie pukajcie a zostanie otworzone wam

8. Każdy bowiem proszący otrzymuje a szukający znajduje a pukającemu zostanie otworzone

9. Albo kto jest z was człowiek którego jeśli poprosiłby syn jego (o) chleb czy kamień poda mu

10. I jeśli rybę poprosiłby nie węża poda mu

11. Jeśli więc wy niegodziwi będąc wiecie (jak) dary dobre dawać dzieciom waszym ile więcej bardziej Ojciec wasz w niebiosach da dobre proszącym Go

12. Wszystkie więc jak- kolwiek chcielibyście aby czyniliby wam ludzie tak i wy czyńcie im takie bowiem jest Prawo i prorocy

13. Wejdźcie przez ciasną bramę gdyż szeroka brama i przestronna droga prowadząca w zgubę i liczni są wchodzący przez nią

14. Gdyż ciasna brama i która jest ścieśniona droga prowadząca w życie i nieliczni są znajdujący ją

15. Wystrzegajcie się zaś od fałszywych proroków którzy przychodzą do was w odzieniu owiec od wewnątrz zaś są wilki drapieżne **16.** Z owoców ich poznacie ich czy nie zbierają z cierni winne-grona lub z ostów fig **17.** Tak każde drzewo dobre owoce dobre czyni zaś zgniłe drzewo owoce niegodziwe czyni **18.** Nie może drzewo dobre owoców niegodziwych czynić ani drzewo zgniłe owoców dobrych czynić **19.** Każde drzewo nie czyniące owocu dobrego jest odcinane i w ogień jest rzucone **20.** Zatem prawdziwie z owoców ich poznacie ich **21.** Nie każdy mówiący mi Panie Panie wejdzie do Królestwa Niebios ale czyniący wolę Ojca mego w niebiosach **22.** Liczni powiedzą Mi w ten dzień Panie Panie nie (w) Twoim imieniu prorokowaliśmy i (w) Twoim imieniu demony wyrzucaliśmy i (w) Twoim imieniu dzieła mocy liczne uczyniliśmy **23.** I wtedy wyznam im że nigdy poznałem was odstąpić ode Mnie czyniący bezprawie **24.** Każdy więc który słucha moich słów tych i czyni je będzie podobny on mężowi rozumnemu który zbudował dom jego na skale **25.** I spadł deszcz i przyszły rzeki i powiały wiatry i napadły dom ten i nie upadł był ugruntowany bowiem na skale **26.** A każdy słuchający moich słów tych i nie czyniący ich zostanie upodobniony mężowi głupiemu który zbudował dom jego na piasku **27.** i spadł deszcz i przyszły rzeki i zawały wiatry i uderzyły dom ten i upadł a był upadek jego wielki **28.** I stało się kiedy zakończył Jezus słowa te były zdumiewane tłumy na naukę Jego **29.** Był bowiem nauczający ich jak władzę mający a nie jak znawcy Pisma

Rozdział 8

1. Zszedłszy zaś On z góry podążyły za Nim tłumy wielkie **2.** I oto trędowaty przyszedłszy oddał cześć Mu mówiąc Panie jeśli chciałbyś możesz mnie oczyścić **3.** a wyciągnąwszy rękę dotknął go Jezus mówiąc chcę zostać oczyszczony i zaraz został oczyszczony jego trąd **4.** I mówi mu Jezus patrz nikomu powiedziałbyś ale odchodź siebie pokaż kapłanowi i przynieś dar który polecił Mojżesz na świadectwo im **5.** Wszedłszy zaś Jezus do Kapernaum podszedł (do) Niego setnik prosząc Go **6.** i mówiąc Panie chłopiec mój jest złożony w domu sparaliżowany strasznie który jest dręczony **7.** A mówi mu Jezus Ja przyszedłszy ulecę go **8.** A odpowiedziawszy setnik powiedział Panie nie jestem wart aby mi pod dach wszedłbyś ale jedynie powiedz słowo i zostanie uzdrowione chłopiec mój **9.** I bowiem ja człowiek jestem pod władzą mający pode mną samym żołnierzy i mówię (do) tego pójdź i idzie a innemu chodź a przychodzi i niewolnikowi mojemu uczyni to i czyni **10.** Usłyszawszy zaś Jezus zdziwił się i powiedział podążającym amen mówię wam ani w Izraelu tak wielką wiarę znalazłem **11.** Mówię zaś wam że liczni od wschodów i zachodów przyjdą i zostaną posadzeni z Abrahamem i Izaakiem i Jakubem w Królestwie Niebios **12.** zaś synowie Królestwa zostaną wyrzuceni w ciemność zewnętrzną tam będzie płacz i zgrzytanie zębów **13.** I powiedział Jezus setnikowi odchodź a jak uwierzyłeś niech stanie się ci i został uzdrowiony chłopiec jego w godzinie tej **14.** I przyszedłszy Jezus do domu Piotra zobaczył teściową jego która jest złożona

i gorączkującą **15**. I dotknął ręki jej i opuściła ją gorączka i została podniesiona i służyła im **16**. Wieczór zaś gdy stał się przyprowadzili Mu którzy są opętani przez demony licznych i wyrzucił duchy słowem i wszystkich złe mających się uleczył **17**. Żeby zostałyby wypełnione co zostało powiedziane przez Izajasza proroka mówiącego On słabości nasze wziął i choroby poniósł **18**. Zobaczywszy zaś Jezus wielkie tłumy wokół niego rozkazał odpłynąć na drugą stronę **19**. I podszedłszy jeden znawca Pisma powiedział Mu Nauczycielu będę podążał za Tobą gdzie jeśli poszedłbyś **20**. I mówi mu Jezus lisy nory mają i ptaki nieba gniazda zaś Syn człowieka nie ma gdzie głowę skłoniłby **21**. Inny zaś (z) uczniów Jego powiedział Mu Panie pozwól mi najpierw odejść i pogrzebać Ojca mego **22**. zaś Jezus powiedział mu podąż za Mną i pozwól martwym pogrzebać swoich martwych **23**. A wszedłszy Mu do łodzi podążyli za Nim uczniowie Jego **24**. I oto trzęsienie wielkie stało się na morzu tak, że łódź być przykrywaną przez fale On zaś spał **25**. I podszedłszy uczniowie Jego obudzili Go mówiąc Panie uratuj nas giniemy **26**. i mówi im dlaczego trwożliwi jesteście małej wiary wtedy zostawszy podniesionym upomniał wiatry i morze i stała się cisza wielka **27**. zaś ludzie zdziwili się mówiąc jaki jest Ten że i wiatry i morze są posłuszne Mu **28**. A przyszedłszy Mu na drugą stronę do krainy Giergiezeńczyków wyszli naprzeciw Mu dwaj którzy są opętani przez demony z grobowców wychodząc groźni bardzo że nie mieć siły kto przejść obok przez drogę tamtą **29**. I oto krzyczeli mówiąc co nam

i Tobie Jezusie Synu Boga przyszedłeś tu przed porą dręczyć nas **30**. Było zaś daleko od nich stado świń liczne które jest wypasywane **31**. zaś demony prosiły Go mówiąc jeśli wyrzucasz nas pozwól nam odejść w stado świń **32**. I powiedział im odchódźcie zaś wyszedłszy odeszły w stado świń i oto ruszyło całe stado świń w dół zbocza w morze i umarły w wodzie **33**. zaś pasący uciekli i odszedłszy do miasta oznajmili wszystkie i (o tych) którzy są opętani przez demony **34**. I oto całe miasto wyszło na spotkanie Jezusowi a zobaczywszy Go poprosili żeby przeszedłby od granic ich

Rozdział 9

1. I wszedłszy do łodzi przepawił się i przyszedł do własnego miasta **2**. I oto przynieśli Mu sparaliżowanego na łożu który jest złożony a zobaczywszy Jezus wiarę ich powiedział sparaliżowanemu odwagi dziecko są odpuszczone tobie grzechy twoje **3**. I oto niektórzy (ze) znawców Pisma powiedzieli w sobie Ten bluźni **4**. A zobaczywszy Jezus zamysły ich powiedział aby czemu wy rozważacie niegodziwe w sercach waszych **5**. Co bowiem jest łatwiejsze powiedzieć są odpuszczone twoje grzechy czy powiedzieć wstań i chodź **6**. Aby zaś wiedzielibyście że władzę ma Syn człowieka na ziemi odpuszczać grzechy wtedy mówi sparaliżowanemu zostawszy podniesionym weź twoje łoże i odchodź do domu twojego **7**. I zostawszy podniesionym poszedł do domu jego **8**. Zobaczywszy zaś tłumy zdziwiły się i chwaliły Boga który dał władzę taką ludziom **9**. A przechodząc Jezus stamtąd zobaczył

człowieka siedzącego na cie Mateuszem który jest nazywany i mówi mu podąż za Mną i wstawszy podążył za Nim **10.** I stało się Mu leżąc (przy stole) w domu i oto liczni celnicy i grzesznicy przyszedłszy leżeli (przy stole) razem z Jezusem i uczniami Jego **11.** A zobaczywszy faryzeusze powiedzieli uczniom Jego dla- czego z celnikami i grzesznikami je nauczyciel wasz **12.** zaś Jezus usłyszawszy powiedział im nie potrzebę mają którzy są silni lekarza ale źle mający się **13.** poszedłszy zaś nauczcie się co jest miłosierdzia chcę a nie ofiary nie bowiem przyszedłem wezwać sprawiedliwych ale grzeszników do nawrócenia **14.** Wtedy podchodzą do Niego uczniowie Jana mówiąc dla- czego my i faryzeusze pościmy wiele zaś uczniowie twoi nie postzczą **15.** I powiedział im Jezus nie mogą synowie sali weselnej smuć się przez ile z nimi jest oblubieniec przyjdą zaś dni kiedy zostałby odebrany od nich oblubieniec i wtedy będą pościć **16.** Nikt zaś nakłada łąty szmaty nie zgręplowanej na płaszcz stary zrywa bowiem wypełnienie jego z płaszczu i gorsze rozdarcie staje się **17.** Ani wrzucają wino nowe w bukłaki stare jeśli zaś nie są rozrywane bukłaki i wino jest wylewane i bukłaki zostaną zniszczone ale wrzucają wino nowe do bukłaków nowych i obie są zachowane **18.** Te Mu mówiąc im oto przywódca jeden przyszedłszy oddał cześć Mu mówiąc że córka moja teraz umarła ale przyszedłszy nałóż rękę Twoją na nią i będzie żyła **19.** I zostawszy podniesionym Jezus podążył za nim i uczniowie Jego **20.** I oto kobieta krwawiąca dwanaście lat podszedłszy

z tyłu dotknęła frędzla płaszcza Jego **21.** Mówiła bowiem w sobie jeśli jedynie dotknęłabym się płaszcza Jego zostanę uratowana **22.** zaś Jezus zostawszy odwróconym i zobaczywszy ją powiedział odwagi córko wiara twoja ocaliła cię i została ocalona kobieta od godziny tej **23.** I przyszedłszy Jezus do domu przywódcy i zobaczywszy flecistów i tłum robiący zgiełk **24.** Mówi im oddalcie się nie bowiem umarła dziewczynka ale śpi i wyśmiewali Go **25.** Gdy zaś został wyrzucony tłum wszedłszy chwycił rękę jej i została wzbudzona dziewczynka **26.** I wyszła wieść ta na całą ziemię tą **27.** I przechodzącym stamtąd Jezusem podążyli za Nim dwaj niewidomi krzyczący i mówiący zlituj się (nad) nami Synu Dawida **28.** Przyszedłszy zaś do domu podeszli (do) Niego niewidomi i mówi im Jezus wierzycie że mogę to uczynić mówią Mu tak Panie **29.** Wtedy dotknął oczu ich mówiąc według wiary waszej niech stanie się wam **30.** I zostały otworzone ich oczy i szorstko upomniał ich Jezus mówiąc patrzcie nikt niech wie **31.** zaś wyszedłszy rozpowiedzieli (o) Nim w całej ziemi tej **32.** Oni zaś wychodząc oto przyprowadzili Mu człowieka niemego który jest opętany przez demony **33.** i zostawszy wyrzuconym demon powiedział niemy i zdziwiły się tłumy mówiąc nigdy zostało ukazane takie w Izraelu **34.** zaś faryzeusze mówili przez przywódcę demonów wyrzuca demony **35.** I obchodził Jezus miasta wszystkie i wioski nauczając w zgromadzeniach ich i głosząc dobrą nowinę Królestwa i lecząc każdą chorobę i każdą słabość między ludem **36.** Zobaczywszy zaś tłumy ulitował się nad nimi

gdyż byli którzy są osłabiani i którzy są porzuceni jakby owce nie mające pasterza
37. Wtedy mówi uczniom Jego wprowadzie żniwo wielkie zaś pracownicy nieliczni
38. Poproście więc Pana żniwa żeby wypuściłby pracowników na żniwo Jego

Rozdział 10

1. I przywoławszy dwunastu uczniów Jego dał im władzę (nad) duchami nieczystymi żeby wyrzucać je i uleczać każdą chorobę i każdą słabość **2.** zaś dwunastu wysłanników imiona jest (są) te pierwszy Szymon który jest nazywany Piotr i Andrzej brat jego Jakub (ten) Zebedeusza i Jan brat jego **3.** Filip i Bartłomiej Tomasz i Mateusz celnik Jakub (ten) Alfeusza i Lebeusz który był przezywany Tadeusz **4.** Szymon Kananejczyk i Judasz Iskariota i który wydał Go **5.** Tych dwunastu wysłał Jezus nakazawszy im mówiąc na drogę pogan nie odchodzilibyście i do miasta Samarytan nie weszlibyście **6.** Idźcie zaś raczej do owiec które są zgubione (z) domu Izraela **7.** Idąc zaś głoscie mówiąc że zbliżyło się Królestwo Niebios **8.** Będących słabymi uleczcie trędowatych oczyszczajcie martwych wzbudzajcie demony wyrzucajcie darmo otrzymaliście darmo dajcie **9.** Nie nabywalibyście złoto ani srebro ani miedź do pasów waszych **10.** nie torbę w drogę ani dwie tuniki ani sandały ani laski godny bowiem pracownik pożywienia jego jest **11.** W które- zaśkolwiek miasto lub wioski weszlibyście wypytajcie się kto w nim godny jest i tam pozostanie aż (kiedy)kolwiek wyszlibyście **12.** Wchodząc zaś do domu pozdrówcie go **13.** I jeśli wprowadzie byłby dom godny niech

przyjdzie pokój wasz do niego jeśli zaś nie byłby godny pokój wasz do was niech zostanie zawrócony **14.** I który jeśli nie przyjąłby was ani wysłuchałby słów waszych wychodząc dom lub miasto to strząśnijcie pył (ze) stóp waszych **15.** Amen mówię wam lżej będzie ziemi Sodomy i Gomory w dniu sądu niż miastu temu **16.** Oto Ja wysyłam was jak owce w środek wilków stawajcie się więc rozumni jak węże i prości jak gołębie **17.** Wystrzegajcie się zaś od ludzi będą wydawać bowiem was do sanhedrynów i w zgromadzeniach ich będą biczować was **18.** I przed namiestników zaś i królów zostaniecie prowadzeni ze względu na Mnie na świadectwo im i poganom **19.** Kiedy zaś wydaliby was nie martwilibyście się jak lub co powiedzielibyście zostanie dane bowiem wam w tej godzinie co powiecie **20.** Nie bowiem wy jesteście mówiący ale Duch Ojca waszego mówiący w was **21.** Wyda zaś brat brata na śmierć i Ojciec dziecko i powstaną dzieci przeciw rodzicom i uśmiercą ich **22.** I będziecie którzy są nienawidzeni przez wszystkich przez imię Moje zaś który wytrwał do końca ten zostanie zbawiony **23.** Kiedy zaś prześladowaliby was w mieście tym uciekajcie do innego amen bowiem mówię wam nie skończylibyście miast Izraela aż (kiedy)kolwiek przyszedłby Syn człowieka **24.** Nie jest uczeń nad nauczyciela ani niewolnik nad pana jego **25.** Wystarczające uczniowi aby stałby się jak nauczyciel jego i niewolnik jak pan jego jeśli gospodarza Belzebubem nazwali ile bardziej domowników jego **26.** Nie więc bójcie się ich nic bowiem jest które jest zakrytym co nie zostanie

odsłonięte i ukryte co nie zostanie poznane
27. Co mówię wam w ciemności powiedzcie
w świetle i co do ucha słyszycie ogłoście na
tarasach 28. A nie bójcie się od zabijających
ciało zaś życia nie mogących zabić bójcie się zaś
raczej mogący i życie i ciało zniszczyć
w Gehennie 29. Czyż nie dwa wróbelki (za)
assariona jest sprzedawane (są sprzedawane)
i jeden z nich nie spadnie na ziemię bez Ojca
waszego 30. Was zaś i włosy głowy wszystkie
które są policzonymi są 31. Nie więc bójcie się
(od) wielu wróbelków przewyższacie wy
32. Każdy więc który przyzna się wobec Mnie
przed ludzi przyznam się i Ja do niego wobec
Ojca Mojego w niebiosach 33. Który- zaś
kolwiek wyparłby się Mnie wobec ludzi wyprę
się go i Ja wobec Ojca mego w niebiosach
34. Nie wnioskowalibyście że przyszedłem
rzucić pokój na ziemię nie przyszedłem rzucić
pokoju ale miecz 35. Przyszedłem bowiem
poróżnić człowieka przeciw ojcu jego i córkę
przeciw matce jej i synową przeciw teściowej jej
36. i wrogowie człowieka domownicy jego
37. Okazujący czułość ojcu lub matce nade Mnie
nie jest Mnie godny i okazujący czułość syna lub
córkę nade Mnie nie jest Mnie godny 38. i który
nie bierze krzyża jego i podąża za Mną nie jest
Mnie godny 39. (Ten) który znalazł życie jego
zgubi je i (ten) który zgubił życie jego ze
względu na Mnie znajdzie je 40. Przyjmujący
was Mnie przyjmuje i Mnie przyjmujący
przyjmuje (Tego) który wysłał Mnie
41. Przyjmujący proroka w imieniu proroka
zapłatę proroka weźmie i przyjmujący
sprawiedliwego w imieniu sprawiedliwego

zapłatę sprawiedliwego weźmie 42. I który jeśli
dałby wypić jednemu (z) małych tych kubek
zimnego jedynie w imieniu ucznia amen mówię
wam nie zgubiłby zapłaty jego

Rozdział 11

1. I stało się kiedy skończył Jezus zarządzając
dwunastoma uczniami Jego przeszedł stamtąd
nauczać i głosić w miastach ich 2. zaś Jan
usłyszawszy w więzieniu (o) czynach
Pomazańca posławszy dwóch uczniów jego
3. powiedział Mu Ty jesteś przychodzący czy
innego oczekujemy 4. A odpowiedziawszy Jezus
powiedział im poszedłszy oznajmijcie Janowi co
słyszycie i widzicie 5. Niewidomi odzyskują
wzrok i kulawi chodzą trędowaci są oczyszczani
i głuchoniemi słyszą martwi są wzbudzani
a ubogim jest głoszona dobra nowina 6. i szczęśliwy jest który jeśli nie zostałby
zgorszony przeze Mnie 7. Tym zaś gdy idą
zaczął Jezus mówić tłumom o Janie co
wyszliście na pustkowiu oglądać trzcinę przez
wiatr która jest wstrząsana 8. Ale co wyszliście
zobaczyć człowieka w miękkie szaty który jest
przyodziany oto miękkie noszący w domach
królów są 9. Ale co wyszliście zobaczyć proroka
tak mówię wam i więcej (niż) proroka 10. Ten
bowiem jest o którym jest napisane oto Ja
wysłałem zwiastuna mego przed obliczem
Twoim który przygotuje drogę Twoją przed
Tobą 11. Amen mówię wam nie jest wzbudzony
wśród zrodzonych z kobiet większy (od) Jana
Zanurzającego zaś mniejszy w Królestwie
Niebios większy (od) niego jest 12. Od zaś dni
Jana Zanurzającego aż do teraz Królestwo
Niebios ulega gwałtowi i gwałtownicy porywają

je **13**. Wszyscy bowiem prorocy i Prawo aż do Jana prorokowali **14**. I jeśli chcecie przyjąć on jest Eliasz mający przyjść **15**. Mający uszy słuchać niech słucha **16**. Komu zaś przyrównam pokolenie to podobne jest chłopcykom na rynkach siedzącym i przemawiającym do towarzyszy ich **17**. i mówiąc zagraliśmy na flecie wam a nie zatańczyliście śpiewaliśmy żałobne pieśni wam a nie uderzyliście się (w pierś) **18**. Przyszedł bowiem Jan ani jedzący ani pijący i mówią demona ma **19**. Przyszedł Syn człowieka jedzący i pijący i mówią oto człowiek żarłok i nadużywający wina celników przyjacieli i grzeszników i została uznana za sprawiedliwą mądrość z dzieci jej **20**. Wtedy zaczął łajać miasta w których stało się najwięcej dzieł mocy Jego że nie opamiętały się **21**. Biada ci Chorozaïn biada ci Betsaida że jeśli w Tyrze i Sydonie stały się dzieła mocy które stały się w was dawno (kiedy)kolwiek w worze i popiele opamiętały się **22**. Nadto mówię wam Tyrowi i Sydonowi lżej będzie w dniu sądu niż wam **23**. i ty Kapernaum aż do nieba które zostało wywyższone aż do piekła zostaniesz strącone gdyż jeśli w Sodomie stały się dzieła mocy które stały się w tobie pozostały (kiedy)kolwiek aż do dzisiaj **24**. Nadto mówię wam że ziemi Sodomy lżej będzie w dniu sądu niż tobie **25**. W tej porze odpowiedziawszy Jezus powiedział wyznaję Cię Ojcze Panie nieba i ziemi że zakryłeś te przed mądrymi i rozumnymi i objawiłeś te niemowlętom **26**. Tak Ojcze gdyż takie stało się upodobanie przed Tobą **27**. Wszystkie mi zostało przekazane (zostały przekazane) przez Ojca mego i nikt pozna Syna jeśli nie Ojciec ani

Ojca ktoś poznaje jeśli nie Syn i którym jeśli chciałby Syn objawić **28**. Chodźcie do Mnie wszyscy trudzący się i którzy są obciążeni a Ja dam odpocząć wam **29**. Weźcie jarzmo moje na was i nauczcie się ode Mnie że łagodny jestem i pokorny sercem a znajdziecie odpoczynek duszom waszym **30**. Bowiem jarzmo moje łagodne i ciężar mój lekki jest

Rozdział 12

1. W tej porze poszedł Jezus (w) szabaty przez pola uprawne zaś uczniowie Jego zgłodnieli i zaczęli zrywać kłosa i jeść **2**. zaś faryzeusze zobaczywszy powiedzieli Mu oto uczniowie twoi czynią co nie wolno czynić w szabat **3**. zaś powiedział im nie przeczytaliście co uczynił Dawid kiedy zgłodniał on i (ci) z nim **4**. Jak wszedł do domu Boga i chleby przedkładania zjadł których nie które wolno było mu zjeść ani (tym) z nim jeśli nie kapłanom samym **5**. Lub nie przeczytaliście w Prawie że (w) szabaty kapłani w świątyni szabat profanują i niewinni są **6**. Mówię zaś wam że (od) świątyni większe jest tutaj **7**. Jeśli zaś poznaliście co jest miłosierdzia chcę a nie ofiary nie (kiedy)kolwiek potępiliście niewinnych **8**. Pan bowiem jest i szabatu Syn człowieka **9**. I przeszedłszy stamtąd przyszedł do zgromadzenia ich **10**. I oto człowiek był rękę mający uschlą i zapytali Go mówiąc czy wolno (w) szabaty uleczać aby oskarżyliby Go **11**. zaś powiedział im kim będzie z was człowiek który będzie mieć owcę jedną i jeśli wpadłaby ta (w) szabaty w dół czyż nie chwyci jej i wzbudzi **12**. Ile więcej więc przewyższa człowiek owcę tak, że wolno (w) szabaty dobrze czynić **13**. Wtedy mówi (temu) człowiekowi wyciągnij

rękę swoją i wyciągnął i została przywrócona zdrowa jak inna **14.** zaś faryzeusze naradę przyjęli przeciw Niemu wyszedłszy żeby Go zgubiliby **15.** zaś Jezus poznawszy oddalił się stamtąd i podążyły za Nim tłumy wielkie i uleczył ich wszystkich **16.** I upomniął ich aby nie widocznym Go uczyniliby **17.** Jak zostałyby wypełnione które zostało powiedziane przez Izajasza proroka mówiącego **18.** Oto chłopiec mój którego wybrałem Umiłowany mój w którym miała upodobanie dusza moja położę Ducha mego na Nim i sąd narodom oznajmi **19.** Nie będzie kłócił się ani będzie wykrzykiwał ani usłyszysz ktoś na placach głos Jego **20.** Trzciny która jest złamana nie złamie i knota który jest tłący nie zgasi aż (kiedy)kolwiek wypuściłby do zwycięstwa sąd **21.** I w imieniu Jego narody będą mieć nadzieję **22.** Wtedy został przyprowadzony Mu który jest opętany przez demona niewidomy i niemy i uleczył go tak, że niewidomy i głuchoniemy i mówić i widzieć **23.** I zdumiewały się wszystkie tłumy i mówiły czy nie Ten jest Syn Dawida **24.** zaś faryzeusze usłyszawszy powiedzieli Ten nie wyrzuca demony jeśli nie w Belzebula przywódcę demonów **25.** Znając zaś Jezus zamysły ich powiedział im każde Królestwo które zostało podzielone przeciw sobie jest pustoszone i każde miasto lub dom który został podzielony w sobie nie zostanie ostały **26.** I jeśli szatan szatana wyrzuca w sobie został podzielony jak więc zostanie ostałe królestwo jego **27.** a jeśli Ja w Belzebula wyrzucam demony synowie wasi w kim wyrzucają przez to oni wam będą sędziowie **28.** Jeśli zaś Ja w Duchu Boga

wyrzucam demony zatem nadeszło do was Królestwo Boga **29.** Lub jak może ktoś wejść w dom mocarza i rzeczy jego zagrabić jeśli nie najpierw związałby mocarza i wtedy dom jego zagrabi **30.** Nie będący ze Mną przeciw Mnie jest i nie zbierający ze Mną rozprasza **31.** Dlatego mówię wam wszelki grzech i bluźnierstwo zostanie odpuszczone ludziom zaś (na) Ducha bluźnierstwo nie zostanie odpuszczone ludziom **32.** I który-kolwiek powiedziałby słowo przeciw Synowi człowieka zostanie odpuszczone mu który- zaśkolwiek powiedziałby przeciw Duchowi Świętemu nie zostanie odpuszczone mu ani w tym wieku ani w nadchodzącym **33.** Lub uczynicie drzewo dobre i owoc jego dobry lub uczynicie drzewo zgniłe i owoc jego zgniły z bowiem owocu drzewo jest znane **34.** Płody żmij jak możecie dobre mówić niegodziwi będąc z bowiem obfitości serca usta mówi (mówią) **35.** Dobry człowiek z dobrego skarbcza serca wyrzuca dobre i niegodziwy człowiek z niegodziwego skarbcza wyrzuca niegodziwe **36.** Mówię zaś wam że każda wypowiedź beczynną którą jeśli powiedzieliby ludzie zdadzą za nią słowo w dzień sądu **37.** Z bowiem słów twoich zostaniesz uznany za sprawiedliwego i ze słów twoich zostaniesz potępiony **38.** Wtedy odpowiedzieli niektórzy znawcy Pisma i faryzeusze mówiąc Nauczycielu chcemy od Ciebie znak zobaczyć **39.** zaś odpowiedziawszy powiedział im pokolenie niegodziwe i cudzołożne znaku poszukuje i znak nie zostanie dany mu jeśli nie znak Jonasza proroka **40.** Tak, jak bowiem był Jonasz w brzuchu wieloryba trzy dni i trzy noce tak

będzie Syn człowieka w sercu ziemi trzy dni i trzy noce **41**. Mężowie Niniwici powstaną na sądzie z pokoleniem tym i zasądzą je że opamiętali się na głoszenie Jonasza a oto więcej (niż) Jonasz tutaj **42**. Królowa południa zostanie wzbudzona na sądzie z pokoleniem tym i zasądzi je gdyż przyszła z kresów ziemi usłyszeć mądrość Salomona a oto więcej (niż) Salomon tutaj **43**. Kiedy zaś nieczysty duch wyszedłby z człowieka przechodzi przez bezwodne miejsca szukając odpoczynku i nie znajduje **44**. Wtedy mówi zawrócę do domu mojego skąd wyszedłem i przyszedłszy znajduje nie będące zajęтым które jest zamiecionym i które jest przystrojonym **45**. Wtedy idzie i bierze ze sobą siedem innych duchów złośliwszych (od) siebie i wszedłszy mieszkają tam i staje się ostatnie człowieka tego gorsze (od) pierwszych tak będzie i pokoleniu temu niegodziwemu **46**. Jeszcze zaś on gdy mówi tłumom oto matka i bracia Jego stanęli na zewnątrz szukając (by) Mu powiedzieć **47**. Powiedział zaś ktoś Mu oto matka Twoja i bracia Twoi na zewnątrz stoją szukając (by) Tobie powiedzieć **48**. zaś odpowiadawszy powiedział który powiedział Mu kto jest matka moja i kim są bracia moi **49**. A wyciągnawszy rękę Jego na uczniów Jego powiedział oto matka moja i bracia moi **50**. Kto- bowiem kolwiek uczyniłby wolę Ojca mojego w niebiosach ten mój brat i siostra i matka jest

Rozdział 13

1. W zaś dniu tym wyszedłszy Jezus z domu usiadł obok morza **2**. I zostały zebrane do Niego tłumy wielkie tak, że On w łódź wszedłszy siedzieć i cały tłum na brzegu stał **3**. I powiedział

im wiele w przykładach mówiąc oto wyszedł siejący siał **4**. I w siał on które wprawdzie padły obok drogi i przyszedł (przyszły) ptaki i pożarł (pożarły) je **5**. Inne zaś padło (padły) na kamienne gdzie nie miało ziemi wiele i zaraz wzeszło (wzeszły) z powodu (że) nie mieć głębokiej ziemi **6**. Słońcu zaś gdy wzeszło zostało spieczone (zostały spieczone) i z powodu nie mieć korzenia został wysuszony (zostały wysuszone) **7**. Inne zaś padło (padły) na ciernie i wyrosły ciernie i zadusiły je **8**. Inne zaś padło (padły) na ziemię dobrą i dawał (dawały) owoc to wprawdzie sto to zaś sześćdziesiąt to zaś trzydzieści **9**. Mający uszy słuchać niech słucha **10**. A podszedłszy uczniowie powiedzieli Mu dla- czego w przykładach mówisz im **11**. zaś odpowiadawszy powiedział im że wam jest dane poznać tajemnice Królestwa Niebios tamtych zaś nie jest dane **12**. Kto bowiem ma zostanie dane mu i będzie uczyniony obfitującym kto zaś nie ma i co ma zostanie odebrane od niego **13**. Dla- tego w przykładach im mówię gdyż patrząc nie widzą i słuchając nie słyszą ani rozumieją **14**. I jest wypełnione na nich prorokowanie Izajasza mówiące słuchem będziecie słuchać i nie zrozumielibyście i patrząc będziecie patrzeć i nie zobaczylibyście **15**. Zostało utuczone bowiem serce ludu tego i uszami z trudem usłyszeli i oczy ich zamknęły by czasem nie zobaczyliby oczyma i uszami usłyszeliby i sercem zrozumieliby i nawróciliby się i uzdrowiłbym ich **16**. Wasze zaś szczęśliwe oczy gdyż widzą i uszy wasze gdyż słyszą **17**. Amen bowiem mówię wam że liczni prorocy i sprawiedliwi pożądali zobaczyć co widzicie

a nie zobaczyli i usłyszeć co słyszycie a nie usłyszeli **18**. Wy więc posłuchajcie przykładu (o) siejącym **19**. (Do) każdego słyszącego słowo (o) Królestwie a nie rozumiejącego przychodzi niegodziwy i porywa co jest zasiane w sercu jego ten jest obok drogi który został zasiany **20**. zaś na kamienne co zostało zasiane ten jest słowo słuchający a zaraz z radością przyjmujący je **21**. Nie ma zaś korzenia w sobie ale niestały jest gdy stał się zaś ucisk lub prześladowanie przez słowo zaraz jest zgorszony **22**. zaś w ciernie co zostało zasiane ten jest słowo słuchający a troska wieku tego i oszustwo bogactwa zadusza słowo i bezowocnym staje się **23**. zaś na ziemię dobrą co zostało zasiane ten jest słowo słuchający i rozumiejący który właśnie owoc przynosi i czyni ten wprawdzie sto ten zaś sześćdziesiąt ten zaś trzydzieści **24**. Inny przykład podał im mówiąc zostało przyrównane Królestwo Niebios człowiekowi który zasiał dobre nasienie na polu jego **25**. Podczas zaś spać ludzie przyszedł jego wróg i zasiał chwast po- ńrodku pszenicy i odszedł **26**. Kiedy zaś wypuściło źdźbło i owoc uczyniło wtedy został ukazany i chwast **27**. Podeszedłszy zaś niewolnicy gospodarza powiedzieli mu panie czyż nie dobre nasienie zasiałeś na twoim polu skąd więc ma chwast **28**. zaś powiedział im wrogi człowiek to uczynił zaś niewolnicy powiedzieli mu chcesz więc odszedłszy zebralibyśmy je **29**. zaś powiedział nie by czasem zbierając chwasty wykorzenilibyście równocześnie (z) nimi pszenicę **30**. Pozwólcie być rosnącym razem obu aż do żniwa i w porze żniwa powiem żniwiarzom zbierzcie najpierw chwast i zwiążcie

je we wiązki ku spalić je zaś pszenicę zbierzcie do spichlerza mego **31**. Inny przykład podał im mówiąc podobne jest Królestwo Niebios ziarnu gorczycy które wzięwszy człowiek zasiał na polu jego **32**. Które mniejsze wprawdzie jest (od) wszystkich nasion kiedy zaś dałoby wzrost większe (od) jarzyn jest i staje się drzewo tak, że przyjdą ptaki nieba i gnieździć się w gałęziach jego **33**. Inny przykład powiedział im podobne jest Królestwo Niebios zakwasowi który wzięwszy kobieta zmieszała w mąki pszennej satony trzy aż do kiedy zostało zakwaszone całe **34**. Te wszystkie powiedział Jezus w przykładach tłumom i bez przykładu nie mówił im **35**. Żeby zostałyby wypełnione co zostało powiedziane przez proroka mówiącego otworzę w przykładach usta moje wypowiem które są ukryte od założenia świata **36**. Wtedy zostawiwszy tłumy przyszedł do domu Jezus i podeszli do Niego uczniowie Jego mówiąc wyjaśnij nam przykład chwastów pola **37**. zaś odpowiedział im siejący dobre nasienie jest Syn człowieka **38**. zaś pole jest świat zaś dobre nasienie tymi są synowie Królestwa zaś chwast są synowie niegodziwego **39**. zaś wrogim który zasiał je jest oszczerca zaś żniwo koniec wieku jest zaś żniwiarzami zwiastunowie są **40**. Tak, jak więc jest zbierany chwast i ogniem jest spalana tak będzie na końcu wieku tego **41**. Wyśle Syn człowieka zwiastunów Jego i zbiorą z Królestwa Jego wszelkie zgorszenia i czyniących bezprawie **42**. I wrzucą ich w piec ognia tam będzie płacz i zgrzytanie zębów **43**. Wtedy sprawiedliwi rozbłyszają jak słońce w Królestwie Ojca ich

mający uszy słuchać niech słucha **44**. Znów podobne jest Królestwo Niebios skarbowi który jest ukryty w polu który znalazłszy człowiek ukrył i z radości jego odchodzi i wszystkie ile ma sprzedaje i kupuje pole to **45**. Znów podobne jest Królestwo Niebios człowiekowi kupcowi szukającemu dobrych pereł **46**. Który znalazłszy jedną drogocenną perłę odszedłszy sprzedał wszystkie ile miał i kupił ją **47**. Znów podobne jest Królestwo Niebios sieci która została rzucona do morza i ze wszelkiego rodzaju która zebrała **48**. którą kiedy została wypełniona wyciągnąwszy na brzeg i usiadłszy zebrali dobre do naczyń zaś bezużyteczne na zewnątrz rzucili **49**. Tak będzie na końcu wieku wyjdą zwiastunowie i odłączą niegodziwych z pośród sprawiedliwych **50**. i wrzucą ich do pieca ognia tam będzie płacz i zgrzytanie zębów **51**. Mówi im Jezus zrozumieliście te wszystkie mówią Mu tak Panie **52**. zaś powiedział im dla- tego każdy znawca Pisma który został uczyniony uczniem w Królestwie Niebios podobny jest człowiekowi gospodarzowi który wyrzuca ze skarbca jego nowe i stare **53**. I stało się kiedy skończył Jezus przykłady te przeniósł się stamtąd **54**. A przyszedłszy do ojczyzny Jego nauczał ich w zgromadzeniu ich tak, że być zdumiewanymi im i mówić skąd temu mądrość ta i dzieła mocy **55**. Nie Ten jest cieśli Syn czyż nie matka Jego jest nazywana Mariam a bracia Jego Jakub i Józef i Szymon i Judasz **56**. I siostry Jego czyż nie wszystkie u nas są skąd więc Temu te wszystkie **57**. I byli gorszeni w Nim zaś Jezus powiedział im nie jest prorok lekceważony jeśli

nie w ojczyźnie jego i w domu jego **58**. I nie uczynił tam dzieł mocy wielu przez niewiarę ich

Rozdział 14

1. W tej porze usłyszał Herod tetrarcha wieść (o) Jezusie **2**. I powiedział chłopcom jego Ten jest Jan Zanurzający on został wzbudzony z martwych i przez to dzieła mocy dokonują się w nim **3**. Bowiem Herod chwyciwszy Jana związał go i umieścił w strażnicy z powodu Herodiady żony Filipa brata jego **4**. Mówił bowiem mu Jan nie wolno ci mieć jej **5**. I chcąc go zabić bał się tłumu gdyż jako proroka go mieli **6**. Urodziny zaś gdy są prowadzone Heroda zatańczyła córka Herodiady na środku i spodobała się Herodowi **7**. Dlatego pod przysięgą wyznał jej dać co jeśli poprosiłaby **8**. zaś która została podpuszczona przez matkę jej daj mi mówi tu na półmisku głowę Jana Zanurzającego **9**. I został zasmucony król z powodu zaś przysięg i leżących (przy stole) razem rozkazał zostać dane **10**. I posławszy ściał głowę Jana w strażnicy **11**. I została przyniesiona głowa jego na półmisku i została dana dziewczynce i zanosła matce jej **12**. I podszedłszy uczniowie jego zabrali ciało i pogrzebali je i przyszedłszy oznajmili Jezusowi **13**. A usłyszawszy Jezus oddalił się stamtąd w łodzi na puste miejsce na osobności i usłuchawszy tłumy podążyły za Nim pieszo z miast **14**. I wyszedłszy Jezus zobaczył wielki tłum i ulitował się nad nimi i uleczył chorych ich **15**. Wieczór zaś gdy stał się podeszli do Niego uczniowie Jego mówiący puste jest (to) miejsce i godzina już przeminęła rozpuść tłumy aby odszedłszy do wiosek kupiliby sobie pokarmy

16. zaś Jezus powiedział im nie potrzebę mają odejść dajcie im wy zjeść 17. zaś mówią Mu nie mamy tutaj jeśli nie pięć chlebów i dwie ryby 18. zaś powiedział przynieście Mi je tutaj 19. I rozkazawszy tłumom zostać posadzonym na trawie i wziąwszy pięć chlebów i dwie ryby spojrzawszy do góry w niebo pobłogosławił i połamawszy dał uczniom chleby zaś uczniowie tłumom 20. I zjedli wszyscy i zostali nasyceni i zabrali zbywającego (z) kawałków dwanaście koszów pełnych 21. zaś jedzących było mężów jakby pięć tysięcy bez kobiet i dzieciątek 22. I zaraz przymusił Jezus uczniów Jego wejść do łodzi i wyprzedzać Go na drugą stronę aż kiedy oddaliłby tłumy 23. I oddaliwszy tłumy wszedł na górę na osobności pomodlić się wieczór zaś gdy stał się sam był tam 24. zaś łódź już pośrodku morza była która jest nękana przez fale był bowiem przeciwny wiatr 25. (O) czwartej zaś straży nocy przyszedł do nich Jezus chodząc po morzu 26. A zobaczywszy Go uczniowie po morzu chodzącego zostali poruszeni mówiąc że zjawa jest i ze strachu krzyczeli 27. zaraz zaś powiedział (do) nich Jezus mówiąc bądźcie odważni Ja jestem nie bójcie się 28. Odpowiedziawszy zaś Mu Piotr powiedział Panie jeśli Ty jesteś każ mi do Ciebie przyjść po wodach 29. zaś powiedział przyjdź i zszedłszy z łodzi Piotr poszedł po wodach przyjść do Jezusa 30. Widząc zaś wiatr mocny przestraszył się i zacząwszy być topionym krzyknął mówiąc Panie uratuj mnie 31. zaraz zaś Jezus wyciągnąwszy rękę chwycił go i mówi mu małej wiary na co zwątpiłeś 32. I gdy weszli oni do łodzi uciszył się wiatr 33. zaś w łodzi

przyszedłszy oddali część Mu mówiąc prawdziwie Boga Syn jesteś 34. I przeprawiwszy się przyszli na ziemię Genezaret 35. I rozpoznawszy Go mężowie miejsca tego wysłali do wszystkich (w) okolicy tej i przynieśli Mu wszystkich źle mających się 36. I prosili Go aby jedynie dotknęliby się frędzla płaszcza Jego i ilu dotknęło się zostali uratowani

Rozdział 15

1. Wtedy podchodzą do Jezusa z Jerozolimy znawcy Pisma i faryzeusze mówiąc 2. Dla- czego uczniowie Twoi przekraczają przekaz starszych nie bowiem myją rąk ich kiedy chleb jedliby 3. zaś odpowiedziawszy powiedział im dla- czego i wy przekraczacie przykazanie Boga z powodu przekazu waszego 4. Bowiem Bóg przykazał mówiąc szanuj ojca twojego i matkę i złorzeczący ojcu lub matce śmiercią niech umiera 5. Wy zaś mówicie który- kolwiek powiedziałby ojcu lub matce dar co jeśli ode Mnie miałbyś jako pomoc i nie szanowaliby ojca jego lub matkę jego 6. I unieważniliście przykazanie Boga przez przekaz wasz 7. Obłudnicy dobrze prorokował o was Izajasz mówiąc 8. Zbliża się (do) Mnie lud ten ustami ich i wargami Mnie szanuje zaś serce ich daleko oddala się ode Mnie 9. Daremnnie zaś czczą Mnie nauczając nauki przykazań ludzi 10. I przywoławszy tłum powiedział im słuchajcie i rozumiejcie 11. Nie wchodzące do ust czyni pospolitym człowieka ale wychodzące z ust to czyni pospolitym człowieka 12. Wtedy podszedłszy uczniowie Jego powiedzieli Mu wiesz że faryzeusze usłyszawszy (to) słowo zostali zgorszeni 13. zaś odpowiedziawszy

powiedział każda roślina której nie zasadził
Ojciec mój niebiański zostanie wykorzeniona
14. Zostawcie ich przewodnicy są niewidomi
niewidomych niewidomy zaś niewidomego jeśli
prowadziłby obaj do dołu wpadną
15. Odpowiedziawszy zaś Piotr powiedział Mu
wyjaśnij nam przykład ten **16.** zaś Jezus
powiedział nadal i wy nierozumni jesteście
17. Jeszcze nie rozumiecie że wszystko
wchodzące do ust do żołądka mieści się i do
ustępu jest wyrzucane **18.** zaś wychodzące z ust
z serca wychodzi i te czyni pospolitym
człowieka **19.** Z bowiem serca wychodzą
rozważania niegodziwi morderstwa cudzołóstwa
nierządy kradzieże fałszywe świadectwa
błuznierstwa **20.** Te jest czyniące pospolitym
człowieka zaś nieumytnymi rękami zjeść nie
czyni pospolitym człowieka **21.** I wyszedłszy
stamtąd Jezus oddalił się do części Tyru
i Sydonu **22.** I oto kobieta kananejska z granic
tych wyszedłszy głośno wołała (do) Niego
mówiąc zlituj się (nade) Mną Panie Synu
Dawida córka moja źle jest opętana przez
demona **23.** zaś nie odpowiedział jej słowem
i podszedłszy uczniowie Jego pytali Go mówiąc
oddal ją gdyż krzyczy za nami **24.** zaś
odpowiedziawszy powiedział nie zostałem
wysłany jeśli nie do owiec które są zgubione (z)
domu Izraela **25.** zaś przyszedłszy oddała cześć
Mu mówiąc Panie pomóż mi **26.** zaś
odpowiedziawszy powiedział nie jest dobre
wziąć chleb dzieci i rzucić szczeniętom **27.** zaś
powiedziała tak Panie i bowiem szczenięta je
(jedzą) z okruszyn padających ze stołu panów
ich **28.** Wtedy odpowiedziawszy Jezus

powiedział jej o kobieto wielka twoja wiara
niech stanie się ci jak chcesz i została
uzdrowiona córka jej od godziny tej
29. A przeszedłszy stamtąd Jezus przyszedł do
morza Galilei i wszedłszy na górę usiadł tam
30. I podeszły (do) Niego tłumy wielkie mające
z sobą kulawych niewidomych głuchoniemych
kalekich i innych wielu i składali ich do stóp
Jezusa i uleczył ich **31.** Tak, że tłumy zdziwić się
widząc głuchoniemych mówiących kalekich
zdrowych kulawych chodzących i niewidomych
widzących i chwalili Boga Izraela **32.** zaś Jezus
przywoławszy uczniów Jego powiedział lituję
się nad tłumem gdyż już dni trzy pozostają przy
Mnie a nie mają co zjeśćliby i oddalić ich
głodnych nie chcę by czasem nie zostaliby
osłabieni w drodze **33.** I mówią Mu uczniowie
Jego skąd nam na pustkowiu chleby tak liczne
żeby nasycić tłum tak wielki **34.** I mówi im Jezus
ile chlebów macie zaś powiedzieli siedem
i trochę rybek **35.** I nakazał tłumom położyć się
na ziemi **36.** I wziąwszy siedem chlebów i ryby
podziękowawszy połamał i dał uczniom Jego zaś
uczniowie tłumowi **37.** I zjedli wszyscy i zostali
nasyceni i zebrali zbywającego (z) kawałków
siedem koszy pełnych **38.** zaś jedzących było
cztery tysiące mężów bez kobiet i dzieciątek
39. I oddaliwszy tłumy wszedł do łodzi
i przyszedł w granice Magdaleńskie

Rozdział 16

1. I podszedłszy faryzeusze i saduceusze
poddając próbie zapytali Go (o) znak z nieba
(by) pokazać im **2.** zaś odpowiedziawszy
powiedział im wieczór gdy stał się mówicie
piękna pogoda czerwieni się bowiem niebo

3. I rano dzisiaj pora deszczowa czerwieni się bowiem posępniejące niebo obłudnicy wprowadzie oblicze nieba umiecie rozsądzać zaś znaków pór nie możecie 4. Pokolenie niegodziwe i cudzołożne znaku poszukuje i znak nie zostanie dany mu jeśli nie znak Jonasza proroka i pozostawiwszy ich odszedł 5. I przyszedłszy uczniowie Jego na drugą stronę zapomnieli chlebow wziąć 6. zaś Jezus powiedział im patrzcie i zważcie na zakwas faryzeuszów i saduceuszów 7. zaś rozważali w sobie mówiąc że chleba nie wzięliśmy 8. Poznawszy zaś Jezus powiedział im dlaczego rozważacie w sobie małej wiary że chlebow nie wzięliście 9. Jeszcze nie rozumiecie ani pamiętacie pięć chlebow (dla) pięciu tysięcy i ile koszów wzięliście 10. Ani siedem chlebow (dla) czterech tysięcy i ile koszów wzięliście 11. Jak nie rozumiecie że nie o chlebie powiedziałem wam zważać na zakwas faryzeuszów i saduceuszów 12. Wtedy zrozumieli że nie powiedział wystrzegać się od zakwasu chleba ale od nauki faryzeuszów i saduceuszów 13. Przyszedłszy zaś Jezus do części Cezarei Filipowej pytał uczniów Jego mówiąc co (o) Mnie mówią ludzie być Synowi człowieka 14. zaś powiedzieli (za) wprowadzie Jana Zanurzającego inni zaś Eliasza inni zaś Jeremiasza lub jednego (z) proroków 15. Mówi im wy zaś co (o) Mnie mówicie być 16. Odpowiedziawszy zaś Szymon Piotr powiedział Ty jesteś Pomazaniec Syn Boga żyjącego 17. A odpowiedziawszy Jezus powiedział mu szczęśliwy jesteś Szymonie bar Jona gdyż ciało i krew nie objawiły ci ale Ojciec

mój w niebiosach 18. A Ja zaś ci mówię że Ty jesteś Piotr i na tej skale zbuduję moje zgromadzenie i bramy piekła nie przemogą go 19. I dam ci klucze Królestwa Niebios i co jeśli związałbyś na ziemi będzie które jest związane w niebiosach i co jeśli rozwiązałbyś na ziemi będzie które jest rozwiązane w niebiosach 20. Wtedy przykazał uczniom Jego aby nikomu mówiliby że On jest Jezus Pomazaniec 21. Od wtedy zaczął Jezus ukazywać uczniom Jego że trzeba Mu odejść do Jerozolimy i wiele wycierpieć od starszych i arcykapłanów i znawców Pisma i zostać zabitym i trzeciego dnia zostać wzbudzonym 22. I wzięwszy na bok Go Piotr zaczął upominać Go mówiąc życzliwym Ci Panie nie będzie Ci to 23. (On) zaś obróciwszy się powiedział Piotrowi odchodź za Mnie szatanie zgorszenie Mi jesteś gdyż nie myślisz (o tym, co) Boga ale (co) ludzi 24. Wtedy Jezus powiedział uczniom Jego jeśli ktoś chce za Mną przyjść niech się wyprze siebie i niech zabierze krzyż jego i niech podąża za Mną 25. Który- bowiem kolwiek chciałby duszę jego uratować zgubi ją który- zaś kolwiek zgubiłby duszę jego ze względu na Mnie znajdzie ją 26. (W) czym bowiem ma jako pomoc człowiek jeśli świat cały zyskałby zaś dusza jego doznałaby straty lub co da człowiek w zamian za duszę jego 27. Zamierza bowiem Syn człowieka przyjść w chwale Ojca Jego ze zwiastunami Jego i wtedy odda każdemu według postępowania jego 28. Amen mówię wam są niektórzy (z) tu stojących którzy nie skosztowaliby śmierci aż (kiedy)kolwiek

zobaczyliby Syna człowieka przychodzącego w Królestwie Jego

Rozdział 17

1. I po dniach sześciu bierze ze sobą Jezus Piotra i Jakuba i Jana brata jego i wprowadza ich na górę wysoką na osobności 2. I został przemieniony przed nimi i zajaśniała oblicze Jego jak słońce zaś szaty Jego stały się (stały się) białe jak światło 3. I oto zostali ukazani im Mojżesz i Eliasz z Nim wspólnie rozmawiając 4. Odpowiedziawszy zaś Piotr powiedział Jezusowi Panie dobre jest nam tu być jeśli chcesz uczynilibyśmy tu trzy namioty Tobie jeden i Mojżeszowi jeden i jeden Eliaszowi 5. Jeszcze On gdy mówi oto chmura świetlista ocieniła ich i oto głos z chmury mówiący Ten jest Syn mój umiłowany w którym upodobałem Jego słuchajcie 6. I usłyszawszy uczniowie upadli na oblicze ich i przestraszyli się bardzo 7. I podszedłszy Jezus dotknął ich i powiedział zostańcie wzbudzeni i nie bójcie się 8. Podniósłszy zaś oczy ich nikogo zobaczyli jeśli nie Jezusa jedyne 9. I schodząc oni z góry przykazał im Jezus mówiąc nikomu powiedzielibyście widzenia aż do kiedy Syn człowieka z martwych powstałby 10. I zapytali Go uczniowie Jego mówiąc dlaczego więc znawcy Pisma mówią że Eliasz musi przyjść najpierw 11. zaś Jezus odpowiedziawszy powiedział im Eliasz wprawdzie przychodzi najpierw i przywróci wszystkie 12. Mówię zaś wam że Eliasz już przyszedł i nie poznali go ale uczynili z nim jak chcieli tak i Syn człowieka ma cierpieć przez nich 13. Wtedy zrozumieli uczniowie że o Janie Zanurzającym powiedział

im 14. I przyszedłszy ich do tłumu podszedł (do) Niego człowiek padając na kolana (przed) Nim 15. i mówiąc Panie zlituj się (nad) moim synem gdyż lunatykuje i źle cierpi wielokrotnie bowiem pada w ogień i wielokrotnie do wody 16. I przyprowadziłem go uczniom Twoim i nie mogli go uleczyć 17. Odpowiedziawszy zaś Jezus powiedział o pokolenie niewierne i które jest przewrócone aż do kiedy będę z wami aż do kiedy będę znosił was przynieście Mi go tutaj 18. I upomniął go Jezus i wyszedł z niego demon i został uleczonego chłopiec od godziny tej 19. Wtedy podszedłszy uczniowie Jezusa na osobności powiedzieli dla- czego my nie mogliśmy wyrzucić go 20. zaś Jezus powiedział im z powodu niewiary waszej amen bowiem mówię wam jeśli mielibyście wiarę jak ziarno gorczycy powiecie górze tej przejdź stąd tam i przejdzie i nic będzie niemożliwe wam 21. Ten zaś rodzaj nie wychodzi jeśli nie w modlitwie i poście 22. Postępując zaś oni w Galilei powiedział im Jezus ma Syn człowieka być wydany w ręce ludzi 23. I zabiją Go a trzeciego dnia zostanie wzbudzony i zostali zasmuceni bardzo 24. Przyszedłszy zaś oni do Kapernaum podeszli dwudrachmy biorący (do) Piotra i powiedzieli Nauczyciel wasz nie płaci cła dwudrachm 25. Mówi tak i gdy wszedł do domu uprzedził go Jezus mówiąc co ci zdaje się Szymonie królowie ziemi od kogo przyjmują cła lub pogłowne od synów ich czy od obcych 26. Mówi Mu Piotr od obcych powiedział mu Jezus zatem prawdziwie wolni są synowie 27. Aby zaś nie zgorszylibyśmy ich poszedłszy do morza rzuć haczyk i wyciągnąwszy pierwszą

rybę weź i otworzywszy usta jej znajdziesz stater ten wzięwszy daj im za Mnie i Ciebie

Rozdział 18

1. W tej godzinie podeszli uczniowie (do) Jezusa mówiąc kto zatem większy jest w Królestwie Niebios 2. I przywoławszy Jezus dzieciątko postawił je w pośród nich 3. I powiedział amen mówię wam jeśli nie zawrócilibyście i stalibyście się jak dzieciątka nie weszlibyście do Królestwa Niebios 4. Który więc poniżyłby siebie jak dzieciątko to ten jest większy w Królestwie Niebios 5. I który jeśli przyjąłby dzieciątko takie jedno w imieniu moim Mnie przyjmuje 6. Który- zaś kolwiek zgorszyłby jednego (z) małych tych wierzących we Mnie jest korzystne mu aby zostałby zawieszony kamień młyński ośli na szyi jego i zostałby utopiony w głębinie morza 7. Biada światu przez zgorszenia konieczność bowiem jest przyjść zgorszenia nadto biada człowiekowi temu przez którego zgorszenie przychodzi 8. Jeśli zaś ręka twoja lub stopa twoja gorszy cię odetnij je i rzuć od ciebie dobre ci jest wejść do życia kulawym niż kalekim lub dwie ręce lub dwie stopy mając zostać rzuconym do ognia wiecznego 9. I jeśli oko twoje gorszy cię wyrwij je i rzuć od ciebie dobre ci jest jednookim do życia wejść niż dwoje oczu mając zostać wyrzuconym w Gehennę ognia 10. Patrzcie nie zlekceważylibyście jednego (z) małych tych mówię bowiem wam że zwiastunowie ich w niebiosach przez cały patrzą (na) oblicze Ojca mojego w niebiosach 11. Przyszedł bowiem Syn człowieka uratować które jest zgubione 12. Co wam zdaje się jeśli stałoby się jakiemuś człowiekowi sto owce

i zostałaby zwiedziona jedna z nich czyż nie opuściwszy dziewięćdziesięciu dziewięciu na górach poszedłszy szuka która jest zabłąkana 13. I jeśli stałoby się znaleźć ją amen mówię wam że raduje się z tej bardziej niż z dziewięćdziesięciu dziewięciu nie które są zabłąkane 14. Taka nie jest wola wobec Ojca waszego w niebiosach aby zginąłby jeden (z) małych tych 15. Jeśli zaś zgrzeszyłby przeciw tobie brat twój odchódź i upomnij go między tobą a nim samym jeśli cię posłuchałby zyskałeś brata twojego 16. Jeśli zaś nie posłuchałby weź z tobą jeszcze jednego lub dwóch aby na ustach dwóch świadków lub trzech została postawiona cała wypowiedź 17. Jeśli zaś nie posłuchałby ich powiedz zgromadzeniu jeśli zaś i zgromadzenia nie posłuchałby niech jest ci tak, jak poganin i celnik 18. Amen mówię wam ile jeśli związałibyście na ziemi będzie które jest związane w niebie i jakie jeśli rozwiązałibyście na ziemi będzie które jest rozwiązane w niebie 19. Znów mówię wam że jeśli dwaj (z) was zgodziliby się na ziemi co do wszelkiej sprawy (o) którą jeśli prosiliby stanie się im u Ojca mojego w niebiosach 20. Gdzie bowiem są dwaj lub trzej którzy są zebrani w moje imię tam jestem w pośród nich 21. Wtedy podszedłszy (do) Niego Piotr powiedział Panie jak często zgrzeszy przeciw Mnie brat mój i odpuszczę mu aż do siedmiokroć 22. Mówi mu Jezus nie mówię ci aż do siedmiokroć ale aż do siedemdziesiąt kroć siedem 23. Dla- tego zostało przyrównane Królestwo Niebios człowiekowi królowi który chciał rozliczyć się rachunkiem z niewolnikami jego 24. Zaczawszy zaś oni

rozliczać został przyprowadzony mu jeden winien dziesiątki tysięcy talentów **25**. Nie mając zaś on oddać rozkazał mu pan jego zostać sprzedanym i żonę jego i dzieci i wszystkie ile miał i zostać oddane **26**. Padłszy więc niewolnik oddał cześć mu mówiąc panie stań się cierpliwy nade mną i wszystkie ci oddam **27**. Zlitowawszy się zaś pan niewolnika tego uwolnił go i dług odpuścił mu **28**. Wyszedszy zaś niewolnik ten znalazł jednego (ze) współniewolników jego który był winien mu sto denarów i chwyciwszy go dusił mówiąc oddaj mi co coś jesteś winny **29**. Upadłszy więc współniewolnik jego do stóp jego prosił go mówiąc stań się cierpliwy dla mnie a wszystko oddam ci **30**. zaś nie chciał ale odszedłszy wrzucił go do strażnicy aż co oddałby które jest dłużne **31**. Zobaczywszy zaś współniewolnicy jego (co) które stało się zostali zasmuceni bardzo i przyszedłszy wyjaśnili panu ich wszystkie (co) które stało się **32**. Wtedy przywoławszy go pan jego mówi mu niewolniku niegodziwy cały dług ten odpuściłem ci skoro poprosiłeś mnie **33**. Nie trzeba było i tobie zlitować się (nad) współniewolnikiem twoim jak i ja (nad) tobą zlitowałem się **34**. I zostawszy rozgniewanym pan jego wydał go oprawcom aż do kiedy oddałby wszystko co jest winien mu **35**. Tak i Ojciec mój niebiański uczyni wam jeśli nie odpuścilibyście każdy bratu jego z serc waszych upadków ich

Rozdział 19

1. I stało się kiedy skończył Jezus słowa te przeniósł się z Galilei i przyszedł w granice Judei po drugiej stronie Jordanu **2**. I podążyły za Nim tłumy wielkie i uleczył ich tam **3**. I podeszli

do Niego faryzeusze poddając próbie Go i mówiąc Mu czy wolno człowiekowi oddać żonę jego dla każdej przyczyny **4**. zaś odpowiadawszy powiedział im nie przeczytaliście że (Ten) który uczynił od początku męskim i żeńskim uczynił ich **5**. I powiedział ze względu na to pozostawi człowiek ojca i matkę i zostanie złączony z żoną jego i będą dwoje w ciele jednym **6**. Tak, że już nie są dwoje ale ciało jedno co więc Bóg złączył człowiek nie niech rozłącza **7**. Mówią Mu czemu więc Mojżesz przykazał dać zwój rozwodu i oddać ją **8**. Mówi im że Mojżesz z powodu zatwardziałości serca waszego pozwolił wam oddać żony wasze od początku zaś nie stało się tak **9**. Mówię zaś wam że który- kolwiek oddałby żonę jego jeśli nie z powodu nierządu i poślubiłby inną cudzołoży i która jest oddaloną poślubiwszy cudzołoży **10**. Mówią Mu uczniowie Jego jeśli taka jest przyczyna człowieka z żoną nie jest korzystne zaślubić się **11**. zaś powiedział im nie wszyscy pojmują (za) słowem tym ale którym jest dane **12**. Są bowiem eunuchowie którzy z łona matki zostali zrodzeni tak i są eunuchowie którzy zostali eunuchami przez ludzi i są eunuchowie którzy zostali eunuchami (przez) samych siebie z powodu Królestwa Niebios mogący pojąć niech pojmuje **13**. Wtedy został przyprowadzony (zostały przyprowadzone) mu dzieciątka aby ręce nałożyłby na nie i pomodliłby się zaś uczniowie upominali ich **14**. zaś Jezus powiedział pozwólcie dzieciątkom i nie zabraniajcie im przyjść do Mnie bowiem takich jest Królestwo Niebios **15**. I nałożywszy (na) nie ręce odszedł

stamtąd **16.** I oto jeden podszedłszy powiedział (do) Niego Nauczycielu dobry co dobrego miałbym uczynić aby miałbym życie wieczne **17.** zaś powiedział mu dlaczego Mi mówisz dobry nikt dobry jeśli nie jeden Bóg jeśli zaś chcesz wejść do życia zachowaj przykazania **18.** Mówi Mu jakich zaś Jezus powiedział nie będziesz mordował nie będziesz cudzołożył nie będziesz kradł nie będziesz składał fałszywego świadectwa **19.** szanuj ojca twojego i matkę i będziesz miłował bliźniego twojego jak siebie **20.** Mówi Mu młodzieniec wszystkie te strzegłem od młodości mojej co jeszcze brakuje mi **21.** Powiedział mu Jezus jeśli chcesz dojrzeć być odchodź sprzedaj twoje które są dobytkiem i daj ubogim a będziesz miał skarb w niebie i przyjdź podąż za Mną **22.** Usłyszawszy zaś młodzieniec słowo odszedł będąc zasmucony był bowiem mający posiadłości liczne **23.** zaś Jezus powiedział uczniom Jego amen mówię wam że z trudnością bogaty wejdzie do Królestwa Niebios **24.** Znów zaś mówię wam łatwiejsze jest wielbłądowi przez otwór igły przejść niż bogatemu do Królestwa Boga wejść **25.** Usłyszawszy zaś uczniowie Jego byli zdumiewani bardzo mówiąc kto zatem może zostać zbawionym **26.** przypatrzwszy się zaś Jezus powiedział im u ludzi to niemożliwe jest u zaś Boga wszystkie możliwe jest **27.** Wtedy odpowiedziawszy Piotr powiedział Mu oto my opuściliśmy (opuściliśmy) wszystkie i podążyliśmy za Tobą co zatem będzie nam **28.** zaś Jezus powiedział im amen mówię wam że wy którzy podążyliście za Mną w odrodzeniu kiedy usiedliby Syn człowieka na tronie chwały

Jego usiądziecie i wy na dwunastu tronach sądząc dwanaście plemion Izraela **29.** I każdy kto opuścił domy lub braci lub siostry lub ojca lub matkę lub żonę lub dzieci lub pola ze względu na imię moje stokrotnie otrzyma i życie wieczne odziedziczy **30.** Liczni zaś będą pierwsi ostatnimi i ostatni pierwszymi

Rozdział 20

1. Podobne bowiem jest Królestwo Niebios człowiekowi gospodarzowi który wyszedł zaraz rano wynająć pracowników do winnicy jego **2.** Zgodziwszy się zaś z pracownikami za denara dzień wysłał ich do winnicy jego **3.** I wyszedłszy około trzeciej godziny zobaczył innych stojących na rynku bezczynnych **4.** I tym powiedział odchodźcie i wy do winnicy i co jeśli byłoby sprawiedliwe dam wam **5.** zaś odeszli znów wyszedłszy około szóstej i dziewiątej godziny uczynił tak samo **6.** Około zaś jedenastej godziny wyszedłszy znalazł innych stojących bezczynnie i mówi im dlaczego tu staliście cały dzień bezczynni **7.** Mówią mu że nikt nas wynajął mówi im odchodźcie i wy do winnicy i co jeśli byłoby sprawiedliwe weźmiecie **8.** Wieczór zaś gdy stał się mówi pan winnicy dozorca jego zawołaj pracowników i oddaj im zapłatę zaczawszy od ostatnich aż do pierwszych **9.** A przyszedłszy około jedenastej godziny otrzymali po denarze **10.** Przyszedłszy zaś pierwsi wnioskowali że więcej otrzymają i otrzymali i oni każdy denara **11.** Wziąwszy zaś szemrali przeciw gospodarzowi **12.** Mówiąc że ci ostatni jedną godzinę uczynili a równych nam ich uczyniłeś którzy znieśliśmy ciężar dnia i upała **13.** zaś odpowiedziawszy powiedział jednemu

(z) nich towarzyszu nie czynię niesprawiedliwość ci czyż nie (na) denara zgodziłeś się (ze) mną **14**. Weź twoje i odchodź chcę zaś temu ostatniemu dać jak i tobie **15**. Czy nie wolno mi uczynić co chcę w moim czy oko twoje niegodziwe jest że ja dobry jestem **16**. Tak będą ostatni pierwszymi i pierwsi ostatnimi liczni bowiem są powołani nieliczni zaś wybrani **17**. A wchodząc Jezus do Jerozolimy wziął dwunastu uczniów na osobności w drodze i powiedział im **18**. Oto wchodzimy do Jerozolimy i Syn człowieka zostanie wydany arcykapłanom i znawcom Pisma i zasądzą Go (na) śmierć **19**. I wydadzą Go poganom na wykpić i ubiczować i ukrzyżować a trzeciego dnia powstanie **20**. Wtedy podeszła (do) Niego matka synów Zebedeusza z synami jej oddając cześć i prosząc coś od Niego **21**. zaś powiedział jej co chcesz mówić Mu powiedz aby siedliby ci dwaj synowie moi jeden z prawej strony twojej i jeden z lewej strony w Królestwie Twoim **22**. Odpowiedziawszy zaś Jezus powiedział nie wiecie (o) co prosicie możecie wypić kielich który ja zamierzam pić i zanurzeniem którym Ja jestem zanurzany zostać zanurzonymi mówią Mu możemy **23**. i mówi im wprawdzie kielich mój wypijecie i zanurzeniem którym Ja jestem zanurzany zostaniecie zanurzeni zaś usiąść z prawej strony mojej i z lewej strony mojej nie jest moje dać ale którym jest przygotowane przez Ojca mego **24**. I usłuchawszy dziesięciu oburzyło się na dwóch braci **25**. zaś Jezus przywoławszy ich powiedział wiecie że przywódcy pogan panują (nad) nimi i wielcy okazują władzę (nad) nimi **26**. Nie tak zaś będzie

w was ale który jeśli chciałby wśród was wielki stać się niech jest wasz sługa **27**. I który jeśli chciałby wśród was być pierwszy niech jest wasz niewolnik **28**. Tak, jak Syn człowieka nie przyszedł zostać obsłużonym ale służyć i dać życie Jego okup za wielu **29**. I wychodząc oni z Jerycha podążył za Nim tłum wielki **30**. I oto dwóch niewidomych siedzących przy drodze usłyszawszy że Jezus przechodzi krzyczeli mówiąc zlituj się (nad) nami Panie Syn Dawida **31**. zaś tłum upomniął ich aby zamilczeliby zaś więcej krzyczeli mówiąc zlituj się (nad) nami Panie Syn Dawida **32**. I stanąwszy Jezus zawołał ich i powiedział co chcecie uczyniłbym wam **33**. Mówią Mu Panie aby zostałyby otworzone nasze oczy **34**. Zlitowawszy się zaś Jezus dotknął oczu ich i zaraz przejrzały ich oczy i podążyli za Nim

Rozdział 21

1. I kiedy zbliżyli się do Jerozolimy i przyszli do Betfage do Góry Oliwnej wtedy Jezus wysłał dwóch uczniów **2**. Mówiąc im poszlibyście do wioski naprzeciw was i zaraz znajdziecie oślicę która jest uwiązana i oślę z nią odwiązawszy przyprowadźcie Mi **3**. I jeśli ktoś wam powiedziałby coś powiecie że Pan ich potrzebę ma zaraz zaś odeśle je **4**. To zaś wszystko stało się aby zostałyby wypełnione które zostało powiedziane przez proroka gdy mówi **5**. Powiedzcie córce Syjonu oto Król twój przychodzi do ciebie łagodny i zasiadający na oślicy i oślęciu synu jucznego bydlą **6**. poszedłszy zaś uczniowie i uczyniwszy tak, jak polecił im Jezus **7**. Przyprowadzili oślicę i oślę i nałożyli na nie szaty ich i usiadły na nie

8. zaś bardzo wielki tłum rozpostarli swoje szaty na drodze inni zaś ścinali gałęzie z drzew i rozpostarli na drodze 9. zaś tłumy poprzedzające i podążające krzyczały mówiąc Hosanna Synowi Dawida który jest błogosławiony przychodzący w imię Pana Hosanna na wysokościach 10. I gdy wszedł On do Jerozolimy zostało poruszone całe miasto mówiące kto jest Ten 11. zaś tłumy mówiły Ten jest Jezus prorok z Nazaretu (w) Galilei 12. I wszedł Jezus do świątyni Boga i wyrzucił wszystkich sprzedających i kupujących w świątyni i stoły wymieniających pieniądze przewracał i ławy sprzedających gołębie 13. I mówi im jest napisane dom mój dom modlitwy zostanie nazwany wy zaś go uczyniliście jaskinią bandytów 14. I podeszli do Niego niewidomi i kulawi w świątyni i uleczyli ich 15. Zobaczywszy zaś arcykapłani i znawcy Pisma dziwy które uczynił i chłopców krzyczących w świątyni i mówiących Hosanna Synowi Dawida oburzyli się 16. I powiedzieli Mu słyszysz co Ci mówią zaś Jezus mówi im tak nigdy przeczytaliście że z ust niemowląt i karmiących piersią wydoskonalileś sobie pochwałę 17. I pozostawiwszy ich wyszedł na zewnątrz miasta do Betanii i zanocewał tam 18. Rano zaś powracając do miasta zgłodniał 19. I zobaczywszy figowiec jeden przy drodze przyszedł do niego i nic znalazł na nim jeśli nie liście jedynie i mówi mu już więcej nie z ciebie owoc stałby się na wiek i został wysuszony od razu figowiec 20. I zobaczywszy uczniowie zdziwili się mówiąc jak od razu został wysuszony figowiec 21. Odpowiedziawszy zaś

Jezus powiedział im amen mówię wam jeśli mielibyście wiarę i nie zostalibyście wprowadzeni w niepewność nie jedynie (to) figowcowi uczynicie ale jeśli gorze tej powiedzielibyście zostań podniesiona i zostań wrzucona w morze stanie się 22. I wszystkie ilekolwiek poprosilibyście w modlitwie wierząc weźmiecie 23. I przyszedłszy On do świątyni podeszli do Niego nauczającego arcykapłani i starsi ludu mówiąc w jakiej władzy te czynisz i kto Ci dał władzę tę 24. Odpowiedziawszy zaś Jezus powiedział im zapytam was i Ja (o) słowo jedno które jeśli powiedzielibyście Mi i Ja wam powiem w jakiej władzy te czynię 25. Zanurzenie Jana skąd było z nieba czy z ludzi zaś rozważali w sobie mówiąc jeśli powiedzielibyśmy z nieba powie nam dla- czego więc nie uwierzyliście mu 26. Jeśli zaś powiedzielibyśmy z ludzi obawiamy się tłumu wszyscy bowiem mają Jana jako proroka 27. I odpowiedziawszy Jezusowi powiedzieli nie wiemy powiedział im i On ani Ja mówię wam w jakiej władzy te czynię 28. Co zaś wam zdaje się człowiek miał dzieci dwoje i podszedłszy do pierwszego powiedział dziecko odchodź dzisiaj pracuj w winnicy mojej 29. zaś odpowiedziawszy powiedział nie chcę potem zaś pożałowawszy poszedł 30. A podszedłszy (do) drugiego powiedział tak samo zaś odpowiedziawszy powiedział ja Panie i nie poszedł 31. Kto z (tych) dwóch uczynił wolę ojca mówią Mu pierwszy mówi im Jezus amen mówię wam że celnicy i nierządnicę wyprzedzają was do Królestwa Boga 32. Przyszedł bowiem do was Jan w drodze

sprawiedliwości i nie uwierzyliście mu zaś
celnicy i nierządnicę uwierzyli mu wy zaś
zobaczywszy nie pożałowaliście później (by)
uwierzyć mu **33.** Innego przykładu posłuchajcie
człowiek jakiś był gospodarz który zasadził
winnicę i ogrodzeniem ją otoczył i wykopał
w niej tłocznię i zbudował wieżę i wynajął ją
rolnikom i odjechał **34.** Kiedy zaś zbliżył się
pora owoców wysłał niewolników jego do
rolników wziąć owoce jego **35.** I wzięwszy
rolnicy niewolników jego tego wprowadzie
wychłostali tego zaś zabili tych zaś zostali
ukamienowani **36.** Znów wysłał innych
niewolników liczniejszych (od) pierwszych
i uczynili im tak samo **37.** Później zaś wysłał do
nich syna jego mówiąc uszanuj syna mojego
38. zaś rolnicy zobaczywszy syna powiedzieli
w sobie ten jest dziedzic chodźcie zabilibyśmy
go i zatrzymalibyśmy dziedzictwo jego
39. I wzięwszy go wyrzucili na zewnątrz
winnicy i zabili **40.** Kiedy więc przyszedłby pan
winnicy co uczyni rolnikom tym **41.** Mówią Mu
złych źle zgubi ich a winnicę wynajmie innym
rolnikom którzy oddadzą mu owoce w porach
ich **42.** Mówi im Jezus nigdy przeczytaliście
w Pismach kamień który odrzucili budujący ten
stał się w głowicy narożnika przez Pana stało się
to i jest niezwykle w oczach naszych **43.** Dla-
tego mówię wam że zostanie odebrane od was
Królestwo Boga i zostanie dane narodowi
czyniącemu owoce jego **44.** I upadłszy na
kamień ten zostanie rozłuczony na którego- zaś
kolwiek upadłby rozłucze na proch go
45. I wysłuchawszy arcykapłani i faryzeusze
przykłady Jego poznali że o nich mówi

46. I szukając (jak) Go chwycić bali się tłumów
skoro zaś jak proroka Go miały

Rozdział 22

1. I odpowiedziawszy Jezus znów powiedział im
w przykładach mówiąc **2.** Zostało przyrównane
Królestwo Niebios człowiekowi królowi który
uczynił wesela synowi jego **3.** I wysłał
niewolników jego zaprosić którzy są zaproszeni
na wesela i nie chcieli przyjść **4.** Znów wysłał
innych niewolników mówiąc powiedzcie którzy
są zaproszeni oto obiad mój przygotowałem byki
moje i tuczne które są zabite i wszystkie gotowe
chodźcie na wesela **5.** zaś zaniebawszy odeszli
(ten) wprowadzie na własne pole (ten) zaś do
handlu jego **6.** zaś pozostali chwyciwszy
niewolników jego znieważyli i zabili
7. Usłyszawszy zaś król został rozgniewany
i posławszy wojska jego wygubił morderców
tych i miasto ich podpalił **8.** Wtedy mówi
niewolnikom jego wprowadzie wesele gotowe jest
zaś którzy są zaproszeni nie byli godni **9.** Idźcie
więc na rozstaje dróg i ilu- kolwiek
znaleźlibyście zaproszcie na wesela
10. I wyszedłszy niewolnicy ci na drogi zebrali
wszystkich ilu znaleźli niegodziwych zarówno
i dobrych i zostało wypełnione wesele leżącymi
(przy stole) **11.** Wszedłszy zaś król oglądać
leżących (przy stole) zobaczył tam człowieka nie
który jest przyobleczony w odzienie weselne
12. I mówi mu towarzyszu jak wszedłeś tu nie
mając odzienia weselnego zaś został uciszony
13. Wtedy powiedział król służącym zwiąawszy
jego stopy i ręce zabierzcie go i wyrzucie
w ciemność zewnętrzną tam będzie płacz
i zgrzytanie zębów **14.** Liczni bowiem są

powołani nieliczni zaś wybrani **15.** Wtedy poszedłszy faryzeusze naradę przyjęli żeby Go usidlili w słowie **16.** I wysyłają Mu uczniów ich z Herodianami mówiąc Nauczycielu wiemy że szczerzy jesteś i drogi Boga w prawdzie nauczasz i nie ma troski Ty o nikogo nie bowiem patrzysz na oblicze ludzi **17.** Powiedz więc nam co Ci zdaje się wolno dać pogłowne Cezarowi czy nie **18.** Poznawszy zaś Jezus niegodziwość ich powiedział dlaczego Mnie doświadczać obłudnicy **19.** Pokażcie Mi monetę pogłównego zaś przynieśli Mu denara **20.** I mówi im kogo podobizna ta i napis **21.** Mówią Mu Cezara wtedy mówi im oddajcie więc (co) Cezara Cezarowi a (co) Boga Bogu **22.** A usłyszawszy zdziwili się i opuściwszy Go odeszli **23.** W tym dniu podeszli do Niego saduceusze mówiąc nie być powstania i zapytali Go **24.** mówiąc Nauczycielu Mojżesz powiedział jeśli ktoś umarłby nie mając dzieci poślubi z powinowactwa brat jego żonę jego i wzbudzi potomstwo bratu jego **25.** Byli (Było) zaś u nas siedmiu braci i pierwszy poślubiwszy umarł i nie mając potomstwa zostawił żonę jego bratu jego **26.** Podobnie i drugi i trzeci aż do siedmiu **27.** Później zaś (po) wszystkich umarła i kobieta **28.** W więc powstaniu kogo (z) siedmiu będzie żona wszyscy bowiem mieli ją **29.** Odpowiedziawszy zaś Jezus powiedział im jesteście wprowadzeni w błąd nie znając Pisma ani mocy Boga **30.** W bowiem powstaniu ani zaślubiają się ani są poślubiane ale jak zwiastunowie Boga w niebie są **31.** O zaś powstaniu (z) martwych nie przeczytaliście które zostało powiedziane wam przez Boga mówiąc

32. Ja jestem Bóg Abrahama i Bóg Izaaka i Bóg Jakuba nie jest Bóg Bóg martwych ale żyjących **33.** I usłyszawszy tłumy były zdumiewane na naukę Jego **34.** zaś faryzeusze usłyszawszy że zamknął usta saduceuszom zostali zebrani na tym samym **35.** I zapytał jeden z nich znawca Prawa poddając próbie Go i mówiąc **36.** Nauczycielu jakie przykazanie wielkie w Prawie **37.** zaś Jezus powiedział mu będziesz miłował Pana Boga twojego w całym sercu twoim i w całej duszy twojej i w całej myśli twojej **38.** To jest pierwsze i wielkie przykazanie **39.** Drugie zaś podobne mu będziesz miłował bliźniego twojego jak siebie **40.** Na tych dwóch przykazaniach całe Prawo i prorocy są wiszące **41.** Będąc zebranymi zaś faryzeusze zapytał ich Jezus **42.** mówiąc co wam zdaje się o Pomazańcu kogo syn jest mówią Mu Dawida **43.** Mówi im jak więc Dawid w Duchu Panem Go nazywa mówiąc **44.** Powiedział Pan Panu mojemu siądz po prawicy mojej aż (kiedy)kolwiek położyłbym wrogów twoich podnóżkiem stóp twoich **45.** Jeśli więc Dawid nazywa Go Panem jak syn jego jest **46.** I nikt mógł Mu odpowiedzieć słowem ani ośmielił się ktoś od tego dnia zapytać Go już dłużej nie

Rozdział 23

1. Wtedy Jezus powiedział tłumom i uczniom Jego **2.** mówiąc na Mojżesza ławie usiedli znawcy Pisma i faryzeusze **3.** Wszystkie więc ile- kolwiek powiedzieliby wam (by) zachować zachowujcie i czyńcie według zaś uczynków ich nie czyńcie mówią bowiem a nie czynią **4.** Wiążą bowiem ciężary ciężkie i trudne do uniesienia i nakładają na ramiona ludzi zaś palcem ich nie

chęć ruszyć ich **5.** Wszystkie zaś czyny ich czynią dla zostać zobaczonym (przez) ludzi rozszerzają zaś filakterie ich i powiększają frędzle szat ich **6.** Lubią także pierwsze miejsce na wieczerzach i pierwsze siedzenia w zgromadzeniach **7.** i pozdrowienia na rynkach i być nazywanymi przez ludzi Rabbi Rabbi **8.** Wy zaś nie pozwalalibyście się nazywać Rabbi jeden bowiem jest wasz Mistrz Pomazaniec wszyscy zaś wy bracia jesteście **9.** i ojcem nie nazywalibyście waszym na ziemi jeden bowiem jest Ojciec wasz w niebiosach **10.** Ani nie pozwalalibyście się nazywać mistrzowie jeden bowiem wasz jest Mistrz Pomazaniec **11.** zaś większy (z) was będziecie wam sługa **12.** który zaś wywyższy siebie zostanie poniżony i który uniży siebie zostanie wywyższony **13.** Biada zaś wam znawcy Pisma i faryzeusze obłudnicy gdyż zamykacie Królestwo Niebios przed ludźmi wy bowiem nie wchodzicie ani wchodzącym pozwalacie wejść **14.** Biada wam znawcy Pisma i faryzeusze obłudnicy gdyż pożeracie domy wdów i pod pretekstem długich modląc się dla- tego otrzymacie większy wyrok **15.** Biada wam znawcy Pisma i faryzeusze obłudnicy że obchodzicie morze i suchy ląd (by) uczynić jednego prozelitą i kiedy stałby się czynicie go synem Gehenny bardziej podwójnie niż wy **16.** Biada wam przewodnicy niewidomi mówiący który- kolwiek przysięgałby na świątynię nic jest który- zaś kolwiek przysięgałby na złoto świątyni jest zobowiązany **17.** Głupcy i niewidomi co bowiem większe jest złoto czy świątynia która uświęca złoto

18. I który jeśli przysięgałby na ołtarz nic jest który- zaś kolwiek przysięgałby na dar na nim jest zobowiązany **19.** Głupcy i niewidomi co bowiem większe dar czy ołtarz uświęcający dar **20.** więc który przysięgał na ołtarz przysięga na niego i na wszystkie (co) na nim **21.** I który przysięgał na świątynię przysięga na niego i na zamieszkującego go **22.** I który przysięgał na niebo przysięga na tron Boga i na siedzącego na nim **23.** Biada wam znawcy Pisma i faryzeusze obłudnicy gdyż dajecie dziesięcinę (z) mięty i kopru i kminku a opuszczacie (co) cięższe (z) Prawa sąd i miłosierdzie i wiarę te trzeba było uczynić i te nie opuszczać **24.** Przewodnicy niewidomi precedzający komara zaś wielbłąda połykający **25.** Biada wam znawcy Pisma i faryzeusze obłudnicy że oczyszczacie (to, co) z zewnątrz kielicha i miski od wewnątrz zaś są pełne z grabieży i niepowściągliwości **26.** Faryzeuszu niewidomy oczyść najpierw (to, co) wewnątrz kielicha i miski aby stałoby się i (to, co) zewnątrz ich czyste **27.** Biada wam znawcy Pisma i faryzeusze obłudnicy że jesteście podobni grobom które są pobielone które z zewnątrz wprawdzie ukazują się piękne wewnątrz zaś są pełne kości martwych i wszelkiej nieczystości **28.** Tak i wy z zewnątrz wprawdzie jesteście ukazani ludziom sprawiedliwi wewnątrz zaś pełni jesteście obłudy i bezprawia **29.** Biada wam znawcy Pisma i faryzeusze obłudnicy gdyż budujecie groby proroków i przystrajacie grobowce sprawiedliwych **30.** i mówicie jeśli byliśmy w dniach ojców naszych nie (kiedy)kolwiek byliśmy współnicy ich w krwi proroków **31.** Tak,

że świadczycie sobie że synowie jesteście którzy zamordowali proroków **32**. I wy dopełnicie miarę ojców waszych **33**. Węże płody żmij jak ucieklibyście od sądu Gehenny **34**. Dla- tego oto Ja wysyłam do was proroków i mędrców i znawców Pisma i z nich zabijecie i ukrzyżujecie i z nich ubiczujecie w zgromadzeniach waszych i będziecie prześladowali z miasta do miasta **35**. żeby przysłały na was cała krew sprawiedliwa która jest wylewana na ziemię od krwi Abła sprawiedliwego aż do krwi Zachariasza syna Barachiasza którego zamordowaliście pomiędzy świątynią a ołtarzem **36**. Amen mówię wam przyjdzie te wszystkie na pokolenie to **37**. Jeruzalem Jeruzalem zabijające proroków i kamienujące którzy są wysłani do niego jak często chciałem zgromadzić dzieci twoje którym to sposobem zgromadza kura piskłeta swoje pod skrzydła a nie chcieliście **38**. Oto jest zostawiony wam dom wasz pusty **39**. Mówię bowiem wam nie Mnie zobaczylibyście od teraz aż (kiedy)kolwiek powiedzielibyście który jest błogosławiony przychodzący w imieniu Pana

Rozdział 24

1. I wyszedłszy Jezus wyszedł ze świątyni i podeszli uczniowie Jego (by) pokazać Mu budowlę świątyni **2**. zaś Jezus powiedział im nie widzicie wszystkie te amen mówię wam nie zostałyby zostawiony tu kamień na kamieniu który nie zostanie zwalony **3**. Siedząc zaś On na Górze Oliwnej podeszli do Niego uczniowie na osobności mówiąc powiedz nam kiedy te będzie i co znak Twój przyjścia i końca wieku **4**. I odpowiedziawszy Jezus powiedział im

uważajcie aby nie ktoś was zwiódłby **5**. Liczni bowiem przyjdą w imię moje mówiąc Ja jestem Pomazaniec i wielu zwiodą **6**. Macie zaś słyszeć (o) wojnach i wieściach (o) wojnach patrzcie nie dawajcie się straszyć trzeba bowiem (aby) wszystkie stać się ale jeszcze nie jest koniec **7**. Zostanie wzbudzony bowiem naród na naród i królestwo na królestwa i będą głód i zarazy i trzęsienia ziemi po miejscach **8**. Wszystkie zaś te początek bólów porodowych **9**. Wtedy wydadzą was na ucisk i zabiją was i będziecie którzy są nienawidzeni przez wszystkie narody z powodu imienia mojego **10**. I wtedy zostaną zgorszeni liczni i jedni drugich wydadzą i znienawidzą jedni drugich **11**. I liczni fałszywi prorocy zostaną wzbudzeni i zwiodą wielu **12**. A z powodu zostać pomnożonym bezprawie zostanie ochłodzona miłość wielu **13**. zaś który wytrwał do końca ten zostanie zbawiony **14**. I zostanie ogłoszona ta dobra nowina Królestwa w całym świecie zamieszkałym na świadectwo wszystkim narodom i wtedy przyjdzie koniec **15**. Kiedy więc zobaczylibyście ohydę spustoszenia które zostało powiedziane przez Daniela proroka stojącą w miejscu świętym czytający niech rozumie **16**. wtedy w Judei niech uciekają na góry **17**. na tarasie niech schodzi zabrać coś z domu jego **18**. i w polu niech zawraca wstecz zabrać szaty jego **19**. Biada zaś w łonie mającym i karmiącym piersią w tych dniach **20**. Módlcie się zaś aby nie stałaby się ucieczka wasza zimą ani w szabat **21**. Będzie bowiem wtedy ucisk wielki jaki nie stał się od początku świata aż do teraz ani nie stałby się **22**. I jeśli nie zostały skrócone dni te

nie (kiedy)kolwiek zostało uratowane wszelkie ciało z powodu zaś wybranych zostaną skrócone dni te **23**. Wtedy jeśli ktoś wam powiedziałby oto tu Pomazaniec lub tu nie uwierzylibyście **24**. Zostaną wzbudzeni bowiem fałszywi pomazańcy i fałszywi prorocy i będą dawać znaki wielkie i cuda tak, że wprowadzić w błąd jeśli możliwe i wybranych **25**. Oto przepowiedziałem wam **26**. Jeśli więc powiedzieliby wam oto na pustkowiu jest nie wyszlibyście oto w schowkach nie uwierzylibyście **27**. Tak, jak bowiem błyskawica wychodzi od wschodów i ukazuje się aż do zachodów takie będzie i przyjście Syna człowieka **28**. Gdzie bowiem jeśli byłyby zwłoki tam zostaną zebrane orły **29**. zaraz zaś z ucisku dni tych słońce zostanie zaćmione i księżyc nie da blasku jego i gwiazdy będą spadać z nieba i moce niebios zostaną wstrząśnięte **30**. I wtedy zostanie ukazany znak Syna człowieka na niebie i wtedy będą uderzać się (w piersi) wszystkie plemiona ziemi i zobaczą Syna człowieka przychodzącego na chmurach nieba z mocą i chwałą wielką **31**. I wyśle zwiastunów Jego z trąbą dźwięku wielkiego i zgromadzą wybranych Jego z czterech wiatrów od skraju niebios aż do skrajów ich **32**. Od zaś figowca nauczcie się przykładu kiedy już gałąź jego stałaby się miękka i liście wytworzyłyby (wytworzyłyby) wiecie że blisko lato **33**. Tak i wy kiedy zobaczylibyście wszystkie te wiecie że blisko jest u drzwi **34**. Amen mówię wam nie przeminęłoby pokolenie to aż (kiedy)kolwiek wszystkie te stałoby się **35**. Niebo i ziemia przeminą zaś słowa moje nie przeminęłyby

36. O zaś dniu tym i godzinie nikt wie ani zwiastunowie niebios jeśli nie Ojciec mój sam **37**. Tak, jak zaś dni Noego takie będzie i przyjście Syna człowieka **38**. Tak, jak bowiem byli w dniach przed potopem jedzący i pijący zaślubiający się i którzy za mąż wydawali aż do którego dnia wszedł Noe do arki **39**. I nie poznali aż przyszedł potop i zabrał wszystkich takie będzie i przyjście Syna człowieka **40**. Wtedy dwóch będą na polu jeden jest zabrany i jeden jest zostawiony **41**. Dwie młące w młynie jedna jest zabrana i jedna jest zostawiona **42**. Czuwajcie więc gdyż nie wiecie jakiej godziny Pan wasz przychodzi **43**. To zaś wiecie że jeśli wiedział gospodarz jakiej straży złodziej przychodzi czuwał (kiedy)kolwiek i nie (kiedy)kolwiek pozwolił zostać przekopanym dom jego **44**. Dla- tego i wy stawajcie się gotowi gdyż której godziny nie domyślacie się Syn człowieka przychodzi **45**. Kto zatem jest wierny niewolnik i rozumny którego ustanowił pan jego nad służbą jego dawać im pożywienie w porze **46**. Szczęśliwy niewolnik ten którego przyszedłszy pan jego znajdzie czyniącego tak **47**. Amen mówię wam że nad całym które są dobytkiem jego ustanowi go **48**. Jeśli zaś powiedziałby zły niewolnik ten w sercu jego zwleka pan mój przyjść **49**. I zaczęłyby bić współniewolników jeść zaś i pić z pijącymi **50**. przyjdzie Pan niewolnika tego w dniu którym nie oczekuje i w godzinie której nie zna **51**. i potnie go na kawałki go i udział jego z obłudnikami położy tam będzie płacz i zgrzytanie zębów

Rozdział 25

1. Wtedy zostanie upodobnione Królestwo Niebios dziesięciu dziewicom które wzięwszy lampy ich wyszły na spotkanie oblubieńca
2. Pięć zaś było z nich rozumne i pięć głupie
3. Te głupie wzięwszy lampy swoje nie wzięły z sobą oliwy
4. zaś rozumne wzięły oliwę w naczyniach ich z lampami ich
5. Gdy zwleka zaś oblubieniec zdrzemnął się wszystkie i spały
6. Środkiem zaś nocy krzyk stał się oto oblubieniec przychodzi wychodźcie na spotkanie jego
7. Wtedy zostały podniesione wszystkie dziewice te i uporządkowały lampy ich
8. zaś głupie rozumnym powiedziały dajcie nam z oliwy waszej gdyż lampy nasze są gasnące
9. Odpowiedziały zaś rozumne mówiąc by czasem nie wystarczyłoby nam i wam idźcie zaś raczej do sprzedających i kupcie sobie
10. Odchodząc zaś im kupić przyszedł oblubieniec i gotowe weszły z nim w wesela i zostały zamknięte drzwi
11. Później zaś przychodzą i pozostałe dziewice mówiąc panie panie otwórz nam
12. zaś odpowiedziawszy powiedział amen mówię wam nie znam was
13. Czuwajcie więc gdyż nie znacie dnia ani godziny o której Syn człowieka przychodzi
14. Tak, jak bowiem człowiek odjeżdżający wezwał swoich niewolników i przekazał im które są dobytkiem jego
15. I temu wprawdzie dał pięć talentów temu zaś dwa temu zaś jeden każdemu według własnej możliwości i odjechał zaraz
16. Poszedłszy zaś (ten) pięć talentów wzięwszy popracował w nich i uczynił inne pięć talentów
17. Tak samo i (ten) dwa uzyskawszy i on inne dwa
18. zaś jeden wzięwszy odszedłszy

wykopał w ziemi i ukrył srebro pana jego
19. Po zaś czasie dłuższym przychodzi pan niewolników tych i rozlicza z nimi obrachunek
20. I podszedłszy (ten) pięć talentów wzięwszy przyniósł inne pięć talentów mówiąc panie pięć talentów mi przekazałeś oto inne pięć talentów zyskałem na nich
21. Powiedział zaś mu pan jego dobrze niewolniku dobry i wierny w małych byłeś wierny nad wieloma cię ustanowię wejść do radości pana twojego
22. Podszedłszy zaś i (ten) dwa talenty wzięwszy powiedział panie dwa talenty mi przekazałeś oto inne dwa talenty zyskałem na nich
23. Powiedział mu pan jego dobrze niewolniku dobry i wierny w małych byłeś wierny nad wieloma cię ustanowię wejść do radości pana twojego
24. Podszedłszy zaś i (ten) jeden talent który otrzymał powiedział panie poznałem cię że twardy jesteś człowiek znający gdzie nie zasiałeś i zbierający skąd nie rozsypałeś
25. I przestraszywszy się odszedłszy ukryłem talent twój w ziemi oto masz twoje
26. Odpowiedziawszy zaś pan jego powiedział mu niegodziwy niewolniku i gnuśny wiedziałeś że znę gdzie nie zasiałem i zbieram skąd nie rozsypałem
27. Trzeba było więc ci złożyć srebro moje bankierom a przyszedłszy ja dostałem (kiedy)kolwiek moje z odsetek
28. Zabierzcie więc od niego talent i dajcie mającemu dziesięć talentów
29. Bowiem mającemu każdemu zostanie dane i będzie uczyniony obfitującym od zaś nie mającego i co ma zostanie odebrane od niego
30. A nieużytecznego niewolnika wyrzucajcie w ciemność zewnętrzną tam będzie płacz i zgrzytanie zębów
31. Kiedy zaś przyszedłby

Syn człowieka w chwale Jego i wszyscy święci zwiastunowie z Nim wtedy usiądzie na tronie chwały Jego **32**. I zostanie zebrany (zostaną zebrane) przed Nim wszystkie narody i odłącza ich od jedni drugich tak, jak pasterz odłącza owce od kozłów **33**. I postawi wprawdzie owce po prawej stronie Jego zaś kozłatka po lewej stronie **34**. Wtedy powie Król po prawej stronie Jego chodźcie którzy są błogosławieni Ojca mojego odziedziczcie które jest przygotowane wam Królestwo od założenia świata **35**. Byłem głodny bowiem i daliście Mi zjeść zapragnąłem i napełniliście Mnie obcy byłem i zabraliście do siebie Mnie **36**. nagi i okryliście Mnie byłem słaby i odwiedziliście Mnie w strażnicy byłem i przyszliście do Mnie **37**. Wtedy odpowiedzą Mu sprawiedliwi mówiąc Panie kiedy Cię zobaczyliśmy będącego głodnym i nakarmiliśmy lub będącego spragnionym i napełniliśmy **38**. Kiedy zaś Cię zobaczyliśmy obcego i zabraliśmy do siebie lub nagiego i okryliśmy **39**. Kiedy zaś Cię zobaczyliśmy słabego lub w strażnicy i przyszliśmy do Ciebie **40**. I odpowiedziawszy Król powie im amen mówię wam na ile uczyniliście jednemu (z) tych braci moich najmniejszych Mnie uczyniliście **41**. Wtedy powie i po lewej stronie idźcie ode Mnie którzy są przekłęci w ogień wieczny który jest przygotowany oszczercom i zwiastunom jego **42**. Byłem głodny bowiem i nie daliście Mi zjeść zapragnąłem i nie napełniliście Mnie **43**. Obcy byłem i nie zabraliście do siebie Mnie nagi i nie okryliście Mnie słaby i w strażnicy i nie odwiedziliście Mnie **44**. Wtedy odpowiedzą Mu i oni mówiąc Panie kiedy Cię zobaczyliśmy

będącego głodnym lub będącego spragnionym lub obcego lub nagiego lub słabego lub w strażnicy i nie usłużyliśmy Ci **45**. Wtedy odpowie im mówiąc amen mówię wam na ile nie uczyniliście jednemu (z) tych najmniejszych ani Mnie uczyniliście **46**. I odejdą ci w karę wieczną zaś sprawiedliwi do życia wiecznego

Rozdział 26

1. I stało się gdy skończył Jezus wszystkie słowa te powiedział uczniom Jego **2**. Wiecie że za dwa dni Pascha staje się i Syn człowieka jest wydawany na zostać ukrzyżowanym **3**. Wtedy zostali zebrani arcykapłani i znawcy Pisma i starsi ludu na dziedzińcu arcykapłana który jest nazywany Kajfaszem **4**. I radzili aby Jezusa chwyciliby podstępem i zabiliby **5**. Mówili zaś nie w święto aby nie zamęt stałby się w ludzie **6**. zaś Jezus gdy stał się w Betanii w domu Szymona trędowatego **7**. podeszła do Niego kobieta flakonik alabastrowy olejku mająca bardzo drogiego i wylała na głowę Jego gdy leży (przy stole) **8**. Zobaczywszy zaś uczniowie Jego oburzyli się mówiąc na co zguba ta **9**. Mógł bowiem ten olejek zostać sprzedanym (za) wiele i zostać dane ubogim **10**. Poznaawszy zaś Jezus powiedział im dlaczego trudności przydajecie kobiecie czyn bowiem dobry działała dla Mnie **11**. Zawsze bowiem ubogich macie ze sobą Mnie zaś nie zawsze macie **12**. Wylawszy bowiem ten olejek ten na ciało moje ku pogrzebać Mnie uczyniła **13**. Amen mówię wam gdzie jeśli zostałaby ogłoszona dobra nowina ta w całym świecie zostanie opowiadana i co uczyniła ta na pamiątkę moją **14**. Wtedy poszedłszy jeden (z) dwunastu który jest nazywany Judasz Iskariota

do arcykapłanów **15.** powiedział co chcecie mi dać a ja wam wydam Go zaś postawili mu trzydzieści srebrników **16.** i od wtedy szukał dogodnej chwili aby go wydałby **17.** zaś pierwszego Przaśników podeszli uczniowie Jezusa mówiąc Mu gdzie chcesz przygotowalibyśmy Ci zjeść Paschę **18.** zaś powiedział odchodźcie do miasta do tego i tego i powiedzcie mu Nauczyciel mówi pora moja blisko jest u ciebie czynię Paschę z uczniami moimi **19.** I uczynili uczniowie jak polecił im Jezus i przygotowali Paschę **20.** Wieczór zaś gdy stał się leżał z dwunastoma **21.** I jedząc oni powiedział amen mówię wam że jeden z was wyda Mnie **22.** I którzy są zasmucani bardzo zaczęli mówić Mu każdy (z) nich czy nie ja jestem Panie **23.** zaś odpowiadawszy powiedział który zanurzył ze Mną w misie rękę ten Mnie wyda **24.** wprowadź Syn człowieka odchodzi tak, jak jest napisane o Nim biada zaś człowiekowi temu przez którego Syn człowieka jest wydawany dobre było Mu jeśli nie został zrodzony człowiek ten **25.** Odpowiadawszy zaś Judasz wydający Go powiedział czy nie ja jestem Rabbi mówi mu ty powiedziałeś **26.** Jedząc zaś oni wzięwszy Jezus chleb i pobłogosławiwszy połamał i dawał uczniom i powiedział weźcie zjedzcie to jest ciało moje **27.** i wzięwszy kielich i podziękowawszy dał im mówiąc wypijcie z niego wszyscy **28.** to bowiem jest krew moja nowego przymierza za wielu która jest wylewana na uwolnienie grzechów **29.** Mówię zaś wam że nie wypiłbym od teraz z tego płonu winorośli aż do dnia tego kiedy go piłbym z wami nowy w Królestwie Ojca mego

30. i zaśpiewawszy hymn wyszli ku Górze Oliwnej **31.** Wtedy mówi im Jezus wszyscy wy zostaniecie zgorszeni we Mnie w nocy tej jest napisane bowiem uderzę pasterza i zostanie rozproszony (zostaną rozproszone) owce stada **32.** Po zaś zostać wzbudzonym Mnie poprzedzę was do Galilei **33.** Odpowiadawszy zaś Piotr powiedział Mu jeśli i wszyscy zostaną zgorszeni w Tobie ja nigdy zostanę zgorszony **34.** Powiedział mu Jezus amen mówię ci że w tej nocy zanim kogut zapiąć trzykrotnie wyprzesz się Mnie **35.** Mówi Mu Piotr nawet jeśli trzeba byłoby mnie z Tobą umrzeć nie Ciebie wyprę się podobnie i wszyscy uczniowie powiedzieli **36.** Wtedy przychodzi z nimi Jezus do miejsca które jest nazywane Getsemane i mówi uczniom usiądźcie tutaj aż kiedy odszedłszy pomodliłbym się tam **37.** i wzięwszy ze sobą Piotra i dwóch synów Zebedeusza zaczął być smuconym i niepokoić się **38.** Wtedy mówi im zasmucona jest dusza moja aż do śmierci pozostanie tu i czuwajcie ze Mną **39.** i naprzód poszedłszy nieco upadł na oblicze Jego modląc się i mówiąc Ojcze mój jeśli możliwe jest niech ominie ode Mnie kielich ten jednak nie jak Ja chcę ale jak Ty **40.** i przychodzi do uczniów i znajduje ich śpiącymi i mówi Piotrowi tak nie mieliście siły jedną godzinę czuwać ze Mną **41.** Czuwajcie i módlcie się aby nie weszlibyście w próbę wprowadź duch ochoczy zaś ciało słabe **42.** Znów po drugi raz odszedłszy pomodlił się mówiąc Ojcze mój jeśli nie może ten kielich przejść obok ode Mnie jeśli nie go wypiłbym niech stanie się wola Twoja **43.** I przyszedłszy znajduje ich znów śpiących były bowiem ich

oczy które są obciążone **44.** I opuściwszy ich odszedłszy znów pomodlił się po trzeci (to) samo słowo powiedziawszy **45.** Wtedy przychodzi do uczniów Jego i mówi im śpicie w końcu i odpoczywacie oto zbliżyła się godzina i Syn człowieka jest wydawany w ręce grzeszników **46.** Wstańcie szlibyśmy oto zbliżył się wydający Mnie **47.** I jeszcze On mówiąc oto Judasz jeden (z) dwunastu przyszedł i z nim tłum wielki z mieczami i kijami od arcykapłanów i starszych ludu **48.** zaś wydający Go dał im znak mówiąc którego- kolwiek pocałowałbym Ten jest chwycie Go **49.** I zaraz podszedłszy Jezus powiedział witaj Rabbi i pocałował Go **50.** zaś Jezus powiedział mu towarzyszu na co jesteś obecny wtedy podszedłszy położyli ręce na Jezusa i chwycili Go **51.** I oto jeden z Jezusa wyciągnawszy rękę wyciągnął miecz jego i uderzywszy niewolnika arcykapłana pozbawił go ucha **52.** Wtedy mówi mu Jezus wróć twój miecz na miejsce jego wszyscy bowiem wzięwszy miecz od miecza zginą **53.** Czy uważasz że nie mogę teraz poprosić Ojca mojego i postawi przy Mnie więcej niż dwanaście legionów zwiastunów **54.** Jak więc zostałyby wypełnione Pisma że tak trzeba stać się **55.** W tę godzinę powiedział Jezus tłumom jak na bandytę wyszliście z mieczami i kijami ująć Mnie co dzień u was siedziałem nauczając w świątyni i nie schwytałście Mnie **56.** To zaś całe stało się aby zostałyby wypełnione Pisma proroków wtedy uczniowie wszyscy opuściwszy Go uciekli **57.** (Ci) zaś chwyciwszy Jezusa odprowadzili do Kajfasza arcykapłana gdzie znawcy Pisma i starsi zostali zebrani **58.** zaś

Piotr podążał za Nim z daleka aż do dziedzińca arcykapłana i wszedłszy wewnątrz usiadł z podwładnymi zobaczyć koniec **59.** zaś arcykapłani i starsi i sanhedryn cały szukali fałszywego świadectwa przeciw Jezusowi żeby Go uśmierciliby **60.** I nie znaleźli i wielu fałszywych świadków którzy podeszli nie znaleźli później zaś podszedłszy dwóch fałszywych świadków **61.** powiedzieli Ten powiedział mogę obalić świątynię Boga i przez trzy dni zbudować ją **62.** I wstawszy arcykapłan powiedział Mu nic odpowiadasz co ci Ciebie oskarżają **63.** zaś Jezus milczał i odpowiedziawszy arcykapłan powiedział Mu zaprzysięgam Cię na Boga żyjącego aby nam powiedziałaś jeśli Ty jesteś Pomazaniec Syn Boga **64.** Mówi mu Jezus ty powiedziałeś nadto mówię wam od teraz zobaczycie Syna człowieka siedzącego z prawej strony mocy i przychodzącego na chmurach nieba **65.** Wtedy arcykapłan rozdarł szaty jego mówiąc że zbluźnił coś jeszcze potrzebę mamy świadków oto teraz usłyszeliście bluźnierstwo Jego **66.** Co wam zdaje się zaś odpowiedziawszy powiedzieli winny śmierci jest **67.** Wtedy spluwali na oblicze Jego i policzkowali Go zaś uderzali **68.** mówiąc prorokuj nam Pomazańcu kto jest który uderzył Cię **69.** zaś Piotr na zewnątrz usiadł na dziedzińcu i podeszła (do) Niego jedna służąca mówiąca i Ty byłeś z Jezusem Galilejczykiem **70.** zaś wyparł się przed wszystkimi mówiąc nie wiem co mówisz **71.** Wyszedłszy zaś on do bramy zobaczyła go inna i mówi tam i ten był z Jezusem Nazarejczykiem **72.** i znów wyparł się z przysięgą że nie znam (tego) człowieka **73.** Po

chwili zaś podszedłszy stając powiedzieli Piotrowi prawdziwie i ty z Nim jesteś i bowiem mowa twoja jawnym cię czyni **74**. Wtedy zaczął zaklinać i przysięgać że nie znam (tego) człowieka i zaraz kogut zapiał **75**. i zostało przypomniane Piotr(owi) wypowiedź Jezusa które powiedział mu że zanim kogut zapiać trzykrotnie wyprzesz się Mnie i wyszedłszy na zewnątrz zapłakał gorzko

Rozdział 27

1. Rano zaś gdy stało się naradę wzięli wszyscy arcykapłani i starsi ludu przeciw Jezusowi żeby uśmiercić Go **2**. I związawszy Go odprowadzili i wydali Go Poncjuszowi Piłatowi namiestnikowi **3**. Wtedy zobaczywszy Judasz wydający Go że został zasądzony pożałowawszy zwrócił trzydzieści srebrników arcykapłanom i starszym **4**. mówiąc zgrzeszyłem wydawszy krew niewinną zaś powiedzieli co do nas ty zobaczysz **5**. i rzuciwszy srebrniki w świątyni oddalił się i odszedłszy powiesił się **6**. zaś arcykapłani wzięwszy srebrniki powiedzieli nie wolno rzucić je do korban skoro oszacowanie krwi jest **7**. Naradę zaś wzięwszy kupili za nie pole garncarza na grób obcych **8**. Dlatego zostało nazwane pole to Pole Krwi aż do dzisiaj **9**. Wtedy zostało wypełnione co zostało powiedziane przez Jeremiasza proroka mówiącego i przyjęli trzydzieści srebrników oszacowanie który jest oszacowany którego szacowali przez synów Izraela **10**. I dali je na pole garncarza jak polecił mi Pan **11**. zaś Jezus stał przed namiestnikiem i zapytał Go namiestnik mówiąc Ty jesteś król Judejczyków zaś Jezus powiedział mu ty mówisz **12**. I wśród być

oskarżonym On przez arcykapłanów i starszych nic odpowiedział **13**. Wtedy mówi Mu Piłat nie słyszysz ile Cię oskarżają **14**. I nie odpowiedział mu w ani jednej wypowiedzi tak, że dziwić się namiestnik bardzo **15**. Na zaś święto miał w zwyczaju namiestnik uwolnić jednego tłumowi więźnia którego chcieli **16**. Mieli zaś wtedy więźnia znacznego który jest nazywany Barabaszem **17**. Będąc zebranymi więc oni powiedział im Piłat kogo chcecie uwolnić bym wam Barabasa czy Jezusa który jest nazywany Pomazańcem **18**. Wiedział bowiem że przez zawiść wydali Go **19**. Siedząc zaś on na trybunie wysłała do niego żona jego mówiąc nic tobie i sprawiedliwemu temu wiele bowiem wycierpiałam dzisiaj we śnie przez Niego **20**. zaś arcykapłani i starsi przekonali tłumy aby prosiłyby o Barabasa zaś Jezusa zgubiliby **21**. Odpowiedziawszy zaś namiestnik powiedział im kogo chcecie z dwóch uwolnić bym wam zaś powiedzieli Barabasa **22**. Mówi im Piłat co więc uczynię Jezusowi który jest nazywany Pomazańcem mówią mu wszyscy niech zostanie ukrzyżowany **23**. zaś namiestnik powiedział co bowiem złego uczynił zaś bardziej krzyczeli mówiąc niech zostanie ukrzyżowany **24**. Zobaczywszy zaś Piłat że nic pomaga ale bardziej zamęt staje się wzięwszy wodę umył ręce naprzeciw tłumowi mówiąc niewinny jestem od krwi sprawiedliwego Tego wy zobaczycie **25**. I odpowiedziawszy cały lud powiedział krew Jego na nas i na dzieci nasze **26**. Wtedy uwolnił im Barabasa zaś Jezusa ubiczowawszy wydał aby zostałby ukrzyżowany **27**. Wtedy żołnierze namiestnika wzięwszy ze sobą Jezusa do

pretorium zebrali do Niego całą kohortę
28. I zdjawszy z Niego włożyli Mu płaszcz
szkarłatny **29.** I splótszy wieniec z cierni
nałożyli na głowę Jego i trzinę na prawicy Jego
i upadłszy na kolana przed Nim wykpił Go
mówiąc witaj król(u) Judejczyków
30. I splunawszy na Niego wzięli trzinę i bili
w głowę Jego **31.** I kiedy wykpił Go zdjęli
z Niego płaszcz i przyoblekli Go (w) szaty Jego
i odprowadzili Go ku ukrzyżować
32. Wychodząc zaś znaleźli człowieka
Cyrenejczyka imieniem Szymon tego przymusili
aby podniósłby krzyż Jego **33.** A przyszedłszy na
miejsce które jest nazywane Golgotą co jest
które jest nazywane Czaszki Miejsce **34.** dali Mu
wypić winny ocet z żółcią który jest zmieszany
i skosztowawszy nie chciał wypić
35. Ukrzyżowawszy zaś Go rozdzielili szaty
Jego rzucając los aby zostały wypełnione co
zostało powiedziane przez proroka rozdzielili
szaty moje sobie i za odzienie moje rzucili los
36. i siedząc strzegł Go tam **37.** I nałożyli ponad
głowę Jego przyczynę (kary) Jego które jest
napisane Ten jest Jezus król Judejczyków
38. Wtedy są krzyżowani z Nim dwaj bandyci
jeden z prawej strony i jeden z lewej strony
39. zaś przechodzący spotwarzali Go poruszając
głowami ich **40.** i mówiąc obalający świątynię
i w trzy dni budujący uratuj siebie jeśli Syn
jesteś Boga zejdź z krzyża **41.** Podobnie zaś
i arcykapłani kpiący ze znawcami Pisma
i starszymi mówili **42.** Innych uratował siebie nie
może uratować jeśli król Izraela jest niech
zejdzie teraz z krzyża a uwierzemy Mu
43. Położył ufność na Boga niech uratuje teraz

Go jeśli chce Go powiedział bowiem że Boga
jestem Syn **44.** zaś tak samo i bandyci którzy
zostali ukrzyżowani razem z Nim znieważali Go
45. Od zaś szóstej godziny ciemność stała się na
całej ziemi aż do godziny dziewiątej **46.** O zaś
dziewiątej godzinie wykrzyknął Jezus głosem
wielkim mówiąc Eli Eli lamma sabachtani to jest
Boże mój Boże mój dla- czego Mnie opuściłeś
47. Niektórzy zaś (z) tam stojących usłyszawszy
mówili że Eliasza woła Ten **48.** I zaraz
podbiegłszy jeden z nich i wzięwszy gąbkę
wypełniwszy także winnym octem i włożywszy
na trzinę poił Go **49.** zaś pozostali mówili
pozwól zobaczyćlibyśmy czy przychodzi Eliaz
który zbawi Go **50.** zaś Jezus znów zawołałszy
głosem wielkim oddał ducha **51.** I oto zasłona
świątyni została rozdarta na dwoje z góry aż do
dołu i ziemia została poruszona i skały zostały
rozłamane **52.** I grobowce zostały otworzone
i liczne ciała którzy są uspieni świętych zostały
wzbudzone **53.** i wyszedłszy z grobowców po
wzbudzeniu Jego weszły do świętego miasta
i zostały objawione wielu **54.** zaś setnik i z nim
zachowujący Jezusa zobaczywszy trzęsienie
ziemi i (to) którzy stali się przestraszyli się
bardzo mówiąc prawdziwie Boga Syn był Ten
55. Były zaś tam kobiety liczne z daleka
oglądające które podążyły za Jezusem od Galilei
służąc Mu **56.** Wśród których była Maria
Magdalena i Maria Jakuba i Jozesa matka
i matka synów Zebedeusza **57.** Wieczór zaś gdy
stał się przyszedł człowiek bogaty z Arymatei
imieniem Józef który i sam został uczniem
Jezusa **58.** Ten podszedłszy do Piłata poprosił (o)
ciało Jezusa wtedy Piłat rozkazał (by) zostać

oddane ciało **59**. I wzięwszy ciało Józef owinął je płótnem czystym **60**. i położył Go w nowym jego grobowcu który wyciosał w skale i zatoczywszy kamień wielki (na) otwór wejściowy grobowca odszedł **61**. Była zaś tam Maria Magdalena i inna Maria siedzące naprzeciw grobu **62**. zaś następnego dnia który jest po Dniu Przygotowania zostali zebrani arcykapłani i faryzeusze u Piłata **63**. mówiąc panie zostało przypomniane nam że Ten zwodziciel powiedział jeszcze żyjąc po trzech dniach jestem wzbudzany **64**. Każ więc zostać zabezpieczonym grób aż do trzeciego dnia by czasem nie przyszedłszy uczniowie Jego nocą ukradliby Go i mówiliby ludowi został wzbudzony z martwych i będzie ostatnie zwiedzenie gorsze (od) pierwszego **65**. Powiedział zaś im Piłat macie straż odchodźcie zabezpieczcie jak umiecie **66**. zaś poszedłszy zabezpieczyli grób opieczętowawszy kamień ze strażą

Rozdział 28

1. Wieczorem zaś (po) szabatach świtając ku pierwszemu tygodni przyszła Maria Magdalena i inna Maria zobaczyć grób **2**. I oto trzęsienie ziemi stało się wielkie zwiastun bowiem Pana zstąpiwszy z nieba podszedłszy odtoczył kamień od otworu wejściowego i usiadł na nim **3**. Był zaś wygląd jego jak błyskawica i odzienie jego białe jakby śnieg **4**. Od zaś strachu (przed) nim zostali poruszeni strzegący i stali się jakby martwi **5**. Odpowiedziawszy zaś zwiastun powiedział kobietom nie bójcie się wy wiem bowiem że Jezusa który jest ukrzyżowany szukacie **6**. Nie jest tu został wzbudzony bowiem

tak, jak powiedział chodźcie zobaczcie miejsce gdzie był położony Pan **7**. I szybko poszedłszy powiedzcie uczniom Jego że został wzbudzony z martwych i oto poprzedza was do Galilei tam Go zobaczycie oto powiedziałem wam **8**. I wyszedłszy szybko z grobowca ze strachem i radością wielką pobiegły oznajmić uczniom Jego **9**. Jak zaś poszły oznajmić uczniów Jego I oto Jezus wyszedł naprzeciw je mówiąc radujcie się zaś podszedłszy chwyciły się Jego stóp i oddały cześć Mu **10**. Wtedy mówi im Jezus nie bójcie się odchodźcie oznajmijcie braciom moim aby odeszliby do Galilei a tam Mnie zobaczą **11**. Idąc zaś one oto niektórzy (ze) straży przyszedłszy do miasta oznajmili arcykapłanom wszystkie które stały się **12**. I zostawszy zebranymi ze starszymi naradę także wzięwszy srebrniki warte dali żołnierzom **13**. mówiąc powiedzcie że uczniowie Jego nocą przyszedłszy ukradli Go nam gdy jesteśmy śpiący **14**. i jeśli zostałoby usłyszane to u namiestnika my przekonamy go i was wolnymi od trosk uczynimy **15**. zaś wzięwszy srebrniki uczynili jak zostali nauczeni i zostało wypowiedziane słowo to u Judejczyków aż do dzisiaj **16**. zaś jedenastu uczniów poszło do Galilei na górę gdzie wskazał im Jezus **17**. i zobaczywszy Go oddali cześć Mu zaś zwątpili **18**. I podszedłszy Jezus powiedział im mówiąc została dana Mi wszelka władza na niebie i na ziemi **19**. poszedłszy więc uczynicie uczniami wszystkie narody zanurzając je w imię Ojca i Syna i Świętego Ducha **20**. nauczając ich zachowywać wszystkiego ile przekazałem wam

i oto Ja z wami jestem wszystkie dni aż do końca wieku amen

Ewangelia Marka

Rozdział 1

1. Początek dobrej nowiny Jezusa Pomazańca Syna Boga 2. Jak jest napisane w prorokach oto Ja wysyłam zwiastuna mojego przed obliczem Twoim który przygotuje drogę Twoją przed Tobą 3. Głos wołającego na pustkowiu przygotujcie drogę Pana proste czyńcie ścieżki Jego 4. Stał się Jan Zanurzający na pustkowiu i głoszący zanurzenie nawrócenia na uwolnienie (od) grzechów 5. i wychodziła do niego cała judzka kraina i Jerozolimczycy i byli zanurzani wszyscy w Jordanie rzece przez niego wyznający grzechy ich 6. Był zaś Jan który jest przyobleczony włosami wielbłąda i pasem skórzanym wokół biodra jego i jedząc szarańczę i miód dziki 7. I ogłaszał mówiąc przychodzi mocniejszy ode mnie za mną któremu nie jestem wart schyliwszy się rozwiązać ramię sandałów Jego 8. Ja wprawdzie zanurzyłem was w wodzie On zaś zanurzy was w Duchu Świętym 9. I stało się w tych dniach przyszedł Jezus z Nazaretu (w) Galilei i został zanurzony przez Jana w Jordanie 10. I zaraz wchodząc z wody zobaczył które są rozdarte niebios a Ducha jakby gołębicę schodzącego na Niego 11. I głos stał się z niebios Ty jesteś Syn mój umiłowany w którym miałem upodobania 12. I zaraz Duch Go wyrzuca na pustkowie 13. I był tam na pustkowiu dni czterdzieści który jest doświadczany przez szatana i był ze zwierzętami a zwiastunowie służyli Mu 14. Po zaś zostać

wydanym Janowi przyszedł Jezus do Galilei głosząc dobrą nowinę Królestwa Boga 15. I mówiąc że jest wypełniona pora i zbliżyło się Królestwo Boga opamiętajcie się i wiercie w dobrą nowinę 16. Przechodząc zaś obok Morza Galilejskiego zobaczył Szymona i Andrzeja brata jego zarzucających sieć rybacką w morze byli bowiem rybacy 17. I powiedział im Jezus chodźcie za Mną a uczynię was (by) zostać rybakami ludzi 18. A zaraz opuściwszy sieci ich podążyli za Nim 19. A poszedłszy dalej stamtąd nieco zobaczył Jakuba (syna) Zebedeusza i Jana brata jego i ich w łodzi naprawiających sieci 20. I zaraz wezwał ich i opuściwszy ojca ich Zebedeusza w łodzi z najemnikami odeszli za Nim 21. I wchodzą do Kapernaum i zaraz (w) szabatę wszedłszy do zgromadzenia nauczał 22. i byli zdumiewani z powodu nauki Jego był bowiem nauczający ich jak władzę mający a nie jak znawcy Pisma 23. A był w zgromadzeniu ich człowiek w duchu nieczysty i zakrzyknął 24. mówiąc ach! co nam i Tobie Jezusie Nazareńczyku przyszedłeś zniszczyć nas znam Cię kto jesteś Święty Boga 25. I upomniał go Jezus mówiąc zostaniesz uciszony i wyjdź z niego 26. I szarpnąwszy nim duch nieczysty i zawoławszy głosem wielkim wyszedł z niego 27. I zostali zdumieni wszyscy w związku z czym dociekać razem między sobą mówiąc co jest to co (za) nauka nowa to że z władzą i duchem nieczystym nakazuje i są posłuszne Mu 28. Wyszedł zaś słuch (o) Nim zaraz w całej okolicy Galilei 29. A zaraz ze zgromadzenia wyszedłszy przyszli do domu Szymona i Andrzeja z Jakubem i Janem 30. zaś teściowa

Szymona leżała gorączkując i zaraz mówią Mu o niej **31.** i podszedłszy wzbudził ją chwyciwszy (za) rękę jej i opuściła ją gorączka zaraz i służyła im **32.** Wieczór zaś gdy stał się kiedy zaszło słońce nieśli do Niego wszystkich źle mających się i którzy są opętani przez demony **33.** A miasto całe które jest zgromadzone było przy drzwiach **34.** I uleczył licznych źle mających się różnymi chorobami i demony liczne wyrzucił i nie dopuszczał mówić demonom gdyż poznały Go **35.** A rano nocą całkiem wstawszy wyszedł i odszedł w puste miejsce i tam modlił się **36.** I ścigał Go Szymon i (ci) z nim **37.** A znalazłszy Go mówią Mu że wszyscy szukają Cię **38.** I mówi im poszlibyśmy do znajdujących się bliżej miasteczek aby i tam ogłosiłbym na to bowiem wyszedłem **39.** I był głosząc w zgromadzeniach ich w całej Galilei i demony wyrzucając **40.** I przychodzi do Niego trędowaty prosząc Go i padając na kolana jego i mówiąc Mu że jeśli chciałbyś możesz mnie oczyścić **41.** zaś Jezus zlitowawszy się wyciągnąwszy rękę dotknął jego i mówi mu chcę zostać oczyszczony **42.** A gdy powiedział mu zaraz odszedł od niego trąd i został oczyszczony **43.** I wzburzywszy się na niego zaraz wyrzucił go **44.** I mówi mu patrz nikomu nic powiedziałbyś ale odchodź siebie pokaż kapłanowi i przynieś za oczyszczenie twoje co polecił Mojżesz na świadectwo im **45.** (Ten) zaś wyszedłszy zaczął głosić wiele i rozpowiadać słowo tak, że już więcej nie On mógł jawnie do miasta wejść ale na zewnątrz na pustych miejscach był i przychodzili do Niego zewsząd

Rozdział 2

1. A znów wszedł do Kapernaum po dniach i zostało usłyszane że w domu jest **2.** I zaraz zostali zebrani liczni że już więcej nie mieć miejsca nawet przy drzwiach i mówił im Słowo **3.** I przychodzą do Niego sparaliżowanego niosący który jest noszony przez czterech **4.** A nie mogąc przystąpić do Niego z powodu tłumu zdjęli dach gdzie był i wylupiwszy zsuwają matę na którym sparaliżowany leżał **5.** Zobaczywszy zaś Jezus wiarę ich mówi sparaliżowanemu dziecko są odpuszczone tobie grzechy twoje **6.** Byli zaś niektórzy (ze) znawców Pisma tam siedzący i rozważający w sercach ich **7.** Dlaczego ten tak mówi bluźnierstwa kto może odpuszczać grzechy jeśli nie jeden Bóg **8.** A zaraz poznawszy Jezus (w) duchu Jego że tak rozważają w sobie powiedział im dlaczego takie rozważacie w sercach waszych **9.** Co jest łatwiejsze powiedzieć sparaliżowanemu są odpuszczone twoje grzechy czy powiedzieć wstań i weź swoją matę i chodź **10.** aby zaś wiedzielibyście że władzę ma Syn człowieka odpuszczać na ziemi grzechy mówi sparaliżowanemu **11.** Tobie mówię wstań i weź matę twoją i odchodź do domu twojego **12.** I został wzbudzony zaraz i wzięwszy matę wyszedł wobec wszystkich tak, że zdumiewać się wszyscy i chwalić Boga mówiąc że nigdy tak zobaczyliśmy **13.** I wyszedł znów blisko morza i cały tłum przychodził do Niego i nauczał ich **14.** A przechodząc zobaczył Lewiego (syna) Alfeusza siedzącego przy cle i mówi mu podąż za Mną i wstawszy podążył za Nim **15.** I stało się podczas leżeć (przy stole) On w domu jego

i wielu celników i grzeszników leżeli (przy stole) razem z Jezusem i uczniami Jego byli bowiem liczni i podążyli za Nim **16.** A znawcy Pisma i faryzeusze zobaczywszy Jego jedzącego z celnikami i grzesznikami mówili uczniom Jego kim że z celnikami i grzesznikami je i pije **17.** A usłyszawszy Jezus mówi im nie potrzebę mają którzy są silni lekarza ale źle mający się nie przyszedłem wezwać sprawiedliwych ale grzeszników do nawrócenia **18.** A byli uczniowie Jana i faryzeusze poszczący i przychodzą i mówią Mu dla- czego uczniowie Jana i faryzeusze poszczą zaś Twój uczniowie nie poszczą **19.** I powiedział im Jezus czy mogą synowie sali weselnej w którym oblubieniec z nimi jest pościć ile czasu z sobą mają oblubienca nie mogą pościć **20.** Przyjdą zaś dni kiedy zostałby odebrany od nich oblubieniec a wtedy będą pościć w tych dniach **21.** A nikt łąty szmaty niezgręplowanej naszywa na płaszcz stary jeśli zaś nie zrywa wypełnienie tego nowe (od) starego i gorsze rozdarcie staje się **22.** i nikt leje wino nowe do bukłaków starych jeśli zaś nie rozrywa wino młode bukłaki i wino jest wylewane i bukłaki zostaną zniszczone ale wino młode w bukłaki nowe lane **23.** I stało się obok przechodzić On w szabaty przez pola uprawne i zaczęli uczniowie Jego drogę czynić zrywając kłosa **24.** A faryzeusze mówili Mu oto dlaczego czynią w szabaty co nie wolno **25.** i On mówił im nigdy przeczytaliście co uczynił Dawid kiedy potrzebę miał i zgłodniał on i (ci) z nim **26.** Jak wszedł do domu Boga za Abiatarą arcykapłaną i chleby (z) przedkładania zjadł których nie wolno zjeść jeśli nie kapłanom i dał i (tym)

z nim będącym **27.** i mówił im szabat dla człowieka stał się nie człowiek dla szabatu **28.** Tak, że Pan jest Syn człowieka i szabatu

Rozdział 3

1. I wszedł znów do zgromadzenia i był tam człowiek która jest wyschnięta mający rękę **2.** I śledzili Go jeśli (w) szabaty uleczy go aby oskarżyliby Go **3.** I mówi człowiekowi która jest wyschnięta mającemu rękę wystąp na środku **4.** I mówi im wolno (w) szabaty dobro uczynić czy zło czynić duszę uratować czy zabić (oni) zaś milczeli **5.** I obejrzawszy ich z gniewem będąc zasmuconym z powodu zatwardziałości serca ich mówi (temu) człowiekowi wyciągnij rękę twoją i wyciągnął i została przywrócona ręka jego zdrowa jak inna **6.** A wyszedłszy faryzeusze zaraz z Herodiadami naradę uczynili przeciwko Niemu jak Go zgubiłby **7.** A Jezus oddalił się z uczniami Jego w stronę morza i wielkie mnóstwo z Galilei podążyli za Nim i z Judei **8.** I z Jerozolimy i z Idumei i zza Jordanu i około Tyru i Sydonu mnóstwo wielu usłyszawszy ile uczynił przyszli do Niego **9.** I powiedział uczniom Jego aby łódeczka byłaby przygotowana (dla) Niego z powodu tłumu aby nie stratowaliby Go **10.** Wielu bowiem uleczył tak, że przec na Niego aby Go dotknęliby ilu mieli udręki **11.** I duchy nieczyste kiedy Go oglądał (oglądały) padły przed Nim i krzyczały (krzyczały) mówiąc że Ty jesteś Syn Boga **12.** I wiele upomniął je aby nie Go widocznym uczyniłyby **13.** I wchodzi na górę i przywołuje których chciał sam i przyszli do Niego **14.** I uczynił dwunastu aby byliby z Nim i aby wysłałby ich głosić **15.** i mieć władzę

uleczać choroby i wyrzucać demony **16**. I nadał Szymonowi imię Piotr **17**. i Jakuba (syna) Zebedeusza i Jana brata Jakuba i nadał im imiona Boanerges co jest Synowie Gromu **18**. i Andrzeja i Filipa i Bartłomieja i Mateusza i Tomasza i Jakuba (syna) Alfeusza i Tadeusza i Szymona Kananejczyka **19**. i Judasza Iskariotę który i wydał Go i przychodzą do domu **20**. I zszedł się znów tłum tak, że nie móc oni ani nawet chleba zjeść **21**. A usłyszawszy (ci) od Niego wyszli chwycić Go mówili bowiem że doprowadził się do szału **22**. A znawcy Pisma z Jerozolimy zszedłszy mówili że Belzebula ma i że przez przywódcę demonów wyrzuca demony **23**. I przywoławszy ich w przykładach mówił im jak może szatan szatana wyrzucać **24**. A jeśli królestwo przeciw sobie zostałoby podzielone nie może zostać ostałe królestwo to **25**. I jeśli dom przeciw sobie zostałby podzielony nie może zostać ostały dom ten **26**. I jeśli szatan powstał przeciw sobie i jest podzielony nie może zostać ostały ale koniec ma **27**. Nie może nikt rzeczy mocarza wszedłszy w dom jego zagrabić jeśli nie najpierw mocarza związałby i wtedy dom jego zagrabi **28**. Amen mówię wam że wszystkie zostanie odpuszczone (zostaną odpuszczone) grzechy synom ludzkim i bluźnierstwa ilekolwiek zbluźniliby **29**. Który- zaś kolwiek zbluźniłby przeciwko Duchowi Świętemu nie ma przebaczenia na wiek ale winny jest wiecznego sądu **30**. Gdyż mówili ducha nieczystego ma **31**. Przychodzą więc bracia i matka Jego i na zewnątrz stanawszy wysłali do Niego wołając Go **32**. A siedział tłum wokół Niego powiedzieli zaś Mu oto matka Twoja i bracia Twoi na

zewnątrz szukają Cię **33**. I odpowiedział im mówiąc kto jest matka moja czy bracia moi **34**. A obejrzawszy sobie kołem (tych) wokół Niego siedzących mówi oto matka moja i bracia moi **35**. Który- bowiem kolwiek uczyniłby wolę Boga ten brat mój i siostra moja i matka jest

Rozdział 4

1. I znów zaczął nauczać nad morzem i został zebrany do Niego tłum wielki tak, że On wszedłszy do łodzi siedzieć na morzu i cały tłum przy morzu na ziemi był **2**. I nauczał ich w przykładach wiele i mówił im w nauce Jego **3**. Słuchajcie oto wyszedł siejący zasiać **4**. I stało się podczas siał które wprawdzie padło przy drodze i przyszedł (przyszły) ptaki nieba i pożarł (pożarły) je **5**. Inne zaś padło na kamieniste gdzie nie miało ziemi wiele i zaraz wzeszło ponieważ nie mieć głębokiej gleby **6**. Słońce zaś gdy wzeszło zostało spieczone i ponieważ nie mieć korzenia zostało wysuszone **7**. A inne padło w ciernie i wyrosły ciernie i zadusiły je i owocu nie dało **8**. A inne padło na glebę dobrą i dało owoc wychodząc i wzrastając i niosło w trzydzieści i w sześćdziesiąt i w sto **9**. I mówił im (który) mający uszy słyszeć niech słucha **10**. Kiedy zaś stał się sam tylko zapytali Go (ci) wokół Niego z dwunastoma (o) przykład **11**. I mówił im wam jest dane poznać tajemnicę Królestwa Boga tamtym zaś na zewnątrz w przykładach wszystkie stają się **12**. aby patrząc patrzyliby i nie zobaczyliby i słuchając słyszeli by i nie rozumieli by czasem nie nawróciliby się i zostałyby odpuszczony (zostałyby odpuszczone) im grzechy **13**. I mówi im nie znacie przykładu tego a jak wszystkie

przykłady poznacie **14.** Siejący Słowo sieje **15.** Tymi zaś są obok drogi gdzie jest siane Słowo i kiedy usłyszeliby zaraz przychodzi szatan i zabiera Słowo które jest zasiane w sercach ich **16.** A tymi są podobnie na kamienne którzy są siani którzy kiedy usłyszeliby Słowo zaraz z radością przyjmują je **17.** A nie mają korzenia w sobie ale niestali są potem gdy stał się ucisk lub prześladowanie z powodu Słowa zaraz są gorszeni **18.** A tamci są w ciernie którzy są siani Słowo którzy słyszą **19.** A troski wieku tego i oszustwo bogactwa i co do pozostałych poządliwości wchodzące zaduszają Słowo i bezowocne stają się **20.** A tamci są na ziemię dobrą którzy zostali zasiani którzy słuchają Słowo i przyjmują i owoc przynoszą w trzydzieści i w sześćdziesiąt i w sto **21.** i mówił im czy nie lampa przychodzi aby pod korcem zostałyby położona lub pod łóżkiem nie aby na świeczniku zostałyby ustawiona **22.** Nie bowiem jest coś ukryte które jeśli nie zostałyby ujawnione ani stało się ukryte ale aby na jaw przyszłoby **23.** Jeśli ktoś ma uszy słuchać niech słucha **24.** I mówił im uważajcie czego słuchacie w jakiej mierze mierzycie będzie mierzona wam i zostanie dodane wam słyszącym **25.** Który- bowiem kolwiek miałby zostanie dane mu i który nie ma i co ma zostanie odebrane od niego **26.** I mówił tak jest Królestwo Boga jak jeśli człowiek rzuciłby ziarno w ziemię **27.** I spałby i zostałby podniesiony nocą i dniem i ziarno kiełkowałoby i byłoby wydłużane jak nie wie on **28.** Sama z siebie bowiem ziemia owoc przynosi najpierw trawę potem kłos potem pełna pszenica w kłosie **29.** Kiedy zaś wydałaby

owoc zaraz wysyła sierp gdyż staje się żniwo **30.** I mówił (do) czego porównalibyśmy Królestwo Boga lub w jakiego rodzaju przykładzie porównalibyśmy je **31.** jak ziarno gorczycy które kiedy zostałyby zasiane w ziemię mniejsze (ze) wszystkich nasion jest na ziemi **32.** a kiedy zostałyby zasiane wychodzi i staje się (ze) wszystkich jarzyn większe i czyni gałęzie wielkie tak, że móc pod cieniem jego ptaki nieba rozbić namiot **33.** I takimi przykładami wieloma mówił im Słowo tak, jak mogli słuchać **34.** Bez zaś przykładu nie mówił im na osobności zaś uczniom Jego wyjaśniał wszystkie **35.** I mówi im w ten dzień wieczór gdy stał się przeszlubyśmy na drugą stronę **36.** A opuściwszy tłum przyjmują Go jak był w łodzi i inne zaś łódeczki było (były) z Nim **37.** I staje się nawałnica wiatru wielka zaś fale rzucały do łodzi tak, że ona już być napelnioną **38.** A był On na rufie na podglówku śpiąc i budzą Go i mówią Mu Nauczycielu nie martwi Cię że giniemy **39.** A gdy został obudzony upomniał wiatr i powiedział morzu zamilcz bądź uciszone i uciszył się wiatr i stała się cisza wielka **40.** I powiedział im dlaczego trwożliwi jesteście tak jak nie macie wiary **41.** I przestraszyli się strachem wielkim i mówili do siebie nawzajem kim zatem Ten jest że i wiatr i morze są posłuszne Mu

Rozdział 5

1. I wyruszyli na drugą stronę morza do krainy Gadareńczyków **2.** A gdy wyszedł On z łodzi zaraz wyszedł naprzeciw Mu z grobowców człowiek w duchu nieczystym **3.** który mieszkanie miał w grobowcach i nawet

łańcuchami nikt mógł go związać **4.** gdyż go wielokrotnie dybami i łańcuchach być związanym i zostać rozerwane przez niego łańcuchy i dyby zostać skruszone i nikt go miał siły ujarzmić **5.** A całą nocą i dniem w górach i w grobowcach był krzycząc i tłukąc się kamieniami **6.** Zobaczywszy zaś Jezusa w oddali przybiegł i oddał cześć Mu **7.** I krzyknąwszy głosem wielkim powiedział co mnie i Tobie Jezusie Synu Boga Najwyższego zaklinam Cię (na) Boga nie mnie dręczyłbyś **8.** Mówił bowiem mu wyjdź duch (duchu) nieczysty z (tego) człowieka **9.** I pytał go jakie twoje imię i odpowiedział mówiąc Legion imię mi gdyż liczni jesteśmy **10.** I prosił Go wiele aby nie ich wysłałby poza krainę **11.** Było zaś tam przy górach stado świń wielkie które jest wypasowane **12.** I poprosiły Go wszystkie demony mówiąc poślij nas w świnię aby w nie weszlibyśmy **13.** I pozwolił im zaraz Jezus i wyszedłszy duchy nieczyste weszły w świnię i ruszyło stado w dół zbocza w morze było zaś jakieś dwa tysiące i zostały utopione w morzu **14.** zaś pasący świnię uciekli i oznajmili w mieście i w polach i wyszli zobaczyć co jest które stało się **15.** I przychodzą do Jezusa i oglądają który jest opętany przez demony siedzącego i który jest ubrany i zachowującego rozsądek który miał Legion i przestraszyli się **16.** A opowiedzieli im (ci) którzy zobaczyli jak stało się (z tym) który jest opętany przez demony i o świniach **17.** I zaczęli prosić Go odejść od granic ich **18.** A gdy wszedł On do łodzi prosił Go który został opętany przez demony aby byłby z Nim **19.** zaś Jezus nie pozwolił mu ale mówi mu odchodź do domu

twego do twoich i oznajmij im ile ci Pan uczynił i zlitował się (nad) tobą **20.** I odszedł i zaczął głosić w Dekapolu ile uczynił mu Jezus i wszyscy dziwili się **21.** A gdy przeprowił się Jezus w łodzi znowu na drugą stronę został zebrany tłum wielki do Niego a był obok morza **22.** I oto przychodzi jeden (z) przełożonych zgromadzenia imieniem Jair i zobaczywszy Go pada do stóp Jego **23.** I prosił Go wiele mówiąc że córeczka moja krańcowo ma się aby przyszedłszy nałożyłbyś (na) nią ręce żeby została ocalona i będzie żyła **24.** I odszedł z nim i podążał za Nim tłum wielki i tłoczyli się na Niego **25.** A kobieta która będąca w upływie krwi lat dwanaście **26.** I wiele wycierpiawszy przez licznych lekarzy i wydawszy od siebie wszystkie i nic której zostało udzielone pomocy ale raczej w gorsze przyszedłszy **27.** usłyszawszy o Jezusie przyszedłszy w tłumie z tyłu dotknęła płaszcz Jego **28.** Mówiła bowiem że nawet jeśli szat Jego dotknęłabym się zostanę uratowana **29.** I zaraz zostało wysuszone źródło krwi jej i poznała ciałem że jest uzdrowiona z (tej) udręki **30.** i zaraz Jezus poznałszy w sobie z Niego moc która wyszła zostawszy odwróconym w tłumie mówił kto moich dotknął się szat **31.** I mówili Mu uczniowie Jego widzisz tłum tłoczący się na Ciebie i mówisz kto Mnie dotknął **32.** I obejrzał się (by) zobaczyć (tę) to która uczyniła **33.** zaś kobieta przestraszywszy się i drżąc wiedząc co stało się w niej przyszła i przypadła do Niego i powiedziała Mu całą prawdę **34.** zaś powiedział jej córko wiara twoja ocaliła cię odchodź w pokoju i bądź zdrowa od udręki twojej **35.** Jeszcze Mu gdy mówi

przychodzą do przełożonego zgromadzenia mówiąc że córka twoja umarła dlaczego jeszcze kłopotcesz Nauczyciela 36. zaś Jezus zaraz usłyszawszy (to) słowo które jest mówione mówi przełożonemu zgromadzenia nie bój się jedynie wierz 37. I nie pozwolił nikomu (z) Nim współtowarzyszyć jeśli nie Piotrowi i Jakubowi i Janowi bratu Jakuba 38. I przychodzi do domu przełożonego zgromadzenia i ogląda zamęt i płaczących i głośno zawodzących wielu 39. I wszedłszy mówi im dlaczego jest czyniony zgilek i płaczecie dzieciątko nie umarło ale śpi 40. I wysmiewali Go (On) zaś wyrzuciwszy wszystkich zabiera ojca dzieciątka i matkę i (tych) z Nim i wchodzi gdzie było dzieciątko które leży 41. I chwyciwszy rękę dzieciątka mówi jej Talita kumi co jest które jest tłumaczone dziewczynka tobie mówię wstań 42. I zaraz powstała dziewczynka i chodziła była bowiem lat dwunastu i zdumieli się zdumieniem wielkim 43. I przykazał im wiele aby nikt poznałby tego i powiedział zostać dane jej zjeść

Rozdział 6

1. I wyszedł stamtąd i przyszedł do ojczyzny Jego i podążają za Nim uczniowie Jego 2. A gdy stał się szabat zaczął w zgromadzeniu nauczać i liczni słuchający byli zdumiewani mówiąc skąd Temu te i co to za mądrość która została dana Mu że i dzieła mocy takie przez ręce Jego stają się 3. Nie Ten jest cieśla syn Marii brat zaś Jakuba i Jozesa i Judasza i Szymona i nie są siostry Jego tu przy nas i byli gorszeni z powodu Niego 4. Mówił zaś im Jezus że nie jest prorok lekceważony jeśli nie w ojczyźnie jego i wśród krewnych i w domu jego 5. I nie mógł tam

żadnego dzieła mocy uczynić jeśli nie nielicznym chorym nałożywszy ręce uleczył 6. I dziwił się z powodu niewiary ich i obchodził wioski wokół nauczając 7. I przywołuje dwunastu i zaczął ich wysyłać (po) dwóch dwóch i dał im władzę (nad) duchami nieczystymi 8. I nakazał im aby niczego braliby w drogę jeśli nie łaskę jedynie nie torbę nie chleb nie w pasie miedź 9. Ale mając obute sandały i nie przyoblec dwóch tunik 10. I mówił im gdzie jeśli weslibyście do domu tam pozostawajcie aż (kiedy)kolwiek wyslibyście stamtąd 11. A ilu- kolwiek nie przyjęliby was ani wysłuchaliby was wychodząc stamtąd strząśnijcie pył spod stóp waszych na świadectwo im amen mówię wam lżej będzie Sodomie lub Gomorze w dzień sądu niż miastu temu 12. I wyszedłszy głosili aby opamiętaliby się 13. I demonów wiele wyrzucali i namaszczaoli oliwą licznych chorych i leczyli 14. I usłyszał król Herod jawne bowiem stało się imię Jego i mówił że Jan zanurzający z martwych został wzbudzony i dla- tego dzieją się dzieła mocy w Nim 15. Inni mówili że Eliasza jest inni zaś mówili że Prorok jest lub jak jeden (z) proroków 16. Usłyszawszy zaś Herod powiedział że któremu ja ściałem głowę Jan ten jest on został wzbudzony z martwych 17. Sam bowiem Herod wysławszy chwycił Jana i związał go w strażnicy z powodu Herodiady żony Filipa brata jego gdyż ją poślubił 18. Mówił bowiem Jan Herodowi że nie wolno tobie mieć żonę brata twojego 19. zaś Herodiada odczuwała niechęć (do) niego i chciała go zabić i nie mogła 20. Bowiem Herod bał się Jana wiedząc (że) on mąż sprawiedliwy

i święty i ochraniał go i usłyszawszy go wiele czynił i chętnie go słuchał **21**. A gdy stał się dzień odpowiedni kiedy Herod (na) urodziny jego wieczerzę uczynił dostojników jego i trybunów i pierwszym (w) Galilei **22**. A gdy weszła córka jej Herodiady i gdy zatańczyła i gdy przypodobala się Herodowi i leżącym razem powiedział król dziewczynce poproś mnie co jeśli chciałabyś a dam ci **23**. I przysiągł jej że co jeśli mnie prosiłabyś dam ci aż połowę królestwa mojego **24**. zaś wyszedłszy powiedziała matce jej co poproszę (ta) zaś powiedziała głowę Jana zanurzającego **25**. A wszedłszy zaraz z pośpiechem do króla poprosiła mówiąc chcę aby mi dałbyś natychmiast na półmisku głowę Jana zanurzającego **26**. I zasmucony który stał się król z powodu przysięg i współleżących nie chciał jej odmówić **27**. I zaraz wysławszy król kata nakazał zostać przyniesiona głowa jego zaś odszedłszy ściał głowę jego w strażnicy **28**. A przyniósł głowę jego na półmisku i dał ją dziewczynce i dziewczynka dała ją matce jej **29**. A usłyszawszy uczniowie jego przyszli i zabrali zwłoki jego i położyli je w grobowcu **30**. I są zbierani wysłannicy przy Jezusie i oznajmili Mu wszystkie i ile uczynili i ile nauczali **31**. I powiedział im chodźcie wy sami na osobno w puste miejsce i wypoczywajcie trochę byli bowiem przychodzący i odchodzący liczni i ani zjeść mieli dogodną porę **32**. I odeszli na puste miejsce łodzią na osobności **33**. I zobaczyli ich odchodzących tłumy i poznali Go liczni i pieszo ze wszystkich miast zbiegli się tam i wcześniej przyszli (od) nich i zeszli się u

Niego **34**. I wyszedłszy zobaczył Jezus wielki tłum i ulitował się nad nimi gdyż byli jak owce nie mające pasterza i zaczął nauczać ich wiele **35**. A już godzina późna gdy stała się podszedłszy (do) Niego uczniowie Jego mówią że puste jest miejsce i już godzina późna **36**. Rozpuść ich aby odszedłszy do okolicznych pól i wiosek kupiliby sobie chlebów coś bowiem mogliby zjeść nie mają **37**. zaś odpowiedziawszy powiedział im dajcie im wy zjeść i mówią im odszedłszy mielibyśmy kupić (za) dwieście denarów chlebów i dalibyśmy im zjeść **38**. zaś mówi im ile chlebów macie odchodźcie i zobaczcie a poznawszy mówią pięć i dwie ryby **39**. I nakazał im posadzić wszystkich grupy (za) grupami na zielonej trawie **40**. I położyli się gromady (za) gromadami każda sto i każda pięćdziesiąt **41**. A wzięwszy pięć chlebów i dwie ryby spojrzawszy do góry w niebo pobłogosławił i połamał chleby i dawał uczniom Jego aby podawali im i dwie ryby podzielił wszystkim **42**. I zjedli wszyscy i zostali nasyceni **43**. I zebrali kawałków dwanaście koszy pełnych i z ryb **44**. A byli którzy zjedli chleby około pięć tysięcy mężów **45**. I zaraz przymusił uczniów Jego wejść do łodzi i wyprzedzić na drugą stronę do Betsaidy aż On rozpuściłby tłum **46**. A rozstawszy się (z) nimi odszedł na górę pomodlić się **47**. A wieczór gdy stał się była łódź na środku morza i On sam na ziemi **48**. A zobaczył ich którzy są męczeni przy wiosłować był bowiem wiatr przeciwny im i o czwartej straży nocy przychodzi do nich chodząc po morzu i chciał przejść obok nich **49**. zaś zobaczywszy Go chodzącego na morzu uważali

zjawia być i zakrzyknęli **50**. Wszyscy bowiem Go zobaczyli i zostali poruszeni i zaraz powiedział do nich i mówi im bądźcie odważni Ja jestem nie bójcie się **51**. I wszedł do nich do łodzi i uciszył się wiatr i bardzo nad- zwyczajnie w sobie zdumiewali się i dziwili się **52**. Nie bowiem zrozumieli o chlebach było bowiem serce ich które jest zatwardzone **53**. A przeprawiwszy się przyszli na ziemię Genezaret i zostali przycumowani do brzegu **54**. I gdy wyszli im z łodzi zaraz rozpoznawszy Go **55**. Obiegłszy całą okolicę tą zaczęli na matach źle mających się znosić gdzie słyszeli że tam jest **56**. I kiedykolwiek wchodził do wiosek lub miast lub pól na rynkach kładli będących słabymi i prosili Go aby i jeśli frędzla płaszcza Jego dotknęliby się a ilu- kolwiek dotknęło się Go byli uratowani

Rozdział 7

1. I są zbierani u Niego faryzeusze i jacyś (ze) znawców Pisma którzy przyszli z Jerozolimy **2**. I zobaczywszy jakichś uczniów Jego pospolitymi rękami to jest nieumyтыми którzy jedzą chleby zganili **3**. Bowiem faryzeusze i wszyscy Judejczycy jeśli nie pięścią umyliby rąk nie jedzą trzymając się przekazu starszych **4**. A z rynku jeśli nie zanurzyliby się nie jedzą i inne wiele jest które przyjęli (by) trzymać się zanurzania kielichów i dzbanów i miedzi i łożek **5**. Potem pytają Go faryzeusze i znawcy Pisma dla- czego uczniowie Twoi nie chodzą według przekazu starszych ale nieumyтыми rękami jedzą chleb **6**. (On) zaś odpowiedziawszy powiedział im że dobrze prorokował Izajasz o was obłudnikach jak jest napisane Ten lud wargami Mnie szanuje zaś serce ich daleko oddala się ode

Mnie **7**. Daremnie zaś czczą Mnie nauczając nauki przykazań ludzi **8**. Opuściwszy bowiem przykazanie Boga trzymacie się przekazu ludzi zanurzania dzbanów i kielichy i innych podobnych takich wiele czynicie **9**. I mówił im dobrze unieważniacie przykazanie Boga aby przekaz wasz moglibyście zachować **10**. Mojżesz bowiem powiedział szanuj ojca twojego i matkę twoją a złorzeczący ojcu lub matce śmiercią niech umrze **11**. Wy zaś mówicie jeśli powiedziałby człowiek ojcu lub matce Korban co jest dar co jeśli ode mnie miałbyś jako pomoc **12**. i już nie dopuszczacie mu nic uczynić ojcu jego lub matce jego **13**. Unieważniając Słowo Boga przekazem waszym który przekazaliście i podobnych takich wiele czynicie **14**. I przywoławszy cały tłum mówił im słuchajcie Mnie wszyscy i zrozumcie **15**. Nic jest z zewnątrz człowieka wchodzące do niego co może go uczynić pospolitym ale (co) wychodzące z niego te jest (te) czyniące pospolitym człowieka **16**. Jeśli kto ma uszy słyszeć niech słucha **17**. A gdy wszedł do domu od tłumy pytali Go uczniowie Jego o (ten) przykład **18**. I mówi im tak i wy nierozumni jesteście nie rozumiecie że wszystko (co) z zewnątrz wchodzące w człowieka nie może go uczynić pospolitym **19**. Gdyż nie wchodzi mu do serca ale do żołądka i do ustępu wychodzi oczyszczając wszystkie pokarmy **20**. Mówił zaś że (co) z człowieka wychodzące to czyni pospolitym człowieka **21**. Z wnętrza bowiem z serca ludzi rozważania złe wychodzą cudzołóstwa nierządy morderstwa **22**. kradzieże chciwości niegodziwości oszustwo rozpusta oko

niegodziwe bluźnierstwo pycha głupota
23. wszystkie te niegodziwe z wnętrza wychodzi
i czyni pospolitym człowieka **24.** A stamtąd
wstawszy odszedł w granice Tyru i Sydonu
i wszedłszy do domu nikogo chciał poznać i nie
mógł zdołać się ukryć **25.** Usłyszawszy bowiem
kobieta o Nim która miała córeczka jej ducha
nieczystego przyszedłszy przypadła do stóp Jego
26. Była zaś kobieta Greczynka Syrofenicjanka
rodem i prosiła Go aby demona wyrzuciłby
z córki jej **27.** zaś Jezus powiedział jej pozwól
najpierw zostać nasyconymi dzieciom nie
bowiem dobre jest wziąć chleb dzieci i rzucić
szczeniętom **28.** zaś odpowiedziała i mówi Mu
tak Panie i bowiem szczenięta pod stołem je
(jedzą) z okruszyn dzieciątek **29.** I powiedział jej
z powodu tego słowa odchodź wyszedł demon
z córki twojej **30.** A odszedłszy do domu jej
znalazła demona który wyszedł i córkę która jest
złożona na łożu **31.** A znowu wyszedłszy
z granic Tyru i Sydonu przyszedł do morza
Galilejskiego po- łożeniu granic Dekapolu
32. I przynoszą Mu głuchoniemego ledwo
mówiącego i proszą Go aby nałożyłby na niego
rękę **33.** A zabrawszy Go od tłumu na osobności
włożył palce Jego w uszy jego i splunawszy
dotknął języka jego **34.** A spojrzawszy do góry
w niebo westchnął i mówi mu Effata co jest
zostań otworzone **35.** I zaraz zostały otworzone
jego uszy i zostało rozwiązane pęto języka jego
i mówił poprawnie **36.** I przykazał im aby
nikomu mówiliby ile zaś On im przykazywał
bardziej jeszcze głosili **37.** I aż nazbyt byli
zdumiewani mówiąc dobrze wszystkie czynił

i głuchoniemym czyni słyszeć i niemowom
mówić

Rozdział 8

1. W tych dniach bardzo liczny tłum będąc i nie
mając co mogliby zjeść przywoławszy Jezus
uczniów Jego mówi im **2.** Lituję się nad tłumem
gdyż już dni trzy pozostają przy Mnie i nie mają
co mogliby zjeść **3.** A jeśli oddaliłbym ich
głodnych do domu ich będą osłabieni na drodze
niektórzy bowiem (z) nich (z) daleka przybyli
4. I odpowiedzieli Mu uczniowie Jego skąd tych
będzie mógł ktoś tutaj nasycić chlebami na
pustkowiu **5.** I pytał ich ile macie chlebów zaś
powiedzieli siedem **6.** I nakazał tłumowi położyć
się na ziemi i wzięwszy siedem chlebów
podziękowawszy połamał i dawał uczniom Jego
aby podawali i podali tłumowi **7.** I mieli rybek
trochę a pobłogosławiwszy powiedział podawać
i je **8.** Zjedli zaś i zostali nasyceni i zebrali
obfitość kawałków siedem koszy **9.** Byli zaś
(tych) którzy zjedli jakieś cztery tysiące
i rozpuścił ich **10.** I zaraz wszedłszy do łodzi
z uczniami Jego przyszedł do części Dalmanuty
11. I wyszli faryzeusze i zaczęli dociekać razem
z Nim szukając od Niego znaku z nieba poddając
próbę Go **12.** A westchnawszy duchem Jego
mówi dlaczego pokolenie to znaku poszukuje
amen mówię wam jeśli zostanie dany pokoleniu
temu znak **13.** I opuściwszy ich wszedłszy
znowu do łodzi odszedł na drugą stronę
14. I zapomnieli uczniowie wziąć chleby i jeśli
nie jeden chleb nie mieli ze sobą w łodzi
15. I przekazywał im mówiąc patrzcie uważajcie
na zaczyn faryzeuszków i zakwas Heroda
16. I rozważali do jedni drugich mówiąc że

chlebów nie mamy **17**. A poznawszy Jezus mówi im dlaczego rozważacie że chlebów nie macie jeszcze nie rozumiecie ani rozumiecie jeszcze które jest zatwardzone macie serce wasze **18**. Oczy mając nie patrzycie i uszy mając nie słuchacie i nie pamiętacie **19**. Kiedy pięć chlebów połamalem na pięć tysięcy ile koszy pełnych kawałków zebraliście mówią Mu dwanaście **20**. Kiedy zaś siedem na cztery tysiące ile koszyków pełnych kawałków zebraliście zaś powiedzieli siedem **21**. I mówił im jak nie rozumiecie **22**. I przychodzi do Betsaidy i przynoszą Mu niewidomego i proszą Go aby go mógłby się dotknąć **23**. A chwyciwszy rękę niewidomego wyprowadził go poza wioskę i plunawszy w oczy jego nałożywszy ręce (na) niego pytał go jeśli coś widzi **24**. A spojrzawszy do góry mówił widzę ludzi jak drzewa chodzących **25**. Potem znowu nałożył ręce na oczy jego i uczynił mu przejrzeć i został przywrócony i przypatrzył się jasno wszystkiemu **26**. I wysłał go do domu jego mówiąc ani nie do wioski wszedłbyś ani nie powiedziałbyś komuś w wioskach **27**. I wyszedł Jezus i uczniowie Jego do wiosek Cezarei Filipa i w drodze pytał uczniów Jego mówiąc im kim Ja mówią ludzie być **28**. zaś odpowiedzieli Janem Zanurzającym a inni Eliaszem inni zaś jednym (z) proroków **29**. I On mówi (do) nich wy zaś kim Ja mówicie być odpowiedziawszy zaś Piotr mówi Mu Ty jesteś Pomazaniec **30**. I upomniął ich aby nikomu mówiliby o Nim **31**. I zaczął nauczać ich że trzeba Syn człowieka wiele wycierpieć i zostać odrzuconym od starszych i arcykapłanów i znawców Pisma

i zostać zabitym i po trzech dniach powstać **32**. I z otwartością słowo mówił i wzięwszy na bok Go Piotr zaczął upominać Go **33**. zaś zostawszy odwróconym i zobaczywszy uczniów Jego upomniął Piotra mówiąc odchodź za Mnie szatanie gdyż nie myślisz (o tym, co) Boga ale (o tym, co) ludzkie **34**. A przywoławszy tłum z uczniami Jego powiedział im kto chce za Mną przyjść niech się wyprze siebie i niech zabierze krzyż jego i niech podąża za Mną **35**. Który- bowiem kolwiek chciałby duszę jego uratować zgubi ją który- zaś kolwiek zgubiłby duszę jego ze względu na Mnie i dobrą nowinę ten uratuje ją **36**. Co bowiem pomoże człowiekowi jeśli zyskałby świat cały a doznałaby straty dusza jego **37**. Lub co da człowiek w zamian za duszę jego **38**. Który- bowiem kolwiek wstydziłby się Mnie i moich słów w pokoleniu tym cudzołożnym i grzesznym i Syn człowieka zawstydzi się Go kiedy przyszedłby w chwale Ojca Jego ze zwiastunami Świętymi

Rozdział 9

1. I mówił im amen mówię wam że są jacyś tu (ze) stojących którzy nie skosztowaliby śmierci aż (kiedy)kolwiek zobaczyliby Królestwo Boga przychodzące w mocy **2**. A po dniach sześciu bierze Jezus Piotra i Jakuba i Jana i wprowadza ich na górę wysoką na osobności samych i został przemieniony wobec nich **3**. I szaty Jego stał się (stały się) lśniąco białe bardzo jak śnieg jakich farbiarz na ziemi nie może wybielić **4**. I został ukazany im Elias z Mojżeszem i byli wspólnie rozmawiający z Jezusem **5**. A odpowiedziawszy Piotr mówi Jezusowi Rabbi dobre jest nam tu być i uczynilibyśmy namioty trzy Tobie jeden

i Mojżeszowi jeden i Eliaszkowi jeden **6**. Nie bowiem wiedział co miałby powiedzieć byli bowiem bardzo przestraszeni **7**. I stała się chmura ocieniająca ich i przyszedł głos z chmury mówiący Ten jest Syn mój umiłowany Jego słuchajcie **8**. I nagle obejrzawszy się już nie nikogo zobaczyli ale Jezusa jedyne z nimi samymi **9**. Gdy schodzą zaś oni z góry przykazał im aby nikomu opowiedzieli co zobaczyli jeśli nie gdy Syn człowieka z martwych powstałby **10**. A (to) słowo trzymali między sobą dociekając razem co jest z martwych powstać **11**. I pytali Go mówiąc że mówią znawcy Pisma że Elias musi przyjść najpierw **12**. zaś odpowiedziawszy powiedział im Elias wprawdzie przyszedłszy najpierw przywraca wszystkie i jak jest napisane o Synu człowieka aby wiele wycierpiałby i zostałby wzgardzony **13**. Ale mówię wam że i Elias przyszedł i uczynili mu ile chcieli tak, jak jest napisane o nim **14**. A przyszedłszy do uczniów zobaczył tłum wielki wokół nich i znawców Pisma dociekających razem z nimi **15**. I zaraz cały tłum zobaczywszy Go zostali zdziwieni i podbiegając pozdrawiali Go **16**. I zapytał znawców Pisma czemu dociekacie razem z nimi **17**. A odpowiedziawszy jeden z tłumu powiedział Nauczycielu przyniosłem syna mego do Ciebie mającego ducha niemego **18**. A gdziekolwiek go pochwyciłby rozrywa go i pieni się i zgrzyta zębami jego i jest usztywniany i powiedziałem uczniom Twoim aby go wyrzuciłby a nie mieli siły **19**. (On) zaś odpowiedziawszy mu mówi o pokolenie niewierne aż kiedy przy was będę aż kiedy będę

znosił was przynieście go do Mnie **20**. I przynieśli go do Niego i zobaczywszy go zaraz duch szarpnął go i padłszy na ziemię tarzał się piniąc się **21**. I spytał ojca jego jaki czas jest jak to stało się mu zaś powiedział od dzieciństwa **22**. A wielokrotnie go i w ogień rzucał i w wody aby zgubiłby go ale jeśli coś możesz pomóż nam zlitowawszy się nad nami **23**. zaś Jezus powiedział mu jeśli możesz uwierzyć wszystkie możliwe wierzącemu **24**. A zaraz zawoławszy ojciec dzieciątka ze łzami mówił wierzę Panie pomóż mojej niewierze **25**. Zobaczywszy zaś Jezus że zbiega się tłum upomniał ducha nieczystego mówiąc mu duch niemy i głuchoniemy Ja ci nakazuję wyjdź z niego i już więcej nie wszedłbyś w niego **26**. A zawoławszy i wiele szarpnąwszy go wyszedł i stał się jakby martwy tak, że wielu mówił że umarł **27**. zaś Jezus chwyciwszy jego rękę wzbudził go i powstał **28**. A wszedłszy On do domu uczniowie Jego pytali Go na osobności że my nie mogliśmy wyrzucić go **29**. I powiedział im ten rodzaj przez nic może wyjść jeśli nie w modlitwie i poście **30**. A stamtąd wyszedłszy przechodził obok przez Galileę i nie chciał aby ktoś wiedziałby **31**. Nauczał bowiem uczniów Jego i mówił im że Syn człowieka jest wydawany w ręce ludzi i zabiją Go a który został zabity trzeciego dnia powstanie **32**. zaś nie rozumieli wypowiedzi a bali się Go zapytać **33**. i przyszedł do Kapernaum i w domu gdy stał się pytał ich co w drodze do siebie rozważaliście **34**. zaś milczeli do jedni drugich bowiem rozmawiali w drodze kto większy **35**. A usiadłszy zawołał dwunastu i mówi im

jeśli ktoś chce pierwszy być będzie (ze) wszystkich ostatni i wszystkich sługa **36**. A wzięwszy dzieciątko postawił je na środku ich i objąwszy je powiedział im **37**. Który jeśli jedno (z) takich dzieciątek przyjąłby w imię Moje Mnie przyjmuje i który jeśli Mnie przyjąłby nie Mnie przyjmuje ale (Tego) który wysłał Mnie **38**. Odpowiedział zaś Mu Jan mówiąc Nauczycielu zobaczyliśmy kogoś w imię Twoje wyrzucającego demony który nie podąża za nami i zabranialiśmy mu gdyż nie podąża za nami **39**. zaś Jezus powiedział nie zabraniajcie mu nikt bowiem jest który uczyni dzieło mocy w imię moje i będzie mógł szybko złorzeczyć Mi **40**. Który bowiem nie jest przeciw nam za nami jest **41**. Który- bowiem kolwiek dałby wypić wam kubek wody w imię Moje że Pomazańca jesteście amen mówię wam nie zgubiłby zapłaty jego **42**. A który- kolwiek zgorszyłby jednego (z) małych tych wierzących we Mnie dobre jest mu lepiej jeśli otoczy się kamień młyński wokół szyi jego i jest rzucony w morze **43**. A jeśli gorszyłaby cię ręka twoja odetnij ją dobre tobie jest kalekim do życia wejść niż dwie ręce mając odejść do Gehenny w ogień nieugaszony **44**. Gdzie robak ich nie umiera a ogień nie jest gaszony **45**. A jeśli stopa twoja gorszyłaby ciebie odetnij ją dobre jest ci wejść do życia kulawym niż dwie stopy mając zostać wyrzuconym do Gehenny w ogień nieugaszony **46**. Gdzie robak ich nie umiera a ogień nie jest gaszony **47**. A jeśli oko twoje gorszyłoby ciebie wyrzucić je dobre ci jest jednookim wejść do Królestwa Boga niż dwoje oczu mając zostać wyrzuconym do Gehenny ognia **48**. Gdzie robak

ich nie umiera a ogień nie jest gaszony **49**. Każdy bowiem ogniem zostanie posolony i każda ofiara solą zostanie posolona **50**. Dobra sól jeśli zaś sól niesłona stałaby się w czym ją przyprawicie miejcie w sobie sól i zachowujcie pokój do jedni drugich

Rozdział 10

1. A stamtąd powstawszy przychodzi w granice Judei przez drugą stronę Jordanu i schodzą się znów tłumy do Niego i jak miał w zwyczaju znowu nauczał ich **2**. I podszedłszy faryzeusze spyтали Go jeśli wolno mężowi żonę opuścić poddając próbie Go **3**. (On) zaś odpowiedziawszy powiedział im co wam przykazał Mojżesz **4**. zaś powiedzieli Mojżesz pozwolił zwój rozvodu napisać i opuścić **5**. A odpowiedziawszy Jezus powiedział im z powodu zatwardziałości serca waszego napisał wam przykazanie to **6**. Od zaś początku stworzenia męskim i żeńskim uczynił ich Bóg **7**. Ze względu na to pozostawi człowiek ojca jego i matkę i zostanie złączony z żoną jego **8**. I będą dwoje w ciele jednym tak, że już nie są dwoje ale jedno ciało **9**. Co więc Bóg złączył człowiek nie niech rozłącza **10**. A w domu znowu uczniowie Jego o (tę) rzecz spyтали Go **11**. I mówi im kto jeśli opuściłby żonę jego i poślubiłby inną cudzołoży przeciw niej **12**. A jeśli kobieta opuściłaby męża jej i zostałaby poślubiona innemu cudzołoży **13**. I przynosili mu dzieciątka aby dotknąłby je zaś uczniowie upominali (tych) którzy przynoszą **14**. Zobaczywszy zaś Jezus oburzył się i powiedział im pozwólcie dzieciątkom przyjść do Mnie i nie zabraniajcie im bowiem takich jest

Królestwo Boga **15.** Amen mówię wam który jeśli nie przyjąłby Królestwa Boga jak dzieciątko nie mógłby wejść do niego **16.** I objawszy je kładąc ręce na nie błogosławił je **17.** A gdy wychodzi On w drogę podbiegłszy jeden i upadłszy na kolana (przed) Nim pytał Go Nauczycielu dobry co uczyniłbym aby życie wieczne miałbym odziedziczyć **18.** zaś Jezus powiedział mu czemu Mnie nazywasz dobrym nikt dobry jeśli nie jeden Bóg **19.** Przykazania znasz nie cudzołożyłbyś nie mordowałbyś nie ukradłbyś nie składałbyś fałszywego świadectwa nie ograbiłbyś szanuj ojca twojego i matkę **20.** (On) zaś odpowiedziawszy powiedział Mu Nauczycielu tych wszystkich strzegłem od młodości mojej **21.** zaś Jezus przypatrzwszy się mu umiłował go i powiedział mu jednego ci brakuje odchodź ile masz sprzedaj i daj ubogim i będziesz miał skarb w niebie i przyjdź podąż za Mną wzięwszy krzyż **22.** zaś sposepniawszy na (to) słowo odszedł będąc zasmucanym był bowiem mający posiadłości liczne **23.** I obejrzawszy się Jezus mówi uczniom Jego jak trudno pieniądze mający do Królestwa Boga wejść **24.** zaś uczniowie byli zdumieni na (te) słowa Jego zaś Jezus znów odpowiedziawszy mówi im dzieci jak trudno jest pokładających ufność w pieniądzach do Królestwa Boga wejść **25.** Łatwiejsze jest wielbłądowi przez otwór igły przejść niż bogatemu do Królestwa Boga wejść **26.** zaś bardziej byli zdumiewani mówiąc do siebie i kto może zostać zbawionym **27.** Przypatrzwszy się zaś im Jezus mówi przy ludziach niemożliwe ale nie przy Bogu wszystkie bowiem możliwe jest przy Bogu

28. I zaczął Piotr mówić Mu oto my opuściliśmy (opuściliśmy) wszystkie i podążyliśmy za Tobą **29.** Odpowiedziawszy zaś Jezus powiedział amen mówię wam nikt jest który opuścił dom lub braci lub siostry lub ojca lub matkę lub żonę lub dzieci lub pola ze względu na Mnie i dobrą nowinę **30.** Jeśli nie wzięłby stokrotnie teraz w porze tej domów i braci i siostry i matki i dzieci i pola wśród prześladowań i w wieku przychodzącym życie wieczne **31.** Liczni zaś będą pierwsi ostatnimi a ostatni pierwszymi **32.** Byli zaś w drodze wchodząc do Jerozolimy i był poprzedzającym ich Jezus i byli zdumieni a podążający bali się i wzięwszy z sobą znowu dwunastu zaczął im mówić (to, co) mające Mu spełniać się **33.** że oto wchodzimy do Jerozolimy i Syn człowieka zostanie wydany arcykapłanom i znawcom Pisma i zasądzą Go (na) śmierć i wydadzą Go poganom **34.** I wykpią Go i będą biczować Go i oplują Go i zabiją Go a trzeciego dnia powstanie **35.** I przychodzą do Niego Jakub i Jan synowie Zebedeusza mówiąc Nauczycielu chcemy aby co jeśli poprosilibyśmy uczyniłbyś nam **36.** zaś powiedział im co chcecie uczynić Ja wam **37.** zaś powiedzieli Mu daj nam aby jeden z prawej strony Twojej i jeden z lewej strony Twojej usiedlibyśmy w chwale Twojej **38.** zaś Jezus powiedział im nie wiecie (o) co prosicie możecie wypić kielich który Ja piję i zanurzeniem którym Ja jestem zanurzony zostać zanurzonym **39.** zaś powiedzieli Mu możemy zaś Jezus powiedział im wprowadźcie kielich który Ja piję wypijecie i zanurzeniem którym Ja jestem zanurzony zostaniecie zanurzeni **40.** zaś usiąść z prawej strony mojej i z

lewej strony mojej nie jest moje dać ale którym jest przygotowane **41**. A usłyszawszy dziesięciu zaczęli oburzać się na Jakuba i Jana **42**. zaś Jezus przywoławszy ich mówi im wiecie że wydający się przewodzić narodom panują (nad) nimi i wielcy ich okazują władzę (nad) nimi **43**. Nie tak zaś będzie wśród was ale który jeśli chciałby stać się wielki wśród was będzie sługa wasz **44**. A który- kolwiek chciałby (z) was stać się pierwszy będzie wszystkich niewolnik **45**. I bowiem Syn człowieka nie przyszedł zostać obsłużonym ale usłużyć i dać duszę Jego okup za wielu **46**. I przychodzą do Jerycha a wychodząc On z Jerycha i uczniowie Jego i tłum znaczny syn Tymeusza Bartymeusz niewidomy siedział przy drodze żebrać **47**. A usłyszawszy że Jezus Nazarejczyk jest zaczął krzyczeć i mówić Syn Dawida Jezusie zlituj się (nade) mną **48**. I upominali go liczni aby zamilkłby zaś wiele bardziej krzyczał Synu Dawida zlituj się (nade) mną **49**. I stanąwszy Jezus powiedział mu zostać zawołanym i przywołali niewidomego mówiąc mu odwagi wstań woła cię **50**. (On) zaś zrzuciwszy płaszcz jego wstawszy przyszedł do Jezusa **51**. I odpowiedziawszy mówi mu Jezus co chcesz uczyniłbym tobie zaś niewidomy powiedział Mu Rabbuni aby przejrzałbym **52**. zaś Jezus powiedział mu odchodź wiara twoja ocaliła cię i zaraz przejrzał i podążał za Jezusem w drodze

Rozdział 11

1. A gdy zbliżają się do Jeruzalem do Betfage i Betanii ku Górze Oliwnej wysła dwóch uczniów Jego **2**. I mówi im odchodźcie do wioski naprzeciw was i zaraz wchodząc do niej

znajdziecie ośle które jest uwiązane na którym nikt (z) ludzi usiadł odwiąawszy je przyprowadźcie **3**. A jeśli ktoś wam powiedziałby dlaczego czynicie to powiedzcie gdyż Pan jego potrzebę ma i zaraz go wyśle tu **4**. Odeszli zaś i znaleźli ośle które jest uwiązane do drzwi na zewnątrz na ulicy i rozwiązują je **5**. A jacyś (z) tam stojących mówili im co czynicie odwiązując ośle **6**. zaś powiedzieli im tak, jak przykazał Jezus i pozwolili im **7**. I przyprowadzili ośle do Jezusa i narzucili mu szaty ich i usiadł na nim **8**. Wielu zaś szaty ich rozpostarli na drodze inni zaś gałązki odcięte z drzew i rozpostarli na drodze **9**. A poprzedzający i podążający krzyczeli mówiąc Hosanna który jest błogosławiony przychodzący w imieniu Pana **10**. Które jest błogosławione przychodzące Królestwo w imię Pana ojca naszego Dawida Hosanna na wysokościach **11**. I wszedł do Jerozolimy Jezus i do świątyni a obejrawszy wszystkie wieczorna już gdy jest godzina wyszedł do Betanii z dwunastoma **12**. A następnego dnia wyszedłszy im do Betanii zgłódniał **13**. A zobaczywszy figowiec daleko mający liście przyszedł jeśli zatem znajdzie coś na nim i przyszedłszy do niego nic znalazł jeśli nie liście nie bowiem była pora fig **14**. A odpowiedziawszy Jezus powiedział mu już więcej nie z ciebie na wiek nikt owocu oby zjadł i słuchali uczniowie Go **15**. I przychodzą do Jerozolimy i wszedłszy Jezus do świątyni zaczął wyrzucać sprzedających i kupujących w świątyni i stoły wymienających pieniądze i ławy sprzedających gołębie przewracał **16**. I nie dopuszczał aby

ktoś przenosiłby rzecz przez świątynię
17. I nauczał mówiąc im nie jest napisane że
dom mój dom modlitwy zostanie nazwany
wszystkim narodom wy zaś uczyniliście go
jaskinią bandytów 18. I usłyszeli znawcy Pisma
i arcykapłani i szukali jak Go zgubią bali się
bowiem Go gdyż cały tłum był zdumiony nad
nauką Jego 19. A gdy wieczornie stało się
wychodził poza miasta 20. A rano przechodząc
zobaczyli (ten) figowiec który jest wysuszony od
korzeni 21. A przypomniawszy sobie Piotr mówi
Mu Rabbi oto figowiec który przekląłeś jest
wysuszony 22. A odpowiedziawszy Jezus mówi
im miejcie wiarę (w) Boga 23. Amen bowiem
mówię wam że który- kolwiek powiedziałby
górze tej zostań podniesiona i zostań wrzucona
w morze i nie zostałaby wprowadzony
w niepewność w sercu jego ale uwierzyłby że co
mówi staje się będzie mu co jeśli powiedziałby
24. Dla- tego mówię wam wszystkie ile- kolwiek
modląc się prosicie wierzcie że otrzymujecie
a będzie wam 25. A gdy stalibyście modląc się
odpuszczajcie jeśli coś macie przeciw komuś aby
i Ojciec wasz w niebiosach odpuściłby wam
upadki wasze 26. Jeśli zaś wy nie odpuszczacie
ani Ojciec wasz w niebiosach odpuści upadków
waszych 27. I przychodzą znów do Jerozolimy
i w świątyni przechadzając się On przychodzą do
Niego arcykapłani i znawcy Pisma i starsi
28. I mówią Mu w jakiej władzy te czynisz i kto
Ci władzę tę dał aby te czyniłbyś 29. zaś Jezus
odpowiedziawszy powiedział im zapytam was
i Ja jedno słowo i odpowiedzcie Mi a powiem
wam w jakiej władzy te czynię 30. Zanurzenie
Jana z nieba było czy z ludzi odpowiedzcie Mi

31. I sądzili do siebie mówiąc jeśli
powiedzielibyśmy z nieba powie dla- czego więc
nie uwierzyliście mu 32. Ale jeśli
powiedzielibyśmy z ludzi bali się ludu wszyscy
bowiem mieli Jana że istotnie prorok był
33. I odpowiedziawszy mówią Jezusowi nie
wiemy a Jezus odpowiedziawszy mówi im ani Ja
mówię wam w jakiej władzy te czynię

Rozdział 12

1. I zaczął im w przykładach mówić winnicę
zasadził człowiek i otoczył ogrodzeniem
i wykopał dół pod tłocznią i zbudował wieżę
i wynajął ją rolnikom i odjechał 2. i wysłał do
rolników porą niewolnika aby od rolników
wziąłby z owocu winnicy 3. zaś wziąwszy go
wychłostali i wysłali pustego 4. I znowu wysłał
do nich innego niewolnika i tego
ukamienowawszy zranili w głowę i wysłali który
jest znieważony 5. I znowu innego wysłał i tego
zabili i wielu innych wprawdzie chłostając zaś
zabijając 6. Jeszcze więc jednego syna mając
umiłowanego jego wysłał i jego do nich
ostatniego mówiąc że uszanują syna mojego
7. Tamci zaś rolnicy powiedzieli do siebie że ten
jest dziedzic chodźcie zabilibyśmy go a nasze
będzie dziedzictwo 8. I wziąwszy go zabili
i wyrzucili poza winnicę 9. Co więc uczyni pan
winnicy przyjdzie i wygubi rolników i da
winnicę innym 10. Ani Pismo to przeczytaliście
kamień który odrzucili budujący ten stał się
w głowicy narożnika 11. przez Pana stało się to
i jest niezwykle w oczach naszych 12. I szukali
Go chwycić i bali się tłumu poznali bowiem że
o nich (ten) przykład powiedział i opuściwszy
Go odeszli 13. I wysyłają do Niego kilku (z)

faryzeuszów i Herodianów aby Go przyłapałoby słowem **14.** (Oni) zaś przyszedłszy mówią Mu Nauczycielu wiemy że szczerzy jesteś i nie ma troski Ty u nikogo nie bowiem patrzysz na oblicze ludzi ale w prawdzie drogi Boga nauczasz wolno pogłównie Cezarowi dać czy nie **15.** Oddalibyśmy czy nie oddalibyśmy zaś znając ich obłudę powiedział im dlaczego Mnie doświadczacie przynieście Mi denar aby zobaczyłbym **16.** zaś przynieśli i mówi im czyja podobizna ta i napis zaś powiedzieli Mu Cezara **17.** A odpowiedziawszy Jezus powiedział im oddajcie (co) Cezara Cezarowi a (to, co) Boga Bogu i zadziwili się nad Nim **18.** I przychodzą saduceusze do Niego którzy mówią powstania nie być i zapytali Go mówiąc **19.** Nauczycielu Mojżesz napisał nam że jeśli czyjś brat umarłby i pozostawiłby żonę a dzieci nie zostawiłby aby wzięłyby brat jego żonę jego i wzbudziłyby potomka bratu jego **20.** Siedmiu więc braci było i pierwszy wziął żonę i umierając nie zostawił potomka **21.** I drugi wziął ją i zmarł a ani on zostawił potomka i trzeci tak samo **22.** I przyjęło ją siedmiu i nie zostawili potomka na końcu wszystkich umarła i (ta) kobieta **23.** Przy więc powstaniu gdy powstaliby kogo (z) nich będzie żona bowiem siedmiu mieli ją (za) żonę **24.** I odpowiedziawszy Jezus powiedział im nie ze względu na to jesteście wprowadzeni w błąd nie znając Pism ani mocy Boga **25.** Gdy bowiem z martwych powstaliby ani poślubiają ani są poślubiane ale są jak zwiastunowie w niebiosach **26.** O zaś martwych że są wzbudzani nie przeczytaliście w zwoju Mojżesza o krzaku cierniowym jak powiedział mu Bóg mówiąc Ja

Bóg Abrahama i Bóg Izaaka i Bóg Jakuba **27.** Nie jest Bóg martwych ale Bóg żyjących wy więc bardzo jesteście wprowadzeni w błąd **28.** A podszedłszy jeden (ze) znawców Pisma wysłuchawszy ich dociekających razem widząc że dobrze im odpowiedział zapytał Go jakie jest pierwsze (ze) wszystkich przykazanie **29.** zaś Jezus odpowiedział mu że pierwsze (ze) wszystkich przykazań słuchaj Izraelu Pan Bóg nasz Pan jeden jest **30.** i będziesz miłował Pana Boga twojego z całego serca twojego i z całej duszy twojej i z całej myśli twojej i z całej siły twojej to pierwsze przykazanie **31.** A drugie podobne to będziesz miłował bliźniego twojego jak siebie większe (od) tych inne przykazanie nie jest **32.** I powiedział mu znawca Pisma dobrze Nauczycielu w prawdzie powiedziałeś że jeden jest Bóg i nie jest inny poza Nim **33.** I miłować Go z całego serca i z całego zrozumienia i z całej duszy i z całej siły i miłować bliźniego jak siebie więcej jest (od) wszystkich całopaleń i ofiar **34.** A Jezus zobaczywszy go że rozumnie odpowiedział powiedział Mu nie daleko jesteś od Królestwa Boga i nikt już nie ośmielał się Go zapytać **35.** A odpowiedziawszy Jezus mówił nauczając w świątyni jak mówią znawcy Pisma że Pomazaniec syn jest Dawida **36.** Sam bowiem Dawid powiedział w Duchu Świętym powiedział Pan Panu mojemu siądź po prawicy mojej aż (kiedy)kolwiek położyłbym wrogów twoich (pod) podnózek stóp Twoich **37.** Sam więc Dawid nazywa Go Panem i skąd syn Jego jest i wielki tłum słuchał Go chętnie **38.** I mówił im w nauce Jego uważajcie na znawców Pisma chcącymi w długich szatach chodzić

i pozdrowień na rynkach **39**. I pierwsze siedzenia w zgromadzeniach i pierwszych miejscach na wieczerzach **40**. Objadający domy wdów i pod pretekstem długo modlący się ci otrzymają wiele większy wyrok **41**. I usiadłszy Jezus naprzeciwko skarbca oglądał jak tłum rzuca pieniądze do skarbca i liczni bogaci rzucali wiele **42**. I przyszedłszy jedna wdowa uboga rzuciła pieniążki dwa co jest ćwierć asa **43**. A przywoławszy uczniów Jego mówi im amen mówię wam że wdowa ta uboga więcej (od) wszystkich rzuciła rzuciwszy do skarbca **44**. Wszyscy bowiem z które jest w nadmiarze im rzucili ta zaś z niedostatku jej wszystkie ile miała rzuciła całe środki na życie środki na życie

Rozdział 13

1. I gdy wychodzi On ze świątyni mówi Mu jeden (z) uczniów Jego Nauczycielu zobacz jakie kamienie i jakie budowle **2**. A Jezus odpowiedziawszy powiedział mu widzisz te wielkie budowle nie zostałyby zostawiony kamień na kamieniu który nie zostałby zwalony **3**. A gdy siedzi On na Górze Oliwnej naprzeciwko świątyni pytali Go na osobności Piotr i Jakub i Jan i Andrzej **4**. Powiedz nam kiedy te będzie i co znak kiedy miałyby wszystkie te być spełnionymi **5**. zaś Jezus odpowiedziawszy im zaczął mówić uważajcie aby nie ktoś was zwiódłby **6**. Liczni bowiem przyjdą w imię moje mówiąc że Ja jestem i wielu zwiódą **7**. Kiedy zaś usłyszeliście (o) wojnach i wieściach (o) wojnach nie dawajcie się straszyć trzeba bowiem stać się ale jeszcze nie koniec **8**. Zostanie wzbudzony bowiem naród na naród i królestwo na królestwo i będą trzęsienia ziemi po

miejscach i będą głody i zamęty początki bólów porodowych te **9**. Uważajcie zaś wy (na) siebie będą wydawać bowiem was do sanhedrynów i do zgromadzeń będziecie chłostani i przed namiestników i królów zostaniecie prowadzeni ze względu na Mnie na świadectwo im **10**. A do wszystkich narodów trzeba najpierw zostać ogłoszona dobra nowina **11**. Kiedy zaś prowadziliby was wydający nie martwcie się przed co powiedzielibyście ani rozważajcie ale co jeśli zostałyby dane wam w tą godzinę to mówcie nie bowiem jesteście wy mówiący ale Duch Święty **12**. Wyda zaś brat brata na śmierć i ojciec dziecko i powstaną dzieci przeciw rodzicom i uśmiercą ich **13**. I będziecie którzy są nienawidzeni przez wszystkich z powodu imienia mojego zaś który wytrwał do końca ten zostanie zbawiony **14**. Kiedy zaś zobaczylibyście ohydę spustoszenia (o) której było powiedziane przez Daniela proroka stojącą gdzie nie trzeba czytający niech rozumie wtedy (ci) w Judei niech uciekają w góry **15**. (Ten) zaś na tarasie niech zejdzie do domu ani niech wchodzi zabrać coś z domu jego **16**. A w polu będący niech zawraca do tyłu zabrać płaszcz jego **17**. Biada zaś w łonie mającym i karmiącym piersią w te dni **18**. Módlcie się zaś aby nie stałaby się ucieczka wasza zimą **19**. Będą bowiem dni te ucisk jaki nie stał się taki od początku stworzenia które stworzył Bóg aż do teraz i nie stałby się **20**. A jeśli nie Pan skrócił (tych) dni nie (kiedy)kolwiek zostało uratowane wszelkie ciało ale z powodu wybranych których wybrał sobie skrócił (te) dni **21**. A wtedy jeśli ktoś wam powiedziałby oto tu Pomazaniec czy

oto tam nie uwierzylibyście **22.** Zostaną wzbudzeni bowiem fałszywi pomazańcy i fałszywi prorocy i będą dawać znaki i cuda ku odwodzić jeśli możliwe i wybranych **23.** Wy zaś uważajcie oto przepowiedziałem wam wszystkie **24.** Ale w tych dniach po ucisku tym słońce zostanie zaćmione i księżyc nie da blasku jego **25.** A gwiazdy nieba będą spadające i moce w niebiosach zostaną wstrząśnięte **26.** A wtedy zobaczą Syna człowieka przychodzącego w chmurach z mocą wielką i chwałą **27.** A wtedy wyśle zwiastunów Jego i zgromadzi wybranych Jego z czterech wiatrów od skraju ziemi aż do skraju nieba **28.** Od zaś figowca nauczcie się (tego) przykładu kiedy jego już gałąź miękka stałaby się i wytworzyłyby liście wiecie że blisko lato jest **29.** Tak i wy gdy te zobaczylibyście stojące się wiedźcie że blisko jest u drzwi **30.** Amen mówię wam że nie przeminęłoby pokolenie to aż do kiedy wszystkie te stałoby się **31.** Niebo i ziemia przeminą zaś słowa moje nie mogłyby przeminąć **32.** O zaś dniu tym i godzinie nikt wie ani zwiastunowie w niebie ani Syn jeśli nie Ojciec **33.** Uważajcie czuwajcie i módlcie się nie wiecie bowiem kiedy pora jest **34.** Jak człowiek podróżujący opuściwszy dom jego i dawszy niewolnikom jego władzę i każdemu pracę jego i odźwiernemu przykazał aby czuwałby **35.** Czuwajcie więc nie wiecie bowiem kiedy pan domu przychodzi wieczorem czy (o) północy czy (o) pianiu koguta czy rano **36.** nie przyszedłszy nagle znalazłby was śpiącymi **37.** Co zaś wam mówię wszystkim mówię czuwajcie

Rozdział 14

1. Była zaś Pascha i Przaśniki za dwa dni i szukali arcykapłani i znawcy Pisma jak Go w podstępnie chwyciwszy zabiliby **2.** Mówili zaś nie w święto by czasem nie zamęt będzie ludu **3.** A gdy jest On w Betanii w domu Szymona trędowatego gdy leży On przyszła kobieta mająca flakonik alabastrowy olejku nardowego czystego drogocennego i złamawszy flakonik alabastrowy wylała na Niego w dół głowy **4.** Byli zaś niektórzy oburzając się w sobie i mówiący na co zguba ta olejku stała się **5.** Mogło bowiem to zostać sprzedanym ponad trzysta denarów i zostać dane ubogim i szorstko upominali ją **6.** zaś Jezus powiedział zostawcie ją dlaczego jej trudności przydajecie dobry czyn zdziałała na Mnie **7.** Zawsze bowiem ubogich macie ze sobą i kiedy chcielibyście możecie im dobrze uczynić Mnie zaś nie zawsze macie **8.** Co miała ona uczyniła uprzedziła namaścić moje ciało na pogrzeb **9.** Amen mówię wam gdziekolwiek zostałaby ogłoszona dobra nowina ta na całym świecie i co uczyniła ta zostanie opowiadane na pamiątkę jej **10.** A Judasz Iskariota jeden (z) dwunastu odszedł do arcykapłanów aby mógłby wydać Go im **11.** zaś usłyszawszy uradowali się i obiecali mu srebro dać i szukał jakby dogodnej pory Go mógłby wydać **12.** A pierwszego dnia Przaśników kiedy Paschę ofiarowali mówią Mu uczniowie Jego gdzie chcesz odszedłszy przygotowałibyśmy aby zjadłbyś Paschę **13.** I wysłał dwóch uczniów Jego i mówi im odchódźcie do miasta i wyjdzie naprzeciw wam człowiek dzban wody niosący podążcie za nim **14.** A gdzie jeśli wszedłby

powiedzcie gospodarzowi że Nauczyciel mówi gdzie jest gościnny pokój gdzie Paschę z uczniami moimi zjadłbym **15**. A on wam pokaże górny pokój wielki który jest usłany gotowy tam przygotujcie nam **16**. I wyszli uczniowie Jego i przyszedli do miasta i znaleźli tak, jak powiedział im i przygotowali Paschę **17**. A wieczór gdy stał się przychodzi z dwunastoma **18**. A gdy leżą (przy stole) ich i gdy jedzą powiedział Jezus amen mówię wam że jeden z was wyda Mnie jedzący ze Mną **19**. zaś zaczęli być smuconymi i mówić Mu jeden za jednym czy nie ja i inny czy nie ja **20**. zaś odpowiedziawszy powiedział im jeden z dwunastu zanurzający ze Mną w misie **21**. wprawdzie Syn człowieka odchodzi tak, jak jest napisane o Nim biada zaś człowiekowi temu przez którego Syn człowieka jest wydawany dobry był mu jeśli nie został zrodzony człowiek ten **22**. A gdy jedzą ich wzięwszy Jezus chleb pobłogosławiwszy połamał i dał im i powiedział weźcie zjedzcie to jest ciało moje **23**. I wzięwszy kielich podziękowawszy dał im i wypili z niego wszyscy **24**. I powiedział im to jest krew moja nowego przymierza odnośnie wielu która jest wylewana **25**. Amen mówię wam że już nie nie wypiłbym z plonu winorośli aż do dnia tego kiedy go wypiłbym nowy w Królestwie Boga **26**. I zaśpiewawszy hymn wyszli ku Górze Oliwnej **27**. i mówi im Jezus że wszyscy zostaniecie zgorszeni we Mnie w nocy tej bo jest napisane uderzę pasterza i zostaną rozproszone owce **28**. Ale po zostać wzbudzonym Mi poprzedzę was do Galilei **29**. zaś Piotr powiedział Mu i jeśli wszyscy zostaną zgorszeni

ale nie ja **30**. I mówi mu Jezus amen mówię ci że dzisiaj w nocy tej zanim niż dwukrotnie kogut zapiać trzykrotnie wyprzesz się Mnie **31**. zaś z obfitością mówił więcej jeśli mi trzeba byłoby umrzeć razem z Tobą nie Ciebie wyprę się tak samo zaś i wszyscy mówili **32**. I przychodzą do miejsca którego imię Getsemane i mówi uczniom Jego usiądźcie tu aż pomodliłbym się **33**. I zabiera Piotra i Jakuba i Jana ze sobą i zaczął być zdumionym i niepokoić się **34**. I mówi im zasmucona jest dusza moja aż do śmierci pozostańcie tu i czuwajcie **35**. A naprzód poszedłszy nieco padł na ziemię i modlił się aby jeśli możliwe jest ominęłaby od Niego (ta) godzina **36**. i mówił Abba Ojcze wszystkie możliwe Ci odwróć kielich ode Mnie ten ale nie co Ja chcę ale co Ty **37**. I przychodzi i znajduje ich którzy śpią i mówi Piotrowi Szymonie śpisz nie miałeś siły jedną godzinę czuwać **38**. Czuwajcie i módlcie się aby nie weszlibyście w próbę wprawdzie duch ochoczy zaś ciało słabe **39**. I znowu odszedłszy pomodlił się (to) samo słowo powiedziawszy **40**. I wróciwszy znalazł ich znowu którzy śpią były bowiem oczy ich które są obciążone i nie wiedzieli co Mu odpowiedzieliby **41**. I przychodzi trzeci (raz) i mówi im śpicie w końcu i odpoczywacie dosyć przyszła godzina oto jest wydawany Syn człowieka w ręce grzeszników **42**. Wstańcie poszlibyśmy oto wydający Mnie zbliża się **43**. I zaraz jeszcze On gdy mówi przybywa Judasz jeden będący (z) dwunastu i z nim tłum wielki z mieczami i kijami od arcykapłanów i znawców Pisma i starszych **44**. Dał zaś wydający Go sygnał im mówiąc którego-

kolwiek pocałowałbym Ten jest chwycie Go i odprowadzajcie niezawodnie

45. A przyszedłszy zaraz podszedłszy do Niego mówi Rabbi Rabbi i pocałował Go **46.** zaś położyli na Niego ręce ich i chwycili Go **47.** Jeden zaś ktoś (ze) stojących obok dobywszy miecza uderzył niewolnika arcykapłana i pozbawił go ucha **48.** A odpowiedziawszy Jezus powiedział im jak na bandytę wysłicie z mieczami i kijami ująć Mnie **49.** Co dzień byłem u was w świątyni nauczając i nie schwytaście Mnie ale aby zostałyby wypełnione Pisma **50.** A opuściwszy Go wszyscy uciekli **51.** A jeden jakiś młodzieniec podążał za Nim który jest okryty (w) płótno na nagim i chwytają go młodzieńcy **52.** zaś pozostawiwszy płótno nagi uciekł od nich **53.** I odprowadzili Jezusa do arcykapłana i schodzą się (do) niego wszyscy arcykapłani i starsi i znawcy Pisma **54.** A Piotr z daleka podążył za Nim aż do wewnątrz na dziedziniec arcykapłana i był siedzący razem z podwładnymi i grzejący się przy świetle **55.** zaś arcykapłani i cały sanhedryn szukali przeciw Jezusowi świadectwa ku uśmiercić Go i nie znajdowali **56.** Liczni bowiem fałszywie świadczyli przeciw Niemu i zgodne świadectwa nie były **57.** A jacyś wstawszy fałszywie świadczyli przeciw Niemu mówiąc **58.** że my usłyszeliśmy Go mówiącego że Ja obalę świątynię tą ręką uczynioną i przez trzy dni inną nie ręką uczynioną zbuduję **59.** I nawet nie tak zgodne było świadectwo ich **60.** A powstawszy arcykapłan na środku zapytał Jezusa mówiąc nie odpowiadasz nic (o) co tamci Cię oskarżają **61.** zaś milczał i nic odpowiedział

znowu arcykapłan pytał Go i mówi Mu Ty jesteś Pomazaniec Syn Błogosławionego **62.** zaś Jezus powiedział Ja jestem i zobaczycie Syna człowieka siedzącego po prawicy mocy i przychodzącego z chmurami nieba **63.** zaś arcykapłan rozdarłszy tuniki jego mówi dlaczego jeszcze potrzebę mamy świadków **64.** Usłyszeliście bluźnierstwo co wam jawi się zaś wszyscy zasadzili Go być winnym śmierci **65.** I zaczęli jacyś spluwać na Niego i zakrywać oblicze Jego i policzkować Go i mówić Mu prorokuj i podwładni razami Go rzucali **66.** A gdy jest Piotr na dziedzińcu na dole przychodzi jedna (ze) służących arcykapłana **67.** A zobaczywszy Piotra grzejącego się przypatrzwszy się mu mówi i ty z (z) Nazareńczykiem Jezusem byłeś **68.** (On) zaś wyparł się mówiąc nie znam ani wiem co ty mówisz i wyszedł na zewnątrz na dziedziniec wejściowy i kogut zapiał **69.** A służąca zobaczywszy go znowu zaczęła mówić stojącym obok że ten z nich jest **70.** (On) zaś znowu wyparł się i po chwili znów stojący obok mówili Piotrowi prawdziwie z nich jesteś i bowiem Galilejczyk jesteś i mowa twoja jest podobna **71.** (On) zaś zaczął zaklinać i przysięgać że nie znam człowieka tego (o) którym mówicie **72.** I po drugi raz kogut zapiał i zostało przypomniane Piotr(owi) wypowiedź jaką powiedział mu Jezus że zanim kogut zapiać dwukrotnie wyprzesz się Mnie trzykrotnie i rzuciwszy się płakał

Rozdział 15

1. I zaraz o poranku naradę uczyniwszy arcykapłani ze starszymi i znawcami Pisma

i cały sanhedryn związawszy Jezusa odprowadzili i wydali Piłatowi **2.** I zapytał Go Piłat Ty jesteś król Judejczyków zaś odpowiadziawszy powiedział mu ty mówisz **3.** I oskarżyli Go arcykapłani wiele On zaś nic odpowiedział **4.** zaś Piłat znowu zapytał Go mówiąc nie odpowiadasz nic zobacz ile Cię oskarżają **5.** zaś Jezus już nic odpowiedział tak, że dziwić się Piłat **6.** Na zaś święto uwalniał im jednego więźnia którego nawet prosili **7.** Był zaś który jest nazywany Barabas z buntownikami który jest związany którzy w rozruchu morderstwo uczynili **8.** A wykrzyknąwszy tłum zaczął prosić tak, jak zawsze czynił im **9.** zaś Piłat odpowiedział im mówiąc chcecie uwolnićbym wam króla Judejczyków **10.** Poznał bowiem że z powodu zawiści wydali Go arcykapłani **11.** zaś arcykapłani podburzyli tłum aby raczej Barabasa wypuściłby im **12.** zaś Piłat odpowiadziawszy znowu powiedział im co więc chcecie uczyniłbym (o) którym mówicie król Judejczyków **13.** zaś znowu zawołali ukrzyżuj Go **14.** zaś Piłat mówił im co bowiem złego uczynił zaś bardziej zawołali ukrzyżuj Go **15.** zaś Piłat chcąc tłumowi zadość uczynić uwolnił im Barabasa a wydał Jezusa ubiczowawszy aby zostałby ukrzyżowany **16.** zaś żołnierze odprowadzali Go do wewnątrz dziedzińca co jest pretorium i zwołują całą kohortę **17.** I ubierają Go purpurą i wkłada (wkładają) Mu splótszy cierniowy wieniec **18.** I zaczęli pozdrawiać Go witaj królu Judejczyków **19.** I bili Jego głowę trzcina i opluwali Go i kładąc kolana oddawali cześć Mu **20.** A gdy wykpił Go zdjęli z Niego purpurę

i przyoblekli Go (w) szaty własne i wyprowadzają Go aby ukrzyżowaliby Go **21.** I przymuszają przechodzącego niejakiego Szymona Cyrenejczyka przychodzącego z pola ojca Aleksandra i Rufa aby niósłby krzyż Jego **22.** I prowadzą Go na Golgoty miejsce co jest które jest tłumaczone czaszki miejsce **23.** I dawali Mu wypić które jest zmieszane z mirrą wino zaś nie wziął **24.** I ukrzyżowawszy Go rozdzielili sobie szaty Jego rzucając los na nie kto co zabrałby **25.** Była zaś godzina trzecia i ukrzyżowali Go **26.** A był napis przyczyny (kary) Jego która jest wypisana król Judejczyków **27.** A z Nim krzyżują dwóch bandytów jednego z prawej strony i jednego z lewej strony Jego **28.** I zostało wypełnione Pismo mówiące i z bezprawnymi został osądzony **29.** A przechodzący spotwarzali Go poruszając głowami ich i mówiąc hej obalający świątynię i w trzy dni budujący **30.** uratuj siebie i zejdz z krzyża **31.** Podobnie zaś i arcykapłani kpiący do jedni drugich ze znawcami Pisma mówili innych uratował siebie nie może uratować **32.** Pomazaniec król Izraela niech zejdzie teraz z krzyża aby zobaczylibyśmy i uwierzylibyśmy i którzy są ukrzyżowani razem z Nim znieważyli Go **33.** Gdy stała się zaś godzina szósta ciemność stała się na całej ziemi aż do godziny dziewiątej **34.** A (o) godzinie dziewiątej zawołał Jezus głosem wielkim mówiąc Eloi Eloi lamma sabachtani co jest które jest tłumaczone Bóg mój Bóg mój dla- czego Mnie opuściłeś **35.** A jacyś (z) stojących obok usłyszawszy mówili oto Eliasza woła **36.** Podbiegłszy zaś jeden i napełniwszy gąbkę

winnym octem włożywszy na trzcinę poił Go mówiąc pozwólcie zobaczylibyśmy czy przychodzi Eliasz zdjąć Go 37. zaś Jezus wydawszy głos wielki wydał ostatnie tchnienie 38. A zasłona świątyni została rozdarta na dwoje od góry aż do dołu 39. Zobaczywszy zaś setnik obok stojący z przeciwka Jego że w taki sposób zawoławszy wydał ostatnie tchnienie powiedział prawdziwie człowiek ten Syn był Boga 40. Były zaś i kobiety z daleka oglądające wśród nich była i Maria Magdalena i Maria Jakuba małego i Jozesa matka i Salome 41. które i gdy był w Galilei podążały za Nim i służyły Mu i inne liczne które weszły razem z Nim do Jerozolimy 42. A już wieczór gdy stał się skoro był Dzień przygotowania to jest przed szabatem 43. Przyszedł Józef z Arymatei szanowany radny który i sam był wyczekującym Królestwa Boga ośmieliwszy się wszedł do Piłata i poprosił (o) ciało Jezusa 44. zaś Piłat zdziwił się że już zmarł i przywoławszy setnika spytał go czy dawno umarł 45. A poznawszy od setnika podarował ciało Józefowi 46. A kupiwszy płótno i zdjawszy Go owinął płótnem i położył Go w grobowcu który był który jest wyciosany ze skały i zatoczył kamień na otwór wejściowy grobowca 47. zaś Maria Magdalena i Maria Jozesa oglądały gdzie jest położony

Rozdział 16

1. A gdy przeminął szabat Maria Magdalena i Maria Jakuba i Salome kupiły wonności aby przyszedłszy namaściłyby Go 2. A bardzo rano pierwszego (dnia) tygodni przychodzą do grobowca gdy wzeszło słońce 3. I mówiły do siebie kto odtoczy nam kamień z otworu

wejściowego grobowca 4. A spojrzawszy do góry oglądają że jest odtoczony kamień był bowiem wielki bardzo 5. A wszedłszy do grobowca zobaczyły młodzieńca siedzącego po prawej stronie który jest okryty długą szatą białą i wpadły w osłupienie 6. zaś mówi im nie bądźcie zdumionymi Jezusa szukacie Nazareńskiego który jest ukrzyżowany został wzbudzony nie jest tu oto miejsce gdzie położyli Go 7. Ale odchodźcie powiedzcie uczniom Jego i Piotrowi że poprzedza was do Galilei tam Go zobaczycie tak, jak powiedział wam 8. A wyszedłszy szybko uciekły z grobowca miało zaś je drżenie i zdumienie a nikomu nic powiedziały bały się bowiem 9. Wstawszy zaś rano pierwszego (dnia) tygodnia został ukazany najpierw Marii Magdalenie z której wyrzucił siedem demonów 10. Ona poszedłszy oznajmiła z Nim którzy stali się smucącymi się i płaczącymi 11. A ci usłyszawszy że żyje i był widziany przez nią nie uwierzyli 12. Po zaś tych dwóm z nich idącym został objawiony w innej postaci idącym na wieś 13. A ci odszedłszy oznajmili pozostałym ani tym uwierzyli 14. Później gdy leżą (przy stole) oni jedenastu został objawiony i złażał niewiarę ich i zatwardziałość serca że (tym) którzy zobaczyli Go który jest wzbudzony nie uwierzyli 15. I powiedział im poszedłszy na świat cały ogłoście dobrą nowinę wszelkiemu stworzeniu 16. (Ten) który uwierzył i który został zanurzony zostanie zbawiony zaś który nie uwierzył zostanie potępiony 17. Znaki zaś (tym) którzy uwierzyli takie będą towarzyszyć w imię moje demony będą wyrzucać językami będą mówić

nowymi **18.** Wężę podniosą i jeśli śmiertelnego coś wypiliby nie im zaszkodzi na chorych ręce będą nakładali i dobrze będą mieć się **19.** wprowadzie więc Pan po powiedzieć im został uniesiony do nieba i usiadł po prawicy Boga **20.** Oni zaś wyszedłszy ogłosili wszędzie (z) Panem współdziałając i Słowo potwierdzając przez towarzyszące znaki amen

Ewangelia Łukasza

Rozdział 1

1. Ponieważ liczni usiłowali ułożyć opowiadanie o (tych) które są dopełnione wśród nas sprawach **2.** tak, jak przekazali nam (ci) od początku świadkami naocznymi i podwładni którzy stali się słowa **3.** Zdało się i mnie przechodzącemu od początku wszystkim uważnie kolejno ci napisać wielmożny Teofilu **4.** aby poznałbyś o których zostałeś pouczony słowach bezpieczeństwa **5.** Stało się w dniach Heroda króla Judei kapłan pewien imieniem Zachariasz ze zmiany Abiasza i żona jego z córek Aarona a imię jej Elżbieta **6.** Byli zaś sprawiedliwi oboje przed Bogiem chodzący we wszystkich przykazaniach i przepisach Pana nienaganni **7.** i nie było im dziecko jako, że Elżbieta była bezpłodna i oboje będąc posunięci w dniach ich byli **8.** Stało się zaś w pełnię posługi kapłańskiej jego w porządku zmiany jego przed Bogiem **9.** według zwyczaju kapłaństwa dostał w drodze losowania (by) okadzić wszedłszy do świątyni Pana **10.** I całe mnóstwo ludu było modlące się na zewnątrz (w) godzinie kadzenia **11.** Został ukazany zaś mu zwiastun Pana stojący z prawej strony ołtarza kadzenia **12.** i został poruszony Zachariasz

zobaczywszy i strach padł na niego **13.** Powiedział zaś do niego zwiastun nie bój się Zachariaszu dlatego, że została wysłuchana prośba twoja i żona twoja Elżbieta urodzi syna ci i nazwiesz imię jego Jan **14.** i będzie radość ci i wesele i liczni z narodzenia jego będą się radować **15.** Będzie bowiem wielki przed Panem i wina i napoju alkoholowego nie wypiłby i Duchem Świętym zostanie napełniony jeszcze od łona matki jego **16.** I licznych synów Izraela nawróci ku Panu Bogu ich **17.** i sam pójdzie przodem przed Nim w duchu i mocy Eliasza nawrócić serca ojców ku dzieciom i nieposłusznych do zrozumienia sprawiedliwych przygotować Panu lud który jest przygotowany **18.** I powiedział Zachariasz do zwiastuna po czym poznam to ja bowiem jestem starzec i żona moja która jest posunięta w dniach jej **19.** a odpowiedziawszy zwiastun powiedział mu ja jestem Gabriel stojący przed Bogiem i zostałem wysłany powiedzieć do ciebie i ogłosić dobrą nowinę ci (o) tym **20.** I oto będziesz milczący i nie mogący powiedzieć aż do tego dnia stałoby się te za to nie uwierzyłeś słowom moim które to zostaną wypełnione w porze ich **21.** I był lud oczekujący Zachariasza i dziwili się w zwlekać on w świątyni **22.** Wyszedłszy zaś nie mógł powiedzieć im i poznali że widzenie widział w świątyni i on był dający znaki im i trwał niemy **23.** I stało się jak zostały wypełnione dni publicznego dzieła jego odszedł do domu jego **24.** Po zaś tych dniach poczęła Elżbieta żona jego i ukrywała się miesiący pięć mówiąc **25.** że tak mi czynił Pan w dniach tych spojrzał (by) zdjąć hańbę moją

pośród ludzi **26**. W zaś miesiącu szóstym został wysłany zwiastun Gabriel przez Boga do miasta Galilei którego imię Nazaret **27**. do dziewicy która jest zaręczona mężowi któremu imię Józef z domu Dawida i imię dziewicy Mariam **28**. i wszedłszy zwiastun do niej powiedział witaj która jesteś obdarzona łaską Pan z tobą która jest błogosławiona ty wśród kobiet **29**. zaś zobaczywszy została zmieszana na słowo jego i rozważała jakie oby jest pozdrowienie to **30**. i powiedział zwiastun jej nie bój się Mariam znalazłaś bowiem łaskę u Boga **31**. I oto poczniesz w łonie i urodzisz syna i nazwiesz imię Jego Jezus **32**. Ten będzie wielki i Syn Najwyższego zostanie nazwany i da Mu Pan Bóg tron Dawida ojca Jego **33**. i zakróluj nad domem Jakuba na wieki i królestwo Jego nie będzie końca **34**. Powiedziała zaś Mariam do zwiastuna jak będzie to skoro męża nie znam **35**. a odpowiedziawszy zwiastun powiedział jej Duch Święty przyjdzie na ciebie i moc Najwyższego oceni cię dlatego i które jest rodzone z ciebie Święte zostanie nazwane Syn Boga **36**. I oto Elżbieta krewna twoja i ona która poczęła syna w starości jej i ten miesiąc szósty jest jej która jest nazywana bezpłodną **37**. gdyż nie będzie niemożliwa u Boga wszelkie przesłanie **38**. powiedziała zaś Mariam oto niewolnica Pana oby stało się mi według wypowiedzi twojej i odszedł od niej zwiastun **39**. Wstawszy zaś Mariam w dniach tych poszła w górzystą z pośpiechem do miasta Judy **40**. i weszła do domu Zachariasza i pozdrowiła Elżbietę **41**. i stało się jak usłyszała Elżbieta pozdrowienie Marii podskoczyło niemowlę

w łonie jej i została napełniona Duchem Świętym Elżbieta **42**. i zawołała głosem wielkim i powiedziała która jest błogosławiona ty wśród kobiet i który jest błogosławiony owoc łona twojego **43**. I skąd mi to aby przyszedłaby matka Pana mojego do mnie **44**. Oto bowiem jak stał się głos pozdrowienia twojego w uszach moich podskoczyło w wesołości niemowlę w łonie moim **45**. i szczęśliwa która uwierzyła że będzie spełnienie które są powiedziane jej od Pana **46**. i powiedziała Mariam wywyższa dusza moja Pana **47**. i rozweselił się duch mój w Bogu Zbawicielu moim **48**. gdyż zwrócił uwagę na poniżenie niewolnicy Jego oto bowiem od teraz będą uważać za szczęśliwą mnie wszystkie pokolenia **49**. gdyż uczynił mi wielkie rzeczy Mocny i Święte imię Jego **50**. i miłosierdzie Jego na pokolenia pokoleń (dla) bojących się Go **51**. Uczynił moc w ramieniu Jego rozproszył pysznych myśl serca ich **52**. zdjął władców z tronów i wywyższył pokornych **53**. głodujących nakarmił dobrami i którzy są bogaci posłał pustych **54**. Ujął się za Izraelem chłopcem jego (by) zostać przypomniane miłosierdzie **55**. tak, jak powiedział do ojców naszych Abrahamowi i nasieniu jego na wiek **56**. Pozostała zaś Mariam z nią jakby miesiące trzy i wróciła do domu jej **57**. zaś Elżbiecie został wypełniony czas urodzić jej i urodziła syna **58**. i usłyszeli sąsiedzi i krewni jej że uczynił wielkim Pan miłosierdzie Jego z nią i współcieszyli się (z) nią **59**. I stało się w ósmym dniu przyszli obrzezać dzieciątko i nazwali je za imieniem ojca jego Zachariaszem **60**. A odpowiedziawszy matka jego powiedziała

w żaden sposób ale zostanie nazwany Jan 61. I powiedzieli do niej że nikt jest w rodzinie twojej który jest nazywany imieniem tym 62. Skinęli zaś ojcu jego jaką- kolwiek oby wolę być nazywanym on 63. I poprosiwszy tabliczkę napisał mówiąc Jan jest imię jego i zdziwili się wszyscy 64. został otworzone (zostały otworzone) zaś usta jego od razu i język jego i mówił błogosławiąc Boga 65. I stał się na wszystkich strach sąsiadujących ich i w całej górzystej Judei był omawiany (były omawiane) wszystkie wypowiedzi te 66. i położyli wszyscy którzy usłyszeli w sercu ich mówiąc czym zatem dzieciątko to będzie i ręka Pana była z nim 67. I Zachariasz ojciec jego został napełniony Duchem Świętym i prorokował mówiąc 68. Błogosławiony Pan Bóg Izraela gdyż wejrzał i uczynił odkupienie ludowi Jego 69. i wzbudził róg zbawienia nam w domu Dawida chłopca jego 70. Tak, jak powiedział przez usta świętych od wieku proroków Jego 71. Zbawienie od wrogów naszych i z ręki wszystkich nienawidzących nas 72. (By) uczynić miłosierdzie z ojcami naszymi i zostać przypomnianym (o) przymierzu świętym Jego 73. przysiędze którą przysiągł względem Abrahama ojca naszego dać nam 74. Bez obaw z ręki wrogów naszych którzy zostali wyratowanymi służyć Mu 75. w świętości i sprawiedliwości przed Nim wszystkie dni życia naszego 76. i ty dzieciątko prorok Najwyższego zostaniesz nazwane poprzedzisz bowiem przed obliczem Pana przygotować drogi Jego 77. dać poznanie zbawienia ludowi Jego w uwolnieniu grzechów ich 78. przez głębokie uczucia

miłosierdzia Boga naszego przez które wejrzał nas wschód z wysokości 79. (by) pokazać się w ciemności i cieniu śmierci siedzącym wyprostować stopy nasze na drogę pokoju 80. zaś dzieciątko wzrastało i było umacniane duchem i było na pustkowiach aż do dnia ukazania się go u Izraela

Rozdział 2

1. Stało się zaś w dniach tych wyszło postanowienie od Cezara Augusta (by) być spisany cały świat zamieszkały 2. Ten spis pierwszy stał się (za) będącego namiestnikiem Syrii Kwiryniusza 3. I poszli wszyscy (by) być spisanymi każdy do swojego miasta 4. Wszedł zaś i Józef z Galilei z miasta Nazaret do Judei do miasta Dawida które jest nazywane Betlejem z powodu (że) być on z domu i rodu Dawida 5. (by) zostać zapisanym z Mariam która jest zaręczoną mu żoną będącą w ciąży 6. Stało się zaś podczas być oni tam zostały wypełnione dni urodzić jej 7. i urodziła Syna jej pierworodnego i owinęła w pieluszki Go i położyła Go w żłobie dlatego, że nie było im miejsca w gościnnym pokoju 8. I pasterze byli w krainie tej nocujący na polu i strzegący strażami nocy przy stadzie ich 9. I oto zwiastun Pana stanął przy nich i chwała Pana oświeciła ich i przestraszyli się strachem wielkim 10. I powiedział im zwiastun nie bójcie się oto bowiem głoszę dobrą nowinę wam radość wielką która będzie całemu ludowi 11. że został urodzony wam dzisiaj Zbawiciel który jest Pomazaniec Pan w mieście Dawida 12. I to wam znak znajdziecie niemowlę które jest owinięte w pieluszki leżące w żłobie 13. i nagle stało się razem ze zwiastunem

mnóstwo wojska niebiańskiego chwalących Boga i mówiących **14.** Chwała na wysokościach Bogu i na ziemi pokój w ludziach upodobania **15.** I stało się jak odeszli od nich do nieba zwiastunowie i ludzie pasterze powiedzieli do jedni drugich przeszlibyśmy właśnie aż do Betlejem i poznalibyśmy wypowiedź tę która staje się co Pan oznajmił nam **16.** i przyszli którzy ponaglali i odnaleźli zarówno Mariam i Józefa i niemowlę leżące w żłobie **17.** Zobaczywszy zaś rozślawili o wypowiedzi które zostało powiedziane im o dzieciątku tym **18.** I wszyscy usłyszawszy zdziwili się odnośnie które zostało powiedziane przez pasterzy do nich **19.** zaś Mariam wszystkie zachowywała wypowiedzi te składając w sercu jej **20.** I zawrócili pasterze oddając chwałę i chwaląc Boga za wszystkie co usłyszeli i zobaczyli tak, jak zostało powiedziane do nich **21.** I kiedy zostały wypełnione dni osiem (by) obrzezać dzieciątko i zostało nazwane imię Jego Jezus który został nazwany przez zwiastuna przed zostać poczętym On w łonie **22.** I kiedy zostały wypełnione dni oczyszczenia jej według Prawa Mojżesza zaprowadzili Go do Jerozolimy (by) postawić przy Panu **23.** tak, jak jest napisane w Prawie Pana że wszystko męskie otwierające łono święte Pana zostanie nazwane **24.** I dać ofiarę według (tego) co jest powiedziane w Prawie Pana para synogarlic lub dwa pisklęta gołębi **25.** I oto był człowiek w Jeruzalem któremu imię Symeon i człowiek ten sprawiedliwy i pobożny wyczekujący zachęty Izraela i Duch Święty był na nim **26.** I był on który jest ostrzeżony przez Ducha

Świętego nie zobaczyć śmierci zanim niż zobaczyłby Pomazańca Pana **27.** I przyszedł w Duchu do świątyni i w wprowadzić rodzice dzieciątko Jezus (by) uczynić im według co jest zwyczajem Prawa odnośnie Jego **28.** i on przyjął je w ramiona jego i pobłogosławił Boga i powiedział **29.** Teraz uwalniasz niewolnika twojego Władco według wypowiedzi twojej w pokoju **30.** gdyż zobaczyły oczy moje (to) zbawienne Twoje **31.** które przygotowałeś według oblicza wszystkich ludzi **32.** światło ku objawieniu pogan i chwałę ludu Twojego Izraela **33.** I był Józef i matka Jego dziwiący się z które są mówione o Nim **34.** I pobłogosławił ich Symeon i powiedział do Mariam matki Jego oto ten leży na upadek i powstanie licznych w Izraelu i na znak któremu się sprzeciwiają **35.** i twoją zaś samą duszę przejdzie miecz jakkolwiek zostałyby objawione z licznych serc rozważania **36.** I była Anna prorokini córka Fanuela z plemienia Asera ta podchodząca w dniach licznych przeżywszy lat z mężem siedem od dziewictwa jej **37.** i ta wdowa jakoś lat osiemdziesięciu czterech która nie odstępowała od świątyni postami i prośbami służąca nocą i dniem **38.** i tej samej godziny przystanawszy dziękowała Panu i mówiła o Nim wszystkim czekającym odkupienia w Jeruzalem **39.** I jak skończyli wszystkie według Prawa Pana wrócili do Galilei do miasta ich Nazaretu **40.** zaś dzieciątko wzrastało i było umacniane Duchem które jest wypełniane mądrością a łaska Boga była na Nim **41.** I poszli rodzice Jego co rok do Jeruzalem (na) święto Paschy **42.** I kiedy stał się lat dwunastu gdy weszli oni do Jerozolimy

według zwyczaju święta **43.** i gdy wypełnili dni w wracać oni pozostał Jezus chłopiec w Jeruzalem i nie poznał Józef i matka Jego **44.** Wnioskując zaś On w gromadzie być przeszli dnia drogę i poszukiwali Go wśród krewnych i wśród znajomych **45.** i nie znalazłszy Go wrócili do Jeruzalem szukając Go **46.** I stało się po dniach trzech znaleźli Go w świątyni siedzącego w środku nauczycieli i słuchającego ich i pytającego ich **47.** Zdumiewali się zaś wszyscy słuchający Go ze zrozumienia i odpowiedzi Jego **48.** I zobaczywszy Go zostali zdumieni i do Niego matka Jego powiedziała dziecko czemu uczyniłeś nam tak oto ojciec Twój i ja doznając bólu szukaliśmy Cię **49.** i powiedział do nich co że szukaliście Mnie nie wiedzieliście że w Ojca mego trzeba być Mi **50.** I oni nie rozumieli wypowiedzi które powiedział im **51.** I zszedł z nimi i przyszedł do Nazaretu i był który jest poddany im i matka Jego strzegła wszystkie wypowiedzi te w sercu jej **52.** I Jezus robił postępy (w) mądrości i wzrostu i łasce przed Bogiem i ludzi

Rozdział 3

1. W roku zaś piętnastym wladania Tyberiusza Cezara (za) będącego namiestnikiem Poncjusza Piłata Judei i będącego tetrarchą Galilei Heroda Filipa zaś brata jego będącego tetrarchą Iturei i Trachonu krainy i Lizaniasza Abileny będącego tetrarchą **2.** za arcykapłanów Annasza i Kajfasza stało się przesłanie Boga do Jana Zachariasza syna na pustkowiu **3.** I przyszedł do całej okolicy Jordanu głosząc zanurzenie nawrócenia ze względu na uwolnienie (od) grzechów **4.** jak jest napisane w zwoju słów Izajasza proroka

mówiącego głos wołającego na pustkowiu przygotujcie drogę Pana proste czynicie ścieżki Jego **5.** każde dolina zostanie wypełniona i każda góra i wzgórze zostanie niższe i będzie wypaczone do prostej i skaliste do drogi gładkiej **6.** i zobaczy każde ciało (to) zbawienne Boga **7.** Mówił więc wychodzącym tłumom (by) zostać zanurzonymi przez niego płody żmij kto pokazał wam (jak) uciec od mającego przyjść gniewu **8.** Uczyńcie więc owoce godne nawrócenia i nie zaczęlibyście mówić w sobie ojca mamy Abrahama mówię bowiem wam że może Bóg z kamieni tych wzbudzić dzieci Abrahama **9.** Już zaś i siekiera do korzenia drzew jest przyłożona każde więc drzewo nie czyniące owocu dobrego jest odcinane i w ogień jest rzucone **10.** i pytały Go tłumy mówiąc co więc uczynimy **11.** Odpowiedziawszy zaś mówi im mający dwie tuniki niech przekaże nie mającemu i mający pokarmy podobnie niech czyni **12.** Przyszli zaś i celnicy zostać zanurzonymi i powiedzieli do niego nauczycielu co uczynimy **13.** zaś powiedział do nich nic więcej od które jest zarządzone wam robicie **14.** Pytali zaś go i biorący udział w wojnie mówiąc a my co uczynimy i powiedział do nich nic przetrząsalibyście ani wymuszałibyście i zostaniecie zadowolonymi żołdami waszymi **15.** Gdy oczekuje zaś lud i gdy rozważają wszyscy w sercach ich o Janie czy czasem on oby jest Pomazaniec **16.** odpowiedział Jan wszystkim mówiąc ja wprowadzie wodą zanurzam was przychodzi zaś mocniejszy ode mnie którego nie jestem wart rozwiązać rzemień sandałów Jego On was zanurzy w Duchu

Świętym i ogniu 17. którego wiejadło w rękę Jego i wyczyści klepisko Jego i zbierze pszenicę do spichlerza Jego zaś plewę spali ogniem nieugaszonym 18. Wiele wprowadzie więc i innych zachęcając głosił dobrą nowinę ludowi 19. zaś Herod tetrarcha który jest upomniany przez niego o Herodiadę żonę Filipa brata jego i o wszystkie które uczynił niegodziwe Herod 20. dodał i to do wszystkich i zamknął Jana w strażnicy 21. Stało się zaś w zostać zanurzonym cały lud i Jezus gdy został zanurzonym i gdy modli się zostać otworzonym niebo 22. i schodzić Duch Święty cielesną postacią jakby gołębica na Niego i głos z nieba stać się mówiący Ty jesteś Syn mój umiłowany w Tobie upodobałem 23. A On był Jezus jakby lat trzydzieści zaczynając będący jak było wnioskowane syn Józefa (syna) Helego 24. Mattata Lewiego Melchiego Jannaja Józefa 25. Matatiasza Amosa Nahuma Heslego Naggaja 26. Mahata Matatiasza Semei Józefa Judasza 27. Joanna Rezy Zorobabela Salatiela Neriego 28. Melchiego Addy Kosama Elmodama Hera 29. Jozesa Eliezera Jorima Mattata Lewiego 30. Symeona Judasza Józefa Jonana Eliakima 31. Meleasza Menana Mattata Natana Dawida 32. Jessego Obeda Booza Salmona Naassona 33. Aminadaba Arama Esroma Faresa Judasza 34. Jakuba Izaaka Abrahama Tarego Nachora 35. Sarucha Regaua Feleka Ebera Sali 36. Kainama Arfaksada Sema Noego Lameka 37. Matusali Henocha Jareda Maleleela Kainama 38. Enosa Seta Adama Boga

Rozdział 4

1. Jezus zaś Ducha Świętego pełen wrócił od Jordanu i był prowadzony w Duchu na pustkowiu 2. dni czterdzieści który jest doświadczany przez oszczercę i nie zjadł nic w dniach tych i gdy zostały skończone one później zgłodniał 3. i powiedział Mu oszczerca jeśli Syn jesteś Boga powiedz kamieniowi temu aby stałby się chleb(em) 4. I odpowiedział Jezus do niego mówiąc jest napisane że nie na chlebie jedynie będzie żył człowiek ale na każdej wypowiedzi Boga 5. I wprowadziwszy Go oszczerca na górę wysoką pokazał Mu wszystkie Królestwa świata zamieszkałego w chwili czasu 6. i powiedział Mu oszczerca Tobie dam władzę tę całą i chwałę ich gdyż mi jest wydana i którym jeśli chciałbym daję ją 7. Ty więc jeśli oddałbyś cześć przede mną będzie Twoje wszystkie 8. A odpowiedziawszy mu powiedział Jezus odchodź za Mnie szatanie jest napisane bowiem będziesz oddawał cześć Panu Bogu twojemu i Jemu jednemu będziesz służył 9. I przyprowadził Go do Jeruzalem i postawił Go na szczycie świątyni i powiedział Mu jeśli Syn jesteś Boga rzuć się stąd w dół 10. Jest napisane bowiem że zwiastunom Jego przykaże o Tobie ustrzec Cię 11. I że na rękach podniosą Cię by czasem nie potknąłbyś o kamień stopy Twojej 12. I odpowiedziawszy powiedział mu Jezus że jest powiedziane nie będziesz wystawiał na próbę Pana Boga twojego 13. I zakończywszy całą próbę oszczerca odstąpił od Niego aż do pory 14. I wrócił Jezus w mocy Ducha do Galilei i wieś wyszła na całą okolicę o Nim 15. I On nauczał w zgromadzeniach ich będąc chwalonym przez wszystkich 16. I przyszedł do

Nazaretu gdzie był będąc wychowanym i wszedł według będącego zwyczajem Jego w dniu szabatów do zgromadzenia i powstał przeczytać **17.** I został podany Mu zwój Izajasza proroka i rozwinąwszy zwój znalazł miejsce gdzie było które jest napisane **18.** Duch Pana na Mnie który ze względu na namaścił Mnie (by) głosić dobrą nowinę ubogim wysłał Mnie uzdrowić które są złamane serce (serca) ogłosić zniewolonym uwolnienie i niewidomym przejrzenie (by) wysłać które są złamane w uwolnieniu **19.** (by) ogłosić rok Pana przychylny **20.** I zwinąwszy zwój oddawszy podwładnemu usiadł i w wszystkich w zgromadzeniu oczy były które są wpatrzone ku Niemu **21.** Zaczął zaś mówić do nich że dzisiaj jest wypełnione Pismo to w uszach waszych **22.** I wszyscy świadczyli Mu i dziwili się na słowa łaski wychodzące z ust Jego i mówili czyż nie Ten jest syn Józefa **23.** I powiedział do nich z pewnością powiecie Mi przykład ten lekarzu ulecz siebie jak wiele usłyszeliśmy co stało się w Kapernaum uczyni i tutaj w ojczyźnie Twojej **24.** Powiedział zaś amen mówię wam że żaden prorok przyjęty jest w ojczyźnie jego **25.** Na prawdę zaś mówię wam liczne wdowy były w dniach Eliasza w Izraelu gdy zostało zamknięte niebo na lat trzy i miesiące sześć jak stał się głód wielki na całej ziemi **26.** i do żadnej (z) nich został posłany Eliaz jeśli nie do Sarepty Sydońskiej do kobiety wdowy **27.** I liczni trędowaci byli za Elizeusza proroka w Izraelu i żaden (z) nich został oczyszczony jeśli nie Naaman Syryjczyk **28.** i zostali napełnieni wszyscy wzburzeniem w zgromadzeniu słysząc te **29.** I wstawszy

wyrzucili Go na zewnątrz miasta i przyprowadzili Go aż do krawędzi góry na której miasto ich zostało zbudowane do (by) strącić Go **30.** On zaś przeszedłszy przez środek ich poszedł **31.** i zeszedł do Kapernaum miasta Galilei i był nauczający ich w szabaty **32.** I byli zdumiewani na naukę Jego że z władzą było słowo Jego **33.** I w zgromadzeniu był człowiek mający ducha demona nieczystego i zakrzyknął głosem wielkim **34.** Mówiąc ach! co nam i Tobie Jezusie Nazareńczyku przyszedłeś zniszczyć nas znam Cię kto jesteś Święty Boga **35.** I upomniał go Jezus mówiąc zostaniesz uciszony i wyjdź z niego i rzuciwszy go demon na środek wyszedł z niego nic zaszkodziwszy mu **36.** I stało się zdumienie na wszystkich i wspólnie rozmawiali do jedni drugich mówiąc co słowo to że we władzy i mocy nakazuje nieczystym duchom i wychodzą **37.** i rozszedł się dźwięk o nim na wszelkie miejsce (tej) okolicy **38.** Wstawszy zaś ze zgromadzenia wszedł do domu Szymona teściowa zaś Szymona była która jest ogarnięta gorączką wielką i poprosili Go odnośnie jej **39.** i przystanąwszy nad nią upomniał gorączkę i opuściła ją od razu zaś wstawszy służyła im **40.** Gdy zachodzi zaś słońce wszyscy jak wielu mieli będących słabymi chorobami różnymi przyprowadzili ich do Niego zaś jednemu każdemu (z) nich ręce nałożywszy uleczył ich **41.** Wychodził (Wychodziły) zaś i demony z licznych krzyczące i mówiące że Ty jesteś Pomazaniec Syn Boga i upominając nie pozwalali im mówić gdyż wiedziały (że) Pomazańcem On być **42.** Gdy stało się zaś (w) dniu wyszedłszy poszedł na puste miejsce i tłumy szukały Go

i przyszli aż do Niego i trzymali Go (by) nie iść od nich **43.** zaś powiedział do nich że i innym miastom ogłosić dobrą nowinę Mi trzeba (o) Królestwie Boga gdyż na to jestem wysłany **44.** I był głoszący w zgromadzeniach Galilei

Rozdział 5

1. Stało się zaś w tłumie napierać na Niego słuchać Słowo Boga i On był stojący przy jeziorze Genezaret **2.** i zobaczył dwie łodzie stojące przy jeziorze zaś rybacy wyszedłszy z nich myli sieci rybackie **3.** Wszedłszy zaś do jednej (z) łodzi która była Szymona poprosił Go od ziemi odpłynąć trochę i usiadłszy nauczał z łodzi tłumy **4.** Jak zaś przestał mówiąc powiedział do Szymona odpłyni na głębię i zapuśćcie sieci rybackie wasze na połów **5.** I odpowiedziawszy Szymon powiedział Mu Mistrzu przez całą noc utrudziwszy się nic wzięliśmy na zaś wypowiedź Twoją zapuszczę sieć rybacką **6.** I to uczyniwszy razem zamknęli ryb mnóstwo wielką została rozdarta zaś sieć rybacka ich **7.** I skinęli towarzyszom w innej łodzi (by) przyszedłszy pomagać im i przyszli i wypełnili obie łodzie tak, że być zatapiane one **8.** Zobaczywszy zaś Szymon Piotr przypadł do kolan Jezusa mówiąc odejdz ode mnie gdyż mąż grzeszny jestem Panie **9.** Zdumienie bowiem ogarnęło go i wszystkich z nim z powodu połowu ryb które złapali **10.** podobnie zaś i Jakub i Jan synowie Zebedeusza którzy byli wspólnicy Szymonowi i powiedział do Szymona Jezus nie bój się od teraz ludzi będziesz żywcem łowiący **11.** i doprowadziwszy łodzie do ziemi opuściwszy wszystkie podążyli za Nim **12.** I stało się w być On w jednym (z) miast i oto

mąż pełen trądu i zobaczywszy Jezusa upadłszy na oblicze był proszony On mówiąc Panie jeśli chciałabyś możesz mnie oczyścić **13.** I wyciągnawszy rękę dotknął go powiedziawszy chcę zostać oczyszczony i zaraz trąd odszedł od niego **14.** I On nakazał mu nikomu powiedzieć ale odszedłszy pokaż siebie kapłanowi i przynieś za oczyszczenie twoje tak, jak polecił Mojżesz na świadectwo im **15.** Rozeszło się zaś bardziej słowo o Nim i schodziły się tłumy wielkie słuchać i być uleczanymi przez Niego ze słabości ich **16.** On zaś był wycofujący się na pustkowia i modlący się **17.** I stało się w jednym (z) dni i On był nauczający i byli siedzący faryzeusze i nauczyciele Prawa którzy byli przychodzący z każdej wioski Galilei i Judei i Jeruzalem i moc Pana była ku (by) uzdrawiać ich **18.** I oto mężowie niosący na łożu człowieka który był który jest sparaliżowany i szukali (by) Go wnieść i położyć przed Nim **19.** i nie znalazłszy przez jakie wprowadziliby Go przez tłum wszedłszy na tarasie przez pokrycia z dachówek spuścili Go z łoża do środka przed Jezusem **20.** i zobaczywszy wiarę ich powiedział mu człowieku są odpuszczone ci grzechy twoje **21.** I zaczęli rozważać znawcy Pisma i faryzeusze mówiąc kto jest Ten który mówi bluźnierstwa kto może odpuszczać grzechy jeśli nie sam Bóg **22.** Poznawszy zaś Jezus rozważania ich odpowiedziawszy powiedział do nich co rozważacie w sercach waszych **23.** co jest łatwiejsze powiedzieć są odpuszczone ci grzechy twoje czy powiedzieć wstań i chodź **24.** Aby zaś wiedzielibyście że władzę ma Syn

człowieka na ziemi odpuszczać grzechy powiedział który jest sparaliżowanym tobie mówię wstań i wzięwszy łożę twoje idź do domu twojego **25.** i od razu wstawszy przed nimi wzięwszy na czym leżał odszedł do domu jego chwalać Boga **26.** i zdumienie wzięło wszystkich i chwalili Boga i zostali napełnieni strachem mówiąc że zobaczyliśmy nieoczekiwane dzisiaj **27.** I po tych wyszedł i ujrzał celnika imieniem Lewi siedzącego na cle i powiedział mu podąż za Mną **28.** I pozostawiwszy wszystkie wstawszy podążył za Nim **29.** I uczynił przyjęcie wielkie Lewi Mu w domu jego i był tłum celników wielu i innych którzy byli z nimi leżących **30.** I szemrali znawcy Pisma ich i faryzeusze do uczniów Jego mówiąc dla- czego z celnikami i grzesznikami jecie i pijecie **31.** I odpowiedziawszy Jezus powiedział do nich nie potrzebę mają będący zdrowymi lekarza ale źle mający się **32.** Nie przyszedłem wezwać sprawiedliwych ale grzeszników do nawrócenia **33.** zaś powiedzieli do Niego dla- czego uczniowie Jana poszczą często i prośby czynią podobnie i (ci) faryzeuszów zaś Twoi jedzą i piją **34.** zaś powiedział do nich czy możecie synów sali weselnej w którym oblubieniec z nimi jest uczynić (by) pościć **35.** Przyjdą zaś dni i kiedy zostałby odebrany od nich oblubieniec wtedy będą pościć w tych dniach **36.** Mówił zaś i przykład do nich że nikt łąty płaszcz nowego łąta na płaszcz stary jeśli zaś nie rzeczywiście i nowy rozedrze i (ze) starym nie zgadza się łąta z nowego **37.** I nikt leje wina młodego w bukłaki stare jeśli zaś nie rzeczywiście rozerwie młode wino bukłaki i samo zostanie wylane i bukłaki

zostaną zniszczone **38.** Ale wino młode w bukłaki nowe lane i obie są zachowane **39.** I nikt wypiwszy stare zaraz chce młodego mówi bowiem stare lepsze jest

Rozdział 6

1. Stało się zaś w szabat drugi po pierwszym przechodzić On przez pola uprawne i zrywali uczniowie Jego kłosa i jedli rozcierając rękami **2.** Jacyś zaś (z) faryzeuszów powiedzieli im dlaczego czynicie co nie wolno czynić w szabaty **3.** A odpowiedziawszy do nich powiedział Jezus ani to przeczytaliście co uczynił Dawid gdy zgłodniał on i (ci) z nim będący **4.** Jak wszedł do domu Boga i chleby przedkładania wziął i zjadł i dał i (tym) z nim (z) których nie wolno zjeść jeśli nie samym kapłanom **5.** I mówił im że Pan jest Syn człowieka i szabatu **6.** Stało się zaś i w inny szabat wejść On do zgromadzenia i nauczać i był tam człowiek i ręka jego prawa była uschlą **7.** Śledzili zaś Go znawcy Pisma i faryzeusze jeśli w szabat uleczy aby znaleźliby oskarżenie Jego **8.** On zaś poznał rozważania ich i powiedział człowiekowi uschlą mającemu rękę wstań i stań na środku zaś wstawszy stanął **9.** Powiedział więc Jezus do nich zapytam was czy wolno (podczas) szabatów dobrze uczynić czy zło uczynić duszę uratować czy zniszczyć **10.** I obejrawszy wszystkich ich powiedział człowiekowi wyciągnij rękę twoją zaś uczynił tak i została przywrócona ręka jego zdrowa jak inna **11.** Oni zaś zostali napełnieni głupotą i omawiali do jedni drugich co- kolwiek oby uczynili Jezusowi **12.** Stało się zaś w dniach tych wyszedł na górę pomodlić się i był spędzający całą noc na modlitwie (do) Boga **13.** i gdy stał

się dzień przemówił do uczniów Jego i wybrałszy sobie z nich dwunastu tych i wysłannikami nazwał **14.** Szymona którego i nazwał Piotrem i Andrzeja brata jego Jakuba i Jana Filipa i Bartłomieja **15.** Mateusza i Tomasza Jakuba (syna) Alfeusza i Szymona który jest nazywany Zapaleńcem **16.** Judasza (syna) Jakuba i Judasza Iskariotę który i stał się zdrajca **17.** I zszedłszy z nimi stanął na miejscu płaskim i tłum uczniów Jego i mnóstwo wielkie ludu z całej Judei i Jeruzalem i wybrzeże Tyru i Sydonu którzy przyszli usłyszeć Go i zostać uzdrowionymi z chorób ich **18.** i którzy są trapieni przez duchy nieczyste i byli uleczeni **19.** i cały tłum szukał (by) dotknąć Go gdyż moc od Niego wychodziła i uzdrawiała wszystkich **20.** I On podniósłszy oczy Jego na uczniów Jego mówił szczęśliwi ubodzy gdyż wasze jest Królestwo Boga **21.** Szczęśliwi którzy są głodni teraz gdyż zostaniecie nasyceni szczęśliwi płaczący teraz gdyż będziecie się śmiać **22.** Szczęśliwi jesteście kiedy znienawidziliby was ludzie i kiedy odłączyliby was i znieważyliby i odrzuciliby imię wasze jak niegodziwe ze względu na Syna człowieka **23.** Radujcie się w tym dniu i podskoczcie oto bowiem zapłata wasza wielka w niebie według tak samo bowiem uczynili prorokom ojcowie ich **24.** Nadto biada wam bogatym że otrzymujecie zachętę waszą **25.** Biada wam którzy jesteście nakarmieni gdyż będziecie głodni biada wam śmiejącym się teraz gdyż będziecie smutni i będziecie płakać **26.** Biada wam kiedy dobrze (o) was mówiliby wszyscy ludzie według tego bowiem uczynili fałszywym prorokom ojcowie

ich **27.** Ale wam mówię słuchającym miłujcie wrogów waszych dobrze czyńcie nienawidzącym was **28.** Błogosławcie przeklinających was i módlcie się za znieważających was **29.** Bijącemu cię w policzek podawaj i inny i od zabierającego twój płaszcz i tuniki nie zabroniłbyś **30.** Każdemu zaś proszącemu ciebie daj i od zabierającego twoje nie żądaj zwrotu **31.** I tak, jak chcecie aby czyniliby wam ludzie i wy czyńcie im podobnie **32.** i jeśli miłujecie miłujących was jaka wam wdzięczność jest i bowiem grzesznicy miłujących ich miłują **33.** i jeśli dobrze czynilibyście dobrze czyniącym wam jaka wam wdzięczność jest i bowiem grzesznicy to czynią **34.** I jeśli pożyczalibyście od których mielibyście nadzieję otrzymać z powrotem jaka wam wdzięczność jest i bowiem grzesznicy grzesznikom pożyczają aby otrzymaliby z powrotem tyle samo **35.** Nadto miłujcie wrogów waszych i dobrze czyńcie i pożyczajcie niczego oczekując w zamian i będzie zapłata wasza wielka i będziecie synowie Najwyższego gdyż On łagodny jest dla niewdzięcznych i niegodziwych **36.** Stawajcie się więc miłosierni tak, jak i Ojciec wasz miłosierny jest **37.** Nie sądzcie a nie zostalibyście osądzeni nie potępiajcie a nie zostalibyście potępieni uwalniajcie a zostaniecie uwolnieni **38.** Dawajcie a zostanie dane wam miarą dobrą która jest napchaną i która jest wstrząśniętą i która jest przelewaną dadzą w zanadrze wasze bowiem taką samą miarą jaką mierzycie odmierzają proporcjonalnie wam **39.** Powiedział zaś przykład im czy nie może niewidomy niewidomego prowadzić czyż nie

obaj w dół wpadną **40**. Nie jest uczeń ponad nauczyciela jego który jest wydoskonalszy niż cały będzie jak nauczyciel jego **41**. Dlaczego zaś widzisz drzazgę w oku brata twojego zaś belki we własnym oku nie dostrzegasz **42**. Lub jak możesz mówić bratu twojemu bracie pozwól wyrzuciłbym drzazgę w oku twoim sam w oku twoim belki nie widząc obłudniku wyrzuci najpierw belkę z oka twojego a wtedy (gdy) przejrzyś wyrzucić drzazgę w oku brata twojego **43**. Nie bowiem jest drzewo dobre czyniące owoc zgniły ani drzewo zgniłe czyniące owoc dobry **44**. Każde bowiem drzewo z własnego owocu jest znane nie bowiem z cierni zbierają figi ani z krzaku cierniowego zbierają winne-grona **45**. Dobry człowiek z dobrego skarbca serca jego wydobywa dobre i niegodziwy człowiek ze niegodziwego skarbca serca jego wydobywa niegodziwe z bowiem obfitości serca mówi (mówią) usta jego **46**. Dlaczego zaś Mnie nazywacie Panie Panie a nie czynicie co mówię **47**. Każdy przychodzący do Mnie i słuchający moich słów i czyniący je pokażę wam komu jest podobny **48**. Podobny jest człowiekowi budującemu dom który wykopał i pogłębił i położył fundament na skale powódź zaś gdy stała się uderzyła rzeka (na) dom ten i nie miała siły wstrząsnąć go był ugruntowany bowiem na skale **49**. zaś usłyszawszy i nie uczyniwszy podobny jest człowiekowi który zbudował dom na ziemi bez fundamentu (na) który uderzyła rzeka i zaraz upadł i stała się ruina domu tego wielka

Rozdział 7

1. Skoro zaś wypełnił wszystkie wypowiedzi Jego do uszów ludu wszedł do Kapernaum **2**. Setnika zaś jakiś niewolnik źle mający się miał umierać który był mu cenny **3**. Usłyszawszy zaś o Jezusie wysłał do Niego starszych judejskich prosząc Go żeby przyszedłszy uratowałby niewolnika jego **4**. zaś przybywszy do Jezusa prosili Go pilnie mówiąc że godny jest któremu przyzna to **5**. miłuje bowiem naród nasz i synagogę sam zbudował nam **6**. zaś Jezus poszedł z nimi już zaś On nie daleko będąc oddalonym od domu posłał do Niego setnika przyjaciół mówiąc Mu Panie nie bądź kłopotanym nie bowiem jestem wart aby pod dach mój wszedłbyś **7**. Dlatego ani siebie uznałem za godnego do Ciebie przyjść ale powiedz słowem i zostanie uzdrowiony chłopiec mój **8**. i bowiem ja człowiek jestem pod władzą który jest wyznaczany mający pod sobą żołnierzy i mówię temu pójdź i idzie i innemu chodź i przychodzi i niewolnikowi mojemu uczyni to i czyni **9**. Usłyszawszy zaś te Jezus zadziwił się nim i obróciwszy się (ku) podążającemu za Nim tłumowi powiedział mówię wam ani w Izraelu tak wielką wiarę znalazłem **10**. I wróciwszy zostawszy posłanymi do domu znaleźli będącego słabym niewolnika będącego zdrowym **11**. i stało się w następnym poszedł do miasta które jest nazywane Nain i szli razem z Nim uczniowie Jego liczni i tłum wielki **12**. Jak zaś zbliżył się (ku) bramie miasta i oto był wynoszony który zmarł syn jednorodzony matki jego i ona była wdowa i tłum miasta znaczny był z nią **13**. i zobaczywszy ją Pan ulitował się nad nią i powiedział jej nie płacz

14. i podszedłszy dotknął mar zaś niosący stanęli i powiedział młodzieńcze tobie mówię zostań wzbudzony **15.** i usiadł martwy i zaczął mówić i dał go matce jego **16.** Wziął zaś strach wszystkich i chwalili Boga mówiąc że prorok wielki jest wzbudzony wśród nas i że wejrzał Bóg (na) lud Jego **17.** I wyszło słowo to na całą Judeę o Nim i w całej okolicy **18.** I oznajmili Janowi uczniowie jego o wszystkich tych **19.** I przywoławszy dwóch jakichś uczniów jego Jan posłał do Jezusa mówiąc Ty jesteś przychodzący czy innego oczekivalibyśmy **20.** Przybywszy zaś do Niego mężowie powiedzieli Jan Zanurzający wysyła nas do Ciebie mówiąc Ty jesteś przychodzący czy innego oczekujemy **21.** W tej zaś godzinie uleczył licznych z chorób i udręk i duchów niegodziwych i niewidomym licznym darował widzieć **22.** A odpowiedziawszy Jezus powiedział im poszedłszy oznajmijcie Janowi co zobaczyliście i usłyszeliście że niewidomi odzyskują wzrok kulawi chodzą trędowaci są oczyszczani głuchoniemi słyszą martwi są wzbudzani ubogim jest głoszona dobra nowina **23.** I szczęśliwy jest który jeśli nie zostałby zgorszony we Mnie **24.** Gdy odeszli zaś zwiastunowie Jana zaczął mówić do tłumów o Janie co wychodzicie na pustkowiu oglądać trzcinę przez wiatr która jest wstrząsana **25.** Ale co wychodzicie zobaczyć człowieka w miękkie szaty który jest przyodziany oto w odzieniu wspaniałym i zbytku pozostający na królewskich są **26.** Ale co wychodzicie zobaczyć proroka tak mówię wam i więcej (niż) proroka **27.** Ten jest o którym jest napisane oto Ja wysyłam zwiastuna

mojego przed obliczem twoim który przygotowuje drogę twoją przed tobą **28.** Mówię bowiem wam większy wśród zrodzonych z kobiet prorok (od) Jana Zanurzającego nikt jest zaś mniejszy w Królestwie Boga większy (od) niego jest **29.** I cały lud usłyszawszy i celnicy uznali sprawiedliwość Boga którzy zostali zanurzeni zanurzeniem Jana **30.** zaś faryzeusze i znawcy Prawa postanowienie Boga odrzucili w sobie nie zostawszy zanurzonymi przez niego **31.** Powiedział zaś Pan komu więc przyrównam ludzi pokolenia tego i komu są podobni **32.** Podobni są dzieciątkom na rynku siedzącym i przemawiają do jedni drugich i mówią zagraliśmy na flecie wam i nie zatańczyliście śpiewaliśmy żałobne pieśni wam i nie zapłakaliście **33.** Przyszedł bowiem Jan Zanurzający ani chleba jedzący ani wina pijący i mówicie demona ma **34.** Przyszedł Syn człowieka jedzący i pijący i mówicie oto człowiek żarłok i nadużywający wina celników przyjacieli i grzeszników **35.** i została uznana za sprawiedliwą mądrość od dzieci jej wszystkich **36.** Prosił zaś ktoś Go (z) faryzeuszów aby zjadłby z nim i wszedłszy do domu faryzeusza został posadzony **37.** i oto kobieta w mieście która była grzeszna poznawszy że leży w domu faryzeusza przyniosłszy flakonik alabastrowy olejku **38.** i stanąwszy przy stopach Jego z tyłu płacząc zaczęła zraszać stopy Jego łzami i włosami głowy jej wycierała i całowała stopy Jego i namaszczała olejkiem **39.** Zobaczywszy zaś faryzeusz który zaprosił Go powiedział w sobie mówiąc Ten jeśli był prorok poznał (kiedy)kolwiek kim i jaka kobieta która dotyka

Go że grzeszna jest **40**. I odpowiedziałwszy Jezus powiedział do niego Szymonie mam ci coś powiedzieć (on) zaś mówi Nauczycielu powiedz **41**. Dwaj dłużnicy byli wierzycielowi jakiemuś jeden był winien denarów pięćset zaś inny pięćdziesiąt **42**. nie gdy mieli zaś oni (by) oddać obydwom darował kto więc (z) nich powiedz więcej go będzie miłował **43**. Odpowiedziałwszy zaś Szymon powiedział przypuszczam że któremu więcej darował (On) zaś powiedział mu poprawnie osądziłeś **44**. i obróciwszy się do kobiety Szymonowi powiedział widzisz tę kobietę wszedłem twojego do domu wody na stopy moje nie dałeś ta zaś łzami zrosiła moje stopy i włosami głowy jej wytarła **45**. Pocałunku mi nie dałeś ta zaś od której weszła nie przestała całując moje stopy **46**. Oliwą głowy mojej nie namaściłeś ta zaś olejkiem namaściła moje stopy **47**. Czego z powodu mówię ci są odpuszczone grzechy jej liczne że umiłowała wiele któremu zaś mało jest odpuszczane mało miłuje **48**. Powiedział zaś jej są odpuszczone twoje grzechy **49**. I zaczęli razem leżący mówić w sobie kto Ten jest który i grzechy odpuszcza **50**. Powiedział zaś do kobiety wiara twoja ocaliła cię idź w pokoju

Rozdział 8

1. I stało się w kolejności i On wędrował po mieście i wioski głosząc i głosząc dobrą nowinę Królestwa Boga i dwunastu z Nim **2**. I kobiety pewne które były które są uleczone z duchów niegodziwych i słabości Maria która jest nazywana Magdalena z której demony siedem wyszedł (wyszło) **3**. i Joanna żona Chuzy dozorca Heroda i Zuzanna i inne liczne które

służyły Mu z (tych) będące dobytkiem im **4**. Gdy schodzi się zaś tłum wielki i po miastach przychodzący do Niego powiedział przez przykład **5**. wyszedł siejący zasiać ziarno jego i w siał on które wprowadzie padło obok drogi i zostało zdeptane i ptaki nieba pożarł (pożarły) je **6**. A inne upadło na skałę i które zostało doprowadzone do wyrośnięcia zostało wysuszone z powodu nie mieć wilgoci **7**. A inne padło w środku cierni i które zostały doprowadzone do wyrośnięcia razem ciernie zadusiły je **8**. A inne padło na ziemię dobrą i które zostało doprowadzone do wyrośnięcia uczyniło owoc stokrotny te mówiąc zawołał mający uszy (by) słuchać niech słucha **9**. Pytali zaś Go uczniowie Jego mówiąc czym oby jest przykład ten **10**. zaś powiedział wam jest dane poznać tajemnice Królestwa Boga zaś pozostałym w przykładach aby patrząc nie patrzyliby a słuchając nie rozumieliby **11**. Jest zaś taki przykład ziarno jest Słowo Boga **12**. (Tymi) zaś obok drogi są (ci) słuchający potem przychodzi oszczerca i zabiera słowo z serca ich aby nie uwierzywszy zostaliby zbawieni **13**. (Te) zaś na skale którzy kiedy usłyszeli by z radością przyjmują Słowo i ci korzenia nie mają którzy do pory wierzą i w porze próby odstępują **14**. (To) zaś w ciernie padłszy ci są usłyszawszy i przez troski i bogactwo i namiętności życia idąc są duszeni i nie dojrzewają **15**. (To) zaś w dobrą ziemię ci są którzy w sercu dobrym i dobrym usłyszawszy Słowo zatrzymują i owoc przynoszą w wytrwałości **16**. Nikt zaś lampę zapaliwszy przykrywa jej naczyniem lub pod łożę kładzie

ale na świeczniku stawia aby wchodzący widzieliby światło **17**. Nie bowiem jest ukryte co nie widoczne stanie się ani ukryte co nie zostanie poznane i na widoczne przyszedłoby **18**. Uważajcie więc jak słuchacie który- bowiem kolwiek miałby zostanie dane mu i który- kolwiek nie miałby i który zdaje się mieć zostanie odebrane od niego **19**. Przybyli zaś do Niego matka i bracia Jego i nie mogli spotkać się z Nim przez tłum **20**. I zostało oznajmione Mu mówiąc matka Twoja i bracia Twoi stoją na zewnątrz zobaczyć Cię chcąc **21**. zaś odpowiedziawszy powiedział do nich matka moja i bracia moi ci są Słowo Boga słuchający i czyniący je **22**. I stało się w jednym (z) dni i On wszedł do łodzi i uczniowie Jego i powiedział do nich przeszlibyśmy na drugą stronę jeziora i zostali wyprowadzeni **23**. Gdy płyną zaś oni zasnął i zeszła nawałnica wiatru na jeziorze i zostali napelnieni i byli w niebezpieczeństwie **24**. Podeszedłszy zaś obudzili Go mówiąc Mistrzu Mistrzu giniemy zaś zostawszy rozbudzonym upomniał wiatr i falę wody i przestały i stała się cisza **25**. Powiedział zaś im gdzie jest wiara wasza przestraszywszy się zaś zdziwili się mówiąc do jedni drugich kto zatem Ten jest że i wiatrom nakazuje i wodzie i są posłuszne Mu **26**. I dopłynęli do krainy Gadareńczyków która jest naprzeciwko Galilei **27**. Gdy wyszedł zaś on na ziemię wyszedł naprzeciw Niemu mąż pewien z miasta który miał demony od czasów znacznych i płaszcz nie zakładał i w domu nie pozostawał ale w grobowcach **28**. Zobaczywszy zaś Jezusa i zakrzyknąwszy przypadł do Niego i głosem wielkim powiedział co mi i Tobie

Jezusie Synu Boga Najwyższego proszę Cię nie mnie dręczyłbyś **29**. Nakazał bowiem duchowi nieczystemu wyjść z (tego) człowieka licznymi bowiem czasami wspólnie porwał go i był wiązany łańcuchami i dybami który jest strzeżony i rozdzierając więzy był pędzony przez demona na pustkowia **30**. Zapytał zaś go Jezus mówiąc jakie ci jest imię (on) zaś powiedział Legion gdyż demony liczne wszedł (weszły) w niego **31**. I prosiły Go aby nie nakazałby im do otchłani odejść **32**. Było zaś tam stado świń znaczne które są wypasywane na górze i poprosiły Go aby pozwoliłby im w nie wejść i pozwolił im **33**. Wyszedszy zaś demony z człowieka wszedł (weszły) w świnię i ruszyło stado w dół zbocza w jezioro i zostało utopione (zostały utopione) **34**. Zobaczywszy zaś pasący co stało się uciekli i odszedłszy oznajmili w mieście i w wsiach **35**. Wyszli zaś zobaczyć co stało się i przyszli do Jezusa i znaleźli siedzącego człowieka z którego demony wyszedł (wyszły) który jest ubrany i zachowującego rozsądek u stóp Jezusa i przestraszyli się **36**. Oznajmili zaś im i którzy zobaczyli jak został uratowany który został opętany przez demony **37**. I poprosiło Go całe mnóstwo (z) okolicy Gadareńczyków odejść od nich gdyż strachem wielkim zostali objęci On zaś wyszedłszy do łodzi wrócił **38**. Prosił zaś Go mąż z którego wyszedł (wyszły) demony (by) być z Nim oddalił zaś go Jezus mówiąc **39**. Wracaj do domu twojego i opowiadaj ile uczynił ci Bóg i odszedł po całym mieście głosząc ile uczynił mu Jezus **40**. Stało się zaś w wrócić Jezus przyjął Go tłum byli bowiem wszyscy oczekujący Go

41. i oto przyszedł mąż któremu imię Jair i ten przywódca zgromadzenia był i upadłszy u stóp Jezusa prosił Go (by) wejść do domu jego 42. gdyż córka jednorodzona była mu jak lat dwanaście i ona umierała w zaś odchodzić On tłumy dusiły Go 43. I kobieta będąca w upływie krwi od lat dwunastu która u lekarzy wydawszy całe środki na życie nie mogła przez nikogo zostać uleczoną 44. Podszedłszy z tyłu dotknęła frędzla płaszcza Jego i od razu stanął upływ krwi jej 45. I powiedział Jezus kto który dotknął się Mnie gdy wypierają się zaś wszyscy powiedział Piotr i do Niego Mistrzu tłumy otaczają Cię i naciskają i mówisz kto który dotknął się Mnie 46. zaś Jezus powiedział dotknął się Mnie ktoś Ja bowiem poznałem moc wyszedłszy ze Mnie 47. Zobaczywszy zaś kobieta że nie ukryła się drżąc przyszła i przypadłszy do Niego przez którą przyczynę dotknęła się Go oznajmiła Mu wobec całego ludu i jak została uzdrowiona od razu 48. (On) zaś powiedział jej odwagi córko wiara twoja ocaliła cię idź w pokoju 49. Jeszcze On gdy mówi przychodzi ktoś od przełożonego zgromadzenia mówiąc mu że zmarła córka twoja nie kłopotz Nauczyciela 50. zaś Jezus usłyszawszy odpowiedział mu mówiąc nie bój się jedynie wierz i zostanie uratowana 51. Wszedłszy zaś do domu nie pozwolił wejść nikt jeśli nie Piotr i Jakub i Jan i ojcu dziewczynki i matce 52. Płakali zaś wszyscy i bili się (za) nią zaś powiedział nie płaczcie nie umarła ale śpi 53. I wyśmiewali Go wiedząc że umarła 54. On zaś wyrzuciwszy na zewnątrz wszystkich i chwyciwszy rękę jej zawołał mówiąc dziewczynko wstań 55. I powrócił duch

jej i powstała od razu i zarządził jej zostać dane zjeść 56. I zdumieli się rodzice jej (On) zaś nakazał im nikomu powiedzieć co stało się

Rozdział 9

1. Zwoławszy do siebie zaś dwunastu uczniów Jego dał im moc i władzę nad wszystkimi demonami i choroby ulecząć 2. i wysłał ich głosić Królestwo Boga i uzdrawiać będących słabymi 3. i powiedział do nich niczego zabierajcie w drogę ani lasek ani torby ani chleba ani srebra ani po dwie tuniki mieć 4. i w którykolwiek dom weslibyście tam pozostawajcie i stamtąd wychodźcie 5. I ilu- kolwiek nie przyjąłoby was wychodząc z miasta tego i pył ze stóp waszych strząśnijcie na świadectwo dla nich 6. Wychodząc zaś przechodzili po wioskach głosząc dobrą nowinę i lecząc wszędzie 7. Usłyszał zaś Herod tetrarcha stające się przez Niego wszystkie i był w niepokoju z powodu być mówionym przez niektórych że Jan jest wzbudzony z martwych 8. przez niektórych zaś że Eliasz został ukazany innym zaś że prorok jeden (z) dawnych powstał 9. A powiedział Herod Jana ja ściałem głowę kto zaś jest Ten o którym ja słyszę takie i szukał (by) zobaczyć Go 10. I wróciwszy wysłannicy opowiedzieli Mu ile uczynili i wzięwszy ze sobą ich wycofał się na osobność do miejsca pustego miasta które jest nazywane Betsaida 11. zaś tłumy dowiedziawszy się podążyły za Nim i przyjąwszy ich mówił im o Królestwie Boga i potrzebę mających uzdrowienia uzdrawiał 12. zaś dzień zaczął chylić się podszedłszy zaś dwunastu powiedzieli Mu rozpuść tłum aby odszedłszy do wokół wiosek i wsi rozłożyliby się i znaleźliby

żywność gdyż tu w pustym miejscu jesteśmy
13. Powiedział zaś do nich dajcie im wy zjeść
(oni) zaś powiedzieli nie są nam więcej niż pięć
chlebów i dwie ryby jeśli czy nie poszedłszy my
mielibyśmy kupić dla całego ludu tego pokarmy
14. Było bowiem jakby mężów pięć tysięcy
powiedział zaś do uczniów Jego ułóżcie ich
grupami każda pięćdziesiąt **15.** I uczynili tak
i położyli wszystkich **16.** Wziąwszy zaś pięć
chlebów i dwie ryby spojrzawszy do góry
w niebo pobłogosławił je i połamał i dawał
uczniom (by) zostać podane tłumowi **17.** I zjedli
i zostali nasyceni wszyscy i zostało zebrane co
przekraczało im kawałków koszów dwanaście
18. I stało się w być On modlący się sam tylko
byli razem z Nim uczniowie i zapytał ich
mówiąc kim Ja mówią tłumy być **19.** zaś
odpowiedziawszy powiedzieli Janem
Zanurzającym inni zaś Eliaszem inni zaś że
prorok jakiś (z) dawnych powstał **20.** Powiedział
zaś im wy zaś kim Ja mówicie być
odpowiedziawszy zaś Piotr powiedział
Pomazaniec Boga **21.** (On) zaś upomniawszy ich
nakazał nikomu powiedzieć to
22. powiedziawszy że musi Syn człowieka wiele
wycierpieć i zostać odrzuconym przez starszych
i arcykapłanów i znawców Pisma i zostać
zabitym i trzeciego dnia zostać wzbudzonym
23. Mówił zaś do wszystkich jeśli ktoś chce za
Mną przyjść niech się wyprze siebie samego
i niech zabierze krzyż jego co dzień i niech
podąża za Mną **24.** Który- bowiem kolwiek
chciałby życie jego uratować zgubi je który- zaś
kolwiek zgubiłby życie jego ze względu na Mnie
ten zbawi je **25.** Co bowiem dozna korzyści

człowiek pozyskawszy świat cały siebie samego
zaś zgubiwszy czy doznawszy straty **26.** Który-
bowiem kolwiek zawstydziłby się Mnie i moich
słów tego Syn człowieka zawstydzi się kiedy
przyszedłby w chwale Jego i Ojca i świętych
zwiastunów **27.** mówię zaś wam prawdziwie są
niektórzy (z) tutaj stojących którzy nie skosztują
śmierci aż do (kiedy)kolwiek zobaczyliby
Królestwo Boga **28.** Stało się zaś po słowach
tych jakby dni osiem i wziąwszy ze sobą Piotra
i Jana i Jakuba wszedł na górę pomodlić się
29. I stał się w modlić się Jego wygląd oblicza
Jego inny i odzienie Jego biały promieniujący
30. I oto mężowie dwaj wspólnie rozmawiali (z)
Nim którzy byli Mojżesz i Elias **31.** Którzy
zostawszy ukazanymi w chwale mówili (o)
odejściu Jego które zamierzał dopełnić
w Jeruzalem **32.** zaś Piotr i z nim byli którzy są
obciążeni snem ocknąwszy się zaś zobaczyli
chwałę Jego i dwóch mężów stojących razem
z Nim **33.** I stało się w odłączyć się oni od Niego
powiedział Piotr do Jezusa Mistrzu dobre jest
nam tu być i uczynilibyśmy namioty trzy jeden
Tobie i Mojżeszowi jeden i jeden Eliaszowi nie
wiedząc co mówi **34.** Te zaś on gdy mówi stała
się chmura i ocieniała ich przestraszyli się zaś
w ci wejść w chmurę **35.** I głos stał się z chmury
mówiący Ten jest Syn mój umiłowany Jego
słuchajcie **36.** I w stać się głos został znaleziony
Jezus sam i oni zamilkli i nikomu oznajmili
w tych dniach niczego co widzieli **37.** Stało się
zaś w następnym dniu gdy zeszli oni z góry
wyszedł na spotkanie Mu tłum wielki **38.** I oto
mąż z tłumu wykrzyknął mówiąc Nauczycielu
proszę Cię zwróć uwagę na syna mojego gdyż

jednorodzony jest mi **39.** i oto duch bierze go i nagle krzyczy i szarpie go z pianą i ledwo odstępuje od niego łamiąc go **40.** I poprosiłem uczniów Twoich aby wyrzuciliby go i nie mogli **41.** Odpowiedziawszy zaś Jezus powiedział o pokolenie niewierzące i które jest przewrócone aż do kiedy będę przy was i będę znosił was doprowadź tu syna twojego **42.** Jeszcze zaś gdy podchodzi on szarpnął nim demon i potrząsnął upomniał zaś Jezus ducha nieczystego i uzdrowił chłopca i oddał go ojcu jego **43.** Byli zdumiewani zaś wszyscy na wielkość Boga wszyscy zaś będąc zadziwionymi na wszystkie co uczynił Jezus powiedział do uczniów Jego **44.** Włóżcie wy w uszy wasze słowa te bowiem Syn człowieka ma być wydanym w ręce ludzi **45.** (Oni) zaś nie rozumieli wypowiedzi tej i była która jest ukryta dla nich aby nie pojęliby jej i bali się zapytać Go o wypowiedź tę **46.** Weszło zaś rozważanie w nich kto- kolwiek oby jest większy (z) nich **47.** zaś Jezus zobaczywszy rozważanie serca ich chwyciwszy dzieciątko postawił je przy sobie **48.** I powiedział im który jeśli przyjąłby to dzieciątko w imię moje Mnie przyjmuje i który jeśli Mnie przyjąłby przyjmuje (Tego) który wysłał Mnie bowiem mniejszym wśród wszystkich was będący ten będzie wielki **49.** Odpowiedziawszy zaś Jan powiedział Mistrzu zobaczyliśmy kogoś w imię Twoim wyrzucającego demony i zabranialiśmy mu gdyż nie podąża z nami **50.** A powiedział do niego Jezus nie zabraniajcie który bowiem nie jest przeciw nam za nami jest **51.** Stało się zaś w być napełnione dni przyjscie w górze Jego i On oblicze Jego utwierdził (by) iść do Jeruzalem

52. i wysłał zwiastunów przed obliczem Jego i poszedłszy weszli do wioski Samarytan tak, że przygotować Mu **53.** i nie przyjęli Go gdyż oblicze Jego było zmierzające ku Jeruzalem **54.** Zobaczywszy zaś uczniowie Jego Jakub i Jan powiedzieli Panie chcesz powiedzielibyśmy ogień schodzić z nieba i zniszczyć ich jak i Eliasz uczynił **55.** Obróciwszy się zaś upomniał ich i powiedział nie wiecie jakiego ducha jesteście wy **56.** Bowiem Syn człowieka nie przyszedł życie ludzi zniszczyć ale uratować i poszli do innej wioski **57.** Stało się zaś gdy idą oni po drodze powiedział ktoś do Niego będę podążał za Tobą gdzie- kolwiek poszedłbyś Panie **58.** i powiedział mu Jezus lisy nory mają i ptaki nieba gniazda zaś Syn człowieka nie ma gdzie głowę skłoniłby **59.** Powiedział zaś do innego podąż za Mną zaś powiedział Panie pozwól mi odszedłszy najpierw pogrzebać ojca mego **60.** Powiedział zaś mu Jezus pozwól martwym pogrzebać swoich martwych ty zaś odszedłszy rozsław Królestwo Boga **61.** Powiedział zaś i inny będę podążał za Tobą Panie najpierw zaś pozwól mi rozstać się (z tymi) w domu moim **62.** Powiedział zaś do niego Jezus nikt położywszy rękę jego na pług i patrzący na z tyłu odpowiedni jest do Królestwa Boga

Rozdział 10

1. Po zaś tych wskazał Pan i innych siedemdziesięciu i wysłał ich po dwóch przed obliczem Jego do każdego miasta i miejsca które miał sam przyjść **2.** Mówił więc do nich wprawdzie żniwo wielkie zaś pracownicy nieliczni poproście więc Pana żniwa żeby

wyrzuciłby pracowników na żniwo jego
3. Odchodźcie oto Ja wysyłam was jak jagnięta
w środku wilków **4.** Nie noście sakiewki nie
torbę ani nie sandały i nikogo na drodze
pozdrowialibyście **5.** Do którego- zaś kolwiek
domu wchodzilibyście najpierw mówcie pokój
domowi temu **6.** I jeśli wprowadzie byłby tam syn
pokoju spocznie na nim pokój wasz jeśli zaś nie
do was zawróci **7.** W tym zaś domu
pozostawajcie jedząc i pijąc u nich godny
bowiem pracownik zapłaty jego jest nie
przechodźcie z domu do domu **8.** I do którego-
zaś kolwiek miasta wchodzilibyście i przyjęliby
was jedzcie które są podawane wam **9.** i uleczcie
w nim słabych i mówcie im zbliżyło się do was
Królestwo Boga **10.** Do którego- zaś kolwiek
miasta wchodzilibyście i nie przyjęliby was
wyszedszy na place jego powiedzcie **11.** I pył
który został przylepiony nam z miasta waszego
ścieramy wam nadto to wiedzcie że zbliżyło się
przy was Królestwo Boga **12.** Mówię zaś wam że
Sodomie w dzień ten lżej będzie niż miastu temu
13. Biada ci Chorozaïn biada ci Betsaido gdyż
jeśli w Tyrze i Sydonie stały się dzieła mocy
które- stały się wśród was dawno kolwiek
w worze i popiele siedząc opamiętały się
14. Nadto Tyrowi i Sydonowi lżej będzie na
sądzie niż wam **15.** I ty Kapernaum aż do nieba
zostawszy wywyższonym aż do piekła
zostaniesz strącone **16.** Słuchający was mnie
słucha i odrzucający was Mnie odrzuca zaś Mnie
odrzucający odrzuca (Tego) który wysłał Mnie
17. Wrócili zaś siedemdziesięciu z radością
mówiąc Panie i demony jest poddane (są
poddane) nam w imieniu Twoim **18.** Powiedział

zaś im widziałem szatana jak błyskawica z nieba
który spadł **19.** Oto daję wam władzę stąpać po
węzach i skorpionach i po całej mocy wroga
i nie wam nie uczyni niesprawiedliwości
20. Nadto w tym nie radujcie się że duchy wam
jest poddane (są poddane) radujcie się zaś raczej
że imiona wasze zostało napisane (zostały
napisane) w niebiosach **21.** W tej godzinie
rozweselił się (w) Duchu Jezus i powiedział
wyznaję Ci Ojcie Panie nieba i ziemi że zakryłeś
te od mądrych i rozumnych i objawiłeś te
niemowlętom tak Ojcie gdyż tak stało się
upodobanie przed Tobą **22.** Wszystkie zostało
przekazane Mi przez Ojca mojego i nikt zna kim
jest Syn jeśli nie Ojciec i kim jest Ojciec jeśli nie
Syn i któremu jeśli chciałby Syn objawić
23. I obróciwszy się do uczniów na osobności
powiedział szczęśliwe oczy patrzące co patrzycie
24. Mówię bowiem wam że liczni prorocy
i królowie chcieli zobaczyć co wy widzicie i nie
zobaczyli i usłyszeć co słyszycie i nie usłyszeli
25. I oto znawca Prawa pewien powstał
wypróbowując Go i mówiąc Nauczycielu co
uczyniwszy życie wieczne odziedziczę **26.** (On)
zaś powiedział do niego w Prawie co jest
napisane jak czytasz **27.** (On) zaś
odpowiedziawszy powiedział będziesz miłował
Pana Boga twojego z całego serca twojego i z
całej duszy twojej i z całej siły twojej i z całej
myśli twojej a bliźniego twojego jak siebie
samego **28.** Powiedział zaś mu poprawnie
odpowiedziałeś to czyn i będziesz żył **29.** (On)
zaś chcąc uczynić sprawiedliwym siebie
powiedział do Jezusa a kto jest moim bliźnim
30. Nawiąawszy zaś Jezus powiedział człowiek

pewien schodził z Jeruzalem do Jerycha i (na) bandytów wpadł którzy i obdarłszy go i ciosy zadawszy odeszli opuściwszy półmartwego który dostępuje **31**. Przez przypadek zaś kapłan pewien schodził w drodze tej i zobaczywszy go obszedł drugą stroną **32**. Podobnie zaś i Lewi który stał się na (tym) miejscu przyszedłszy i zobaczywszy obszedł drugą stroną **33**. Samarytanin zaś pewien podróżując przyszedł według niego i zobaczywszy go ulitował się **34**. i podszedłszy obwiązał rany jego polewając oliwą i winem posadziwszy zaś go na własne zwierzę przyprowadził go do karczmy i zadbał (o) niego **35**. I na- zajutrz wyszedłszy wyciągnąwszy dwa denary dał karczmarzowi i powiedział mu niech zostanie objęty troską on i to co- kolwiek nadto wydałbyś ja w powracać mi oddam tobie **36**. Kto więc (z) tych trzech zdaje się ci bliżnim stać się który wpadł na bandytów **37**. (On) zaś powiedział który uczynił miłosierdzie wobec niego powiedział więc mu Jezus idź i ty czyn podobnie **38**. Stało się zaś w iść oni i On wszedł do wioski jakiejs kobiety zaś jakaś imieniem Marta podjęła Go w domu jej **39**. I tej była siostra która jest nazywana Maria która i przysiadłszy u stóp Jezusa słuchała słowo Jego **40**. zaś Marta była zajęta przy licznej posłudze przystanąwszy zaś powiedziała Panie nie martwi Cię że siostra moja samą mnie pozostawiła służyć powiedz więc jej aby mnie wsparłaby **41**. Odpowiedziawszy zaś powiedział jej Jezus Marto Marto martwisz się i jesteś zakłopotana o wiele **42**. Jedna zaś jest potrzeba Maria zaś dobrą część wybrała który nie zostanie zabrany od niej

Rozdział 11

1. I stało się w być On w miejscu jakimś modląc się jak przestał powiedział ktoś (z) uczniów Jego do Niego Panie naucz nas modlić się tak, jak i Jan nauczył uczniów Jego **2**. Powiedział zaś im kiedy modlilibyście się mówcie Ojcie nasz w niebiosach niech zostanie poświęcone imię Twoje niech przyjdzie Królestwo Twoje niech stanie się wola Twoja jak w niebie i na ziemi **3**. Chleb nasz powszedni dawaj nam co dzień **4**. I odpuść nam grzechy nasze i bowiem oni odpuszczamy każdemu który jest winny nam i nie wprowadziłbyś nas w próbę ale uratuj nas od niegodziwego **5**. I powiedział do nich ktoś z was będzie mieć przyjaciela i pójdzie do niego (o) północy i powiedziałby mu przyjacielu pożycz mi trzy chleby **6**. skoro zaś przyjaciel mój przybył z drogi do mnie i nie mam co podam mu **7**. A on wewnątrz odpowiedziawszy powiedziałby nie mi trudności przydawaj już drzwi jest zamknięte i dzieciątka moje ze mną w łóżu są nie mogę wstawszy dać ci **8**. Mówię wam jeśli i nie da mu wstawszy z powodu być jego przyjaciel z powodu rzeczywiście natręctwa jego zostawszy podniesionym da mu ile potrzebuje **9**. I ja wam mówię proście i zostanie dane wam szukajcie i znajdziecie pukajcie i zostanie otworzone wam **10**. Każdy bowiem proszący otrzymuje i szukający znajduje i pukającemu zostanie otworzone **11**. Jakiego zaś was ojca poprosi syn (o) chleb nie kamień poda mu jeśli i rybę nie zamiast ryby węża poda mu **12**. Lub i jeśli poprosiłby (o) jajko nie poda mu skorpion **13**. Jeśli więc wy niegodziwi będąc wiecie dobre dary dawać dzieciom waszym ile

więcej bardziej Ojciec z nieba da Ducha Świętego proszącym Go **14.** I był wyrzucający demona i ten był niemy stało się zaś demon gdy wyszedł powiedział niemy i zdziwiły się tłumy **15.** Jacyś zaś z nich powiedzieli przez Belzebula przywódcę demonów wyrzuca demony **16.** Inni zaś poddając próbie znak od Niego szukali z nieba **17.** On zaś znając ich rozumowania powiedział im każde królestwo w sobie które zostało rozdzielone jest pustoszone i dom na dom pada **18.** Jeśli zaś i szatan w sobie został rozdzielony jak zostanie ostałe królestwo jego gdyż mówicie przez Belzebula wyrzucać ja demony **19.** Jeśli zaś Ja przez Belzebula wyrzucam demony synowie wasi przez kogo wyrzucają dla- tego sędziowie wasi oni będą **20.** Jeśli zaś w palcu Boga wyrzucam demony zatem nadeszło do was Królestwo Boga **21.** Kiedy mocarz który jest uzbrojony strzegłby swojego dziedzica w pokoju jest które są dobytkiem jego **22.** Kiedy zaś mocniejszy od niego przyszedłszy zwyciężyłby go pełną zbroję jego zabiera na której pokładał ufność i łupy jego rozdaje **23.** Nie będący ze Mną przeciw Mnie jest i nie zbierający ze Mną rozprasza **24.** Kiedy nieczysty duch wyszedłby z człowieka przechodzi przez bezwodne miejsca szukając odpoczynek i nie znajdując mówi wrócę do domu mojego skąd wyszedłem **25.** I przyszedłszy znajduje które jest zamiecione i które jest przystrojone **26.** Wtedy idzie i bierze siedem innych duchów niegodziwszych (od) siebie i wszedłszy mieszkają tam i staje się ostatnie człowieka tego gorsze (od tych) pierwszych **27.** Stało się zaś w mówić On te

podniósłszy jakaś kobieta głos z tłumu powiedziała Mu szczęśliwe łono które nosiło Cię i piersi które ssaleś **28.** On zaś powiedział wprawdzie raczej szczęśliwi słuchający Słowo Boga i strzegący je **29.** zaś tłumy gdy są gromadzone zaczął mówić pokolenie to niegodziwe jest znaku poszukuje i znak nie zostanie dany mu jeśli nie znak Jonasza proroka **30.** Tak, jak bowiem stał się Jonasz znak(iem) Niniwitom tak będzie i Syn człowieka pokoleniu temu **31.** Królowa południa zostanie wzbudzona na sądzie z mężami pokolenia tego i zasądzi ich gdyż przyszła z kresów ziemi usłyszeć mądrość Salomona i oto więcej (od) Salomona tutaj **32.** Mężowie Niniwici powstaną na sądzie z pokoleniem tym i zasądzą je gdyż opamiętali się na ogłaszanie Jonasza i oto więcej (od) Jonasza tutaj **33.** Nikt zaś lampę zapaliwszy do ukrytej kładzie ani pod korcem ale na świeczniku aby wchodzący blask widzieliby **34.** Lampa ciała jest oko kiedy więc oko twoje proste byłoby i całe ciało twoje świetliste jest kiedy zaś niegodziwe byłoby i ciało twoje ciemne **35.** Bacz więc czy nie światło w tobie ciemność jest **36.** Jeśli więc ciało twoje całe świetliste nie mające jakiej części ciemnej będzie świetliste całe jak gdy lampa blaskiem oświecałaby cię **37.** W zaś powiedzieć prosił Go faryzeusz jakiś żeby zjadłby obiad u niego wszedłszy zaś położył się **38.** zaś faryzeusz zobaczywszy zdziwił się że nie najpierw został zanurzony przed obiadem **39.** Powiedział zaś Pan do Niego teraz wy faryzeusze z zewnątrz kielicha i półmiska oczyszczacie zaś wewnątrz was jest pełne grabieży i niegodziwości

40. Nierozsądni nie (ten) który uczynił z zewnątrz i wewnątrz uczynił 41. Nadto będące wewnątrz dajcie (jako) jałmużnę i oto wszystkie czyste wam jest 42. Ale biada wam faryzeuszom gdyż dajecie dziesięcinę mięty i rutę i wszelką jarzynę i pomijacie sąd i miłość Boga te trzeba było uczynić i te nie odpuszczać 43. Biada wam faryzeuszom gdyż miłujecie pierwsze siedzenie w zgromadzeniach i pozdrowienia na rynkach 44. Biada wam znawcy Pisma i faryzeusze obłudnicy że jesteście jak grobowce nie oznaczone i ludzie chodzący powyżej nie wiedzą 45. Odpowiedziawszy zaś ktoś (ze) znawców Prawa mówi Mu Nauczycielu te mówiąc i nas znieważasz 46. (On) zaś powiedział i wam znawcom Prawa biada że obciążacie ludzi ciężarami trudnymi do uniesienia a sami jednym (z) palców waszych nie dotykajcie (tych) ciężarów 47. Biada wam że budujecie grobowce proroków zaś ojcowie wasi zabili ich 48. Zatem świadczycie i zgadzacie się z czynami ojców waszych gdyż oni wprowadzili zabili ich wy zaś budujecie ich grobowce 49. Dla- tego i mądrość Boga powiedziała wyśle do nich proroków i wysłanników a z nich zabiją i będą prześladować 50. aby została szukana krew wszystkich proroków która jest wylewana od założenia świata od pokolenia tego 51. od krwi Abła aż do krwi Zachariasza który zginął pomiędzy ołtarzem a domem tak mówię wam zostanie szukana od pokolenia tego 52. Biada wam znawcom Prawa że zabraliście klucz poznania sami nie weszliście i wchodzących przeszkodziliście 53. Mówiący zaś Mu te do nich zaczęli znawcy Pisma i faryzeusze strasznie

napierać i wypytywać Go odnośnie większego 54. zastawiając pułapkę na Niego i szukając upolować coś z ust Jego aby oskarżyliby Go

Rozdział 12

1. Wśród tych którzy zostali zgromadzeni dziesiątków tysięcy tłum tak, że deptać jedni drugich zaczął mówić do uczniów Jego najpierw wystrzegajcie się od zakwasu faryzeuszów który jest obłuda 2. Nic zaś które jest pozasłanianie jest co nie zostanie odsłonięte i ukryte co nie zostanie poznane 3. Zamiast tego ile w ciemności powiedzieliście w świetle zostanie słyszane i co do ucha powiedzieliście w schowkach zostanie ogłoszone na tarasach 4. Mówię zaś wam przyjaciółom moim nie bójcie się od zabijających ciało i po tych nie mających więcej coś uczynić 5. Pokażę zaś wam kogo balibyscie się bójcie się (tego) po zabić władzę mającego wrzucić do Gehenny tak mówię wam tego bójcie się 6. Czyż nie pięć wróbelków jest sprzedawane (za) assariony dwa i jeden z nich nie jest który jest zapomniany przed Bogiem 7. Ale i włosy głowy waszej wszystkie są policzone nie więc bójcie się wiele wróbelków przewyższacie 8. Mówię zaś wam każdy który- kolwiek przyznałby się do Mnie wobec ludzi i Syn człowieka przyzna się do niego wobec zwiastunów Boga 9. zaś który wyparł się Mnie wobec ludzi dozna wyparcia się wobec zwiastunów Boga 10. I każdy który powie słowo na Syna człowieka zostanie odpuszczone mu (temu) zaś na Świętego Ducha który zbluźnił nie zostanie odpuszczone 11. Kiedy zaś prowadziliby was przed zgromadzenia i zwierzchności i władze nie martwcie się jak lub

czym obronilibyście się lub co powiedzielibyście
12. Bowiem Święty Duch nauczy was w tej godzinie co trzeba powiedzieć **13.** Powiedział zaś ktoś Mu z tłumu Nauczycielu powiedz bratu mojemu podzielić się ze mną dziedzictwem **14.** (On) zaś powiedział mu człowieku kto Mnie ustanowił sędzią lub rozjemcą nad wami **15.** Powiedział zaś do nich patrzcie i strzeżcie się od chciwości gdyż nie w obfitować komuś życie jego jest z będące dobytkiem jego **16.** Powiedział zaś przykład do nich mówiąc człowieka pewnego bogatego obrodziło pole **17.** I rozważał w sobie mówiąc co uczyniłbym gdyż nie mam gdzie zbiorę owoce moje **18.** I powiedział to uczynię zniszczę moje spichlerze i większe zbuduję i zbiorę tam wszystkie plony moje i dobra moje **19.** I powiem duszy mojej duszo masz liczne dobra które są złożone na lata liczne wypoczywaj zjedz wypij bądź rozweseloną **20.** Powiedział zaś mu Bóg nierozsądny tej nocy duszę twoją zażądają zwrotu od ciebie co zaś przygotowałeś komu będzie **21.** tak skarb gromadzący sobie a nie u Boga wzbogacający się **22.** Powiedział zaś do uczniów Jego dla- tego wam mówię nie martwcie się (o) duszę wasze co zjedlibyście ani (o) ciało co przyobleklibyście się **23.** Dusza więcej jest (od) pożywienia i ciało odzienia **24.** Przyjrzyjcie się kruki że nie sieją ani żną którym nie jest schowek ani spichlerz i Bóg karmi je ile więcej bardziej wy przewyższacie ptaki **25.** Kto zaś z was troski może dodać do wzrostu jego łokieć jeden **26.** Jeśli więc nie najmniejsze możecie dlatego o pozostałe martwicie się **27.** Przyjrzyjcie się lilie jak wzrastają nie trują się ani przędą

mówię zaś wam ani Salomon w całej chwale jego okrył się jak jedna (z) tych **28.** Jeśli zaś trawę w polu dzisiaj będącą i jutro w piec która jest rzucona Bóg tak przyodziewa ile więcej bardziej was małej wiary **29.** I wy nie szukajcie co zjedlibyście lub co wypilibyście i nie bądźcie zaniepokojeni **30.** Tych bowiem wszystkich poganie świata poszukuje (poszukują) wasz zaś Ojciec wie że potrzebujecie tych **31.** Nadto szukajcie Królestwa Boga a te wszystkie zostanie dodane (zostaną dodane) wam **32.** Nie bój się mała trzódka że miał upodobanie Ojciec wasz dać wam Królestwo **33.** Sprzedajcie które są dobytkiem waszym i dajcie (jako) jałmużnę uczynicie sobie sakiewki nie które ulegają zestarzeniu skarb niewyczerpany w niebiosach gdzie złodziej nie zbliża się ani mól niszczy **34.** Gdzie bowiem jest skarb wasz tam i serce wasze będzie **35.** Niech są wasze biodra które są przepasane i lampy które są zapalone **36.** I wy podobni ludziom czekającym pana swojego kiedy zostanie odprawiony z wesel aby gdy przyszedł i gdy zapukał zaraz otworzyliby mu **37.** Szczęśliwi niewolnicy ci których przyszedłszy pan znajdzie czuwających amen mówię wam że przepasze się i posadzi ich i przeszedłszy będzie służyć im **38.** I jeśli przyszedłby podczas drugiej straży i podczas trzeciej straży przyszedłby i znalazłby tak szczęśliwi są niewolnicy ci **39.** To zaś wiedźcie że jeśli wiedział gospodarz (o) jakiej godzinie złodziej przychodzi czuwał (kiedy)kolwiek i nie (kiedy)kolwiek dopuścił zostać przekopanym dom jego **40.** I wy więc stawajcie się gotowi że której godziny nie myślicie Syn człowieka

przychodzi **41.** Powiedział zaś Mu Piotr Panie do nas przykład ten mówisz czy i do wszystkich **42.** Powiedział zaś Pan kto zatem jest wierny zarządca i rozumny którego ustanowi Pan nad służbą jego dawać w porę przydział zboża **43.** Szczęśliwy niewolnik ten którego przyszedłszy pan jego znajdzie czyniącego tak **44.** Prawdziwie mówię wam że nad wszystkimi które są dobytkiem jego ustanowi go **45.** jeśli zaś powiedziałby niewolnik ten w sercu jego zwleka pan mój (by) przyjść i zaczęłby bić chłopców i służące jeść zarówno i pić i być upitym **46.** przyjdzie pan niewolnika tego w dniu którego nie oczekuje i w godzinie której nie zna i potnie go na kawałki go i udział jego z niewierzącymi położy **47.** Ten zaś niewolnik poznawszy wolę pana swojego i nie przygotowawszy ani nie który uczynił zgodnie z wolą jego będzie chłostany wieloma **48.** zaś nie poznawszy który uczynił zaś godne ciosów będzie chłostany nielicznymi (od) każdego zaś któremu zostało dane wiele wiele zostanie szukane u niego i któremu zostało powierzone wiele więcej będą się domagali (od) niego **49.** Ogień przyszedłem rzucić na ziemię i czego chcę czy już został zapalony **50.** Zanurzeniem zaś mam zostać zanurzony i jak jestem przynaglony aż do kiedy zostałyby dokonane **51.** Uważacie że pokój przybyłem dać na ziemi wcale nie mówię wam ale raczej rozdzielenie **52.** Będą bowiem od teraz pięć w domu jednym którzy są rozdzieleni trzej przeciw dwóm i dwaj przeciw trzem **53.** zostanie rozdzielony ojciec przeciw synowi i syn przeciw ojcu matka przeciw córce i córka przeciw matce teściowa

przeciw synowej jej i synowa przeciw teściowej jej **54.** Mówił zaś i tłumom kiedy zobaczylibyście chmurę wznoszącą się z zachodów zaraz mówicie gwałtowny deszcz przychodzi i staje się tak **55.** I kiedy wiatr południowy wiejący mówicie że upał będzie i staje się **56.** Obłudnicy oblicze nieba i ziemi wiecie (jak) rozpoznawać zaś pory tej jak nie rozpoznajecie **57.** Dlaczego zaś i od siebie nie sądzicie (co) sprawiedliwe **58.** Gdy bowiem idziesz z przeciwnikiem twoim do przywódcy w drodze daj trud być uwolnionym od niego by czasem nie zaciągnąłby cię do sędziego i sędzia cię wydałby komornikowi i komornik cię wrzucałby do strażnicy **59.** Mówię ci nie wyszedłbyś stamtąd aż kiedy i ostatni pieniążek oddałbyś

Rozdział 13

1. Byli obecni zaś niektórzy w tej samej porze oznajmiający Mu o Galilejczykach których krew Piłat zmieszał z ofiarami ich **2.** I odpowiedziawszy Jezus powiedział im uważacie że Galilejczycy ci grzeszni od wszystkich Galilejczyków stali się gdyż takie doznali cierpienia **3.** Wcale nie mówię wam ale jeśli nie opamiętali byście się wszyscy podobnie zginiecie **4.** lub ci dziesięć i osiem na których upadła wieża w Syloe i zabiła ich uważacie że oni winni stali się przy wszystkich ludziach zamieszkujących w Jeruzalem **5.** Wcale nie mówię wam ale jeśli nie opamiętali byście się wszyscy podobnie zginiecie **6.** Mówił zaś ten przykład figowiec miał ktoś w winnicy jego który jest zasadzony i przyszedł owoc szukając na nim i nie znalazł **7.** Powiedział zaś do

winogrodnika oto trzy lata przychodzę szukając owocu na figowcu tym i nie znajduję odetnij go po co i ziemię zostawia bezczynną **8**. (On) zaś odpowiedziawszy mówi mu panie zostaw go i ten rok aż kiedy okopałbym wokół niego i rzuciłbym nawóz **9**. I jeśli wprawdzie uczyniłby owoc jeśli zaś nie w mającym nastąpić odetniesz go **10**. Był zaś nauczający w jednym (ze) zgromadzeń w szabaty **11**. I oto kobieta była ducha mająca słabości lat dziesięć i osiem i była która jest pochylona i nie mogąca podnieść się w ogóle **12**. Zobaczywszy zaś ją Jezus przemówił i powiedział jej kobieto jesteś uwolniona (od) słabości twojej **13**. I nałożył jej ręce i od razu została wyprostowana i chwaliła Boga **14**. Odpowiedziawszy zaś przełożony zgromadzenia oburzając się że (w) szabat uleczył Jezus mówił tłumowi sześć dni są w których trzeba pracować w te więc przychodząc zostańcie uleczonymi a nie (w) dniu szabatu **15**. Odpowiedział więc mu Pan i powiedział obłudniku każdy (z) was (w) szabat nie rozwiązuje wołu jego lub osła od żłobu i wyprowadziwszy poi **16**. Tę zaś córkę Abrahama będącą którą związał szatan oto dziesięć i osiem lat nie trzeba było zostać rozwiązaną od pęta tego (w) dniu szabatu **17**. I te gdy mówi On byli zawstydzeni wszyscy będący przeciwnymi Jego i cały tłum radował się ze wszystkich wspaniałości stających się przez Niego **18**. Mówił zaś (do) czego podobne jest Królestwo Boga i (do) czego przyrównam je **19**. Podobne jest ziarnu gorczycy które wzięwszy człowiek rzucił w ogrodzie swoim i wzrosło i stało się do drzewa wielkie i ptaki

nieba zagnieździł się (zagnieździły się) w gałęziach jego **20**. I znów powiedział (do) czego przyrównam Królestwo Boga **21**. Podobne jest zakwasowi który wzięwszy kobieta zmieszała w mąki pszennej santonów trzy aż do kiedy zostało zakwaszone całe **22**. I przechodził przez miasta i wioski nauczając i podróż czyniąc ku Jeruzalem **23**. Powiedział zaś ktoś Mu Panie czy nieliczni którzy są zbawiani (On) zaś powiedział do nich **24**. Walczcie (by) wejść przez ciasną bramę gdyż liczni mówię wam będą szukać (by) wejść i nie będą mieli siły **25**. Od kiedy- kolwiek zostałyby podniesiony gospodarz i zamknąłby drzwi i zaczęlibyście na zewnątrz stać i pukać (do) drzwi mówiąc Panie Panie otwórz nam i odpowiedziawszy powie wam nie znam was skąd jesteście **26**. Wtedy zaczniecie mówić zjedliśmy przed Tobą i wypiliśmy i na placach naszych nauczałeś **27**. I powie mówię wam nie znam was skąd jesteście odstąpcie ode Mnie wszyscy sprawcy niesprawiedliwości **28**. Tam będzie płacz i zgrzytanie zębów kiedy zobaczylibyście Abrahama i Izaaka i Jakuba i wszystkich proroków w Królestwie Boga was zaś którzy są wyrzucani na zewnątrz **29**. I przyjdą od wschodów i zachodów i od północy i południa i zostaną posadzeni w Królestwie Boga **30**. I oto są ostatni którzy będą pierwsi i są pierwsi którzy będą ostatni **31**. W tym dniu podeszli niektórzy faryzeusze mówiąc Mu wyjdź i idź stąd gdyż Herod chce Cię zabić **32**. I powiedział im poszedłszy powiedzcie lisowi temu oto wyrzucam demony i uzdrowienia dokonuję dzisiaj i jutro a trzeciego jestem kończący **33**. Nadto trzeba Mi dzisiaj

i jutro i który jest nadchodzącym iść że nie jest dopuszczone prorokowi zginąć na zewnątrz Jeruzalem **34.** Jeruzalem Jeruzalem zabijające proroków i kamienujące (tych) którzy są wysłani do niego jak często chciałem zgromadzić dzieci twoje które sposobem kura swoje pisklę pod skrzydła i nie chcieliście **35.** Oto jest zostawiony wam dom wasz pusty amen zaś mówię wam że nie Mnie zobaczylibyście aż kolwiek przyszedłby kiedy- powiedzielibyście który jest błogosławiony przychodzący w imieniu Pana

Rozdział 14

1. I stało się w przyjść On do domu kogoś (z) przywódców faryzeuszów (w) szabat (by) zjeść chleb i oni byli śledzący Go **2.** I oto człowiek jakiś był chory na wodną puchlinę przed Nim **3.** I odpowiedziawszy Jezus powiedział do znawców Prawa i faryzeuszów mówiąc czy wolno (w) szabat ulecząć **4.** (Oni) zaś byli cicho i chwyciwszy uzdrowił go i uwolnił **5.** I odpowiedziawszy do nich powiedział kogo (z) was osioł lub wół do studni wpadnie i nie zaraz wyciągnie go w dniu szabat **6.** i nie mieli siły odpowiedzieć przeciw Mu na te **7.** Mówił zaś do którzy są zaproszeni przykład dostrzegając jak pierwszych miejsc wybrali sobie mówiąc do nich **8.** Kiedy zostałbyś zaproszony przez kogoś na wesela nie zostałbyś położony na pierwszym miejscu by czasem nie bardziej honorowy (od) ciebie byłby który jest zaproszony przez niego **9.** I przyszedłszy (ten) ciebie i jego który zaprosił powie ci daj temu miejsce i wtedy zacząłbyś ze wstydem ostatnie miejsce zajmować **10.** Ale kiedy zostałbyś zaproszony poszedłszy położyć się na ostatnim

miejscu aby kiedy przyszedłby (ten) zapraszający cię powiedziałby ci przyjacielu postąp wyżej wtedy będzie ci chwała wobec współleżących z tobą **11.** Gdyż każdy wywyższający siebie zostanie poniżony i poniżający siebie zostanie wywyższony **12.** Mówił zaś i który zaprosił Go kiedy czyniłbyś obiad lub wieczerzę nie wołaj przyjaciół twoich ani braci twoich ani krewnych twoich ani sąsiadów bogatych by czasem nie i oni ciebie zaprosiliby w zamian i stałoby się ci odpłatą **13.** Ale kiedy czyniłbyś przyjęcie zapraszaj ubogich kalekich kulawych niewidomych **14.** I szczęśliwy będziesz gdyż nie mają (by) odpłacić ci zostanie odpłacone bowiem ci w powstaniu sprawiedliwych **15.** Usłyszawszy zaś ktoś (ze) współleżących te powiedział Mu szczęśliwy kto będzie jadł chleb w Królestwie Boga **16.** (On) zaś powiedział mu człowiek pewien uczynił wieczerzę wielką i zaprosił licznych **17.** I wysłał niewolnika jego godziną wieczerzy (by) powiedzieć którzy są zaproszeni przychodźcie gdyż już gotowe jest wszystkie **18.** I zaczęli z jednej wymawiać się wszyscy pierwszy powiedział mu pole kupiłem i mam konieczność wyjść i (by) zobaczyć je proszę cię miej mnie który jest wymówiony **19.** I inny powiedział par wołów kupiłem pięć i idę wypróbować je proszę cię miej mnie który jest wymówiony **20.** I inny powiedział żonę poślubiłem i dla- tego nie mogę przyjść **21.** i przybywszy niewolnik ten oznajmił panu jego te wtedy zostawszy rozgniewanym gospodarz powiedział niewolnikowi jego wyjdź szybko na place i ulice miasta i ubogich

i kalekich i kulawych i niewidomych wprowadź tu **22**. I powiedział niewolnik panie stało się jak nakazałeś i jeszcze miejsce jest **23**. I powiedział pan do niewolnika wyjdź na drogi i płoty i przymuszaj wejść aby zostałby napelniony dom mój **24**. Mówię bowiem wam że nikt (z) mężów tych którzy są zaproszeni skosztuje mojej wieczerzy **25**. Szły razem z zaś Nim tłumy wielkie i obróciwszy się powiedział do nich **26**. Jeśli ktoś przychodzi do Mnie i nie nienawidzi ojca swojego i matki i żony i dzieci i braci i sióstr jeszcze zaś i swojego życia nie może mój uczeń być **27**. I kto nie niesie krzyża jego a idzie za Mną nie może mój być uczeń **28**. Kto bowiem z was chcący wieżę zbudować czyż nie najpierw usiadłszy oblicza koszt czy ma na wykonanie **29**. Aby by czasem nie gdy położył on fundament i nie który mógł skończyć wszyscy oglądający zaczęliby kpić (z) niego **30**. mówiąc że ten człowiek zaczął budować i nie mógł skończyć **31**. Lub jaki król idąc spotkać się (z) innym królem na wojnie czyż nie usiadłszy najpierw planuje czy mocny jest w dziesięć tysięcy wyjść naprzeciw z dwudziestoma tysiącami przychodzącemu przeciw niemu **32**. Jeśli zaś nie jeszcze on daleko gdy jest poselstwo wysławszy prosi do pokoju **33**. Tak więc każdy z was który nie rozstaje się (ze) wszystkimi (tymi) swoimi które są dobytkiem nie może mój być uczeń **34**. Dobra sól jeśli zaś sól zostałaby pozbawiona smaku w czym zostanie przyprawiona **35**. Ani do ziemi ani do nawozu odpowiednia jest na zewnątrz wyrzucają ją mający uszy (by) słuchać niech słucha

Rozdział 15

1. Byli zaś zbliżający się (do) Niego wszyscy celnicy i grzesznicy (by) słuchać Go **2**. I szemrali faryzeusze i znawcy Pisma mówiąc że Ten grzeszników przyjmuje i je razem z nimi **3**. Powiedział zaś do nich przykład ten mówiąc **4**. Jaki człowiek z was mający sto owiec i zgubiwszy jedną z nich nie zostawia dziewięćdziesiąt dziewięć na pustkowiu i idzie za (tą) która jest zgubiona aż znalazłby ją **5**. I znalazłszy wkłada na ramiona swoje radując się **6**. I przyszedłszy do domu zwołuje przyjaciół i sąsiadów mówiąc im współcieszcie się (ze) mną gdyż znalazłem owcę moją która jest zgubiona **7**. Mówię wam że tak radość będzie w niebie z jednego grzesznego opamiętującego się niż z dziewięćdziesięciu dziewięciu sprawiedliwych którzy nie potrzebę mają nawrócenia **8**. Lub jaka kobieta drachm mająca dziesięć jeśli zgubiłaby drachmę jedną czyż nie zapala lampę i zmiata dom i szuka starannie aż kiedykolwiek znalazłaby **9**. A znalazłszy zwołuje przyjaciółki i sąsiadki mówiąc współcieszcie się (ze) mną gdyż znalazłam drachmę którą zgubiłam **10**. Tak mówię wam radość staje się przed zwiastunami Boga z jednego grzesznego opamiętującego się **11**. Powiedział zaś człowiek pewien miał dwóch synów **12**. I powiedział młodszy (z) nich ojcu ojcie daj mi przypadającą część majątku i rozdzielił im środki na życie **13**. I po nie wielu dniach zebrawszy wszystkie młodszy syn odjechał do krainy odległej i tam rozproszył majątek jego żyjąc rozwiązłe **14**. Gdy wydał zaś on wszystkie stał się głód mocny po krainie tej i on zaczął być w niedostatku

15. I poszedłszy został przyłączony (do) jednego (z) obywateli krainy tej i posłał go na wsie jego paść świnie 16. I pragnął napełnić żołądek jego ze straków które jadły świnie i nikt dawał mu 17. Do siebie zaś przyszedłszy powiedział ilu najemników ojca swojego ma w obfitości chlebów ja zaś głodny ginę 18. Wstawszy pójdę do ojca swojego i powiem mu ojcze zgrzeszyłem przeciw niebu i wobec ciebie 19. i już nie jestem godny zostać nazwanym syn twój uczyni mnie jak jednego (z) najemników twoich 20. i wstawszy przyszedł do ojca swojego jeszcze zaś on daleko gdy jest oddalony zobaczył go ojciec jego i ulitował się i podbiegłszy upadł na szyję jego i pocałował go 21. Powiedział zaś mu syn ojcze zgrzeszyłem przeciw niebu i wobec ciebie i już nie jestem godny zostać nazwanym syn twój 22. Powiedział zaś ojciec do niewolników jego wynieście długą szatę (tę) pierwszą i przyobleczcie go i dajcie pierścień na rękę jego i sandały na stopy 23. i przyprowadziwszy cielę tuczone zarznicie i zjadłszy zostalibyśmy rozweseleni 24. gdyż ten syn mój martwy był a ożył i który był zgubiony był a został znaleziony i zaczęli być rozweseleni 25. Był zaś syn jego starszy w polu i gdy przychodzący zbliżył się domu usłyszał muzykę i tańce 26. I przywołałszy jednego (z) chłopców wypytywał się co oby jest te 27. (On) zaś powiedział mu że brat twój przychodzi i zarządzi ojciec twój cielę tuczone gdyż będącego zdrowym go odzyskał 28. Został rozgniewany zaś i nie chciał wejść więc ojciec jego wyszedłszy prosił go 29. (On) zaś odpowiedziawszy powiedział ojcu oto tak wiele

lat jestem niewolnikiem ci i nigdy przykazania twojego przekroczyłem i mi nigdy dałeś kozła aby z przyjaciółmi moimi zostałbym rozweselony 30. Gdy zaś syn twój ten przejadłszy twoje środki na życie z nierządnicami przyszedł zarządził mu cielę tuczone 31. (On) zaś powiedział mu dziecko ty zawsze ze mną jesteś i wszystkie moje twoje jest 32. Zostać rozweselonym zaś i uradować się trzeba było gdyż brat twój ten martwy był i ożył i który był zgubiony był i został znaleziony

Rozdział 16

1. Mówił zaś i do uczniów Jego człowiek pewien był bogaty który miał zarządcę i ten został oskarżony (przed) nim jak trwoniący które są dobytkiem jego 2. I zawoławszy go powiedział mu co to słyszę o tobie oddaj rachunek zarządzania sprawami domowymi twoimi nie bowiem będziesz mógł już zarządzać sprawami domowymi 3. Powiedział zaś w sobie zarządca co uczyniłbym gdyż pan mój odbiera zarządzania sprawami domowymi ode mnie kopać nie jestem silny żebrać wstydzę się 4. Poznałem co uczynię aby kiedy zostałbym odstawiony (z) zarządzania sprawami domowymi przyjąłby mnie do domów ich 5. I przywołałszy jednego każdego (z) dłużników pana swojego mówił pierwszemu jak wiele jesteś winny panu mojemu 6. (On) zaś powiedział sto baryłek oliwy i powiedział mu weź twój zapis i usiadłszy szybko napisz pięćdziesiąt 7. Potem innemu powiedział ty zaś jak wiele jesteś winny (on) zaś powiedział sto koros pszenicy i mówi mu weź twój zapis i napisz osiemdziesiąt 8. i pochwalił pan

zarządcę niesprawiedliwości że rozsądnie uczynił gdyż synowie wieku tego rozumniejsi nad synów światła względem pokolenia swojego są **9**. I Ja wam mówię uczynicie sobie przyjaciół z mamony niesprawiedliwości aby kiedy skończyłyby się przyjęliby was do wiecznych namiotów **10**. Wierny w najmniejszym i w wielkim wierny jest i w najmniejszym niesprawiedliwy i w wielkim niesprawiedliwy jest **11**. Jeśli więc w niesprawiedliwej mamonie wierni nie staliście się prawdziwe kto wam powierzy **12**. I jeśli w cudzym wierni nie staliście się wasze kto wam da **13**. Żaden domownik może dwóm panom służyć albo bowiem jednego znienawidzi a innego będzie miłował albo jednego będzie trzymać się a innego zlekceważy nie możecie Bogu być niewolnikiem i mamonie **14**. Słuchali zaś tych wszystkich i faryzeusze chciwi będący i wyśmiewali Go **15**. I powiedział im wy jesteście uznającymi za sprawiedliwych siebie przed ludźmi zaś Bóg zna serca wasze gdyż wśród ludzi wysokie ohyda przed Bogiem jest **16**. Prawo i prorocy aż do Jana od wtedy Królestwo Boga (o nim) jest głoszona dobra nowina i każdy do niego gwałtem się wdziera **17**. Łatwiejsze zaś jest niebu i ziemi przeminąć niż Prawu jednej kreski upaść **18**. Każdy oddalający żonę jego i poślubiający inną cudzołoży i każdy (tę) która jest oddaloną od męża poślubiający cudzołoży **19**. Człowiek zaś pewien był bogaty i zakładał purpurę i cienki len który jest rozweselany co dzień wspaniale **20**. Ubogi zaś pewien był imieniem Łazarz który został rzucony przy bramie jego który jest

owrzodzony **21**. I pożądanym zostać nasyconym z okruszyn spadających ze stołu bogatego ale i psy przychodzące oblizywały wrzody jego **22**. Stało się zaś umrzeć ubogiemu i zostać odniesiony on przez zwiastunów na pierś Abrahama umarł zaś i bogaty i został pogrzebany **23**. i w piekle podniósłszy oczy jego będąc w męczarniach widzi Abrahama z daleka i Łazarza na piersiach jego **24**. I on zawoławszy powiedział ojcie Abrahame zlituj się (nade) mną i poślij Łazarza aby zanurzyłby skraj palca jego wodą i ochłodziłby język mój gdyż doznaję bólu w płomieniu tym **25**. Powiedział zaś Abraham dziecko niech zostanie przypomniane ci że otrzymałeś ty dobra twoje w życiu twoim i Łazarz podobnie złe teraz zaś tu jest pocieszany ty zaś doznajesz bólu **26**. I na wszystkich tych pomiędzy nami i wami przepaść wielka jest utwierdzona żeby chcący przejść stąd do was nie mogliby ani stamtąd do nas przeprawiliby się **27**. Powiedział zaś proszę więc cię ojcie aby posłałbyś go do domu ojca mego **28**. Mam bowiem pięciu braci żeby zaświadczyliby im aby nie i oni przyszliby do miejsca tej męczarni **29**. Mówi mu Abraham mają Mojżesza i proroków niech posłuchają ich **30**. (On) zaś powiedział wcale nie ojcie Abrahame ale jeśli ktoś z martwych poszedłby do nich opamiętają się **31**. Powiedział zaś mu jeśli Mojżesza i proroków nie słuchają ani jeśli ktoś z martwych powstałby zostaną przekonani

Rozdział 17

1. Powiedział zaś do uczniów niemożliwe jest nie przyjść zgorszenia biada zaś przez którego przychodzi (przychodzą) **2**. Jest korzystniej mu

jeśli kamień młyński ośli jest włożony wokół szyi jego i jest rzucony w morze niż aby zgorszyłby jednego (z) małych tych **3**. Zważcie (na) siebie jeśli zaś zgrzeszyłby przeciw tobie brat twój upomnij go i jeśli opamiętałby się odpuść mu **4**. I jeśli siedmiokroć (na) dzień zgrzeszyłby przeciw tobie i siedmiokroć (na) dzień nawróciłby się do ciebie mówiąc opamiętałem się odpuść mu **5**. I powiedzieli wysłannicy Panu dodaj nam wiary **6**. Powiedział zaś Pan jeśli mieliście wiarę jak ziarno gorczycy mówiliście (kiedy)kolwiek morwie tej zostać wykorzeniona i zostać zasadzona w morzu i okazała posłuszeństwo (kiedy)kolwiek wam **7**. Kto zaś z was niewolnika mając orzącego lub pasącego który gdy wszedł z pola powie zaraz przeszedłszy położyć się **8**. Ale czyż nie powie mu przygotuj co spożyłbym na wieczerzę i przepasawszy się służ mi aż zjadłbym i wypiłbym a po tych zjesz i wypijesz ty **9**. Czy wdzięczność ma niewolnikowi temu że uczynił (co) które zostało zarządzone mu nie zdaje się **10**. tak i wy kiedy uczynilibyście wszystkie które zostały zarządzone wam mówcie że niewolnicy nieużyteczni jesteśmy gdyż co powinniśmy uczynić czyniliśmy **11**. I stało się w isć On do Jeruzalem i On przechodził przez środek Samarii i Galilei **12**. I gdy wchodzi On do pewnej wioski wyszli naprzeciw Mu dziesięciu trędowatych mężów którzy stanęli z daleka **13**. i oni podnieśli głos mówiąc Jezusie Mistrzu zlituj się (nad) nami **14**. I zobaczywszy powiedział im poszedłszy pokażcie siebie kapłanom i stało się w odchodzić oni zostali oczyszczeni **15**. Jeden zaś z nich zobaczywszy że został uzdrowiony

wrócił z głosem wielkim chwaląc Boga **16**. i padł na oblicze przy stopach Jego dziękując Mu a on był Samarytanin **17**. Odpowiedziawszy zaś Jezus powiedział czyż nie dziesięciu zostało oczyszczonych zaś dziewięciu gdzie **18**. Nie zostali znalezieni (by) wróciwszy dać chwałę Bogu jeśli nie cudzoziemiec ten **19**. I powiedział mu wstawszy idź wiara twoja ocaliła cię **20**. Zostawszy zapytany zaś przez faryzeuszów kiedy przychodzi Królestwo Boga odpowiedział im i powiedział nie przychodzi Królestwo Boga do zaobserwowania **21**. Ani powiedzą oto tu lub oto tam oto bowiem Królestwo Boga wewnątrz was jest **22**. Powiedział zaś do uczniów przyjdą dni gdy zapagniecie jeden (z) dni Syna człowieka zobaczyć a nie zobaczycie **23**. I powiedzą wam oto tu lub oto tam nie odchodzilibyście ani ścigalibyście **24**. Tak, jak bowiem błyskawica błyskając z (tego) pod niebem ku (temu) pod niebem świeci tak będzie i Syn człowieka w dniu Jego **25**. Najpierw zaś trzeba Mu wiele wycierpieć i zostać odrzuconym przez pokolenie to **26**. I tak, jak stało się w dniach Noego tak będzie i w dniach Syna człowieka **27**. Jedli pili zaślubiali się były poślubiane aż do którego dnia wszedł Noe do arki i przyszedł potop i wygubił wszystkich **28**. Podobnie i jak stało się w dniach Lota jedli pili kupowali sprzedawali sadzili budowali **29**. Którego zaś dnia wyszedł Lot z Sodomy spadł deszczem ogień i siarka z nieba i wygubił wszystkich **30**. Według tego będzie którego dnia Syn człowieka jest objawiany **31**. W tym dniu który będzie na tarasie i rzeczy jego w domu nie niech zejdzie zabrać je i (ten) w polu podobnie

nie niech zawraca w tył **32**. Pamiętajcie żonę Lota **33**. Który jeśli szukałby życie jego (by) zachować zgubi je a który jeśli zgubiłby je zachowa przy życiu je **34**. Mówię wam tej nocy będą dwaj na łożu jednym jeden zostanie zabrany a inny zostanie zostawiony **35**. Dwie będą mielące na (tym) samym jedna zostanie zabrana a inna zostanie zostawiona **36**. Dwaj będą w polu jeden zostanie zabrany a inny zostanie zostawiony **37**. A odpowiadawszy mówią Mu gdzie Panie zaś powiedział im gdzie ciało tam zostaną zebrane orły

Rozdział 18

1. Mówił zaś i przykład im względem (tego, że) trzeba zawsze modlić się i nie zniechęcać się
2. mówiąc sędzia pewien był w jakimś mieście Boga nie bojący się i człowieka nie szanujący
3. Wdowa zaś była w mieście tym i przychodziła do niego mówiąc wymierz sprawiedliwość mi od przeciwnika mojego **4**. I nie chciał przez czas po zaś tych powiedział w sobie jeśli i Boga nie obawiam się i człowieka nie szanuję
5. Z powodu rzeczywiście przydawać mi trudu (przez) wdowę tę wymierz sprawiedliwość jej aby nie do końca przychodząc biłaby pod oko mnie **6**. Powiedział zaś Pan posłuchajcie co sędzia niesprawiedliwości mówi **7**. zaś Bóg nie uczyni pomstę wybranych Jego wołających do Niego dniem i nocą i zwlekający względem nich
8. Mówię wam że uczyni pomstę ich w szybkości nadto Syn człowieka przyszedłszy czy zatem znajdzie wiarę na ziemi **9**. Powiedział zaś i do jakichś pokładających ufność na sobie samych że są sprawiedliwi i wzgardzający pozostałych przykład ten **10**. Ludzie dwaj weszli

do świątyni pomodlić się jeden faryzeusz i inny celnik **11**. Faryzeusz zostawszy postawionym do siebie te modlił się Boże dziękuję ci że nie jestem tak, jak pozostali (z) ludzi drapieżni niesprawiedliwi cudzołożnicy lub i jak ten celnik **12**. Poszczę dwukrotnie (w) tygodniu daję dziesięcinę (ze) wszystkiego ile nabywam **13**. A celnik z daleka stojący nie chciał ani oczu do nieba podnieść ale bił się w pierś jego mówiąc Boże daj się przebłagać mi grzesznemu **14**. Mówię wam zszedł ten który jest uznany za sprawiedliwego do domu jego niż tamten gdyż każdy wywyższający siebie samego zostanie ponizony zaś ponizający siebie zostanie wywyższony **15**. Przynieśli zaś mu i niemowlęta aby ich dotykałby zobaczywszy zaś uczniowie upomnieli ich **16**. zaś Jezus przywoławszy je powiedział pozwólcie dzieciątkom przyjść do Mnie i nie zabraniajcie im bowiem takich jest Królestwo Boga **17**. Amen mówię wam który jeśli nie przyjąłby Królestwa Boga jak dzieciątko nie wszedłby do niego **18**. I zapytał pewien go przywódca mówiąc Nauczycielu dobry co uczyniwszy życie wieczne odziedziczę **19**. Powiedział zaś mu Jezus czemu mnie nazywasz dobrym nikt dobry jeśli nie jeden Bóg **20**. Przykazania znasz nie cudzołożyłbyś nie mordowałbyś nie ukradłbyś nie składałbyś fałszywego świadectwa szanuj ojca twojego i matkę swoją **21**. (On) zaś powiedział tych wszystkich strzegłem od młodości mojej **22**. Usłyszawszy zaś te Jezus powiedział mu jeszcze jednego ci brakuje wszystkie ile masz sprzedaj i rozdaj ubogim a będziesz miał skarb w niebie i przyjdź podąż za Mną **23**. (On) zaś

usłyszawszy te zasmucony stał się był bowiem bogaty bardzo **24.** Zobaczywszy zaś go Jezus zasmucony który stał się powiedział jak z trudem pieniądze mający wejdą do Królestwa Boga **25.** Łatwiejsze bowiem jest wielbłądowi przez otwór igły wejść niż bogatemu do Królestwa Boga wejść **26.** Powiedzieli zaś usłyszawszy i kto może zostać zbawionym **27.** (On) zaś powiedział niemożliwe u ludzi możliwe jest u Boga **28.** Powiedział zaś Piotr oto my opuściłem (opuściliśmy) wszystkie i podążyliśmy za Tobą **29.** (On) zaś powiedział im amen mówię wam że nikt jest który opuścił dom lub rodziców lub braci lub żonę lub dzieci ze względu na Królestwo Boga **30.** który nie otrzymałby z powrotem wiele więcej w porze tej i w wieku przychodzącym życie wieczne **31.** Wziąwszy z sobą zaś dwunastu powiedział do nich oto wchodzimy do Jerozolimy i zostanie dopełnione wszystkie które są napisane przez proroków Synowi człowieka **32.** Zostanie wydany bowiem poganom i zostanie wykpiony i zostanie znieważony i zostanie opluty **33.** i ubiczowawszy zabiją Go i dnia trzeciego powstanie **34.** A oni nic (z) tych zrozumieli i było przesłanie to które jest ukryte przed nimi i nie poznali które są mówione **35.** Stało się zaś w zbliżać się On do Jerycha niewidomy pewien siedział przy drodze żebrząc **36.** Usłyszawszy zaś tłum przechodzący wypytywał się co oby jest to **37.** Oznajmili zaś mu że Jezus Nazarejczyk przechodzi obok **38.** I zawołał mówiąc Jezusie synu Dawida zlituj się (nade) mną **39.** I poprzedzający upominali go aby zamilkłby on zaś wiele bardziej krzyczał Synu Dawida zlituj się (nade) mną

40. Zostawszy postawionym zaś Jezus rozkazał on zostać przyprowadzonym do Niego gdy zbliżył się zaś On zapytał go **41.** Mówiąc co ci chcesz uczyniłbym zaś powiedział Panie aby przejrzałbym **42.** I Jezus powiedział mu przejrzyj wiara twoja ocaliła cię **43.** I od razu przejrzał i podążał za Nim chwaląc Boga i cały lud zobaczywszy dał pochwałę Bogu

Rozdział 19

1. I wszedłszy przechodził Jerycho **2.** I oto mąż imieniem który jest nazywany Zacheusz i on był zwierzchnik celników i ten był bogaty **3.** I szukał (by) zobaczyć Jezusa kto jest i nie mógł od tłumy gdyż wzrostem mały był **4.** I prześcignawszy przed wszedł na sykomorę aby zobaczyłby Go gdyż przez to miał przechodzić **5.** I jak przyszedł na (to) miejsce spojrzawszy do góry Jezus zobaczył go i powiedział do niego Zacheuszu pośpieszwszy się zejść dzisiaj bowiem w domu twoim trzeba Mi pozostać **6.** I pośpieszwszy się zszedł i podjął Go radując się **7.** I zobaczywszy wszyscy szemrali mówiąc że u grzesznego męża wszedł (by) złożyć się **8.** Zostawszy postawionym zaś Zacheusz powiedział do Pana oto połowę będącego dobytkiem moim Panie daję ubogim a jeśli (od) kogoś coś wymusiłem oddaję czterokrotnie **9.** Powiedział zaś do niego Jezus że dzisiaj zbawienie domowi temu stało się jako, że i on syn Abrahama jest **10.** Przyszedł bowiem Syn człowieka odszukać i uratować które jest zgubione **11.** Gdy słuchają zaś oni tych dodawszy powiedział przykład dla (tego, że) blisko On być Jeruzalem i wydawać się im że od razu ma Królestwo Boga być ukazanym

12. Powiedział więc człowiek pewien szlachetnie urodzony poszedł do krainy odległej wziąć sobie królestwo i wrócić 13. Wezwawszy zaś dziesięciu niewolników swoich dał im dziesięć min i powiedział do nich zajmijcie się interesami aż przychodzę 14. zaś obywatele jego nienawidzili go i wysłali poselstwo za nim mówiąc nie chcemy (by) ten zakrólować nad nami 15. I stało się w powrócić on wziąwszy Królestwo i powiedział (by) zostać zawołanymi mu niewolnicy ci którym dał srebro aby poznalby kto co uzyskał w interesach 16. Przybył zaś pierwszy mówiąc panie mina twoja zyskała dziesięć min 17. I powiedział mu dobrze dobry niewolniku gdyż w najmniejszym wierny stałeś się bądź władzę mający nad dziesięcioma miastami 18. I przyszedł drugi mówiąc panie mina twoja uczyniła pięć min 19. Powiedział zaś i temu i ty stawaj się nad pięciu miastami 20. I inny przyszedł mówiąc panie oto mina twoja którą miałem która jest odłożona w chuście 21. Bałem się bowiem ciebie gdyż człowiek surowy jesteś bierzesz czego nie położyłeś i żniesz czego nie zasiałeś 22. Mówi zaś mu z ust twoich osądzę cię niegodziwy niewolniku wiedziałeś że ja człowiek surowy jestem biorący czego nie położyłem i żnący czego nie zasiałem 23. I dla- czego nie dałeś srebra mojego na stół (bankierów) a ja przyszedłszy z odsetkami (kiedy)kolwiek uczyniłem je 24. I stojącym obok powiedział zabierzcie od niego minę i dajcie dziesięć min mającemu 25. I powiedzieli mu panie ma dziesięć min 26. Mówię bowiem wam że każdemu mającemu zostanie dane od zaś nie

mającego i co ma zostanie odebrane od niego 27. Nadto wrogów moich tych nie którzy chcieli mnie (by) zakrólować nad nimi przyprowadźcie tu i zabijcie przede mną 28. I powiedziawszy te poszedł naprzód wchodząc do Jerozolimy 29. I stało się jak zbliżał się do Betfage i Betanii ku Górze która jest nazwana Oliwną wysłał dwóch (z) uczniów Jego 30. powiedziawszy odchódźcie do (tej) naprzeciw wioski w którą wchodząc znajdziecie ośłę które jest uwiązane na którym nikt kiedykolwiek (z) ludzi usiadł odwiązawszy je przyprowadźcie 31. I jeśli ktoś was zapytałby dla- czego rozwiązujecie tak powiecie mu że Pan jego potrzebę ma 32. Odszedłszy zaś którzy są wysłani znaleźli tak, jak powiedział im 33. Gdy rozwiązują zaś oni ośłę powiedzieli panowie jego do nich dlaczego rozwiązujecie ośłę 34. (Oni) zaś powiedzieli Pan jego potrzebę ma 35. I przyprowadzili je do Jezusa i narzuciwszy swoje szaty na ośłę posadzili Jezusa 36. Gdy jedzie zaś On rozścielali szaty ich na drodze 37. Gdy zbliża się zaś On już do podnóża Góry Oliwnej zaczęli całe mnóstwo uczniów radując się chwalić Boga głosem wielkim za wszystkie które zobaczyli dzieła mocy 38. mówiąc który jest błogosławiony przychodzący Król w imię Pana pokój w niebie i chwała na wysokościach 39. A niektórzy faryzeusze z tłumu powiedzieli do Niego Nauczycielu upomnij uczniów Twoich 40. I odpowiedziawszy powiedział im mówię wam że jeśli ci zamilczeliby kamienie będą krzyczeć 41. I jak zbliżył się zobaczywszy miasto zapłakał nad nim 42. mówiąc że jeśli poznałaś i ty i rzeczywiście w dniu twoim tym

do pokoju twojego teraz zaś zostało ukryte od oczu twoich **43.** gdyż nadejdą dni na ciebie i nałożyli wrogowie twoi wałem ciebie i otoczą cię i ścisną cię zewsząd **44.** i powalą na ziemię ciebie i dzieci twoje w tobie i nie zostawiają w tobie kamienia na kamieniu za które nie poznałaś pory doglądania twojego **45.** I wszedłszy do świątyni zaczął wyrzucać sprzedających w niej i kupujących **46.** mówiąc im jest napisane dom mój dom modlitwy jest wy zaś go uczyniliście jaskinią bandytów **47.** I był nauczający co dzień w świątyni zaś arcykapłani i znawcy Pisma szukali Go zniszczyć i pierwsi ludu **48.** I nie znajdowali co uczyniliby lud bowiem cały zawisał Go słuchając

Rozdział 20

1. I stało się w jednym (z) dni tych gdy naucza On lud w świątyni i gdy głosi dobrą nowinę stanęli obok arcykapłani i znawcy Pisma ze starszymi **2.** I powiedzieli do Niego mówiąc powiedz nam w jakiej władzy te czynisz lub kto jest (Ten) który dał Ci władzę tą **3.** Odpowiedziawszy zaś powiedział do nich zapytam was i Ja (o) jedno słowo i powiedzcie Mi **4.** Zanurzenie Jana z nieba było czy z ludzi **5.** (Oni) zaś wspólnie rozważyli do siebie mówiąc że jeśli powiedzielibyśmy z nieba powie dla- czego więc nie uwierzyliście mu **6.** Jeśli zaś powiedzielibyśmy z ludzi cały lud ukamieniuje nas który jest przekonany bowiem jest (że) Jan prorokiem być **7.** I odpowiedzieli nie wiedzieć skąd **8.** A Jezus powiedział im ani Ja mówię wam w jakiej władzy te czynię **9.** Zaczął zaś do ludu mówić przykład ten człowiek jakiś zasadził winnicę i wynajął ją rolnikom i odjechał (na)

czas dość długi **10.** I w porze wysłał do rolników niewolnika aby z owocu winnicy daliby mu zaś rolnicy wychłostawszy go odesłali z niczym **11.** I dodał posłać innego niewolnika zaś i tego wychłostawszy i znieważywszy odesłali z niczym **12.** I dodał posłać trzeciego (oni) zaś i tego poraniwszy wyrzucili **13.** Powiedział zaś pan winnicy co uczyniłbym poślę syna mojego umiłowanego może tego zobaczywszy uszanują **14.** Zobaczywszy zaś go rolnicy rozważali do siebie mówiąc ten jest dziedzic chodźcie zabilibyśmy go aby nasze stałoby się dziedzictwo **15.** I wyrzuciwszy go na zewnątrz winnicę zabili co więc uczyni im pan winnicy **16.** Przyjdzie i zgubi rolników tych i da winnicę innym usłyszawszy zaś powiedzieli nie oby stało się **17.** (On) zaś przypatrzywszy się im powiedział co więc jest które jest napisane to kamień który odrzucili budujący ten stał się w głowicy narożnika **18.** Każdy który upadł na ten kamień zostanie rozłuczony na którego- zaś kolwiek upadłby rozłucze na proch go **19.** I szukali arcykapłani i znawcy Pisma (by) położył na Niego ręce w tej godzinie i przestraszyli się ludu poznali bowiem że do nich przykład ten powiedział **20.** I zacząwszy śledzić wysłali szpiegów którzy udają siebie (jako) sprawiedliwych być aby chwyciliby się Go (na) słowie ku wydać Go zwierzchności i władzy namiestnika **21.** I zapytali Go mówiąc Nauczycielu wiemy że poprawnie mówisz i nauczasz i nie bierzesz (według) oblicza ale w prawdzie drogi Boga nauczasz **22.** wolno nam Cezarowi podatek dać czy nie **23.** Dostrzegłszy zaś ich przebiegłość powiedział do nich czemu

Mnie doświadczacie **24**. Pokażcie Mi denara kogo ma obraz i napis odpowiedziawszy zaś powiedzieli Cezara **25**. (On) zaś powiedział im oddajcie zatem (co) Cezara Cezarowi a (co) Boga Bogu **26**. I nie mieli siły chwycić Go (na) wypowiedzi wobec ludu i zdziwiwszy się na odpowiedź Jego zamilkli **27**. Podszedłszy zaś niektórzy (z) saduceuszów którzy sprzeciwiają się powstanie nie być zapytali Go **28**. Mówiąc Nauczycielu Mojżesz napisał nam jeśli kogoś brat umarłby mając żonę i ten bezdzietny umarłby aby wziąłby brat jego żonę i wzbudziłby nasienie bratu jego **29**. Siedmiu więc braci było i pierwszy wziąwszy żonę umarł bezdzietny **30**. i wziął drugi (tę) żonę i ten umarł bezdzietny **31**. I trzeci wziął ją tak samo zaś i siedmiu i nie zostawili dzieci i umarli **32**. Później (po) wszystkich umarła i żona **33**. W więc powstaniu kogo (z) nich staje się żona bowiem siedmiu mieli tę samą żonę **34**. I odpowiedziawszy powiedział im Jezus synowie wieku tego zaślubiają się i są wprowadzani w małżeństwo **35**. zaś zostawszy uznanymi za godnych wieku tego dostąpić i powstania z martwych ani zaślubiają się ani są wprowadzani w małżeństwo **36**. Ani bowiem umrzeć jeszcze mogą równi zwiastunom bowiem są i synowie są Boga powstania synowie będąc **37**. Że zaś są wzbudzani martwi i Mojżesz ujawnił przy krzaku cierniowym jak mówi Pan Bóg Abrahama i Bóg Izaaka i Bóg Jakuba **38**. Bóg zaś nie jest martwych ale żyjących wszyscy bowiem Jemu żyją **39**. Odpowiedziawszy zaś niektórzy (ze) znawców Pisma powiedzieli Nauczycielu dobrze

powiedziałeś **40**. Już nie zaś ośmielali się pytać Go (o) nic **41**. Powiedział zaś do nich jak mówią (odnośnie) Pomazańca synem Dawida być **42**. A sam Dawid mówi w zwoju psalmów powiedział Pan Panu mojemu siadź po prawej stronie mojej **43**. Aż (kiedy)kolwiek położyłbym wrogów twoich (jako) podnózek stóp twoich **44**. Dawid więc Panem Go nazywa i jak syn jego jest **45**. Gdy słucha zaś cały lud powiedział uczniom Jego **46**. Wystrzegajcie się od znawców Pisma chcących chodzić w długich szatach i lubiących pozdrowienia na rynkach i pierwsze siedzenia w zgromadzeniach i pierwsze miejsca na wieczerzach **47**. Którzy objadają domy wdów i pod pretekstem długo modlą się ci otrzymają większy wyrok

Rozdział 21

1. Spojrzawszy do góry zaś zobaczył rzucających dary ich do skarbca bogatych
2. Zobaczył zaś i pewną wdowę ubogą rzucającą tam dwa pieniążki
3. I powiedział prawdziwie mówię wam że wdowa uboga ta więcej (od) wszystkich wrzuciła
4. Wszyscy bowiem ci z co jest w nadmiarze im wrzucili do darów Boga ona zaś z braku jej całe środki na życie które miała wrzuciła
5. I jacyś gdy mówią o świątyni że kamieniami pięknymi i darami jest przystrojona powiedział
6. Te co widzicie przyjdą dni w których nie zostanie zostawiony kamień na kamieniu który nie zostanie zwalony
7. Zapytali zaś Go mówiąc Nauczycielu kiedy więc te będzie (będą) i jaki znak kiedy miałyby te stać się
8. (On) zaś powiedział uważajcie aby nie zostalibyście zwiedzeni liczni bowiem przyjdą w imieniu moim mówiąc że ja jestem i pora

zbliżyła się nie więc poszlibyście za nimi
9. Kiedy zaś usłyszeliście (o) wojnach
i niepokojach nie zostalibyście przerażeni trzeba
bowiem te stać się najpierw ale nie zaraz koniec
10. Wtedy mówił im zostanie wzbudzony naród
na naród i królestwo na królestwo **11.** trzęsienia
ziemi zarówno wielkie po miejscach i głody
i zarazy będą przerażające widoki zarówno
i znaki z nieba wielkie będzie (będą) **12.** Przed
zaś tymi wszystkimi położą na was ręce ich
i będą prześladować wydając do zgromadzeń
i strażnic będąc prowadzonymi przed królów
i namiestników ze względu na imię moje
13. Wyjdzie zaś wam na świadectwo
14. Połóżcie więc w sercach waszych nie
przygotowywać się wcześniej (jak) bronić się
15. Ja bowiem dam wam usta i mądrość której
nie będą mogli odpowiedzieć ani przeciwstawić
się wszyscy będący przeciwnymi wam
16. Zostaniecie wydawani zaś i przez rodziców
i braci i krewnych i przyjaciół i uśmiercą z was
17. I będziecie którzy są nienawidzeni przez
wszystkich z powodu imienia mojego **18.** I włos
z głowy waszej nie zginąłby **19.** W wytrwałości
waszej nabywajcie dusze wasze **20.** Kiedy zaś
zobaczylibyście które jest otoczone przez obozy
wojskowe Jeruzalem wtedy poznajcie że zbliżyło
się spustoszenie jego **21.** Wtedy (ci) w Judei
niech uciekają w góry i (ci) w środku jego niech
opuszczą kraj i (ci) na polach nie niech wchodzić
do niego **22.** gdyż dni ukarania ich są (by) zostać
wypełnione wszystkie które są napisane
23. Biada zaś w łonie mającym i karmiącym
piersią w tych dniach będzie bowiem
konieczność wielka na ziemi i gniew nad ludem

tym **24.** I padną (od) ostrza miecza i zostaną
zniewoleni do wszystkich narodów i Jeruzalem
będzie które jest deptane przez narody aż do
zostałyby wypełnione pory narodów **25.** I będzie
(będą) znaki na słońcu i księżycu i gwiazdach
i na ziemi ściśnięcie narodów w bezradności
szumiącego morza i rozhukanej fali **26.** Gdy
mdleją ludzie ze strachem i oczekiwaniu (tych)
przychodzących na świat zamieszkały bowiem
moce niebios zostaną wstrząśnięte **27.** I wtedy
zobaczą Syna człowieka przychodzącego
w chmurze z mocą i chwałą wielką **28.** Gdy
zaczynają zaś te stawać się wyprostujcie się
i podnieście głowy wasze dlatego, że zbliża się
odkupienie wasze **29.** I powiedział przykład im
zobaczcie figowiec i wszystkie drzewa **30.** Kiedy
pączkowałyby już patrząc z siebie wiecie że już
blisko lato jest **31.** Tak i wy kiedy
zobaczylibyście te stojące się wiedźcie że blisko
jest Królestwo Boga **32.** Amen mówię wam że
nie przeminęłoby (kiedy)kolwiek pokolenie to aż
(kiedy)kolwiek wszystkie stałoby się **33.** Niebo
i ziemia przeminą zaś słowa moje nie
przeminęłyby **34.** Zważcie zaś (na) siebie by
czasem nie zostałyby obciążone wasze serca
w obżarstwie i pijaństwie i troskach życiowych
i nagły na was nadciągnąłby dzień ten **35.** jak
pułapka bowiem przyjdzie na wszystkich
siedzących na obliczu całej ziemi **36.** Czuwajcie
więc w każdej porze prosząc aby zostalibyście
uznani za godnych (by) wymknąć się z tych
wszystkich mającego nastąpić stać się i zostać
stawionymi przed Synem człowieka **37.** Był zaś
dniami w świątyni nauczający zaś nocami
wychodząc nocował na górze która jest

nazywana Oliwną **38**. I cały lud szedł o brzasku do Niego w świątyni słuchać Go

Rozdział 22

1. Zbliżyło się zaś święto Przaśników które jest nazywane Paschą **2**. I szukali arcykapłani i znawcy Pisma jak zabiliby Go bali się bowiem ludu **3**. Wszedł zaś szatan w Judasza który jest przezywany Iskariotą będącego z liczby dwunastu **4**. I odszedłszy wspólnie rozmawiał (z) arcykapłanami i dowódcami straży jak Go wydałby im **5**. I uradowali się i ułożyli się mu srebro dać **6**. I zgodził się i szukał dogodnej chwili (by) wydać Go im z daleka od tłumu **7**. Przyszedł zaś dzień Przaśników w którym trzeba było być ofiarowaną Pascha **8**. I wysłał Piotra i Jana powiedziawszy poszedłszy przygotujcie nam Paschę aby zjedlibyśmy **9**. (Oni) zaś powiedzieli Mu gdzie chcesz byśmy przygotowali **10**. (On) zaś powiedział im oto wszedłszy wy do miasta wyjdzie na spotkanie wam człowiek dzban wody niosący podążcie za nim do domu gdzie wchodzi **11**. I powiecie gospodarzowi (tego) domu mówi ci Nauczyciel gdzie jest gościnny pokój gdzie Paschę z uczniami moimi zjadłbym **12**. I on wam pokaże górny pokój wielki który jest usłany tam przygotujcie **13**. Odszedłszy zaś znaleźli tak, jak powiedział im i przygotowali Paschę **14**. I kiedy stała się godzina położył się i dwanaście wysłanników z Nim **15**. I powiedział do nich pragnieniem zapragnąłem tą Paschę zjeść z wami zanim Mi wycierpieć **16**. Mówię bowiem wam że już dłużej nie zjadłbym z niej aż kiedykolwiek zostałoby wypełnione w Królestwie Boga **17**. A przyjąwszy kielich podziękowawszy

powiedział weźcie to i rozdzielcie sobie **18**. Mówię bowiem wam że nie wypiłbym z plonu winorośli aż kiedykolwiek Królestwo Boga przysłoby **19**. i wziąwszy chleb podziękowawszy połamał i dał im mówiąc to jest ciało moje za was które jest dane to czyńcie dla mojego przypomnienia **20**. tak samo I kielich po spożyć wieczerzę mówiąc ten kielich (to) nowe przymierze we krwi mojej za was która jest wylewana **21**. Jednakże oto ręka wydającego Mnie ze Mną na stole **22**. I wprowadzie Syn człowieka idzie według (tego) co jest ustanowione jednakże biada człowiekowi temu przez którego jest wydawany **23**. A oni zaczęli dociekać razem do siebie kto zatem oby jest z nich to mającym robić **24**. Stała się zaś i chęć do sporu w nich kto (z) nich zdaje się być większy **25**. (On) zaś powiedział im królowie narodów panują (nad) nimi i władzę sprawujący ich darczyńcami są nazywani **26**. Wy zaś nie tak ale większy wśród was niech stanie się jak młodszy i przewodzący jak służący **27**. Kto bowiem większy leżący czy służący czyż nie leżący Ja zaś jestem w środku was jak służący **28**. Wy zaś jesteście którzy wytrwali ze Mną w próbach moim (moich) **29**. I Ja zawieram z wami tak, jak zawarł ze Mną Ojciec mój Królestwo **30**. aby jedlibyście i pilibyście przy stole moim w Królestwie moim i usiedlibyście na tronach sądzący dwanaście plemion Izraela **31**. Powiedział zaś Pan Szymonie Szymonie oto szatan domagał się (by) was przesiać jak pszenicę **32**. Ja zaś poprosiłem co do ciebie aby nie skończyłaby się wiara twoja i ty kiedyś nawróciwszy się utwierdź braci twoich **33**. (On)

zaś powiedział Mu Panie z tobą gotowy jestem i do strażnicy i na śmierć iść **34.** (On) zaś powiedział mówię ci Piotrze nie zapieje dzisiaj kogut zanim niż trzykrotnie wyprzesz się nie znać Mnie **35.** I powiedział im kiedy wysłałem was bez sakiewki i torby i sandałów czy coś byli w niedostatku (oni) zaś powiedzieli nic **36.** Powiedział więc im ale teraz mający sakiewkę niech zabierze podobnie i torbę i nie mający niech sprzeda płaszcz jego i niech kupi miecz **37.** Mówię bowiem wam że już to co jest napisane trzeba zostać dokonanym we Mnie i z bezprawnymi został poczytany i bowiem (to) o Mnie koniec ma **38.** (Oni) zaś powiedzieli Panie oto miecze tu dwa zaś powiedział im wystarczające jest **39.** A wyszedłszy poszedł według zwyczaju na Górę Oliwną podążyli za zaś Nim i uczniowie Jego **40.** Gdy stanął zaś na miejscu powiedział im módlcie się aby nie wejść w próbę **41.** A sam został odsunięty od nich jakby kamienia rzut i położywszy kolana modlił się **42.** mówiąc Ojcze jeśli chcesz odwróć kielich ten ode Mnie jednakże nie wola moja ale Twoja niech stanie się **43.** Został ukazany zaś Mu zwiastun z nieba umacniając Go **44.** A gdy stanął w boju bardziej intensywnie modlił się stał się zaś pot Jego jakby krople krwi schodzące na ziemię **45.** I wstawszy od modlitwy przyszedłszy do uczniów Jego znalazł ich śpiących ze smutku **46.** i powiedział im dlaczego śpicie wstawszy módlcie się aby nie weszlibyście w próbę **47.** Jeszcze zaś On gdy mówi oto tłum i który jest nazywany Judasz jeden (z) dwunastu naprzód poszedł ich i zbliżył się Jezusa (by) pocałować Go **48.** zaś Jezus powiedział mu

Judaszu pocałunkiem Syna człowieka wydajesz **49.** Zobaczywszy zaś (ci) co do Niego co będzie powiedzieli Mu Panie czy uderzymy w mieczu **50.** I uderzył jeden ktoś z nich niewolnika arcykapłana i pozbawił go ucha prawego **51.** Odpowiedziawszy zaś Jezus powiedział zaniechajcie aż do tego i dotknąwszy ucha jego uzdrowił go **52.** Powiedział zaś Jezus do (tych) którzy przybyli do Niego arcykapłanów i dowódców straży świątyni i starszych jak na bandytę wychodźcie z mieczami i kijami **53.** Co dzień gdy jestem Ja z wami w świątyni nie wyciągnęliście rąk na Mnie ale to wasza jest godzina i władza ciemności **54.** Schwytawszy zaś Go poprowadzili i wprowadzili Go do domu arcykapłana zaś Piotr podążał za z dala **55.** Gdy zapalili zaś ogień w środku dziedzińca i gdy razem usiedli oni usiadł Piotr wśród nich **56.** Zobaczywszy zaś go służąca jakaś siedzącego przy świetle i spojrzawszy wprost (na) niego powiedziała i ten z Nim był **57.** (On) zaś wyparł się Go mówiąc kobieto nie znam Go **58.** A po krótkiej inny zobaczywszy go powiedział i ty z nich jesteś zaś Piotr powiedział człowieku nie jestem **59.** i gdy upłynęła jakby godzina jedna inny ktoś upierał się mówiąc na prawdę i ten z Nim był i bowiem Galilejczyk jest **60.** Powiedział zaś Piotr człowieku nie wiem co mówisz i od razu jeszcze gdy mówi on zapiał kogut **61.** A obróciwszy się Pan przypatrzył się Piotrowi i przypomniał sobie Piotr słowo Pana jak powiedział mu że zanim kogut zapiąć wyprzesz się Mnie trzykrotnie **62.** I wyszedłszy na zewnątrz Piotr zapłakał gorzko **63.** A mężowie trzymając Jezusa wykpiłi Go

chłostając **64.** a zakrywszy Go bili Jego twarz i pytali Go mówiąc prorokuj kto jest który uderzył Cię **65.** A inne liczne bluźniąc mówili do Niego **66.** A gdy stał się dzień została zebrana starszyzna ludu arcykapłani zarówno i znawcy Pisma i zaprowadzili Go do Sanhedrynu swojego mówiąc **67.** jeśli Ty jesteś Pomazaniec powiedz nam powiedział zaś im jeśli wam powiedziałbym nie uwierzylibyście **68.** Jeśli zaś i zapytałbym nie odpowiedzcie Mi lub wypuścilibyście **69.** Od teraz będzie Syn człowieka siedzący po prawej strony mocy Boga **70.** Powiedzieli zaś wszyscy Ty więc jesteś Syn Boga (On) zaś do nich powiedział wy mówicie że Ja jestem **71.** (Oni) zaś powiedzieli jaką jeszcze potrzebę mamy świadectwa sami bowiem usłyszeliśmy z ust Jego

Rozdział 23

1. I wstawszy całe mnóstwo ich przyprowadzili Go do Piłata **2.** Zaczęli zaś oskarżać Go mówiąc Tego znaleźliśmy który odwraca naród i zabraniającego Cezarowi podatki dawać mówiącego (o) sobie Pomazańcem królem być **3.** zaś Piłat zapytał Go mówiąc Ty jesteś król Judejczyków (On) zaś odpowiadawszy mu powiedział ty mówisz **4.** zaś Piłat powiedział do arcykapłanów i tłumów żadnej znajduję przyczyny (do kary) w człowieku tym **5.** (Oni) zaś twierdzili z naciskiem mówiąc że podburza lud nauczając po całej Judei zaczawszy od Galilei aż tu **6.** Piłat zaś usłyszawszy (o) Galilei spytał czy (ten) człowiek Galilejczyk jest **7.** i poznawszy że z władzy Heroda jest odesłał Go do Heroda będącego i on w Jerozolimie w tych dniach **8.** zaś Herod zobaczywszy Jezusa

uradował się bardzo był bowiem chcący od znacznego zobaczyć Go z powodu słuchać wiele o Nim i miał nadzieję jakiś znak zobaczyć przez Niego stający się **9.** Pytał zaś Go w słowach dość licznych On zaś nic odpowiedział mu **10.** Stali zaś arcykapłani i znawcy Pisma gwałtownie oskarżając Go **11.** Wzgardziwszy zaś Go Herod z wojskiem jego i wykpiwszy okrywszy Go szatą lśniąca odesłał Go Piłatowi **12.** Stali się zaś przyjaciele zarówno Piłat i Herod w tym dniu między sobą byli wcześniej bowiem we wrogości będąc do siebie **13.** Piłat zaś zwoławszy do siebie arcykapłanów i przywódców i lud **14.** powiedział do nich przyprowadziliście mi człowieka Tego jako zwodzącego lud i oto ja wobec was osądziwszy żadnej znalazłem w człowieku tym przyczyny (do kary) (o) które oskarżacie przeciw Niemu **15.** ale ani Herod odesłałem bowiem was do niego i oto nic zasługujące śmierci jest które jest uczynione (przez) Niego **16.** Skarciwszy więc Go uwolnię **17.** Konieczność zaś miał uwolnić im co święto jednego **18.** Zakrzyknęli zaś wszyscy razem mówiąc usuń Tego wypuść zaś nam Barabasa **19.** który był z powodu rozruchu jakiegoś który stał się w mieście i morderstwa który jest wrzucony do strażnicy **20.** Znów więc Piłat przemówił chcąc uwolnić Jezusa **21.** (Oni) zaś wołali mówiąc ukrzyżuj ukrzyżuj Go **22.** (On) zaś trzeci (raz) powiedział do nich co bowiem złego uczynił Ten żadną przyczynę (do kary) śmierci znalazłem w Nim skarciwszy więc Go uwolnię **23.** (Oni) zaś napierali głosami wielkimi prosząc (by) On zostać ukrzyżowanym i wzmagaly się głosy ich i arcykapłanów **24.** zaś

Piłat zawyrokował stać się prośba ich
25. Uwolnił zaś im z powodu rozruchu i morderstwa który był wrzucony do strażnicy którego prosili zaś Jezusa wydał woli ich
26. I jak odprowadzili Go chwyciwszy Szymona jakiegoś Cyrenejczyka przychodzącego z pola nałożyli mu krzyż (by) nieść za Jezusa
27. Podążało za zaś Nim wielkie mnóstwo ludu i kobiet które i biły się i rozpaczały (nad) Nim
28. Obróciwszy się zaś do nich Jezus powiedział córki Jeruzalem nie płaczcie nade Mną jednakże nad sobą płaczcie i nad dziećmi waszymi
29. gdyż oto przychodzą dni w których powiedzą szczęśliwe bezpłodne i łona które nie urodziły i piersi które nie karmiły **30.** Wtedy zaczną mówić górom padnijcie na nas i wzgórzom przykryjcie nas **31.** Gdyż jeśli w zielone drzewo te czynią w suchym co stałoby się **32.** Byli prowadzeni zaś i inni dwaj złoczyńcy z Nim (by) zostali zabici **33.** I kiedy przyszli na miejsce która jest nazywana Czaszką tam ukrzyżowali Go i złoczyńców tego wprowadzie z prawa tego zaś z lewa **34.** zaś Jezus mówił Ojczy odpuść im nie bowiem wiedzą co czynią rozdzielając zaś szaty Jego rzucili los **35.** I stał lud oglądający wyśmiewali zaś i przywódcy z nimi mówiąc innych uratował niech uratuje siebie jeśli Ten jest Pomazaniec Boga wybrany **36.** Wykpili zaś Go i żołnierze podchodzący i winny ocet przynoszący Mu **37.** i mówiący jeśli Ty jesteś król Judejczyków uratuj siebie **38.** Był zaś i napis który jest napisany nad Nim literami greckimi i łacińskimi i hebrajskimi Ten jest król Judejczyków **39.** Jeden zaś (z tych) którzy zostali powieszeni złoczyńców bluźnił Mu mówiąc jeśli

Ty jesteś Pomazaniec uratuj siebie i nas
40. Odpowiedziawszy zaś inny upomniął go mówiąc ani boisz się ty Boga że w (tym) samym sądzie jesteś **41.** A my wprowadzie sprawiedliwie słuszny bowiem (za) co zrobiliśmy odbieramy Ten zaś nic przewrotnego uczynił **42.** I mówił Jezusie niech zostanie przypomniane Ci (o) mnie Panie kiedy przyszedłbyś do Królestwa Twojego **43.** I powiedział mu Jezus amen mówię ci dzisiaj że Mną będziesz w raju **44.** Była zaś jakby godzina szósta i ciemność stała się na całej ziemi aż do godziny dziewiątej **45.** I zostało zaćmione słońce i została rozdarta zasłona świątyni (przez) środek **46.** I zawoławszy głosem wielkim Jezus powiedział Ojczy w ręce Twoje powierzam ducha mego a te powiedziawszy wydał ostatnie tchnienie **47.** Zobaczywszy zaś setnik (to) co stało się oddał chwałę Bogu mówiąc istotnie człowiek ten sprawiedliwy był **48.** I wszystkie przybywszy razem tłumy na widowisko to oglądając (to) co stało się bijąc się (w) swoje piersi wracały **49.** Stali zaś wszyscy znajomi Jego z daleka i kobiety które współtowarzyszyły Mu od Galilei widzące te **50.** I oto mąż imieniem Józef radny będący mąż dobry i sprawiedliwy **51.** ten nie był zgadzający się z postanowieniem i postępowaniem ich z Arymatei miasta Judejczyków który i oczekiwał i on Królestwa Boga **52.** ten podszedłszy (do) Piłata poprosił (o) ciało Jezusa **53.** I zdjawszy je owinął je płótnem i położył je w grobowcu wykutym w skale gdzie nie był jeszcze nikt który jest położony **54.** I dzień był Dzień Przygotowania i szabat świtał **55.** Które były towarzyszące zaś i kobiety które były razem przychodzące (z) Nim z Galilei

oglądały grobowiec i jak zostało położone ciało Jego **56**. Wróciwszy zaś przygotowały wonności i olejki a wprawdzie szabat były cicho według przykazania

Rozdział 24

1. Zaś pierwszego (dnia) tygodni wczesnym rankiem głębokim przyszły do grobowca niosąc które przygotowały wonności i niektóre z nimi
2. Znalazły zaś kamień który jest odtoczony od grobowca **3**. I wszedłszy nie znalazły ciała Pana Jezusa **4**. I stał się w być wprowadzonymi w niepokój one co do tego i oto dwaj mężowie stanęli obok nich w szatach błyszczących
5. Przestraszone zaś gdy stały się one i gdy skłaniają oblicze do ziemi powiedzieli do nich dlaczego szukacie żyjącego z martwymi **6**. Nie jest tutaj ale został wzbudzony niech zostanie przypomniane wam jak powiedział wam jeszcze będąc w Galilei **7**. mówiąc że trzeba Syn człowieka zostać wydanym w ręce ludzi grzesznych i zostać ukrzyżowanym i trzeciego dnia powstać **8**. i zostały przypomniane im wypowiedzi Jego **9**. I wróciwszy od grobowca oznajmiły te wszystkie jedenastu i wszystkim pozostałym **10**. Były zaś Magdalena Maria i Joanna i Maria Jakuba i pozostałe z nimi które mówiły do wysłanników te **11**. I zostały ukazane przed nimi jakby niedorzeczność wypowiedzi ich i nie uwierzyli im **12**. zaś Piotr wstawszy przybiegł do grobowca i schyliwszy się w dół widzi płótna które są złożone same i odszedł do siebie dziwiąc się (temu) co stało się **13**. I oto dwaj z nich byli idący w tym samym dniu do wioski która jest oddalona stadiów sześćdziesiąt od Jeruzalem której imię Emaus **14**. i oni

rozmawiali do siebie o wszystkich które zdarzyły się tych **15**. I stało się podczas rozmawiać oni i dociekać razem i sam Jezus zbliżywszy się szedł razem z nimi **16**. zaś oczy ich były trzymane (by) nie poznać Go **17**. Powiedział zaś do nich jakie słowa te które wymieniacie do siebie idąc i jesteście ponurzy **18**. Odpowiedziawszy zaś jeden któremu imię Kleofas powiedział do Niego Ty sam przebywasz w Jeruzalem a nie poznałeś co stało się w niej w dniach tych **19**. I powiedział im jakie (oni) zaś powiedzieli Mu co do Jezusa Nazarejczyka który stał się mąż prorok mocny w czynie i słowie przed Bogiem i całym ludem **20**. jak zarówno wydali Go arcykapłani i przywódcy nasi na wyrok śmierci i ukrzyżowali Go **21**. My zaś mieliśmy nadzieję że On jest mający odkupić Izraela ale rzeczywiście z wszystkimi tymi trzeci ten dzień prowadzi dzisiaj od kiedy te stało się **22**. Ale i kobiety pewne z naszych zdumiały nas które stały się wcześniej rano przy grobowcu **23**. A nie znalazłszy ciała Jego przyszły mówiąc i widzenie zwiastunów widzieć którzy mówią On żyć **24**. I odeszli pewni z naszych do grobowca i znaleźli tak jak i kobiety powiedziały Jego zaś nie zobaczyli **25**. I On powiedział do nich o nierozumni i powolni sercem (by) wierzyć we wszystkie które powiedzieli prorocy **26**. Czyż nie te trzeba było wycierpieć Pomazaniec i wejść do chwały Jego **27**. I zacząwszy od Mojżesza i od wszystkich proroków wytłumaczył im we wszystkich Pismach o sobie samym **28**. I zbliżyli się do wioski gdzie szli i On wskazywał dalej iść **29**. I przymusili Go mówiąc zostań z nami gdyż

ku wieczorowi jest i nachylał się dzień i wszedł (by) pozostać z nimi **30**. I stało się w zostać położonym On z nimi wzięwszy chleb pobłogosławił i połamawszy podawał im **31**. Ich zaś zostały otworzone oczy i poznali Go i On niewidzialny stał się od nich **32**. i powiedzieli do siebie czyż nie serce nasze które jest zapalone było w nas jak mówił nam w drodze i jak otwierał nam Pisma **33**. I wstawszy tej samej godziny wrócili do Jeruzalem i znaleźli którzy są zgromadzeni jedenastu i (tych) z nimi **34**. mówiących że został wzbudzony Pan istotnie i został ukazany Szymonowi **35**. I oni wyjaśnili w drodze i jak został poznany im w łamaniu chleba **36**. Te zaś oni gdy mówią sam Jezus stanął w środku nich i mówi im pokój wam **37**. Zostawszy przerażonymi zaś i przestraszonymi którzy stali się uważali (że) ducha widzieć **38**. I powiedział im dlaczego którzy są poruszeni jesteście i dla- czego rozważania wstępują w sercach waszych **39**. Zobaczcie ręce moje i stopy moje że sam Ja jestem dotknijcie Mnie i zobaczcie że duch ciała i kości nie ma tak, jak Mnie widziecie mającego **40**. I to powiedziawszy pokazał im ręce i stopy **41**. Jeszcze zaś gdy nie wierzyli oni z radości i gdy dziwili się powiedział im macie coś jadalnego tutaj **42**. (Oni) zaś podali Mu ryby pieczonej część i z pszczeli plaster miodu **43**. I wzięwszy przed nich zjadł **44**. Powiedział zaś im te słowa które powiedziałem do was jeszcze będąc z wami że trzeba zostać wypełnione wszystkie które są napisane w Prawie Mojżesza i prorokach i psalmach o Mnie **45**. Wtedy otworzył ich umysł (by)

rozumieć Pisma **46**. I powiedział im że tak jest napisane i tak trzeba było wycierpieć Pomazaniecowi i powstać z martwych trzeciego dnia **47**. I zostać ogłoszone w imię Jego nawrócenie i uwolnienie grzechów dla wszystkich narodów poczynawszy od Jeruzalem **48**. Wy zaś jesteście świadkowie tych **49**. I oto Ja wysyłam obietnicę Ojca mojego do was wy zaś siedźcie w mieście Jeruzalem aż kiedy przyobleklibyście się (w) moc z wysokości **50**. Wyprowadził zaś ich na zewnątrz aż do Betanii i podniósłszy ręce Jego pobłogosławił ich **51**. I stało się w błogosławić On ich rozstał się z nimi i został podniesiony do nieba **52**. I oni oddawszy cześć Mu wrócili do Jeruzalem z radością wielką **53**. I byli przez cały w świątyni chwaląc i błogosławiąc Boga amen

Ewangelia Jana

Rozdział 1

1. Na początku było Słowo a Słowo było u Boga i Bóg był Słowo **2**. Ono było na początku u Boga **3**. Wszystkie przez Niego stało się i bez Niego stało się ani jedno co stało się **4**. W Nim życie było a życie było światło ludzi **5**. A światło w ciemności świeci i ciemność nią nie zawładnęła **6**. Stał się człowiek który jest wysłany od Boga imię mu Jan **7**. On przyszedł na świadectwo aby zaświadczyłby o świetle aby wszyscy uwierzyliby przez niego **8**. Nie był on światło ale jedynie zaświadczyłby o świetle **9**. Było światło prawdziwe które oświeca każdego człowieka przychodzącego na świat **10**. Na świecie był i świat przez Niego stał się i świat Go nie poznał **11**. Do swego przyszedł

i swoi Go nie przyjęli **12**. Jak wielu zaś przyjęli Go dał im prawo dziećmi Boga stać się (tym) wierzącym w imię Jego **13**. którzy nie z krwi ani z woli ciała ani z woli mężczyzny ale z Boga zostali zrodzeni **14**. A Słowo ciało stało się i zamieszkało wśród nas i zobaczyliśmy chwałę Jego chwałę jako Jednorodzonego od Ojca pełne łaski i prawdy **15**. Jan świadczy o Nim i wołał mówiąc Ten był o którym powiedziałem (Ten) za mną który przychodzi przede mną stał się bo pierwszy (ode) mnie był **16**. A z pełni Jego my wszyscy otrzymaliśmy i łaskę zamiast łaski **17**. O ile bowiem Prawo przez Mojżesza zostało dane łaska i prawda przez Jezusa Pomazańca stała się **18**. Boga nikt widział kiedykolwiek Jednorodzony Syn będący na piersi Ojca On objawił **19**. A takie jest świadectwo Jana gdy wysłali Judejczycy z Jerozolimy kapłanów i lewitów aby zapytaliby go ty kim jesteś **20**. I wyznał i nie wyparł się i wyznał że nie jestem ja Pomazaniec **21**. I zapytali go kim więc Eliasz jesteś ty i mówi nie jestem prorok jesteś ty i odpowiedział nie **22**. Powiedzieli więc mu kim jesteś aby odpowiedź dalibyśmy (tym) którzy posłali nas co mówisz o sobie **23**. Powiedział ja głos wołającego na pustkowiu prostujcie drogę Pana jak powiedział Izajasz prorok **24**. A (ci) którzy są wysłani byli z faryzeuszów **25**. I zapytali go i powiedzieli mu dlaczego więc zanurzasz jeśli ty nie jesteś Pomazaniec ani Eliasz ani prorok **26**. Odpowiedział im Jan mówiąc ja zanurzam w wodzie pośród zaś was stał którego wy nie znacie **27**. Ten jest za mną przychodzący który przede mną stał się któremu ja nie jestem godny aby rozwiązałbym Jego

rzemyka (u) sandału **28**. Te w Betabarze stało się za Jordanem gdzie był Jan który zanurza **29**. Następnego dnia widzi Jan Jezusa przychodzącego do niego i mówi oto Baranek Boga biorący grzech świata **30**. Ten jest o którym ja powiedziałem za mną przychodzi mąż który przede mną stał się bo pierwszy (ode) mnie był **31**. A ja nie poznałem Go ale aby zostałyby objawiony Izraelowi dla- tego przyszedłem ja w wodzie zanurzając **32**. I poświadczył Jan mówiąc że widziałem Ducha zstępującego jakby gołębica z nieba i pozostał na Nim **33**. A ja nie poznałem Go ale (Ten) który posłał mnie zanurzać w wodzie Ten mi powiedział na kogo- kolwiek zobaczyłbyś Ducha zstępującego i pozostającego na Nim Ten jest zanurzający w Duchu Świętym **34**. I ja widziałem i zaświadczyłem że Ten jest Syn Boga **35**. Następnego dnia znów stał Jan i z uczniów jego dwóch **36**. I przypatrzwszy się (na) Jezusa przechodzącego mówi oto Baranek Boga **37**. I usłyszeli go dwaj uczniowie mówiącego i podążyli za Jezusem **38**. Obróciwszy się zaś Jezus i zobaczywszy ich podążających mówi im czego szukacie zaś powiedzieli Mu Rabbi co jest mówione które jest tłumaczone Nauczycielu gdzie pozostajesz **39**. Mówi im przychodźcie a zobaczcie przyszli i zobaczyli gdzie pozostaje i u Niego pozostali dnia tego godzina zaś była jak dziesiąta **40**. Był Andrzej brat Szymona Piotra jeden z (tych) dwóch którzy usłyszeli od Jana i którzy podążyli za Nim **41**. Szuka on najpierw brata swego Szymona i mówi mu znaleźliśmy Mesjasza co jest które jest tłumaczone Pomazaniec

42. I przyprowadził go do Jezusa
przypatrzwszy się zaś mu Jezus powiedział ty
jesteś Szymon syn Jonasza ty zostaniesz
nazwany Kefas to jest tłumaczone Piotr
43. Następnego dnia chciał Jezus wyjść do
Galilei i znajduje Filipa i mówi (do) niego podąż
za Mną 44. Był zaś Filip z Betsaidy z miasta
Andrzeja i Piotra 45. Znajduje Filip Natanaela
i mówi mu o którym napisał Mojżesz w Prawie
i prorocy znaleźliśmy Jezusa syna Józefa
z Nazaretu 46. I odpowiedział mu Natanael
z Nazaretu może coś dobrego być mówi mu Filip
chodź i zobacz 47. Zobaczył Jezus Natanaela
przychodzącego do Niego i mówi o nim oto
prawdziwie Izraelita w którym oszustwo nie jest
48. Mówi mu Natanael skąd mnie znasz
odpowiedział Jezus i powiedział mu zanim cię
Filip zawołać będącego pod figowcem
zobaczyłem cię 49. Odpowiedział Natanael
i mówi Mu Rabbi Ty jesteś Syn Boga Ty jesteś
Król Izraela 50. Odpowiedział Jezus i powiedział
mu gdyż powiedziałem ci zobaczyłem cię pod
figowcem wierzysz większe niż te zobaczysz
51. I mówi mu amen amen mówię wam od teraz
zobaczycie niebo które jest otwarte i zwiastunów
Boga wstępujących i zstępujących na Syna
człowieka

Rozdział 2

1. A dnia trzeciego wesele stało się w Kanie
Galilejskiej i była matka Jezusa tam 2. Został
zaproszony zaś i Jezus i uczniowie Jego na
wesele 3. A gdy zabrakło wina mówi matka
Jezusa do Niego wina nie mają 4. Mówi jej Jezus
co Mnie i tobie kobieto jeszcze nie przychodzi
godzina moja 5. Mówi matka Jego służącym że

co- kolwiek mówiłby wy uczynicie 6. Były zaś
tam stągwie kamienne sześć które są
umieszczone zgodnie z oczyszczeniem
Judejczyków mieszczących każda miar dwie lub
trzy 7. Mówi im Jezus napełnijcie stągwie wodą
i napełnili je aż po wierzch 8. I mówi im
zaczepnijcie teraz i zanieście staroście i zanieśli
9. Gdy zaś skosztował starosta wody winem
która jest stojąca się a nie wiedział skąd jest zaś
słudzy wiedzieli którzy zaczępnęli wody woła
oblubieńca starosta 10. I mówi mu każdy
człowiek najpierw dobre wino kładzie a gdy
zostaliby upojeni wtedy gorsze ty zachowałeś
dobre wino aż dotąd 11. Taki uczynił początek
znakom Jezus w Kanie Galilejskiej i ukazał
chwałę swoją i uwierzyli w Niego uczniowie
Jego 12. Po- tem zszedł do Kapernaum On
i matka Jego i bracia Jego i uczniowie Jego i tam
pozostali nie- wiele dni 13. A blisko była Pascha
judejska i udał się do Jerozolimy Jezus
14. I znalazł w świątyni sprzedających woły
i owce i gołębie i bankierów siedzących
15. A uczyniwszy bicz ze sznurów wszystkich
wyrzucił ze świątyni zarówno owce i woły
i wymieniającym pieniądze rozsypał monetę
i stoły powywracał 16. A gołębie sprzedającym
powiedział zabierzcie te stąd nie czyńcie (z)
domu Ojca mego dom kupiecki 17. Byli tymi,
którym zostało przypomniane zaś uczniowie
Jego że które jest napisane jest żarliwość (o)
dom Twój pochłonęła Mnie 18. Odpowiedzieli
więc Judejczycy i powiedzieli Mu jakim
znakiem ukazujesz nam że te czynisz
19. Odpowiedział Jezus i powiedział im obalcie
świątynię tę a w trzy dni wzniosę ją

20. Powiedzieli więc Judejczycy czterdzieści i sześć lat została zbudowana świątynia ta a Ty w trzy dni wzniesiesz ją 21. On zaś mówił o świątyni ciała swojego 22. Gdy więc został wzbudzony z martwych byli tymi, którym zostało przypominane uczniowie Jego że to mówił im i uwierzyli Pismu i Słowu które powiedział Jezus 23. Gdy zaś był w Jerozolimie w czasie Paschy w święto wielu uwierzyło w imię Jego widząc Jego znaki które czynił 24. Sam zaś Jezus nie zawierzył siebie im dlatego, że On znać wszystkich 25. i dlatego nie potrzebę miał aby ktoś zaświadczyłby o człowieku sam bowiem poznał co było w człowieku

Rozdział 3

1. Był zaś człowiek z faryzeuszów Nikodem imię mu przywódca judejski 2. Ten przyszedł do Jezusa w nocy i powiedział Mu Rabbi wiemy że od Boga przychodzisz (jako) nauczyciel nikt bowiem takich znaków może czynić jakie Ty czynisz jeśli nie byłby Bóg z nim 3. Odpowiedział Jezus i powiedział mu amen amen mówię ci jeśli nie ktoś zostałby zrodzony na nowo nie może zobaczyć Królestwa Boga 4. Mówi do Niego Nikodem jak może człowiek zostać zrodzonym starzec będąc nie może do łona matki swojej powtórnie wejść i zostać zrodzonym 5. Odpowiedział Jezus amen amen mówię ci jeśli nie ktoś zostałby zrodzony z wody i Ducha nie może wejść do Królestwa Boga 6. Co jest zrodzone z ciała ciało jest a co jest zrodzone z Ducha duch jest 7. Nie zdziwiłbyś się że powiedziałem ci trzeba wam zostać zrodzonymi na nowo 8. Wiatr gdzie chce wieje

i dźwięk jego słyszysz ale nie wiesz skąd przychodzi i gdzie odchodzi tak jest z każdym który jest zrodzony z Ducha 9. Odpowiedział Nikodem i powiedział Mu jak może te stać się 10. Odpowiedział Jezus i powiedział mu ty jesteś nauczyciel Izraela i tych nie wiesz 11. Amen amen mówię ci że co wiemy mówimy i co widzieliśmy świadczymy a świadectwa naszego nie przyjmujecie 12. Jeśli (o) ziemskich sprawach powiedziałem wam a nie wierzycie to, jak jeśli powiedziałbym wam (o) niebiańskich uwierzycie 13. A nikt wstępuje do nieba jeśli nie (Ten) z nieba który zstąpił Syn człowieka który jest w niebie 14. I jak Mojżesz wywyższył węża na pustkowiu tak zostać wywyższonym trzeba Synowi człowieka 15. Aby każdy wierzący w Niego nie zginąłby ale miałby życie wieczne 16. Tak bowiem umiłował Bóg świat że Syna swego Jednorodzonego dał aby każdy wierzący w Niego nie zginąłby ale miałby życie wieczne 17. Nie bowiem wysłał Bóg Syna swego na świat aby sądziłby świat ale aby zostałby zbawiony świat przez Niego 18. (Ten) który wierzy w Niego nie jest sądzony (ten) zaś nie który wierzy już jest osądzony gdyż nie wierzy w imię Jednorodzonego Syna Boga 19. To zaś jest sąd że światło przychodzi na świat i umiłowali ludzie bardziej ciemność niż światło był (były) bowiem niegodziwe ich czyny 20. Każdy bowiem (ten) źle który robi nienawidzi światła i nie przychodzi do światła aby nie zostałby obnażony (zostałyby obnażone) czyny jego 21. (Ten) zaś który czyni prawdę przychodzi do światła aby zostałby ujawniony (zostałyby ujawnione) jego czyny że w Bogu jest

które są dokonane **22**. Po tych przyszedł Jezus i uczniowie Jego do judejskiej ziemi i tam przebywał z nimi i zanurzał **23**. Był zaś i Jan zanurzającym w Ainon blisko Salim gdyż wody wiele było tam i przychodzili i byli zanurzani **24**. Jeszcze nie bowiem był który jest wrzucony do strażnicy Jan **25**. Stał się więc spór między uczniami Jana z Judejczykami o oczyszczenie **26**. I przyszli do Jana i powiedzieli mu Rabbi (ten), który był z tobą za Jordanem o którym ty świadczyłeś oto On zanurza i wszyscy przychodzą do Niego **27**. Odpowiedział Jan i powiedział nie może człowiek wziąć niczego jeśli nie byłoby które jest dane mu z nieba **28**. Sami wy mi świadczycie że powiedziałem nie jestem ja Pomazaniec ale że który jest wysłany jestem przed Nim **29**. (Ten) który ma oblubienicę oblubieniec jest zaś przyjaciel oblubieńca (ten) który stoi i który słucha Go radością raduje się z powodu głosu oblubieńca ta więc radość moja jest wypełniana **30**. Mu trzeba rosnąć ja zaś stawać się mniejszym **31**. (Ten) z góry który przychodzi ponad wszystkimi jest (tym) który jest z ziemi z ziemi jest i po ziemsku mówi (ten) z nieba który przychodzi ponad wszystkimi jest **32**. A co widział i usłyszał o tym świadczy i świadectwa Jego nikt nie przyjmuje **33**. (Ten) który przyjął Jego świadectwo opieczętował że Bóg szczerzy jest **34**. Tego bowiem wysłał Bóg wypowiedzi Boga mówi bez bowiem z miary daje Bóg Ducha **35**. Ojciec miłuje Syna i wszystkie oddał w ręce Jego **36**. (Ten) który wierzy w Syna ma życie wieczne (ten) zaś który nie okazuje posłuszeństwa

Synowi nie zobaczy życia ale gniew Boga pozostaje na nim

Rozdział 4

1. Gdy więc poznał Pan że usłyszeli faryzeusze że Jezus więcej uczniów czyni i zanurza niż Jan **2**. Chociaż Jezus sam nie zanurzał ale uczniowie Jego **3**. Opuścił Judeę i odszedł znów do Galilei **4**. Trzeba było zaś Mu przechodzić przez Samarię **5**. Przychodzi więc do miasta Samarii które jest nazywane Sychar w pobliżu pola które dał Jakub Józef (owi) synowi swemu **6**. Była zaś tam studnia Jakuba więc Jezus który jest strudzony od podróży usiadł tak przy studni godzina była jakby szósta **7**. Przychodzi kobieta z Samarii zaczerpnąć wody mówi jej Jezus daj Mi wypić **8**. Bowiem uczniowie Jego odeszli do miasta aby pożywienie kupiliby **9**. Mówi więc Mu kobieta Samarytanka jak Ty Judejczyk będąc ode mnie wypić prosisz która jest kobietą Samarytanką nie bowiem utrzymują stosunków Judejczycy z Samarytanami **10**. Odpowiedział Jezus i powiedział jej jeśli poznała dar Boga i kim jest mówiący ci daj Mi wypić ty (kiedy)kolwiek prosiłaś Go a dał (kiedy)kolwiek ci wody która jest żywa **11**. Mówi Mu kobieta Panie nie czerpaka masz a studnia jest głęboka skąd więc masz wodę która jest żywa **12**. Czy Ty większy jesteś (od) ojca naszego Jakuba który dał nam studnię i sam z niej pił i synowie jego i trzody jego **13**. Odpowiedział Jezus i powiedział jej każdy pijący z wody tej będzie odczuwał pragnienie znów **14**. Kto- zaś kolwiek wypiłby z wody którą Ja dam mu nie zaznałby pragnienia na wiek ale woda którą dam mu stanie się w nim źródło wody tryskającej w życie

wieczne **15.** Mówi do Niego kobieta Panie daj mi tej wody aby nie odczuwałam pragnienia ani przychodziłam tutaj czerpać **16.** Mówi jej Jezus odchodź zawołaj męża swego i przyjdź tutaj **17.** Odpowiedziała kobieta i powiedziała nie mam męża mówi jej Jezus dobrze powiedziałaś że męża nie mam **18.** Pięciu bowiem mężów miałaś a teraz którego masz nie jest twój mąż to prawdę powiedziałaś **19.** Mówi Mu kobieta Panie widzę że prorok jesteś Ty **20.** Ojcowie nasi na tej górze oddali cześć a wy mówicie że w Jerozolimie jest miejsce gdzie trzeba oddawać cześć **21.** Mówi jej Jezus kobieto uwierz Mi że przychodzi godzina gdy ani na górze tej ani w Jerozolimie będziecie oddawali cześć Ojcu **22.** Wy czcicie (to,) co nie znacie my czcimy (to,) co znamy bo zbawienie od Judejczyków jest **23.** Ale przychodzi godzina i teraz jest gdy prawdziwi czciciele będą oddawali cześć Ojcu w duchu i prawdzie i bowiem Ojciec takich szuka którzy czczą Go **24.** Duch Bóg i (ci) którzy czczą Go w duchu i prawdzie trzeba oddawać cześć **25.** Mówi Mu kobieta wiem że Mesjasz przychodzi który jest nazywany Pomazaniec kiedy przyszedłby On oznajmi nam wszystkie **26.** Mówi jej Jezus Ja jestem mówiący tobie **27.** I na to przyszli uczniowie Jego i zdziwili się że z kobietą mówił żaden jednak powiedział czego szukasz lub dlaczego mówisz z nią **28.** Zostawiła więc stągiew swoją kobieta i odeszła do miasta i mówi ludziom **29.** Chodźcie zobaczcie człowieka który powiedział mi wszystkie jak wiele uczyniłam czy nie On jest Pomazaniec **30.** Wyszli więc z miasta i przychodzili do Niego **31.** W zaś

międzyczasie prosili Go uczniowie mówiąc Rabbi zjedz **32.** (On) zaś powiedział im Ja pokarm mam zjeść którego wy nie znacie **33.** Mówili więc uczniowie do siebie czy ktoś przyniósł Mu zjeść **34.** Mówi im Jezus mój pokarm jest aby czyniłbym wolę (Tego) który posłał Mnie i abym wypełnił Jego dzieło **35.** (Czy) nie wy mówicie że jeszcze cztery miesiące jest a żniwo przychodzi oto mówię wam podnieście oczy wasze i przyjrzyjcie się polom że białe są do żniwa już **36.** A żnący zapłatę przyjmuje i zbiera plon na życie wieczne aby i siejący razem radowałby się i żnący **37.** W bowiem tym słowo jest prawdziwe że inny jest siejący i inny żnący **38.** Ja wysłałem was żąć co nie wy trudziliście się inni trudzili się a wy w trud ich weszliście **39.** Z zaś miasta tego wielu uwierzyło w Niego Samarytan przez słowo kobiety świadczącej że powiedział mi o wszystkim jak wiele uczyniłam **40.** Gdy więc przyszli do Niego Samarytanie prosili Go pozostać u nich i pozostał tam dwa dni **41.** I wielu więcej uwierzyło dzięki Słowu Jego **42.** A także kobiecie mówili że już nie dzięki twojej mowie wierzymy sami bowiem słyszeliśmy i wiemy że Ten jest prawdziwie Zbawiciel świata Pomazaniec **43.** Po zaś dwóch dniach wyszedł stamtąd i odszedł do Galilei **44.** Sam bowiem Jezus poświadczył że prorok we własnej ojczyźnie szacunek nie ma **45.** Gdy więc przyszedł do Galilei przyjęli Go Galilejczycy wszystkie widząc co uczynił w Jerozolimie podczas święta i oni bowiem przyszli na święto **46.** Przyszedł więc Jezus znów do Kany Galilejskiej gdzie uczynił (z)

wody wino i był pewien dworzanin królewski którego syn był słaby w Kapernaum 47. On usłyszawszy że Jezus nadchodzi z Judei do Galilei poszedł do Niego i prosił Go aby zszedłby i uzdrowiłby jego syna był już bliski bowiem umrzeć 48. Powiedział więc Jezus do niego jeśli nie znaków i cudów zobaczylibyście nie uwierzylibyście 49. Mówi do Niego dworzanin królewski Panie zejdź zanim umrzeć dzieciątko moje 50. Mówi mu Jezus idź syn twój żyje i uwierzył człowiek słowu które powiedział mu Jezus i poszedł 51. Jeszcze zaś on gdy schodzi niewolnicy jego wyszli naprzeciw go i oznajmili mówiąc że chłopiec twój żyje 52. Zapytał więc wobec nich (o) godzinę w której lepiej miał się i powiedzieli mu że wczoraj godziny siódmej opuściła go gorączka 53. Poznał więc ojciec że o tej godzinie w której powiedział mu Jezus że syn twój żyje i uwierzył on i dom jego cały 54. Ten znów drugi znak uczynił Jezus przyszedłszy z Judei do Galilei

Rozdział 5

1. Po tych było święto judejskie i wszedł Jezus do Jerozolimy 2. Jest zaś w Jerozolimie przy (Bramie) Owczej sadzawka która jest zwana (po) hebrajsku Betesda pięć portyków mająca 3. W nich leżało mnóstwo wielkie którzy są słabi niewidomych kulawych uschłych czekających (na) wody poruszenie 4. Zwiastun bowiem w stosownej porze schodził do sadzawki i poruszał wodą (ten) więc pierwszy który wszedł po poruszeniu się wody zdrowy stawał się jaką- kolwiek był złożony chorobą 5. Był zaś jakiś człowiek tam trzydzieści i osiem lat mający w słabości 6. Tego zobaczywszy Jezus leżącego

i poznawszy że długim już czasem ma mówi mu chcesz zdrowy stać się 7. Odpowiedział Mu będący słabym Panie człowieka nie mam aby gdy zostałaby poruszona woda wrzuciłby mnie do sadzawki zanim gdy zaś przychodzę ja inny przede mną wchodzi 8. Mówi mu Jezus wstań weź matę swoją i chodź 9. i zaraz stał się zdrowy człowiek i podniósł matę swoją i chodził był zaś szabat w tym dniu 10. Mówili więc Judejczycy (do) który jest uleczonym szabat jest nie wolno ci podnosić maty 11. Odpowiedział im który uczynił mnie zdrowym Ten mi powiedział weź matę swoją i chodź 12. Zapytali więc go kim jest człowiek (ten) który powiedział ci weź matę swoją i chodź 13. zaś który został uzdrowiony nie wiedział kto jest gdyż Jezus oddalił się od tłumu będącego w (tym) miejscu 14. Po tych znajduje go Jezus w świątyni i powiedział mu oto zdrowy stałeś się już więcej nie grzesz aby nie gorsze coś ci stałoby się 15. Odszedł człowiek i oznajmił Judejczykom że Jezus jest (tym) który uczynił go zdrowym 16. I dla- tego prześladowali Jezusa Judejczycy i szukali Go zabić bo te czynił w szabat 17. zaś Jezus odpowiedział im Ojciec mój aż dotąd działa i Ja działam 18. Dla- tego więc bardziej starali się Go Judejczycy zabić bo nie jedynie rozluźnił (rygor) szabatu ale i Ojcem swoim nazywał Boga i tym samym siebie czyniąc Bogiem 19. Odpowiedział więc Jezus i powiedział im amen amen mówię wam nie może Syn czynić od siebie nic jeśli nie coś widziałby (u) Ojca czyniącego co- bowiem kolwiek On czyniłby te i Syn podobnie czyni 20. Bo Ojciec okazuje czułość Synowi i wszystkie ukazuje Mu co sam czyni i większe

niż te pokaże Mu dzieła aby wy podziwialibyście
21. Tak, jak bowiem Ojciec wzbudza martwych i przywraca życie tak i Syn których chce ożywiać
22. Ani bowiem Ojciec sądzi nikogo ale sąd wszelki oddaje Synowi **23.** aby wszyscy szanowaliby Syna tak, jak szanują Ojca nie szanujący Syna nie szanuje Ojca który posłał Go
24. Amen amen mówię wam że Słowo moje słuchający i wierzący (Temu) który posłał Mnie ma życie wieczne i na sąd nie przychodzi ale przeszedł ze śmierci do życia **25.** Amen amen mówię wam że przychodzi godzina i już jest gdy martwi usłyszają głos Syna Boga i (ci) którzy usłyszeli będą żyć **26.** Tak, jak bowiem Ojciec ma życie w sobie tak dał i Synowi życie mieć w sobie **27.** I władzę dał Mu i sąd czynić ponieważ Syn człowieka jest **28.** Nie dziwcie się temu bo przychodzi godzina w której wszyscy w grobowcach usłyszają głos Jego **29.** i wyjdą (ci) dobre którzy uczynili do powstania (do) życia (ci) zaś złe którzy uczynili do powstania (na) sąd **30.** Nie mogę ja czynić od siebie nic tak, jak słyszę sądzę a sąd mój sprawiedliwy jest gdyż nie szukam woli mojej ale woli (Tego) który posłał Mnie Ojca **31.** Jeśli ja świadczyłbym o sobie świadectwo moje nie jest prawdziwe **32.** Inny jest świadczący o Mnie i wiem że prawdziwe jest świadectwo które świadczy o Mnie **33.** Wy wysłaliście do Jana i świadczył prawdzie **34.** Ja zaś nie od człowieka świadectwo przyjmuję ale te mówię aby wy zostalibyście zbawieni **35.** On był lampa która jest zapalona i świecąca wy zaś chcieliście rozweselić się do godziny w świetle Jego **36.** Ja zaś mam świadectwo większe niż Jana gdyż dzieła które

dał Mi Ojciec aby wykonałbym je te dzieła które Ja czynię świadczy (świadczą) o Mnie że Ojciec Mnie wysłał **37.** A (Ten) który posłał Mnie Ojciec On świadczył o Mnie ani głosu Jego słyszeliście kiedykolwiek ani postaci Jego widzieliście **38.** i Słowa Jego nie macie trwającego w was stąd którego wysłał On Temu wy nie wierzycie **39.** Badacie Pisma gdyż wam zdaje się w nich życie wieczne mieć a one są świadczące o Mnie **40.** a nie chcecie przyjść do Mnie aby życie mielibyście **41.** Chwały od ludzi nie przyjmuję **42.** ale poznałem was że miłości Boga nie macie w sobie **43.** ja przyszedłem w imieniu Ojca mojego i nie przyjmujecie Mnie jeśli inny przyszedłby w imieniu własnym tego przyjmiecie **44.** Jak możecie wy uwierzyć chwałę od siebie przyjmujący a chwały od samego Boga nie szukacie **45.** Nie niech wam zdaje się że Ja będę oskarżał was przed Ojcem jest oskarżający was Mojżesz w którym wy pokładacie nadzieję **46.** Jeśli bowiem uwierzyliście Mojżeszowi uwierzyliście (kiedy)kolwiek Mnie o bowiem Mnie on napisał **47.** Jeśli zaś jego pismom nie wierzycie jak moim wypowiedziom uwierzycie

Rozdział 6

1. Po tych odszedł Jezus za morze Galilejskie Tyberiadzkie **2.** I podążał za Nim tłum wielki gdyż widzieli Jego znaki które czynił na którzy są słabi **3.** Wstąpił zaś na wzgórze Jezus i tam usiadł z uczniami Jego **4.** Była zaś blisko Pascha święto judejskie **5.** Podniósłszy więc Jezus oczy i zobaczywszy że wielki tłum przychodzi do Niego mówi do Filipa gdzie kupimy chleba aby zjedliby ci **6.** To zaś mówił poddając próbę go

7. Odpowiedział Mu Filip (za) dwieście denarów chlebow nie wystarczy im aby każdy (z) nich trochę coś otrzymałby 8. Mówi Mu jeden z uczniów Jego Andrzej brat Szymona Piotra 9. Jest chłopczyk jeden tutaj ma pięć chlebow jęczmiennych i dwie rybki ale te co jest na tak wielu 10. Powiedział zaś Jezus uczynicie (by) ludzie rozłożyć się było zaś trawy wiele w (tym) miejscu rozłożyli się więc mężczyźni liczbą jakby pięć tysięcy 11. Wziął zaś chleby Jezus i podziękowawszy rozdał uczniom zaś uczniowie leżącym podobnie i z rybkami tyle, ile chcieli 12. Gdy zaś zostali nakarmieni mówi uczniom Jego zbierzcie które pozostały kawałki aby nie coś zginęłoby 13. Zebrali więc i napełnili dwanaście koszy kawałków z pięciu chlebow jęczmiennych które przekroczył (przekroczyły) jedzącym 14. więc ludzie zobaczywszy jakiego uczynił znaku Jezus mówili że Ten jest prawdziwie Prorok przychodzący na świat 15. Jezus więc poznawszy że zamierzają przyjść i porwać Go aby uczyniliby Go królem oddalił się znów na górę on sam 16. Gdy zaś wieczór stał się zeszli uczniowie Jego nad morze 17. A wszedłszy do łodzi wyruszyli na drugą stronę morza do Kapernaum a ciemność już stała się a nie przyszedł do nich Jezus 18. A także morze wiatrem silnym wiejąc było burzone 19. Przewiosłowawszy więc około stadiów dwudziestu pięciu lub trzydziestu oglądają Jezusa chodzącego po morzu i blisko łodzi stojącego się i przestraszyli się 20. zaś mówi im Ja jestem nie bójcie się 21. Chcieli więc wziąć Go do łodzi a zaraz łódź stała się do ziemi do

której odeszli 22. Następnego dnia tłum stojący po drugiej stronie morza zobaczywszy że łódeczka inna nie była tam jeśli nie jedna ta do której weszli uczniowie Jego i że nie wszedł razem z uczniami Jego Jezus do łódeczki ale sami uczniowie Jego odeszli 23. Inne zaś przybyły łódeczki z Tyberiady blisko (tego) miejsca gdzie zjedli chleb (nad) którym dziękował Pan 24. Gdy więc zobaczył tłum że Jezus nie jest tam ani uczniowie Jego weszli i oni do łódek i przyszedli do Kapernaum szukając Jezusa 25. A znalazłszy Go po drugiej stronie morza powiedzieli Mu Rabbi kiedy tu stałeś się 26. Odpowiedział im Jezus i powiedział amen amen mówię wam szukacie Mnie nie gdyż zobaczyliście znaki ale gdyż zjedliście z chlebow i zostaliście nasyceni 27. Pracujcie nie (o) pokarm który ginie ale (o) pokarm trwający dla życia wiecznego który Syn człowieka wam da Tego bowiem Ojciec opieczętował Bóg 28. Powiedzieli więc do Niego co mielibyśmy czynić aby wypracowaliśmy dziełami Boga 29. Odpowiedział Jezus i powiedział im to jest dzieło Boga aby uwierzylibyście w (Tego), którego wysłał On 30. Powiedzieli więc Mu jaki więc czynisz Ty znak aby zobaczylibyśmy i uwierzylibyśmy Tobie co robisz 31. Ojcowie nasi mannę zjedli na pustkowiu jak jest które jest napisane chleb z nieba dał im zjeść 32. Powiedział więc im Jezus amen amen mówię wam nie Mojżesz dał wam chleb z nieba ale Ojciec mój daje wam chleb z nieba prawdziwy 33. Bo chleb Boga jest (Ten) który zstępuje z nieba i życie dając światu 34. Powiedzieli więc do Niego Panie zawsze daj nam chleba tego

35. Powiedział zaś im Jezus Ja jestem chleb życia przychodzący do Mnie nigdy nie zaznałby głodu a wierzący we Mnie nigdy nie zaznałby pragnienia kiedykolwiek **36.** Ale powiedziałem wam że i widzieliście Mnie i nie wierzycie **37.** Wszystko co daje Mi Ojciec do Mnie przyjdzie a przychodzącego do Mnie nie wyrzuciłbym poza **38.** Bowiem zszedłem z nieba nie aby czyniłbym wolę moją ale wolę (Tego) który posłał Mnie **39.** To zaś jest wola (Tego) którego posłał Mnie Ojca aby wszystko co daje Mi nic zgubiłbym z tego ale wzbudzę to w ostatecznym dniu **40.** Taka zaś jest wola (Tego) który posłał Mnie aby każdy widzący Syna i wierzący w Niego miałby życie wieczne a wzbudzę go Ja (w) ostatnim dniu **41.** Szemrali więc Judejczycy o Nim bo powiedział Ja jestem chleb który zstąpił z nieba **42.** I mówili (czy) nie Ten jest Jezus syn Józefa którego my znamy ojca i matkę jak więc mówi On że z nieba zszedłem **43.** Odpowiedział więc Jezus i powiedział im nie szemrajcie między sobą **44.** Nikt może przyjść do Mnie jeśli nie Ojciec (Ten) który posłał Mnie pociągnąłby go a Ja wzbudzę go (w) ostatecznym dniu **45.** Jest które jest napisane u proroków i będą wszyscy nauczeni (przez) Boga każdy więc (ten) który usłyszał od Ojca i który przyjął pouczenie przychodzi do Mnie **46.** Nie gdyż Ojca ktoś widział jeśli nie będący od Boga Ten widział Ojca **47.** Amen amen mówię wam wierzący we Mnie ma życie wieczne **48.** Ja jestem chleb życia **49.** Ojcowie wasi zjedli mannę na pustkowiu i umarli **50.** ten jest chleb z nieba zstępujący aby ktoś z Niego zjadłby i nie umarłby **51.** Ja jestem chleb żyjący z nieba który

zstąpił jeśli ktoś zjadłby z tego chleba będzie żyć na wiek a chleb zaś który Ja dam ciało moje jest które Ja dam za świata życie **52.** Walczyli więc między sobą Judejczycy mówiąc jak może On nam dać ciało zjeść **53.** Powiedział więc im Jezus amen amen mówię wam jeśli nie zjedlibyście ciała Syna człowieka i napilibyście się Jego krwi nie macie życia w sobie **54.** Jedzący moje ciało i pijący moją krew ma życie wieczne a Ja wzbudzę go (w) ostatecznym dniu **55.** Gdyż ciało moje prawdziwie jest pokarm a krew moja prawdziwie jest napój **56.** Jedzący moje ciało i pijący moją krew we Mnie trwa a Ja w nim **57.** Jak wysłał Mnie żyjący Ojciec a Ja żyję dzięki Ojcu i jedzący Mnie i ten będzie żyć przeze Mnie **58.** To jest chleb z nieba który zstąpił nie tak, jak zjedli ojcowie wasi mannę i umarli jedzący tym chlebem będzie żył na wiek **59.** Te powiedział w zgromadzeniu nauczając w Kapernaum **60.** Wielu więc wysłuchawszy z uczniów Jego powiedzieli twarde jest to słowo kto może go słuchać **61.** Wiedząc zaś Jezus w sobie że szemrzą o tym uczniowie Jego powiedział im to was gorszy **62.** Jeśli więc widzielibyście Syna człowieka wstępującego gdzie był wcześniej **63.** Duch jest ożywiający ciało nie pomaga nic wypowiedzi które Ja mówię wam duch jest i życie jest **64.** Ale są pośród was tacy którzy nie wierzą wiedział bowiem od początku Jezus kim są nie wierzący i kim jest (ten) który wyda Go **65.** I mówił dla- tego powiedziałem wam że nikt może przyjść do Mnie jeśli nie byłoby które jest dane mu od Ojca mojego **66.** Przez to wielu poszło uczniów Jego do tyłu i już nie z Nim

chodziło **67.** Powiedział więc Jezus (do) dwunastu czy i wy chcecie odchodzić **68.** Odpowiedział więc Mu Szymon Piotr Panie do kogo odejdziemy przesłania życia wiecznego masz **69.** A my uwierzyliśmy i poznaliśmy że Ty jesteś Pomazaniec Syn Boga żyjącego **70.** Odpowiedział im Jezus nie Ja was dwunastu wybrałem a z was jeden oszczerca jest **71.** Mówił zaś (odnośnie) Judasza Szymona Iskarioty ten bowiem zamierzał Go wydać jeden będąc z dwunastu

Rozdział 7

1. I chodził Jezus po tych po Galilei nie bowiem chciał po Judei chodzić gdyż usiłowali Go Judejczycy zabić **2.** Było zaś blisko święto judejskie Święto Namiotów **3.** Powiedzieli więc do Niego bracia Jego odejść stąd i odejść do Judei aby i uczniowie Twoi zobaczyliby dzieła Twoje które czynisz **4.** Nikt bowiem w ukrytym coś czyni a usiłuje on w jawności być jeśli te czynisz objaw się światu **5.** Ani bowiem bracia Jego wierzyli w Niego **6.** Mówi więc im Jezus pora moja jeszcze nie jest obecna zaś pora wasza zawsze jest gotowa **7.** Nie może świat nienawidzić was Mnie zaś nienawidzi ponieważ Ja świadczę o nim że czyni jego niegodziwe jest (są) **8.** Wy wejdźcie na święto to Ja jeszcze nie wchodzę na święto to gdyż pora moja jeszcze nie jest wypełniona **9.** Te zaś powiedziawszy im pozostał w Galilei **10.** Gdy zaś wyszli bracia Jego wówczas i On poszedł na święto nie jawnie ale jak w ukryciu **11.** więc Judejczycy szukali Go w święto i mówili gdzie jest On **12.** I szemranie liczne o Nim było w tłumach (ci) wprawdzie mówili że dobry jest inni zaś mówili nie ale

zwodzi tłum **13.** Nikt jednak otwarcie mówił o Nim z powodu strachu (przed) Judejczykami **14.** Już zaś święta które jest w połowie wszedł Jezus do świątyni i nauczał **15.** I dziwili się Judejczycy mówiąc jak On Pisma zna nie ucząc się **16.** Odpowiedział im Jezus i powiedział Moja nauka nie jest moja ale (Tego) który posłał Mnie **17.** Jeśli ktoś chciałby wolę Jego czynić pozna o nauce czy z Boga jest czy Ja od siebie mówię **18.** Od siebie mówiący chwały własnej szuka zaś szukający chwały (Tego) który posłał go ten szczerzy jest i niesprawiedliwość w Nim nie jest **19.** (Czy) nie Mojżesz dał wam Prawo a nikt z was czyni Prawa dlaczego Mnie usiłujecie zabić **20.** Odpowiedział tłum i powiedział demona masz kto cię usiłuje zabić **21.** Odpowiedział Jezus i powiedział im jedno dzieło uczyniłem i wszyscy dziwicie się **22.** Dlatego Mojżesz dał wam obrzezanie nie że od Mojżesza jest ale od ojców i w szabat obrzezujecie człowieka **23.** Jeśli obrzezanie przyjmuje człowiek w Szabat aby nie zostałyby naruszone Prawo Mojżesza (na) Mnie burzycie się że całego człowieka zdrowym uczyniłem w szabat **24.** Nie sądzcie według pozoru ale sprawiedliwym sądem osądzcie **25.** Mówili więc niektórzy z mieszkańców Jerozolimy nie Ten jest którego usiłują zabić **26.** A oto jawnie mówi i niczego Mu mówią czyżby prawdziwie poznali przywódcy że On jest prawdziwie Pomazaniec **27.** Ale Ten wiemy skąd jest zaś Pomazaniec gdy przychodziłby nikt zna skąd jest **28.** Zawołał więc w świątyni nauczając Jezus i mówiąc i Mnie znacie i wiecie skąd jestem a od siebie nie przyszedłem ale jest prawdziwy (Ten) który

posłał Mnie którego wy nie znacie **29**. Ja zaś znam Go ponieważ od Niego jestem i On Mnie wysłał **30**. Usiłowali więc Go schwytać a nikt położył na Nim ręki gdyż jeszcze nie przyszła godzina Jego **31**. Wielu zaś z tłumu uwierzyło w Niego i mówiło że Pomazaniec gdy przyszedłby czy nie więcej znaków tych uczyni niż Ten uczynił **32**. Usłyszeli faryzeusze tłum szemrzący o Nim te i wysłali faryzeusze i arcykapłani podwładnym aby schwytaliby Go **33**. Powiedział więc im Jezus jeszcze krótki czas z wami jestem a odchodzę do (Tego) który posłał Mnie **34**. Będziecie szukać Mnie i nie znajdziecie a gdzie jestem Ja wy nie możecie przyjść **35**. Powiedzieli więc Judejczycy do siebie gdzie On ma iść że my nie znajdziemy Go czy do rozproszenia greckiej zamierza iść i nauczać Greków **36**. Co jest to słowo które powiedział będziecie szukać Mnie i nie znajdziecie a gdzie jestem Ja wy nie możecie przyjść **37**. W zaś ostatnim dniu wielkim święta stanął Jezus i głośno zawołał mówiąc jeśli ktoś pragnąłby niech przychodzi do Mnie i niech pije **38**. Wierzący we Mnie jak powiada Pismo rzeki z wnętrza jego popłyną wody żyjące **39**. To zaś powiedział o Duchu którego mieli wziąć (ci) którzy wierzą w Niego jeszcze nie bowiem był Duch Święty gdyż Jezus jeszcze nie został wślawiony **40**. Wielu więc z tłumu usłyszawszy (to) słowo mówili On jest prawdziwie Prorok **41**. Inni mówili to jest Pomazaniec inni zaś mówili czy bowiem z Galilei Pomazaniec przychodzi **42**. Czyż Pismo powiedziało że z nasienia Dawida i z Betlejem wioski gdzie był Dawid Pomazaniec przychodzi **43**. Rozdarcie

więc w tłumie stał się z powodu Niego **44**. Niektórzy zaś chcieli z nich schwytać Go ale nikt położył na Niego rąk **45**. Przyszli więc podwładni do arcykapłanów i faryzeuszków i powiedzieli im że dla- czego nie przyprowadziliście Go **46**. Odpowiedzieli podwładni nigdy tak mówił człowiek jak Ten człowiek **47**. Odpowiedzieli więc im faryzeusze czy i wy jesteście zwiedzeni **48**. Czy ktoś z przywódców uwierzył w Niego lub z faryzeuszków **49**. Ale tłum ten nie znający Prawa przekłēci są **50**. Mówi Nikodem do nich który przyszedł w nocy do Niego jeden będący z nich **51**. Czy Prawo nasze sędzi człowieka jeśli nie usłyszałoby od Niego najpierw i poznałoby co czyni **52**. Odpowiedzieli i powiedzieli Mu czy i ty z Galilei jesteś zbadaj i zobacz że prorok z Galilei nie jest wzbudzony **53**. I poszedł każdy do domu swojego

Rozdział 8

1. Jezus zaś poszedł na Górę Oliwną
2. Wczesnym rankiem zaś znów przybył do świątyni i cały lud przychodził do Niego a usiadłszy nauczał ich **3**. Prowadzą zaś znawcy Pisma i faryzeusze do Niego kobietę na cudzołóstwie która jest schwytana i postawiwszy ją na środku **4**. Mówią Mu Nauczycielu ta kobieta została schwytana (na) samym uczynku który jest cudzołóstwem **5**. W zaś Prawie Mojżesz nam przykazał takie być kamienowanymi Ty więc co mówisz **6**. To zaś mówili poddając próbie Go aby mieliby (za co) oskarżać Go zaś Jezus w dół schyliwszy się palcem pisał na ziemi nie zwracając uwagi **7**. Gdy zaś nalegali pytając Go podniósłszy się

powiedział do nich bezgrzeszny (z) was pierwszy kamień na nią niech rzuci **8**. I znów w dół schyliwszy się pisał na ziemi **9**. zaś usłyszawszy i przez sumienie będąc zawstydzonymi wychodzili jeden po jednym począwszy od starszych aż (do) ostatnich i został pozostawiony sam Jezus i (ta) kobieta na środku która stoi **10**. Podniósłszy się zaś Jezus i nikogo zobaczywszy oprócz kobiety powiedział jej kobieto gdzie są ci oskarżyciele twoi nikt cię potępił **11**. (Ona) zaś odpowiedziała nikt Panie powiedział zaś jej Jezus ani Ja cię potępiam idź i już więcej nie grzesz **12**. Znów więc Jezus im powiedział mówiąc Ja jestem światło świata podążający za Mną nie będzie chodził w ciemności ale będzie mieć światło życia **13**. Powiedzieli więc Mu faryzeusze Ty o sobie świadczysz świadectwo Twoje nie jest prawdziwe **14**. Odpowiedział Jezus i powiedział im nawet jeśli Ja świadczyłbym o sobie prawdziwe jest świadectwo moje gdyż wiem skąd przyszedłem i gdzie odchodzę wy zaś nie wiecie skąd przychodzę i gdzie odchodzę **15**. Wy według ciała sądzącie Ja nie sędzę nikogo **16**. A jeśli sądziłbym zaś Ja sąd mój prawdziwy jest gdyż sam nie jestem ale Ja i (Ten) który posłał Mnie Ojciec **17**. i w Prawie zaś waszym jest napisane że dwóch ludzi świadectwo prawdziwe jest **18**. Ja jestem świadczący o sobie i świadczy o Mnie (Ten) który posłał Mnie Ojciec **19**. Mówili więc Mu gdzie jest Ojciec Twój odpowiedział Jezus ani Mnie znacie ani Ojca mego jeśli Mnie poznaliście i Ojca mego poznaliście (kiedy)kolwiek **20**. Te wypowiedzi powiedział Jezus w skarbcu

nauczając w świątyni i nikt schwytał Go gdyż jeszcze nie przyszła godzina Jego **21**. Powiedział więc znowu im Jezus Ja odchodzę i będziecie szukać Mnie i w grzechu waszym umrzecie gdzie Ja odchodzę wy nie możecie przyjść **22**. Mówili więc Judejczycy czy zabije siebie że mówi gdzie Ja odchodzę wy nie możecie przyjść **23**. I powiedział im wy z niskości jesteście Ja z wysoka jestem wy ze świata tego jesteście Ja nie jestem ze świata tego **24**. Powiedziałem więc wam że umrzecie w grzechach waszych jeśli bowiem nie uwierzylibyście że Ja jestem umrzecie w grzechach waszych **25**. Mówili więc Mu Ty kim jesteś i powiedział im Jezus (na) początku to co i mówię wam **26**. Wiele mam o was mówić i sądzić ale (Ten) który posłał Mnie prawdziwy jest a Ja co usłyszałem od Niego te mówię do świata **27**. Nie poznali że (o) Ojcu im mówił **28**. Powiedział więc im Jezus gdy wywyższylibyście Syna człowieka wtedy poznacie że Ja jestem i z siebie czynię nic ale tak, jak nauczył Mnie Ojciec mój te mówię **29**. A (Ten) który posłał Mnie ze Mną jest nie zostawił Mnie samego Ojciec gdyż Ja podobające się Mu czynię zawsze **30**. Te On gdy mówi wielu uwierzyło w Niego **31**. Mówił więc Jezus do (tych) którzy uwierzyli Mu Judejczyków jeśli wy wytrwalibyście w Słowie moim prawdziwie uczniowie moi jesteście **32**. i poznacie prawdę a prawda wyzwoli was **33**. Odpowiedzieli Mu nasienie Abrahama jesteśmy i niczymi jesteśmy niewolnikami kiedykolwiek jak Ty mówisz że wolni staniecie się **34**. Odpowiedział im Jezus amen amen mówię wam że każdy czyniący grzech niewolnik

jest grzechu **35**. zaś niewolnik nie zostaje w domu na wiek syn zostaje na wiek **36**. Jeśli więc Syn was wyzwoliłby istotnie wolni będziecie **37**. Wiem że nasienie Abrahama jesteście ale usiłujecie Mnie zabić gdyż Słowo moje nie ma miejsca w was **38**. Ja co widziałem u Ojca mojego mówię i wy więc co widzieliście od ojca waszego czynicie **39**. Odpowiedzieli i powiedzieli Mu ojciec nasz Abraham jest mówi im Jezus jeśli dzieci Abrahama byliście dzieła Abrahama uczyniliście (kiedy)kolwiek **40**. Teraz zaś usiłujecie Mnie zabić człowieka który prawdę wam mówię którą usłyszałem od Boga to Abraham nie uczynił **41**. Wy czynicie uczynki ojca waszego powiedzieli więc Mu my z nierządu nie jesteśmy zrodzeni jednego ojca mamy Boga **42**. Powiedział im Jezus jeśli Bóg Ojciec wasz był miłowaliście (kiedy)kolwiek Mnie Ja bowiem od Boga wyszedłem i przychodzę ani bowiem od siebie przyszedłem ale On Mnie wysłał **43**. Dla- czego mowy mojej nie znacie gdyż nie możecie słuchać Słowa mojego **44**. Wy z ojca oszczercy jesteście i (w) pożądliwościach ojca waszego chcecie czynić on morderca był od początku i w prawdzie nie pozostał gdyż nie jest prawda w nim gdy mówiłby kłamstwo z własnych mówi gdyż kłamca jest i ojciec jego **45**. Ja zaś gdyż prawdę mówię nie wierzycie Mi **46**. Kto z was upomina Mnie za grzech jeśli zaś prawdę mówię dla- czego wy nie wierzycie Mi **47**. Będący z Boga wypowiedzi Boga słucha dla- tego wy nie słuchacie że z Boga nie jesteście **48**. Odpowiedzieli więc Judejczycy i powiedzieli Mu nie dobrze mówimy my że Samarytanin

jesteś Ty i demona masz **49**. Odpowiedział Jezus Ja demona nie mam ale szanuję Ojca mojego a wy znieważacie Mnie **50**. Ja zaś nie szukam chwały mojej jest szukający i sądzący **51**. Amen amen mówię wam jeśli ktoś Słowo moje zachowałby śmierci nie zobaczyłby na wiek **52**. Powiedzieli więc Mu Judejczycy teraz poznaliśmy że demona masz Abraham umarł i prorocy a Ty mówisz jeśli ktoś Słowo moje zachowałby nie skosztuje śmierci na wiek **53**. Czy Ty większy jesteś (od) ojca naszego Abrahama który umarł i prorocy umarli kim siebie Ty czynisz **54**. Odpowiedział Jezus jeśli Ja chwałę siebie chwała moja niczym jest jest Ojciec mój chwalcący Mnie (o) którym wy mówicie że Bóg wasz jest **55**. I nie znacie Go Ja zaś znam Go a jeśli powiedziałbym że nie znam Go będę podobny do was kłamca ale znam Go i Słowo Jego zachowuję **56**. Abraham ojciec wasz rozweselił się że zobaczyłby dzień mój i zobaczył i uradował się **57**. Powiedzieli więc Judejczycy do Niego pięćdziesięciu lat jeszcze nie masz i Abrahama widziałeś **58**. Powiedział im Jezus amen amen mówię wam zanim Abraham być postawionym Ja jestem **59**. Podnieśli więc kamienie aby rzuciliby w Niego Jezus zaś został ukryty i wyszedł ze świątyni przeszedłszy przez środek ich i odszedł tak

Rozdział 9

1. A przechodząc zobaczył człowieka niewidomego od urodzenia 2. I zapytali Go uczniowie Jego mówiąc Rabbi kto zgrzeszył on czy rodzice jego tak, że niewidomy zostałby urodzony 3. Odpowiedział Jezus ani ten

zgrzeszył ani rodzice jego ale aby zostałyby objawiony (zostałyby objawione) dzieła Boga w nim **4**. Mi trzeba wykonywać dzieła (Tego) który posłał Mnie dopóki dzień jest nadchodzi noc gdy nikt może działać **5**. Kiedy na świecie byłbym światło jestem świata **6**. Te powiedziawszy splunął na ziemię i uczynił błoto ze śliny i nałożył błoto na oczy niewidomego **7**. I powiedział mu odchódź obmyj się w sadzawce Syloe co jest tłumaczone który jest wysłany odszedł więc i obmył się i przyszedł widząc **8**. więc sąsiedzi i widujący go przedtem że niewidomy był mówili nie to jest siadujący i żebrzący **9**. Inni mówili że ten jest inni zaś że podobny mu jest on mówił że ja jestem **10**. Mówili więc mu jak zostały otworzone twoje oczy **11**. Odpowiedział on i powiedział człowiek który jest nazywany Jezus błoto uczynił i nałożył na moje oczy i powiedział mi odchódź do sadzawki Syloe i obmyj się odszedłszy zaś i umywszy się przejrzałem **12**. Powiedzieli więc mu gdzie jest On mówi nie wiem **13**. Prowadzą go do faryzeuszy dopiero co niewidomego **14**. Był zaś szabat gdy błoto uczynił Jezus i otworzył jego oczy **15**. Znów więc pytali go i faryzeusze w jaki sposób przejrzał zaś powiedział im błoto nałożył na oczy mi i obmyłem się i widzę **16**. Mówili więc z faryzeuszów niektórzy Ten człowiek nie jest od Boga bo szabat nie zachowuje inni mówili jak może człowiek grzeszny takie znaki czynić i rozdarcie było wśród nich **17**. Mówią (do) niewidomego znowu ty co mówisz o Nim że otworzył twoje oczy (on) zaś powiedział że Prorok jest **18**. Nie uwierzyli więc Judejczycy

o nim że niewidomy był i przejrzał aż kiedy zawołali rodziców jego (tego) który przejrzał **19**. I zapytali ich mówiąc to jest syn wasz o którym wy mówicie że niewidomy został zrodzony jak więc teraz widzi **20**. Odpowiedzieli im rodzice jego i powiedzieli wiemy że to jest syn nasz i że niewidomy został zrodzony **21**. Jak zaś teraz widzi nie wiemy lub kto otworzył jego oczy my nie wiemy on swoje lata ma jego zapytajcie on o sobie powie **22**. Te powiedzieli rodzice jego gdyż bali się Judejczyków już bowiem ułożyli się Judejczycy że jeśli ktoś Go wyznałby Pomazańcem wyłączony ze zgromadzenia stałby się **23**. Dla- tego rodzice jego powiedzieli że swoje lata ma jego zapytajcie **24**. Zawołali więc (z) drugi raz człowieka który był niewidomy i powiedzieli mu oddaj chwałę Bogu my wiemy że człowiek ten grzeszny jest **25**. Odpowiedział więc on i powiedział jeśli grzeszny jest nie wiem jedno wiem że niewidomy będąc teraz widzę **26**. Powiedzieli zaś mu znowu co uczynił ci jak otworzył tobie oczy **27**. Odpowiedział im powiedziałem wam już i nie słuchaliście co znowu chcecie słyszeć czy i wy chcecie Jego uczniowie zostać **28**. Znieważyli więc go i powiedzieli ty jesteś uczeń Jego my zaś Mojżesza jesteśmy uczniowie **29**. My wiemy że (do) Mojżesza mówił Bóg Ten zaś nie wiemy skąd jest **30**. Odpowiedział człowiek i powiedział im w bowiem tym dziwne jest że wy nie wiecie skąd jest a otworzył mi oczy **31**. Wiemy zaś że grzeszników Bóg nie słucha ale jeśli ktoś pobożny byłby i wolę Jego czyniłby tego słucha **32**. Od wieku nie zostało usłyszane

że otworzył ktoś oczy niewidomemu który jest urodzony **33**. Jeśli nie był On z Boga nie mógł czynić nic **34**. Odpowiedzieli i powiedzieli mu w grzechach ty zostałeś zrodzony cały i ty nauczasz nas i wyrzucili go poza **35**. Usłyszał Jezus że wyrzucili go poza i znalazłszy go powiedział mu ty wierzysz w Syna Boga **36**. Odpowiedział on i powiedział kto jest Panie aby uwierzyłbym w Niego **37**. Powiedział zaś mu Jezus i widziałeś Go i mówiący z tobą Nim jest **38**. (On) zaś powiedział wierzę Panie i oddał cześć Mu **39**. I powiedział Jezus na sąd Ja na świat ten przyszedłem aby nie widzący przejrzeliby i widzący niewidomi staliby się **40**. I usłyszeli z faryzeuszy ci będący z Nim i powiedzieli Mu czy i my niewidomi jesteśmy **41**. Powiedział im Jezus jeśli niewidomi byliście nie (kiedy)kolwiek mieliście grzechu teraz zaś mówicie że widzimy więc grzech wasz trwa

Rozdział 10

1. Amen amen mówię wam nie wchodzący przez drzwi do zagrody owiec ale wchodzący skądinąd ten złodziej jest i bandyta **2**. zaś wchodzący przez drzwi pasterz jest owiec **3**. Temu odźwierny otwiera i owce głosu jego słucha (słuchają) i swoje owce nazywa po imieniu i wyprowadza je **4**. I gdy swoje owce wypuściłby przed nimi idzie i owce (za) Nim podąża (podążają) gdyż poznają głos jego **5**. (Za) obcym zaś nie podążyłyby ale uciekną od niego ponieważ nie poznają obcych głosu **6**. Taką przypowieść powiedział im Jezus oni zaś nie poznali czym było co mówił im **7**. Powiedział więc znów im Jezus amen amen mówię wam że Ja jestem drzewo owiec **8**. Wszyscy ilu przede

Mną przyszli złodzieje są i bandyci ale nie posłuchały ich owce **9**. Ja jestem drzewo przeze Mnie jeśli ktoś wszedłby zostanie zbawiony i wejdzie i wyjdzie i pastwisko znajdzie **10**. Złodziej nie przychodzi jeśli nie aby ukraśćby i zarzynąłby i straciłby Ja przyszedłem aby życie miałyby i obfite miałyby **11**. Ja jestem pasterz dobry pasterz dobry życie jego kładzie za owce **12**. Najemnik zaś i nie będący pasterz którego nie są owce własne widzi wilka przychodzącego i opuszcza owce i ucieka i wilk porywa je i rozprasza owce **13**. zaś najemnik ucieka ponieważ najemnik jest i nie martwi się on o owce **14**. Ja jestem pasterz dobry i znam moje i jestem znany przez moje **15**. Tak, jak zna Mnie Ojciec i Ja znam Ojca i życie moje kładę za owce **16**. I inne owce mam które nie jest (są) z zagrody tej i te mi trzeba przyprowadzić i głosu mojego będą słuchać i stanie się jedno stado jeden pasterz **17**. Dla- tego Ojciec Mnie miłuje że Ja kładę życie moje aby znowu otrzymałbym je **18**. Nikt zabiera go ode Mnie ale Ja kładę je z siebie władzę mam położyć je i władzę mam znów odebrać je takie przykazanie otrzymałem od Ojca mojego **19**. Rozdarcie więc znów stało się między Judejczykami z powodu słów tych **20**. Mówili zaś liczni z nich demona ma i szaleje dlaczego Go słuchacie **21**. Inni mówili te wypowiedzi nie jest (są) który jest opętany przez demona czy demon może niewidomym oczy otwierać **22**. Stało się (Stały się) zaś poświęcenia w Jerozolimie i zima była **23**. I przechadzał się Jezus w świątyni w portyku Salomona **24**. Otoczyli więc Go Judejczycy i mówili Mu aż do kiedy duszę (dusze) nasze

trzymasz jeśli Ty jesteś Pomazaniec powiedz nam otwarcie **25.** Odpowiedział im Jezus powiedziałem wam i nie wierzycie dzieła których Ja czynię w imieniu Ojca mego te świadczy (świadczą) o Mnie **26.** ale wy nie wierzycie nie bowiem jesteście z owiec moich jak powiedziałem wam **27.** Owce moje głosu mego słucha (słuchają) i Ja znam je i podążają za Mną **28.** I Ja życie wieczne daję im i nie zginęłyby na wiek i nie porwie ktoś ich z ręki Mojej **29.** Ojciec mój który dał Mi większy (od) wszystkich jest i nikt może porwać z ręki Ojca mego **30.** Ja i Ojciec jedno jesteśmy **31.** Podnieśli więc znów kamienie Judejczycy aby ukamienowaliby Go **32.** Odpowiedział im Jezus wiele dobrych dzieł pokazałem wam od Ojca mego z powodu jakiego (z) tych dzieła kamienujecie Mnie **33.** Odpowiedzieli Mu Judejczycy mówiąc za dobre dzieło nie kamienujemy Cię ale za bluźnierstwo i że Ty człowiek będąc czynisz siebie Bogiem **34.** Odpowiedział im Jezus nie jest które jest napisane w Prawie waszym Ja powiedziałem bogowie jesteście **35.** Jeśli (o) tych powiedział bogami do których Słowo Boga stało się i nie może zostać rozwiązane Pismo **36.** którego Ojciec poświęcił i wysłał na świat wy mówicie że bluźnisz gdyż powiedziałem Syn Boga jestem **37.** Jeśli nie czynię dzieł Ojca mego nie wierzcie Mi **38.** jeśli zaś czynię i jeśli Mi nie wierzylibyście dziełom uwierzcie aby poznalibyscie i uwierzylibyscie że we Mnie Ojciec i Ja w Nim **39.** Usiłowali więc znów Go schwytać i uszedł z ręki ich **40.** I odszedł znów za Jordan na miejsce gdzie był Jan przedtem

zanurzając i pozostał tam **41.** A wielu przyszło do Niego i mówiło że Jan wprowadził znaku uczynił żadnego wszystkie zaś ile powiedział Jan o Tym prawdziwe było **42.** I uwierzyło wielu tam w Niego

Rozdział 11

1. Był zaś pewien będący słabym Łazarz z Betanii z wioski Marii i Marty siostry jej **2.** Była zaś Maria (tą) która namaściła Pana olejkim i która wytarła stopy Jego włosami jej której brat Łazarz był słaby **3.** Wysłały więc siostry do Niego mówiąc Panie oto którego lubisz jest słaby **4.** Usłyszawszy zaś Jezus powiedział ta słabość nie jest na śmierć ale dla chwały Boga aby zostałby wstawiony Syn Boga przez nią **5.** Miłował zaś Jezus Martę i siostrę jej i Łazarza **6.** Gdy więc usłyszał że jest słaby wtedy wprowadził pozostał w którym był miejscu dwa dni **7.** Następnie po- tem mówi uczniom poszlibyśmy do Judei znów **8.** Mówią Mu uczniowie Rabbi dopiero usiłowali Cię ukamienować Judejczycy i znów odchodzisz tam **9.** Odpowiedział Jezus czy nie dwanaście są (jest) godzin (w) dniu jeśli ktoś chodziłby w dniu nie potyka się gdyż światło świata tego widzi **10.** Jeśli zaś ktoś chodziłby w nocy potyka się ponieważ światło nie jest w nim **11.** Te powiedział i po- tem mówi im Łazarz przyjaciel nasz jest uspiiony ale idę aby zbudziłbym go **12.** Powiedzieli więc uczniowie Jego Panie jeśli jest uspiiony zostanie uratowany **13.** Powiedział zaś Jezus o śmierci jego oni zaś uważali że o zaśnięciu snem mówi **14.** Wtedy więc powiedział im Jezus otwarcie Łazarz umarł **15.** i raduję się ze względu na was aby

uwierzylibyście gdyż nie byłem tam ale poszlibyśmy do niego **16.** Powiedział więc Tomasz który jest nazywany Didymos (do) współuczniów poszlibyśmy i my aby umarlibyśmy z nim **17.** Przyszedszy więc Jezus znalazł go cztery dni już mającego się w grobowcu **18.** Była zaś Betania blisko Jerozolimy jak na stadiów piętnaście **19.** i wielu z Judejczyków przyszło do około Marty i Marii aby pocieszyliby je co do brata ich **20.** więc Marta jak usłyszała że Jezus przychodzi wyszła naprzeciw Mu Maria zaś w domu siedziała **21.** Powiedziała więc Marta do Jezusa Panie jeśli byłeś tutaj brat mój nie (kiedy)kolwiek zmarł **22.** Ale i teraz wiem że jak- kolwiek poprosiłbyś Boga da Ci Bóg **23.** Mówi jej Jezus powstanie brat twój **24.** Mówi Mu Marta wiem że powstanie przy powstaniu w ostatni dzień **25.** Powiedział jej Jezus Ja jestem powstanie i życie wierzący we Mnie i jeśli umarłby będzie żyć **26.** i każdy żyjący i wierzący we Mnie nie umarłby na wiek wierzysz temu **27.** Mówi Mu tak Panie ja wierzę że Ty jesteś Pomazaniec Syn Boga na świat przychodzący **28.** A te powiedziawszy odeszła i zawołała Marię siostrę jej potajemnie powiedziawszy Nauczyciel jest tu i woła ciebie **29.** Ta jak usłyszała jest wzbudzona szybko i przychodzi do Niego **30.** Jeszcze nie zaś przyszedł Jezus do wioski ale był w miejscu gdzie spotkała Go Marta **31.** więc Judejczycy będący z nią w domu i pocieszający ją zobaczywszy Marię że szybko powstała i wyszła podążyli za nią mówiąc że odchodzi do grobowca aby zapłakała tam **32.** więc Maria gdy przyszła gdzie był Jezus zobaczywszy Go

upadła do stóp Jego mówiąc Mu Panie jeśli byłeś tu nie (kiedy)kolwiek umarł mój brat **33.** Jezus więc jak zobaczył ją płaczącą i (tych) którzy przyszli z nią Judejczyków płaczących rozrzewnił się (w) duchu i poruszył (w) sobie **34.** i powiedział gdzie położyliście go mówią Mu Panie chodź i zobacz **35.** Zapłakał Jezus **36.** Mówili więc Judejczycy oto jak lubił go **37.** Niektórzy zaś z nich powiedzieli nie mógł Ten który otworzył oczy niewidomemu uczynić aby i ten nie umarłby **38.** Jezus więc znów będąc rozrzewniony w sobie przychodzi do grobowca była zaś grotą i kamień leżał na niej **39.** Mówi Jezus podnieście kamień mówi Mu siostra (tego) który zmarł Marta Panie już cuchnie czwarty dzień bowiem jest **40.** Mówi jej Jezus nie powiedziałem ci że jeśli uwierzyłaś zobaczysz chwałę Boga **41.** Podnieśli więc kamień gdzie był (ten) który zmarł który jest położony zaś Jezus podniósł oczy w górę i powiedział Ojcze dziękuję Ci że wysłuchałeś Mnie **42.** Ja zaś wiedziałem że zawsze Mnie słuchasz ale ze względu na tłum stojący wokół powiedziałem aby uwierzyliby że Ty Mnie wysłałeś **43.** A te powiedziawszy głosem wielkim wykrzyknął Łazarzu przyjdź na zewnątrz **44.** I wyszedł (ten) który zmarł który jest związany stopy i ręce pasami i twarz jego chustą była obwiązana mówi im Jezus rozwiążcie go i pozwólcie odchodzić **45.** wielu więc z Judejczyków (tych) którzy przyszli do Marii i którzy zobaczyli co uczynił Jezus uwierzyło w Niego **46.** Niektórzy zaś z nich odeszli do faryzeuszów i powiedzieli im co uczynił Jezus **47.** Zawołali więc arcykapłani i faryzeusze sanhedryn i mówili co czynimy bo

Ten człowiek wiele znaków czyni **48.** Jeśli zostawilibyśmy Go tak wszyscy uwierzą w Niego i przyjdą Rzymianie i zabiorą nam i miejsce i naród **49.** Jeden zaś ktoś z nich Kajfasz arcykapłan będąc roku tego powiedział im wy nie wiecie nic **50.** ani rozważacie że jest korzystne nam aby jeden człowiek umarłby za lud i aby nie cały naród zginąłby **51.** Tego zaś od siebie nie powiedział ale arcykapłan będąc roku tego prorokował że miał Jezus umrzeć za naród **52.** i nie za naród jedynie ale aby i dzieci Boga które są rozproszone zebrałby w jedno **53.** Z tym więc dniem radzili aby zabiliby Go **54.** Jezus więc nie już jawnie chodził wśród Judejczyków ale odszedł stamtąd do krainy blisko pustkowiu do Efraim które jest nazywane miastem i tam przebywał z uczniami Jego **55.** Była zaś blisko Pascha judejska i weszli liczni do Jerozolimy z krainy przed Paschą aby oczyściliby siebie **56.** Szukali więc Jezusa i mówili ze sobą w świątyni stojąc co zdaje się wam że nie przyszedłby na święto **57.** Dali zaś i arcykapłani i faryzeusze przykazanie aby jeśli ktoś poznałby gdzie jest ujawniłby żeby schwytaliby Go

Rozdział 12

1. Więc Jezus przed sześcioma dniami (od) Paschy przyszedł do Betanii gdzie był Łazarz który zmarł którego wzbudził z martwych **2.** Uczynili więc Mu wieczerzę tam i Marta służyła zaś Łazarz jednym był (z) leżących (przy stole) razem (z) Nim **3.** więc Maria wzięwszy funt olejku nardowego czystego drogocennego namaściła stopy Jezusa i wytarła włosami jej stopy Jego zaś dom został wypełniony od woni olejku **4.** Mówi więc jeden z uczniów Jego

Judasza (syn) Szymona Iskariota mający Go wydać **5.** Dla- czego ten olejek nie został sprzedany (za) trzysta denarów i zostało dane ubogim **6.** Powiedział zaś to nie że o ubogich martwił się on ale że złodziej był i sakiewkę miał i które jest rzucane zabierał **7.** Powiedział więc Jezus zostaw ją na dzień pogrzebu mojego zachowała to **8.** Ubogich bowiem zawsze macie u siebie Mnie zaś nie zawsze macie **9.** Poznał więc tłum wielki z Judejczyków że tam jest i przyszli nie z powodu Jezusa jedynie ale aby i Łazarza zobaczyliby którego wzbudził z martwych **10.** Zaplanowali zaś arcykapłani aby i Łazarza zabiliby **11.** gdyż wielu z powodu jego odeszli (z) Judejczyków i uwierzyli w Jezusa **12.** Następnego dnia tłum wielki przyszedłszy na święto usłyszawszy że przychodzi Jezus do Jerozolimy **13.** Wzięli gałązki palm i wyszli na spotkanie Mu i krzyczeli Hosanna który jest błogosławiony przychodzący w imieniu Pana Król Izraela **14.** Znalazłszy zaś Jezus osiołka usiadł na nim tak, jak jest które jest napisane **15.** Nie bój się córko Syjonu oto Król twój przychodzi siedząc na źrebięciu oślicy **16.** Tych zaś nie poznali uczniowie Jego początkowo ale gdy został wślawiony Jezus wtedy zostało im przypomniane że te było o Nim które są napisane i te uczynili Mu **17.** Świadczył więc tłum będący z Nim gdy Łazarza zawołał z grobowca i wzbudził go z martwych **18.** Dla- tego i wyszedł naprzeciw Mu tłum gdyż usłyszał to Mu uczynić znak **19.** więc faryzeusze powiedzieli do siebie widzicie że nie zyskujecie niczego oto świat za Nim poszedł **20.** Byli zaś pewni Grecy z wchodzących aby oddaliby cześć

w święto **21.** Ci więc podeszli do Filipa z Betsaidy (w) Galilei i prosili Go mówiąc Panie chcemy Jezusa zobaczyć **22.** Przychodzi Filip i mówi Andrzejowi i znów Andrzej i Filip mówią Jezusowi **23.** zaś Jezus odpowiedział im mówiąc nadeszła godzina aby zostałby wślawiony Syn człowieka **24.** Amen amen mówię wam jeśli nie ziarno pszenicy wpadłszy w ziemię umarłoby to pojedyncze pozostaje jeśli zaś umarłoby liczny owoc przynosi **25.** Okazujący czułość duszę jego straci ją a nienawidzący duszę jego w świecie tym na życie wieczne ustrzeże ją **26.** Jeśli Mi służyłby ktoś (za) Mną niech podąża a gdzie jestem Ja tam i sługa mój będzie i jeśli ktoś Mi służyłby uszanuje go Ojciec **27.** Teraz dusza moja jest poruszona i co powiedziałbym Ojczy uratuj Mnie od godziny tej ale dla- tego przyszedłem na godzinę tę **28.** Ojczy wślaw swoje imię przyszedł więc głos z nieba i uwielbiłem i znów wślawię **29.** więc tłum stojący i usłyszawszy mówił grzmot stać się inni mówili zwiastun Mu mówił **30.** Odpowiedział Jezus i powiedział nie ze względu na Mnie ten głos stał się ale ze względu na was **31.** Teraz sąd jest świata tego teraz przywódca świata tego zostanie wyrzucony na zewnątrz **32.** I Ja jeśli zostałbym podniesiony z ziemi wszystkich pociągnę do siebie **33.** To zaś mówił zaznaczając jaką śmiercią miał umrzeć **34.** Odpowiedział Mu tłum my usłyszeliśmy z Prawa że Pomazaniec pozostaje na wiek i jak Ty mówisz że trzeba zostać podniesiony Syn człowieka kto to jest ten Syn człowieka **35.** Powiedział więc im Jezus jeszcze krótki czas światło z wami jest chodźcie dopóki światło

macie aby nie ciemność was pochwyciłaby a chodzący w ciemności nie wie gdzie odchodzi **36.** Dopóki światło macie wierzcie w światło aby synowie światła stalibyście się te powiedział Jezus i odszedłszy został ukryty przed nimi **37.** Tak liczne zaś Mu znaki czyniąc przed nimi nie uwierzyli w Niego **38.** aby słowo Izajasza proroka zostałyby wypełnione który powiedział Panie kto uwierzył wieści naszej i ramię Pana komu zostało objawione **39.** Dla- tego nie mogli wierzyć że znów powiedział Izajasz **40.** Zaślepia ich oczy i zatwardza ich serce aby nie zobaczyliby oczami i rozumieliby sercem i zostaliby zawróceni i uzdrowiłbym ich **41.** Te powiedział Izajasz gdy zobaczył chwałę Jego i mówił o Nim **42.** Chociaż jednak i z przywódców wielu uwierzyło w Niego ale ze względu na faryzeuszów nie wyznawali aby nie wyłączeni ze zgromadzenia staliby się **43.** umiłowali bowiem chwałę ludzi bardziej niż chwałę Boga **44.** Jezus zaś zawołał i powiedział wierzący we Mnie nie wierzy we Mnie ale w (Tego) który posłał Mnie **45.** i widzący Mnie widzi (Tego) który posłał Mnie **46.** Ja światło na świat przyszedłem aby każdy wierzący we Mnie w ciemności nie pozostałby **47.** I jeśli ktoś moich wysłuchałby wypowiedzi a nie uwierzyłby Ja nie będę sądził go nie bowiem przyszedłem aby sądziłbym świat ale aby zbawiłbym świat **48.** Odrzucający Mnie i nie przyjmujący wypowiedzi moich ma sądzącego go Słowo które powiedziałem ono osądzi go w ostatnim dniu **49.** gdyż Ja z siebie nie powiedziałem ale (Ten) który posłał Mnie Ojciec On Mi przykazanie dał co powiedziałbym i co

przemówiłbym **50**. a wiem że przykazanie Jego życie wieczne jest co więc mówię Ja jak powiedział Mi Ojciec tak mówię

Rozdział 13

1. Przed zaś świętem Paschy wiedząc Jezus że przysła Jego godzina aby przeszedłby ze świata tego do Ojca umiłowaławszy własnych na świecie do końca umiłował ich **2.** A wieczera gdy stała się oszczerca już gdy wrzucił w serce Judasza (syna) Szymona Iskarioty aby Go wydałby **3.** Wiedząc Jezus że wszystkie daje Mu Ojciec w ręce i że od Boga wyszedł i do Boga odchodzi **4.** jest wzbudzony od wieczerzy i kładzie szaty i wzięwszy ręcznik przepasał się **5.** Potem leje wodę do miski i zaczął myć stopy uczniów i wycierać ręcznikiem którym był którym jest przepasany **6.** Przychodzi więc do Szymona Piotra i mówi Mu to Panie Ty mi myjesz stopy **7.** Odpowiedział Jezus i powiedział mu co Ja czynię ty nie wiesz teraz poznasz zaś po tych **8.** Mówi Mu Piotr nie umyłbyś stóp moich na wiek odpowiedział mu Jezus jeśli nie umyłbym cię nie masz udziału ze Mnie **9.** Mówi Mu Szymon Piotr Panie nie stopy moje jedynie ale i ręce i głowę **10.** Mówi mu Jezus który jest umyty nie potrzebuje ma niż stopy umyć ale jest czysty cały i wy czyści jesteście ale nie wszyscy **11.** Poznał bowiem wydającego Go dla- tego powiedział nie wszyscy czyści jesteście **12.** Gdy więc umył stopy ich i wziął szaty Jego położywszy się znowu powiedział im znacie co czyniłem wam **13.** Wy przywołujecie Mnie Nauczyciel i Pan i dobrze mówicie jestem bowiem **14.** Jeśli więc Ja umyłem wam stopy Pan i Nauczyciel i wy powinniście sobie myć

stopy **15.** Przykład bowiem dałem wam aby tak, jak Ja uczyniłem wam i wy czynilibyście **16.** Amen amen mówię wam nie jest niewolnik większy (od) pana jego ani wysłannik większy (od tego) który posłał go **17.** Jeśli te wiecie szczęśliwi jesteście jeśli czynilibyście te **18.** Nie o wszystkich was mówię Ja znam których wybrałem ale aby Pismo zostało wypełnione jedzący z mojego chleba podniósł na Mnie piętę jego **19.** Od teraz mówię wam zanim stać się aby kiedy stałoby się uwierzylibyście że Ja jestem **20.** Amen amen mówię wam przyjmujący jeśli kogoś posłałbym Mnie przyjmuje zaś Mnie przyjmujący przyjmuje (Tego) który posłał Mnie **21.** Te powiedziawszy Jezus został poruszony (w) duchu i poświadczył i powiedział amen amen mówię wam że jeden z was wyda Mnie **22.** Patrzyli więc na siebie uczniowie będąc zakłopotanymi o kim mówi **23.** Był zaś leżący jeden (z) uczniów Jego na piersi Jezusa którego miłował Jezus **24.** Daje znak głową więc temu Szymon Piotr wypytał się kto- kolwiek oby jest o kim mówi **25.** Przypadłszy zaś on na piersi Jezusa mówi Mu Panie kto jest **26.** Odpowiada Jezus ten jest któremu Ja zanurzywszy kawałek podam i zanurzywszy kawałek daje Judaszowi (synowi) Szymona Iskarioty **27.** i po kawałku wtedy wszedł w niego szatan mówi więc mu Jezus co czynisz uczynić szybciej **28.** Tego zaś nikt poznał (z) leżących (przy stole) co do czego powiedział mu **29.** Niektórzy bowiem uważali skoro sakiewkę miał Judasz że mówi mu Jezus kup co potrzebę mamy na święto lub ubogim aby coś dałby **30.** Wzięwszy więc kawałek on zaraz wyszedł była zaś noc **31.** Gdy więc wyszedł

mówi Jezus teraz został wślawiony Syn człowieka i Bóg został wślawiony w Nim **32.** Jeśli Bóg został wślawiony w Nim i Bóg wślawi Go w sobie i zaraz wślawi Go **33.** Dzieciaczki jeszcze chwilę z wami jestem będziecie szukać Mnie i jak powiedziałem Judejczykom że gdzie odchodzę Ja wy nie możecie przyjść i wam mówię teraz **34.** Przykazanie nowe daję wam aby miłowalibyście siebie tak, jak umiłowałem was aby i wy miłowalibyście jedni drugich **35.** W tym poznają wszyscy że moi uczniowie jesteście jeśli miłość mielibyście między sobą nawzajem **36.** Mówi Mu Szymon Piotr Panie gdzie odchodzisz odpowiedział mu Jezus gdzie odchodzę nie możesz (za) Mną teraz podążać potem zaś będziesz podążać za Mną **37.** Mówi Mu Piotr Panie dla- czego nie mogę (za) Tobą podążać teraz duszę moją za Ciebie położę **38.** Odpowiedział mu Jezus duszę twoją za Mnie położysz amen amen mówię ci nie kogut zapieje aż kiedy wyprzesz się Mnie trzy razy

Rozdział 14

1. Nie niech zostaje poruszone wasze serce wierzycie w Boga i we Mnie wierzcie **2.** W domu Ojca mojego mieszkania liczne są jeśli zaś nie powiedziałem (kiedy)kolwiek wam idę przygotować miejsce wam **3.** A jeśli poszedłbym i przygotowałbym wam miejsce znowu przychodzę i wezmę was do siebie aby gdzie jestem Ja i wy bylibyście **4.** A gdzie Ja odchodzę znacie i drogę znacie **5.** Mówi Mu Tomasz Panie nie wiemy gdzie odchodzisz i jak możemy drogę znać **6.** Mówi mu Jezus Ja jestem droga i prawda i życie nikt przychodzi do Ojca

jeśli nie przeze Mnie **7.** Jeśli poznaliście Mnie i Ojca mojego poznaliście (kiedy)kolwiek i od teraz znacie Go i widzieliście Go **8.** Mówi Mu Filip Panie pokaż nam Ojca a wystarczy nam **9.** Mówi mu Jezus tak wiele czasu z wami jestem i nie poznajesz Mnie Filipie który widział Mnie widział Ojca i jak ty mówisz pokaż nam Ojca **10.** Nie wierzysz że Ja w Ojcu i Ojciec we Mnie jest wypowiedzi które Ja mówię wam z siebie nie mówię zaś Ojciec we Mnie który pozostaje On czyni dzieła **11.** Wierzcie Mi że Ja w Ojcu i Ojciec we Mnie jeśli zaś nie ze względu na dzieła te wierzcie Mi **12.** Amen amen mówię wam wierzący we Mnie dzieła które Ja czynię i on uczyni i większe niż te uczyni gdyż Ja do Ojca mojego idę **13.** i że (o) coś- kolwiek poprosilibyście w imieniu Moim to uczynię aby zostałyby wślawiony Ojciec w Synu **14.** Jeśli (o) cokolwiek poprosilibyście w imieniu Moim Ja uczynię **15.** Jeśli miłowalibyście Mnie przykazania moje zachowajcie **16.** A Ja poproszę Ojca i innego Opiekuna da wam aby pozostałby z wami na wiek **17.** Ducha prawdy którego świat nie może przyjąć gdyż nie widzi Go ani zna Go wy zaś znacie Go ponieważ przy was przebywa i w was będzie **18.** Nie zostawię was sierotami przychodzę do was **19.** Jeszcze chwilę i świat Mnie nie już ogląda wy zaś oglądacie Mnie bo Ja żyję i wy będziecie żyć **20.** W tym dniu poznacie wy że Ja w Ojcu moim i wy we Mnie a Ja w was **21.** Mający przykazania moje i zachowujący je ten jest miłujący Mnie zaś miłujący Mnie zostanie umiłowany przez Ojca mojego i Ja będę miłował go i objawię mu siebie **22.** Mówi Mu Judasz nie Iskariota Panie co staje się że nam

masz objawić siebie a nie światu
23. Odpowiedział Jezus i powiedział mu jeśli ktoś miłowałby Mnie Słowo moje zachowa i Ojciec mój będzie miłował go i do niego przyjdziemy i mieszkanie u niego uczynimy
24. Nie miłujący Mnie Słów moich nie zachowuje i Słowo które słuchacie nie jest moim ale (Tego) który posłał Mnie Ojca **25.** Te mówiłem wam u was pozostając **26.** zaś Opiekun Duch Święty którego pošle Ojciec w imieniu moim On was nauczy wszystkiego i przypomni wam wszystkie co powiedziałem wam **27.** Pokój zostawiam wam pokój mój daję wam nie jak świat daje Ja daję wam nie niech zostaje poruszone wasze serce ani niech lęka się **28.** Słyszeliście że Ja powiedziałem wam odchodzę i przychodzę do was jeśli miłowaliście Mnie uradowaliście się (kiedy)kolwiek że powiedziałem idę do Ojca gdyż Ojciec mój większy niż Ja jest **29.** I teraz powiedziałem wam zanim stać się aby gdy stałoby się uwierzylibyście **30.** Nie już wiele będę mówić z wami przychodzi bowiem świata tego przywódca i we Mnie nie ma nic **31.** Ale aby poznałby świat że miłuję Ojca i jak przykazał Mi Ojciec tak czynię wstańcie poszlibyśmy stąd

Rozdział 15

1. Ja jestem winorośl prawdziwa a Ojciec mój rolnik jest **2.** Każdą latorośl we Mnie nie przynoszącą owocu odrywa ją a każdą owoc przynoszącą oczyszcza ją aby obfitszy owoc przyniosłaby **3.** Już wy czyści jesteście ze względu na Słowo które mówiłem wam **4.** Trwajcie we Mnie i Ja w was jak latorośl nie może owocu przynosić z siebie jeśli nie trwałaby

w winorośli tak ani wy jeśli nie we Mnie wytrwalibyście **5.** Ja jestem winorośl w latorośle który trwa we Mnie i Ja w nim ten przynosi owoc liczny bo beze Mnie nie możecie czynić nic **6.** Jeśli nie ktoś trwałby we Mnie został wyrzucony na zewnątrz jak latorośl i została wysuszona i zbierają je i w ogień wrzucają i jest zapalona **7.** Jeśli wytrwalibyście we Mnie i wypowiedzi moje w was trwały (trwałyby) (o) co jeśli chcielibyście poprosicie i stanie się wam **8.** W tym został wsławiony Ojciec mój aby owoc liczny przynosilibyście i staniecie się Mi uczniowie **9.** Jak umiłował Mnie Ojciec i Ja umiłowałem was trwajcie w miłości mojej **10.** Jeśli przykazania moje zachowalibyście będzie trwać w miłości mojej jak Ja przykazania Ojca mego zachowuję i trwam Jego w miłości **11.** Te mówiłem wam aby radość moja w was trwałaby i radość wasza zostałaby wypełniona **12.** To jest przykazanie moje aby miłowalibyście siebie nawzajem jak umiłowałem was **13.** Większej (od) tej miłości nikt ma aby ktoś duszę jego położyłby za przyjaciół jego **14.** Wy przyjaciele moi jesteście jeśli czynilibyście jak wiele Ja przykazuję wam **15.** Już nie was nazywam niewolnikami bo niewolnik nie wie co czyni jego pan was zaś nazwałem przyjaciółmi bo wszystkie co usłyszałem od Ojca mego oznajmiłem wam **16.** Nie wy Mnie wybraliście ale Ja wybrałem was i umieściłem was aby wy szlibyście i owoc przynosilibyście i owoc wasz trwałby aby (o) co-kolwiek poprosilibyście Ojca w imieniu moim dałby wam **17.** Te przykazuję wam aby miłowalibyście jedni drugich **18.** Jeśli świat was

nienawidzi wiecie że Mnie wcześniej (od) was nienawidził **19**. Jeśli ze świata byliście świat (kiedy)kolwiek (co) własne lubił że zaś ze świata nie jesteście ale Ja wybrałem was ze świata dlatego nienawidzi was świat **20**. Pamiętajcie Słowo że Ja powiedziałem wam nie jest niewolnik większy od pana swego jeśli Mnie prześladowali i was będą prześladować jeśli Słowo moje zachowali i wasze będą zachowywać **21**. Ale te wszystkie uczynią wam ze względu (na) imię moje bo nie poznają (Tego) który posłał Mnie **22**. Jeśli nie przyszedłem i powiedziałem im (o) grzechu nie mieli teraz zaś pretekstu nie mają dla grzechu ich **23**. Mnie nienawidzący i Ojca mojego nienawidzi **24**. Jeśli dzieł nie uczyniłem wśród nich które nikt inny czynił grzechu nie mieli teraz zaś i widzieli i nienawidzą i Mnie i Ojca mojego **25**. Ale aby zostałyby wypełnione Słowo które jest napisane w Prawie ich że znienawidzili Mnie bez powodu **26**. Gdy zaś przyszedłby Opiekun którego Ja pošlę wam od Ojca Duch Prawdy który od Ojca wychodzi Ten zaświadczy o Mnie **27**. I wy zaś świadczycie bo od początku ze Mną jesteście

Rozdział 16

1. Te mówiłem wam aby nie zostalibyście zgorszeni **2**. Wyłączonymi ze zgromadzenia uczynią was ale przychodzi godzina aby każdy który zabił was uważałby, że służbę przynosić Bogu **3**. A te uczynią wam gdyż nie poznali Ojca ani Mnie **4**. Ale te mówię wam aby gdy przyszlaby (ta) godzina pamiętalibyście tych że Ja powiedziałem wam tych zaś wam od początku nie powiedziałem bo z wami byłem **5**. Teraz zaś odchodzę do (Tego) który posłał Mnie i nikt

z was pyta Mnie gdzie odchodzisz **6**. Ale że te mówię wam smutek napelnia wasze serce **7**. Ale Ja prawdę mówię wam jest korzystne wam aby Ja odszedłbym jeśli bowiem nie odszedłbym Opiekun nie przyjdzie do was jeśli zaś poszedłbym pošlę Go do was **8**. I przyszedłszy On skarci świat o grzechu i o sprawiedliwości i o sądzie **9**. O grzechu wprowadzie gdyż nie wierzą we Mnie **10**. O sprawiedliwości zaś gdyż do Ojca mojego odchodzę i nie już widzicie Mnie **11**. O zaś sądzie gdyż przywódca świata tego jest osądzony **12**. Jeszcze wiele mam mówić wam ale nie możecie znosić teraz **13**. Gdy zaś przyszedłby On Duch Prawdy wprowadzi was we wszelką prawdę nie bowiem będzie mówić z siebie ale ile- kolwiek usłyszałby będzie mówić i przychodzące oznajmi wam **14**. On Mnie wsławi gdyż z mojego weźmie i oznajmi wam **15**. Wszystkie ile ma Ojciec moje jest dlatego powiedziałem że z mojego weźmie i oznajmi wam **16**. Mało i nie widzicie Mnie i znów chwila i zobaczycie Mnie bo Ja odchodzę do Ojca **17**. Powiedzieli więc z uczniów Jego do siebie nawzajem co jest to co mówi nam mało i nie widzicie Mnie i znów chwila i zobaczycie Mnie i że Ja odchodzę do Ojca **18**. Mówili więc to co jest co mówi chwila nie wiemy co mówi **19**. Poznał więc Jezus że chcieli Go pytać i powiedział im o to pytacie się między sobą gdyż powiedziałem mało i nie widzicie Mnie i znów chwila i zobaczycie Mnie **20**. Amen amen mówię wam że będziecie płakać i będziecie rozpaczać wy zaś świat będzie rozradowany wy zaś zostanieie zasmuceni ale smutek wasz w radość stanie się **21**. Kobieta gdy rodziłaby

smutek ma gdyż przyszła godzina jej gdy zaś urodziłaby dzieciątko nie już pamięta (o) ucisk z powodu radości że został zrodzony człowiek na świat **22.** I wy więc smutek wprowadzie teraz macie znów zaś zobaczę was i będzie rozradowane wasze serce i radość wam nikt zabiera od was **23.** I w tym dniu Mnie nie będziecie pytać (o) nic amen amen mówię wam że jak- wiele kolwiek poprosilibyście Ojca w imieniu moim da wam **24.** Aż do teraz nie prosiliście (o) nic w imieniu moim proście a otrzymacie aby radość wasza byłaby która jest wypełniona **25.** Te w przypowieściach mówię wam przychodzi godzina gdy nie już w przypowieściach będę mówić wam ale otwarcie o Ojcu oznajmię wam **26.** W tym dniu w imieniu moim poprosicie i nie mówię wam że Ja będę prosić Ojca za wami **27.** Sam bowiem Ojciec okazuje czułość wam bowiem wy Mi okazaliście czułość i uwierziliście że Ja od Boga wyszedłem **28.** Wyszędłem od Ojca i przyszedłem na świat znów opuszczam świat i idę do Ojca **29.** Mówią Mu uczniowie Jego oto teraz otwarcie mówisz i przypowieści żadnej mówisz **30.** Teraz wiemy że wiesz wszystkie i nie potrzebę masz aby ktoś Ciebie pytałby w tym wierzymy że z Boga wyszedłeś **31.** Odpowiedział im Jezus teraz wierzcie **32.** Oto przychodzi godzina i teraz nadeszła aby zostalibyście rozproszeni każdy do swoich i Mnie samego zostawilibyście a nie jestem sam gdyż Ojciec ze Mną jest **33.** Te mówię wam aby we Mnie pokój mielibyście w świecie ucisk będziecie mieć ale bądźcie odważni Ja zwyciężyłem świat

Rozdział 17

1. Te powiedział Jezus i podniósł oczy Jego ku niebu i powiedział Ojczy nadeszła godzina wsław Twojego Syna aby i Syn Twój wsławiłby Ciebie **2.** Tak, jak dałeś Mu władzę (nad) wszelkim ciałem aby wszystkiemu co dałeś Mu dałby im życie wieczne **3.** To zaś jest wieczne życie aby znaliby Ciebie jedynego prawdziwego Boga i (Tego), którego wysłałeś Jezusa Pomazańca **4.** Ja Ciebie uwielbiłem na ziemi dzieło wypełniłem które dałeś Mi aby uczyniłbym **5.** A teraz wsław Mnie Ty Ojczy u siebie chwałą którą miałem zanim świat był u Ciebie **6.** Objawiłem Twoje imię ludziom których dałeś Mi ze świata Twoimi byli i Mi ich dałeś i Słowo Twoje zachowali **7.** Teraz poznali że wszystkie ile dałeś Mi od Ciebie jest **8.** Gdyż wypowiedzi które dałeś Mi powierzyłem im i oni przyjęli i poznali prawdziwie że od Ciebie wyszedłem i uwierzyli że Ty Mnie wysłałeś **9.** Ja za nimi proszę nie za światem proszę ale za których dałeś Mi bo Twoimi są **10.** i moje wszystkie Twoje jest i Twoje moje i doznaję chwały w nich **11.** I nie już jestem na świecie a oni na świecie są i Ja do Ciebie przychodzę Ojczy Święty zachowaj ich w imieniu Twoim które dałeś Mi aby byliby jedno jak My **12.** Gdy byłem z nimi na świecie Ja strzegłem ich w imieniu Twoim które dałeś Mi ustrzegłem i nikt z nich zginął jeśli nie syn zguby aby Pismo zostałoby wypełnione **13.** Teraz zaś do Ciebie przychodzę i te mówię na świecie aby mieliby radość moją która jest pełna w nich **14.** Ja dałem im Słowo Twoje i świat znienawidził ich gdyż nie są ze świata jak Ja nie jestem ze świata

15. Nie proszę aby zabrałbyś ich ze świata ale aby zachowałbyś ich od niegodziwego 16. Ze świata nie są jak Ja ze świata nie jestem 17. Poświęć ich w prawdzie Twojej Słowo Twoje prawda jest 18. Jak Mnie wysłałeś na świat i Ja wysłałem ich na świat 19. I za nich Ja poświęcam siebie aby i oni byliby którzy są poświęceni w prawdzie 20. Nie o tych zaś proszę jedynie ale i o (tych) którzy uwierzą przez słowo ich we Mnie 21. Aby wszyscy jedno byliby jak Ty Ojciec we Mnie i Ja w Tobie aby i oni w nas jedno byliby aby świat uwierzyłby że Ty Mnie wysłałeś 22. A Ja chwałę którą dałeś Mi dałem im aby byliby jedno jak My jedno jesteśmy 23. Ja w nich i Ty we Mnie aby byliby którzy są doskonali w jedności i aby znałby świat że Ty Mnie wysłałeś i umiłowałeś ich jak Mnie umiłowałeś 24. Ojciec ci, których dałeś Mi chcę aby gdzie jestem Ja i oni byliby ze Mną aby oglądali chwałę moją którą dałeś Mi gdyż umiłowałeś Mnie przed założeniem świata 25. Ojciec sprawiedliwy i świat Ciebie nie poznał Ja zaś Ciebie poznałem i ci poznali że Ty Mnie wysłałeś 26. I objawiłem im imię Twoje i oznajmię aby miłość którą umiłowałeś Mnie w nich byłaby i Ja w nich

Rozdział 18

1. Te powiedziawszy Jezus wyszedł z uczniami Jego na drugą stronę potoku Cedron gdzie był ogród do którego wszedł On i uczniowie Jego 2. Wiedział zaś i Judasz wydający Go (to) miejsce gdyż wielokrotnie został zebrany Jezus tam z uczniami Jego 3. więc Judasz wzięwszy kohortę i z arcykapłanów i faryzeuszów podwładnymi przychodzi tam z pochodniami

i lampami i bronią 4. Jezus więc wiedząc wszystkie (te) przychodzące na Niego wyszedłszy powiedział im kogo szukacie 5. Odpowiedzieli Mu Jezusa Nazarejczyka mówi im Jezus Ja jestem stał zaś i Judasz wydający Go z nimi 6. Jak więc powiedział im że Ja jestem odeszli do tyłu i upadli na ziemię 7. Znow więc ich zapytał kogo szukacie zaś powiedzieli Jezusa Nazarejczyka 8. Odpowiedział Jezus powiedziałem wam że Ja jestem jeśli więc Mnie szukacie pozwólcie tym odchodzić 9. aby zostało wypełnione słowo które powiedział że których dałeś Mi nie zgubiłem z nich nikogo 10. Szymon więc Piotr mając miecz wyciągnął go i uderzył arcykapłana niewolnika i odciął mu ucho prawe było zaś imię niewolnika Malchos 11. Powiedział więc Jezus Piotrowi włóż miecz twój do pochwy kielicha który dał Mi Ojciec nie wypijbym go 12. więc kohorta i trybun i podwładni judejscy schwytali Jezusa i związali Go 13. i zaprowadzili Go do Annasza najpierw był bowiem teść Kajfasza który był arcykapłan roku tego 14. Był zaś Kajfasz (tym) który doradził Judejczykom że jest korzystne (by) jeden człowiek zginąć za lud 15. Podążał za zaś Jezusem Szymon Piotr i inny uczeń zaś uczeń ten był znany arcykapłanowi i wszedł razem z Jezusem na dziedziniec arcykapłana 16. zaś Piotr stał przy drzwiach na zewnątrz wyszedł więc uczeń (ten) inny który był znany arcykapłanowi i powiedział odzwiernej i wprowadził Piotra 17. Mówi więc służąca odzwiernej Piotrowi czy i ty z uczniów jesteś człowieka Tego mówi ten nie jestem 18. Stali zaś niewolnicy i podwładni ognisko czyniąc bo

zimno było i grzali się był zaś z nimi Piotr stojący i grzejący się **19**. więc arcykapłan zapytał Jezusa o uczniów Jego i o naukę Jego **20**. Odpowiedział mu Jezus Ja otwarcie mówiłem (do) świata Ja zawsze nauczałem w zgromadzeniu i w świątyni gdzie zawsze Judejczycy schodzą się i w ukryciu powiedziałem nic **21**. Dlaczego Mnie pytasz zapytaj (tych) którzy słyszeli co powiedziałem im oto ci wiedzą co powiedziałem Ja **22**. Te zaś On gdy powiedział jeden (z) podwładnych obok stojący dał policzek Jezusowi powiedziawszy tak odpowiadasz arcykapłanowi **23**. Odpowiedział mu Jezus jeśli źle powiedziałem poświadcz o złym jeśli zaś dobrze co Mnie uderzasz **24**. Wysłał więc Go Annasz który jest związany do Kajfasza arcykapłana **25**. Był zaś Szymon Piotr stojący i grzejący się powiedzieli więc mu czy i ty z uczniów Jego jesteś wyparł się ten i powiedział nie jestem **26**. Mówi jeden z niewolników arcykapłana krewny będący któremu odciął Piotr ucho nie ja ciebie zobaczyłem w ogrodzie z Nim **27**. Znów więc wyparł się Piotr i zaraz kogut zapiał **28**. Prowadzą więc Jezusa od Kajfasza do pretorium było zaś rano i oni nie weszli do pretorium aby nie zostaliby skalani ale aby zjedliby Paschę **29**. Wyszedł więc Piłat do nich i powiedział jakie oskarżenie przynosicie przeciwko człowiekowi Temu **30**. Odpowiedzieli i powiedzieli mu jeśli nie był On złoczyńca nie (kiedy)kolwiek ci wydaliśmy Go **31**. Powiedział więc im Piłat weźcie Go wy i według Prawa waszego osądźcie Go powiedzieli więc mu Judejczycy nam nie wolno zabić nikogo **32**. Aby

słowo Jezusa zostałyby wypełnione które powiedział dając znać jaką śmiercią miał umrzeć **33**. Wszedł więc do pretorium znów Piłat i zawołał Jezusa i powiedział Mu Ty jesteś król judejski **34**. Odpowiedział mu Jezus z siebie ty to mówisz czy inni ci powiedzieli o Mnie **35**. Odpowiedział Piłat czy ja Judejczyk jestem naród twój i arcykapłani wydali Ciebie mi co uczyniłeś **36**. Odpowiedział Jezus Królestwo moje nie jest ze świata tego jeśli ze świata tego było Królestwo moje podwładni (kiedy)kolwiek moi walczyli aby nie zostałem wydany Judejczykom teraz zaś Królestwo moje nie jest stąd **37**. Powiedział więc Mu Piłat czy więc król jesteś Ty odpowiedział Jezus ty mówisz że król jestem Ja Ja na to jestem zrodzony i na to przyszedłem na świat aby zaświadczyłem prawdzie każdy będący z prawdy słucha mojego głosu **38**. Mówi Mu Piłat co to jest prawda i to powiedziawszy znów wyszedł do Judejczyków i mówi im ja żadnej przyczyny (do kary) znajduję w Nim **39**. Jest zaś wspólny zwyczaj wam że jednego wam uwolniłbym w Paschę chcecie więc wam uwolniłbym króla Judejczyków **40**. Wykrzyknęli więc znów wszyscy mówiąc nie Tego ale Barabasa był zaś Barabasz bandyta

Rozdział 19

1. Wówczas więc wziął Piłat Jezusa i ubiczował
2. A żołnierze splótłszy wieniec z cierni włożyli Mu (na) głowę i płaszczem purpurowym okryli Go **3.** A mówili witaj król(u) judejski i dawali Mu policzki **4.** Wyszedł więc znów na zewnątrz Piłat i mówi im oto prowadzę wam Go na zewnątrz aby poznalibyście że w Nim żadnej

przyczyny (do kary) znajduję **5**. Wyszedł więc Jezus na zewnątrz niosąc cierniowy wieniec i purpurowy płaszcz i mówi im oto człowiek **6**. Gdy więc zobaczyli Go arcykapłani i podwładni wołali mówiąc ukrzyżuj ukrzyżuj mówi im Piłat weźcie Go wy i ukrzyżujcie ja bowiem nie znajduję w Nim przyczyny (do kary) **7**. Odpowiedzieli mu Judejczycy my Prawo mamy i według Prawa naszego powinien umrzeć gdyż siebie Synem Boga uczynił **8**. Gdy więc usłyszał Piłat to słowo bardziej przestraszył się **9**. I wszedł do pretorium znów i mówi Jezusowi skąd jesteś Ty zaś Jezus odpowiedzi nie dał mu **10**. Mówi więc Mu Piłat (ze) mną nie mówisz nie wiesz że władzę mam ukrzyżować Ciebie i władzę mam uwolnić Ciebie **11**. Odpowiedział Jezus nie masz władzy żadnej nade Mną jeśli nie była ci która jest dana z góry dla- tego wydający Mnie tobie większy grzech ma **12**. Od tego usiłował Piłat uwolnić Go zaś Judejczycy krzyczeli mówiąc jeśli Tego wypuścilibyś nie jesteś przyjaciel Cezara każdy królem jego czyniący sprzeciwia się Cesarowi **13**. więc Piłat usłyszawszy to słowo poprowadził na zewnątrz Jezusa i usiadł na trybunie w miejscu które jest nazywane Litostroton (po) hebrajsku zaś Gabbata **14**. Był zaś Dzień Przygotowania Paschy godzina zaś około szósta i mówi Judejczykom oto król wasz **15**. (To) zaś wykrzyknęli zabierz zabierz ukrzyżuj Go mówi im Piłat króla waszego ukrzyżuję odpowiedzieli arcykapłani nie mamy króla jeśli nie Cezara **16**. Wtedy więc wydał Go im aby zostały ukrzyżowany wzięli zaś Jezusa i wyprowadzili **17**. A niosąc krzyż Jego wyszedł na które jest

nazywane Czaszki miejsce które jest nazywane (po) hebrajsku Golgota **18**. gdzie Go ukrzyżowali i z Nim innych dwóch stąd i stąd pośrodku zaś Jezusa **19**. Napisał zaś i napis Piłat i położył na krzyżu było zaś które jest napisane Jezus Nazarejczyk król Judejczyków **20**. Ten więc napis liczni czytali Judejczycy gdyż blisko było miasta miejsce gdzie został ukrzyżowany Jezus i było które jest napisane (po) hebrajsku grecku łacinie **21**. Mówili więc Piłatowi arcykapłani Judejczyków nie pisz król Judejczyków ale że On powiedział król jestem Judejczyków **22**. Odpowiedział Piłat co napisałem napisałem **23**. więc żołnierze gdy ukrzyżowali Jezusa wzięli szaty Jego i uczynili cztery części każdemu żołnierzowi część i tuniką była zaś tunika bez szwu od góry tkana przez całą **24**. Powiedzieli więc do siebie nie rozdzielalibyśmy jej ale losowalibyśmy o nią kogo będzie aby Pismo zostałooby wypełnione mówiące rozdzielili szaty moje sobie i o odzienie moje rzucili los wprawdzie więc żołnierze te uczynili **25**. Stały zaś przy krzyżu Jezusa matka Jego i siostra matki Jego Maria Kleofasa i Maria Magdalena **26**. Jezus więc zobaczywszy matkę i ucznia stojącego którego miłował mówi matce Jego kobieto oto syn twój **27**. Następnie mówi uczniowi oto matka twoja i od tej godziny wziął ją uczeń do siebie **28**. Po tym wiedząc Jezus że wszystkie już jest dokonane aby zostałyoby wypełnione Pismo mówi pragnę **29**. Naczynie więc było umieszczone winnym octem napełnione zaś napełniwszy gąbkę winnym octem i (na) hizop włożywszy przynieśli Mu (do) ust **30**. Gdy więc wziął winny ocet Jezus

powiedział jest dokonane i skłoniwszy głowę wydał ducha **31.** więc Judejczycy skoro Dzień Przygotowania był aby nie pozostałoby na krzyżu ciała w szabat był bowiem wielki dzień ten Szabat poprosili Piłata aby zostałyby połamane ich golenie i zostaliby usunięci **32.** Przyszli więc żołnierze i wprawdzie pierwszemu połamali golenie i innemu który został ukrzyżowany razem z Nim **33.** do zaś Jezusa przyszedłszy jak zobaczyli Go już który jest martwy nie połamali Jego goleni **34.** ale jeden (z) żołnierzy włócznią jego bok przebił i zaraz wyszła krew i woda **35.** I który widział świadczył i prawdziwe jego jest świadectwo i on wie że prawdziwie mówi aby wy uwierzylibyście **36.** Stało się bowiem te aby Pismo zostałoby wypełnione kość nie zostanie złamana Jego **37.** i znów inne Pismo mówi zobaczą w którego przebili **38.** Po zaś tych poprosił Piłata Józef z Arymatei będący uczeń Jezusa który jest ukrywanym zaś z powodu strachu (przed) Judejczykami aby zabrałby ciało Jezusa i pozwolił Piłat przyszedł więc i zabrał ciało Jezusa **39.** Przyszedł zaś i Nikodem (ten) który przyszedł do Jezusa nocą przedtem niosąc mieszaninę mirry i aloesu około funtów sto **40.** Wzięli więc ciało Jezusa i związali je płótnami z wonnościami tak, jak zwyczaj jest Judejczyków grzebać **41.** Był zaś w miejscu gdzie został ukrzyżowany ogród i w (tym) ogrodzie grobowiec nowy w którym jeszcze nie nikt został położony **42.** Tam więc ze względu na Dzień Przygotowania Judejczyków gdyż blisko był grobowiec położyli Jezusa

Rozdział 20

1. zaś pierwszego (dnia) tygodni Maria Magdalena przychodzi rano ciemność jeszcze gdy jest do grobowca i widzi kamień który jest podniesiony z grobowca **2.** Biegnie więc i przychodzi do Szymona Piotra i do innego ucznia którego lubił Jezus i mówi im zabrali Pana z grobowca i nie wiemy gdzie położyli Go **3.** Wyszedł więc Piotr i inny uczeń i przychodzili do grobowca **4.** Biegli zaś dwaj razem i inny uczeń prześcignął szybciej (od) Piotra i przyszedł pierwszy do grobowca **5.** i schyliwszy się w dół widzi leżące płótna nie jednak wszedł **6.** Przychodzi więc Szymon Piotr podążający za nim i wszedł do grobowca i widzi płótna leżące **7.** i chustę która była na głowie Jego nie z płótnami leżącą ale osobno która jest zwinięta na jednym miejscu **8.** Wtedy więc wszedł i (ten) inny uczeń (ten) który przyszedł pierwszy do grobowca i zobaczył i uwierzył **9.** Jeszcze nie bowiem poznali Pisma że trzeba Mu z martwych powstać **10.** Odeszli więc znów do siebie uczniowie **11.** Maria zaś stała przy grobowcu płacząc na zewnątrz jak więc płakała nachyliła się do grobowca **12.** i widzi dwóch zwiastunów w bieli siedzących jednego przy głowie i jednego przy stopach gdzie leżało ciało Jezusa **13.** i mówią jej oni kobieto dlaczego płaczesz mówi im że zabrali Pana mojego i nie wiem gdzie położyli Go **14.** A te powiedziawszy odwróciła się do tyłu i widzi Jezusa stojącego i nie wiedziała że Jezus jest **15.** Mówi jej Jezus kobieto dlaczego płaczesz kogo szukasz ona myśląc że ogrodnik jest mówi Mu Panie jeśli Ty przeniosłeś Go powiedz mi gdzie Go położyłeś

a ja Go zabiorę **16.** Mówi jej Jezus Mario obróciwszy się ona mówi Mu Rabbuni co jest mówione Nauczycielu **17.** Mówi jej Jezus nie Mnie dotykaj jeszcze nie bowiem wstąpiłem do Ojca mojego idź zaś do braci moich i powiedz im wstępuję do Ojca mojego i Ojca waszego i Boga mojego i Boga waszego **18.** Przychodzi Maria Magdalena oznajmiając uczniom że widziała Pana i te powiedział jej **19.** Będąc więc wieczorem dnia tego pierwszego (dnia) tygodni i drzwi które są zamknięte gdzie byli uczniowie którzy są zebrani z powodu strachu (przed) Judejczykami przyszedł Jezus i stanął na środku i mówi im pokój wam **20.** I to powiedziawszy pokazał im ręce i bok Jego uradowali się więc uczniowie zobaczywszy Pana **21.** Powiedział więc im Jezus znów pokój wam tak, jak wysyłał Mnie Ojciec i Ja posyłam was **22.** A to powiedziawszy tchnął i mówi im weźcie Ducha Świętego **23.** Kolwiek którym- odpuścilibyście grzechy są odpuszczane im kolwiek którym- trzymalibyście są zatrzymane **24.** Tomasz zaś jeden z dwunastu który jest nazywany Didymos nie był z nimi gdy przyszedł Jezus **25.** Mówili więc mu inni uczniowie widzieliśmy Pana zaś powiedział im jeśli nie zobaczyłbym na rękach Jego śladu gwoździ i włożyłbym palec mój w ślad gwoździ i włożyłbym rękę moją w bok Jego nie uwierzę **26.** A po dniach ośmiu znów byli wewnątrz uczniowie Jego i Tomasz z nimi przychodzi Jezus drzwi gdy są zamknięte i stanął na środku i powiedział pokój wam **27.** Potem mówi Tomaszowi prowadź palec twój tu i oto rękę moję i prowadź rękę twoją i włoż w bok mój i nie stawaj się niewierzący ale wierzący

28. I odpowiedział Tomasz i powiedział Mu Pan mój i Bóg mój **29.** Mówi mu Jezus ponieważ widziałeś Mnie Tomaszu uwierzyłeś szczęśliwi nie którzy zobaczyli a którzy uwierzyli **30.** Wiele wprawdzie więc i innych znaków uczynił Jezus wobec uczniów Jego które nie jest (są) które są zapisane w zwoju tym **31.** Te zaś jest napisane (są napisane) aby uwierzylibyście że Jezus jest Pomazaniec Syn Boga i aby wierząc życie mielibyście w imieniu Jego

Rozdział 21

1. Po tych ukazał się znów Jezus uczniom nad morzem Tyberiadzkim ukazał się zaś tak **2.** Byli razem Szymon Piotr i Tomasz który jest nazywany Didymos i Natanael z Kany Galilejskiej i (synowie) Zebedeusza i inni z uczniów Jego dwaj **3.** Mówi im Szymon Piotr idę łowić ryby mówią mu idziemy i my z tobą wyszli i weszli do łodzi zaraz i w tą noc złapali nic **4.** Rano zaś już gdy stało się stanął Jezus na brzegu nie jednak wiedzieli uczniowie że Jezus jest **5.** Mówi więc im Jezus dzieciątka czy coś do jedzenia macie odpowiedzieli Mu nie **6.** zaś powiedział im rzućcie na prawej części łodzi sieć i znajdziecie rzucili więc i nie jeszcze ją wyciągnąć mieli siłę od mnóstwa ryb **7.** Mówi więc uczeń ten którego miłował Jezus (do) Piotra Pan jest Szymon więc Piotr usłyszawszy że Pan jest okrycie przepasał był bowiem nagi i rzucił się w morze **8.** zaś inni uczniowie łódeczką przybili nie bowiem byli daleko od ziemi ale około z łokci dwieście ciągnąc sieć (z) rybami **9.** Jak więc wyszli na ziemię widzą ognisko leżące i rybkę leżącą i chleb **10.** Mówi im Jezus przynieście z rybek które złapaliście teraz

11. Wszedł Szymon Piotr i wyciągnął sieć na ziemię pełną ryb wielkich stu pięćdziesięciu trzech i tak wiele będących nie została rozdarta sieć **12.** Mówi im Jezus chodźcie zjedzcie obiad nikt zaś ośmielał się (z) uczniów wypytać się Go Ty kto jesteś wiedząc że Pan jest **13.** Przychodzi więc Jezus i bierze chleb i daje im i rybkę podobnie **14.** To już trzeci (raz) został ukazany Jezus uczniom Jego zostawszy podniesionym z martwych **15.** Gdy więc zjedli obiad mówi Szymonowi Piotrowi Jezus Szymonie (synu) Jonasza miłujesz Mnie więcej od tych mówi Mu tak Panie Ty wiesz że okazuję czułość Tobie mówi mu paś baranki moje **16.** Mówi mu znów powtórnie Szymonie (synu) Jonasza miłujesz Mnie mówi Mu tak Panie Ty wiesz że okazuje czułość Tobie mówi mu pasterzuj owce moje **17.** Mówi mu trzeci (raz) Szymonie (synu) Jonasza okazujesz czułość Mi został zasmucony Piotr że powiedział mu trzeci (raz) okazujesz czułość Mi i powiedział Mu Panie Ty wszystkie wiesz Ty znasz że okazuję czułość Tobie mówi mu Jezus paś owce moje **18.** Amen amen mówię ci gdy byłeś młodszy przepasywałeś się i chodziłeś gdzie chciałeś gdy zaś zestarzałyś się wyciągniesz ręce twoje i inny ciebie przepasze i poprowadzi gdzie nie chcesz **19.** To zaś powiedział zaznaczając jaką śmiercią wsławi Boga i to powiedziawszy mówi mu podąż za Mną **20.** Zostawszy odwróconym zaś Piotr widzi ucznia którego miłował Jezus podążającego który i położył się na wieczerzy na piersi Jego i powiedział Panie który jest wydający Ciebie **21.** Tego zobaczywszy Piotr mówi Jezusowi Panie ten zaś co **22.** Mówi mu Jezus jeśli go

chciałbym pozostawić aż przychodzę co do ciebie ty podąż za Mną **23.** Wyszło więc słowo to do braci że uczeń ten nie umiera a nie powiedział mu Jezus że nie umiera ale jeśli go chciałbym pozostawić aż przychodzę co do ciebie **24.** To jest uczeń świadczący o tym i który napisał te i wiemy że prawdziwe jest świadectwo jego **25.** Jest zaś i inne liczne jak wiele uczynił Jezus które jeśli byłoby napisane po- jedynczo nawet nie sam sędzę świat pomieścić które są pisane zwoje amen

Dzieje Apostolskie

Rozdział 1

1. Wprawdzie pierwsze słowo uczynilem o wszystkich o Teofilu które zaczął Jezus czynić zarówno i nauczać **2.** Aż do którego dnia przykazawszy wysłannikom przez Ducha Świętego których wybrał został uniesiony **3.** których i postawił obok siebie (jako) żyjącego po wycierpieć Mu w wielu pewnych dowodach przez dni czterdzieści dając siebie widzieć im i mówiąc (te) o Królestwie Boga **4.** i jedząc wspólnie z nimi nakazał im od Jerozolimy nie być oddalonymi ale oczekiwać obietnicy Ojca którą słyszeliście (ode) Mnie **5.** gdyż Jan wprawdzie zanurzył (w) wodzie wy zaś zostaniecie zanurzeni w Duchu Świętym nie po wielu tych dniach **6.** wprawdzie więc zszedłszy się pytali Go mówiąc Panie czy w czasie tym przywracasz królestwo Izraelowi **7.** Powiedział zaś do nich nie wasze jest poznać czasy lub pory które Ojciec umieścił we własnej władzy **8.** ale weźmiecie moc który przyszedł Świętego Ducha do was i będziecie Mi świadkowie w zarówno

Jeruzalem i w całej Judei i Samarii i aż do krańca ziemi **9**. I te powiedziawszy patrząc oni został podniesiony i chmura podjęła Go z oczu ich **10**. I jak patrzącymi wprost byli w niebo idącego Go i oto mężowie dwaj stanęli przy nich w szacie białej **11**. którzy i powiedzieli mężowie Galilejczycy dlaczego stoicie przypatrując się w niebo Ten Jezus który został uniesiony od was do nieba tak przyjdzie (w) jaki sposób oglądaliście Go idącego do nieba **12**. Wtedy wrócili do Jeruzalem od góry która jest nazywana Oliwną która jest blisko Jeruzalem szabatu mająca drogę **13**. I gdy weszli wstąpili do sali na piętrze gdzie byli pozostając zarówno Piotr i Jakub i Jan i Andrzej Filip i Tomasz Bartłomiej i Mateusz Jakub (syn) Alfeusza i Szymon (ten) zapaleniec i Judasz (syn) Jakuba **14**. Ci wszyscy byli trwającymi niezłomnie jednomyślnie (w) modlitwie i prośbie razem z kobietami i Marią matką Jezusa i z braćmi Jego **15**. I w dniach tych wstawszy Piotr w środku uczniów powiedział był zarówno tłum imion na tym samym jak sto dwadzieścia **16**. Mężowie bracia trzeba było zostać wypełnionym Pismo to które wcześniej powiedział Duch Święty przez usta Dawida o Judaszu który stał się przewodnikiem (tych) którzy schwytali Jezusa **17**. że który jest zaliczony był z nami i dostał w udziale dziedzictwo posługi tej **18**. Ten wprawdzie więc nabył miejsce z zapłaty niesprawiedliwości i padł na twarz który stał się pękł wpół i został wylany (zostały wylane) wszystkie wnętrzości jego **19**. I znajome stało się wszystkim zamieszkującym Jeruzalem tak, że zostać nazwanym miejsce to własną mową ich

Akeldama tego jest miejsce krwi **20**. Jest napisane bowiem w zwoju psalmów niech stanie się mieszkanie jego puste i nie niech jest zamieszkujący w niej i dogłądanie jego oby wzięt inny **21**. Trzeba więc którzy zeszli się (do) nas mężów w całym czasie w którym wszedł i wyszedł przed nas Pan Jezus **22**. zacząwszy od zanurzenia Jana aż do dnia którego został uniesiony od nas świadkiem powstania Jego stać się razem z nami jeden (z) tych **23**. I postavili dwaj Józefa który jest nazywany Barsabą który został przezywany Justus i Mattiasza **24**. I pomodliwszy się powiedzieli Ty Panie znawco serca wszystkich wskaż z tych dwóch którego jednego wybrałeś sobie **25**. (By) wziąć dziedzictwo posługi tej i wysłannictwa od którego przekroczył Judasz (żeby) pójść ku miejscu własnemu **26**. I dali losy ich i padł los na Mattiasza i został dołączony z jedenastoma wysłannikami

Rozdział 2

1. I w być wypełnionym dniu Pięćdziesiątnicy byli wszyscy jednomyślnie na tym samym **2**. I stał się nagle z nieba dźwięk tak, jak niosącego się wiatru gwałtownego i wypełnił cały dom gdzie byli siedząc **3**. I zostały ukazane im rozdzielające języki jakby ognia usiadł także na jednym każdym (z) nich **4**. I zostali napełnieni wszyscy Duchem Świętym i zaczęli mówić innymi językami tak, jak Duch dawał im wypowiadać **5**. Byli zaś w Jeruzalem zamieszkujący Judejczycy mężowie pobożni z każdego narodu pod niebem **6**. gdy stał się zaś głos ten zeszło się mnóstwo i zostało zdumione że słyszeli jeden każdy własną mową mówiących

ich **7.** Zdumiewali się zaś wszyscy i dziwili się mówiąc do jedni drugich nie oto wszyscy ci są mówiący Galilejczycy **8.** I jak my słyszymy każdy własną mowę naszą w której zostaliśmy urodzeni **9.** Partowie i Medowie i Elamici i zamieszkujący Mezopotamię Judeę zarówno i Kapadocję Pont i Azję **10.** Frygię zarówno i Pamfilię Egipt i części Libii (tej) naprzeciw Cyreny i przebywający w kraju Rzymianie Judejczycy zarówno i prozelici **11.** Kreteńczycy i Arabowie słyszymy mówiących ich naszymi językami wielkie rzeczy Boga **12.** Zdumiewali się zaś wszyscy i byli w niepokoju inny do innego mówiąc co- kolwiek oby chce to być **13.** Inni zaś drwiąc mówili że słodkim winem którzy są napełnieni są **14.** Zostawszy postawionym zaś Piotr z jedenastoma podniósł głos jego i wypowiedział (do) nich mężowie Judejczycy i (ci) zamieszkujący (w) Jeruzalem wszyscy to wam znajome niech jest i wysłuchajcie wypowiedzi moje **15.** Nie bowiem jak wy przypuszczacie ci są pijani jest bowiem godzina trzecia dnia **16.** ale to jest co jest powiedziane przez proroka Joela **17.** I będzie w ostatnich dniach mówi Bóg wyleję z Ducha mojego na każde ciało i będą prorokować synowie wasi i córki wasze i młodzieńcy wasi widzenia zobaczą i starsi wasi snami zostaną snom oddani **18.** i rzeczywiście na niewolników moje i na niewolnice moje w dniach tych wyleję z Ducha mojego i będą prorokować **19.** I dam cuda na niebie w górze i znaki na ziemi na dole krew i ogień i wyziew dymu **20.** Słońce zostanie obrócone w ciemność a księżyc w krew zanim niż przyjsć dzień Pana (ten) wielki i chwalebny

21. I będzie każdy który- kolwiek przywołałby imię Pana zostanie zbawiony **22.** Mężowie Izraelici posłuchajcie słów tych Jezusa Nazarejczyka męża od Boga który jest pokazany ku wam mocami i cudami i znakami które uczynił przez Niego Bóg w pośród was tak, jak i sami wiecie **23.** Tego który jest ustanowiony postanowieniem i wcześniejszym poznaniem Boga wydanego wzięwszy przez ręce bezprawnych przytwierdziwszy zabiliście **24.** którego Bóg wzbudził rozwiązawszy bóle śmierci ponieważ nie było możliwe być chwyconym On przez nią **25.** Dawid bowiem mówi o Nim przewidziałem Pana przede mną przez cały że po prawej stronie mojej jest aby nie zostałem wstrząśnięty **26.** Przez to zostało rozweselone serce moje i rozweselił się język mój jeszcze zaś i ciało moje rozbije namiot w nadziei **27.** gdyż nie opuścisz duszy mojej w piekle ani dasz (aby) świętobliwy twój zobaczyć rozkład **28.** Oznajmiłeś mi drogi życia wypełnisz mnie radością z oblicza Twojego **29.** Mężowie bracia które wolno powiedzieć ze śmiałością do was o patriarsze Dawidzie że i umarł i został pogrzebany i grobowiec jego jest wśród nas aż do dnia tego **30.** prorok więc będąc i wiedząc że przysięgą przysięgł mu Bóg z owocu lędźwi jego według ciała wzbudzić Pomazańca posadzić na tronie jego **31.** Przewidziawszy wcześniej powiedział o powstaniu Pomazańca że nie została pozostawiona dusza Jego w piekle ani ciało Jego zobaczyło rozkład **32.** Tego Jezusa wzbudził Bóg czego wszyscy my jesteśmy świadkowie **33.** Prawicą więc Boga zostawszy

wywyższonym zarówno obietnicę Świętego Ducha wzięwszy od Ojca wylał to co teraz wy widzicie i słyszycie **34.** Nie bowiem Dawid wszedł do niebios mówi zaś sam powiedział Pan Panu mojemu siądź po prawej stronie mojej **35.** aż (kiedy)kolwiek położyłbym wrogów Twoich (jako) podnózek stóp Twoich **36.** Niezawodnie więc niech wie każdy dom Izraela że i Panem i Pomazańcem Go Bóg uczynił Tego Jezusa którego wy ukrzyżowaliście **37.** Usłyszawszy zaś zostały przekute serce (serca) powiedzieli zarówno do Piotra i pozostałych wysłanników co uczynimy mężowie bracia **38.** Piotr zaś powiedział do nich opamiętajcie się i niech zostanie zanurzony każdy (z) was w imieniu Jezusa Pomazańca na uwolnienie grzechów a weźmiecie dar Świętego Ducha **39.** Wam bowiem jest obietnica i dzieciom waszym i wszystkim do dalekich ilu-
kolwiek przywołałby Pan Bóg nasz **40.** Innymi zarówno słowami liczniejszymi zaświadczył i zachęcał mówiąc zostańcie zbawionymi z pokolenia wypaczonego tego **41.** (ci) wprowadzie więc z radością którzy przyjęli słowo jego zostali zanurzeni i zostali przyłączeni (w) dniu tym dusze jakby trzy tysiące **42.** Byli zaś trwającymi niezłomnie (w) nauce wysłanników i wspólnocie i łamaniu chleba i modlitwach **43.** Stała się zaś każdej duszy strach wielki zarówno cuda i znaki przez wysłanników stawał się (stawały się) **44.** Wszyscy zaś wierzący byli na tym samym i mieli wszystkie wspólne **45.** i posiadłości i majątki sprzedawali i rozdzielili je wszystkim według tego, jak-
kolwiek ktoś potrzebę miał **46.** Co-
dziennie

zarówno trwając niezłomnie jednomyślnie w świątyni łamiąc zarówno po domie chleb przyjmowali pożywienia w wesołości i prostocie serca **47.** chwaląc Boga i mając łaskę względem całego ludu zaś Pan przyłączał którzy są zbawiani co-
dziennie (do) zgromadzenia na to samo

Rozdział 3

1. Zaś Piotr i Jan wchodzili do świątyni na godzinę modlitwy dziewiątą **2.** I pewien mąż kulawy od łona matki jego będąc był niesiony którego kładziono co-
dziennie przy drzwiach świątyni które jest nazywane (które są nazywane) Piękną (by) prosić (o) jałmużnę od wchodzących do świątyni **3.** Ten zobaczywszy Piotra i Jana zamierzających wejść do świątyni prosił (o) jałmużnę **4.** Spojrzawszy wprost zaś Piotr na niego razem z Janem powiedział popatrz na nas **5.** (Ten) zaś trzymał się ich oczekując coś od nich wziąć **6.** Powiedział zaś Piotr srebro i złoto nie jest mi co zaś mam to ci daję w imieniu Jezusa Pomazańca Nazarejczyka wstań i chodź **7.** I chwyciwszy go prawą ręką wzbudził od razu zaś zostały wzmocnione jego stopy i kostki **8.** I podskakując stanął i chodził i wszedł z nimi do świątyni chodząc i skacząc i chwaląc Boga **9.** I zobaczył go cały lud chodzącego i chwającego Boga **10.** Poznawali zarówno go że ten był do jałmużny siedzący przy Pięknej bramie świątyni i zostali napełnieni zdumieniem i oszołomieniem z powodu (tego) co zdarzyło się mu **11.** Trzymając się zaś (tego) który został uzdrowiony kulawych Piotra i Jana zbiegł się do nich cały lud na portyku który jest nazywany Salomona zdumiony **12.** Zobaczywszy

zaś Piotr odpowiedział do ludu mężowie Izraelici dlaczego dziwcie się z powodu tego lub (na) nas dlaczego spoglądacie jak własną mocą lub pobożnością czyniących (to, że) chodzić on **13.** Bóg Abrahama i Izaaka i Jakuba Bóg ojców naszych oddał chwałę chłopiec Jego Jezusa którego wy wydaliście i wyparliście się Go naprzeciw oblicza Piłata który osądził Jego uwolnić **14.** Wy zaś Świętego i sprawiedliwego wyparliście się i prosiliście męża mordercę zostać darowanym wam **15.** (Tego) zaś Początek i Wodza życia zabiliście którego Bóg wzbudził z martwych którego my świadkowie jesteśmy **16.** I z powodu wiary (w) imię Jego tego którego widziecie i znacie wzmocniło imię Jego i wiara przez Niego dała mu pełną sprawność tę wobec wszystkich was **17.** I teraz bracia wiem że zgodnie z niewiedzą uczyniliście tak, jak i przywódcy wasi **18.** zaś Bóg co przepowiedział przez usta wszystkich proroków Jego wycierpieć Pomazaniec wypełnił tak **19.** Opamiętajcie się więc i nawróćcie się do (tego, by) zostać wymazanym wasze grzechy jak- kolwiek przyszłyby pory pokrzepienia od oblicza Pana **20.** i wysłałby (Tego) który jest ogłoszony wcześniej wam Jezusa Pomazańca **21.** którego trzeba niebu wprowadzić przyjąć aż do czasów przywrócenia wszystkich (o) których powiedział Bóg przez usta wszystkich świętych Jego proroków od wieku **22.** Mojżesz wprowadzić bowiem do ojców powiedział że proroka wam wzbudzi Pan Bóg wasz z braci waszych jak mnie Jego będziecie słuchać zgodnie ze wszystkimi ile- kolwiek powiedziałby do was **23.** Będzie zaś każda dusza która- kolwiek nie usłuchałaby

proroka tego zostanie doszczętnie zniszczona z ludu **24.** I wszyscy zaś prorocy od Samuela i kolejno ilu powiedzieli i zapowiadali dni te **25.** wy jesteście synowie proroków i przymierza którego zawarł Bóg z ojcami naszymi mówiąc do Abrahama i nasieniem twoim zostaną błogosławione wszystkie rody ziemi **26.** Wam najpierw Bóg wzbudziwszy chłopca Jego Jezusa wysłał Go błogosławiąc was w odwracać się każdego z niegodziwości waszych

Rozdział 4

1. Gdy mówią zaś oni do ludu stanęli obok nich kapłani i dowódca straży świątyni i saduceusze **2.** Będąc oburzonymi przez (to, co) nauczać oni lud i zwiastować w Jezusie powstanie z martwych **3.** i położyli im ręce i umieścili do strzeżenia do jutra był bowiem wieczór już **4.** Liczni zaś którzy usłyszeli słowo uwierzyli i stała się liczba (tych) mężów jakby tysięcy pięć **5.** Stało się zaś na jutro zostać zebranymi ich przywódcy i starsi i znawcy Pisma w Jeruzalem **6.** i Annasza arcykapłana i Kajfasza i Jana i Aleksandra i ilu byli z rodu arcykapłańskiego **7.** i postawiwszy ich w środku wypytawali się w jakiej mocy lub w jakim imieniu uczyniliście to wy **8.** Wtedy Piotr zostawszy napełnionym Duchem Świętym powiedział do nich przywódcy ludu i starsi Izraela **9.** Jeśli my dzisiaj jesteśmy sądzeni z powodu dobrodziejstwa (dla) człowieka słabego w czym ten jest uratowany **10.** znajome niech jest wszystkim wam i całemu ludowi Izraela że w imieniu Jezusa Pomazańca Nazarejczyka którego wy ukrzyżowaliście którego Bóg wzbudził z martwych w Tym ten stoi przed wami zdrowy **11.** Ten jest kamień

który został wzgardzony przez was budujących
który stał się ku głowie narożnika **12.** i nie jest
w innym nikim zbawienie nie bowiem imię jest
inne pod niebem które jest dane w ludziach
w którym trzeba zostać zbawionym nam
13. Oglądając zaś Piotra śmiałość i Jana
i chwyciwszy że ludzie niewykształceni są
i niezaznajomieni dziwili się poznawali zarówno
ich że z Jezusem byli **14.** zaś (na) człowieka
patrzac razem z nimi stojącego (tego) który jest
uleczony nic mieli odpowiedzieć
15. Rozkazawszy zaś im na zewnątrz sanhedrynu
odejść razem zderzyli się przeciw sobie
16. mówiąc co uczynimy ludziom tym gdyż
wprawdzie bowiem znajomy znak stał się przez
nich wszystkim zamieszkującym Jeruzalem
widoczne i nie możemy wyprzec się **17.** Ale aby
nie w większym zostałyby rozpowszechnione
w ludzie groźbą zagrozilibyśmy im już więcej
nie mówić w imieniu tym żadnemu (z) ludzi
18. I wezwawszy ich nakazali im w ogóle nie
przemawiać ani nauczać w imieniu Jezusa
19. zaś Piotr i Jan odpowiedziawszy do nich
powiedzieli czy sprawiedliwe jest przed Bogiem
was słuchać bardziej niż Boga osądźcie **20.** Nie
możemy bowiem my co zobaczyliśmy
i usłyszeliśmy nie mówić **21.** (Ci) zaś dodatkowo
zagroziwszy uwolnili ich nic znajdując (tego) jak
mogliby ukarać ich z powodu ludu gdyż wszyscy
chwalili Boga z powodu (tego) co stało się
22. Lat bowiem był liczniejszych (niż)
czterdzieści człowiek na którym stał się znak ten
uzdrowienia **23.** Zostawszy zwolnionymi zaś
przyszli do swoich i oznajmili ile do nich
arcykapłani i starsi powiedzieli **24.** (Ci) zaś

usłyszawszy jednomyślnie podnieśli głos do
Boga i powiedzieli Władco Ty Boże który
uczyniłeś niebo i ziemię i morze i wszystkie
w nich **25.** (Ten) przez usta Dawida chłopca
Twojego (przez) którego powiedziałeś po co
parsknęli poganie i ludy rozważały puste
26. Stanęli obok królowie ziemi i przywódcy
zostali zebrani na to samo przeciw Panu
i przeciw Pomazańcowi Jego **27.** Zostali zebrani
bowiem na- prawdę przeciwko Świętemu
chłopcowi Twojemu Jezusowi którego namaściłeś
Herod zarówno i Poncjusz Piłat razem
z poganami i ludami Izraela **28.** (aby) uczynić ile
ręka Twoja i postanowienie Twoje przeznaczyła
(aby) stać się **29.** I teraz Panie spojrzysz na groźby
ich i daj niewolnikom Twoim ze śmiałością całą
mówić Słowo Twoje **30.** w rękę Twoją
wyciągnąć Ty ku uzdrowieniu i znaki i cuda
stawać się przez imię Świętego chłopca Twojego
Jezusa **31.** I gdy poprosili oni zostało
wstrząśnięte miejsce w którym byli którzy są
zebrani i zostali napełnieni wszyscy Duchem
Świętym i mówili Słowo Boga ze śmiałością
32. zaś mnóstwo (tych) którzy uwierzyli było
serce i dusza jedna i ani jeden coś będące
dobytkiem jego mówił własne być ale było im
wszystkie wspólne **33.** I wielką mocą oddawali
świadectwo wysłannicy (o) powstaniu Pana
Jezusa łaska zarówno wielka była nad
wszystkimi nimi **34.** Ani bowiem cierpiący
niedostatek ktoś był wśród nich ilu bowiem
właścicielami terenów lub domów byli
sprzedając nieśli szacunki które są sprzedawane
35. i kładli przy stopach wysłanników zostało
rozdane zaś każdemu według tego, jak- kolwiek

ktoś potrzebę miał **36.** Józef zaś który był przezywany Barnaba przez wysłanników co jest które jest tłumaczone syn zachęty lewita Cypryjczyk rodem **37.** które jest jego pole sprzedawszy przyniósł pieniądze i położył do stóp wysłanników

Rozdział 5

1. Mąż zaś pewien Ananiasz imieniem z Safirą żoną jego sprzedał posiadłość **2.** i oddzielił sobie z oszacowania będąca skonsultowaną i żona jego i przyniósłszy część jakąś przy stopach wysłanników położył **3.** Powiedział zaś Piotr Ananiaszu przez co wypełnił szatan serce twoje (by) okłamać ty Ducha Świętego i oddzielić sobie z oszacowania terenu **4.** Czyż nie pozostając tobie pozostawał i zostawszy sprzedanym w twojej władzy był dlaczego po co położyłeś w sercu twoim sprawę tę nie skłamałeś ludziom ale Bogu **5.** Słuchając zaś Ananiasz słów tych upadłszy wydał ostatnie tchnienie i stał się strach wielki na wszystkich słuchających tych **6.** Wstawszy zaś młodszy spowili go i wyniósłszy pogrzebali **7.** Stał się zaś jak godzin trzech odstęp i żona jego nie wiedząc co stało się weszła **8.** Odpowiedział zaś jej Piotr powiedz mi czy (za) tak wiele teren oddaliście (ona) zaś powiedziała tak (za) tak wiele **9.** zaś Piotr powiedział do niej dlaczego po co zostałeś umówiona (zostaliście umówieni) wy doświadczyć Ducha Pana oto stopy (tych) którzy pogrzebali męża twojego przed drzwiami i wyniosą ciebie **10.** Padła zaś od razu przy stopach jego i wydała ostatnie tchnienie wszedłszy zaś młodzieńcy znaleźli ją martwą i wyniósłszy pogrzebali przy mężu jej **11.** I stał

się strach wielki na całe zgromadzenie i na wszystkich słuchających tych **12.** Przez zaś ręce wysłanników stawał się (stawały się) znaki i cuda w ludzie liczne i byli jednomyślnie wszyscy w Portyku Salomona **13.** zaś (z) pozostałych nikt ośmielał się być przyłączonym (z) nimi ale uczynił wielkim ich lud **14.** Coraz bardziej zaś zostali przyłączani wierzący Panu mnóstwo mężów zarówno i kobiet **15.** tak, że na place wynosić słabych i kłaść na łożach i matach aby przechodzącego Piotra i jeśli cień ocieniłby kogoś (z) nich **16.** Schodziło zaś i mnóstwo dookoła miast w Jeruzalem niosąc słabych i którzy są trapieni przez duchy nieczyste którzy byli uleczeni wszyscy **17.** Wstawszy zaś arcykapłan i wszyscy (ci) razem z nim (ci) będący stronnictwo saduceuszów zostali napełnieni zazdrością **18.** I położyli ręce ich na wysłanników i umieścili ich w strzeżeniu publicznym **19.** Zwiastun zaś Pana przez noc otworzył drzwi strażnicy wyprowadziwszy zarówno ich powiedział **20.** Idźcie i zostawszy postawionymi mówcie w świątyni ludowi wszystkie wypowiedzi życia tego **21.** Usłyszawszy zaś weszli od wczesnego ranku do świątyni i nauczali przybywszy zaś arcykapłan i (ci) razem z nim zwołali sanhedryn i cały starszyznę synów Izraela i wysłali do więzienia zostać przyprowadzonymi oni **22.** zaś podwładni przybywszy nie znaleźli ich w strażnicy obróciwszy się zaś oznajmili **23.** mówiąc że wprawdzie więzienie znaleźliśmy które jest zamknięte w całej niezawodności i strażników na zewnątrz stojących przed drzwiami otworzywszy zaś wewnątrz nikogo

znaleźliśmy **24.** Jak zaś usłyszeli słowa te zarówno kapłan i dowódca straży świątyni i arcykapłani byli w niepokoju co do nich cokolwiek oby stało się to **25.** Przybywszy zaś ktoś oznajmił im mówiąc że oto mężowie których umieściliście w strażnicy są w świątyni stojąc i nauczając lud **26.** Wtedy odszedłszy dowódca straży razem z podwładnymi poprowadził ich nie z gwałtem bali się bowiem ludu aby nie zostaliby ukamienowani **27.** Przyprowdziwszy zaś ich postawili w sanhedrynie i dopytywał ich arcykapłan **28.** mówiąc nie nakazem nakazaliśmy wam aby nie nauczać w imieniu tym i oto wypełniliście Jeruzalem nauką waszą i chcecie sprowadzić na nas krew człowieka tego **29.** Odpowiedziawszy zaś Piotr i wysłannicy powiedzieli być posłusznym władzy trzeba Bogu bardziej niż ludziom **30.** Bóg ojców naszych wzbudził Jezusa (na) którego wy położyliście ręce powiesiwszy na drzewie **31.** Tego Bóg Początek i Wodza i Zbawiciela wywyższył prawicą Jego dać nawrócenie Izraelowi i uwolnienie (od) grzechów **32.** I my jesteśmy Jego świadkowie wypowiedzi tych i Ducha zaś Świętego którego dał Bóg którzy są posłuszni Mu **33.** (Ci) zaś usłyszawszy byli rozpiłowani i zaplanowali zabić ich **34.** Wstawszy zaś ktoś w sanhedrynie faryzeusz imieniem Gamaliel nauczyciel Prawa szacowny każdemu ludowi rozkazał na zewnątrz (na) krótko ktoś (z) wysłanników uczynić **35.** Powiedział zarówno do nich mężowie Izraelici zważcie wy sami nad ludźmi tymi co macie robić **36.** Przed bowiem tymi dniami powstał Teodas mówiąc być kimś on sam (do) którego została przyłączona liczba

mężów jakby czterystu który został zabity i wszyscy ilu zostali przekonani (przez) niego zostali rozproszeni i stali się ku niczemu **37.** Po tym powstał Judasz Galilejczyk w dniach spisu i odstąpił lud dość liczny za nim i ten zginął i wszyscy ilu zostali przekonani (przez) niego zostali rozproszeni **38.** I (o tych) teraz mówię wam odstąpcie od ludzi tych i zaniechajcie ich gdyż jeśli byłoby z ludzi postanowienie to lub dzieło to zostanie obalone **39.** jeśli zaś z Boga jest nie możecie obalić ich by czasem nie i walczącymi przeciw Bogu zostalibyście znalezieni **40.** Zostali przekonani zaś (przez) niego i przywoławszy wysłanników wychłostawszy nakazali nie mówić w imieniu Jezusa i uwolnili ich **41.** (Ci) wprowadzie więc poszli radując się od oblicza sanhedrynu że dla imienia Jego zostali uznani za godnych zostać znieważonymi **42.** Każdego zarówno dnia w świątyni i w domu nie powstrzymywali się nauczając i głosząc dobrą nowinę Jezusa Pomazańca

Rozdział 6

1. W zaś dniach tych gdy mnożą się uczniowie stało się szemranie Greków na Hebrajczyków że są przeoczane w posłudze codziennej wdowy ich
2. Przywoławszy zaś dwunastu mnóstwo uczniów powiedzieli nie podobające się jest nam pozostawiwszy Słowo Boga służyć stołom
3. Przyjrzyjcie się więc bracia mężom z was którzy są poświadczeni siedmiu pełnych Ducha Świętego i mądrości których ustanowimy do potrzeby tej
4. My zaś modlitwie i posłudze Słowa będziemy trwającymi niezłomnie
5. I spodobało się (to) słowo przed całym

mnóstwem i wybrali Szczepana męża pełnego wiary i Ducha Świętego i Filipa i Prochora i Nikanora i Tymona i Parmena i Mikołaja prozelitę Antiocheńczyka 6. których postawili przed wysłannikami i pomodliwszy się położyli na nich ręce 7. I Słowo Boga wzrastało i była pomnażana liczba uczniów w Jeruzalem bardzo wielki zarówno tłum kapłanów byli posłuszni (był posłuszny) wierze 8. Szczepan zaś pełen wiary i mocy czynił cuda i znaki wielkie w ludzie 9. Powstali zaś niektórzy ze zgromadzenia która jest nazywana Libertynów i Cyrenejczyków i Aleksandryjczyków i z Cylicji i Azji dociekając razem ze Szczepanem 10. i nie mieli siłę przeciwstawić się mądrości i Duchowi któremu mówił 11. Wtedy podstawili mężów mówiących że słyszeliśmy go mówiącego wypowiedzi bluźniercze na Mojżesza i Boga 12. Poruszyli się razem zarówno lud i starsi i znawcy Pisma i przystanawszy wspólnie porwali go i przyprowadzili do sanhedrynu 13. Postawili zarówno świadków fałszywych mówiących człowiek ten nie przestaje wypowiedzi bluźniercze mówiąc przeciw miejscu świętemu temu i Prawu 14. Słyszeliśmy bowiem go mówiącego że Jezus Nazarejczyk Ten obali miejsce to i zmieni zwyczaje które przekazał nam Mojżesz 15. i spojrzawszy wprost w niego wszyscy siedzący w sanhedrynie zobaczyli oblicze jego jakby oblicze zwiastuna

Rozdział 7

1. Powiedział zaś arcykapłan czy zatem te tak ma się 2. (Ten) zaś powiedział mężowie bracia i ojcowie posłuchajcie Bóg chwały został ukazany ojcu naszemu Abrahamowi będącemu

w Mezopotamii zanim niż zamieszkać on w Haranie 3. I powiedział do niego wyjdź z ziemi twojej i z rodziny twojej i przyjdź do ziemi którą- kolwiek ci pokażę 4. Wtedy wyszedłszy z ziemi Chaldejczyków zamieszkał w Haranie a stamtąd po umrzeć ojciec jego przesiedlił go do ziemi tej na której wy teraz zamieszkujecie 5. I nie dał mu dziedziczenia w niej ani podstawy stopy i obiecał mu dać na posiadanie jej i nasieniu jego po nim nie gdy jest mu dziecko 6. Powiedział zaś tak Bóg że będzie nasienie jego przechodnie w ziemi obcej i uczynią niewolnikiem je i będą wyrządzać zło lat czterysta 7. I naród któremu jeśli zostaliby niewolnikami osądzę ja powiedział Bóg i po tych wyjdą i będą służyć Mi w miejscu tym 8. I dał mu przymierze obrzezania i tak zrodził Izaaka i obrzezał go dnia ósmego a Izaak Jakuba i Jakub dwunastu patriarchów 9. A patriarchowie pozazdrościwszy Józefa oddali do Egiptu i był Bóg z nim 10. i wyrwał go z wszystkich ucisków jego i dał mu łaskę i mądrość wobec faraona króla Egiptu i ustanowił go przewodzącym nad Egiptem i całym domem jego 11. Przyszedł zaś głód nad całą ziemią egipską i Kanaanem i ucisk wielki i nie znajdowali żywności ojcowie nasi 12. Usłyszawszy zaś Jakub (że) będące zboża w Egipcie posłał ojców naszych najpierw 13. I w drugim dał się poznać Józef braciom jego i widoczny stał się faraonowi ród Józef 14. Wysławszy zaś Józef wezwał do siebie ojca jego Jakuba i całą rodzinę jego w duszach siedemdziesięciu pięciu 15. Zszedł zaś Jakub do Egiptu i umarł on i ojcowie nasi 16. i zostali przeniesieni do Sychem i zostali położeni

w grobowcu który kupił Abraham (za) oszacowanie srebra od synów Hemora Sychemowego **17**. Tak, jak zaś zbliżał się czas obietnicy którą przysiągł Bóg Abrahamowi wzrósł lud i został pomnożony w Egipcie **18**. aż do którego powstał król inny który nie poznał Józefa **19**. Ten obszedłszy się podstępem (z) rodem naszym wyrządził zło ojcom naszym (tak, że) czynić wyrzuconymi niemowlęta ich ku nie zachować przy życiu **20**. W tej porze został zrodzony Mojżesz i był miły Bogu ten został karmiony miesiące trzy w domu ojca jego **21**. Zostawszy wyrzuconym zaś on zabrała go córka faraona i wykarmiła go sobie za syna **22**. I został wychowany Mojżesz całą mądrością Egipcjan był zaś mocny w słowach i w czynach **23**. Jak zaś został wypełniony mu czterdziestoletni czas weszło do serca jego odwiedzić braci jego synów Izraela **24**. I zobaczywszy kogoś doznającego niesprawiedliwości stanął w obronie i uczynił pomstę doznającemu udręczenia uderzywszy Egipcjanina **25**. Wnioskował zaś rozumieć bracia jego że Bóg przez rękę jego daje im zbawienie zaś nie zrozumieli **26**. zaś następującemu dniowi został ukazany im walczącym i jednał ich do pokoju powiedziawszy mężowie bracia jesteście wy po co czynicie niesprawiedliwość jeden drugiemu **27**. (Ten) zaś czyniący niesprawiedliwość bliźniemu odtrącił go powiedziawszy kto cię ustanowił przywódcą i sędzią nad nami **28**. Czy zabić mnie ty chcesz (w) który sposób zabiłeś wczoraj Egipcjanina **29**. Uciekł zaś Mojżesz na słowo to i stał się przechodniem w ziemi madiańskiej gdzie zrodził

synów dwóch **30**. A gdy zostało wypełnione lat czterdzieści został ukazany mu na pustkowiu góry Synaj zwiastun Pana w płomieniu ognia krzaku cierniowego **31**. zaś Mojżesz zobaczywszy zdziwił się widzeniu gdy podchodzi zaś on przyjrzeć się stał się głos Pana do niego **32**. Ja Bóg ojców twoich Bóg Abrahama i Bóg Izaaka i Bóg Jakuba drżący zaś który stał się Mojżesz nie ośmielał się przyjrzeć się **33**. Powiedział zaś mu Pan rozwiąż sandały stóp twoich bowiem miejsce na którym stanąłeś ziemia święta jest **34**. Zobaczywszy zobaczyłem złe traktowanie ludu mojego w Egipcie i wzdychanie ich usłyszałem i zszedłem wyrwać ich a teraz przyjdź wyślę cię do Egiptu **35**. Tego Mojżesza którego wyparli się powiedziawszy kto cię ustanowił przywódcą i sędzią tego Bóg przywódcę i odkupiciela wysłał przez rękę zwiastuna który został ukazany mu w krzaku cierniowym **36**. Ten wyprowadził ich uczyniwszy cuda i znaki w ziemi egipskiej i w Czerwonym Morzu i w pustkowiu lat czterdzieści **37**. Ten jest Mojżesz który powiedział synom Izraela proroka wam wzbudzi Pan Bóg wasz z braci waszych jak mnie Jego będziecie słuchać **38**. Ten jest który stał się w zgromadzeniu w pustkowiu ze zwiastunem mówiący mu na górze Synaj i ojcami naszymi który otrzymał słów żyjących dać nam **39**. któremu nie chcieli posłuszni stać się ojcowie nasi ale odtrącili i zawrócili sercami ich do Egiptu **40**. powiedziawszy Aaronowi uczyn nam bogów którzy poprzedzą nas bowiem Mojżesz ten który wyprowadził nas z ziemi egipskiej nie wiemy co stało się jemu

41. i uczynili cielca w dniach tych i zaprowadzili ofiarę bożkowi i zostali rozweseleni w czynach rąk ich 42. Odwrócił się zaś Bóg i wydał ich służyć wojsku nieba tak, jak jest napisane w zwoju proroków czy zabijane i ofiary przyprowadziliście Mi lat czterdzieści na pustkowiu dom Izraela 43. I nosiliście namiot Molocha i gwiazdę Boga waszego Remfana figury które uczyniliście oddawać cześć im i przesiedlę was po tamtej stronie Babilonu 44. Namiot świadectwa był ojcom naszym na pustkowiu tak, jak zarządził (Ten) mówiący Mojżeszowi uczynić go według wzoru który zobaczył 45. który i wprowadzili otrzymawszy kolejno ojcowie nasi z Jezusem w nabyciu pogan których wypędził Bóg od oblicza ojców naszych aż do dni Dawida 46. Który znalazł łaskę przed Bogiem i poprosił znaleźć namiot Bogu Jakuba 47. Salomon zaś zbudował Mu dom 48. Ale nie Najwyższy w ręką uczynionych świątyniach zamieszkuje tak, jak prorok mówi 49. Niebo Mi tron zaś ziemia podnózek stóp moich jaki dom zbudujecie Mi mówi Pan lub które miejsce odpoczynku mojego 50. Czyż nie ręka moja uczyniła te wszystkie 51. Twardego karku i nieobrzezani (na) sercu i uszach wy zawsze Duchowi Świętemu opieracie się jak ojcowie wasi i wy 52. Którego (z) proroków nie prześladowali ojcowie wasi i zabili (tych) którzy przepowiedzieli o przyjściu Sprawiedliwego którego teraz wy zdrajcy i mordercy jesteście postawieni 53. którzy otrzymaliście Prawo na rozporządzenia zwiastunów i nie strzeżliście 54. Słyszac zaś te byli rozpiłowani (w) sercach ich i zgrzytali zębami na niego 55. Będac zaś

pełen Ducha Świętego spojrzawszy wprost do nieba zobaczył chwałę Boga i Jezusa stojącego z prawej strony Boga 56. I powiedział oto widzę niebiosa które są otworzone i Syna człowieka z prawej strony stojącego Boga 57. Krzyknawszy zaś głosem wielkim przycisnęli uszy ich i ruszyli jednomyślnie na niego 58. I wyrzuciwszy na zewnątrz miasta kamienowali a świadkowie odłożyli szaty ich przy stopach młodzieńca który jest nazywany Saulem 59. I kamienowali Szczepana przywołującego i mówiącego Panie Jezu weź ducha mojego 60. Położywszy zaś kolana krzyknął głosem wielkim Panie nie postawiłbyś im grzechu tego i to powiedziawszy został uśpiony

Rozdział 8

1. Saul zaś był zgadzający się (z) zabiciem jego stało się zaś w tym dniu prześladowanie wielkie na zgromadzenie w Jerozolimie wszyscy zarówno byli rozproszeni po krainach Judei i Samarii oprócz wysłanników 2. Pogrzebali zaś Szczepana mężowie pobożni i uczynili bicie się w piersi wielki nad nim 3. Saul zaś tępił zgromadzenie po domach wchodząc ciągnąc zarówno mężów i kobiety przekazywał do strażnicy 4. (Ci) wprawdzie więc którzy zostali rozproszeni przyszedł (przyszli) głosząc dobrą nowinę Słowo 5. Filip zaś zszedłszy do miasta Samarii ogłaszał im Pomazańca 6. Zważały zarówno tłumy co jest mówione przez Filipa jednomyślnie w słuchać oni i widzieć znaki które czynił 7. Liczni bowiem (z) mających duchy nieczyste wołające wielkim głosem wychodził (wychodziły) liczni zaś którzy są sparaliżowani i kulawi zostali uleczeni 8. I stała się radość

wielka w mieście tym **9.** Mąż zaś pewien imieniem Szymon był wcześniej w mieście praktykujący magię i zdumiewający naród Samarii mówiąc (że) być kimś on sam wielkim **10.** (na) którego zważali wszyscy od małego aż do wielkiego mówiąc ten jest moc Boga wielka **11.** Zważali zaś (na) niego z powodu dość duży czas praktykowaniem magii zdumiewać ich **12.** Gdy zaś uwierzyli Filipowi głoszącemu dobrą nowinę o Królestwie Boga i imieniu Jezusa Pomazańca byli zanurzani mężowie zarówno i kobiety **13.** zaś Szymon i on uwierzył i zostawszy zanurzonym był trwającym niezłomnie (przy) Filipie oglądając zarówno moce i znaki stające się był zdumiony **14.** Usłyszawszy zaś w Jerozolimie wysłannicy że przyjęła Samaria Słowo Boga wysłali do nich Piotra i Jana **15.** którzy zszedłszy modlili się o nich żeby otrzymaliby Ducha Świętego **16.** Jeszcze nie bowiem był na nikogo (z) nich spadający jedynie zaś którzy są zanurzeni byli w imię Pana Jezusa **17.** Wtedy nałożyli ręce na nich i otrzymywali Ducha Świętego **18.** Zobaczywszy zaś Szymon że przez nałożenie rąk wysłanników jest dawany Duch Święty przyniósł im pieniądze **19.** mówiąc dajcie i mnie władzę tę aby któremu jeśli nałożyłbym ręce otrzymałby Ducha Świętego **20.** Piotr zaś powiedział do niego srebro twoje razem z tobą oby jest ku zgubie gdyż dar Boga wnioskowałeś przez pieniądze nabywać **21.** Nie jest ci część ani dziedzictwo w słowie tym bowiem serce twoje nie jest proste wobec Boga **22.** Opamiętaj się więc od złości twojej tej i poproś Boga czy zatem zostanie odpuszczony ci zamiar serca

twojego **23.** Ku bowiem żółci goryczy i związaniu niesprawiedliwości widzę cię będącego **24.** Odpowiedziawszy zaś Szymon powiedział poproście wy za mnie do Pana żeby nic przyszło na mnie co powiedzieliście **25.** (Ci) wprawdzie więc zaświadczywszy i powiedziawszy Słowo Pana wracali do Jeruzalem wielu zarówno wioskom Samarytańskim ogłosili dobrą nowinę **26.** Zwiastun zaś Pana powiedział do Filipa mówiąc powstań i idź na południe do drogi schodzącej od Jeruzalem ku Gazie ta jest pusta **27.** I wstawszy poszedł i oto mąż Etiopczyk eunuch władca Kandaki królowej Etiopczyków który był nad całym skarbem jej który przyszedł mając zamiar oddać cześć w Jeruzalem **28.** był zarówno wracający i siedzący na rydwanie jego czytał proroka Izajasza **29.** Powiedział zaś Duch Filipowi podejdź i zostań przyłączony (do) rydwanu tego **30.** Podbiegłszy zaś Filip usłyszał go czytającego proroka Izajasza i powiedział zatem rzeczywiście wiesz co czytasz **31.** (Ten) zaś powiedział jak- bowiem kolwiek oby mogę jeśli nie ktoś poprowadziłby mnie zaprosił zarówno Filipa (żeby) wszedłszy usiąść razem z nim **32.** zaś urywek Pisma który czytał był ten jak owca na rzeź był prowadzony i jak baranek wobec (tego) który strzyże Go niemy tak nie otwiera ust Jego **33.** W uniżeniu Jego sąd Jego został podniesiony zaś pokolenie Jego kto opowie gdyż jest zabierane z ziemi życie Jego **34.** Odpowiedziawszy zaś eunuch Filipowi powiedział proszę cię o kim prorok mówi to o sobie samym lub o innym kimś **35.** Otworzywszy zaś Filip usta jego i zacząwszy

od Pisma tego ogłosił dobrą nowinę mu (o) Jezusie **36**. Jak zaś jechali po drodze przyszedli do jakiejś wody i mówi eunuch oto woda co zabrania mi zostać zanurzonym **37**. Powiedział zaś Filip jeśli wierzysz z całego serca wolno odpowiedziawszy zaś powiedział wierzę Synem Boga być Jezus Pomazaniec **38**. I rozkazał stanąć rydwan i zeszli oboje do wody zarówno Filip i eunuch i zanurzył go **39**. Gdy zaś weszli z wody Duch Pana porwał Filipa i nie zobaczył go już dłużej nie eunuch jechał bowiem drogą jego radując się **40**. Filip zaś został znaleziony w Azocie i przechodząc głosił dobrą nowinę miastom wszystkim aż do przyjść on ku Cezarei

Rozdział 9

1. Zaś Saul jeszcze dysząc groźbą i morderstwem do uczniów Pana podszedłszy (do) arcykapłana **2**. poprosił od niego listy do Damaszku do zgromadzeń żeby jeśli jakichś znalazłby (tej) drogi będących mężów zarówno i kobiety którzy są związani poprowadziłby do Jeruzalem **3**. W zaś iść stało się mu zbliżyć się (do) Damaszku i nagle otoczyło blaskiem go światło z nieba **4**. i upadłszy na ziemię usłyszał głos mówiący mu Saulu Saulu czemu Mnie prześladujesz **5**. Powiedział zaś kim jesteś Panie zaś Pan powiedział Ja jestem Jezus którego ty prześladujesz trudno ci ku ościeniom wierzyć **6**. Drżąc zarówno i będąc zdumionym powiedział Panie co mi chcesz uczynić a Pan do niego powstań i wejdź do miasta i zostanie powiedziane ci co tobie trzeba czynić **7**. zaś mężowie towarzyszący mu stanęli oniemiałi słysząc wprowadzie głos nikogo zaś oglądając **8**. Został wzbudzony zaś Saul z ziemi gdy są

otworzone zaś oczy jego nic widział prowadząc za rękę zaś go wprowadzili do Damaszku **9**. I był dni trzy nie widzący i nie zjadł ani pił **10**. Był zaś pewien uczeń w Damaszku imieniem Ananiasz i powiedział do niego Pan w widzeniu Ananiaszu zaś powiedział oto ja Panie **11**. zaś Pan do niego wstawszy pójdz na ulicę która jest nazywana Prostą i odszukaj w domu Judasza Saula imieniem Tarsyjczyk oto bowiem modli się **12**. I zobaczył w widzeniu męża imieniem Ananiasz który wszedł i który włożył na niego rękę żeby przejrzałby **13**. Odpowiedział zaś Ananiasz Panie słyszałem od wielu o mężu tym ile zła uczynił świętym Twoim w Jeruzalem **14**. I tutaj ma władzę od arcykapłanów z wiązać wszystkich przywołujących imię Twoje **15**. Powiedział zaś do niego Pan idź gdyż naczynie wybrania Mi jest ten zanieść imię Moje przed narody i królów synów zarówno Izraela **16**. Ja bowiem pokażę mu ile trzeba mu dla imienia mojego wycierpieć **17**. Odszedł zaś Ananiasz i wszedł do domu i włożywszy na niego ręce powiedział Saulu bracie Pan wysyłał mnie Jezus (Ten) który został ukazany ci w drodze którą przychodziłeś żeby przejrzałbyś i zostałbyś napełniony Duchem Świętym **18**. I zaraz odpadły z oczu jego jakby łuski przejrzał zarówno od razu i wstawszy został zanurzony **19**. I wziąwszy pożywienie umocnił się stał się zaś Saul z (tymi) w Damaszku uczniami dni jakieś **20**. I zaraz w zgromadzeniach ogłaszał Pomazaniec że Ten jest Syn Boga **21**. Zdumiewali się zaś wszyscy słuchający i mówili nie Ten jest który niszczył w Jeruzalem przywołujących imię to a tutaj

względem tego przyszedł aby którzy są związani oni poprowadziłby do arcykapłanów **22**. Saul zaś bardziej został umacniany i zdumiewał Judejczyków zamieszkujących w Damaszku dowodząc że Ten jest Pomazaniec **23**. Gdy zaś zostały wypełnione dni dość liczne radzili Judejczycy zabić go **24**. Został poznany zaś Saulowi spisek ich śledzili także bram dniem zarówno i nocą żeby go zabiliby **25**. Wziąwszy zaś go uczniowie nocą spuścili przez mur spuściwszy w koszu **26**. Przybywszy zaś Saul do Jeruzalem próbował być przyłączonym (do) uczniów i wszyscy bali się go nie wierząc że jest uczeń **27**. Barnaba zaś chwyciwszy go przyprowadził do wysłanników i opowiedział im jak w drodze zobaczył Pana i że powiedział mu i jak w Damaszku powiedział otwarcie w imieniu Jezusa **28**. I był z nimi wchodzący i wychodzący w Jeruzalem i mówiąc otwarcie w imieniu Pana Jezusa **29**. Mówił zarówno i dociekał razem względem Greków zaś usiłowali go zabić **30**. Dowiedziawszy się zaś bracia odprowadzili go do Cezarei i posłali go do Tarsu **31**. Wprawdzie więc zgromadzenia w całej Judei i Galilei i Samarii miały pokój które są budowane i które idą strachem Pana i pociechą Świętego Ducha były pomnażane **32**. Stało się zaś Piotr przechodząc przez wszystkich zejść i do świętych zamieszkujących Lyddę **33**. Znalazł zaś tam człowieka pewnego Eneasza imieniem od lat ośmiu leżącego na macie który był który jest sparaliżowany **34**. I powiedział mu Piotr Eneaszu uzdrawia cię Jezus Pomazaniec powstań i pościel sobie i zaraz powstał **35**. I zobaczyli go wszyscy zamieszkujący Lyddę

i Saron którzy nawrócili się do Pana **36**. W Joppie zaś pewna była uczennica imieniem Tabita która tłumacząc jest nazywana Dorkas ta była pełna dobrych dzieł i jałmużn które czyniła **37**. Stało się zaś w dniach tych która stała się słabą ona umrzeć umywszy zaś ją położyli na sali na piętrze **38**. Blisko zaś będąc Lydda Joppy uczniowie usłyszawszy że Piotr jest w niej wysłali dwóch mężów do niego prosząc nie opóźniać się przejść aż do nich **39**. Wstawszy zaś Piotr przyszedł razem z nimi który przyszedłszy zaprowadzili do sali na piętrze i stanęły obok niego wszystkie wdowy płacząc i pokazując tuniki i szaty ile czyniła z nimi będąc Dorkas **40**. Wyrzuciwszy zaś na zewnątrz wszystkich Piotr położywszy kolana pomodlił się i zwróciwszy się do ciała powiedział Tabito powstań (ta) zaś otworzyła oczy jej i zobaczywszy Piotra usiadła **41**. Dawszy zaś jej rękę wzbudził ją zawoławszy zaś świętych i wdowy postawił obok ją żyjącą **42**. Znajome zaś stało się według całej Joppy i liczni uwierzyli w Pana **43**. Stało się zaś dni dość liczne pozostać on w Joppie u pewnego Szymona garbarza

Rozdział 10

1. Mąż zaś pewien był w Cezarei imieniem Korneliusz setnik z kohorty która jest nazywana italską **2**. pobożny i bojący się Boga z całym domem jego czyniący zarówno jałmużny liczne ludowi i proszący Boga przez cały **3**. Zobaczył w widzeniu wyraźnie jakby godziny dziewiątej dnia zwiastuna Boga który wszedł do niego i który powiedział mu Korneliuszu **4**. (Ten) zaś spojrzawszy wprost na niego i przestraszony który stał się powiedział co jest Panie powiedział

zaś mu modlitwy twoje i jałmużny twoje weszły ku pamiętce przed Bogiem **5.** I teraz poślij do Joppy mężów i wezwij Szymona który jest przezywany Piotr **6.** Ten jest goszczony u pewnego Szymona garbarza któremu jest dom przy morzu ten powie ci co tobie trzeba czynić **7.** Jak zaś odszedł zwiastun mówiący Korneliuszowi zawoławszy dwóch (z) domowników jego i żołnierza pobożnego (z) trwających niezłomnie (przy) nim **8.** i wyjaśniwszy im wszystkie wysłał ich do Joppy **9.** (Tego) zaś następnego dnia gdy idą drogą tamci i (do) miasta gdy zbliżają się wszedł Piotr na taras pomodlić się o godzinie szóstej **10.** Stał się zaś bardzo głodny i chciał skosztować gdy przygotowują zaś oni spadło na niego zdumienie **11.** i widzi niebo które jest otworzone i schodzące na niego naczynie jakieś jak płótno wielkie czterema początkami które jest związane i które jest spuszczone na ziemię **12.** w którym był (były) wszystkie czworonogi ziemi i zwierzęta i pełzające i ptaki nieba **13.** I stał się głos do niego wstawszy Piotrze zarzynaj i zjedz **14.** zaś Piotr powiedział przenigdy Panie gdyż nigdy zjadłem każde pospolite lub nieczyste **15.** I głos znów po drugi raz do niego co Bóg oczyścił ty nie miej za pospolite **16.** To zaś stało się do trzykrotnie i znowu zostało uniesione naczynie do nieba **17.** Gdy zaś w sobie był w niepokoju Piotr czymkolwiek oby jest widzenie które zobaczył i oto mężowie którzy są wysłani od Korneliusza zapytawszy (o) dom Szymona stanęli obok przy bramie **18.** i zawoławszy wypytawali się czy Szymon który jest przezywany Piotr tutaj jest

goszczony **19.** zaś Piotr gdy rozważa o widzeniu powiedział mu Duch oto mężowie trzej szukają cię **20.** Ale wstawszy zejdź i idź razem z nimi nic wątpiąc dlatego, że Ja wysłałem ich **21.** Zszedłszy zaś Piotr do mężów którzy są wysłani od Korneliusza do niego powiedział oto ja jestem którego szukacie jaka przyczyna dla którego jesteście obecni **22.** (Ci) zaś powiedzieli Korneliusz setnik mąż sprawiedliwy i bojący się Boga który otrzymuje świadectwo zarówno przez cały naród Judejczyków otrzymał wyrocznie przez zwiastuna świętego wezwać cię do domu jego i usłyszeć wypowiedzi od ciebie **23.** Wezwawszy więc ich ugościł (tego) zaś następnego dnia Piotr wyszedł z nimi i niektórzy (z) braci (tych) z Joppy poszli razem (z) nim **24.** A następnego dnia weszli do Cezarei zaś Korneliusz był oczekujący ich zwoławszy do siebie krewnych jego i koniecznych przyjaciół **25.** Gdy zaś stało się wejść Piotr wyszedłszy na spotkanie mu Korneliusz upadłszy do stóp oddał cześć **26.** zaś Piotr go podniósł mówiąc powstań i ja sam człowiek jestem **27.** I rozmawiając razem z nim wszedł i znajduje którzy zeszli się licznych **28.** Powiedział zarówno do nich wy wiecie jak niegodziwe jest mężowi Judejskiemu być przyłączonym lub podchodzić do innoplemiennego a mnie Bóg pokazał nikogo pospolitym lub nieczystym nazywać człowiekiem **29.** Dlatego i bez sprzeciwu przyszedłem zostawszy wezwanym pytam się więc (dla) jakiego słowa wezwaliście mnie **30.** I Korneliusz powiedział od czwartego dnia aż do tej godziny byłem poszczący i (o) dziewiątej godzinie modlący się w domu moim

i oto mąż stanął przede mną w szacie lśniącej **31.** I mówi Korneliuszu została wysłuchana twoja modlitwa i jałmużny twoje zostały przypomniane przed Bogiem **32.** Poślij więc do Joppy i wezwij do siebie Szymona który jest przezywany Piotr ten jest goszczony w domu Szymona garbarza przy morzu który przybywszy powie ci **33.** Natychmiast więc posłałem do ciebie ty zarówno dobrze uczyniłeś przybywszy teraz więc wszyscy my przed Bogiem jesteśmy obecni usłyszeć wszystkie które są polecane ci przez Boga **34.** Otworzywszy zaś Piotr usta powiedział na prawdę chwytam że nie jest stronniczy Bóg **35.** Ale w każdym narodzie bojący się Go i czyniący sprawiedliwość godny przyjęcia (dla) Niego jest **36.** Słowo które wysłał synom Izraela głosząc dobrą nowinę pokoju przez Jezusa Pomazańca Ten jest wszystkich Pan **37.** Wy znacie która stała się wypowiedź według całej Judei zacząwszy od Galilei po zanurzeniu które ogłosił Jan **38.** Jezusa z Nazaretu jak namaścił Go Bóg Duchem Świętym i mocą który przyszedł dobrze czyniąc i uzdrawiając wszystkich którzy są wyzyskiwani przez oszczercę gdyż Bóg był z Nim **39.** I my jesteśmy świadkowie wszystkiego co uczynił w zarówno krainie Judejczyków i w Jeruzalem którego zabili powiesiwszy na drzewie **40.** Tego Bóg wzbudził trzeciego dnia i dał Mu widocznym stać się **41.** nie całemu ludowi ale świadkom którzy zostali wcześniej wybrani przez Boga nam którzy jedliśmy razem i piliśmy razem z Nim po powstać On z martwych **42.** I nakazał nam ogłosić ludowi i zaświadczyć że On jest który jest ustanowiony przez Boga sędzia

żyjących i martwych **43.** Temu wszyscy prorocy świadczą uwolnienie (od) grzechów wziąć przez imię Jego każdy wierzący w Niego **44.** Jeszcze gdy mówi Piotr wypowiedzi te spadł Duch Święty na wszystkich słuchających słowa **45.** i zdumieli się (ci) z obrzezania wierni ilu przyszli razem z Piotrem że i na pogan dar Świętego Ducha jest wylewany **46.** Słyszeli bowiem ich mówiących językami i wywyższających Boga wtedy odpowiedział Piotr **47.** Czy wody zabronić może ktoś (aby) nie zostać zanurzonymi ci którzy Ducha Świętego otrzymali tak, jak i my **48.** Poleciał także im zostać zanurzonymi w imieniu Pana wtedy poprosili go pozostać dni jakieś

Rozdział 11

1. Usłyszeli zaś wysłannicy i bracia będący w Judei że i poganie przyjęli Słowo Boga
2. A gdy wszedł Piotr do Jerozolimy rozsądza ku niemu (ci) z obrzezania
3. mówiąc że do mężów nieobrzezanie mających wszedłeś i jadłeś razem z nimi
4. Zaczawszy zaś Piotr wyjaśniał im kolejno mówiąc
5. Ja byłem w mieście Joppie modlący się i zobaczyłem w zdumieniu widzenie schodzące naczynie jakieś jak płótno wielkie czterema początkami które jest spuszczone z nieba i przyszło aż do mnie
6. W które spojrzawszy wprost dostrzegłem i zobaczyłem czworonogi ziemi i zwierzęta i pełzające i ptaki nieba
7. Usłyszałem zaś głos mówiący mi wstawszy Piotrze zarzynaj i zjedz
8. Powiedziałem zaś przenigdy Panie gdyż wszystko pospolite lub nieczyste nigdy weszło do ust moich
9. Odpowiedział zaś mi głos po drugi raz z nieba co Bóg oczyścił ty nie miej za

pospolite **10.** To zaś stało się do trzykrotnie i znowu zostało wciągnięte wszystko do nieba **11.** I oto natychmiast trzech mężowie stanęli obok przy domu w którym byłem którzy są wysłani z Cezarei do mnie **12.** Powiedział zaś mi Duch przyjść razem z nimi nic wahając się przyszło zaś razem ze mną i sześciu braci tych i weszliśmy do domu męża **13.** Oznajmił także nam jak zobaczył zwiastuna w domu jego który został postawiony i który powiedział mu wyślij do Joppy mężów i wezwij Szymona który jest przezywany Piotrem **14.** który powie wypowiedzi do ciebie w których zostaniesz zbawiony ty i cały dom twój **15.** W zaś zacząć mi mówić spadł Duch Święty na nich tak, jak i na nas na początku **16.** Została przypomniana mi zaś wypowiedź Pana jaką mówił Jan wprowadzie zanurzył wodą was zaś zostaniecie zanurzeni w Duchu Świętym **17.** Jeśli więc równy dar dał im Bóg jak i nam którzy uwierzyliśmy w Pana Jezusa Pomazańca ja zaś jak byłem mocny zabronić Bogu **18.** Usłyszawszy zaś te ucichli i chwalili Boga mówiąc zatem i poganom Bóg nawrócenie dał do życia **19.** (Ci) wprowadzie więc którzy zostali rozproszeni z (powodu) ucisku który stał się z powodu Szczepana przyszło aż do Fenicji i Cypru i Antiochii nikomu mówiąc Słowo jeśli nie jedynie Judejczykom **20.** Byli zaś niektórzy z nich mężowie Cypryjczycy i Cyrenejczycy którzy wszedłszy do Antiochii mówili do Greków głosząc dobrą nowinę Pana Jezusa **21.** i była ręka Pana z nimi wielka zarówno liczba która uwierzyła nawróciła się do Pana **22.** Zostało usłyszane zaś słowo do uszów

zgromadzenia w Jerozolimie o nich i posłali Barnabę przyjść aż do Antiochii **23.** Który przybywszy i zobaczywszy łaskę Boga uradował się i prosił wszystkich wcześniejszym postanowieniem serca pozostawać (w) Panu **24.** gdyż był mąż dobry i pełny Ducha Świętego i wiary i został przyłączony tłum dość liczny (dla) Pana **25.** Wyszedł zaś do Tarsu Barnaba poszukać Saula **26.** I znalazłszy go przyprowadził go do Antiochii stało się zaś oni rok cały zostać zebranymi w zgromadzeniu i nauczać tłum dość duży otrzymać zarówno najpierw w Antiochii uczniowie chrześcijanami **27.** W tych zaś dniach zesłi z Jerozolimy prorocy do Antiochii **28.** Wstawszy zaś jeden z nich imieniem Agabus oznaczył przez Ducha głód wielki mieć być na całym świecie zamieszkałym który i stał się za Klaudiusza cesarza **29.** zaś (z) uczniów tak, jak miał dostatek ktoś ustanowione każdy (z) nich na posługę posłać zamieszkującym w Judei braciom **30.** Co i uczynili wysławszy do starszych przez rękę Barnaby i Saula

Rozdział 12

1. W tej zaś porze położył Herod król ręce wyrządzić zło niektórym ze zgromadzenia **2.** Zabił zaś Jakuba brata Jana mieczem **3.** A zobaczywszy że podobające się jest Judejczykom dodał ująć i Piotra były zaś dni Przaśników **4.** którego i chwyciwszy umieścił do strażnicy wydawszy czterem czwórkom żołnierzy strzec go chcąc po Passze wyprowadzić go ludowi **5.** wprowadzie więc Piotr był strzeżony w strażnicy modlitwa zaś była żarliwa stająca się przez zgromadzenie do Boga

za nim **6**. Gdy zaś zamierzał go wyprowadzić Herod nocy tej był Piotr który jest uśpiony pomiędzy dwoma żołnierzami który jest związany łańcuchami dwoma strażnicy zarówno przed drzwiami strzegli strażnicy **7**. I oto zwiastun Pana stanął przy i światło zajaśniało w celi uderzywszy zaś bok Piotra obudził go mówiąc powstań w szybkości i opadły jego łańcuchy z rąk **8**. Powiedział także zwiastun do niego przepasz się i obuj sandały twoje uczynił zaś tak i mówi mu okryj płaszcz twój i podąż za mną **9**. i wyszedłszy podążał za nim i nie wiedział że prawdziwe jest stające się przez zwiastuna uważał zaś widzenie widzieć **10**. Przeszedłszy zaś pierwszą straż i drugą przyszli do bramy żelaznej prowadzącej do miasta która sama z siebie została otworzona im i wyszedłszy wcześniej przeszli ulicę jedną i zaraz odstąpił zwiastun od niego **11**. I Piotr który stał się w sobie samym powiedział teraz wiem prawdziwie że posłał Pan zwiastuna Jego i wyrwał mnie z ręki Heroda i całego oczekiwania ludu Judejczyków **12**. Uświadomiwszy sobie zarówno przyszedł do domu Marii matki Jana który jest przezywany Markiem gdzie byli dość liczni którzy są zgromadzeni i modlący się **13**. Gdy zapukał zaś Piotr (w) drzwi bramy podeszła służąca posłuchać imieniem Rode **14**. I poznawszy głos Piotra z radości nie otworzyła bramy wybiegłszy zaś oznajmiła stać Piotr przed bramą **15**. zaś do niej powiedzieli szalejesz zaś upierała się tak mieć się zaś mówili zwiastun jego jest **16**. zaś Piotr pozostał pukając otworzywszy zaś zobaczyli go i zdumieli się **17**. Potrząsnawszy

zaś im ręką zachowywać milczenie opowiedział im jak Pan go wyprowadził ze strażnicy powiedział zaś oznajmijcie Jakubowi i braciom te i wyszedłszy poszedł w inne miejsce **18**. Gdy stał się zaś dzień był zamęt nie mały wśród żołnierzy co zatem (z) Piotr(em) stało się **19**. Herod zaś przeprowadziwszy poszukiwania jego i nie znalazłszy osądziwszy strażników rozkazał zostać wyprowadzonymi i zszedłszy z Judei do Cezarei przebywał **20**. Był zaś Herod gniewający się (na) Tyryjczyków i Sydończyków jednomyślnie zaś byli obecni przy nim i przekonawszy Blasta (tego) nad sypialnią króla prosili (o) pokój z powodu być karmioną ich kraina przez królewską **21**. (W) wyznaczonym zaś dniu Herod przyoblekłszy szatę królewską i usiadłszy na trybunie publicznie przemówił do nich **22**. zaś lud wołał boga głos a nie człowieka **23**. Od razu zaś uderzył go zwiastun Pana za to, że nie dał chwały Bogu i który stał się jedzonym przez robaki wydał ostatnie tchnienie **24**. zaś Słowo Boga wzrastało i było pomnożone **25**. Barnaba zaś i Saul wrócili z Jeruzalem wypełniwszy posługę zabrawszy ze sobą i Jana który był przezywany Markiem

Rozdział 13

1. Byli zaś niektórzy w Antiochii w będącym zgromadzeniu prorocy i nauczyciele zarówno Barnaba i Symeon (ten) który jest nazywany Niger i Lucjusz Cyrenejczyk Manaen zarówno Heroda tetrarchy współwychowanek i Saul **2**. Gdy pełnią służbę zaś oni Panu i poszcząc powiedział Duch Święty odłączcie właśnie Mi zarówno Barnabę i Saula do dzieła którego

przywołałem ich **3**. Wtedy skończywszy post i pomodliwszy się i nałożywszy ręce (na) nich uwolnili **4**. Oni wprawdzie więc zostali wysłani przez Ducha Świętego zeszli do Seleucji stamtąd zarówno odpłynęli na Cypr **5**. I którzy stali się w Salaminie zwiastowali Słowo Boga w zgromadzeniach Judejczyków mieli zaś i Jana podwładnego **6**. Przeszedłszy zaś wyspę aż do Pafos znaleźli pewnego maga fałszywego proroka Judejczyka któremu imię Bar-Jezus **7**, który był razem z prokonsulem Sergiuszem Pawłem mężem rozumnym ten przywoławszy Barnabę i Saula poszukał usłyszeć Słowo Boga **8**. Przeciwstawiał się zaś im Elymas mag tak bowiem jest przetłumaczone imię jego szukając odwrócić prokonsula z wiary **9**. Saul zaś i Paweł zostawszy napełniony Duchem Świętym i spojrzawszy wprost na niego **10**, powiedział o pełny wszystkiego oszustwa i wszelkiej przewrotności synu oszczercy wrogu każdej sprawiedliwości nie przestaniesz odwracając od dróg Pana prostych **11**, i teraz oto ręka Pana na tobie i będziesz niewidomy nie widząc słońca aż do pory od razu zaś spadł na niego mrok i ciemność i krążąc dokoła szukał prowadzących za rękę **12**. Wtedy zobaczywszy prokonsul co stało się uwierzył będąc zdumionym z powodu nauki Pana **13**. Zostawszy poprowadzonymi zaś z Pafos około Pawła przyszli do Perge Pamfilii Jan zaś odstąpiwszy od nich wrócił do Jerozolimy **14**. Oni zaś przeszedłszy z Perge przybyli do Antiochii Pizydyjskiej i wszedłszy do zgromadzenia (w) dniu szabatów usiedli **15**. Po zaś odczytywaniu Prawa i Proroków wysłali przełożeni zgromadzenia do nich

mówiąc mężowie bracia jeśli jest Słowo w was zachęty do ludu mówcie **16**. Wstawszy zaś Paweł i potrząsnawszy ręką powiedział mężowie Izraelici i bojący się Boga posłuchajcie **17**. Bóg ludu tego Izraela wybrał sobie ojców naszych i lud wywyższył w obczyźnie w ziemi egipskiej i z ramieniem wysokim wyprowadził ich z niej **18**, i jak czterdziestoletni czas zniósł sposób bycia ich na pustkowiu **19**. A zniszczywszy narodów siedem w ziemi Kanaan przydzielił w dziedzictwo im ziemię ich **20**. I po tych jak lat czterystu i pięćdziesięciu dał sędziów aż do Samuela proroka **21**. I stąd poprosili króla i dał im Bóg Saula syna Kisza męża z plemienia Beniamina lat czterdzieści **22**. I przestawiwszy go wzbudził im Dawida na króla któremu i powiedział zaświadczywszy znalazłem Dawida (tego) Jessego męża według serca mojego który uczyni wszelką wolę moją **23**. Tego Bóg z nasienia według obietnicy wzbudził Izraelowi Zbawiciela Jezusa **24**, który został ogłoszony wcześniej (przez) Jana przed obliczem wejścia Jego zanurzenie nawrócenia całemu ludowi Izraela **25**. Jak zaś wypełnił Jan bieg mówił (za) kogo mnie uważacie być nie jestem ja ale oto przychodzi po mnie (co, do) którego nie jestem godny sandału stóp rozwiązać **26**. Mężowie bracia synowie rodu Abrahama i (ci) wśród was bojący się Boga wam Słowo zbawienia tego zostało wysłane **27**. (Ci) bowiem zamieszkujący w Jeruzalem i przywódcy ich Tego nie poznawszy i głosy proroków w każdy szabat które są czytane osądziwszy wypełnili **28**, i żadnej przyczyny (do kary) śmierci znalazłszy prosili Piłata zostać zabitym On

29. Gdy zaś skończyli wszystkie (te) o Nim które są napisane zdjawszy z drzewa położyli do grobowca 30. zaś Bóg wzbudził Go z martwych 31. Który został ukazany w dniach liczniejszych którzy weszli razem z Nim z Galilei do Jeruzalem którzy są świadkowie Jego względem ludu 32. I my wam głosimy dobrą nowinę (tę) względem ojców obietnicę która stała się 33. że tę Bóg spełnił dzieciom ich nam wzbudziwszy Jezusa jak i w psalmie (tym) drugim jest napisane Syn mój jesteś Ty Ja dzisiaj zrodziłem cię 34. Że zaś wzbudził Go z martwych już więcej nie mające nastąpić wracać do rozkładu tak powiedział że dam wam świętobliwe Dawida (te) godne wiary 35. Dlatego i w innym mówi nie dasz świętobliwy twój zobaczyć rozkładu 36. Dawid wprowadzie bowiem własnemu pokoleniu usłużwszy Boga postanowieniem został uśpiony i został przyłączony do ojców jego i zobaczył rozkład 37. Którego zaś Bóg wzbudził nie zobaczył rozkładu 38. Znajome więc niech jest wam mężowie bracia że przez Tego wam uwolnienie (od) grzechów jest zwiastowane 39. i od wszystkich których nie mogliście w Prawie Mojżesza zostać uznanymi za sprawiedliwych w Tym każdy wierzący jest uznawany za sprawiedliwego 40. Uważajcie więc aby nie przyszło na was co jest powiedziane w Prorokach 41. zobaczcie szydery i zdziwcie się i zostańcie usuniętymi gdyż dzieło Ja działałem w dniach waszych dzieło któremu nie uwierzylibyście jeśli ktoś opowiadałby wam 42. Gdy wyszli zaś ze zgromadzenia Judejczyków prosili pogan na (ten) pomiędzy szabat zostać powiedziane im

wypowiedzi te 43. Gdy zostało rozwiązane zaś zgromadzenie podążyli liczni (z) Judejczyków i czcący prozelici (za) Pawłem i Barnabą którzy mówiąc do nich przekonywali ich pozostawać przy łasce Boga 44. zaś przychodzącego szabat prawie całe miasto zostało zebrane usłyszeć Słowo Boga 45. Zobaczywszy zaś Judejczycy tłumy zostali napełnieni zazdrością i sprzeciwiali się (tym) przez Pawła co jest mówione którzy sprzeciwiają się i którzy bluźnią 46. Powiedziawszy otwarcie zaś Paweł i Barnaba powiedzieli wam było konieczne najpierw zostać powiedziane Słowo Boga skoro zaś zaś odtrącacie je i nie godnymi sądzicie siebie samych wiecznego życia oto jesteśmy odwrócenie do pogan 47. Tak bowiem jest przekazane nam Pan umieściłem cię na światło pogan być Ty na zbawienie aż do krańca ziemi 48. Słuchając zaś poganie radowali się i chwalili Słowo Pana i uwierzyli ilu byli którzy są wskazani do życia wiecznego 49. Było roznoszone zaś Słowo Pana przez całą krainę 50. zaś Judejczycy podżęgli czcące kobiety i szanowane i pierwszych miasta i wzbudzili prześladowanie przeciwko Pawłowi i Barnabie i wyrzucili ich z granic ich 51. (Ci) zaś strząsnąwszy pył stóp ich na nich przyszedł do Ikonium 52. zaś uczniowie zostali wypełnieni radością i Duchem Świętym

Rozdział 14

1. Stało się zaś w Ikonium według tego samego wejść oni do zgromadzenia Judejczyków i powiedzieć tak że uwierzyć (z) Judejczyków zarówno i Greków wielkie mnóstwo 2. (Ci) zaś którzy nie okazują posłuszeństwa Judejczycy wzbudzili i uczynili złymi dusze pogan przeciw

braciom **3**. Dość duży wprowadzie więc czas przebywali mówiąc otwarcie przy Panu świadczącemu słowem łaski Jego i dającemu znaki i cuda stawać się przez ręce ich **4**. Zostało rozdarte zaś mnóstwo miasta i (ci) wprowadzie byli z Judejczykami (ci) zaś razem z wysłannikami **5**. Gdy zaś stało się poruszenie pogan zarówno i Judejczyków z przywódcami ich znieważać i kamienować ich **6**. Uświadomiwszy zbiegli do miast Likaonii Listry i Derbe i okolicy **7**. I tam byli głoszącymi dobrą nowinę **8**. I pewien mąż w Listrze niemocny stopami usiadł kulawy od łona matki jego będący który nigdy chodził **9**. Ten słuchał Pawła mówiącego który spojrzawszy wprost (na) niego i zobaczywszy że wiarę ma zostać uzdrowionym **10**. powiedział wielkim głosem powstań na stopy twoje proste i skoczył i chodził **11**. zaś tłumy zobaczywszy co uczynił Paweł podniosły głos ich po lakońsku mówiąc bogowie zostawszy upodobnionymi ludzom zeszli do nas **12**. Nazwali zarówno wprowadzie Barnabę Zeusem zaś Pawła Hermesem skoro zaś on był przewodzący słowem **13**. zaś kapłan Zeusa (tego) będącego przed miastem ich byki i girlandy do bram przyniósłszy razem z tłumami chciał złożyć w ofierze **14**. Usłyszawszy zaś wysłannicy Barnaba i Paweł rozdarszy szaty ich wskoczyli w tłum krzycząc **15**. i mówiąc mężowie dlaczego te czynicie i my mającymi podobne doznania jesteśmy wam ludzie głoszący dobrą nowinę wam od tych próżnych nawrócić się do Boga żyjącego który uczynił niebo i ziemię i morze i wszystkie (te) w nich **16**. który w które mijają pokoleniach pozwolił wszystkim

poganom iść drogami ich **17**. a jednakże rzeczywiście nie bez świadectwa sobie zostawił dobro czyniąc z nieba nam deszcze dając i pory owocne karmiąc pożywieniem i radością serca nasze **18**. I te mówiąc ledwo uspokoili tłumy nie złożyć w ofierze im **19**. Przyszli zaś z Antiochii i Ikonium Judejczycy i przekonawszy tłumy i ukamienowawszy Pawła ciągnęli na zewnątrz miasta wnioskując (że) on umrzeć **20**. Gdy otoczyli zaś go uczniowie wstawszy wszedł do miasta i następnego dnia wyszedł razem z Barnabą do Derbe **21**. Ogłosiwszy dobrą nowinę zarówno miastu temu i uczyniwszy uczniami dość długi wrócili do Listry i Ikonium i Antiochii **22**. Utwierdzając dusze uczniów zachęcając (aby) trwać (w) wierze i że przez liczne uciski trzeba nam wejść do Królestwa Boga **23**. Wybrawszy przez wyciągnięcie ręki zaś im starszych według zgromadzenia pomodliwszy się z postami powierzyli ich Panu w którego uwierzyli **24**. I przeszedłszy Pizydję przyszli do Pamfilii **25**. I powiedziawszy w Perge Słowo zeszli do Atalii **26**. A stamtąd odpłynęli do Antiochii skąd byli którzy są przekazani łasce Boga do dzieła które wypełnili **27**. Przybywszy zaś i zebrawszy zgromadzenie oznajmili ile uczynił Bóg z nimi i że otworzył poganom drzwi wiary **28**. Przebywali zaś tam czas nie mały razem z uczniami

Rozdział 15

1. A niektórzy zszedłszy z Judei nauczali braci że jeśli nie bylibyście obrzezanymi zwyczajem Mojżesza nie możecie zostać zbawionymi **2**. Gdy stał się więc rozruch i spór nie mały Pawła i Barnaby względem nich wskazali wchodzić

Paweł i Barnaba i jacyś inni z nimi do wysłanników i starszych do Jeruzalem co do sporu tego **3.** (Ci) wprowadzie więc zostawszy wyprawionymi przez zgromadzenie przechodzili Fenicję i Samarię opowiadając (o) nawracaniu się pogan i uczynili radość wielką wszystkim braciom **4.** Przybywszy zaś do Jeruzalem zostali przyjęci przez zgromadzenie i wysłanników i starszych oznajmili zarówno ile Bóg uczynił z nimi **5.** Powstali zaś niektórzy ze stronnictwa faryzeuszów którzy uwierzyli mówiąc że trzeba obrzezywać ich nakazać zarówno zachowywać Prawo Mojżesza **6.** Zostali zebrani zaś wysłannicy i starsi zobaczyć co do słowa tego **7.** Wielki zaś spór gdy stała się wstawszy Piotr powiedział do nich mężowie bracia wy wiecie że od dni dawnych Bóg wśród nas wybrał sobie przez usta moje usłyszeć poganie Słowo dobrej nowiny i uwierzyć **8.** I znawca serca Bóg poświadczył im dawszy im Ducha Świętego tak, jak i nam **9.** I nic rozróżnił pomiędzy nami zarówno i nimi wiarą oczyściwszy serca ich **10.** Teraz więc dlaczego doświadczacie Boga nałożyć jarzmo na szyję uczniów którego ani ojcowie nasi ani my byliśmy silni unieść **11.** Ale przez łaskę Pana Jezusa Pomazańca wierzymy zostać zbawionymi według którego sposobu i oni **12.** Zachowało milczenie zaś całe mnóstwo i słyszeli Barnabę i Pawła gdy wyjaśnia ile uczynił Bóg znaki i cuda w poganach przez nich **13.** Po zaś zachować milczenie oni odpowiedział Jakub mówiąc mężowie bracia posłuchajcie mnie **14.** Symeon objawił tak, jak najpierw Bóg wejrzał wziąć z pogan lud w imieniu Jego **15.** I (z) tym zgadzają się słowa proroków tak,

jak jest napisane **16.** Po tych przywrócę i odbuduję namiot Dawida (ten) który jest upadły i (te) które są zburzone jego odbuduję i wyprostuję go **17.** jak- kolwiek szukaliby pozostali (z) ludzi Pana i wszyscy poganie na których jest przywoływane imię moje na nich mówi Pan czyniący te wszystkie **18.** znajome od wieku jest (są) Bogu wszystkie czyny Jego **19.** Dlatego ja sędzę nie stawiać przeszkód (tym) z pogan nawracającym się do Boga **20.** ale napisać list im (by) wstrzymywać się od zanieczyszczeń bożków i nierządu i (od) uduszonych i krwi **21.** Mojżesz bowiem z pokoleń dawnych w mieście głoszących go ma w zgromadzeniach w każdy szabat które jest czytane **22.** Wtedy zdało się wysłannikom i starszym razem z całym zgromadzeniem wybrawszy mężów z nich posłać do Antiochii razem z Pawłem i Barnabą Judasza który jest przezywany Barsabą i Sylasa mężów przewodzących wśród braci **23.** napisawszy przez rękę ich jak to wysłannicy i starsi i bracia w Antiochii i Syrii i Cylicji braciom (tym) z pogan radować się **24.** skoro zaś usłyszeliśmy że niektórzy z nas wyszedłszy poruszyli was słowami które rozstrajają dusze wasze mówiąc być obrzezanymi i zachowywać Prawo którym nie przykazaliśmy **25.** Zdało się nam którzy staliśmy się jednomyślnie wybrawszy mężów posłać do was razem z umiłowanymi naszymi Barnabą i Pawłem **26.** ludźmi którzy wydają dusze ich dla imienia Pana naszego Jezusa Pomazańca **27.** Wysłaliśmy więc Judasza i Sylasa i oni przez słowo które oznajmniają te same **28.** Zdało się bowiem Świętemu Duchowi

i nam nic więcej kłaść na was ciężar oprócz koniecznie tych **29.** wstrzymywać się (od) ofiarowanych bóstwom i krwi i (od) uduszonych i nierządu od których strzegąc siebie samych dobrze zrobicie bądźcie zdrowi **30.** (Ci) wprowadzie więc zostawszy zwolnionymi przyszli do Antiochii i zebrawszy mnóstwo oddali list **31.** Przeczytawszy zaś uradowali się z powodu pociechy **32.** Judasz zaś i Sylas i oni prorocy będąc przez słowo wielkie zachęcali braci i utwierdzili **33.** Uczyniwszy zaś czas zostali wypuszczeni z pokojem przez braci do wysłanników **34.** Zdało się zaś Sylasowi pozostać tam **35.** Paweł zaś i Barnaba przebywali w Antiochii nauczając i głosząc dobrą nowinę z i innymi licznymi Słowo Pana **36.** Po zaś jakichś dniach powiedział Paweł do Barnaby zawróciwszy właśnie odwiedzilibyśmy braci naszych w każdym mieście w których zwiastowaliśmy Słowo Pana jak mają się **37.** Barnaba zaś zaplanował zabrać ze sobą Jana który jest nazywany Markiem **38.** Paweł zaś uznał za godne (tego) który odstąpił od nich z Pamfilii i nie przeszedłszy razem z nimi do dzieła nie zabrać ze sobą tego **39.** Stało się więc ostre podrażnienie tak, że zostać rozdzielonymi oni od siebie zarówno Barnaba przyjąwszy Marka odpłynąć ku Cyprowi **40.** Paweł zaś wybrawszy Sylasa wyszedł zostawszy przekazany łasce Boga przez braci **41.** Przechodził zaś Syrię i Cylicji utwierdzając zgromadzenia

Rozdział 16

1. Przyszedł zaś do Derbe i Listry i oto uczeń pewien był tam imieniem Tymoteusz syn kobiety

pewnej judejskiej wiernej ojca zaś Greka **2.** który był poświadczony przez (tych) w Listrze i Ikonium braci **3.** Tego chciał Paweł razem z nim wyjść i wzięwszy obrzezał go z powodu Judejczyków (tych) będących w miejscach tamtych wiedzieli bowiem wszyscy ojcem jego że Grek był **4.** Gdy zaś przechodzili (te) miasta przekazywali im strzec postanowień które są osądzone przez wysłanników i starszych w Jeruzalem **5.** wprowadzie więc zgromadzenia były wzmocnione (w) wierze i obfitowały liczbą co dzień **6.** Przeszedłszy zaś Frygię i galacką krainę zostawszy powstrzymanymi przez Świętego Ducha powiedzieć Słowo w Azji **7.** Przyszedłszy po Mizji próbowali naprzeciw Bitynii iść i nie pozwolił im Duch **8.** Przeszedłszy zaś Mizję zeszli do Troady **9.** I widzenie przez noc zostało ukazane Pawłowi mąż pewien był Macedończyk stojąc zachęcając go i mówiąc przeszedłszy do Macedonii pomóż nam **10.** Gdy zaś (to) widzenie zobaczył zaraz poszukaliśmy wyjść do Macedonii dochodząc że przywołał nas Pan ogłosić dobrą nowinę im **11.** Zostawszy wyprowadzonymi więc z Troady pojechaliśmy prosto ku Samotrace także nadchodzącego dnia do Neapolu **12.** Stamtąd zarówno do Filippi która jest pierwszej części Macedonii miasto kolonia byliśmy zaś w tym mieście przebywając dni jakichś **13.** Także dnia szabatów wyszliśmy na zewnątrz miasta obok rzeki gdzie było wnioskowane modlitwa być i usiadłszy mówiliśmy (do) które zeszły się kobiet **14.** I pewna kobieta imieniem Lidia sprzedawczyni purpury (z) miasta Tiatyry czcząca Boga słuchała której Pan otworzył serce

zważać co są mówione przez Pawła **15**. Gdy zaś została zanurzona i dom jej poprosiła mówiąc jeśli osądzacie mnie wierną Pana być wszedłszy do domu mojego pozostaniecie i przymusiła nas **16**. Stało się zaś idąc nam na modlitwę służącą pewna mająca ducha wróżby wyjść naprzeciw nam która zarobek wielki przydawała panom jej wróżąc **17**. Ta która towarzyszyła Pawłowi i nam krzyczała mówiąc ci ludzie niewolnicy Boga Najwyższego są którzy zwiastują nam drogę zbawienia **18**. To zaś czyniła przez wiele dni oburzywszy się zaś Paweł i odwróciwszy się duchowi powiedział nakazując ci w imieniu Jezusa Pomazańca wyjść od niej i wyszedł tej godziny **19**. Zobaczywszy zaś panowie jej że wyszła nadzieja zarobku ich chwyciwszy Pawła i Sylasa zaciągnęli na rynek przed przywódców **20**. i doprowadziwszy ich (do) dowódców strażników powiedzieli ci ludzie niepokoją nasze miasto Judejczycy będąc **21**. i zwiastują zwyczaje których nie wolno nam przyjmować ani czynić Rzymianami będąc **22**. I wspólnie przystąpił tłum przeciw nim i dowódcy straży rozdarłszy ich szaty kazali chłostać **23**. Wiele zarówno nałożywszy im ciosów rzucili do strażnicy nakazawszy strażnikowi więziennemu niezawodnie zachowywać ich **24**. Ten nakaz taki otrzymując rzucił ich do bardziej wewnętrznej strażnicy i stopy ich zabezpieczył w drzewie **25**. Podczas zaś północy Paweł i Sylas modląc się śpiewali hymn Bogu przysłuchiwali się zaś im więźniowie **26**. Nagle zaś trzęsienie ziemi stało się wielkie tak, że zostać potrząśnięte fundamenty więzienia zostały otworzone także od razu drzwi wszystkie i wszystkich więzy

został zwolniony (zostały zwolnione) **27**. Zbudzony zaś który stał się strażnik więzienny i zobaczywszy które są otworzone drzwi strażnicy dobywszy miecza zamierzał siebie zabić wnioskując wymknąć się więźniom **28**. Zawołał zaś głosem wielkim Paweł mówiąc nic uczyniłbyś sobie złego wszyscy bowiem jesteśmy tutaj **29**. Poprosiwszy zaś światła wskoczył i drżący który stał się przypadł do Pawła i Sylasa **30**. I poprowadziwszy naprzód ich na zewnątrz powiedział panowie co mnie trzeba czynić aby zostałem zbawiony **31**. (Ci) zaś powiedzieli uwierz w Pana Jezusa Pomazańca a zostaniesz zbawiony ty i dom twój **32**. I powiedzieli mu Słowo Pana i wszystkim w domu jego **33**. A przyjąwszy ich w tej godzinie nocą obmył od ciosów i został zanurzony on i (ci) jego wszyscy od razu **34**. Poprowadziwszy zarówno ich do domu jego podał stół i rozweselił się (z) całym domem wierząc Bogu **35**. Dzień zaś gdy stał się wysłali dowódcy straży trzymających różgę mówiąc oddal ludzi tych **36**. Oznajmił zaś strażnik więzienny słowa te do Pawła że wysłali dowódcy straży aby zostalibyście uwolnieni teraz więc wyszedłszy idźcie w pokoju **37**. zaś Paweł powiedział do nich wychłostawszy nas publicznie bez sądów ludzi Rzymianami będących rzucili do strażnicy i teraz potajemnie nas wyrzucają nie bowiem ale przyszedłszy sami nas niech wyprowadzą **38**. Oznajmili zaś dowódcom straży trzymający różgę wypowiedzi te i przestraszyli się usłyszawszy że Rzymianie są **39**. I przyszedłszy poprosili ich i wyprowadziwszy prosili wyjść (z) miasta

40. Wyszedszy zaś ze strażnicy weszli do Lidii i zobaczywszy braci zachęcili ich i wyszli

Rozdział 17

1. Przewędrowawszy zaś Amfipolis i Apollonię przyszli do Tesaloniki gdzie było zgromadzenie Judejczyków 2. Według zaś będącego zwyczajem Pawła wszedł do nich i przez szabaty trzy rozmawiał (z) nimi z Pism 3. otwierając i podając że Pomazańcowi trzeba było wycierpieć i powstać z martwych i że Ten jest Pomazaniec Jezus którego ja zwiastuję wam 4. I niektórzy z nich zostali przekonani i zostali przydzieleni do Pawła i Sylasa zarówno czczących Greków wielkie mnóstwo kobiet zarówno pierwszych nie mało 5. Pozazdrościwszy zaś którzy nie okazują posłuszeństwa Judejczycy i dobrawszy (z) rynkowych jakichś mężów niegodziwych i uczyniwszy tłum robili zgiełk (w) mieście stanąwszy obok także domu Jazona szukali ich przyprowadzić do ludu 6. Nie znalazłszy zaś ich ciągnęli Jazona i jakichś braci przed przełożonych miasta wołając że świat zamieszkiwany zburzywszy ci i tutaj są obecni 7. Tych podjął Jazon i ci wszyscy wbrew postawieniom Cezara robią król mówiąc inny być Jezus 8. Poruszyli zaś tłum i przełożonych miasta słuchających tych 9. I wzięwszy dość dużo od Jazona i pozostałych uwolnili ich 10. zaś bracia zaraz przez noc wysłali zarówno Paweł i Sylas do Berei którzy przybywszy do zgromadzenia Judejczyków powracali 11. Ci zaś byli szlachetniej urodzeni (od tych) w Tesalonice którzy przyjęli Słowo z całą gotowością co dzień rozsądzając Pisma czy oby miało się te tak

12. Liczni wprowadzie więc z nich uwierzyli i Greczynek kobiet szanowanych i mężów nie mało 13. Gdy zaś poznali z Tesaloniki Judejczycy że i w Berei zostało zwiastowane przez Pawła Słowo Boga przyszli i tam potrząsając tłumy 14. zaraz zaś wtedy Pawła posłali bracia iść jak do morza pozostali zaś zarówno Syllas i Tymoteusz tam 15. zaś sprowadzający Pawła poprowadzili go aż do Aten i wzięwszy przykazanie do Sylasa i Tymoteusza aby jak najszybciej przyszliby do niego wychodzili 16. W zaś Atenach oczekując ich Paweł został drażniony duch jego w nim oglądając pełnych wizerunków będące miasto 17. Rozmawiał wprowadzie więc w zgromadzeniu Judejczyków i czczącym i na rynku co każdy dzień do których przypadkiem spotkał 18. Niekтары zaś (z) epikurejskich i stoickich filozofów stykali się z nim i niektórzy mówili co- kolwiek oby chce gaduła ten mówić (ci) zaś obcych demonów zdaje się głosiciel być gdyż (o) Jezusie i powstaniu im głosił dobrą nowinę 19. Chwyciwszy zarówno go na Aresowe Wzgórze przyprowadzili mówiąc możemy poznać jaka nowa ta przez ciebie która jest mówiona nauka 20. Będąc cudzoziemcem bowiem jakieś wprowadzasz do uszów naszych chcemy więc poznać czym- kolwiek oby chce te być 21. Ateńczycy zaś wszyscy i przebywający w kraju obcy na nic innego mieli dogodną porę niż mówić coś i słuchać coraz nowszego 22. Zostawszy postawionym zaś Paweł na środku Aresa Wzgórza powiedział mężowie Ateńczycy na każdym jako nader religijnych was widzę 23. Przechodząc bowiem i rozpatrując

przedmiotom kultu waszym znalazłem i ołtarz w którym zostało napisane nieznanemu Bogu co więc nie rozumiejąc szanujecie to ja zwiastuję wam **24.** Bóg który uczynił świat i wszystkie w nim Ten nieba i ziemi Pan będąc nie w ręką uczynionych świątyniach zamieszkuje **25.** ani przez ręce ludzkie jest obsługiwany (jako) dodatkowo potrzebujący czegoś sam dając wszystkim życie i dech i wszystkie **26.** Uczynił zarówno z jednej krwi cały naród ludzi zamieszkiwać na całym obliczu ziemi ustanowiwszy które są wyznaczone pory i wyznaczone granice zamieszkiwania ich **27.** (by) szukać Pana jeśli zatem rzeczywiście oby dotknęli Go i oby znaleźli i rzeczywiście nie daleko od jednego każdego (z) nas będącego **28.** W Nim bowiem żyjemy i jesteśmy poruszani i jesteśmy jak i niektórzy u was poetów powiedzieli bowiem i ród jesteśmy **29.** Ród więc będąc Boga nie powinniśmy wnioskować (że) złoto lub srebro lub kamieniowi rzeźbie rzemiosła i zamysłów człowieka boskie być podobne **30.** wprawdzie więc czasami niewiedzy pominawszy Bóg teraz nakazuje ludziom wszystkim wszędzie opamiętać się **31.** dlatego, że postawił dzień w którym ma sądzić świat zamieszkały w sprawiedliwości w Mężu którego ustanowił wiarę podawszy wszystkim wzbudziwszy Go z martwych **32.** Usłyszawszy zaś (o) powstaniu (z) martwych wprawdzie drwili zaś powiedzieli posłuchamy cię znów o tym **33.** I tak Paweł wyszedł ze środka ich **34.** Niektórzy zaś mężowie zostawszy przyłączonymi mu uwierzyli wśród których

i Dionizy Areopagita i kobieta imieniem Damaris i inni z nimi

Rozdział 18

1. Po zaś tych zostawszy oddalonym Paweł z Aten przyszedł do Koryntu **2.** I znalazłszy pewnego Judejczyka imieniem Akwila Pontyjczyka rodem niedawno który przyszedł z Italii i Pryscyllę żonę jego przez zarządzić Klaudiusza być oddalonymi wszyscy Judejczycy z Rzymu podszedł do nich **3.** I przez (to, że) uprawiającym to samo rzemiosło być pozostawał u nich i pracował byli bowiem wytwórcami namiotów rzemiosłem **4.** Rozmawiał zaś w zgromadzeniu co każdy szabat przekonywał zarówno Judejczyków i Greków **5.** Gdy zaś zeszli z Macedonii zarówno Sylas i Tymoteusz został przynaglony duchem Paweł zaświadczać Judejczykom Pomazańca Jezusa **6.** Gdy przeciwstawiają się zaś oni i gdy bluźnią strząsnawszy szaty powiedział do nich krew wasza na głowę waszą czysty ja od teraz do pogan pójde **7.** I przeszedłszy stamtąd przyszedł do domu kogoś imieniem Justus czczącego Boga którego dom był graniczący ze zgromadzeniem **8.** Kryspus zaś przełożony zgromadzenia uwierzył Panu razem z całym domem jego i liczni Koryntianie słuchając uwierzyli i byli zanurzani **9.** Powiedział zaś Pan przez widzenie w nocy Pawłowi nie bój się ale mów i nie zamilczałbyś **10.** dlatego, że Ja jestem z tobą i nikt położy (na) tobie wyrządzić zło tobie dlatego, że lud jest Mi wielki w mieście tym **11.** Osiadł także rok i miesiące sześć nauczając w nich Słowo Boga **12.** Galion zaś gdy jest prokonsulem Achai powstali przeciwko

jednomyślnie Judejczycy Pawłowi i przyprowadzili go do trybuny **13.** mówiąc że wbrew Prawu ten namawia ludzi czcić Boga **14.** Gdy zamierza zaś Paweł otwierać usta powiedział Galion do Judejczyków jeśli wprawdzie więc było bezprawie jakieś lub niegodziwe przestępstwo niegodziwe o Judejczycy co do słowa (kiedy)kolwiek znośłem was **15.** jeśli zaś spór jest o słowo i imiona i Prawa u was zobaczycie sami sędzia bowiem ja tych nie chcę być **16.** I przepędził ich od trybuny **17.** Chwyciwszy zaś wszyscy Grecy Sostenesa przełożonego zgromadzenia bili przed trybuną i nic tych Galion martwił się **18.** zaś Paweł jeszcze pozostawiwszy dni dość liczne (z) braćmi rozstawszy się odpłynął do Syrii i razem z nim Pryscylla i Akwila ostrzygłszy sobie głowę w Kenchreach miał bowiem ślub **19.** Przyszedł zaś do Efezu i tamtych pozostawił tam on zaś wszedłszy do zgromadzenia rozmawiał z Judejczykami **20.** Gdy proszą zaś oni na większy czas pozostać u nich nie wyraził zgodę **21.** ale rozstał się (z) nimi powiedziawszy trzeba mi całkowicie święto przychodzące uczynić w Jerozolimie znowu zaś zawrócę do was (za sprawą) Boga który chce i został wyprowadzony z Efezu **22.** I zszedłszy do Cezarei wszedłszy i pozdrowiwszy zgromadzenie zszedł do Antiochii **23.** I uczyniwszy czas jakiś wyszedł przechodząc kolejno galacką krainę i Frygię utwierdzając wszystkich uczniów **24.** Judejczyk zaś pewien Apollos imieniem Aleksandryjczyk rodem mąż wymowny przyszedł do Efezu mocny będący w Pismach **25.** Ten był który jest pouczany (o)

drodze Pana i wrząc duchem mówił i nauczał uważnie o Panu wiedząc jedynie (o) zanurzeniu Jana **26.** Ten zarówno zaczął mówić otwarcie w zgromadzeniu usłyszawszy zaś go Akwila i Pryscylla wzięwszy na bok go i uważniej mu wyłożyli Boga drogę **27.** Gdy chce zaś on przejść do Achai zachęciwszy bracia napisali uczniom przyjąć go ten przybywszy nadał się wiele (tym) którzy uwierzyli przez łaskę **28.** Gwałtownie bowiem Judejczykom całkowicie obalał publicznie pokazując przez Pisma być Pomazaniec Jezus

Rozdział 19

1. Stało się zaś podczas (gdy) Apollos być w Koryncie Paweł przeszedłszy wyżynne części przyjść do Efezu i znalazłszy jakichś uczniów **2.** Powiedział do nich czy Ducha Świętego otrzymaliście uwierzywszy zaś powiedzieli do niego ale ani czy Duch Święty jest usłyszeliśmy **3.** Powiedział zarówno do nich w co więc zostaliście zanurzeni zaś powiedzieli w Jana zanurzeniu **4.** Powiedział zaś Paweł Jan wprawdzie zanurzył zanurzeniem nawrócenia ludowi mówiąc w przychodzącego po nim aby uwierzyliby to jest w Pomazańca Jezusa **5.** Usłyszawszy zaś zostali zanurzeni w imię Pana Jezusa **6.** I gdy nałożył na nich Paweł ręce przyszedł Duch Święty na nich mówili zarówno językami i prorokowali **7.** Było zaś wszystkich mężów jakby dwunastu **8.** Wszedłszy zaś do zgromadzenia mówił otwarcie przez miesiący trzy rozmawiając i przekonując o Królestwie Boga **9.** Gdy zaś niektórzy zostali zatwardzeni i nie okazali posłuszeństwa złorzeczając drodze przed mnóstwem odstąpiwszy od nich odłączył

uczniów co dzień rozmawiając w szkole Tyrannosa pewnego **10**. To zaś stało się przez lata dwa tak, że wszyscy zamieszkujący Azję usłyszeć Słowo Pana Jezusa Judejczycy zarówno i Grecy **11**. Moce zarówno nie które zdarzyły się uczynił Bóg przez ręce Pawła **12**. tak, że i na będących słabymi być noszone ze skóry jego chusty lub fartuchy i być uwolnionymi od ich chorób zarówno duchy niegodziwe wychodzić z nich **13**. Usiłowali zaś niektórzy z obchodzących wkoło Judejczyków egzorcystów wymieniać nad mającymi duchy niegodziwe imię Pana Jezusa mówiąc zaklinamy was (na) Jezusa którego Paweł głosi **14**. Byli zaś pewni synowie Scewy Judejczyka arcykapłana siedem to czyniący **15**. Odpowiedziawszy zaś duch niegodziwy powiedział Jezusa znam i (o) Pawle wiem wy zaś kim jesteście **16**. I naskakując na nich (ten) człowiek w którym był duch niegodziwy i zapanowawszy (nad) nimi okazał siłę na nich tak, że nadzy i którzy są poranieni wymknąć się z domu tego **17**. To zaś stało się znajome wszystkim Judejczykom zarówno i Grekom zamieszkującym Efez i spadł strach na wszystkich nich i było uczynione wielkim imię Pana Jezusa **18**. Liczni zarówno którzy uwierzyli przychodzili wyznając i oznajmiając postępowania ich **19**. Dość liczni zaś (z tych) magiczne którzy uczynili zniósłszy zwoje palili przed wszystkimi i zrachowali szacunki ich i znaleźli srebra dziesiątków tysięcy pięć **20**. Tak na mocy Słowo Pana wzrastało i było silne **21**. Gdy zaś zostało wypełnione te umieścił Paweł w Duchu przeszedłszy Macedonię

i Achają iść do Jeruzalem powiedziawszy że po stać się mnie tam trzeba mi i Rzym zobaczyć **22**. Wysławszy zaś do Macedonii dwóch (ze) służących mu Tymoteusza i Erasta on trzymał czas ku Azji **23**. Stał się zaś w porze tej zamęt nie mały co do drogi **24**. Demetriusz bowiem pewien imieniem złotnik czyniący świątyń srebrne Artemidy podawał rzemieślnikom trud nie mały **25**. tych zgromadziwszy i około takich pracowników powiedział mężowie wiecie że z tego zarobku dobrobyt nasz jest **26**. i widzicie i słyszycie że nie jedynie Efezu ale prawie całej Azji Paweł Ten przekonawszy przestawił dość liczny tłum mówiąc że nie są bogowie przez ręce stający się **27**. Nie jedynie zaś ta jest w niebezpieczeństwie nam część ku poniewierce przyjść ale i wielkiej bogini Artemidy świątynia za nic zostać policzona mieć zarówno i być zniesioną wielkość jej którą cała Azja i świat zamieszkały czci **28**. Usłyszawszy zaś i którzy stali się pełni wzburzenia krzyczeli mówiąc wielka Artemida Efeska **29**. I zostało napelnione miasto całe wrzawą ruszyli zarówno jednomyślnie do teatru wspólnie porwawszy Gajusa i Arystarcha Macedończyków towarzyszy podróży Pawła **30**. zaś Paweł gdy chce wejść w lud nie pozwolili mu uczniowie **31**. Niektórzy zaś i (z) rządców Azji będąc mu przyjaciele posławszy do niego prosili nie dać siebie samego do teatru **32**. Inni wprawdzie więc inne coś krzyczeli było bowiem zgromadzenie które jest zdumione i większość nie wiedziała czego ze względu na zeszli się **33**. Z zaś tłumy wywlekli Aleksandra wysuwając go Judejczycy zaś Aleksander potrząsnawszy ręką chciał bronić

się (wobec) ludu **34.** Poznaawszy zaś że Judejczyk jest głos stał się jeden z wszystkich jak na godzin dwie krzyczących wielka Artemida Efeska **35.** Powściągnawszy zaś pisarz tłum mówi mężowie Efezjanie kto bowiem jest człowiek który nie zna (że) Efezjan miasto opiekunem świątyni będącej wielką bogini Artemidy i (tego) spadłego od Zeusa **36.** niezaprzeczalne więc będąc te które trzeba jest wam którzy są powściągniętymi być i niczego lekkomyślnie robić **37.** Przyprowadziliście bowiem mężów tych ani świętokradców ani bluźniących (o) bogini waszej **38.** Jeśli wprowadzie więc Demetriusz i razem z nim rzemieślnicy przeciw komuś słowo mają rynkowe są prowadzone i prokonsulowie są niech oskarżają jedni drugich **39.** Jeśli zaś czegoś o inne poszukują w zgodnym z prawem zgromadzeniu zostanie wyjaśnione **40.** I bowiem narażamy się być oskarżonymi (o) rozruch o (ten) dzisiaj żadna przyczyna będąca co do której będziemy mogli oddać słowo (z powodu) zbiegowiska tego **41.** I te powiedziawszy uwolnił zgromadzenie

Rozdział 20

1. Po zaś powstrzymać się zamęt przywoławszy Paweł uczniów i pozdrowiwszy wyszedł pójść do Macedonii **2.** Przeszedłszy zaś części tamte i zachęciwszy ich słowem licznym przyszedł do Grecji **3.** Uczyniwszy zarówno miesiące trzy gdy stał się (przeciw) niemu spisek przez Judejczyków zamierzając być wyprowadzonym do Syrii stał się (według) mniemania wracać przez Macedonię **4.** Towarzyszył zaś mu aż do Azji Sopater Berejczyk Tesaloniczanie zaś

Arystarch i Sekundus i Gajus Derbejczyk i Tymoteusz Azjaci zaś Tychikus i Trofim **5.** Ci naprzód poszedłszy pozostali (oczekując na) nas w Troadzie **6.** My zaś odpłynęliśmy po dniach Przaśników z Filippi i przyszliśmy do nich do Troady aż do dni pięciu gdzie przebywaliśmy dni siedem **7.** W zaś pierwszym (z) szabatów gdy są zebranymi uczniowie połamać chleb Paweł rozmawiał (z) nimi zamierzając wychodzić następnego dnia przeciągnął zarówno słowo aż do północy **8.** Były zaś lampy dość liczne w sali na piętrze gdzie byli którzy są zebrani **9.** Siedzący zaś pewien młodzieniec imieniem Eustychos w otworze który jest zmorzony snem głębokim gdy rozmawia Paweł przez więcej zostawszy zmorzonym od snu spadł z trzeciego piętra w dół i został podniesiony martwy **10.** Zszedłszy zaś Paweł przypadł do niego i objawszy powiedział nie róbcie zgiełku bowiem dusza jego w nim jest **11.** Wszedłszy zaś i połamawszy chleb i skosztowawszy przez dość duży zarówno przemówiwszy aż do brzasku tak wyszedł **12.** Przyprowadzili zaś chłopca żyjącego i doznali zachęty nie umiarkowanie **13.** My zaś wcześniej poszedłszy na statek zostaliśmy wyprowadzonymi do Assos stamtąd zamierzając brać do góry Pawła tak bowiem było które jest zarządzane zamierzając on iść pieszo **14.** Gdy zaś złączył się z nami w Assos podniósłszy go przyszliśmy do Mitylene **15.** A stamtąd odpłynawszy nadchodzącego dnia przyszliśmy naprzeciw Chios zaś inne skierowaliśmy do Samos i zostawszy do Trogillu który jest nadchodzącym przyszliśmy do Miletu **16.** Osądził bowiem Paweł przepłynąć

obok Efez żeby nie stałoby się mu spędzić czas w Azji spieszył się bowiem jeśli możliwe było mu Dzień Pięćdziesiątnicy stać się w Jerozolimie 17. Z zaś Miletu posławszy do Efezu wezwał do siebie starszych zgromadzenia 18. Gdy zaś przybyli do niego powiedział im wy wiecie od pierwszego dnia od którego stanąłem w Azji jak z wami cały czas stałem się 19. Będąc niewolnikiem Panu z całą pokorą i wieloma łzami i próbami które zdarzyły się mi w spiskach Judejczyków 20. Jak (przed) niczym powstrzymałem się (z) będących korzyścią nie oznajmić wam i nauczać was publicznie i po domach 21. zaświadczać Judejczykom zarówno i Grekom ku Bogu nawróceniu i wierze w Pana naszego Jezusa Pomazańca 22. i teraz oto ja który jest związany (w) Duchu idę do Jeruzalem w niej mających wyjść na spotkanie mi nie znając 23. Oprócz że Duch Święty co miasto zaświadcza mówiąc że więzy mnie i uciski trwają 24. Ale żadnego słowa czynię ani mam duszę moją cenną sobie jak dokonać bieg mój z radością i posługę którą otrzymałem od Pana Jezusa zostać zaświadczona dobra nowina łaski Boga 25. I teraz oto ja wiem że już nie zobaczycie oblicza mojego wy wszyscy wśród których przeszedłem głosząc Królestwo Boga 26. Dlatego świadczę wam w (tym) dzisiaj dniu że czysty ja od krwi wszystkich 27. nie bowiem powstrzymałem się nie oznajmić wam całego postanowienia Boga 28. Zważcie więc (na) siebie samych i całą trzódkę w której was Duch Święty umieścił doglądających paść zgromadzenie Boga które pozyskał przez swoją krew 29. Ja bowiem wiem to że wejdą po

wyjściu moim wilki ciężkie do was nie oszczędzając trzódki 30. I z was samych powstaną mężowie mówiący które są przewrócone (by) odciągnąć uczniów za nimi 31. Dlatego czuwajcie pamiętając że trzy lata nocą i dniem nie powstrzymywałem się ze łzami napominając jednego każdego 32. I teraz powierzam was bracia Bogu i słowu łaski Jego mogącemu zbudować na fundamencie i dać wam dziedziczenie wśród którzy są uświęceni wszystkim 33. Srebra lub złota lub odzienia niczyjego zapragnąłem 34. Sami zaś wiecie że potrzebom moim i będącym ze mną służyły ręce te 35. Wszystkie pokazałem wam że tak trudy się trzeba (by) ująć się za którzy są słabi pamiętać zarówno słowa Pana Jezusa że On powiedział szczęśliwy jest dawać bardziej niż brać 36. I te powiedziawszy położywszy kolana jego z wszystkimi nimi pomodlił się 37. Dość duży zaś stał się płacz wszystkich i przypadłszy na szyję Pawła całowali go 38. doznając bólu najbardziej z powodu słowa które powiedział że już nie mają oblicza jego widzieć odprowadzili zaś go do statku

Rozdział 21

1. Gdy zaś stało się zostać wyprowadzonymi nam zostawszy odsuniętymi od nich pojechawszy prosto przyszliśmy do Kos zaś następnie do Rodos a stamtąd ku Patarze 2. I znalazłszy statek przepływający się do Fenicji wsiadłszy zostaliśmy wyprowadzonymi 3. Ukazawszy się zaś Cyprowi i pozostawiwszy go z lewej strony płynęliśmy do Syrii i byliśmy prowadzeni w dół do Tyru tam bowiem był statek wyladowujący ładunek 4. i odnalazłszy

uczniów pozostaliśmy tam dni siedem którzy Pawłowi mówili przez Ducha nie wchodzić do Jeruzalem **5**. Gdy zaś stało się nam wypełnić (te) dni wyszedłszy szliśmy odprowadzając nas wszyscy razem z kobietami i dziećmi aż do na zewnątrz miasta i położywszy kolana na brzegu pomodliliśmy się **6**. i pozdrowiwszy jedni drugich wsiedliśmy na statek tamci zaś wrócili do swoich **7**. My zaś żeglowanie dokonawszy z Tyru przyszlśmy do Ptolemaidy i pozdrowiwszy braci pozostaliśmy dzień jeden u nich **8**. (Tego) zaś następnego dnia wyszedłszy odnośnie Pawła przyszlśmy do Cezarei i wszedłszy do domu Filipa głosiciela dobrej nowiny będącego z siedmiu pozostaliśmy u niego **9**. Temu zaś były córki dziewice cztery prorokujące **10**. Gdy pozostaje zaś nam dni więcej zeszedł pewien z Judei prorok imieniem Agabus **11**. I przyszedłszy do nas i wzięwszy pas Pawła związawszy zarówno jego ręce i stopy powiedział to mówi Duch Święty męża którego jest pas ten tak zwiąż w Jeruzalem Judejczycy i wydadzą w ręce pogan **12**. Gdy zaś usłyszeliśmy te prosiliśmy my zarówno i miejscowi nie wchodzić mu do Jeruzalem **13**. Odpowiedział zaś Paweł co czynicie płacząc i krusząc moje serce ja bowiem nie jedynie zostać związanym ale i umrzeć w Jeruzalem gotów mam dla imienia Pana Jezusa **14**. Nie mogąc przekonać zaś go ucichliśmy powiedziawszy wola Pana niech stanie się **15**. Po zaś dniach tych przygotowawszy się do podróży wchodziliśmy do Jeruzalem **16**. Przyszli razem zaś i uczniowie z Cezarei z nami prowadząc u którego zostalibyśmy ugoszczeni Mnazona

pewnego Cypryjczyka dawnego ucznia **17**. Gdy staliśmy się zaś my w Jerozolimie z radością przyjęli nas bracia **18**. (Tego) zaś nadchodzącego dnia wszedł Paweł razem z nami do Jakuba wszyscy zarówno przybyli starsi **19**. I pozdrowiwszy ich wyjaśniał po- jedynczo każde które uczynił Bóg wśród pogan przez posługę jego **20**. (Ci) zaś usłyszawszy chwalili Pana powiedzieli zarówno mu widiecie bracie ile dziesiątków tysięcy są Judejczyków którzy uwierzyli i wszyscy zapaleńcy Prawa pozostają **21**. Zostali pouczeni zaś o tobie że odstępstwa nauczasz od Mojżesza u pogan wszystkich Judejczyków mówiąc aby nie obrzezywać ich dzieci ani (według) zwyczajów postępować **22**. Co więc jest całkowicie trzeba mnóstwo zejść się usłyszają bowiem że przychodzisz **23**. To więc uczyn co ci mówimy są nam mężowie czterej ślub mający na sobie **24**. Tych wzięwszy ze sobą zostać oczyszczonym z nimi i wyłóż na nich aby ogoliliby sobie głowę i poznaliby wszyscy że (o) czym są pouczeni co do ciebie niczym jest ale idziesz w szeregu i sam Prawo strzegąc **25**. Co do zaś (tych) którzy uwierzyli pogan my napisaliśmy list osądziwszy nic takiego zachowywać im jeśli nie strzec się oni zarówno ofiarowanego bóstwu i (z) krwią i uduszonym i nierządu **26**. Wtedy Paweł wzięwszy ze sobą mężów który jest nadchodzącym dniem z nimi zostawszy oczyszczonym wszedł do świątyni rozślawiając spełnienie dni oczyszczenia aż do kiedy została przyprowadzona za jednego każdego (z) nich ofiara **27**. Gdy zaś miały siedem dni być spełnionymi z Azji Judejczycy zobaczywszy go

w świątyni zdumiewali cały tłum i położyli ręce na niego **28.** krzycząc mężowie Izraelici pomóżcie to jest człowiek przeciw ludowi i Prawu i miejscu temu wszystkich wszędzie nauczający jeszcze zarówno i Greków wprowadził do świątyni i uznaje za pospolite święte miejsce to **29.** Byli bowiem widzącymi wcześniej Trofima Efezjanina w mieście z nim którego wnioskowali że do świątyni wprowadził Paweł **30.** Zostało poruszone zarówno miasto całe i stało się zbiegowisko ludu i chwyciwszy Pawła wyciągnęli go na zewnątrz świątyni i zaraz zostały zamknięte drzwi **31.** Gdy szukają zaś go zabić weszła wieść (do) trybuna kohorty że całe jest zdumione Jeruzalem **32.** Ten natychmiast wzięwszy ze sobą żołnierzy i setników zbiegł do nich zaś zobaczywszy trybuna i żołnierzy powstrzymali się bijący Pawła **33.** Wtedy zbliżywszy się trybun chwycił go i rozkazał zostać związanym łańcuchami dwoma i wypytywał się kim- kolwiek oby jest i co jest czyniący **34.** Inni zaś inne coś wołali w tłumie nie mogąc zaś poznać niezawodne przez zamęt rozkazał być prowadzonym on do obozu **35.** Gdy zaś stał się przed schodami zdarzyło się być niesionym on przez żołnierzy z powodu gwałtu tłumu **36.** Podążało bowiem mnóstwo ludu krzycząc usunąć go **37.** Mający zarówno być wyprowadzonym do obozu Paweł mówi trybunowi czy wolno mi powiedzieć coś do ciebie zaś powiedział po grecku znasz **38.** Nie zatem ty jesteś Egipcjanin przed tymi dniami który wzburzył i wyprowadziwszy na pustkowie cztery tysiące mężów nożowników **39.** Powiedział zaś Paweł ja człowiek wprowadzie

jestem Judejczyk Tarsyjczyk (z) Cylicji nie nieznacznego miasta obywatel proszę zaś ciebie pozwól mi powiedzieć do ludu **40.** Gdy pozwolił zaś mu Paweł stojąc na schodach potrząsnął ręką ludowi wielka zaś cisza gdy stała się przemówił hebrajską mową mówiąc

Rozdział 22

1. Mężowie bracia i ojcowie posłuchajcie mojej względem was teraz obrony **2.** Usłyszawszy zaś że hebrajską mową przemawia (do) nich bardziej przydali spokoju i mówi **3.** Ja wprowadzie jestem mąż Judejczyk który jest zrodzony w Tarsie Cylicji który jest wychowany zaś w mieście tym u stóp Gamaliela który jest wychowywany według dokładności ojczyzniego Prawa zapaleniec będąc Boga tak, jak wszyscy wy jesteście dzisiaj **4.** który tę drogę prześladowałem aż do śmierci wiążąc i wydając do strażnic mężów zarówno i kobiety **5.** jak i arcykapłan świadczy mi i cała starszyzna od których i listy przyjąwszy do braci w Damaszku szedłem mając zamiar prowadzić i (tych) tam będących którzy są związani do Jeruzalem aby zostaliby ukarani **6.** Stało się zaś mi idącemu i zbliżającemu się Damaszku około południa nagle z nieba otoczyć blaskiem światło dość duże około mnie **7.** Upadłem zarówno na ziemię i usłyszałem głos mówiący mi Saulu Saulu dlaczego Mnie prześladujesz **8.** Ja zaś odpowiedziałem kim jesteś Panie powiedział zarówno do mnie Ja jestem Jezus Nazarejczyk którego ty prześladujesz **9.** (Ci) zaś ze mną będący wprowadzie światło oglądali i przestraszeni stali się zaś głosu nie usłyszeli mówiącego mi **10.** Powiedziałem zaś co uczyniłbym Panie zaś Pan powiedział do mnie

wstawszy idź do Damaszkum i tam ci zostanie powiedziane o wszystkim co jest wskazane ci uczynić **11.** Gdy zaś nie mogłem przypatrzeć się od chwały światła tego będąc prowadzonym za rękę przez będących razem ze mną przyszedłem do Damaszkum **12.** Ananiasz zaś pewien mąż pobożny według Prawa który otrzymuje świadectwo przez wszystkich zamieszkujących Judejczyków **13.** przyszedłszy do mnie i przystanąwszy powiedział mi Saulu bracie przejrzyj i ja tej godziny przejrzałem na niego **14.** (On) zaś powiedział Bóg ojców naszych wybrał ręką ciebie poznać wolę Jego i zobaczyć Sprawiedliwego i usłyszeć głos z ust Jego **15.** gdyż będziesz świadek Jemu względem wszystkich ludzi których widziałeś i usłyszałeś **16.** I teraz dlaczego zwlekasz wstawszy zanurz się i obmyj z siebie grzechy twoje przywoławszy imię Pana **17.** Stało się zaś mi gdy wróciłem do Jeruzalem i modląc się on w świątyni stać się mnie w zdumieniu **18.** i zobaczyć Go mówiącego mi pośpiesz się i wyjdź w szybkości z Jeruzalem dlatego, że nie przyjmują (od) ciebie świadectwa o Mnie **19.** I ja powiedziałem Panie oni wiedzą że ja byłem wiążący i chłoszczący po zgromadzeniach wierzących w Ciebie **20.** i gdy była wylewana krew Szczepana świadka Twojego i sam byłem stojący obok i zgadzający się (z) zabiciem go i strzegący szat zabijających go **21.** I powiedział do mnie idź gdyż Ja do pogan daleko pošlę cię **22.** Słuchali zaś go aż do tego słowa i podnieśli głos ich mówiąc usun z ziemi takiego nie bowiem będące stosownym mu żyć **23.** Gdy wykrzykują zaś oni i gdy rzucają szaty i pył gdy rzucają w powietrze

24. rozkazał go trybun być prowadzonym do obozu powiedziawszy chłostami być przesłuchiwanym on aby poznałby przez jaką przyczynę (do kary) tak wołali mu **25.** Gdy zaś związywali go rzemieniami powiedział do stojącego setnika Paweł czy człowieka Rzymianina i bez sądu wolno wam biczować **26.** Usłyszawszy zaś setnik podszedłszy oznajmił trybunowi mówiąc patrz co zamierzasz czynić bowiem człowiek ten Rzymianin jest **27.** Podszedłszy zaś trybun powiedział mu mów mi czy ty Rzymianin jesteś zaś powiedział tak **28.** Odpowiedział także trybun ja (za) wielką sumę pieniędzy obywatelstwo to nabyłem zaś Paweł powiedział ja zaś i jestem zrodzony **29.** zaraz więc odstąpili od niego (ci) zamierzający go przesłuchiwać i trybun zaś przestraszył się poznawszy że Rzymianin jest i że był go związując **30.** (Tego) zaś następnego dnia chcąc poznać niezawodne (o) co jest oskarżany przez Judejczyków rozwiązał go od więzów i rozkazał przyjść arcykapłanom i całemu sanhedrynowi ich i sprowadziwszy Pawła postawił przed nimi

Rozdział 23

1. Spojrzawszy wprost zaś Paweł sanhedrynowi powiedział mężowie bracia ja całym sumieniem dobrym przeżyłem jak obywatel (przed) Bogiem aż do tego dnia **2.** zaś arcykapłan Ananiasz nakazał stojącym przy nim bić jego usta **3.** Wtedy Paweł do niego powiedział bić cię zamierza Bóg ściano która jest pobielona i ty siedzisz sądząc mnie według Prawa a przekraczając Prawo karzesz mnie być bitym **4.** zaś stojący przy powiedzieli arcykapłana Boga

znieważasz **5.** Powiedział zarówno Paweł nie wiedziałem bracia że jest arcykapłan jest napisane bowiem (o) przywódcy ludu twego nie powiesz źle **6.** Poznawszy zaś Paweł że jedna część jest saduceuszów zaś inna faryzeuszów krzyknął w sanhedrynie mężowie bracia ja faryzeusz jestem syn faryzeusza za nadzieję i powstanie (z) martwych ja jestem sądzony **7.** To zaś on gdy powiedział stał się rozruch faryzeuszy i saduceuszów i zostało rozdarte mnóstwo **8.** saduceusze wprawdzie bowiem mówią nie być powstanie ani nie zwiastun ani duch faryzeusze zaś wyznają jedno i drugie **9.** Stał się zaś krzyk wielki i wstawszy znawcy Pisma części faryzeuszów podnieśli ostry sprzeciw mówiąc nic złego znajdujemy w człowieku tym jeśli zaś duch powiedział mu lub zwiastun aby nie walczylibyśmy przeciwko Bogu **10.** Wielki zaś gdy stał się rozruch mając obawy trybun nie zostałby rozerwany Paweł przez nich rozkazał wojsku zszedłszy porwać go ze środka ich prowadzić zarówno do obozu **11.** zaś nadchodzącej nocy przystanawszy niego Pan powiedział odwagi Pawle jak bowiem zaświadczyłeś o Mnie w Jeruzalem tak tobie trzeba i w Rzymie zaświadczyć **12.** Gdy stał się zaś dzień uczyniwszy niektórzy Judejczycy zbiegowisko zaklęli siebie samych mówiąc ani zjeść ani wypić aż do kiedy zabiliby Pawła **13.** Było zaś więcej (niż) czterdzieści tych sprzysiężenie czyniących **14.** Którzy podszedłszy (do) arcykapłanów i starszych powiedzieli przekleństwem zaklęliśmy siebie samych niczego skosztować aż do kiedy zabilibyśmy Pawła **15.** Teraz więc wy uwidocznicie się

trybunowi z sanhedrynem żeby jutro go sprowadziłby do was jak zamierzających dokładnie zbadać staranniej o nim my zaś przed zbliżyć się mu gotowi jesteśmy zabić go **16.** Usłyszawszy zaś syn siostry Pawła (o) zasadzce przybywszy i wszedłszy do obozu oznajmił Pawłowi **17.** Przywoławszy zaś Paweł jednego (z) setników powiedział młodzieńca tego odprowadź do trybuna ma bowiem coś oznajmić mu **18.** (Ten) wprawdzie więc wzięwszy ze sobą go przyprowadził do trybuna i mówi więzień Paweł przywoławszy mnie poprosił tego młodzieńca przyprowadzić do ciebie mającego coś powiedzieć ci **19.** Chwyciwszy zaś rękę jego trybun i oddaliwszy się na osobność wypytywał się co jest które masz oznajmić mnie **20.** Powiedział zaś że Judejczycy ułożyli się poprosić cię żeby jutro do sanhedrynu sprowadziłbyś Pawła jak zamierzając coś staranniej wypytywać się o nim **21.** Ty więc nie pokładałbyś ufności im czekają w zasadzce bowiem (na) niego z nich mężowie liczniejsi (niż) czterdzieści którzy zaklęli siebie samych ani zjeść ani wypić aż do kiedy zabiliby go i teraz gotowi są czekając na (tę) od ciebie obietnicę **22.** wprawdzie więc trybun uwolnił młodzieńca nakazawszy nikomu ujawnić że te objawiłeś względem mnie **23.** I przywoławszy dwóch jakichś setników powiedział przygotujcie żołnierzy dwustu żeby poszlibyście aż do Cezarei i jezdnych siedemdziesięciu i włóczników dwustu od trzeciej godziny nocy **24.** Zwierzęta zarówno postawić przy aby posadziwszy Pawła bezpiecznie dostarczyliby do Feliksa namiestnika **25.** Napisawszy list

zawierający wzór ten **26.** Klaudiusz Lizjasz wielmożnemu namiestnikowi Feliksowi radować się **27.** Męża tego który został schwytany przez Judejczyków i mającego być zabitym przez nich przystanawszy razem z wojskiem wyrwałem go dowiedziawszy się że Rzymianin jest **28.** Chcąc zaś poznać przyczynę przez którą oskarżali go sprowadziłem go do sanhedrynu ich **29.** Tego znalazłem który jest oskarżony co do sporów Prawa ich żadne zaś zasługującego śmierci lub więzów oskarżenie mającego **30.** Gdy został ujawniony zaś mi spisek względem (tego) męża zamierzać być przez Judejczyków natychmiast posłałem do ciebie nakazawszy i oskarżycielom mówić przeciw niemu przed tobą bądź zdrowy **31.** wprawdzie więc żołnierze według (tego) które jest zarządzone im podniósłszy Pawła przyprowadzili przez noc do Antipatris **32.** (Tego) zaś następnego dnia pozostawiwszy jezdnych iść razem z nim wrócili do obozu **33.** Którzy wszedłszy do Cezarei i podawszy list namiestnikowi stawili obok i Pawła jemu **34.** Przeczytawszy zaś namiestnik i dopytawszy się z jakiej prowincji jest i wypytawszy się że z Cylicji **35.** Przesłucham ciebie powiedział kiedy i oskarżyciele twoi przybyliby rozkazał zarówno mu w pretorium Heroda być strzeżonym

Rozdział 24

1. Po zaś pięciu dniach zszedł arcykapłan Ananiasz ze starszymi i prawnikiem Tertullusem pewnym którzy ukazali się namiestnikowi co do Pawła **2.** Gdy został wezwany zaś on zaczął oskarżać Tertullus mówiąc wielki pokój osiągając z powodu ciebie i wszystkie pomyślnie

gdy stają się narodowi temu z powodu twojego starania **3.** zawsze zarówno i wszędzie przyjmujemy wielmożny Feliksie z całym dziękczynieniem **4.** Aby zaś nie przez więcej ci przeszkadzałbym proszę usłyszeć tobie nas zwięźle twoją uprzejmość **5.** Znalazłszy bowiem męża tego zarazę i poruszającego rozruch wszystkim Judejczykom po świecie zamieszkałym prowodyr zarówno Nazarejczyków stronnictwa **6.** który i świątynię próbował profanować którego i uchwyciliśmy i według naszego Prawa chcieliśmy sądzić **7.** Przeszedłszy zaś Lizjasz trybun z wielkim gwałtem z rąk naszych uprowadził **8.** Rozkazawszy oskarżyciele jego przyjść do ciebie od którego będziesz mógł sam osądziwszy o wszystkich tych poznać (o) które my oskarżamy go **9.** Potwierdzili zaś i Judejczycy zapewniając te tak mieć się **10.** Odpowiedział zaś Paweł gdy skinął głową mu namiestnik mówić od wielu lat będąc tobie sędzią narodu temu wiedząc dobrej myśli co do siebie bronię się **11.** Mogące tobie poznać że nie liczniejsze są mi dni niż dwanaście od kiedy wszedłem mając zamiar oddać cześć w Jeruzalem **12.** I ani w świątyni znaleźli mnie do kogoś rozmawiającego lub zbiegowisko czyniącego tłumy ani w zgromadzeniach ani w mieście **13.** ani postawić przy mogą odnośnie którego teraz oskarżają mnie **14.** Wyznaję zaś to ci że według drogi którą nazywają stronnictwem tak służę ojczystemu Bogu wierząc wszystkiemu według Prawa i (tym w) prorokach które są napisane **15.** nadzieję mając względem Boga którą i sami ci czekają powstanie mieć być

martwych sprawiedliwych zarówno i niesprawiedliwych 16. W tym zaś sam ćwiczę nie powodujące potknięcia sumienie mieć względem Boga i ludzi przez wszystko 17. Przez lata zaś liczniejsze przybyłem jałmużny mając zamiar uczynić w narodzie moim i ofiary 18. W którym znaleźli mnie który jest oczyszczanym w świątyni nie z tłumem ani z zamętem niektórzy z Azji Judejczycy 19. którzy trzeba było przed tobą być obecni i oskarżać jeśli coś oby mieli przeciw mnie 20. lub sami ci niech powiedzą jeśli jakieś znaleźli we mnie bezprawie gdy stanąłem ja przed sanhedrynem 21. czy odnośnie jeden ten głos którym wykrzyknąłem stojąc wśród nich że odnośnie powstania martwych ja jestem sądzony dzisiaj przed wami 22. Usłyszawszy zaś te Feliks odroczył ich staranniej znając (te) odnośnie drogi powiedziawszy kiedy Lizjasz trybun zszedłby dokładniej zbadam (te) co do was 23. Zarządziwszy zarówno setnikowi być zachowanym Paweł mieć zarówno ulgę i nikomu bronić (z) własnych jego usługiwać lub przychodzić ku niemu 24. Po zaś dniach jakichś przybywszy Feliks z Druzyllą żoną jego będącą Judejką wezwał Pawła i wysłuchał go odnośnie w Pomazańca wiary 25. Gdy rozmawia zaś (z) nim o sprawiedliwości i opanowaniu i (o) sędzie mającym przyjść być przestraszony który stał się Feliks odpowiedział teraz mające idź stosowną porą zaś otrzymawszy wezwę do siebie ciebie 26. Równocześnie zaś i mając nadzieję że pieniądze zostanie dane (zostaną dane) mu przez Pawła żeby rozwiązałby go dlatego i częściej go wzywając rozmawiał z nim 27. Dwulecie zaś

gdy zostało wypełnione otrzymał następcę Feliks Porcjusza Festusa chcąc zarówno względy złożyć Judejczykom Feliks pozostawił Pawła który jest związany

Rozdział 25

1. Festus więc zasiadłszy (w) prowincji po trzech dniach wszedł do Jerozolimy z Cezarei 2. Ukazali się zaś mu arcykapłan i pierwsi (z) Judejczyków przeciw Pawłowi i prosili go 3. prosząc łaski u niego żeby wezwałby go do Jeruzalem zasadzkę czyniący zabić go po drodze 4. Wprawdzie więc Festus odpowiedział być zachowanym Paweł w Cezarei on sam zaś zamierzać w szybkości wychodzić 5. (Ci) więc mocni wśród was mówi wspólnie zszedłszy jeśli coś jest przewrotne w (tym) mężu to niech oskarżą go 6. Przebywszy zaś w nich dni liczniejsze niż dziesięć zszedłszy do Cezarei następnego dnia zasiadłszy na trybunie rozkazał (by) Paweł zostać przyprowadzonym 7. Gdy przybył zaś on stanęli wkoło (ci) z Jerozolimy którzy zesłali Judejczycy licznymi i ciężkimi zarzutami niosąc przeciw Pawłowi których nie byli silni pokazać 8. Broniąc się on że ani względem Prawa Judejczyków ani względem świątyni ani względem Cezara coś zgrzeszyłem 9. Festus zaś Judejczykom chcąc łaskę złożyć odpowiadawszy Pawłowi powiedział chcesz do Jerozolimy wszedłszy tam co do tych być sądzony przede mną 10. Powiedział zaś Paweł przed trybuną Cezara stojący jestem gdzie mnie trzeba być sądzonym Judejczykom nic uczyniłem niesprawiedliwość jak i ty bardzo dobrze poznajesz 11. Jeśli wprawdzie bowiem czynię niesprawiedliwość i zasługującego

śmierci robiłem coś nie wzbraniam się umrzeć jeśli zaś nic jest (o) które ci oskarżają mnie nikt mnie może im darować Cezara przywołuję **12.** Wtedy Festus wspólnie omówiwszy z radą odpowiedział Cezara przywołałeś do Cezara pójdziesz **13.** Dni zaś gdy przeminęły pewne Agryppa król i Bernike przyszli do Cezarei zamierzwszy pozdrowić Festusa **14.** Gdy zaś liczniejsze dni przebywali tam Festus królowi przedłożył (to) co do Pawła mówiąc mąż pewien jest który jest pozostawiony przez Feliksa (jako) więzień **15.** odnośnie którego gdy stałem się ja w Jerozolimie ukazali się arcykapłani i starsi Judejczyków prosząc przeciw niemu sprawiedliwości **16.** Do których odpowiedziałem że nie jest zwyczaj Rzymianom darować jakiegoś człowieka na zgubę zanim niż który jest oskarżony naprzeciw oblicza oby ma oskarżycieli miejsce zarówno obrony oby przyjął co do oskarżenia **17.** Gdy zeszli się więc oni tutaj odroczenie żadne uczyniwszy następnie usiadłszy na trybunie rozkazałem zostać przyprawdzonym (ten) mąż **18.** Odnośnie tego zostawszy postawionymi oskarżyciele żadnej przyczyny (do kary) przynieśli których domyślałem się ja **19.** Spory zaś jakieś co do własnej religii mieli przeciw niemu i odnośnie jakiegoś Jezusa który zmarł (o) którym zapewniał Paweł żyć **20.** Będąc zakłopotanym zaś ja w (tym) odnośnie tego sporu mówiłem czy oby chce iść do Jeruzalem i tam być sądzonym odnośnie tych **21.** zaś Paweł gdy przywołał zostać zachowanym on do (tego) czcigodnego rozpoznania rozkazałem być zachowanym on aż do kiedy odesłałbym go do Cezara **22.** Agryppa

zaś do Festusa powiedział chciałem i sam (tego) człowieka usłyszeć zaś jutro mówi usłyszysz go **23.** (Tego) więc następnego dnia gdy przyszedł Agryppa i Bernike z wielką okazałością i gdy weszli do audytorium razem z zarówno trybunami i mężami na wyniesieniu będących miasta i gdy rozkazał Festus został przyprawdzony Paweł **24.** i mówi Festus Agryppo królu i wszyscy będący obecnymi razem z nami mężowie widzicie tego odnośnie którego całe mnóstwo Judejczyków wstawiło się u mnie w zarówno Jerozolimie i tutaj wołając przeciw nie trzeba żyć mu już dłużej nie **25.** Ja zaś chwyciwszy nic zasługującego śmierci on czynić i sam zaś ten gdy przywołał czcigodnego osądziłem posłać go **26.** Odnośnie którego niezawodnego coś napisać panu nie mam dlatego wyprowadziłem naprzód go przed wami i najbardziej przed ciebie królu Agryppo żeby przesłuchanie które stało się posiadałbym coś napisać **27.** Nierozumne bowiem mi zdaje się posyłając więźnia aby nie i przeciw niemu przyczyny (kary) zaznaczyć

Rozdział 26

1. Agryppa zaś do Pawła powiedział jest dozwolone ci za siebie mówić wtedy Paweł bronił się wyciągnąwszy rękę **2.** Odnośnie wszystkich (o) co jestem oskarżany przez Judejczyków królu Agryppo uznałem siebie (za) szczęśliwego mając bronić się przed tobą dzisiaj **3.** najbardziej znawcą będąc ty znający wszystkich (tych) u Judejczyków zwyczajów zarówno i sporów dlatego proszę ciebie cierpliwie wysłuchać mnie **4.** wprawdzie więc sposób życia mój od młodości od początku który

stał się w narodzie moim w Jerozolimie wiedzą wszyscy Judejczycy **5.** poznający wcześniej mnie z góry jeśli chcieliby świadczyć że według najsurowszego stronnictwa naszej religii żyłem (jako) faryzeusz **6.** I teraz z powodu nadziei względem ojców obietnicy która stała się przez Boga stanąłem który jest sądzony **7.** ku której dwunastoplemię nasze w napięciu nocą i dniem służąc ma nadzieję przyjść za tę nadzieję jestem oskarżony królu Agryppo przez Judejczyków **8.** Dlaczego niewiarygodne jest sądenie przez was jeśli Bóg martwych wzbudza **9.** Ja wprawdzie więc uważałem sobie przeciw imieniu Jezusa Nazarejczyka trzeba wiele przeciwnych zrobić **10.** Co i uczyniłem w Jerozolimie i wielu (ze) świętych ja (w) strażnicach zamknąłem od arcykapłanów władzę wzięwszy gdy są zabijani zarówno ich przynosiłem kamyk **11.** i po wszystkich zgromadzeniach wielokrotnie karząc ich zmuszałem bluźnić bardziej zarówno popadając w szal (przeciw) nim prześladowałem aż i do z zewnątrz miast **12.** W których i idąc do Damaszku z władzą i pełnomocnictwem od arcykapłanów **13.** (w) dnia środka na drodze zobaczyłem królu z nieba ponad jasność słońca które oświeciło mnie światło i (tych) ze mną idących **14.** Wszyscy zaś gdy upadliśmy my na ziemię usłyszałem głos mówiący do mnie i mówiący hebrajską mową Saulu Saulu dlaczego Mnie prześladowasz trudno ci przeciw ościeniom wierzgać **15.** Ja zaś powiedziałem kim jesteś Panie zaś powiedział Ja jestem Jezus którego ty prześladowasz **16.** Ale powstań i stań na stopy twoje na to bowiem zostałem ukazany

tobie wcześniej wyznaczyć ręką ciebie (jako) podwładnego i świadka który zarówno zobaczyłeś które zarówno zostanie ukazane przeze mnie ci **17.** wyrrywając sobie ciebie z ludu i pogan do których teraz ciebie wysyłam **18.** otworzyć oczy ich i nawrócić się z ciemności ku światłu i (z) władzy szatana do Boga wziąć im uwolnienie (od) grzechów i działa w którzy są uświęceni wiarą we Mnie **19.** Dlatego królu Agryppo nie stałem się nieposłuszny niebiańskiemu widzeniu **20.** ale (tym) w Damaszku najpierw i Jerozolimie w całej zarówno krainie Judei i poganom oznajmiałem opamiętać się i nawrócić się do Boga godne nawrócenia dzieła robiąc **21.** Ze względu na te mnie Judejczycy schwytawszy w świątyni próbowali położyć ręce **22.** Pomocy więc uzyskawszy od Boga aż do dnia tego stanąłem który jest świadczący małemu zarówno i wielkiemu nic oprócz mówiąc których zarówno prorocy powiedzieli mających nastąpić stać się i Mojżesz **23.** jeśli poddany cierpieniom Pomazaniec jeśli pierwszy z powstania martwych światło ma zwiastować ludowi i poganom **24.** Te zaś jemu gdy broni się Festus wielkim głosem powiedział szalejesz Pawle wielkie cię piśmienności do szaleństwa obraca **25.** (On) zaś nie szaleję mówi wielmożny Festusie ale prawdę i rozsądku wypowiedzi wypowiadam **26.** Wie bowiem o tych król do którego i mówiąc otwarcie mówię ukrywać się bowiem (przed) nim jakieś (z) tych nie jestem przekonany nic nie bowiem jest w kacie które jest uczynione to **27.** Wierzysz królu Agryppo prorokom wiem że wierzysz **28.** zaś Agryppa do

Pawła powiedział w małym mnie przekonujesz chrześcijaninem stać się **29.** zaś Paweł powiedział oby- życzyłem sobie kolwiek Bogu i w małym i w wielkim nie jedynie ciebie ale i wszystkim słuchających mnie dzisiaj stać się takimi jak i ja jestem poza więzami tymi **30.** A te gdy powiedział on powstał król i namiestnik zarówno Bernike i siedzący razem z nimi **31.** I oddaliwszy się mówili do jedni drugich mówiąc że nic śmierci zasługującego lub więzów czyni człowiek ten **32.** Agryppa zaś Festusowi powiedział być uwolnionym mógł człowiek ten jeśli nie przywołał Cezara

Rozdział 27

1. Gdy zaś zostało osądzone (by) odpływać nam do Italii przekazywali zarówno Pawła i jakichś innych więźniów setnikowi imieniem Juliusz (z) kohorty czcigodnej **2.** wsiadłszy zaś (na) statek adramyteński zamierzający płynąć naprzeciw Azji miejsc zostaliśmy wyprowadzonymi będący z nami Arystarch Macedończyk Tesalonijczyk **3.** Zarówno innego byliśmy prowadzeni w dół do Sydonu uprzejmie zarówno Juliusz (z) Pawłem obszedłszy się pozwolił do przyjaciół poszedłszy opieki dostąpić **4.** A stamtąd zostawszy wyprowadzonymi podpłynęliśmy pod Cypr z powodu wiatrów być przeciwnym **5.** Zarówno głębie naprzeciw Cylicji i Pamfilii przepłynawszy zeszliśmy do Miry Licji **6.** I tam znalazłszy setnik statek aleksandryjski płynący do Italii umieścił nas na niego **7.** W dość licznych zaś dniach powoli płynąć i ledwo które stały się naprzeciw Knidos nie gdy dozwala nam wiatr podpłynęliśmy pod Kretę naprzeciw Salmony **8.** Ledwo zarówno żeglując wzdłuż niej

przyszliśmy do miejsca pewnego które jest nazywane piękne przystanie któremu blisko było miasto Lasea **9.** Dość duży zaś czas gdy przeminął i gdy jest już niebezpieczne żeglowanie z powodu i (tego, że) post już przeminąć przestrzegał Paweł **10.** mówiąc im mężowie widzę że ze zniewagą i wielką stratą nie jedynie ładunku i statku ale i dusz naszych zamierzać być żeglowanie **11.** zaś setnik sternikowi i właścicielowi statku był przekonany bardziej niż przez Pawła co jest mówione **12.** Nieodpowiednia zaś przystań będąca do zimowania większość ustanowiła postanowienie zostać wyprowadzonymi a stamtąd jeśli jakoś oby mogą przyszedłszy do Feniksu przezimować przystań Krety patrzącej na południowy-zachód i na północny-zachód **13.** Gdy lekko zawiał zaś wiatr południowy uważając postanowienia chwycić się podniósłszy bliżej żeglowali wzdłuż wybrzeża Krety **14.** Po nie wielkim zaś rzucił się z niej wiatr huraganowy który jest nazywany Euroklidon **15.** Gdy został wspólnie porwany zaś statek i nie mogący sprostać wiatrowi poddawszy byliśmy niesieni **16.** Wysepkę zaś pewną podpłynawszy która jest nazywana Klauda ledwo byliśmy silni mając pełną władzę stać się (nad) łodzią **17.** którą podniósłszy pomocami posługiwano się podpasując statek bojący się zarówno aby nie na płyciznę opadliby spuściwszy naczynie tak byli niesieni **18.** Gwałtownie zaś gdy jesteśmy rzucani przez wichurę my następnie wyrzucenie uczynili **19.** i trzeciego własnoręcznie sprzęt statku wyrzuciliśmy **20.** Ani zaś słońce ani gwiazdy gdy pokazują się przez liczniejsze dni wichury

zarówno nie mała gdy napiera w końcu była zdejmowana cała nadzieja być ratowanymi nam **21**. Wielki zaś bez jedzenia będąc wtedy zostawszy postawionym Paweł w środku ich powiedział trzeba było wprowadzić o mężowie którzy byli posłuszni władzy mojej nie być wyprowadzonymi z Krety pozyskać zarówno zniewagę tę i stratę **22**. A teraz namawiam was być wesołymi odrzucanie bowiem duszy żadne będzie od was oprócz statku **23**. Stał obok bowiem mnie nocy tej zwiastun Boga którego jestem któremu i służę **24**. mówiąc nie bój się Pawle Cezarowi tobie trzeba stanąć i oto darował ci Bóg wszystkich płynących z tobą **25**. Dlatego bądźcie wesołymi mężowie wierzę bowiem Bogu że tak będzie według którego sposobu jest powiedziane mi **26**. Na wyspę zaś jakąś trzeba nam wypaść **27**. Gdy zaś czternasta noc stała się gdy przenoszono nas na Adriatyku w środku nocy domyślali się żeglarze zbliżyć się jakąś (do) nich kraina **28**. i spuściwszy sondę znaleźli sążni dwadzieścia krótko zaś oddaliwszy się i znowu spuściwszy sondę znaleźli sążni piętnaście **29**. Bojąc się zarówno aby czasem nie na skaliste miejsca wypadlibyśmy z rufy rzuciwszy kotwice cztery życzyli sobie dzień stać się **30**. zaś żeglarze gdy szukają uciec ze statku i gdy spuścili łódź do morza pod pretekstem jak od dzioba zamierzając kotwice wyciągnąć **31**. Powiedział Paweł setnikowi i żołnierzom jeśli nie ci pozostaliby na statku wy zostać uratowanymi nie możecie **32**. Wtedy żołnierze odcięli liny łodzi i pozwolili im wypaść **33**. Aż do zaś kiedy miał dzień stawać się prosił Paweł wszystkich przyjąć pożywienie mówiąc

czternasty dzisiaj dzień oczekując bez jedzenia pozostajecie nic wzięwszy **34**. Dlatego zachęcam was wziąć pożywienie to bowiem ku waszemu wybawieniu jest nikogo bowiem (z) was włos z głowy spadnie **35**. Powiedziawszy zaś te i wzięwszy chleb podziękował Bogu przed wszystkimi i połamawszy zaczął jeść **36**. Będącymi dobrej myśli zaś którzy stali się wszyscy i oni wzięli pożywienie **37**. Byliśmy zaś na statku wszystkie dusze dwieście siedemdziesiąt sześć **38**. Zostawszy nasyconymi zaś pożywieniem odciążyli statek wyrzucając pszenicę do morza **39**. Gdy zaś dzień stał się ląd nie poznawali zatokę zaś jakąś dostrzegali mającą brzeg do której zaplanowali jeśli oby mogą wypchnąć statek **40**. I kotwice rzuciwszy pozostawili w morze równocześnie zwolniwszy wiązania steru i podniósłszy żagiel na przedzie wiejącym trzymali ku brzegowi **41**. Wpadłszy zaś na miejsce znajdujące się między dwoma prądami morskimi wpędzili okręt i wprowadzić dziób osadziwszy się pozostał niewzruszony zaś rufa była łamana przez gwałt fal **42**. zaś żołnierzy postanowienie stało się aby więźniów zabiliby nie ktoś wypłynąwszy oby uciekł **43**. zaś setnik chcąc uratować Pawła powstrzymał ich (od tej) decyzji rozkazał zarówno (by) mogący pływać wyskoczywszy pierwsi na ląd wychodzić **44**. i pozostali którzy wprowadzić na deskach którzy zaś na jakichś (tych) ze statku i tak stało się wszyscy zostać uratowanymi na ląd

Rozdział 28

1. I zostawszy uratowanymi wtedy poznali że Malta wyspa jest nazywana **2**. zaś barbarzyńcy

podawali nie która zdarzyła się życzliwość nam zapaliwszy bowiem ognisko wzięli wszystkich nas z powodu deszczu który nadciągnął i z powodu zimna **3**. Gdy zebrał zaś Paweł chrustu mnóstwo i gdy nałożył na ognisko zmija z gorąca wyszedłszy uczepiła się ręki jego **4**. Gdy zaś zobaczyli barbarzyńcy które jest wiszące zwierzę z ręki jego mówili do jedni drugich na pewno morderca jest człowiek ten który zostawszy uratowanym z morza sprawiedliwość żyć nie pozwoliła **5**. Wprawdzie więc strząsnąwszy zwierzę do ognia wycierpiał nic złego **6**. (ci) zaś oczekiwali go zamierzać być nabrzmiałym lub upaść nagle martwym przez wiele zaś oni gdy oczekują i gdy widzą nic przewrotnego na nim stojącego się zmieniając zdanie mówili bogiem on być **7**. W zaś (tych) około miejsca tego był (były) tereny pierwszemu (tej) wyspy imieniem Publiusz który przyjąwszy nas trzy dni uprzejmie ugościł **8**. Stało się zaś ojcu Publiusza gorączkami i czerwinką który jest obejmowany leżeć do którego Paweł wszedłszy i pomodliwszy się nałożywszy ręce (na) niego uzdrowił go **9**. To więc gdy stało się i pozostali mający słabości na wyspie podchodzili i byli uleczeni **10**. Którzy i wieloma szacunkami szanowali nas i którzy są wyprowadzanymi nałożyli ku potrzebie **11**. Po zaś trzech miesiącach zostaliśmy wyprowadzonymi na statku który przezimował na (tej) wyspie aleksandryjskim z oznaczeniem bliźniat **12**. I zostawszy sprowadzonymi w dół do Syrakuz pozostaliśmy dni trzy **13**. Skąd obszedłszy obok przyszliśmy do Regium i po jednym dniu gdy powstał wiatr południowy na

drugi dzień przyszliśmy do Puteoli **14**. Gdzie znalazłszy braci zostaliśmy poproszeni przez nich pozostać dni siedem i tak do Rzymu przyszliśmy **15**. A stamtąd bracia usłyszawszy odnośnie nas wyszli na spotkanie nas aż do Appii Forum i Trzech Gospód tych zobaczywszy Paweł podziękowawszy Bogu przyjął otuchy **16**. Gdy zaś przyszliśmy do Rzymu setnik wydał więźniów dowódcy straży zaś Pawłowi zostało dozwolone pozostawać u siebie razem z strzegącym go żołnierzem **17**. Stało się zaś po dniach trzech zwołać do siebie Paweł będących Judejczykami pierwszymi gdy zeszli się zaś oni mówił do nich mężowie bracia ja nic przeciwnego uczyniwszy ludowi lub zwyczajom ojczystym (jako) więzień z Jerozolimy zostałem wydany w ręce Rzymian **18**. którzy osądziwszy mnie chcieli uwolnić z powodu żadnej przyczyny (do kary) śmierci być we mnie **19**. Gdy sprzeciwiają się zaś Judejczycy zostałem przymuszony przywołać Cezara nie jako naród mój mając (o) coś oskarżyć **20**. Dla tej więc przyczyny prosiłem was zobaczyć i powiedzieć do ze względu na bowiem nadzieję Izraela łańcuchem tym jestem objęty **21**. (Ci) zaś do niego powiedzieli my ani pism odnośnie ciebie otrzymaliśmy z Judei ani przybywszy ktoś (z) braci oznajmił lub powiedział coś odnośnie ciebie niegodziwego **22**. Uznajemy za godne zaś od ciebie usłyszeć co myślisz o wprawdzie bowiem stronnictwie tym znajome jest nam że wszędzie jest czyniony sprzeciw **23**. Wyznaczywszy zaś mu dzień przyszedł do niego w gościnę liczniejsi którym wyjaśniał zaświadczać (o) Królestwie Boga przekonując

zarówno ich co do Jezusa z zarówno Prawa Mojżesza i proroków od rana aż do wieczora **24.** I (ci) wprawdzie zostali przekonani co jest mówione (ci) zaś nie uwierzyli **25.** Niezgodni zaś będąc względem jedni drugich oddalili się gdy powiedział Paweł wypowiedź jedno że dobrze Duch Święty powiedział przez Izajasza proroka do ojców naszych **26.** mówiąc pójdz do ludu tego i powiedz słuchaniem będziecie słuchać i nie zrozumielibyście i patrząc będziecie patrzeć i nie zobaczylibyście **27.** Zostało utuczone bowiem serce ludu tego i uszami z trudem usłyszeli i oczy ich zamknęli by czasem nie zobaczyliby oczyma i uszami usłyszeliby i sercem zrozumieliby i nawróciliby się i uzdrowiłbym ich **28.** Znajome więc niech jest wam że poganom zostało wysłane (to) zbawienne Boga oni i usłyszają **29.** a te on gdy powiedział odeszli Judejczycy wielki mający pośród siebie spór **30.** Pozostał zaś Paweł dwulecie całe we własnym wynajmowanym mieszkaniu i przyjął wszystkich wchodzących do niego **31.** głosząc Królestwo Boga i nauczając (tych) o Panu Jezusie Pomazańcu z całą śmiałością bez przeszkód

List do Rzymian

Rozdział 1

1. Paweł niewolnik Jezusa Pomazańca powołany wysłannik który jest odłączony do dobrej nowiny Boga **2.** która wcześniej została ogłoszona przez proroków Jego w Pismach Świętych **3.** O Synu Jego który stał się z nasienia Dawida według ciała **4.** który został ustanowiony Synem Boga w mocy według Ducha uświęcenia z powstania

martwych Jezusa Pomazańca Pana naszego **5.** przez którego otrzymaliśmy łaskę i wysłannictwo ku posłuszeństwu wiary wśród wszystkich narodów dla imienia Jego **6.** Wśród których jesteście i wy powołani Jezusa Pomazańca **7.** wszystkim będącym w Rzymie umiłowanym Boga powołanym świętym łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Pomazańca **8.** Najpierw wprawdzie dziękuję Bogu mojemu przez Jezusa Pomazańca za wszystkich was że wiara wasza jest zwiastowana w całym świecie **9.** Świadek bowiem mój jest Bóg któremu służę w duchu moim w dobrej nowinie Syna Jego jak nieustannie wspomnienie (o) was czynię **10.** Zawsze w modlitwach moich prosząc jeśli już dawniej będziemy mieć się dobrze w woli Boga przyjsć do was **11.** Pragnę bowiem zobaczyć was aby jakiś przekazałbym dar łaski wam duchowy ku zostać utwierdzonymi wy **12.** To zaś jest zostać razem zachęconymi wśród was przez wśród jednych drugim wiarę waszą zarówno i moją **13.** Nie chcę zaś was nie rozumieć bracia że wielokrotnie postanowiłem przyjsć do was i zostałem powstrzymany aż do dotychczas aby owoc jakiś posiadałbym i w was tak, jak i wśród pozostałych narodów **14.** Grekom zarówno i barbarzyńcom mądrym zarówno i nierozumnym winny jestem **15.** tak według mnie ochocze i wam w Rzymie ogłosić dobrą nowinę **16.** Nie bowiem wstydzę się dobrej nowiny Pomazańca moc bowiem Boga jest ku zbawieniu każdemu wierzącemu Judejczykowi zarówno najpierw i Grekowi **17.** sprawiedliwość bowiem Boga w niej jest

objawiana z wiary w wiarę tak, jak jest napisane
zaś sprawiedliwy z wiary będzie żyć **18.** Jest
objawiany bowiem gniew Boga z nieba
przeciwko każdej bezbożności
i niesprawiedliwości ludzi (tych) prawdę
w niesprawiedliwości zatrzymujących
19. Dlatego, że rozpoznawalne Boga widoczne
jest wśród nich bowiem Bóg im ukazał
20. Bowiem niewidzialne Jego od stworzenia
świata (w) czynach które są zauważalne są
oglądane zarówno wieczna Jego moc i boskość
ku być im niemożliwi do obronienia **21.** Dlatego,
że poznawszy Boga nie jak Boga chwalili lub
podziękowali ale zostali uczynieni próżnymi
w rozważaniach ich i zostało zaćmione
nierozumne ich serce **22.** Zapewniający być
mądrzy zostali uczynieni głupimi **23.** i zmienili
chwałę niezniszczalnego Boga na podobieństwo
obrazu zniszczalnego człowieka i ptaków
i czworonogów i pełzających **24.** Dlatego
i wydał ich Bóg w pożądliwości serc ich na
nieczystość doznawać znieważenia ciała ich
między sobą **25.** którzy zmienili prawdę Boga na
kłamstwo i czcili i służyli stworzeniu wbrew
(Temu) który stworzył który jest błogosławiony
na wieki amen **26.** Przez to wydał ich Bóg na
zmysłowości zniewagi zarówno bowiem żeńskie
ich zamieniły zgodne z naturą użycie na (to)
wbrew naturze **27.** podobnie zarówno i męskie
odrzucawszy zgodne z naturą użycie żeńskim
dali się zapalić przez pragnienie ich ku jedni
drugim męskie w męskich (by) bezwstyd
sprawując i zapłatę którą trzeba było (za to)
zwiedzenie ich na sobie samych odbierając
28. I tak, jak nie próbowali (by) Boga mieć

w poznaniu wydał ich Bóg na niewypróbowanie
umysłu (by) czynić nie będące stosownym
29. którzy są wypełnieni każdą
niesprawiedliwością nierządem niegodziwością
chciwością złością napełnionych zawiścią
morderstwem kłótnią oszustwem złośliwością
plotkarzy **30.** oszczerców nienawidzących Boga
zuchwalców pysznych samochwalców
wynałazców złych rodzicom nieposłuszni
31. nierozumnych zdradzieckich pozbawionych
serca nieprzejednanych niemiłosiernych
32. którzy przepis Boga poznawszy że takie
robiący godni śmierci są nie jedynie je czynią ale
i zgadzają się z robiącymi

Rozdział 2

1. Dlatego niemożliwy do obronienia jesteś
o człowieku każdy sądzący w czym bowiem
sądzisz innego siebie sądzisz bowiem te same
robisz sądzący **2.** Wiemy zaś że wyrok Boga jest
według prawdy na takich robiących **3.** Liczysz
zaś (na) to o człowieku sądzący takie robiąc
i czyniący je że Ty wymkniesz się od wyroku
Boga **4.** Lub bogactwo dobroci Jego
i powściągliwości i cierpliwości zlekceważysz
nie rozumiejąc że łagodność Boga do
nawrócenia cię prowadzi **5.** Według zaś
twardości twojej i niezdolnego do zmiany
myślenia serce gromadzisz sobie gniew na dzień
gniewu i objawienia się sprawiedliwego wyroku
Boga **6.** który odda każdemu według czynów
jego **7.** wprowadzie w wytrwałości czynu dobrego
chwały i szacunku i niezniszczalności
szukającym życie wieczne **8.** zaś z niesnasek
i którzy są nieposłuszni wprowadzie prawdzie
którzy są posłuszni zaś niesprawiedliwości

wzburzenie i gniew 9. Ucisk i udręka na każdą duszę człowieka sprawiającego złe Judejczyka zarówno najpierw i Greka 10. chwała zaś i szacunek i pokój każdemu czyniącemu dobre Judejczykowi zarówno najpierw i Grekowi 11. nie bowiem jest stronniczość u Boga 12. Ilu bowiem bez Prawa zgrzeszyli bez Prawa i zginą i ilu w Prawie zgrzeszyli przez Prawo zostaną osądzeni 13. nie bowiem słuchacze Prawa sprawiedliwi przed Bogiem ale wykonawcy Prawo zostaną uznani za sprawiedliwych 14. Kiedy bowiem narody nie Prawo mając (z) natury Prawo czyniłby (czyniłyby) ci Prawa nie mając dla siebie są Prawo 15. Które ukazują dzieło Prawa zapisany w sercach ich świadczące razem im sumienie i pomiędzy między sobą zamierzenia oskarżając lub i broniąc 16. w dniu kiedy osądzi Bóg ukryte ludzi według dobrej nowiny mojej przez Jezusa Pomazańca 17. Oto ty Judejczyk jesteś określany i dajesz sobie spoczywać na Prawie i chlubisz się w Bogu 18. i znasz wolę i badasz przewyższające który jesteś pouczany z Prawa 19. jesteś przekonany zarówno ty sam przewodnikiem być niewidomych światłem w ciemności 20. karcącym nierozsądnych nauczycielem niemowląt mający formę poznania i prawdy w Prawie 21. więc nauczając innego siebie nie nauczasz głosząc nie kraść kradniesz 22. Mówiąc nie cudzołożyć cudzołożysz brzydząc się bożków dopuszczasz się świętokradztwa 23. Który w Prawie chlubisz się przez przestępstwo Prawa Boga znieważasz 24. Bowiem imię Boga z powodu was jest obrażane wśród pogan tak, jak jest napisane

25. Obrzezanie wprowadzie bowiem pomaga jeśli Prawo czyniłbyś jeśli zaś przestępca Prawa byłbyś obrzezanie twoje nieobrzezanie staje się 26. Jeśli więc (który ma) nieobrzezanie przepisów Prawa strzegłby czyż nie nieobrzezanie jego za obrzezanie zostanie policzone 27. I osądzi z natury nieobrzezanie Prawo spełniający ciebie przez pismo i obrzezania przestępcę Prawa 28. Nie bowiem w jawności Judejczyk jest ani w jawności na ciele obrzezanie 29. ale (ten) w ukryciu Judejczyk i obrzezanie serca przez Ducha nie pismem tego pochwała nie od ludzi ale od Boga

Rozdział 3

1. Co więc przewyższające Judejczyka lub jaki zysk (z) obrzezania 2. Wielki na każdy sposób najpierw wprowadzie bowiem gdyż otrzymali powierzone słowa Boga 3. Cóż bowiem jeśli nie uwierzyli niektórzy czy niewierność ich wiarę Boga udaremni 4. Nie oby stało się niech staje się zaś Bóg prawdziwy każdy zaś człowiek kłamca tak, jak jest napisane jak- kolwiek zostałbyś uznany za sprawiedliwego w słowach twoich i zwyciężyłbyś podczas być sądzonym ci 5. Jeśli zaś niesprawiedliwość nasza Boga sprawiedliwość poleca co powiemy czy niesprawiedliwy Bóg noszący gniew według człowieka mówię 6. Nie oby stało się skoro jak osądzi Bóg świat 7. Jeśli bowiem prawda Boga przez moje kłamstwo zaobfitowała ku chwale Jego dlaczego jeszcze i ja jako grzeszny jestem sądzony 8. I czy tak, jak bluźnią nam i tak, jak mówią niektórzy nam mówić że uczynilibyśmy złe aby przyszło dobre których wyrok zgodny z prawem jest 9. Cóż więc przewyższamy nie

w ogóle wcześniej oskarżyliśmy bowiem Judejczycy zarówno i Grecy wszyscy pod grzechem być **10.** tak, jak jest napisane że nie jest sprawiedliwy ani jeden **11.** nie jest rozumiejący nie jest szukający Boga **12.** Wszyscy odchyłili się zaraz zostali uznani za beżytecznych nie jest czyniący dobroć nie jest aż do jednego **13.** Grób który jest otworzony gardło ich językami ich mówili podstępnie jad żmij za wargami ich **14.** których usta przekleństwa i goryczy jest pełne (są pełne) **15.** Prędkie stopy ich wylać krew **16.** zniszczenie i nędza na drogach ich **17.** i drogi pokoju nie poznali **18.** Nie jest strach Boga naprzeciw oczu ich **19.** wiemy zaś że ile Prawo mówi (do tych) w Prawie mówi aby każde usta zostałyby zatrzymane (zostałyby zatrzymane) i podsądny stałby się cały świat Bogu **20.** dlatego, że z czynów Prawa nie zostanie uznane za sprawiedliwe każde ciało przed Nim przez bowiem Prawo poznanie grzechu **21.** Teraz zaś bez Prawa sprawiedliwość Boga jest objawiona które jest zaświadczone przez Prawo i proroków **22.** sprawiedliwość zaś Boga przez wiarę Jezusa Pomazańca dla wszystkich i na wszystkich wierzących nie bowiem jest rozróżnienie **23.** Wszyscy bowiem zgrzeszyli i są pozbawieni chwały Boga **24.** Którzy są uznawani za sprawiedliwych darmo Jego łaską przez odkupienie w Pomazańcu Jezusie **25.** którego postanowił Bóg ofiarę przebłagalną przez wiarę w Jego krwi ku wykazaniu sprawiedliwości Jego przez odpuszczenie (tych) które wcześniej stały się grzechy **26.** podczas powściągliwości Boga ze względu na wykazanie sprawiedliwości Jego

w teraz porze ku być On sprawiedliwy i który czyni sprawiedliwym z wiary Jezusa **27.** Gdzie więc chluba została odcięta przez jakie Prawo czynów wcale nie ale przez Prawo wiary **28.** Sądzymy więc przez wiarę być uznawanym za sprawiedliwego człowiek bez czynów Prawa **29.** Czy Judejczyków Bóg jedynie wcale nie zaś i pogan tak i pogan **30.** ponieważ jeden Bóg który uzna za sprawiedliwe obrzezanie z wiary i nieobrzezanie przez wiarę **31.** Prawo więc unieważniamy przez wiarę nie oby stało się ale Prawo stawiamy

Rozdział 4

1. Co więc powiemy Abraham ojciec nasz znaleźć według ciała **2.** Jeśli bowiem Abraham z uczynków został uznany za sprawiedliwego ma chlubę ale nie u Boga **3.** Co bowiem Pismo mówi uwierzył zaś Abraham Bogu i zostało poczytane mu za sprawiedliwość **4.** zaś pracującemu zapłata nie jest liczona według łaski ale według należności **5.** zaś nie pracującemu wierzącemu zaś w (Tego) który czyni sprawiedliwym bezbożnego jest liczona wiara jego za sprawiedliwość **6.** tak, jak i Dawid mówi szczęście człowieka któremu Bóg liczy sprawiedliwość bez czynów **7.** Szczęśliwi którym zostały odpuszczone bezprawia i których zostały zakryte grzechy **8.** Szczęśliwy mąż któremu nie policzyłby Pan grzechu **9.** Szczęście więc to nad obrzezanie czy i nad nieobrzezanie mówimy bowiem że została poczytana Abrahamowi wiara za sprawiedliwość **10.** Jak więc została poczytana w obrzezaniu będącemu czy w nieobrzezaniu nie w obrzezaniu ale w nieobrzezaniu **11.** i znak otrzymał obrzezania

pieczęć sprawiedliwości wiary w nieobrzezaniu ku być mu ojcem wszystkich wierzących przez nieobrzezanie ku zostać policzona i im sprawiedliwość **12.** i ojcem obrzezania (dla tych) nie z obrzezania jedynie ale i (dla tych) idących w szeregu śladami w nieobrzezaniu wiary ojca naszego Abrahama **13.** Nie bowiem przez Prawo obietnica Abrahama lub nasieniu jego dziedzicem on być świata ale przez sprawiedliwość wiary **14.** jeśli bowiem z Prawa dziedzice jest uczyniona pustą wiara i jest uznana za bezużyteczną obietnica **15.** bowiem Prawo gniew sprawia gdzie bowiem nie jest Prawo ani przestępstwo **16.** Dla- tego z wiary aby według łaski ku być mocną obietnica całego nasienia nie z Prawa jedynie ale i z wiary Abrahama który jest ojciec wszystkich nas **17.** Tak, jak jest napisane że ojciec wielu narodów położyłem cię naprzeciw któremu uwierzył (w) Boga ożywiającego martwych i wzywającego nie będące jak będące **18.** który wbrew nadziei z powodu nadziei uwierzył ku stać się on ojcem wielu narodów według (tego) co jest powiedziane tak będzie nasienie twoje **19.** i nie który stał się słabym (w) wierze nie dostrzegał jego samego ciała już które jest uczynione martwym stu lat gdzieś będąc i uśmiercone łono Sary **20.** względem zaś obietnicy Boga nie został poddany wątpliwościom niewiary ale został umocniony wiarą dawszy chwałę Bogu **21.** i zostawszy w pełni zapewnionym że co obiecał mocny jest i uczynić **22.** Dlatego i zostało poczytane mu za sprawiedliwość **23.** Nie zostało napisane zaś z powodu niego jedynie że zostało poczytane mu

24. ale i z powodu nas którym ma być policzone wierzącym w (Tego) który wzbudził Jezusa Pana naszego z martwych **25.** który został wydany przez upadki nasze i został wzbudzony z powodu uznania za sprawiedliwych nas

Rozdział 5

1. Zostawszy uznanymi za sprawiedliwych więc z wiary pokój mamy względem Boga przez Pana naszego Jezusa Pomazańca **2.** przez którego i dostęp powzięliśmy (w) wierze do łaski tej w której stanęliśmy i chlubimy się z powodu nadziei chwały Boga **3.** nie jedynie zaś ale i chlubimy się w uciskach wiedząc że ucisk wytrwałość sprawia **4.** zaś wytrwałość wypróbowanie zaś wypróbowanie nadzieję **5.** zaś nadzieja nie zawstydzą że miłość Boga jest wylewana w sercach naszych przez Ducha Świętego który został dany nam **6.** Już bowiem Pomazaniec będących nas słabymi w stosownej porze za bezbożnych umarł **7.** Ledwo bowiem za sprawiedliwego ktoś umrze za bowiem dobrego może ktoś i śmie umrzeć **8.** dowodzi zaś swojej miłości ku nam Bóg gdyż jeszcze grzesznikami będących nas Pomazaniec za nas umarł **9.** Wiele więc bardziej zostawszy uznanymi za sprawiedliwych teraz w krwi Jego zostaniemy zbawionymi przez Niego od gniewu **10.** Jeśli bowiem wrogowie będąc zostaliśmy pojednani (z) Bogiem przez śmierć Syna Jego wiele bardziej którzy zostaliśmy pojednani zostaniemy zbawionymi w życiu Jego **11.** nie jedynie zaś ale i chlubiąc się w Bogu przez Pana naszego Jezusa Pomazańca przez którego teraz pojednanie otrzymaliśmy **12.** Przez to tak, jak przez jednego człowieka grzech na świat wszedł i przez grzech

śmierć i tak na wszystkich ludzi śmierć przeszła na to wszyscy zgrzeszyli **13.** aż do bowiem Prawa grzech był na świecie grzech zaś nie jest zaliczany nie będąc Prawo **14.** ale zakrólowała śmierć z Adamem aż do Mojżesza i nad (tymi) nie którzy zgrzeszyli na podobieństwo przestępstwa Adama który jest wzór mającego przyjść **15.** Ale nie jak upadek tak i dar łaski jeśli bowiem (z powodu) jednego upadku liczni umarli wiele bardziej łaska Boga i dar w łasce Jednego człowieka Jezusa Pomazańca względem wielu zaobfitowała **16.** i nie jak przez jednego który zgrzeszył dar wprowadzie bowiem wyrok za jednego ku potępieniu zaś dar łaski za wiele upadków ku sprawiedliwości **17.** Jeśli bowiem (z powodu) jednego upadku śmierć zakrólowała z powodu jednego wiele bardziej obfitowanie łaski i daru sprawiedliwości biorący w życiu będą królować przez jednego Jezusa Pomazańca **18.** Zatem więc jak przez jednego upadek na wszystkich ludzi ku potępieniu tak i przez jednego sprawiedliwego czynu na wszystkich ludzi ku uznaniu za sprawiedliwe życie **19.** Tak, jak bowiem przez nieposłuszeństwo jednego człowieka grzesznikami zostali ustanowieni liczni tak i przez posłuszeństwo Jednego sprawiedliwi zostaną ustanowieni liczni **20.** Prawo zaś weszło aby zaobfitowały upadek gdzie zaś zaobfitował grzech aż nazbyt obfitowała łaska **21.** aby tak, jak zakrólował grzech w śmierci tak i łaska zakrólowałaby przez sprawiedliwość ku życiu wiecznemu przez Jezusa Pomazańca Pana naszego

Rozdział 6

1. Co więc powiemy pozostaniemy (w) grzechu aby łaska zaobfitowała **2.** Nie oby stało się którzy umarliśmy grzechowi jak jeszcze ożyjemy w nim **3.** Czy nie rozumiecie że ilu zostaliśmy zanurzeni w Pomazańcu Jezusie w śmierć Jego zostaliśmy zanurzeni **4.** Zostaliśmy pogrzebani razem z więc Nim przez zanurzenie w śmierć aby tak, jak został wzbudzony Pomazaniec z martwych przez chwałę Ojca tak i my w nowości życia chodzilibyśmy **5.** Jeśli bowiem zrośnięci staliśmy się podobieństwem śmierci Jego ale i powstania będziemy **6.** To wiedząc że stary nasz człowiek został ukrzyżowany razem aby zostałyby uczynione bezużytecznym ciało grzechu już więcej nie być niewolnikami nam grzechowi **7.** bowiem który umarł jest uznany za sprawiedliwego od grzechu **8.** Jeśli zaś umarliśmy razem z Pomazańcem wierzymy że i będziemy razem żyć z Nim **9.** wiedząc że Pomazaniec zostawszy podniesionym z martwych już nie umiera śmierć Jego już nie panuje **10.** Co bowiem umarło grzechowi umarło raz na zawsze co zaś żyje żyje Bogu **11.** Tak i wy rozsądzajcie siebie samych martwymi wprowadzie być grzechowi żyjącymi zaś Bogu w Pomazańcu Jezusie Panu naszym **12.** Nie więc niech króluje grzech w śmiertelnym waszym ciele ku być posłusznymi mu w pożądaniach jego **13.** ani nie stawiajcie członków waszych (jako) oręża niesprawiedliwości grzechu ale stawajcie siebie samych Bogu jak z martwych żyjących i członki wasze (jako) oręża sprawiedliwości Bogu **14.** grzech bowiem (nad) wami nie będzie panował nie bowiem jesteście

pod Prawem ale pod łaską **15**. Co więc będziemy grzeszyli gdyż nie jesteśmy pod Prawem ale pod łaską nie oby stało się **16**. Nie wiecie że (przy) czym stawiacie siebie samych (jako) niewolnicy ku posłuszeństwu niewolnicy jesteście którym jesteście posłuszni albo grzechu ku śmierci lub posłuszeństwa ku sprawiedliwości **17**. Wdzięczność zaś Bogu że byliście niewolnicy grzechu byliście posłuszni zaś z serca względem którego zostaliście przekazani wzoru nauki **18**. którzy zostali wyzwoleni zaś od grzechu zostaliście uczynieni niewolnikami sprawiedliwości **19**. (Po) ludzku mówię przez słabość ciała waszego tak, jak bowiem postawiliście członki wasze niewoli nieczystości i bezprawiu ku bezprawiu tak teraz postawcie członki wasze niewoli sprawiedliwości ku uświęceniu **20**. Gdy bowiem niewolnicy byliście grzechu wolni byliście sprawiedliwości **21**. Jaki więc owoc mieliście wtedy na których teraz wstydzicie się bowiem koniec ich śmierć **22**. Teraz zaś którzy zostaliście wyzwoleni od grzechu którzy zostali uczynieni niewolnikami zaś Bogu macie owoc wasz do uświęcenia zaś koniec życie wieczne **23**. Bowiem zapłata grzechu śmierć zaś dar łaski Boga życie wieczne w Pomazańcu Jezusie Panu naszym

Rozdział 7

1. Czy nie rozumiecie bracia pojmującym bowiem Prawo mówię że Prawo panuje (nad) człowiekiem na jaki czas żyje **2**. Bowiem zamężna kobieta żyjącemu mężowi jest związana prawem jeśli zaś umarłby mąż jest uwolniona od prawa męża **3**. Zatem więc żyjącego męża cudzołożnica otrzyma imię jeśli

stałaby się męża innego jeśli zaś umarłby mąż wolna jest od (tego) prawa nie być ona cudzołożnicą która stała się męża innego **4**. Tak, że bracia moi i wy zostaliście uśmierceni (dla) Prawa przez ciało Pomazańca ku stać się wam innemu z martwych który został wzbudzony aby przynieśliście owoc Bogu **5**. Gdy bowiem byliśmy w ciele doznania grzechów przez Prawo działał (działały) w członkach naszych ku przynieść owoce śmierci **6**. teraz zaś zostaliśmy unieważnieni od Prawa umarłszy w którym zostaliśmy zatrzymani tak, że być niewolnikiem nam w nowości Ducha a nie starości pisma **7**. Co więc powiemy Prawo grzech(em) nie oby stało się ale grzech nie poznałem jeśli nie przez Prawo zarówno bowiem pożądanie nie poznałem jeśli nie Prawo mówiło nie będziesz pożądać **8**. Okazję zaś otrzymawszy grzech przez przykazanie sprawił we mnie całe pożądanie bez bowiem Prawa grzech martwy **9**. Ja zaś żyłem bez Prawa niegdyś gdy przyszło zaś przykazanie grzech ożył ja zaś umarłem **10**. i zostało znalezione (przez) mnie przykazanie ku życiu to ku śmierci **11**. Bowiem grzech okazję otrzymawszy przez przykazanie zwiódł mnie i przez nie zabił **12**. Tak, że wprowadzie Prawo święte i przykazanie święte i sprawiedliwe i dobre **13**. więc dobre mnie staje się śmierć nie oby stało się ale grzech aby zostałby ukazany grzech przez dobre mnie sprawiający śmierć aby stałby się w nadmiarze grzesznym grzech przez przykazanie **14**. Wiemy bowiem że Prawo duchowe jest ja zaś cielesny jestem który jest sprzedany pod grzech **15**. Co bowiem sprawiam nie znam nie bowiem co chcę to robię ale co

nienawidzę to robię **16.** Jeśli zaś co nie chcę to czynię zgadzam się Prawo że dobre **17.** Teraz zaś już nie ja sprawiam to ale mieszkający we mnie grzech **18.** Wiem bowiem że nie mieszka we mnie to jest w ciele moim dobre bowiem chcieć jest obecne mi zaś sprawiać dobre nie znajduję **19.** Nie bowiem co chcę robię dobre ale co nie chcę złe to robię **20.** Jeśli zaś co nie chcę ja to czynię już nie ja sprawiam to ale mieszkający we mnie grzech **21.** Znajduję zatem prawo gdy chcę ja czynić dobre że mnie złe jest obecne **22.** Mam upodobanie bowiem Prawem Boga według wewnątrz człowieka **23.** widzę zaś inne prawo w członkach moich walczące przeciwko Prawu umysłu mojego i zniewalające mnie prawem grzechu będącemu w członkach moich **24.** Nędzny ja człowiek kto mnie wyratuje z ciała śmierci tego **25.** Dziękuję Bogu przez Jezusa Pomazańca Pana naszego zatem więc sam ja wprowadzie umysłem jestem niewolnikiem Prawa Boga zaś ciałem prawu grzechu

Rozdział 8

1. Żadne zatem teraz potępienie w Pomazańcu Jezusie nie według ciała chodzących ale według Ducha **2.** Bowiem prawo Ducha życia w Pomazańcu Jezusie wyzwoliło mnie od prawa grzechu i śmierci **3.** Bowiem niezdolne prawo w którym było słabe przez ciało Bóg swojego Syna posławszy w podobieństwie ciała grzechu i za grzech potępił grzech w ciele **4.** Aby przepis Prawa zostałby wypełniony w nas nie według ciała chodzących ale według Ducha **5.** (Ci) bowiem według ciała będący (według) ciała myślą (ci) zaś według Ducha Ducha **6.** Bowiem zamysł ciała śmierć zaś zamysł Ducha życie

i pokój **7.** dlatego, że zamysł ciała wróg względem Boga bowiem Prawu Boga nie jest poddane ani bowiem może **8.** (Ci) zaś w ciele będący Bogu podobać się nie mogą **9.** Wy zaś nie jesteście w ciele ale w Duchu jeśli tylko Duch Boga mieszka w was jeśli zaś ktoś Ducha Pomazańca nie ma ten nie jest Jego **10.** Jeśli zaś Pomazaniec w was wprowadzie ciało martwe przez grzech zaś duch życie przez sprawiedliwość **11.** Jeśli zaś Duch (Tego) który wzbudził Jezusa z martwych mieszka w was (Ten) który wzbudził Pomazańca z martwych ożywi i śmiertelne ciała wasze przez zamieszkującego Jego Ducha w was **12.** Zatem więc bracia winni jesteśmy nie ciału według ciała żyć **13.** Jeśli bowiem według ciała życie macie umrzeć jeśli zaś Duchem postępowania ciała uśmiercacie będziecie żyć **14.** Jacy bowiem Duchem Boga są prowadzeni ci są synowie Boga **15.** Nie bowiem otrzymaliście ducha niewoli znowu ku strachowi ale otrzymaliście Ducha usynowienia w którym wołamy Abba Ojciec **16.** Ten Duch świadczy razem (z) duchem naszym że jesteśmy dzieci Boga **17.** Jeśli zaś dzieci i dziedzice dziedzice wprowadzie Boga współdziedzice zaś Pomazańca jeśli tylko współcierpimy aby i zostalibyśmy wspólnie uwielbieni **18.** Liczę bowiem że nie godne cierpienia teraz pory względem mającej nastąpić chwały zostać objawiona w nas **19.** Bowiem oczekiwanie stworzenia objawienia synów Boga oczekuje **20.** Bowiem próżności stworzenie zostało poddane nie z własnej woli ale z powodu (Tego) który poddał w nadziei **21.** że i to stworzenie zostanie wyzwolone od niewoli

zepsucia ku wolności chwały dzieci Boga
22. Wiemy bowiem że całe stworzenie wspólnie
wzdycha i wspólnie rodzi w bólach aż do teraz
23. nie jedynie zaś ale i sami pierwociną Ducha
mając i my sami w sobie wzdychamy
usynowienia oczekując odkupienia ciała naszego
24. Bowiem (w) nadziei zostaliśmy zbawieni
nadzieja zaś która jest pokazana nie jest nadzieja
co bowiem widzi ktoś (po) co i ma nadzieję
25. Jeśli zaś czegoś nie widzimy mamy nadzieję
przez wytrwałość wyczekujemy **26.** Tak samo
zaś i Duch wspiera słabości nasze bowiem co
modlilibyśmy się według tego, jak trzeba nie
wiemy ale sam Duch wstawia się za nami
wzdychaniami niewysłowionymi **27.** zaś
badający serca wie czym zamysł Ducha że
według Boga wstawia się za świętymi
28. Wiemy zaś że (z) miłującymi Boga
wszystkie współdziała ku dobremu (z tymi)
według wcześniejszego ustawienia powołanymi
będącymi **29.** Gdyż których wcześniej poznał
i przeznaczył podobnych (do) obrazu Syna Jego
ku być Mu pierworodnym wśród wielu braci
30. których zaś przeznaczył tych i wezwał
i których wezwał tych i uznał za sprawiedliwych
których zaś uznał za sprawiedliwych tych
i uwielbił **31.** Co więc powiemy do tych jeśli
Bóg za nami kto przeciw nam **32.** Który
rzeczywiście własnego Syna nie oszczędził ale
za nas wszystkich wydał Go jak czyż nie i z Nim
całą nam okaże łaskę **33.** Kto będzie oskarżał
przeciw wybranym Boga Bóg czyniący
sprawiedliwymi **34.** Kto sądzący Pomazaniec
który umarł bardziej zaś i zostawszy
podniesionym który i jest po prawicy Boga który

i wstawia się za nami **35.** Kto nas oddzieli od
miłości Pomazańca ucisk lub udręka lub
prześladowanie lub głód lub nagość lub
niebezpieczeństwo lub miecz **36.** Tak, jak jest
napisane że ze względu na Ciebie jesteśmy
uśmierceni cały dzień zostaliśmy poczytani jak
owce (ku) rzezi **37.** Ale w tych wszystkich
przewyższając zwyciężamy przez (Tego) który
umiłował nas **38.** Jestem przekonany bowiem że
ani śmierć ani życie ani zwiastunowie ani
zwierzchności ani moce ani które nastąpiło ani
mające nastąpić **39.** ani wysokość ani głębia ani
jakieś stworzenie inne będzie mogło nas
oddzielić od miłości Boga w Pomazańcu Jezusie
Panu naszym

Rozdział 9

1. Prawdę mówię w Pomazańcu nie kłamię
świadczące razem mi sumienie moje w Duchu
Świętym **2.** że smutek mi jest wielki i nieustanny
ból serca mojego **3.** Życzyłem sobie bowiem sam
ja przekleństwo być z dala od Pomazańca za
braci moich krewnych moich według ciała
4. którzy są Izraelici których usynowienie
i chwała i przymierza i ustanowienie Prawa
i służba i obietnice **5.** których ojcowie i z których
Pomazaniec według ciała będący nad wszystkimi
Bóg błogosławiony na wieki amen **6.** Nie takie,
jak zaś że odpadło Słowo Boga nie bowiem
wszyscy z Izraela ci Izraelem **7.** ani gdyż są
nasienie Abrahama wszyscy dzieci ale w Izaaku
zostanie nazwane twoje nasienie **8.** To jest nie
dzieci ciała tymi dzieci Boga ale dzieci obietnicy
jest liczone za nasienie **9.** obietnicy bowiem
słowo ten w porze tej przyjdę i będzie Sarze syn
10. Nie jedynie zaś ale i Rebeka z jednego łoża

mając Izaaka ojca naszego **11.** Jeszcze nie bowiem zostawszy zrodzonymi ani nie zrobiwszy coś dobrego lub złego aby (to) według wybrania Boga postanowienie pozostałoby nie z czynów ale przez wzywającego **12.** zostało powiedziane jej że większy będzie niewolnikiem mniejszemu **13.** tak, jak jest napisane Jakuba umiłowalem zaś Ezawa znienawidziłem **14.** Co więc powiemy czy niesprawiedliwość u Boga nie oby stała się **15.** bowiem Mojżeszowi mówi zlituję się (nad) którym- kolwiek zlitowałbym się i uzałę się (nad) którym- kolwiek uzałilibym się **16.** Zatem więc nie chcącego ani zabiegającego ale (Tego) mającego litość Boga **17.** Mówi bowiem Pismo faraonowi że ku temu to wzbudziłem cię żeby okazałbym w tobie moc moją i żeby zostałyby rozślawione imię moje na całej ziemi **18.** Zatem więc (nad) którym chce okazuje miłosierdzie którego zaś chce zatwardza **19.** Powiesz więc mi dlaczego jeszcze oskarża bowiem woli Jego ktoś przeciwstawia się **20.** przeciwnie o człowieku ty kim jesteś (ten) odpowiadający przeciw Bogu czy powie uformowane (Temu) który uformował dlaczego mnie uczyniłeś tak **21.** Czy nie ma władzy garncarz błoto z tego samego ciasta uczynić to wprawdzie ku szacunkowi naczynie to zaś ku zniewadze **22.** Jeśli zaś chcąc Bóg ukazać gniew i oznajmić mocne Jego zniósł w wielkiej cierpliwości naczynia gniewu które są wydoskonalone ku zgubie **23.** i aby objawiłby bogactwo chwały Jego na naczyniach miłosierdzia które wcześniej przygotował ku chwale **24.** których i wezwał nas nie jedynie z Judejczyków ale i z pogan **25.** Jak i w Ozeaszu

mówi nazwę nie lud mój ludem moim i nie która jest umiłowaną która jest umiłowaną **26.** I będzie w miejscu (o) którym zostało powiedziane im nie lud mój wy tam zostaną nazywani synowie Boga żyjącego **27.** Izajasz zaś woła za Izraelem jeśli byłaby liczba synów Izraela jak piasek morza resztką zostanie zbawiona **28.** Słowo bowiem spełniając i skracając w sprawiedliwości gdyż Słowo które jest skrócone uczyni Pan na ziemi **29.** I tak, jak przepowiedział Izajasz jeśli nie Pan Zastępów opuścił nam nasienia jak- Sodoma kolwiek staliśmy się i jak- Gomora kolwiek zostaliśmy przyrównani **30.** Co więc powiemy że poganie (ci) nie ścigający sprawiedliwości chwycili sprawiedliwość sprawiedliwość zaś z wiary **31.** Izrael zaś ścigający Prawo sprawiedliwości do Prawa sprawiedliwości nie doszedł pierwszy **32.** Z powodu czego gdyż nie z wiary ale jak z dzieł Prawa potknęli się bowiem (o) kamień potknięcia się **33.** Tak, jak jest napisane oto kładę na Syjonie kamień potknięcia się i skałę zgorszenia i każdy wierzący w Niego nie zostanie zawstydzony

Rozdział 10

1. Bracia wprawdzie upodobanie mojego serca i prośba do Boga za Izraelem jest ku zbawieniu
2. Świadczę bowiem im że żarliwość Boga mają ale nie według poznania **3.** Nie rozumiejąc bowiem Boga sprawiedliwość i własną sprawiedliwość szukając (by) postawić sprawiedliwości Boga nie zostali poddani
4. koniec bowiem Prawa Pomazaniec ku sprawiedliwości każdemu wierzącemu
5. Mojżesz bowiem pisze sprawiedliwość

z Prawa że który uczynił je człowiek będzie żyć przez nie **6.** zaś z wiary sprawiedliwość tak mówi nie powiedziałbyś w sercu twoim kto wstąpi do nieba to jest Pomazańca sprowadzić w dół **7.** lub kto zejdzie do otchłani to jest Pomazańca z martwych wyprowadzić **8.** ale co mówi blisko ciebie przesłanie jest w ustach twoich i w sercu twoim to jest przesłanie wiary którą głosimy **9.** Gdyż jeśli wyznałbyś przez usta twoje Pana Jezusa i uwierzyłbyś w sercu twoim że Bóg Go wzbudził z martwych zostaniesz zbawiony **10.** sercem bowiem jest wierzącym ku sprawiedliwości ustami zaś jest wyznającym ku zbawieniu **11.** Mówi bowiem Pismo każdy wierzący w Niego nie zostanie zawstydzony **12.** nie bowiem jest rozróżnienie Judejczyka zarówno i Greka bowiem sam Pan wszystkich wzbogacający względem wszystkich przywołujących Go **13.** każdy bowiem którykolwiek przywołałby imię Pana zostanie zbawiony **14.** Jak więc przywołają w którego nie uwierzyli jak zaś uwierzą (o) którym nie usłyszeli jak zaś usłyszą bez głoszącego **15.** jak zaś ogłoszą jeśli nie zostaliby wysłani tak, jak jest napisane jak piękne stopy głoszących dobrą nowinę pokoju głoszących dobrą nowinę (o) dobrych **16.** Ale nie wszyscy okazali posłuszeństwo dobrej nowinie Izajasz bowiem mówi Panie kto uwierzył posłuchaniu naszemu **17.** Zatem wiara ze słuchania zaś słuch przez wypowiedź Boga **18.** Ale mówię czy nie usłyszeli przeciwnie do każdej ziemi wyszedł głos ich i do kresów świata zamieszkałego wypowiedzi ich **19.** Ale mówię czy nie poznał Izrael pierwszy Mojżesz mówi Ja pobudzę do

zazdrości was z powodu nie narodu na narodzie nierozumnym doprowadzę do gniewu was **20.** Izajasz zaś ośmiela się i mówi dałem się znaleźć Ja nie szukającym widzialny stałem się (o) Mnie nie pytających się **21.** Do zaś Izraela mówi cały dzień wyciągałem ręce moje do ludu który jest nieposłuszny i sprzeciwiający się

Rozdział 11

1. Mówię więc nie odrzucił Bóg lud Jego nie oby stało się i bowiem ja Izraelita jestem z nasienia Abrahama plemienia Beniamina **2.** nie odrzucił Bóg lud Jego którego wcześniej poznał czy nie wiecie o Eliaszu co mówi Pismo jak wstawia się Bogu przeciw Izraelowi mówiąc **3.** Panie proroków Twoich zabili i ołtarze Twoje zburzyli i ja zostałem pozostawiony sam i szukają duszy mojej **4.** Ale co mówi mu wyrocznia pozostawiłem sobie siedem tysięcy mężów którzy nie zgięli kolana (przed) Baalem **5.** tak więc i w (tym) teraz porze resztką według wybrania łaski stała się **6.** jeśli zaś łaską już nie z uczynków skoro łaska już nie staje się łaska jeśli zaś z uczynków już nie jest łaska skoro uczynek już nie jest uczynek **7.** Cóż więc czego poszukuje Izrael tego nie osiągnął zaś wybranie osiągnęło (ci) zaś pozostali zostali zatwardzeni **8.** tak, jak jest napisane dał im Bóg ducha odrętwienia oczy nie widzieć i uszy nie słyszeć aż do dzisiaj dnia **9.** i Dawid mówi niech stanie się stół ich za pułapkę i za potrzask i za zgorszenie i za odpłatę im **10.** niech zostaną zaćmione oczy ich (by) nie widzieć i grzbiet ich przez całą zegnijcie równocześnie **11.** Mówię więc czy potknęli się aby padliby nie oby stało się ale (z powodu) ich upadku zbawienie (dla)

pogan ku pobudzić do zazdrości ich **12**. Jeśli zaś upadek ich bogactwo świata i porażka ich bogactwo pogan ile więcej bardziej wypełnienie ich **13**. Wam bowiem mówię poganom na ile wprawdzie jestem ja pogan wysłannik posługę moją chwałę **14**. Jeśli jakoś pobudziłbym do zazdrości moje ciało i zbawiłbym niektórych z nich **15**. Jeśli bowiem odrzucanie ich pojednanie świata czym przyjęcie jeśli nie życie z martwych **16**. Jeśli zaś pierwocina święta i ciasto i jeśli korzeń święty i gałęzie **17**. Jeśli zaś niektóre gałęzie zostały odłamane ty zaś (z) dzikiego drzewa oliwnego będąc zostałeś wszczepiony wśród nich i współuczestnik korzenia i tłustości drzewa oliwnego stałeś się **18**. Nie chęłp się (nad) gałęzie jeśli zaś chęłpisz się nie ty korzeń nosisz ale korzeń ciebie **19**. powiesz więc zostały odłamane gałęzie aby ja zostałbym wszczepiony **20**. Dobrze (z powodu) niewiary zostały odłamane ty zaś (w) wierze stanąłeś nie myśl wysoko ale bój się **21**. jeśli bowiem Bóg (tych) według natury gałęzi nie oszczędził w jakikolwiek sposób ani ciebie oszczędziłby **22**. Oto więc dobroć i surowość Boga na wprawdzie którzy spadli surowość na zaś ciebie dobroć jeśli utrzymałbyś się dobroć skoro i ty zostałeś odcięty **23**. I oni zaś jeśli nie utrzymaliby niewiarę zostaną wszczepieni mocny bowiem jest Bóg znów wszczepić ich **24**. Jeśli bowiem ty z (tego) według natury zostałeś odcięty dzikiego drzewa oliwnego i obok natury zostałeś wszczepiony w szlachetne drzewo oliwne jak wiele bardziej tamci według natury zostaną wszczepieni własnemu drzewu oliwnemu **25**. Nie bowiem

chcę (aby) wy nie rozumieć bracia (o) tajemnicy tej aby nie bylibyście w sobie samych rozumni że zatwardziałość (serca) z poszczególna Izraela stała się aż do którego wypełnienie pogan weszłoby **26**. i tak cały Izrael zostanie zbawiony tak, jak jest napisane przyjdzie z Syjonu który ratuje i odwróci bezbożności od Jakuba **27**. i to (dla) nich ode Mnie przymierze kiedy zabrałbym grzechy (od) nich **28**. Według wprawdzie dobrej nowiny wrogowie przez was według zaś wybrania umiłowani z powodu ojców **29**. nieżałowane bowiem dary łaski i powołanie Boga **30**. Tak, jak bowiem i wy niegdyś byliście nieposłuszni Bogu teraz zaś doznajecie litości (z powodu) tych nieposłuszeństwa (nieposłuszeństw) **31**. tak i ci teraz nie okazali posłuszeństwa (z powodu) waszego miłosierdzia aby i oni doznaliby litości **32**. Razem zamknął bowiem Bóg wszystkich ku nieposłuszeństwu aby (nad) wszystkimi zlitowałby się **33**. O głębia bogactwa i mądrości i poznania Boga jak niezbadane wyroki Jego i niezgłębione drogi Jego **34**. Kto bowiem poznał myśl Pana lub kto doradca Jego stał się **35**. Lub kto pierwszy dał Jemu i zostanie odpłacone jemu **36**. Gdyż z Niego i przez Niego i ku Niemu wszystkie Jemu chwała na wieki amen

Rozdział 12

1. Zachęcam więc was bracia przez okazy miłosierdzia Boga (by) postawić ciała wasze ofiarą żyjącą świętą bardzo podobającą się Bogu (tę) związaną ze słowem służbę waszą **2**. i nie dostosowujcie swojej postaci do wieku tego ale dajcie się przemienić odnowieniem umysłu waszego ku rozpoznawać was co wola Boga

dobrze i bardzo podobające się i dojrzałe

3. Mówię bowiem przez łaskę która została dana mi każdemu będącemu wśród was aby nie myśleć ponad miarę od (tego) co trzeba myśleć ale myśleć ku zachowywać rozsądek każdemu jak Bóg przydzielił miarę wiary **4.** Tak, jak bowiem w jednym ciele członków wiele mamy zaś członki wszystkie nie to samo ma (mają) postępowanie **5.** tak liczni jedno ciało jesteśmy w Pomazańcu zaś co do jednego jedni drugich członki **6.** Mając zaś dary łaski według łaski (tej) która została dana nam różne czy to prorokowanie według proporcji wiary **7.** czy to posługę w posłudze czy to nauczający w nauce **8.** czy to zachęcając w zachęcie przekazujący w prostocie stojący na czele w gorliwości litujący się w wesołości **9.** Miłość nieobłudna brzydzący się niegodziwym łączący się (z) dobrem **10.** Braterstwem ku jedni drugim tkliwi szacunkiem jedni drugich wyprzedzający **11.** gorliwością nie gnuśni duchem wrzący Panu służący **12.** nadzieją radujący się (w) ucisku będący wytrwali (przy) modlitwie trwający niezłomnie **13.** potrzeb świętych będący współnikami gościnność ścigający **14.** Błogosławcie prześladowających was błogosławcie a nie przeklinajcie **15.** Radować się z radującymi się i płakać z płaczącymi **16.** To samo ku jedni drugim myśląc nie (o) wysokich myśląc ale (do) pokornych dostosowując się nie stawajcie się rozumni przed sobą samymi **17.** Nikomu złe za złego oddający myśląc zawczasu (o) dobre przed wszystkimi ludźmi **18.** jeśli możliwe (to) od was z wszystkimi ludźmi zachowujący pokój **19.** nie sobie samym

wymierzając sprawiedliwość umiłowani ale dajcie miejsce gniewowi jest napisane bowiem Mnie ukaranie Ja odpłacę mówi Pan **20.** Jeśli więc byłby głodny wróg twój dawaj po kawałku mu jeśli pragnąłby daj pić mu to bowiem czyniąc węgle ognia zgarniesz na głowę jego **21.** nie daj się zwyciężać przez zło ale zwyciężaj w dobrym zło

Rozdział 13

1. Każda dusza władzom będących wyższymi od niech będzie poddana nie bowiem jest władza jeśli nie od Boga (te) zaś będące władze przez Boga które są wyznaczone są **2.** tak, że (ten) przeciwstawiający się władzy Boga rozporządzeniu przeciwstawia się (ci) zaś przeciwstawiający się sobie samym wyrok otrzymają **3.** Bowiem przywódcy nie są strach dobrym czynom ale złym chcesz zaś nie bać się władzy dobre czyn i będziesz miał pochwałę od niej **4.** Boga bowiem sługa jest tobie ku dobremu jeśli zaś (coś) złego czyniłbyś bój się nie bowiem bez powodu miecz nosi Boga bowiem sługa jest karzący względem gniewu złe robiący **5.** Dlatego konieczność być poddanymi nie jedynie z powodu gniewu ale i z powodu sumienia **6.** Przez to bowiem i podatki spełnianie publicznymi sługami bowiem Boga są ku temu to trwającymi niezłomnie **7.** Oddajcie więc wszystkim powinności (komu) podatek podatek (komu) cło cło (komu) strach strach (komu) szacunek szacunek **8.** Nikomu nic bądźcie winni jeśli nie miłować jedni drugich bowiem miłujący innego Prawo wypełnia **9.** Bowiem nie będziesz cudzołożył nie będziesz mordował nie będziesz kradł nie będziesz składał fałszywego

świadczenia nie będziesz pożądał i jeśli jakieś inne przykazanie w tym słowie jest połączone w (tym) będziesz miłował bliźniego twojego jak siebie **10**. Miłość bliźniego złego nie czyni wypełnienie więc Prawa miłość **11**. I to wiedząc porę że godzina nasza już ze snu zostać wzbudzonym teraz bowiem bliżej nasze zbawienie niż gdy uwierzyliśmy **12**. Noc posunęła się naprzód zaś dzień zbliżył się odłożylibyśmy więc czyny ciemności a przyobleklibyśmy się oręż światła **13**. Jak podczas dnia godnie chodzilibyśmy nie biesiadom i pijaństwom nie łóżkom i rozpustom nie kłótni i zazdrości **14**. Ale przywiedzicie Pana Jezusa Pomazańca i ciała starania nie czyńcie względem pożałliwości

Rozdział 14

1. Zaś będącego słabym (we) wierze przygarniajcie nie ku rozróżnieniom rozważań
2. Który wprowadzie wierzy (by) zjeść wszystkie (ten) zaś będący słabym jarzyny je **3**. Jedzący nie jedzącego nie niech wzgardza i nie jedzący jedzącego nie niech sądzi Bóg bowiem go przygarnął **4**. Ty kim jesteś sądząc obcego domownika własnemu Panu stoi lub pada zostanie postawiony zaś mocny bowiem jest Bóg postawić go **5**. który wprowadzie sądzi dzień od dnia który zaś sądzi każdy dzień każdy we własnym umyśle niech jest dopełniany **6**. Myślący (o) dniu Panu myśli i nie myślący dzień Panu nie myśli jedzący Panu je dziękuje bowiem Bogu i nie jedzący Panu nie je i dziękuje Bogu **7**. Nikt bowiem (z) nas dla siebie samego żyje i nikt dla siebie samego umiera **8**. Jeśli zarówno bowiem żylibyśmy Panu

żyjemy jeśli zarówno umieralibyśmy Panu umieramy jeśli zarówno więc żylibyśmy jeśli zarówno umieralibyśmy Pana jesteśmy **9**. Na to bowiem Pomazaniec i umarł i powstał i ożył aby i (nad) martwymi i (nad) żyjącymi zapanowałby **10**. Ty zaś dlaczego sądzisz brata twojego lub i ty dlaczego wzgardzasz brata twojego wszyscy bowiem staniemy przy trybunie Pomazańca **11**. Jest napisane bowiem żyję Ja mówi Pan że (przede) Mną zegniesz się wszelkie kolano i każdy język wyzna Bogu **12**. Zatem więc każdy (z) nas o sobie samym słowo da Bogu **13**. Już więcej nie więc jedni drugich sądzilibyśmy ale to osądzcie raczej (by) nie kłaść potknięcia się bratu lub zgorszenia **14**. Wiem i jestem przekonany w Panu Jezusie że nic pospolitym z powodu siebie samego jeśli nie poczytującym sobie (że) coś pospolitym być temu pospolitym **15**. Jeśli zaś z powodu pokarmu brat twój jest zasmucany już nie według miłości postępujesz nie pokarmem twoim tego niszczy za którego Pomazaniec umarł **16**. Nie niech będzie obrażane więc wasze dobre **17**. Nie bowiem jest Królestwo Boga pokarm i napój ale sprawiedliwość i pokój i radość w Duchu Świętym **18**. Bowiem w tych będący niewolnikiem Pomazańcowi bardzo podobające się Bogu i wypróbowane ludziom **19**. Zatem więc (tych) pokoju zabiegilibyśmy i (tych) zbudowania ku jedni drugim **20**. Nie ze względu na pokarm obalaj dzieło Boga wszystkie wprowadzie czyste ale złe człowiekowi przez potknięcie się jedzącemu **21**. Dobre nie zjeść mięsa ani nie wypić wina ani nie w którym brat twój potyka się lub jest zgorszony lub jest słaby

22. Ty wiarę masz dla siebie samego miej przed Bogiem szczęśliwy nie sądzący siebie samego w czym bada 23. zaś wątpiąc jeśli zjadłby jest zasądzony że nie z wiary wszystko zaś co nie z wiary grzech jest

Rozdział 15

1. Jesteśmy winni zaś my mocni słabościom niemocnych znosić i nie sobie samym przypodobać się 2. Każdy bowiem (z) nas bliźniemu niech podoba się ku dobru ze względu na budowanie 3. i bowiem Pomazaniec nie sobie samemu przypodobał się ale tak, jak jest napisane zniewagi znieważających Ciebie spadły na Mnie 4. Jak wiele bowiem zostało wcześniej napisane ku naszej nauce zostało wcześniej napisane aby przez wytrwałość i zachętę Pism nadzieję mielibyśmy 5. zaś Bóg wytrwałości i zachęty oby dał wam to samo myśleć wśród jedni drugich według Pomazańca Jezusa 6. aby jednomyślnie w jednych ustach uwielbilibyście Boga i Ojca Pana naszego Jezusa Pomazańca 7. Dlatego przygarniajcie jedni drugich tak, jak i Pomazaniec przygarnął nas ku chwale Boga 8. Mówię zaś Jezusa Pomazańca sługą być postawionym obrzezania dla prawdy Boga ku potwierdzić obietnice ojców 9. zaś poganie za miłosierdzie wysławić Boga tak, jak jest napisane przez to wyznam cię wśród pogan i imieniu Twojemu będę śpiewał 10. I znowu mówi zostańcie rozweseleni poganie z ludem Jego 11. i znów chwalcie Pana wszyscy poganie i chwalcie Go wszystkie ludy 12. i znów Izajasz mówi będzie korzeń Jessego i wstający przewodzić pogan na nim poganie będą mieć nadzieję 13. zaś Bóg nadziei oby wypełnił was

całą radością i pokojem podczas wierzyć ku obfitować wam w nadziei przez moc Ducha Świętego 14. Jestem przekonany zaś bracia moi i sam ja o was że i sami napełnieni jesteście dobrocią którzy jesteście wypełnieni całym poznaniem mogący i jedni drugich napominać 15. Odważniej zaś napisałem wam bracia z poszczególna jako przypominając wam przez łaskę która została dana mi przez Boga 16. ku być ja publicznym sługą Jezusa Pomazańca względem pogan służąc przy świętych sprawach (co do) dobrej nowiny Boga aby stałyby się ofiara pogan bardzo godna przyjęcia niech jest uświęcona w Duchu Świętym 17. Mam więc chlubę w Pomazańcu Jezusie względem Boga 18. nie bowiem ośmielę się mówić (o) czymś czego nie sprawił Pomazaniec przeze mnie do posłuszeństwa poganom słowem i czynem 19. przez moc znaków i cudów w mocy Ducha Boga tak, że mnie z Jeruzalem i kołem aż do Ilirii wypełnić dobrą nowinę Pomazańca 20. tak zaś uważając za szacowne głosić dobrą nowinę nie gdzie został wymieniony Pomazaniec aby nie na obcym fundamencie budowałbym 21. ale tak, jak jest napisane którym nie zostało ogłoszone o Nim zobaczą i którzy nie słyszeli zrozumieją 22. Dlatego i doznawałem przeszkód wiele przyjsć do was 23. teraz zaś już więcej nie miejsca mając w okolicach tych pragnienie zaś mając przyjsć do was od wielu lat 24. jak jeśli poszedłbym do Hiszpanii przyjdę do was mam nadzieję bowiem przechodząc obejrzeć was i przez was zostać wyprawionym tam jeśli wami najpierw z poszczególna zostałbym nakarmiony 25. Teraz zaś idę do Jeruzalem służąc świętym

26. Znalazły upodobanie bowiem Macedonia i Achaja wspólnotę jakąś uczynić względem ubogich świętych w Jeruzalem 27. Znaleźli upodobanie bowiem i winni ich są jeśli bowiem duchowymi ich stali się współnikami poganie są winni i w cielesnych spełnić społeczną służbę (dla) nich 28. To więc wypełniwszy i opieczętowawszy sobie (dla) nich owoc ten odejdę przez was do Hiszpanii 29. wiem zaś że przychodząc do was w wypełnieniu błogosławienia dobrej nowiny Pomazańca przyjdę 30. Zachęcam zaś was bracia przez Pana naszego Jezusa Pomazańca i przez miłość Ducha (by) walczyć razem ze mną w modlitwach za mnie do Boga 31. aby zostałem wyratowany od którzy są nieposłuszni w Judei i aby posługa moja względem Jeruzalem bardzo godna przyjęcia stałaby się świętym 32. aby w radości przyszedłem do was przez wolę Boga i odpocząłbym razem z wami 33. zaś Bóg pokoju z wszystkimi wami amen

Rozdział 16

1. Polecam zaś wam Febę siostrę naszą która jest służką zgromadzenia w Kenchreach 2. aby ją przyjęlibyście w Panu godnie świętych i stanęlibyście przy niej w jakiej- kolwiek was potrzebowałaby sprawie i bowiem ona opiekunka wielu stała się i samego mnie 3. Pozdrówcie Pryscyllę i Akwile współpracowników moich w Pomazańcu Jezusie 4. którzy za duszę moją swoją szyję podsunęli którym nie ja sam dziękuję ale i wszystkie zgromadzenia pogan 5. i w domu ich zgromadzenie pozdrówcie Epeneta umiłowanego mojego który jest pierwocina Achai

w Pomazańcu 6. Pozdrówcie Mariam która wiele utrudziła się dla nas 7. Pozdrówcie Andronika i Junię krewnych moich i współwięźniów moich którzy są znaczni wśród wysłanników którzy i przede mną stali się w Pomazańcu 8. Pozdrówcie Ampliasa umiłowanego mojego w Panu 9. Pozdrówcie Urbana współpracownika naszego w Pomazańcu i Stachysa umiłowanego mojego 10. Pozdrówcie Apellesa wypróbowanego w Pomazańcu pozdrówcie (tych) od Arystobula 11. Pozdrówcie Herodiona krewnego mojego pozdrówcie z (tych) Narcyza będących w Panu 12. Pozdrówcie Tryfenę i Tryfozę trudzące się w Panu pozdrówcie Persydę umiowaną która wiele utrudziła się w Panu 13. Pozdrówcie Rufusa wybranego w Panu i matkę jego i moją 14. Pozdrówcie Asynkrytusa Flegonta Hermasa Patroba Hermesa i z nimi braci 15. Pozdrówcie Filologa i Julię Nereusza i siostrę jego i Olimpasa i z nimi wszystkich świętych 16. Pozdrówcie jedni drugich w pocałunku świętym pozdrawiają was zgromadzenia Pomazańca 17. Zachęcam zaś was bracia (by) baczyć (na tych) poróżnienia i zgorszenia wbrew nauce które wy nauczyliście się czyniących i odchylajcie się od nich 18. bowiem tacy Panu naszemu Jezusowi Pomazańcowi nie są niewolnikami ale swojemu brzuchowi i przez gładkie mówienie i wysławianie zwodzą serca niewinnych 19. Bowiem wasze posłuszeństwo do wszystkich doszło raduję się więc z powodu was chcę zaś (by) wy mądrymi wprowadzić być względem dobra prości zaś względem złego 20. zaś Bóg pokoju zetrze szatana pod stopami waszymi

w szybkości łaska Pana naszego Jezusa Pomazańca z wami amen **21.** Pozdrawiają was Tymoteusz współpracownik mój i Lucjusz i Jazon i Sozypater krewni moi **22.** Pozdrawiam was ja Tercjusz który napisałem (ten) list w Panu **23.** Pozdrawia was Gajus goszczący mnie i zgromadzenie całe pozdrawia was Erast zarządca miasta i Kwartus brat **24.** Łaska Pana naszego Jezusa Pomazańca z wszystkimi wami amen **25.** zaś mogącemu was utwierdzić według dobrej nowiny mojej i głoszenia Jezusa Pomazańca według objawienia tajemnicy (dla) czasów wiecznych która jest trzymana w milczeniu **26.** która została objawioną zaś teraz przez zarówno pisma prorocze według nakazu wiecznego Boga ku posłuszeństwu wiary względem wszystkich pogan która została oznajmiona **27.** jednemu mądrymu Bogu przez Jezusa Pomazańca chwała na wieki amen do Rzymian zostało napisane z Koryntu przez Febę służebnicę w Kenchrejskim zgromadzeniu

I List do Koryntian

Rozdział 1

1. Paweł powołany wysłannik Jezusa Pomazańca przez wolę Boga i Sostenes brat **2.** zgromadzeniu Boga będącemu w Koryncie którzy są poświęceni w Pomazańcu Jezusie powołanym świętym ze wszystkimi przywołującymi imię Pana naszego Jezusa Pomazańca w każdym miejscu ich zarówno i naszym **3.** Łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Pomazańca **4.** Dziękuję Bogu mojemu zawsze o was z powodu łaski Boga (tej) która została dana wam w Pomazańcu Jezusie **5.** że we

wszystkim zostaliście ubogaceni w Nim we wszelkim słowie i wszelkim poznaniu **6.** tak, jak świadectwo Pomazańca zostało utwierdzone w was **7.** tak, że wam nie być w niedostatku w żadnym darze łaski oczekujący objawienia Pana naszego Jezusa Pomazańca **8.** który i utwierdzi was aż do końca nienagannyh w dniu Pana naszego Jezusa Pomazańca **9.** Wierny Bóg przez którego zostaliście wezwani do wspólnoty Syna Jego Jezusa Pomazańca Pana naszego **10.** Proszę zaś was bracia przez imię Pana naszego Jezusa Pomazańca aby (to) samo mówilibyście wszyscy i nie byłoby (byłyby) w was rozdarcia (aby) bylibyście zaś którzy są wydoskonaleni w (tej) samej myśli i w (tym) samym mniemaniu **11.** Zostało ujawnione bowiem mi o was bracia moi przez (tych) Chloe że kłótnie wśród was są **12.** Mówię zaś to że każdy (z) was mówi ja wprawdzie jestem Pawła ja zaś Apollosa ja zaś Kefasa ja zaś Pomazańca **13.** Jest podzielony Pomazaniec nie Paweł został ukrzyżowany za was lub w imię Pawła zostaliście zanurzeni **14.** Dziękuję Bogu że nikogo (z) was zanurzyłem jeśli nie Kryspusa i Gajusa **15.** aby nie ktoś powiedziałby że w moje imię zanurzyłem **16.** Zanurzyłem zaś i Stefana dom w końcu nie wiem czy kogoś innego zanurzyłem **17.** nie bowiem wysłał mnie Pomazaniec zanurzać ale głosić dobrą nowinę nie w mądrości słowa aby nie zostałyby uczyniony pustym krzyż Pomazańca **18.** Słowo bowiem krzyża (dla) wprawdzie którzy giną głupota jest zaś którzy są zbawiani nas moc Boga jest **19.** Jest napisane bowiem zniszczę mądrość mądrych i zrozumienie

rozumnych odrzucę **20.** Gdzie mądry gdzie znawca Pisma gdzie badacz wieku tego czyż nie uczynił głupią Bóg mądrość świata tego **21.** skoro zaś bowiem w mądrości Boga nie poznał świat przez mądrość Boga miał upodobanie Bóg przez głupotę ogłaszania zbawić wierzących **22.** skoro zaś i Judejczycy znaku proszą i Grecy mądrości szukają **23.** my zaś głosimy Pomazańca który jest ukrzyżowany (dla) Judejczyków wprawdzie zgorszenie (dla) Greków zaś głupotę **24.** (dla) samych zaś powołanych Judejczyków zarówno i Greków Pomazańca Boga mocą i Boga mądrością **25.** gdyż głupie Boga mądrzejsze (od) ludzi jest i słabe Boga mocniejsze od ludzi jest **26.** Przyglądacie się bowiem (na) powołanie wasze bracia że nie liczni mądrzy według ciała nie liczni mocni nie liczni szlachetnie urodzeni **27.** ale głupie świata wybrał Bóg aby mądrych zawstydzalby i słabych świata wybrał Bóg aby zawstydzalby mocne **28.** i niskiego rodu świata i które jest wzgardzone wybrał Bóg i nie istniejące aby (to, co) istniejące mogłyby unieważnić **29.** tak aby nie chlubiłoby się każde ciało przed Nim **30.** Przez Niego zaś wy jesteście w Pomazańcu Jezusie który stał się (dla) nas mądrość od Boga sprawiedliwość zarówno i poświęcenie i odkupienie **31.** aby tak, jak jest napisane chlubiący się w Panu niech chlubi się

Rozdział 2

1. A ja przyszedłszy do was bracia przyszedłem nie według wzniosłości słowa lub mądrości zwiastując wam świadectwo Boga **2.** Nie bowiem osądziłem znać coś wśród was jeśli nie Jezusa Pomazańca i to który jest ukrzyżowany

3. I ja w słabości i w strachu i w drzeniu wielkim stałem się u was **4.** a słowo moje i ogłaszanie moje nie w przekonywujących ludzkiej mądrości słowach ale w przejawie Ducha i mocy **5.** aby wiara wasza nie byłaby w mądrości ludzkiej ale w mocy Boga **6.** Mądrość zaś mówimy wśród doskonałych mądrość zaś nie wieku tego ani przywódców wieku tego tracących na znaczeniu **7.** ale mówimy mądrość Boga w tajemnicy która jest ukryta którą przeznaczył Bóg przed wiekami do chwały naszej **8.** którą nikt (z) przywódców wieku tego poznał jeśli bowiem poznali nie (kiedy)kolwiek Pana chwały ukrzyżowali **9.** Ale tak, jak jest napisane co oko nie zobaczyło i ucho nie usłyszało i na serce ludzkie nie wstąpiło to przygotował Bóg miłującym Go **10.** Nam zaś Bóg objawił przez Ducha Jego bowiem Duch wszystkie bada i głębokości Boga **11.** Kto bowiem zna ludzi (te) człowieka jeśli nie duch ludzki w nim tak i (te) Boga nikt zna jeśli nie Duch Boga **12.** My zaś nie ducha świata otrzymaliśmy ale Ducha z Boga aby znalibyśmy (te) przez Boga które zostały darowane nam **13.** które i mówimy nie w nauczonych ludzkiej mądrości słowach ale w nauczonych Ducha Świętego duchowymi duchowe porównując **14.** Zmysłowy zaś człowiek nie przyjmuje (tych) Ducha Boga głupota bowiem jemu jest i nie może poznać że duchowo jest rozsądzane **15.** zaś duchowy rozsądza wprawdzie wszystkie sam zaś przez nikogo jest rozsądzany **16.** Kto bowiem poznał myśl Pana który pouczy Go my zaś myśl Pomazańca mamy

Rozdział 3

1. A ja bracia nie mogłem powiedzieć wam jak duchowym ale jak cielesnym jak niemowlętom w Pomazańcu 2. Mleko wam dałem pić i nie pokarm jeszcze nie bowiem mogliście ale ani jeszcze teraz możecie 3. jeszcze bowiem cielesni jesteście kiedy bowiem w was zazdrość i kłótnia i poróżnienia czyż nie cielesni jesteście i według człowieka postępujecie 4. Kiedy bowiem mówiłby ktoś ja wprawdzie jestem Pawła inny zaś ja Apollosa czyż nie cielesni jesteście 5. Kim więc jest Paweł kim zaś Apollos ale czy służy przez których uwierzyliście i każdemu jak Pan dał 6. Ja zasadziłem Apollos dał pić ale Bóg dał wzrost 7. tak, że ani sadzący jest czymś ani dający pić ale dający wzrost Bóg 8. Sadzący zaś i dający pić jeden są każdy zaś własną zapłatę otrzyma według własnego trudu 9. Boga bowiem jesteśmy współpracownicy Boga rola Boga budowla jesteście 10. Według łaski Boga (tej) która została dana mi jak mądry architekt fundament położyłem inny zaś nadbudowuje każdy zaś niech uważa jak nadbudowuje 11. fundamentu bowiem innego nikt może położyć obok (tego) leżącego który jest Jezus Pomazaniec 12. Czy zaś ktoś nadbudowuje na fundamencie tym złotem srebrem kamieniami drogimi drzewami sianem słomą 13. każdego dzieło widoczny stanie się bowiem dzień pokaże gdyż w ogniu jest objawiane i każdego dzieło jaki jest ogień wypróbuje 14. Jeśli czyjeś dzieło zostaje który nadbudował zapłatę otrzyma 15. Jeśli czyjeś dzieło zostanie spalone poniesie stratę on zaś zostanie zbawiony tak zaś jak przez ogień 16. Nie wiecie że świątynia Boga jesteście i Duch Boga mieszka w was 17. Jeśli ktoś

świątynię Boga niszczy zniszczy tego Bóg bowiem świątynia Boga święta jest którzy jesteście wy 18. Nikt siebie samego niech zwodzi jeśli ktoś uważa mądry być wśród was w wieku tym głupi niech stanie się aby stałby się mądry 19. Bowiem mądrość świata tego głupstwo u Boga jest jest napisane bowiem który chwyta mądrych w przebiegłości ich 20. i znowu Pan zna rozważania mądrych że są próżne 21. Tak, że nikt niech chlubi się w ludziach wszystkie bowiem wasze jest 22. Czy to Paweł czy to Apollos czy to Kefas czy to świat czy to życie czy to śmierć czy to które nastaje czy to mające nastąpić wszystkie wasze jest 23. wy zaś Pomazańca Pomazaniec zaś Boga

Rozdział 4

1. Tak nas niech zalicza człowiek jak podwładnych Pomazańca i zarządców tajemnic Boga 2. Co zaś w końcu jest szukane w zarządcach aby wiernym każdy zostałby znaleziony 3. Mnie zaś za najmniejsze jest aby przy was zostałbym osądzony lub przez ludzki dzień ale ani siebie osądzam 4. niczego bowiem (o) sobie uważam ale nie w tym jestem uznany za sprawiedliwego zaś osądzający mnie Pan jest 5. że nie przed porą coś sądzicie aż (kiedy)kolwiek przyszedłby Pan który i wydobędzie na światło ukryte ciemności i ukaże postanowienia serc i wtedy pochwała stanie się każdemu od Boga 6. Te zaś bracia odnosiłem do siebie i Apollosa przez was aby w nas nauczylibyście się nie ponad co jest napisane myśleć aby nie jeden ponad jednego bylibyście nadęci przeciw innemu 7. Kto bowiem cię wyróżnia co zaś masz co nie

otrzymałeś jeśli zaś i otrzymałeś dlaczego chlubisz się jak nie otrzymawszy **8.** Już którzy są zaspokojeni jesteście już wzbogaciliście się niezależnie od nas królowaliście i oby rzeczywiście królowaliście aby i my (z) wami razem królowalibyśmy **9.** Uważam bowiem że Bóg nas wysłanników ostatnimi pokazał jak skazanych na śmierć gdyż teatr staliśmy się światu i zwiastunom i ludziom **10.** My głupcy przez Pomazańca wy zaś rozumni w Pomazańcu my słabi wy zaś mocni wy wspaniali my zaś lekceważeni **11.** Aż do (tej) teraz godziny i jesteśmy głodni i pragnęlibyśmy i jesteśmy nadzy i jesteśmy bici pięściami i jesteśmy na tułaczce **12.** i trudzimy się pracując własnymi rękami będąc znieważanymi błogosławimy będąc prześladowanymi znosimy **13.** bluźniąc nam zachęcamy jak śmieci świata staliśmy się wszystkich odpad aż do teraz **14.** Nie zawstydzając was piszę te ale jak dzieci moje umiłowane napominam **15.** Jeśli bowiem dziesiątki tysięcy pedagogów mielibyście w Pomazańcu ale nie wielu ojców w bowiem Pomazańcu Jezusie przez dobrą nowinę ja was zrodziłem **16.** Zachęcam więc was naśladowcy moi stawajcie się **17.** Przez to posłałem wam Tymoteusza który jest dziecko moje umiłowane i wierne w Panu który wam przypomni drogi moje w Pomazańcu tak, jak wszędzie w każdym zgromadzeniu nauczam **18.** Jak nie przychodząc zaś ja do was popadli w zarozumiałość niektórzy **19.** Przyjdę zaś szybko do was jeśli Pan chciałby i poznam nie słowo (tych) którzy są zarozumiali ale moc **20.** nie bowiem w słowie Królestwo Boga ale w mocy **21.** Co chcecie w lasce

przyszedłbym do was czy w miłości ducha i także łagodności

Rozdział 5

1. Całkowicie jest słyszany wśród was nierząd i taki nierząd który ani wśród narodów jest wymieniany że żonę ktoś ojca mieć **2.** A wy którzy są nadętymi jesteście i wcale bardziej zasmuciliście się aby zostały usunięty z pośród was (ten) czynu tego który uczynił **3.** Ja wprawdzie bowiem jak będąc nieobecny ciałem będąc obecny zaś duchem już osądziłem jak będąc obecny tak tego który był sprawcą **4.** w imieniu Pana naszego Jezusa Pomazańca zostawszy zebranymi wy i mój duch z mocą Pana naszego Jezusa Pomazańca **5.** wydać takiego szatanowi ku zagładzie ciała aby duch zostały zbawiony w dzień Pana Jezusa **6.** Nie dobra chluba wasza nie wiecie że mały kwas całe ciasto zakwasza **7.** Oczyszćcie więc stary zakwas aby bylibyście nowe ciasto tak, jak jesteście przaśni i bo (jako) Pascha nasza za nas został złożony w ofierze Pomazaniec **8.** tak, że świętowalibyśmy nie w zakwasie starym ani w zakwasie złości i niegodziwości ale w przaśnikach szczerości i prawdy **9.** Napisałem wam w (tym) liście nie mieszać się z rozpustnikami **10.** A nie wcale (z) rozpustnikami świata tego lub (z) chciwcami lub zdziercami lub bałwochwalcami skoro jesteście zobowiązani zatem z (tego) świata wyjść **11.** Teraz zaś napisałem wam aby nie mieszać się jeśli ktoś brat który jest nazywany lub rozpustnik lub chciwiec lub bałwochwalca lub oszczerca lub pijak lub zdierca (z) takimi i nie jeść razem **12.** Co bowiem mi i (tych) z zewnątrz

sądzić czyż nie (tych) wewnątrz wy sędziecie
13. (Tych) zaś z zewnątrz Bóg osądzi i usuniecie
(tego) niegodziwego z was samych

Rozdział 6

1. Śmie ktoś (z) was sprawę mając do innego być
sądzonym przed niesprawiedliwymi a nie przed
świętymi **2.** Nie wiecie że święci świat będą
sądzić i jeśli w was jest sądzony świat niegodni
jesteście sążeń najmniejszych **3.** nie wiecie że
zwiastunów będziemy sędzić czyż nie
rzeczywiście życiowe **4.** Życiowe wprowadzie
więc sążenia jeśli mielibyście którzy są bez
znaczenia w zgromadzeniu tych sędzacie **5.** Do
zawstydzenia wam mówię tak nie jest wśród was
mądry ani jeden który będzie mógł rozsądzić
każdy pośród brata jego **6.** Ale brat z bratem jest
sądzony i to przed niewierzącymi **7.** Już
wprowadzie więc całkowicie porażka pośród was
jest że sądy macie z sobą przez co nie raczej
znosicie niesprawiedliwość przez co nie raczej
dajecie się pozbawić **8.** Ale wy czynicie
niesprawiedliwość i pozbawiacie i te braci
9. Czy nie wiecie że niesprawiedliwi Królestwa
Boga nie odziedziczą nie dajcie się zwieść ani
nierządniczy ani bałwochwalcy ani cudzołożnicy
ani zniewieściali ani homoseksualiści **10.** Ani
złodzieje ani cheiwczy ani pijacy nie oszczercy
nie zdziercy Królestwa Boga nie odziedziczą
11. i tacy jacyś byliście ale obmyliście się ale
zostaliście poświęceni ale zostaliście uznani za
sprawiedliwych w imieniu Pana Jezusa i w
Duchu Boga naszego **12.** Wszystkie mi wolno
ale nie wszystkie jest korzystne wszystkie mi
wolno ale nie ja będę owładnięty przez coś
13. Pokarmy (dla) brzucha i brzuch (dla)

pokarmów zaś Bóg i ten i te udaremni zaś ciało
nie (dla) nierządu ale (dla) Pana i Pan (dla) ciała
14. zaś Bóg i Pana wzbudził i nas wzbudzi przez
moc Jego **15.** Nie wiecie że ciała wasze członki
Pomazańca jest (są) wzięwszy więc członki
Pomazańca uczyniłbym nierządniczy członkami
nie oby stał się **16.** Lub nie wiecie że który jest
łączony (z) nierządnicą jedno ciało jest (są) będą
bowiem mówi dwoje ku ciału jednemu **17.** zaś
który jest łączony (z) Panem jeden duch jest
18. Uciekajcie (przed) nierządem każdy grzech
które jeśli uczyniłby człowiek na zewnątrz ciała
jest zaś oddający się nierządowi ku własnemu
ciału grzeszy **19.** Czy nie wiecie że ciało wasze
świątynia w was Świętego Ducha jest którego
macie od Boga i nie jesteście was samych
20. Zostaliście wykupieni bowiem drogo
oddajcie chwałę właśnie Bogu w ciele waszym
i w duchu waszym które jest (są) Boga

Rozdział 7

1. O zaś których napisaliście mi dobre
człowiekowi kobiety nie dotyczyć **2.** Przez zaś
nierządy każdy swoją żonę niech ma i każda
swojego męża niech ma **3.** Żonie mąż który jest
zobowiązany z dobrej woli niech oddaje
podobnie zaś i żona mężowi **4.** Żona własnym
ciałem nie włada ale mąż podobnie zaś i mąż
własnym ciałem nie włada ale żona **5.** Nie
pozbawiajcie się wzajemnie jeśli nie kto-
kolwiek z obopólnej zgody do pory aby
mielibyście czas postu i modlitwy i znów przy
(tym) samym schodzilibyście się aby nie
próbowałby was szatan przez niepowściągliwość
waszą **6.** To zaś mówię według przyzwolenia nie
według nakazu **7.** Chcę bowiem wszyscy ludzie

być jak i ja ale każdy własny dar łaski ma z Boga ten wprowadź tak ten zaś tak **8**. Mówię zaś nieżonatym i wdowom dobry (dla) nich jest jeśli pozostaliby jak i ja **9**. jeśli zaś nie powściągają się niech się zaślubią lepiej bowiem jest zaślubić się niż być rozpalonym **10**. (Tym) zaś którzy są zaślubieni nakazuję nie ja ale Pan żona od męża nie zostać oddzielona **11**. jeśli zaś i została oddzielona niech pozostaje niezamężna lub (z) mężem niech zostanie pojednana i mąż żonę nie oddalać **12**. zaś pozostałym ja mówię nie Pan jeśli jakiś brat żonę ma niewierzącą i ta zgadza się mieszkać z nim nie niech odda jej **13**. i żona która ma męża niewierzącego i ten zgadza się mieszkać z nią nie niech odda go **14**. Jest uświęcony bowiem mąż niewierzący przez żonę i jest uświęcona żona niewierząca w mężu skoro zatem dzieci wasze nieczyste jest (są) teraz zaś święte jest (są) **15**. jeśli zaś niewierzący oddzieli się niech jest oddzielony nie jest poddany niewoli brat lub siostra w takich (przypadkach) w zaś pokoju wezwał nas Bóg **16**. Co bowiem wiesz żono czy męża zbawisz lub co wiesz mężu czy żonę zbawisz **17**. Jeśli nie każdemu jak przydzielił Bóg każdego jak wezwał Pan tak niech postępuje i tak w zgromadzeniach wszystkich zarządzam **18**. Który jest obrzezany ktoś został wezwany nie niech staje się nieobrzezany w nieobrzezaniu ktoś został wezwany nie niech jest obrzezywany **19**. Obrzezanie niczym jest i nieobrzezanie niczym jest ale przestrzeganie przykazań Boga **20**. Każdy w powołaniu którym został wezwany w tym niech pozostaje **21**. Niewolnik zostałeś wezwany nie ciebie niech martwi ale jeśli

i możesz wolny stać się raczej korzystaj **22**. Bowiem w Panu który został wezwany niewolnik wyzwoleniec Pana jest podobnie i wolny który został nazwany niewolnik jest Pomazańca **23**. Drogo zostaliście wykupieni nie stawajcie się niewolnicy ludzi **24**. Każdy w czym został wezwany bracia w tym niech pozostaje u Boga **25**. O zaś dziewicach nakazu Pana nie mam mniemanie zaś daję jak dostępujący litości od Pana godny wiary być **26**. Wnioskuję więc to dobre być przez nastającą konieczność że dobre człowiekowi tak być **27**. Jesteś związany żoną nie szukaj uwolnienia jesteś rozwiązany od żony nie szukaj żony **28**. jeśli zaś i zaślubiłbyś się nie zgrzeszyłeś i jeśli zaślubiłaby się dziewica nie zgrzeszyła ucisk zaś ciała będą mieć tacy ja zaś was oszczędzam **29**. To zaś mówię bracia że pora która jest skrócona w końcu jest aby i mający żony jak nie mający byliby **30**. i płaczący jak nie płaczący a radujący się jak nie radujący się a kupujący jak nie nabywający **31**. a korzystający świata tego jak nie wykorzystujący przemija bowiem postać świata tego **32**. Chcę zaś wam wolnymi od trosk być nieżonaty martwi się (o) Pana jak przypodoba się Panu **33**. zaś który zaślubił się martwi się (o) świata jak przypodoba się żonie **34**. jest podzielona kobieta i dziewica niezamężna martwi się (o) Pana aby byłaby święta i ciałem i duchem zaś która zaślubiła się martwi się (o) świata jak przypodoba się mężowi **35**. To zaś do waszych własnych będącej korzyścią mówię nie aby pętlę wam narzucałbym ale do dostojności i wytrwałości Panu nierozzerwalnie **36**. jeśli zaś ktoś być niestosownym do dziewicy jego

wnioskuje jeśli byłby przekroczyć lata młodości i tak powinien stawać się co chce niech czyni nie grzeszy niech zaślubiają się **37.** Który zaś postanowił mocno w sercu nie mając przymusu władzę zaś ma nad własną wolą i to osądził w sercu jego zachowywać swoją dziewicę dobrze czyni **38.** Tak, że i zaślubiający dobrze czyni zaś nie zaślubiający lepiej czyni **39.** Żona jest związana prawem do jakiego czasu żyje mąż jej jeśli zaś zostałby uśpiony mąż jej wolna jest któremu chce zostać zaślubioną jedynie w Panu **40.** Szczęśliwsza zaś jest jeśli tak pozostałaby według mojego mniemania uważam zaś i ja Ducha Boga mieć

Rozdział 8

1. O zaś ofiarowanych bóstwom wiemy że wszyscy poznanie mamy poznanie nadyma zaś miłość buduje **2.** Jeśli zaś ktoś uważa (że) znać coś jeszcze niczego zna tak, jak trzeba poznać **3.** Jeśli zaś ktoś miłuje Boga ten jest poznany przez Niego **4.** O pokarmach więc ofiarowanych bóstwom wiemy że niczym bożek w świecie i że żaden Bóg inny jeśli nie Jeden **5.** A bowiem jeśli właśnie są którzy są nazywani bogowie czy to w niebie czy to na ziemi tak, jak są bogowie liczni i panowie liczni **6.** ale nam jeden Bóg Ojciec od którego wszystkie i my do Niego i jeden Pan Jezus Pomazaniec przez którego wszystkie i my przez Niego **7.** Ale nie we wszystkich (to) poznanie niektórzy zaś (z) sumienia bożka aż do teraz jak ofiarowane bóstwu jedzą i sumienie ich słabe będąc jest splamione **8.** Pokarm zaś nas nie stawia przy Bogu ani bowiem jeśli zjedlibyśmy obfitujemy ani jeśli nie zjedlibyśmy jesteśmy w niedostatku

9. Uważajcie zaś aby czasem nie prawo wasze to potknięcie się stałaby się (dla) którzy są słabi **10.** Jeśli bowiem ktoś zobaczyłby cię mającego poznanie w świątyni bogów leżącego czyż nie sumienie jego słabe będące zostanie zbudowane do ofiarowanych bóstwom jeść **11.** i będzie gubiony który jest słaby brat w twoim poznaniu przez którego Pomazaniec umarł **12.** Tak zaś grzesząc wśród braci i uderzając ich sumienie które jest słabe w Pomazańcu grzeszycie **13.** Przeto jeśli pokarm gorszy brata mojego nie zjadłbym mięsa na wiek aby nie brata mojego zgorszyłbym

Rozdział 9

1. Nie jestem wysłannik nie jestem wolny czyż nie Jezusa Pomazańca Pana naszego widziałem nie dzieło moje wy jesteście w Panu **2.** Jeśli (dla) innych nie jestem wysłannik ale rzeczywiście wam jestem bowiem pieczęć mojego wysłannictwa wy jesteście w Panu **3.** Moja obrona (przed) mnie osądzającymi ta jest **4.** Nie mamy prawa zjeść i wypić **5.** Nie mamy prawa siostry żony brać ze sobą jak i pozostali wysłannicy i bracia Pana i Kefas **6.** Czy sam ja i Barnaba nie mamy prawa nie pracować **7.** Kto bierze udział w wojnie (na) własne koszty przedtem kto sadi winnicę i z owocu jej nie je lub kto pasie stado i z mleka stada nie je **8.** Czy według człowieka te mówię lub czyż nie i Prawo te mówi **9.** W bowiem Mojżesza Prawie jest napisane nie zawiążesz pyska wołowi młóćącemu czy (o) woły troszczy się Bóg **10.** Czy z powodu nas całkowicie mówi z powodu nas bowiem zostało napisane że w nadziei powinien orzący orać i młóćący (w)

nadziei jego uczestniczyć w nadziei **11**. Jeśli my wam duchowe zasialiśmy wielkie jeśli my wasze cielesne będziemy żąć **12**. Jeśli inni (w) prawie waszym uczestniczą nie raczej my ale nie posłużyliśmy się prawem tym ale wszystkie wytrzymujemy aby nie przeszkody jakieś dalibyśmy dobrej nowinie Pomazańca **13**. Nie wiecie że (przy) świętych pracujący ze świątyni jedzą (ci) ołtarzu przy będący (z) ołtarza mają udział **14**. Tak i Pan zarządził (tym) dobrą nowinę zwiastującym z dobrej nowiny żyć **15**. Ja zaś nic posłużyłem się (z) tych nie napisałem zaś (o) tych aby tak stałoby się we mnie dobre bowiem mi raczej umrzeć niż (tą) chlubę moją aby kto uczyniłby pustą **16**. Jeśli bowiem głosiłbym dobrą nowinę nie jest mi chluba (jako) konieczność bowiem (na) mnie leży biada zaś mi jest jeśli nie głosiłbym dobrej nowiny **17**. jeśli bowiem z własnej woli to robię zapłatę mam jeśli zaś nieochoczo zarządzanie sprawami domowymi jest mi powierzone **18**. Jaka więc moja jest zapłata aby głosząc dobrą nowinę darmową położyłbym (tę) dobrą nowinę Pomazańca ku nie korzystać (z) prawa mojego w dobrej nowinie **19**. Wolny bowiem będąc od wszystkich (dla) wszystkich siebie samego uczyniłem niewolnikiem aby więcej pozyskałbym **20**. i stałem się (dla) Judejczyków jak Judejczyk aby Judejczyków pozyskałbym (dla tych) pod Prawem jak pod Prawem aby (tych) pod Prawem pozyskałbym **21**. (dla) niemających Prawa jak niemający Prawa nie będąc niemającym Prawa Boga ale zgodne z Prawem Pomazańca aby pozyskałbym niemających Prawa **22**. stałem się (dla) słabych

jak słaby aby słabych pozyskałbym (dla) wszystkich stałem się wszystkim aby przynajmniej niektórych zbawiłbym **23**. To zaś czynię dla dobrej nowiny aby współuczestnik jej stałbym się **24**. Nie wiecie że na stadionie biegnący wszyscy wprawdzie biegną jeden zaś otrzymuje nagrodę tak biegnijcie aby chwycilibyście **25**. Każdy zaś walczący (od) wszystkiego powściąga się tamci wprawdzie więc aby zniszczalny wieniec otrzymaliby my zaś niezniszczalny **26**. Ja zatem tak biegnę jak nie (na) oślepek tak boksuje jak nie powietrze uderzający **27**. ale biję pod oko moje ciało i biorę w niewolę żeby w jakiś sposób innym ogłosiwszy sam niewypróbowany stałbym się

Rozdział 10

1. Nie chcę zaś wam nie rozumieć bracia że ojcowie nasi wszyscy pod chmurą byli i wszyscy przez morze przeszedł (przeszli) **2**. i wszyscy w Mojżesza zostali zanurzeni w chmurze i w morzu **3**. i wszyscy (ten) sam pokarm duchowy zjedli **4**. i wszyscy (ten) sam napój duchowy wypili pili bowiem z duchowej podążającej skały (ta) zaś skała był Pomazaniec **5**. Ale nie w większości ich miał upodobania Bóg zostali rozrzućeni bowiem w pustkowiu **6**. Te zaś przykłady naszymi stały się ku nie być nam pożądającymi złych tak, jak i oni pożądali **7**. Ani nie bałwochwalcy stawajcie się tak, jak niektórzy (z) nich jak jest napisane usiadł lud (by) zjeść i wypić i powstał bawić się **8**. Ani nie oddawalibyśmy się nierządowi tak, jak niektórzy (z) nich oddali się nierządowi i padli w jednym dniu dwadzieścia trzy tysiące **9**. Ani nie wystawialibyśmy na próbę Pomazańca tak, jak

i niektórzy (z) nich wystawiali na próbę i przez węże poginęli **10**. Ani nie szemrajcie tak, jak i niektórzy (z) nich szemrali i poginęli przez niszczyciela **11**. Te zaś wszystkie (jako) przykłady spełniły się im zostało napisane zaś do napomnienia naszego ku którym końcu wieków przyszło **12**. Tak, że uważający (że) stać niech uważa aby nie padłby **13**. Próba was nie wzięła jeśli nie ludzka wierny zaś Bóg który nie pozwoli wam zostać doświadczonymi ponad co możecie ale uczyni razem z próbą i wyjście (by) móc wam wytrzymać **14**. Przeto umiłowani moi uciekajcie od bałwochwalstwa **15**. Jak rozumnym mówię osądźcie wy co mówię **16**. Kielich błogosławienia który błogosławimy czyż nie wspólnota krwi Pomazańca jest chleb który łamiemy czyż nie wspólnota ciała Pomazańca jest **17**. Bo jeden chleb jedno ciało wielu jesteśmy bowiem wszyscy z (tego) jednego chleba uczestniczymy **18**. Patrzcie (na) Izraela według ciała czyż nie jedzący ofiary współnicy ołtarza są **19**. Co więc mówię że bożek czymś jest lub że ofiarowane bóstwu czymś jest **20**. Ale że co ofiarowują poganie demonom ofiarowują a nie Bogu nie chcę zaś wam współnikami demonów stawać się **21**. Nie możecie kielicha Pana pić i kielicha demonów nie możecie (w) stole Pana uczestniczyć i (w) stole demonów **22**. Czy pobudzamy do zazdrości Pana czy mocniejsi od Niego jesteśmy **23**. Wszystkie mi wolno ale nie wszystkie jest korzystne wszystkie mi wolno ale nie wszystkie buduje **24**. Nikt (to) swoje niech szuka ale innego każdy **25**. Wszystko na targu mięsnym które jest sprzedawane jedzcie nic rozsądzając

z powodu sumienia **26**. bowiem Pana ziemia i pełnia jej **27**. Jeśli zaś ktoś zaprasza was (z) niewierzących i chcecie iść wszystko które jest podawane wam jedzcie nic rozsądzając z powodu sumienia **28**. Jeśli zaś ktoś wam powiedziałby to ofiarowane bóstwu jest nie jedzcie z powodu tamtego który ujawnił i sumienia bowiem Pana ziemia i pełnia jej **29**. sumienie zaś mówię nie (tego) swojego ale innego dla- czego bowiem wolność moja jest sądzona przez inne sumienie **30**. Jeśli zaś ja (z) łaski uczestniczę dlaczego mam być spotwarzany za co ja dziękuję **31**. Czy to więc jecie czy to pijecie czy to coś czynicie wszystkie ku chwale Boga czyńcie **32**. Nie powodującymi potknięcia się stawajcie się i (dla) Judejczyków i (dla) Greków i (dla) zgromadzenia Boga **33**. Tak, jak i ja wszystkich (we) wszystkim staram się przypodobać nie szukając mojej która jest korzyścią ale wielu aby zostaliby zbawieni

Rozdział 11

1. Naśladowcy moimi stawajcie się tak, jak i ja Pomazańca **2**. Pochwalam zaś was bracia że (we) wszystkim ja jestem przypominany wam i tak, jak przekazałem wam przekazania trzymacie się **3**. Chcę zaś (aby) wy wiedzieć że każdego męża głowa Pomazaniec jest głowa zaś żony mąż głowa zaś Pomazańca Bóg **4**. Każdy mąż modlący się lub prorokujący na głowie mając zawstydz głowę jego **5**. każda zaś kobieta modląca się lub prorokująca (z) nie nakrytą głową zawstydz głowę swoją jedno bowiem jest i (to) samo będąc ogoloną **6**. Jeśli bowiem nie jest nakryta kobieta i niech się strzyże jeśli zaś haniebne (dla) kobiety być strzyżoną lub być

goloną niech jest nakryta 7. Mąż wprowadzie bowiem nie powinien być nakrytą głowę obraz i chwała Boga będąc kobieta zaś chwała męża jest 8. Nie bowiem jest mąż z kobiety ale kobieta z męża 9. i bowiem nie został stworzony mąż ze względu na kobietę ale kobieta ze względu na męża 10. Przez to powinna kobieta władzę mieć na głowie ze względu na zwiastunów 11. Jednak ani mąż niezależnie od kobiety ani kobieta niezależnie od męża w Panu 12. Tak, jak bowiem kobieta z męża tak i mąż ze względu na kobietę zaś wszystkie z Boga 13. W was samych osądźcie przystającym jest kobiecie niezakrytej (do) Boga modlić się 14. Czyż ani sama natura naucza was że mąż wprowadzie jeśli nosiłby długie włosy zniewaga mu jest 15. kobieta zaś jeśli nosiłaby długie włosy chwała jej jest gdyż włos zamiast okrycia jest dany jej 16. Jeśli zaś ktoś uważa kłótniwy być my takiego wspólnego zwyczaju nie mamy ani zgromadzenia Boga 17. To zaś nakazując nie pochwalam że nie ku lepszemu ale ku gorszemu schodzicie się 18. Najpierw wprowadzie bowiem schodząc się wam w zgromadzeniu słyszę rozdarcia w was być i (w) część jakąś wierzę 19. Trzeba bowiem i stronnictwa wśród was być aby wypróbowani widoczni staliby się wśród was 20. Gdy schodzicie więc wy na (to) samo nie jest Pańskiej Wieczerzy zjeść 21. Każdy bowiem własną wieczerzę wcześniej bierze w zjeść i ten wprowadzie jest głodny ten zaś jest pijany 22. Czy bowiem domów nie macie na (by) jeść i pić lub zgromadzenie Boga lekceważycie i zawstydzacie (tych) nie mających co wam miałbym powiedzieć miałbym pochwalić was w tym nie

pochwalam 23. Ja bowiem przyjąłem od Pana co i przekazałem wam że Pan Jezus w (tej) nocy której był wydany wziął chleb 24. a podziękowawszy połamał i powiedział bierzcie zjedzcie to moje jest ciało za was które jest łamane to czyńcie na moje przypomnienie 25. Podobnie i kielich po spożyć wieczerzę mówiąc ten kielich nowe przymierze jest w mojej krwi to czyńcie ile- kolwiek pilibyście na moje przypomnienie 26. Ilekroć bowiem kolwiek jedlibyście chleb ten i kielich ten pilibyście śmierć Pana zwiastujecie aż do kiedy- kolwiek przyszedłby 27. Tak, że kto- kolwiek jadłby chleb ten lub piłby (ten) kielich Pana niegodnie winny będzie ciała i krwi Pana 28. Niech próbuje zaś człowiek siebie samego i tak z chleba niech je i z kielicha niech pije 29. Bo jedząc i pijąc niegodnie wyrok sobie samemu je i pije nie rozróżniając ciała Pana 30. Przez to wśród was liczni słabi i chorych i są usypiani liczni 31. Jeśli bowiem siebie samego rozsądzałybyśmy nie (kiedy)kolwiek bylibyśmy sądzeni 32. jesteśmy sądzeni zaś przez Pana jesteśmy korygowani aby nie ze światem zostalibyśmy potępieni 33. Tak, że bracia moi schodząc się ku (na) zjeść jedni drugich czekajcie 34. Jeśli zaś ktoś jest głodny w domu niech je aby nie ku sądowi schodzilibyście się zaś pozostałe jak- kolwiek przyszedłbym zarządę

Rozdział 12

1. O zaś duchowych bracia nie chcę (aby) wy nie rozumieć 2. Wiecie że poganie byliście do bożków niemych jak- kolwiek byliście prowadzeni którzy są odprowadzani 3. Dlatego

oznajmiam wam że nikt w Duchu Boga mówiący mówi przekleństwo (na) Jezusa i nikt może powiedzieć Panem Jezus jeśli nie w Duchu Świętym **4**. Rozdzielenia zaś darów łaski są (ten) zaś sam Duch **5**. i rozdzielenia posług są i (ten) sam Pan **6**. i rozdzielenia działań są (ten) zaś sam jest Bóg (ten) działający wszystkie we wszystkich **7**. Każdemu zaś jest dawany przejaw Ducha do będącej korzyścią **8**. Które wprowadzie bowiem przez Ducha jest dawane Słowo mądrości innemu zaś słowo poznania według (tego) samego Ducha **9**. innemu zaś wiara w (tym) samym Duchu innemu zaś dary łaski uzdrowień w (tym) samym Duchu **10**. innemu zaś dzieła mocy innemu zaś prorokowanie innemu zaś rozróżnienia duchów innemu zaś rodzaje języków innemu zaś wykład języków **11**. wszystkie zaś te działa jeden i (ten) sam Duch rozdzielający sobie każdemu tak, jak chce **12**. Tak, jak bowiem ciało jedno jest a członki ma liczne wszystkie zaś członki ciała jednego liczni będąc jedno jest ciało tak i Pomazaniec **13**. A bowiem w jednym Duchu my wszyscy w jednym ciełe zostaliśmy zanurzeni czy to Judejczycy czy to Grecy czy to niewolnicy czy to wolni i wszyscy w jednego Ducha zostaliśmy napojeni **14**. A bowiem ciało nie jest jeden członek ale wiele **15**. Jeśli powiedziała by stopa że nie jestem ręką nie jestem z (tego) ciała nie wbrew temu nie jest z (tego) ciała **16**. I jeśli powiedziała by ucho ponieważ nie jestem okiem nie jestem z (tego) ciała nie wbrew temu nie jest z (tego) ciała **17**. Jeśli całe ciało oko gdzie słuch jeśli całe słuch gdzie węch **18**. Teraz zaś Bóg ustanowił członki jeden każdy (z) nich w ciełe

tak, jak chciał **19**. Jeśli zaś było wszystkie jeden członek gdzie ciało **20**. Teraz zaś liczne wprowadzie członki jedno zaś ciało **21**. Nie może zaś oko powiedzieć ręka potrzeby ciebie nie mam lub znowu głowa stopom potrzeby was nie mam **22**. Ale wiele bardziej (te) wydające się członki ciała bardziej słabymi być konieczne jest (są) **23**. A które uważamy (za) mniej godne szacunku być ciała te szacunkiem obfitszym otaczamy i nieprzyzwoite nasze dostojność obfitszą ma **24**. (Te) zaś dostojne nasze nie potrzeby ma ale Bóg złączył ciało mającemu braki obfitszy dawszy szacunek **25**. aby nie byłoby rozdarcie w ciełe ale samo o siebie nawzajem martwiłyby się członki **26**. I czy to cierpi jeden członek współcierpią wszystkie członki czy to doznaje chwały jeden członek współcieszy się (współcieszą się) wszystkie członki **27**. Wy zaś jesteście ciało Pomazańca a członki z poszczególna **28**. I których wprowadzie ustanowił Bóg w zgromadzeniu najpierw wysłanników powtórnie proroków (po) trzecie nauczycieli następnie moce następnie dary łaski uzdrowień pomocy rządzenia rodzaje języków **29**. Czy wszyscy wysłannicy czy wszyscy prorocy czy wszyscy nauczyciele czy wszyscy dzieła mocy **30**. czy wszyscy dary łaski mają uzdrowień czy wszyscy językami mówią czy wszyscy tłumaczą **31**. Starajcie się usilnie zaś (o) dary łaski lepsze a jeszcze w nadmiarze drogę wam ukazuję

Rozdział 13

1. Jeśli językami ludzkimi mówiłbym i zwiastunów miłości zaś nie miałbym stać się miedź dzwicząca lub cymbał który jest głośny

2. I jeśli miałbym prorokowanie i znałbym tajemnice wszystkie i wszelkie poznanie i jeśli miałbym całą wiarę że góry przestawiać miłości zaś nie miałbym niczym jestem 3. a jeśli dawałbym część po części całe które są dobytkiem moim i jeśli wydałbym ciało moje aby zostałyby zapalone miłości zaś nie miałbym nic doznaję korzyści 4. Miłość jest cierpliwa postępuje uprzejmie miłość nie jest zazdrosna miłość nie jest chępliwa nie jest nadęta 5. nie zachowuje się niestosownie nie szuka swojego nie jest drażniąca nie liczy zła 6. nie raduje się z powodu niesprawiedliwości współcieszy się zaś (z) prawdy 7. Wszystkie wytrzymuje wszystkiemu wierzy (ze) wszystkim wiąże nadzieje wszystkie znosi 8. Miłość nigdy odpada czy to zaś prorokowania będą uznane za bezużyteczne czy to języki zostaną powstrzymane czy to poznanie przestanie mieć znaczenie 9. z poszczególna bowiem znamy i z poszczególna prorokujemy 10. Kiedy zaś przyszłoby doskonale wtedy z poszczególna przestanie mieć znaczenie 11. Kiedy byłem niemowlę jak niemowlę mówiłem jak niemowlę myślałem jak niemowlę liczyłem kiedy zaś stałem się mąż uznałem za bez znaczenia (te) niemowlęce 12. Widzimy bowiem teraz przez zwierciadło w zagadce wtedy zaś obliczem ku obliczu teraz znam z poszczególna wtedy zaś poznam tak, jak i zostałem poznany 13. Teraz zaś trwa wiara nadzieja miłość trzy te większa zaś (z) tych miłość

Rozdział 14

1. Ścigajcie miłość starajcie się usilnie zaś (o) duchowe bardziej zaś aby prorokowalibyście

2. Bowiem mówiący językiem nie ludziom mówi ale Bogu nikt bowiem słucha Duchem zaś mówi tajemnice 3. zaś prorokujący ludziom mówi budowanie i zachętę i pocieszenie 4. Mówiący językiem siebie samego buduje zaś prorokujący zgromadzenie buduje 5. Chcę zaś wszyscy (z) was mówić językami bardziej zaś aby prorokowalibyście większy bowiem prorokujący niż mówiący językami oprócz jeśli aby nie tłumaczyłby aby zgromadzenie zbudowanie odebrałoby 6. Teraz zaś bracia jeśli przyszedłbym do was językami mówiąc (w) czym wam będę miał korzyść jeśli nie wam powiedziałbym lub w objawieniu lub w poznaniu lub w prorokowaniu lub w nauce 7. Przecież martwe dźwięk (dźwięki) dające czy to flet czy to cytra jeśli rozróżnienia tonom nie dałby jak zostanie poznane (to) które jest grane na flecie lub które jest grane na cytrze 8. I bowiem jeśli niewyraźny dźwięk trąba dałaby kto będzie się przygotowywał do wojny 9. Tak i wy przez język jeśli nie zrozumiałego słowa dalibyście jak zostanie poznane (to) które jest mówione będziecie bowiem do powietrza mówiący 10. Tak liczne jeśli oby było przykładem rodzaje dźwięków jest w świecie i żaden niemy 11. Jeśli więc nie znałbym znaczenia dźwięku będę mówiącemu barbarzyńca i mówiący do mnie barbarzyńca 12. Tak i wy skoro zapaleńcy jesteście duchów ku budowaniu zgromadzenia szukajcie aby obfitowalibyście 13. Przeto mówiący językiem niech się modli aby tłumaczyłby 14. Jeśli bowiem modliłbym się językiem duch mój modli się zaś umysł mój bezowocny jest 15. Co więc jest będę modlił się

duchem będę modlił się zaś i umysłem będę śpiewał duchem będę śpiewał zaś i umysłem
16. skoro jeśli błogosławiłbyś Duchem wypełniający miejsce niezaznajomiony jak powie amen na twoje dziękowanie skoro zaś co mówisz nie wie **17.** Ty wprowadzie bowiem dobrze dziękujesz ale (ten) inny nie jest budowany **18.** Dziękuję Bogu (że) ja (od) wszystkich was więcej językami mówiący **19.** ale w zgromadzeniu chcę pięć słów przez umysł mój powiedzieć aby i innych pouczyłbym niż dziesięć tysięcy słów w języku **20.** Bracia nie dzieciątka stawajcie się (w) myśleniu ale (w) złym bądźcie niemowlętami zaś (w) myśleniu dojrzałymi stawajcie się **21.** W Prawie jest napisane że w obcych językach i w wargach innych będę mówić ludowi temu i ani tak usłuchają Mnie mówi Pan **22.** Tak, że języki ku znakowi są nie (dla) wierzących ale (dla) niewierzących zaś prorokowanie nie (dla) niewierzących ale (dla) wierzących **23.** Jeśli więc zesłoby się zgromadzenie cały na (to) samo i wszyscy językami mówiliby weszliby zaś niezaznajomieni lub niewierzący nie powiedzą że szalejecie **24.** Jeśli zaś wszyscy prorokowaliby wszedłby zaś ktoś niewierzący lub niezaznajomiony jest zawstydzony przez wszystkich jest osądzany przez wszystkich **25.** I tak (te) tajniki serca jego widoczne stają się (stają się) i tak upadłszy na oblicze odda cześć Bogu oznajmiając że Bóg istotnie wśród was jest **26.** Co więc jest bracia kiedy schodzilibyście się każdy (z) was psalm ma naukę ma język ma objawienie ma wykład ma wszystkie ku budowaniu niech stanie się (niech staną się)

27. Czy to językiem ktoś mówi po dwóch lub najwięcej trzech i z poszczególna i jeden niech tłumaczy **28.** jeśli zaś nie byłby tłumacz niech milczy w zgromadzeniu sobie samemu zaś niech mówi i Bogu **29.** Prorocy zaś dwaj lub trzech niech mówią i inni niech rozsądzają **30.** jeśli zaś innemu zostałyby objawione siedzącemu (ten) pierwszy niech milczy **31.** Możecie bowiem pojedynczo wszyscy prorokować aby wszyscy uczyliby się i wszyscy doznaliby zachęty **32.** a duchy proroków prorokom jest poddane (są poddane) **33.** nie bowiem jest nieporządku Bóg ale pokoju jak we wszystkich zgromadzeniach świętych **34.** kobiety wasze w zgromadzeniach niech milczą nie bowiem jest dozwolone im mówić ale (by) być poddanymi tak, jak i Prawo mówi **35.** Jeśli zaś coś nauczyć się chcą w domu własnych mężów niech pytają się haniebne bowiem jest kobiecie w zgromadzeniu mówić **36.** Czy od was Słowo Boga wyszło lub do was jedynych przyszło **37.** Jeśli ktoś uważa prorok być lub duchowy niech uznaje że piszę wam że Pana są przykazania **38.** Jeśli zaś ktoś nie uznaje niech nie jest uznany **39.** Tak, że bracia usilnie starajcie się prorokować i mówić językami nie zabraniajcie **40.** Wszystkie godnie i według porządku niech stają się

Rozdział 15

1. Zapoznaję zaś wam bracia (z) dobrą nowiną którą ogłosiłem dobrą nowinę wam którą i przyjęliście w której i stanęliście **2.** przez którą i jesteście zbawianymi (w) jakim Słowie ogłosiłem dobrą nowinę wam jeśli trzymacie się oprócz jeśli nie bez powodu uwierzyliście **3.** Przekazałem bowiem wam w najpierw co

i przyjąłem że Pomazaniec umarł za grzechy nasze według Pism 4. i że został pogrzebany i że jest wzbudzony trzeciego dnia według Pism 5. i że został ukazany Kefasowi potem dwunastu 6. Potem został ukazany ponad pięciuset braciom naraz z których większość trwają aż do teraz niektórzy zaś i zostali uśpieni 7. potem został ukazany Jakubowi potem wysłannikom wszystkim 8. w końcu zaś wszystkich jakby poronionemu płodowi został ukazany i mnie 9. Ja bowiem jestem najmniejszym (z) wysłanników który nie jestem wart (by) być nazywanym wysłannik dlatego, że prześladowałem zgromadzenie Boga 10. łaską zaś Boga jestem czym jestem i łaska Jego (ta) względem mnie nie próżna stała się ale obficie (od) nich wszystkich trudiłem się nie ja zaś ale łaska Boga ze mną 11. Czy to więc ja czy to tamci tak głosimy i tak uwierzyliście 12. Jeśli zaś Pomazaniec jest głoszony że z martwych jest wzbudzony jak mówią niektórzy wśród was że powstanie martwych nie jest 13. Jeśli zaś powstanie martwych nie jest ani Pomazaniec jest wzbudzony 14. Jeśli zaś Pomazaniec nie jest wzbudzony próżne zatem głoszenie nasze próżna zaś i wiara wasza 15. Jesteśmy znalezieni zaś i fałszywymi świadkami Boga że zaświadczyliśmy przeciw Bogu że wzbudził Pomazańca którego nie wzbudził jeśli właśnie zatem martwi nie są wzbudzani 16. Jeśli bowiem martwi nie są wzbudzani ani Pomazaniec jest wzbudzony 17. Jeśli zaś Pomazaniec nie jest wzbudzony próżna wiara wasza jeszcze jesteście w grzechach waszych 18. Zatem i (ci) którzy zostali uśpieni w Pomazańcu poginęli 19. Jeśli

w życiu tym mający nadzieję jesteśmy w Pomazańcu jedynie bardziej pożałowania godni (od) wszystkich ludzi jesteśmy 20. Teraz zaś Pomazaniec jest wzbudzony z martwych pierwocina (tych) którzy są uśpieni stał się 21. skoro zaś bowiem przez człowieka śmierć i przez człowieka powstanie martwych 22. Tak, jak bowiem w Adamie wszyscy umierają tak i w Pomazańcu wszyscy zostaną ożywieni 23. Każdy zaś we własnym szyku pierwocina Pomazaniec potem (ci) Pomazańca podczas przyjścia Jego 24. potem koniec kiedy przekazałby Królestwo Bogu i Ojcu kiedy zostałaby uznana za bezużyteczną wszelka zwierzchność i wszelka władza i moc 25. Trzeba bowiem (aby) On królować aż do kiedy- kolwiek położyłby wszystkich wrogów pod stopy Jego 26. Ostatni wróg jest uznawana za bezużyteczną śmierć 27. wszystkie bowiem poddał pod stopy Jego gdy zaś powiedziałby że wszystkie jest poddane jawne że oprócz (Tego) który poddał Mu wszystkie 28. Kiedy zaś zostałyby poddane Mu wszystkie wtedy i sam Syn zostanie poddany (Temu) który poddał Mu wszystkie aby byłby Bóg wszystkim we wszystkim 29. skoro co uczynią którzy są zanurzani za martwych jeśli całkowicie martwi nie są wzbudzani dlaczego i są zanurzani za martwych 30. Dlaczego i my narażamy się każdą godzinę 31. Co dzień umieram na waszą chlubę którą mam w Pomazańcu Jezusie Panu naszym 32. Jeśli według człowieka walczyłem z dzikimi zwierzętami w Efezie jaka mi korzyść jeśli martwi nie są wzbudzani zjedlibyśmy i wypilibyśmy jutro bowiem umrzemy 33. Nie

dajcie się zwieść niszczą obyczaje łagodne towarzystwa złe **34.** Otrzeźwicie się sprawiedliwie i nie grzeszcie brak poznania bowiem Boga niektórzy mają do zawstydenia wam mówię **35.** Ale powie ktoś jak są wzbudzani martwi (w) jakiego rodzaju zaś ciele przychodzą **36.** Nierozsądny ty co siejesz nie jest ożywione jeśli nie umarłoby **37.** A co siejesz nie ciało (to) mającego stać się siejesz ale nagie ziarno jeśli oby mogła pszenica lub czegoś (z) pozostałych **38.** zaś Bóg mu daje ciało tak, jak chciał i każdemu (z) nasion własne ciało **39.** Nie każde ciało tym samym ciało ale inne wprawdzie ciało ludzi inne zaś ciało zwierząt inne zaś ryb inne zaś ptaków **40.** I ciała niebiańskie i ciała ziemskie ale inna wprawdzie (tych) niebiańskich chwała inna zaś (tych) ziemskich **41.** Inna chwała słońca i inna chwała księżyca i inna chwała gwiazd gwiazda bowiem (od) gwiazdy przewyższa w chwale **42.** Tak i powstanie martwych jest siane w zniszczeniu jest wzbudzane w niezniszczalności **43.** Jest siane w zniewadze jest wzbudzane w chwale jest siane w słabości jest wzbudzane w mocy **44.** Jest siane ciało zmysłowe jest wzbudzane ciało duchowe jest ciało zmysłowe i jest ciało duchowe **45.** Tak i jest napisane stał się pierwszy człowiek Adam w duszy żyjącej ostatni Adam w duchu ożywiającym **46.** Ale nie pierwsze (to) duchowe ale (to) zmysłowe potem (to) duchowe **47.** Pierwszy człowiek z ziemi ziemski drugi człowiek Pan z nieba **48.** Jaki (ten) ziemski tacy i (ci) ziemscy a jaki (Ten) niebiański tacy i (ci) niebiańscy **49.** a tak, jak nosiliśmy obraz (tego) ziemskiego będziemy nosić i obraz (Tego)

niebiańskiego **50.** To zaś mówię bracia że ciało i krew Królestwa Boga odziedziczyć nie mogą ani zniszczenie niezniszczalności dziedziczą **51.** Oto tajemnicę wam mówię wszyscy wprawdzie nie zostaniemy uśpieni wszyscy zaś zostaniemy przemienieni **52.** w chwili w mgnieniu oka w ostatniej trąbie zatrąbi bowiem i martwi zostaną wzbudzeni (jako) niezniszczalni i my zostaniemy przemienieni **53.** Trzeba bowiem (żeby) zniszczalne to przeoblec niezniszczalność i śmiertelne to przyoblec nieśmiertelność **54.** Kiedy zaś zniszczalne to przyoblekłoby niezniszczalność i śmiertelne to przyoblekłoby nieśmiertelność wtedy stanie się Słowo (to) które jest napisane została połknięta śmierć w zwycięstwie **55.** Gdzie twe śmierci żądło gdzie twoje piekło zwycięstwo **56.** zaś żądło śmierci grzech zaś moc grzechu Prawo **57.** zaś Bogu łaska dającemu nam zwycięstwo przez Pana naszego Jezusa Pomazańca **58.** Tak, że bracia moi umiłowani mocni stawajcie się niewzruszeni obfitujący w dziele Pana zawsze wiedzący że trud wasz nie jest próżny w Panu

Rozdział 16

1. O zaś zbiorce na świętych tak, jak zarządziłem zgromadzeniom Galacji tak i wy uczynicie **2.** Na pierwszy (dzień) tygodni każdy (z) was u siebie samego niech kładzie gromadząc co co- kolwiek mieliby się dobrze aby nie kiedy przyszedłbym wtedy zbiórki stawałyby się **3.** Kiedy zaś przybyłbym których jeśli wypróbowałibyście przez listy tych poślę odnieść dar łaski wasz do Jeruzalem **4.** jeśli zaś byłoby godne i mi iść razem ze mną pójdą **5.** Przyjdę zaś do was kiedy

Macedonię przeszedłbym Macedonię bowiem przechodzę **6.** Przy was zaś które było możliwe pozostanę lub i przezimuję aby wy mnie wyprawilibyście gdzie jeśli poszedłbym **7.** Nie chcę bowiem was teraz w przejeździe zobaczyć mam nadzieję zaś czas jakiś pozostać u was jeśli Pan pozwoliłby **8.** Pozostanę zaś w Efezie aż do Pięćdziesiątnicy **9.** drzwi bowiem mi otworzył się (otworzyły się) wielkie i sprawne a będący przeciwnymi liczni **10.** Jeśli zaś przyszedłby Tymoteusz uważajcie aby bez obaw stałby się u was bowiem pracę Pana pracuje jak i ja **11.** Nie ktoś więc go lekceważyłby wyprawcie zaś go w pokoju aby przyszedłby do mnie oczekuję bowiem go z braćmi **12.** O zaś Apollosie brata wielce zachęciłem go aby przyszedłby do was z braćmi i w ogóle nie była wola aby teraz przyszedłby przyjdzie zaś kiedy miałby dogodną porę **13.** Czuwajcie stójcie w wierze bądźcie mężni bądźcie umacniani **14.** Wszystkie wasze w miłości niech stają się **15.** Proszę zaś was bracia wiecie dom Stefana że jest pierwocina Achai i do posługi świętym wskazali siebie samych **16.** aby i wy bylibyście poddanymi takim i każdemu współdziałającemu i trującym się **17.** Raduję się zaś z przyjsia Stefana i Fortunata i Achaika że wasz brak ci wypełnili **18.** wnieśli świeżość bowiem mojego ducha i (tego) waszego uznawajcie więc takich **19.** Pozdrawiają was zgromadzenia Azji pozdrawiają was w Panu wielce Akwila i Pryscylla razem z (tym) w domu ich zgromadzeniu **20.** Pozdrawiają was bracia wszyscy pozdrówcie jedni drugich w pocałunku świętym **21.** Pozdrowienie moją ręką Pawła

22. Jeśli ktoś nie okazuje czułości dla Pana Jezusa Pomazańca niech jest przekleństwo Maran ata **23.** Łaska Pana Jezusa Pomazańca z wami **24.** Miłość moja z wszystkimi wami w Pomazańcu Jezusie amen do Koryntian najpierw zostało napisane z Filipi przez Stefana i Fortunata i Achaika i Tymoteusza

II List do Koryntian

Rozdział 1

1. Paweł wysłannik Jezusa Pomazańca przez wolę Boga i Tymoteusz brat zgromadzeniu Boga będącemu w Koryncie razem ze świętymi wszystkimi będącymi w całej Achai **2.** Łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Pomazańca **3.** Błogosławiony Bóg i Ojciec Pana naszego Jezusa Pomazańca Ojciec okazów miłosierdzia i Bóg każdej pociechy **4.** (Ten) pocieszający nas w każdym ucisku naszym w moc nas pocieszać (tych) w każdym ucisku przez pocieszanie którą jesteśmy pocieszani sami przez Boga **5.** Gdyż tak, jak obfituje (obfitują) cierpienia Pomazańca w nas tak przez Pomazańca obfituje i pociecha nasza **6.** Czy to zaś jesteśmy uciskani dla waszego pocieszenia i zbawienia działającego w wytrwałości tych cierpień które i my cierpimy **7.** czy to jesteśmy pocieszani dla waszego pocieszenia i zbawienia a nadzieja nasza mocna o was wiedzący że tak, jak uczestnicy jesteście cierpień tak i pocieszenia **8.** Nie bowiem chcemy (aby) wy nie rozumieć bracia o ucisku naszym (tym) który stał się nam w Azji że w nadmiarze zostaliśmy obciążeni ponad moc tak, że zostać zrozpaczonymi my i (co do) żyć **9.** Ale sami

w sobie samych wyrok śmierci powzięliśmy aby nie pokładający ufności bylibyśmy na sobie samych ale na Bogu wzbudzającym martwych **10.** który z tak wielkiej śmierci wyratował nas i ratuje w którym nabraliśmy nadziei że i jeszcze wyratuje **11.** współdziałając i was za nas prośbą aby od wielu twarzy (ten) względem nas dar łaski przez wielu otrzymałby dziękczynienie za nas **12.** Bo chluba nasza ta jest świadectwo sumienia naszego że w prostocie i szczerości Boga nie w mądrości cielesnej ale w łasce Boga postępowaliśmy na świecie obficie zaś przy was **13.** Nie bowiem inne piszemy wam ale lub które czytacie lub i poznajecie mam nadzieję zaś że i aż do końca poznacie **14.** tak, jak i poznaliście nas po części że chluba wasza jesteśmy tak, jak i wy nasza w dniu Pana Jezusa **15.** I (w) tym przekonaniu chciałem do was przyjść wcześniej aby drugą łaskę mielibyście **16.** i przez was przejść do Macedonii i znów z Macedonii przyjść do was i przez was zostać wyprawionym do Judei **17.** To więc planując czy jakąś zatem lekkomyślnością posłużyłem się lub co planuję według ciała planuję aby byłoby u mnie (to) tak tak i nie nie **18.** Wierny zaś Bóg że Słowo nasze do was nie stało się tak i nie **19.** Bowiem Boga Syn Jezus Pomazaniec (ten) wśród was przez nas który został ogłoszony przeze mnie i Sylwana i Tymoteusza nie stał się tak i nie ale tak w Nim stało się **20.** Ile bowiem obietnice Boga w Nim tak i w Nim amen Bogu na chwałę przez nas **21.** (Tym) zaś utwierdzającym nas razem z wami w Pomazańcu i który namaścił nas Bóg **22.** i który opieczętował nas i który dał zadatek Ducha w sercach naszych **23.** Ja zaś świadka

Boga przywołuję sobie na moją duszę że oszczędzając was już nie przyszedłem do Koryntu **24.** Nie że panujemy nad waszą wiarą ale współpracownicy jesteśmy radości waszej bowiem wiarą stanęliście

Rozdział 2

1. Osądziłem zaś mnie samemu to nie znowu przyjść w smutku do was **2.** Jeśli bowiem ja smucę was i kto jest (tym) rozweselającym mnie jeśli nie (ten) który jest zasmucany przeze mnie **3.** A napisałem wam to samo aby nie przyszedłszy smutek miałbym od których trzeba było mi radować się będąc przekonany do wszystkich was że moja radość wszystkich was jest **4.** Z bowiem wielkiego ucisku i ściśnięcia serca napisałem wam przez wielkie łzy nie aby zostalibyście zasmuceni ale miłość aby poznalibyście którą mam obficie ku wam **5.** Jeśli zaś ktoś zasmuca nie mnie zasmuca ale po części aby nie obciążałbym wszystkich was **6.** Wystarczające dla takiego kara ta przez większość **7.** tak, że przeciwnie raczej wam okazać łaskę i zachęcić aby czasem nie obfitszym smutkiem zostałby pochłonięty taki **8.** Dlatego proszę was postanowić ku niemu miłość **9.** Na to bowiem i napisałem aby poznałbym wypróbowanie wasze jeśli ku wszystkiemu posłuszni jesteście **10.** Któremu zaś coś okazujecie łaskę i ja i bowiem ja jeśli coś darowałem co darowałem przez was w obliczu Pomazańca **11.** aby nie zostalibyśmy wykorzystani przez szatana nie bowiem jego myśli nie rozumiemy **12.** Przyszedłszy zaś do Troady względem dobrej nowiny Pomazańca i drzwi mi które są otworzone w Panu **13.** nie

mam ulgi (w) duchu moim nie znaleźć ja Tytusa brata mego ale rozstawszy się (z) nimi wyszedłem do Macedonii 14. zaś Bogu wdzięczność zawsze dającemu zwycięstwo nas w Pomazańcu i woń poznania Go objawiającemu przez nas w każdym miejscu 15. że Pomazańca aromat jesteśmy (dla) Boga wśród którzy są zbawiani i wśród (tych) którzy giną 16. tych wprawdzie woń śmierci ku śmierci (dla) tych zaś woń życia ku życiu i do tych kto odpowiedni 17. Nie bowiem jesteśmy jak wielu kupczących Słowem Boga ale jak ze szczerości ale jak z Boga w obecności Boga w Pomazańcu mówimy

Rozdział 3

1. Zaczynamy znowu siebie samych polecać czy nie potrzebujemy jak niektórzy polecających listów do was lub od was polecających 2. List nasz wy jesteście który jest wypisany w sercach naszych który jest znany i który jest czytany przez wszystkich ludzi 3. Którzy są objawieni że jesteście list Pomazańca który został wysłużony przez nas który jest wypisany nie atramentem ale Duchem Boga żyjącego nie na tablicach kamiennych ale na tablicach serca cielesnych 4. Przekonanie zaś takie mamy przez Pomazańca względem Boga 5. Nie że zdolni jesteśmy od siebie samych liczyć sobie coś jak z siebie samego ale zdolność nasza z Boga 6. który i uzdolnił nas sługami nowego przymierza nie pisma ale ducha bowiem pismo zabija zaś duch ożywia 7. Jeśli zaś posługa śmierci w literach które jest wyryte (które są wyryte) na kamieniach stał się (stały się) w chwale tak, że nie móc spojrzeć synowie Izraela na oblicze

Mojżesza z powodu chwały oblicza jego tracącej na znaczeniu 8. jak nie bardziej posługa Ducha będzie w chwale 9. Jeśli bowiem posługa potępienia chwała wiele bardziej obfituje posługa sprawiedliwości w chwale 10. A bowiem ani jest obdarzone chwałą (to) które jest obdarzone chwałą w tej części ze względu na (tej) przewyższającej chwały 11. Jeśli bowiem które traci na znaczeniu przez chwałę wiele bardziej (to) trwające w chwale 12. Mając więc taką nadzieję wielką śmiałością posługujemy się 13. A nie tak, jak Mojżesz kładł zasłonę na oblicze swoje ku nie spojrzeć synowie Izraela na koniec (tego) które traci na znaczeniu 14. Ale zostało skamieniałe (zostały skamieniałe) myśli ich aż do bowiem dzisiaj (ta) sama zasłona przy odczytywaniu starego przymierza pozostaje nie która jest odsłaniana która jakoś w Pomazańcu traci na znaczeniu 15. Ale aż do dzisiaj ilekroć jest czytany Mojżesz zasłona na sercu ich leży 16. Kiedy- zaś kolwiek nawróciłby się do Pana jest zdejmowana zasłona 17. zaś Pan Duch jest gdzie zaś Duch Pana tam wolność 18. My zaś wszyscy które jest odsłonięte oblicze chwałę Pana odbijając (na ten) sam obraz jesteśmy przeobrażani z chwały w chwałę tak, jak od Pana Ducha

Rozdział 4

1. Przez to mając posługę tę tak, jak dostąpiliśmy litości nie zniechęcamy się 2. ale wyrzekamy się ukrytych wstydu nie chodząc w przebiegłości ani fałszując Słowo Boga ale ukazanie się prawdy stawiając siebie samych ku całemu sumieniu ludzi wobec Boga 3. Jeśli zaś i jest która jest zakryta dobra nowina nasza na (tych) którzy giną

jest która jest zakryta **4.** w których bóg wieku tego zaślepił myśli niewierzących ku nie świecić im światło dobrej nowiny chwały Pomazańca który jest obraz Boga **5.** Nie bowiem siebie samych głosimy ale Pomazańca Jezusa Pana siebie samych zaś (jako) niewolników waszych przez Jezusa **6.** Bowiem Bóg powiedziawszy z ciemności światło zaświecić który zaświecił w sercach naszych ku światłu poznania chwały Boga w obliczu Jezusa Pomazańca **7.** Mamy zaś skarb ten w glinianych naczyniach aby nadmiar mocy byłby Boga a nie z nas **8.** We wszystkim którzy są uciskani ale nie którzy są przytłoczeni będąc zakłopotani ale nie którzy są zrozpaczeni **9.** Którzy są prześladowani ale nie którzy są opuszczeni którzy są powaleni ale nie którzy giną **10.** zawsze śmierć Pana Jezusa w ciele noszący aby i życie Jezusa w ciele naszym zostałyby ujawnione **11.** Zawsze bowiem my żyjący na śmierć jesteśmy wydawani z powodu Jezusa aby i życie Jezusa zostałyby objawione w śmiertelnym ciele naszym **12.** Tak, że wprawdzie śmierć w nas działa zaś życie w was **13.** Mając zaś (tego) samego ducha wiary według (tego) co jest napisane uwierzyłem dlatego mówiłem i my wierzymy dlatego i mówimy **14.** wiedząc że (Ten) który wzbudził Pana Jezusa i nas przez Jezusa wzbudzi i postawi razem z wami **15.** Bowiem wszystkie ze względu na was aby łaska zaobfitowawszy ze względu na większe dziękczynienie obfitowałyby ku chwale Boga **16.** Dlatego nie zniechęcamy się ale jeśli i (ten) z zewnątrz nasz człowiek jest niszczone ale (ten) wewnętrzny jest odnawiany dniem i dniem **17.** Bowiem chwilowy lekki ucisk nasz

w nadmiarze ku nadmiarowi wieczny ciężar chwały sprawia nam **18.** Nie bacząc nam (tym) które są widzialne ale (tym) nie które są widzialne (te) bowiem które są widzialne chwilowe (te) zaś nie które są widzialne wieczne

Rozdział 5

1. Wiemy bowiem że jeśli ziemski nasz dom (ten) namiot zostałby zwalony budowlę od Boga mamy dom nie ręką uczyniony wieczny w niebiosach **2.** A bowiem w tym wzdychamy mieszkanie nasze (to) z nieba przyoblec się tęskniąc **3.** Jeśli oczywiście i którzy zostali przyobleczeni nie nadzy zostaniemy znalezieni **4.** A bowiem będąc w (tym) namiocie wzdychamy będąc obciążonymi z powodu tego nie chcemy zdjąć ale przyoblec się aby zostałyby pochłonięte (to) śmiertelne przez życie **5.** (Ten) zaś sprawiwszy sobie nas do tego takiego Bóg (Ten) i który dał nam zadatek Ducha **6.** Wykazując śmiałość więc zawsze i wiedząc że będąc w domu w ciele jesteśmy poza domem od Pana **7.** Przez wiarę bowiem chodzimy nie przez widzenie **8.** Wykazujemy śmiałość zaś i mamy upodobanie raczej znaleźć się poza domem od ciała i być w domu przy Panu **9.** Dlatego i uważamy za szacowne czy to będąc w domu czy to będąc poza domem bardzo podobającymi się Jemu być **10.** Bowiem wszystkim nam zostać objawionymi trzeba przed trybuną Pomazańca aby dostałby każdy poprzez ciało ze względu na które zrobił czy to dobre czy to złe **11.** Znając więc strach Pana ludzi przekonujemy Bogu zaś jesteśmy objawionymi mam nadzieję zaś i w sumieniach waszych być objawionym **12.** Nie bowiem znowu siebie samych polecamy wam ale

okazję dając wam chluby za nas aby mielibyście przeciw (tym) na twarzy chlubiącym się a nie sercu **13.** Czy to bowiem doprowadziliśmy się do szału (dla) Boga czy to zachowujemy rozsądek (dla) was **14.** Bowiem miłość Pomazańca przynagła nas osądzivszy to że jeśli Jeden za wszystkich umarł zatem wszyscy umarli **15.** A za wszystkich umarł aby (ci) żyjący już więcej nie (dla) siebie samych żyliby ale (dla Tego) za nich który umarł i który został wzbudzony **16.** Tak, że my od teraz nikogo znamy według ciała jeśli zaś i poznaliśmy według ciała Pomazańca ale teraz już nie znamy **17.** Tak, że jeśli ktoś w Pomazańcu nowe stworzenie dawne przeminęło oto stało się nowe wszystkie **18.** (To) zaś wszystkie z Boga który pojednał nas (z) sobą samym przez Jezusa Pomazańca i który dał nam posługę pojednania **19.** Jako że Bóg był w Pomazańcu świat pojednujący (z) sobą samym nie liczący im upadków ich i (Tym), który umieścił w nas Słowo pojednania **20.** W imieniu Pomazańca więc jesteście posłani jako Boga proszącego przez nas prosimy w imieniu Pomazańca zostańcie pojednanymi (z) Bogiem **21.** (Tego) bowiem nie który poznał grzechu za nas grzechem uczynił aby my stawalibyśmy się sprawiedliwość Boga w Nim

Rozdział 6

1. Współdziałając zaś i prosimy aby nie na próżno łaskę Boga przyjąć wam **2.** mówi bowiem porą przychylnym wysłuchałem cię i w dniu zbawienia pomogłem ci oto teraz pora bardzo godna przyjęcia oto teraz dzień zbawienia **3.** żadnego w niczym dając przedmiotu potknięcia się aby nie zostałyby zhańbiona

posługa **4.** ale we wszystkim stawiając siebie samych jako Boga służy w wytrwałości wielkiej w uciskach w potrzebach w udrękach **5.** w ciosach w strażnicach w niepokojach w trudach w bezsennych nocach w postach **6.** w czystości w poznaniu w cierpliwości w uprzejmości w Duchu Świętym w miłości nieobłudnej **7.** w Słowie prawdy w mocy Boga przez oręża sprawiedliwości (z) prawa i lewa **8.** przez chwałę i zniewagę przez złą sławę i pochwałę jak zwodziciele a prawdomówni **9.** jak którzy są nieznani a którzy są dobrze znani jak umierający a oto żyjemy jak którzy są korygowani a nie którzy są zabijani **10.** jak którzy są zasmucani zawsze zaś radujący się jak ubodzy wielu zaś wzbogacający jak nic mający a wszystkie nabywający **11.** Usta nasze otworzył się (otworzyły się) do was Koryntianie serce nasze jest rozszerzone **12.** Nie jesteście ściśnięci w nas jesteście ściśnięci zaś we wnętrznościach waszych **13.** zaś tą samą zapłatę jak dzieciom mówię niech zostaną rozszerzone i wy **14.** Nie stawajcie się noszącymi obce jarzmo (z) niewierzącymi jakie bowiem uczestniczenie sprawiedliwości i bezprawia jaka zaś wspólnota światła z ciemnością **15.** Jaka zaś zgoda Pomazańca z Belialem lub jaki dział wiernemu z niewierzącym **16.** Jaka zaś zgodność świątyni Boga z bożkami wy bowiem świątynia Boga jesteście żyjącego tak, jak powiedział Bóg że zamieszkam w nich i przejdę się i będę ich Bóg i oni będą mój lud **17.** Dlatego wyjdźcie z spośród nich i zostańcie odłączeni mówi Pan i nieczystego nie dotykajcie się a ja przyjmę was

18. i będę wam za Ojca i wy będziecie mi za synów i córki mówi Pan Wszechmogący

Rozdział 7

1. Te więc mając obietnice umiłowaniu oczyścilibyśmy siebie od każdego splamienia ciała i ducha wypełniający poświęcenie w strachu Boga 2. Zróbcie miejsce (dla) nas nikogo nie uczyniliśmy niesprawiedliwości nikogo psuliśmy nikogo oszukaliśmy 3. nie dla potępienia mówię przepowiedziałem bowiem że w sercach naszych jesteście ku umrzeć razem i razem żyć 4. Wielka mi śmiałość do was wielka mi chluba za was jestem wypełniony pociechą aż nazbyt obfituję radością w całym ucisku naszym 5. A bowiem przyszedłszy nam do Macedonii żadnej miało ulgi ciało nasze ale we wszystkim którzy są uciskani z zewnątrz walki wewnątrz strachy 6. Ale (Ten) pocieszający pokornych pocieszył nas Bóg przez przyjście Tytusa 7. Nie jedynie zaś przez przyjście jego ale i przez pociechę którą został pocieszony u was oznajmiając nam waszą tęsknotę wasze biadolenie waszą żarliwość o mnie tak, że ja bardziej uradować się 8. Gdyż jeśli i zasmuciłem was w liście nie żałuję jeśli i żałowałem widzę bowiem że list ten jeśli i na godzinę zasmucił was 9. Teraz raduję się nie że zostaliście zasmuceni ale że zostaliście zasmuceni w nawróceniu zostaliście zasmuceni bowiem według Boga aby w niczym doznalibyście straty od nas 10. (Ten) bowiem według Boga smutek nawrócenie ku zbawieniu nieżałowanemu sprawuje (ten) zaś świata smutek śmierć sprawia 11. Oto bowiem samo to według Boga zostać zasmuconym wasze jak wielką sprawiło wam

gorliwość ale obronę ale oburzenie ale strach ale tęsknotę ale żarliwość ale ukaranie we wszystkim poleciliście siebie czystymi być w (tej) sprawie 12. Zatem jeśli i napisałem wam nie ze względu na (tego) który uczynił niesprawiedliwość ani ze względu na (tego) który doznał niesprawiedliwości ale ze względu na zostać objawioną gorliwość naszą (tą) za was do was przed Bogiem 13. Przez to jesteśmy zachęcani w (tej) pociesze waszej obficie zaś bardziej uradowaliśmy się z powodu radości Tytusa gdyż doznał odświeżenia duch jego przez wszystkich was 14. Gdyż jeśli coś jemu o was chlubiliśmy się nie zostałem zawstydzony ale jak wszystkie w prawdzie powiedzieliśmy wam tak i chluba nasza przed Tytusem prawda stała się 15. i głębokie uczucia jego jeszcze obficie do was jest przypominając sobie wszystkich was posłuszeństwo jak ze strachem i drżeniem przyjęliście go 16. Raduję się więc że we wszystkim wykazują śmiałość w was

Rozdział 8

1. Oznajmiamy zaś wam bracia łaskę Boga (tę) która jest dana w zgromadzeniach Macedonii 2. że w wielkim wypróbowaniu ucisku obfitość radości ich i w głębi ubóstwo ich zaobfitowało w bogactwie szczerości ich 3. że według możliwości świadczę i ponad możność dobrowolnie 4. z wielką zachętą prosząc nas (o) łaskę i wspólnotę posługi (tej) względem świętych przyjąć nas 5. i nie tak, jak nabraliśmy nadziei ale siebie samych dali najpierw Panu a nam przez wolę Boga 6. ku zachęcić my Tytusa aby tak, jak wcześniej rozpoczął tak i dokończyłby u was i łaskę tę 7. Ale tak, jak we

wszystkim obfitujecie wiarą i słowem i poznaniem i całą gorliwością i (tę) od was w nas miłością aby i w tej łasce obfitowalibyście **8.** Nie w nakazie mówię ale przez innych gorliwość i (tej) waszej miłości szczerzej próbując **9.** znacie bowiem łaskę Pana naszego Jezusa Pomazańca że przez was stał się ubogim bogaty będąc aby wy Jego ubóstwem wzbogacilibyście się **10.** A mniemanie w tym daję to bowiem (dla) was jest korzystne którzy nie jedynie uczynić ale i chcieć wcześniej rozpoczęli od ubiegłego roku **11.** teraz zaś i uczynić dokończcie żeby tak, jak gotowość chcieć tak i zakończyć z mieć **12.** Jeśli bowiem gotowość poprzedza według tego, jak jeśli miałby ktoś bardzo godna przyjęcia nie według tego, jak nie ma **13.** Nie bowiem aby (dla) innych ulga (dla) was zaś ucisk ale po równości w (tej) teraz porze wasza obfitość ku ich niedostatkowi **14.** aby i (ta) ich obfitość stałaby się ku waszemu niedostatkowi żeby stałaby się równość **15.** tak, jak jest napisane (Ten) wiele nie obfitował i (ten) mało nie miał za mało **16.** Wdzięczność zaś Bogu (Temu) dającemu tę gorliwość o was w sercu Tytusa **17.** że (tę) wprawdzie zachętę przyjął z większym zapałem zaś będąc dobrowolnie wyszedł do was **18.** Posłaliśmy razem zaś z nim brata którego pochwała w dobrej nowinie przez wszystkie zgromadzenia **19.** nie jedynie zaś ale i który został wybrany przez wyciągnięcie ręki przez zgromadzenia (na) towarzysza podróży naszego razem z łaską tą która jest obsługiwana przez nas ku (tej) Jego Pana chwale i gotowości waszej **20.** unikając tego nie ktoś nas zhańbiłby w hojności tej która jest obsługiwana przez nas

21. Myśląc zawczasu dobre nie jedynie przed Panem ale i przed ludźmi **22.** Posłaliśmy razem z zaś nim brata naszego którego wypróbowaliśmy w wielu wielokrotnie (że) z wielkim zapałem będąc teraz zaś wiele pilniejszym przekonaniu wielkie (to) do was **23.** Czy to co do Tytusa współnik mój i względem was współpracownik czy to bracia nasi wysłannicy zgromadzeń chwala Pomazańca **24.** więc wykazanie miłości waszej i naszej chluby co do was względem nich okazujcie i przed obliczem zgromadzeń

Rozdział 9

1. O wprawdzie bowiem posłudze (tej) względem świętych zbyt obfite mi jest pisać wam **2.** Znam bowiem gotowość waszą którą co do was chlubię się Macedończykom że Achaja jest przygotowana od ubiegłego roku i z was żarliwość pobudziła liczniejszych **3.** Posłałem zaś (tych) braci aby nie chluba nasza (ta) co do was zostałaby uczyniona próżną w części tej aby tak, jak mówiłem którzy są przygotowani bylibyście **4.** aby czasem nie jeśli przysliby razem ze mną Macedończycy i znaleźliby was nieprzygotowanymi zostalibyśmy zawstydzeni my aby nie mówiłbym wy na założeniu tej chluby **5.** Konieczne więc uznałem zachęcić (tych) braci aby wcześniej przysliby do was i wcześniej przygotowaliby które jest przepowiedziane hojność wasza to gotowe być tak jak hojność a nie tak, jak skąpstwo **6.** To zaś siejący oszczędnie oszczędnie i będzie żąć i siejący w hojnościach w hojnościach i będzie żąć **7.** każdy tak, jak postanawia sercem nie ze smutku lub z konieczności radosnego bowiem

dawcę miłuje Bóg 8. Mocny zaś Bóg każdą łaskę dać obficie ku wam aby we wszystkim zawsze całą samowystarczalność mając obfitowalibyście ku każdemu czynowi dobremu 9. jak jest napisane rozproszył dał biednym sprawiedliwość Jego trwa na wiek 10. zaś dostarczający nasienie siejącemu i (w) chleb na pokarm oby zaopatrzył i oby pomnożył ziarno wasze i oby dał wzrost plonom sprawiedliwości waszej 11. we wszelkim którzy są ubogacani w całej prostocie która sprawia przez nas dziękczynienie Bogu 12. Gdyż posługa publicznego dzieła tego nie jedynie jest uzupełniającą niedostatki świętych ale i dającą obfitość przez liczne dziękczynienia Bogu 13. przez wypróbowanie posługi tej oddający chwałę Bogu z powodu posłuszeństwa wyznania waszego względem dobrej nowiny Pomazańca i prostoty wspólnoty względem nich i względem wszystkich 14. a (obok) nich prośba za was pragnąc was z powodu przewyższającej łaski Boga względem was 15. Wdzięczność zaś Bogu z powodu niewysłowionego Jego daru

Rozdział 10

1. Sam zaś ja Paweł proszę was przez łagodność i uprzejmość Pomazańca który według oblicza wprawdzie pokorny wśród was będąc nieobecny zaś wykazuję śmiałość względem was 2. Proszę zaś nie będąc obecny wykazać śmiałość (odpowiednią do) przekonania którą jestem liczony ośmielić się do niektórych (tych) liczących sobie nam jak według ciała chodzącym 3. W ciele bowiem chodząc nie według ciała walczymy 4. bowiem oręż służby wojskowej naszej nie cielesne ale mocne Bogiem do burzenia warowni 5. Zamiary burząc i każdą

wysokość która podnosi się przeciw poznaniu Boga i zniewalające każdą myśl w posłuszeństwie Pomazańca 6. i w gotowości mając wymierzyć sprawiedliwość każdemu nieposłuszeństwu dopóki zostałyby wypełnione wasze posłuszeństwo 7. (Na to) przeciw obliczu patrzcie jeśli ktoś jest przekonany sobie samemu Pomazańca być to niech liczy znowu z samego siebie że tak, jak on Pomazańca tak i my Pomazańca 8. Jeśli zarówno bowiem i obficie coś chlubiłbym się co do władzy naszej którą dał Pan nam do budowania i nie do burzenia was nie zostanę zawstydzony 9. aby nie zdawałbym się jak- kolwiek napełnić bojaźnią was przez listy 10. gdyż wprawdzie listy mówi ciężkie i mocne zaś obecność ciała słaba i słowo które jest lekceważone 11. To niech liczy taki że jakimi jesteśmy słowem przez listy będąc nieobecnymi takimi i będąc obecni czynem 12. Nie bowiem ośmielamy się zaliczać lub porównywać siebie samych (z) niektórymi siebie samych stawiających ale sami w sobie samych siebie samych mierząc i porównując siebie samych (z) sobą samymi nie rozumiemy 13. My zaś wcale nie do ponad miar będziemy chlubić się ale według miary normy którą przydzielił nam Bóg miarę dosięgnąć aż do i was 14. Nie bowiem jak nie dosięgając do was ponad miarę wyciągamy siebie samych aż do bowiem i was przybyliśmy pierwsi w dobrej nowinie Pomazańca 15. Nie aż do ponad miar chlubiąc się w cudzych trudach nadzieję zaś mając która jest wzrastającą wiarę waszą w was zostać powiększonymi według normy naszej aż do obfitowania 16. ku poza waszymi (terenami) ogłosić dobrą nowinę nie

w cudzej normie w gotowych chlubić się **17.** zaś chlubiący się w Panu niech chlubi się **18.** nie bowiem siebie samego polecający ten jest wypróbowany ale którego Pan poleca

Rozdział 11

1. Oby znosiłście mojej odrobinę głupoty ale i znosicie mnie **2.** Jestem zazdrosny bowiem (o) was Boga zazdrością zaręczyłem bowiem was jednemu mężowi dziewicę czystą postawić przy Pomazańcu **3.** Obawiam się zaś aby nie jakoś wąż Ewę zwiódł w przebiegłości jego tak zostałyby zniszczona (zostałyby zniszczone) myśli wasze z dala od szczerości w Pomazańcu **4.** Jeśli wprowadzie bowiem (ten) przychodzący innego Jezusa głosi którego nie ogłosiliśmy lub ducha innego bierzecie którego nie wzięliście lub dobrą nowinę inną której nie przyjęliście dobrze znosiłście **5.** Liczę bowiem nic mieć braki nad wielce wysłannikami **6.** jeśli zaś i niezaznajomiony słowem ale nie poznaniem ale we wszystkim które zostały objawione we wszystkich u was **7.** Czy grzech uczyniłem mnie samego poniżając aby wy zostalibyście wywyższeni że darmo Boga dobrą nowinę ogłosiłem dobrą nowinę wam **8.** Inne zgromadzenia złupiłem wzięwszy żołąd na wam posługę **9.** a będąc obecny przy was i który został znaleziony w niedostatku nie obciążałem nikomu bowiem brak mój uzupełnili bracia którzy przyszli z Macedonii i we wszystkim nieuciążliwe (dla) was mnie samego zachowałem i zachowam **10.** Jest prawda Pomazańca we mnie że chluba ta nie zostanie zatrzymana we mnie w okolicach Achai **11.** Przez co że nie miłuję was Bóg wie **12.** Co

zaś czynię i będę czynił aby odciąłbym okazję chcących okazji aby w czym chlubią się zostaliby znalezieni tak, jak i my **13.** Bowiem tacy fałszywi wysłannicy pracownicy nieuczciwi podszywającymi się na wysłanników Pomazańca **14.** I nie dziwne sam bowiem szatan podszywa się na zwiastuna światła **15.** nie wielkie więc jeśli i słudzy jego są podszywani jak słudzy sprawiedliwości których koniec będzie według czynów ich **16.** Znowu mówię aby nie ktoś mnie uważałby głupim być jeśli zaś aby nie i jeśli jak nierozsądnego przyjmijcie mnie aby mało coś i ja chlubiłbym się **17.** Co mówię nie mówię według Pana ale jak w głupocie w tej podstawie chluby **18.** skoro liczni chlubią się według ciała i ja będę się chlubił **19.** Chętnie bowiem znosicie nierozsądnych rozumni będąc **20.** znosicie bowiem jeśli ktoś was zniewala jeśli ktoś objada jeśli ktoś bierze jeśli ktoś daje się wynosić jeśli ktoś was w oblicze uderza **21.** Według zniewagi mówię jako że my byliśmy słabi w czym- zaś kolwiek ktoś ośmielałby się w głupocie mówię ośmielał się i ja **22.** Hebrajczykami są i ja Izraelici są i ja nasienie Abrahama są i ja **23.** Słudzy Pomazańca są będąc obłąkanym mówię bardziej ja w trudach obficie w ciosach przewyższając w strażnicach obficie w śmierciach wielokrotnie **24.** przez Judejczyków pięciokrotnie czterdzieści oprócz jednego otrzymałem **25.** trzykrotnie byłem chłostany raz zostałem ukamienowany trzykrotnie przeżyłem rozbicie się okrętu noc (i) dzień w głębinie czyniłem **26.** (w) podróżach wielokrotnie (w) niebezpieczeństwach (na) rzekach (w) niebezpieczeństwach (od) bandytów

(w) niebezpieczeństwach od rodaka (w)
 niebezpieczeństwach od pogan (w)
 niebezpieczeństwach w mieście (w)
 niebezpieczeństwach na pustkowiu (w)
 niebezpieczeństwach na morzu (w)
 niebezpieczeństwach wśród fałszywych braci
27. w trudzie i mozole w bezsennych nocach
 wielokrotnie w głodzie i pragnieniu w postach
 wielokrotnie w zimnie i nagości **28.** Poza (tymi)
 zewnętrznymi stanie razem moje co dzień troska
 (o) wszystkie zgromadzenia **29.** Kto jest słaby
 i nie jestem słaby kto jest zgorszony i nie ja
 jestem rozpalony **30.** Jeśli chlubić się trzeba
 (tymi) słabością moją będę się chlubił **31.** Bóg
 i Ojciec Pana naszego Jezusa Pomazańca wie
 (On) będąc błogosławiony na wieki że nie
 kłamię **32.** W Damaszku etnarcha Aretasa króla
 pilnował Damascenczyków miasta schwytać
 mnie chcąc **33.** i przez otwór w koszu zostałem
 spuszczoney przez mur i wymknąłem się z rąk
 jego

Rozdział 12

1. Chlubić się właśnie nie jest korzystne mi
 przejdę bowiem do widzeń i objawień Pana
2. Znam człowieka w Pomazańcu przed lat
 czternastu czy to w ciele nie wiem czy to poza
 ciałem nie wiem Bóg wie który został porwany
 taki aż do trzeciego nieba **3.** i znam takiego
 człowieka czy to w ciele czy to poza ciałem nie
 wiem Bóg wie **4.** że został porwany do raju
 i usłyszał nieopisane wypowiedzi których nie
 które wolno człowiekowi powiedzieć
5. Z takiego będę się chlubił z zaś mnie samego
 nie będę się chlubił jeśli nie w słabościach moich
6. Jeśli bowiem chciałbym chlubić się nie będę

nierozsądny prawdę bowiem będę mówił
 oszczędzam zaś aby nie ktoś względem mnie
 policzyłby ponad co widzi mnie lub słyszy coś
 ode mnie **7.** i (temu) nadmiarowi objawień aby
 nie byłbym wyniesiony został dany mi kolec (w)
 ciało zwiastun szatana aby mnie biłby po twarzy
 aby nie byłbym wyniesiony **8.** Względem tej
 trzykrotnie Pana poprosiłem aby odstąpiłoby ode
 mnie **9.** i powiedział mi wystarcza ci łaska moja
 bowiem moc moja w słabości jest dokonana
 z największą przyjemnością więc raczej będę się
 chlubił w słabościach moich aby zamieszkałaby
 we mnie moc Pomazańca **10.** Dlatego mam
 upodobanie w słabościach w zniewagach
 w potrzebach w prześladowaniach w udrękach
 dla Pomazańca gdy bowiem byłbym słaby wtedy
 mocny jestem **11.** Stałem się nierozsądny
 chlubiąc się wy mnie zmusiliście ja bowiem
 powinienem przez was być polecanym nic
 bowiem miałem braki (od tych) ponad wielce
 wysłanników jeśli i niczym jestem
12. wprowadzie znaki wysłannika zostały
 sprawione wśród was w całej wytrwałości
 w znakach i cudach i mocach **13.** Co bowiem jest
 czym zostaliście poniżonymi względem
 pozostałych zgromadzeń jeśli nie że sam ja nie
 byłem ciężarem wam darujcie mi
 niesprawiedliwość tę **14.** Oto trzeci (raz) gotów
 mam przyjść do was i nie będę ciężarem wam
 nie bowiem szukam (tych) waszych ale was nie
 bowiem powinny dzieci (dla) rodziców
 gromadzić ale rodzice dzieciom **15.** Ja zaś
 z największą przyjemnością będę robił wydatki
 i zostanę wyczerpany na wydatki dla dusz
 waszych jeśli i obficie was miłując mniej jestem

miłowany **16.** niech jest zaś ja nie obciążylem was ale będąc przebiegły podstępem was wziąłem **17.** Czy ktoś (z) których wysłałem do was przez niego oszukałem was **18.** Poprosilem Tytusa i posłałem razem (tego) brata czy czymś oszukał was Tytus nie (tym) samym duchem chodziliśmy nie (tymi) samymi śladami **19.** Znowu uważacie że (przed) wami bronimy się w obliczu Boga w Pomazańcu mówimy (te) zaś wszystkie umiłowani dla waszego zbudowania **20.** Obawiam się bowiem aby czasem nie przyszedłszy nie jakimi chcę znalazłbym was i ja zostałbym znaleziony (przez) was jakim nie chcecie aby czasem nie kłótnie zazdrości wzburzenia niesnaski obmowy plotki unoszenia się nieporządki **21.** aby nie znowu przyszedłszy ja poniżyłby Bóg mnie przy was i będę opłakiwał wielu (tych) którzy wcześniej zgrzeszyli i nie opamiętawszy się nad nieczystością i nierządem i rozpustą którą uczynili

Rozdział 13

1. Trzeci (raz) to przychodzę do was na ustach dwóch świadków i trzech będzie postawione każda wypowiedź **2.** Przepowiedziałem i wcześniej mówię jak będąc obecny drugi raz i będąc nieobecny teraz piszę (tym) którzy wcześniej zgrzeszyli i pozostałym wszystkim że jeśli przyszedłbym na znów nie będę oszczędzał **3.** skoro wypróbowania szukacie we mnie mówiącego Pomazańca który względem was nie jest słaby ale jest mocny w was **4.** I bowiem jeśli został ukrzyżowany ze słabości ale żyje z mocy Boga i bowiem i my jesteśmy słabi w Nim ale będziemy żyć razem z Nim z mocy Boga

względem was **5.** Siebie samego doświadczajcie jeśli jesteście w wierze siebie samych badajcie czy nie uznajecie siebie samych że Jezus Pomazaniec w was jest chyba nie jacyś niewypróbowani jesteście **6.** Mam nadzieję zaś że poznacie że my nie jesteśmy niewypróbowani **7.** Modlę się zaś do Boga aby nie uczynić wy złego nic nie aby my wypróbowani zostalibyśmy uwidocznieni ale aby wy dobre czynilibyście my zaś jak niewypróbowani bylibyśmy **8.** Nie bowiem możemy coś przeciw prawdzie ale dla prawdy **9.** Radujemy się bowiem kiedy my bylibyśmy słabi wy zaś mocni bylibyście (o) to zaś i modlimy się (o) wasze wydoskonalenie **10.** Przez to te będąc nieobecny piszę aby będąc obecny nie surowo posłużyłbym się według (tej) władzy którą dał mi Pan ku budowaniu a nie ku burzeniu **11.** W końcu bracia radujcie się bądźcie wydoskonalonymi bądźcie zachęconymi (to) samo myślcie zachowujcie pokój a Bóg miłości i pokoju będzie z wami **12.** Pozdrówcie jedni drugich w świętym pocałunku **13.** Pozdrawiają was święci wszyscy **14.** Łaska Pana Jezusa Pomazańca i miłość Boga i wspólnota świętego Ducha ze wszystkimi wami amen do Koryntian drugi raz zostało napisane z Filipi (w) Macedonii przez Tytusa i Łukasza

List do Galacjan

Rozdział 1

1. Paweł wysłannik nie od ludzi ani przez człowieka ale przez Jezusa Pomazańca i Boga Ojca który wzbudził Go z martwych **2.** i (ci) ze mną wszyscy bracia zgromadzeniom Galacji **3.** łaska wam i pokój od Boga Ojca i Pana

naszego Jezusa Pomazańca **4.** który dał siebie samego za grzechy nasze żeby wyrwałby nas z nastającego wieku niegodziwego według woli Boga i Ojca naszego **5.** któremu chwała na wieki wieków amen **6.** Dziwię się że tak szybko odwracacie się od (Tego) który wezwał was w łasce Pomazańca do innej dobrej nowiny **7.** która nie jest inna jeśli nie jacyś są poruszający was i chcący odwrócić dobrą nowinę Pomazańca **8.** ale i jeśli my lub zwiastun z nieba głosiłby dobrą nowinę wam wbrew której ogłosiliśmy dobrą nowinę wam przekleństwo niech jest **9.** jak wcześniej powiedzieliśmy i teraz znowu mówię jeśli ktoś wam głosi dobrą nowinę wbrew której przyjęliście przekleństwo niech jest **10.** Teraz bowiem ludzi przekonuję czy Boga czy szukam ludziom przypodobać się jeśli bowiem jeszcze ludziom przypodobałem się Pomazańca niewolnik nie (kiedy)kolwiek byłem **11.** Oznajmiam zaś wam bracia dobrą nowinę która została ogłoszona jako dobra nowina przeze mnie że nie jest według człowieka **12.** ani bowiem ja od człowieka przyjąłem ją ani zostałem nauczony ale przez objawienie Jezusa Pomazańca **13.** Usłyszeliście bowiem (o) moim postępowaniu poprzednim w judaizmie że w nadmiarze prześladowałem zgromadzenie Boga i niszczyłem je **14.** i robiłem postępy w judaizmie ponad wielu współwspółników w rodzie moim w większym stopniu zapaleniec będąc ojczystych mych przekazów **15.** Gdy zaś miał upodobanie Bóg który odłączył mnie od łona matki mojej i który wezwał przez łaskę Jego **16.** (by) objawić Syna Jego we mnie aby

głosiłbym dobrą nowinę (o) Nim wśród narodów zaraz nie radziłem się ciała i krwi **17.** ani wszedłem do Jerozolimy do (tych) przede mną wysłanników ale odszedłem do Arabii i znów wróciłem do Damaszku **18.** Następnie po latach trzech wszedłem do Jerozolimy (by) poznać Piotra i pozostałem przy nim dni piętnaście **19.** innego zaś (z) wysłanników nie zobaczyłem jeśli nie Jakuba brata Pana **20.** Co zaś piszę wam oto przed Bogiem że nie kłamię **21.** Następnie przyszedłem do okolic Syrii i Cylicji **22.** Byłem zaś który jest nieznany obliczem zgromadzeniom Judei w Pomazańcu **23.** jedynie zaś słyszącymi byli że (ten) który prześladowuje nas wcześniej teraz głosi dobrą nowinę wiary którą wcześniej niszczył **24.** i chwalili przeze mnie Boga

Rozdział 2

1. Następnie po czternastu latach znowu wszedłem do Jerozolimy z Barnabą zabrawszy ze sobą i Tytusa **2.** Wszedłem zaś według objawienia i przedłożyłem im dobrą nowinę którą głoszę wśród narodów na osobności zaś którzy są uważani aby czasem nie w próżno biegłbym lub pobiegłem **3.** Ale ani Tytus ze mną Grek będący został zmuszony (by) zostać obrzezany **4.** z powodu zaś wprowadzonych potajemnie fałszywych braci którzy weszli (by) wyszpiegować wolności naszej którą mamy w Pomazańcu Jezusie aby nas zniewoliliby **5.** którym ani na godzinę ustąpiliśmy w posłuszeństwie aby prawda dobrej nowiny przetrwałaby u was **6.** Od zaś (tych) uważających być czymś jakimi dawniej byli nic mi czyni różnicy oblicze Bóg człowieka nie bierze mnie bowiem (ci) którzy są uważani nic

dodatkowo nałożyli 7. ale przeciwnie zobaczywszy że jest mi powierzona dobra nowina nieobrzezania tak, jak Piotr(owi) obrzezania 8. Bowiem który działał w Piotrze do wysłannictwa obrzezania działał we i mnie do narodów 9. i poznawszy łaskę która została dana mi Jakub i Kefas i Jan (ci) którzy są uważani (za) filary być prawice dali mi i Barnabie wspólnoty aby my do narodów oni zaś do obrzezania 10. jedynie (o) ubogich aby pamiętalibyśmy co i pilnie starałem się (by) samo to uczynić 11. Gdy zaś przyszedł Piotr do Antiochii w twarz mu przeciwstawiłem się gdyż który jest obwiniony był 12. Przed bowiem przyjść ktoś od Jakuba z poganami jadł razem gdy zaś przyszli powstrzymał się i odłączył samego siebie bojąc się (tych) z obrzezania 13. I byli obłudni razem z nim i pozostali Judejczycy tak, że i Barnaba dał się razem odprowadzić ich obłudzie 14. Ale gdy zobaczyłem że nie prosto kroczą względem prawdy dobrej nowiny powiedziałem Piotrowi przed wszystkimi jeśli ty Judejczyk będąc na sposób pogan żyjesz i nie na sposób Judejczyków czemu pogan zmuszasz (by) żyć na sposób judejski 15. My (z) natury Judejczycy i nie z pogan grzesznicy 16. wiedząc że nie jest uznawany za sprawiedliwego człowiek z czynów Prawa jeśli nie przez wiarę Jezusa Pomazańca i my w Pomazańca Jezusa uwierzyliśmy aby zostalibyśmy uznani za sprawiedliwych z wiary Pomazańca i nie z czynów Prawa dlatego, że nie zostanie uznany za sprawiedliwego z czynów Prawa każde ciało 17. Jeśli zaś szukając (by) zostać uznanymi za sprawiedliwych w Pomazańcu zostaliśmy znalezieni i sami (jako)

grzesznicy czy zatem Pomazaniec grzechu sługa nie oby stał się 18. Jeśli bowiem co obaliłem te znowu buduję (jako) przestępcę siebie polecam 19. Ja bowiem z powodu Prawa Prawu umarłem aby Bogu żyłbym 20. (z) Pomazańcem jestem ukrzyżowany razem żyję zaś już nie ja żyje zaś we mnie Pomazaniec co zaś teraz żyję w ciele w wierze żyję (tej) (w) Syna Boga (Tego) który umiłował mnie i który wydał samego siebie za mnie 21. Nie unieważniam łaski Boga jeśli bowiem przez Prawo sprawiedliwość zatem Pomazaniec darmo umarł

Rozdział 3

1. O nierozumni Galacjanie kto was otumaniał prawdą nie być przekonanymi którym na oczach Jezus Pomazaniec został wcześniej zapisany w was który jest ukrzyżowany 2. To jedynie chcę dowiedzieć się od was z czynów Prawa Ducha otrzymaliście czy ze słuchania wiary 3. Tak nierozumni jesteście rozpoczynawszy Duchem teraz ciałem kończycie 4. Tak wiele wycierpieliście bez powodu jeśli rzeczywiście i bez powodu 5. (Ten) więc dostarczający wam Ducha i działający moce w was z uczynków Prawa lub ze słuchania wiary 6. Tak, jak Abraham uwierzył Bogu i zostało poczytane mu do uznania za sprawiedliwego 7. Wiecie zatem że z wiary ci są synowie Abrahama 8. Zobaczywszy wcześniej zaś Pismo że z wiary usprawiedliwia pogan Bóg wcześniej ogłosiło nowinę Abrahamowi że zostaną błogosławione w tobie wszyscy poganie 9. Tak, że (ci) z wiary są błogosławieni z wiernym Abrahamem 10. Iu bowiem z czynów Prawa są pod przekleństwem są jest napisane bowiem przeklęty każdy który

nie trwa we wszystkich które są zapisane w zwoju Prawa (by) uczynić je **11.** że zaś w Prawie nikt jest uznawany za sprawiedliwego przed Bogiem jawne gdyż sprawiedliwy z wiary będzie żyć **12.** zaś Prawo nie jest z wiary ale który uczynił je człowiek będzie żyć w nich **13.** Pomazaniec nas wykupił od przekleństwa Prawa stawszy się za nas przekleństwo jest napisane bowiem przeklęty każdy który jest wiszący na drzewie **14.** aby do pogan błogosławieństwo Abrahama stałoby się w Pomazańcu Jezusie aby obietnicę Ducha otrzymalibyśmy przez wiarę **15.** Bracia na wzór człowieka mówię przecież ludzkiego które jest uprawomocnione przymierze nikt odrzuca lub dodaje **16.** zaś Abrahamowi zostały wypowiedziane obietnice i potomkowi jego nie mówi i potomkom jak o wielu ale jak o jednym i (dla) potomka twojego którym jest Pomazaniec **17.** To zaś mówię przymierza które jest wcześniej uprawomocnione przez Boga w Pomazańcu po latach czterystu i trzydziestu które stało się Prawo nie unieważnia do uznać za bezużyteczną obietnicę **18.** Jeśli bowiem z Prawa dziedziczenie już nie z obietnicy zaś Abrahamowi przez obietnicę darował Bóg **19.** Czym więc Prawo przestępstw z powodu zostało przyłączone aż do kiedy przyszedłby potomek któremu jest obiecane które zostało zarządzane przez zwiastunów w ręku pośrednika **20.** zaś pośrednik jednego nie jest zaś Bóg jeden jest **21.** więc Prawo przeciw obietnicom (z) Boga nie oby stało się jeśli bowiem zostało dane Prawo mogące ożywić istotnie (kiedy)kolwiek z Prawa było uznanie za sprawiedliwego **22.** Ale

razem zamknęło Pismo wszystkie pod grzechem aby obietnica z wiary Jezusa Pomazańca została dana którzy są wierzącymi **23.** Przed zaś przyjść wiara pod Prawem byliśmy pilnowani którzy są razem zamkniętymi do mającej nastąpić wiary zostać objawiona **24.** Tak, że Prawo pedagog nasz stało się do Pomazańca aby z wiary zostalibyśmy uznani za sprawiedliwych **25.** Gdy przyszła zaś wiara już nie pod pedagogiem jesteśmy **26.** Wszyscy bowiem synowie Boga jesteście przez wiarę w Pomazańca Jezusa **27.** Ilu bowiem w Pomazańca zostaliście zanurzeni (w) Pomazańca przyoblekliście się **28.** Nie jest Judejczyk ani Grek nie jest niewolnik ani wolny nie jest męskie i żeńskie wszyscy bowiem wy jednym jesteście w Pomazańcu Jezusie **29.** Jeśli zaś wy Pomazańca zatem Abrahama potomek jesteście i według obietnicy dziedzice

Rozdział 4

1. Mówię zaś do jakiego czasu dziedzic niemowlę jest nic przewyższa niewolnika pan wszystkich będąc **2.** Ale pod dozorcami jest i zarządcami aż do ustalonego czasu (przez) ojca **3.** Tak i my gdy byliśmy niemowlęta pod elementami świata byliśmy którzy są uczynieni niewolnikami **4.** Gdy zaś przyszło wypełnienie czasu posłał Bóg Syna Jego który stał się z kobiety który stał się pod Prawem **5.** aby (tych) pod Prawem wykupiłby aby usynowienia dostąpilibyśmy **6.** Że zaś jesteście synowie posłał Bóg Ducha Syna Jego do serc waszych wołającego Abba Ojcze **7.** Tak, że już nie jesteś niewolnik ale syn jeśli zaś syn i dziedzic Boga przez Pomazańca **8.** Ale wtedy wprowadzie nie

znając Boga staliście się niewolnikami nie naturą będących bogami **9**. Teraz zaś poznawszy Boga raczej zaś którzy zostaliście poznani przez Boga jak odwracacie się znowu do słabych i ubogich elementów którym znowu na nowo być niewolnikami chcecie **10**. Dni pilnujecie i miesiące i pór i lat **11**. Obawiam się (o) was aby czasem nie na próżno trudziłem się nad wami **12**. Stawajcie się jak ja gdyż i ja jak wy bracia proszę was nic mnie uczyniliście niesprawiedliwości **13**. wiecie zaś że przez słabość ciała ogłosiłem dobrą nowinę wam wcześniej **14**. i próbą moją w ciele moim nie wzgardziliście ani wypłuliście ale jak zwiastuna Boga przyjęliście mnie jak Pomazańca Jezusa **15**. Kto więc był szczęście wasze świadczę bowiem wam że jeśli możliwe oczy wasze wylupiwszy (kiedy)kolwiek daliście mi **16**. Tak, że wróg wasz stałem się mówiąc prawdę wam **17**. Współzawodniczą (o) was nie dobrze ale odłączyć was chcą aby (o) nich współzawodniczylibyście **18**. Dobrze zaś być współzawodniczącym w dobrym zawsze i nie jedynie w być obecnym ja wśród was **19**. Dzieciaczki moje których znowu rodzę w bólach aż do kiedy zostałby ukształtowany Pomazaniec w was **20**. chciałem zaś być obecnym przy was teraz i zmienić głos mój że jestem zakłopotany (co) do was **21**. Mówcie mi pod Prawem chcąc być Prawa nie słyszycie **22**. Jest napisane bowiem że Abraham dwóch synów miał jednego ze służącej i jednego z wolnej **23**. Ale (ten) wprowadzie ze służącą według ciała jest zrodzony (ten) zaś z wolnej przez obietnicę **24**. Które jest będące mówionym

alegorycznie te bowiem są dwoma przymierzami jedno wprowadzie z góry Synaj w niewolę rodzącą która jest Hagar **25**. Bowiem Hagar Synaj góra jest w Arabii odpowiada zaś (temu) teraz Jeruzalem jest niewolnikiem zaś z dziećmi jej **26**. zaś w górze Jeruzalem wolne jest które jest matka wszystkich nas **27**. Jest napisane bowiem zostać rozweselona bezpłodna (ta) nie rodząca wybuchnij i zawołaj (ta) nie rodząca w bólach gdyż liczne dzieci (tej) porzuconej bardziej niż mającej męża **28**. My zaś bracia według Izaaka obietnicy dzieci jesteśmy **29**. Ale tak, jak wtedy (ten) według ciała który został zrodzony prześladował (tego) według Ducha tak i teraz **30**. Ale co mówi Pismo wyrzucić służącą i syna jej nie bowiem mógłby dziedziczyć syn służącej z synem wolnej **31**. Zatem bracia nie jesteśmy służącej dzieci ale wolnej

Rozdział 5

1. (Do) wolności więc (do) której Pomazaniec nas wyzwolił stójcie i nie znowu jarzmu niewoli dawajcie się trzymać **2**. Oto ja Paweł mówię wam że jeśli dawalibyście się obrzezać Pomazaniec wam nic pomoże **3**. Świadczę zaś znowu każdemu człowiekowi dającemu się obrzezać że zobowiązany jest całe Prawo uczynić **4**. Zostaliście uznani za bezużytecznych z daleka (od) Pomazańca którzy w Prawie jesteście uznani za sprawiedliwych (z) łaski wypadliście **5**. My bowiem Duchem z wiary nadziei sprawiedliwości wyczekujemy **6**. W bowiem Pomazańcu Jezusie ani obrzezanie coś jest silne ani nieobrzezanie ale wiara przez miłość działająca **7**. Biegliście dobrze kto wam przeszkodził prawdzie nie być przekonanym

8. (To) namawianie nie od wzywającego was
9. Mały kwas całe ciasto zakwasza 10. Ja jestem przekonany co do was w Panu że nic innego będziecie myśleć zaś poruszający was poniesie sąd kim- kolwiek byłby 11. Ja zaś bracia jeśli obrzezanie jeszcze głoszę dlaczego jeszcze jestem prześladowany zatem jest uznane za bezużyteczne zgorszenie krzyża 12. Oby i odcięli sobie burzący was 13. Wy bowiem do wolności zostaliście wezwani bracia jedynie nie (tę) wolność w skłonności ciała ale przez miłość bądźcie niewolnikami jedni drugim 14. Bowiem całe Prawo w jednym słowie jest wypełnione w (tym) będziesz miłował (tego) bliźniego twojego jak siebie 15. jeśli zaś jedni drugich kásacie i pożeracie uważajcie aby nie przez jedni drugich zostalibyście zniszczeni 16. Mówię zaś (w) Duchu chodźcie a pożądania ciała nie dopełnialibyście 17. Bowiem ciało pożąda przeciw Duchowi zaś Duch przeciw ciału te zaś jest przeciwne jedno drugiemu aby nie cokolwiek chcielibyście te czynilibyście 18. Jeśli zaś Duchowi jesteście prowadzeni nie jesteście pod Prawem 19. Jawne zaś jest (są) czyny ciała którymi jest cudzołóstwo nierząd nieczystość rozpusta 20. bałwochwalstwo czar wrogości kłótnie zazdrości wzburzenia niesnaski poróżnienia stronnictwa 21. zawiści morderstwa pijaństwa biesiady i podobne tym (o) których wcześniej mówię wam tak, jak i wcześniej powiedziałem że takich robiący Królestwa Boga nie odziedziczą 22. zaś owoc Ducha jest miłość radość pokój cierpliwość uprzejmość dobroć wierność 23. łagodność opanowanie przeciw takim nie jest Prawo 24. (ci) zaś Pomazańca

ciało ukrzyżowali z namiętnościami i pożadaniami 25. Jeśli żyjemy Duchowi Duchowi i szlibyśmy w szeregu 26. nie stawalibyśmy się żądni pustej chwały jedni drugich prowokując jedni drugim zazdroszcząc

Rozdział 6

1. Bracia jeśli i wcześniej zostałby wzięty człowiek w jakimś upadku wy duchowi poprawiajcie takiego w duchu łagodności bacząc (na) siebie aby nie i ty zostałbyś doświadczony
2. Jedni drugich ciężary noście i tak wypełnijcie Prawo Pomazańca 3. Jeśli bowiem uważa ktoś być czymś niczym będąc siebie samego zwodzi w umyśle 4. zaś czyn swój niech bada każdy i wtedy w sobie samym jedyny chlubę będzie mieć i nie w innym 5. Każdy bowiem własny ciężar poniesie 6. Niech będzie współnikiem zaś który jest pouczony (o) słowie (dla) pouczającego we wszystkich dobrach 7. Nie dajcie się zwieść Bóg nie pozwala szydzić z siebie co bowiem jeśli zasiałby człowiek to i będzie żąć 8. bo siejący w ciało swoje z ciała będzie żąć zniszczenie zaś siejący w Ducha z Ducha będzie żąć życie wieczne 9. zaś dobro czyniąc nie zniechęcalibyśmy się porą bowiem swoją będziemy żąć nie którzy są osłabiani 10. Zatem więc jak porę mamy czynilibyśmy dobro względem wszystkich najbardziej zaś względem (tych) domowych (we) wierze 11. Zobaczcie jak wielkimi wam literami napisałem moją rękę 12. Ilu chcą podobać się w ciele ci zmuszają was być obrzezanymi jedynie aby nie (dla) krzyża Pomazańca byliby prześladowani 13. ani bowiem (ci) którzy są obrzezani sami Prawa strzegą ale chcą (aby) wy

być obrzezanymi aby w waszym ciele chlubiliby się **14.** Mnie zaś nie oby stało się chlubić się jeśli nie w krzyżu Pana naszego Jezusa Pomazańca przez którego (dla) mnie świat jest ukrzyżowany i ja (dla) świata **15.** W bowiem Pomazańcu Jezusie ani obrzezanie czymś jest silne ani nieobrzezanie ale nowe stworzenie **16.** A ilu (z) normą tą pójda w szeregu pokój na nich i miłosierdzie i na Izraela Boga **17.** Odtąd trudów mi nikt niech podaje ja bowiem piętna Pana Jezusa na ciele moim noszę **18.** Łaska Pana naszego Jezusa Pomazańca z duchem waszym bracia amen do Galacjan został napisany z Rzymu

List do Efezjan

Rozdział 1

1. Paweł wysłannik Jezusa Pomazańca przez wolę Boga świętym będącym w Efezie i wierzącym w Pomazańca Jezusa **2.** łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Pomazańca **3.** Błogosławiony Bóg i Ojciec Pana naszego Jezusa Pomazańca (Ten) który pobłogosławił nas w całym błogosławieństwie duchowym w niebiosach w Pomazańcu **4.** tak, jak wybrał sobie nas w Nim przed założeniem świata (by) być my świętymi i nienagannymi przed Nim w miłości **5.** Przeznaczywszy nas dla usynowienia przez Jezusa Pomazańca względem Niego według upodobania woli Jego **6.** Ku pochwalę chwały łaski Jego w (której) obdarzył łaską nas w (Tym) który jest umiłowany **7.** w którym mamy odkupienie przez krew Jego uwolnienie (od) upadków według bogactwa łaski Jego **8.** której dał obfitość ku nam w całej

mądrości i zrozumieniu **9.** oznajmiwszy nam tajemnicę woli Jego według upodobania Jego którego postanowił sobie w Nim **10.** w zarządzaniu sprawami domowymi wypełnienia pór połączyć (te) wszystkie w Pomazańcu zarówno w niebiosach i na ziemi **11.** W Nim w którym i otrzymaliśmy dział którzy zostaliśmy przeznaczeni według wcześniejszego ustawienia (Tego) wszystkie który działa według postanowienia woli Jego **12.** ku być nam ku pochwalę chwały Jego którzy wcześniej oparliśmy nadzieję w Pomazańcu **13.** w którym i wy usłyszawszy Słowo prawdy dobrą nowinę (o) zbawieniu waszym w którym i uwierzywszy zostaliście opieczętowani Duchem obietnicy (tym) Świętym **14.** który jest zadatek dziedziczenia naszego ku odkupieniu nabycia dla siebie ku pochwalę chwały Jego **15.** Z powodu tego i ja usłyszawszy (o tej) w was wierze w Pana Jezusa i (o) miłości ku wszystkim świętym **16.** nie powstrzymuję się dziękując za was wspomnienie (o) was czyniąc w modlitwach moich **17.** aby Bóg Pana naszego Jezusa Pomazańca Ojciec chwały dałby wam Ducha mądrości i objawienia w poznaniu Jego **18.** które są oświecone oczy waszej ku wiedzieć wam jaka jest nadzieja powołania Jego i jakie bogactwo chwały dziedziczenia Jego wśród świętych **19.** I jaka przekraczająca wielkość mocy Jego w nas wierzących według działania mocy siły Jego **20.** którą działał w Pomazańcu wzbudziwszy Go z martwych i posadził na prawicy Jego w niebiosach **21.** Powyżej każdej zwierzchności i władzy i mocy i panowania i każdego imienia które jest wymienione nie

jedynie w wieku tym ale i w nadchodzącym
22. i wszystkie poddał pod stopy Jego i Jego dał
(jako) głowę ponad wszystkie zgromadzeniu
23. które jest ciało Jego wypełnienie (Tego)
wszystkie we wszystkim wypełniającego sobie

Rozdział 2

1. A was będących martwymi (dla) upadków
i (dla) grzechów 2. w których nigdy
postępowaliście według wieku świata tego
według przywódcy władcy powietrza ducha
teraz działającego w synach nieposłuszeństwa
3. wśród których i my wszyscy postępowaliśmy
nigdy w pożądaniach ciała naszego czyniąc
wolę ciała i myśli i byliśmy dzieci pod
względem natury gniewu jak i pozostali 4. zaś
Bóg bogaty będąc w miłosierdzie przez wielką
miłość Jego którą umiłował nas 5. i będących nas
martwymi (dla) upadków współłożył
z Pomazańcem łaską jesteście którzy są zbawieni
6. i współobudził i współposadził w niebiosach
w Pomazańcu Jezusie 7. aby ukazałby
w wiekach przychodzących przewyższające
bogactwo łaski Jego w dobroć dla nas
w Pomazańcu Jezusie 8. Bowiem łaską jesteście
którzy są zbawieni przez wiarę i to nie z was
Boga (to) dar 9. nie z dzieł aby nie ktoś chlubiłby
się 10. Jego bowiem jesteśmy czyn którzy
zostaliśmy stworzeni w Pomazańcu Jezusie
w dziełach dobrych które wcześniej przygotował
Bóg aby w nich chodzilibyśmy 11. Dlatego
pamiętajcie że wy nigdy poganie w ciele
którzy są nazywani nieobrzezani
(nieobrzezanymi) przez (tego) który jest
nazywany obrzezanym w ciele ręką uczynionych
12. że byliście w porze tej bez Pomazańca którzy

są obcy obywatelstwu Izraela i obcy
przymierzom obietnicy nadziei nie mający
i bezbożni w świecie 13. Teraz zaś w Pomazańcu
Jezusie wy nigdy będący daleko blisko
staliście się w krwi Pomazańca 14. On bowiem
jest pokój nasz (Ten) który uczynił obie jednym
i leżący pośrodku mur odgradzenia który
zniszczył 15. Wrogość w ciele Jego Prawem
przykazań w postanowieniach które uznał za
bezużyteczne aby (tych) dwóch stworzyłby
w sobie ku jednemu nowemu człowiekowi
czyniąc pokój 16. i pojednałby z powrotem obu
w jednym ciele (dla) Boga przez krzyż zabiwszy
(tę) wrogość w Nim 17. i przyszedłszy ogłosił
dobrą nowinę pokój wam (tym) daleko i (tym)
blisko 18. bo przez Niego mamy dostęp jedni
i drudzy w jednym Duchu do Ojca 19. Zatem
więc już nie jesteście obcy i przechodnie ale
współobywatele świętych i domownicy Boga
20. którzy zostali zbudowanymi na fundamencie
wysłanników i proroków będący (kamieniem)
węgielnym jego Jezusa Pomazańca 21. w którym
cała budowla która jest spajana wzrasta
w świątynię świętą w Panu 22. w którym i wy
jesteście razem budowani w mieszkanie Boga
w Duchu

Rozdział 3

1. Tego z powodu ja Paweł więzień Pomazańca
Jezusa za was pogan 2. jeśli rzeczywiście
usłyszeliście (o) zarządzaniu sprawami
domowymi łaski Boga która została dana mi
w was 3. że według objawienia oznajmił mi
tajemnicę tak, jak wcześniej napisałem w małym
4. ku czemu możecie czytając rozumieć
zrozumienie moje w tajemnicy Pomazańca

5. która w innych pokoleniach nie została oznajmiona synom ludzkim jak teraz została objawiona świętym wysłannikom Jego i prorokom w Duchu 6. (że) być poganie współdziedzicami i stanowiącymi jedno ciało i współnikami (w) obietnicy Jego w Pomazańcu przez dobrą nowinę 7. której stałem się sługą według daru łaski Boga która została dana mi według działania mocy Jego 8. Mnie mniejszemu (od) wszystkich świętych została dana łaska ta między poganami ogłosić dobrą nowinę niezgłębione bogactwo Pomazańca 9. i oświecić wszystkich jaka wspólnota tajemnicy która jest ukryta od wieków w Bogu (Tym) wszystkie który stworzył przez Jezusa Pomazańca 10. aby zostałyby oznajmiona teraz zwierchnościom i władzom w niebiosach przez zgromadzenie różnorodna mądrość Boga 11. według postanowienia przed wiekami które uczynił w Pomazańcu Jezusie Panu naszym 12. w którym mamy śmiałość i dostęp w przekonaniu przez wiarę Jego 13. Dlatego proszę aby nie zniechęcać się w uciskach moich za was co jest chwała wasza 14. Tego z powodów zginam kolana moje przed Ojcem Pana naszego Jezusa Pomazańca 15. od którego cała rodzina w niebiosach i na ziemi jest nazywana 16. aby dałby wam według bogactwa chwały Jego mocą zostać wzmocnionymi przez Ducha Jego w wewnętrznym człowieku 17. (by) zamieszkać Pomazaniec przez wiarę w sercach waszych 18. w miłości którzy zostali zakorzenieni i którzy są ugruntowani aby nabralibyście siłę (by) uchwycić razem z wszystkimi świętymi jaka szerokość i długość

i głębokość i wysokość 19. (by) poznać zarówno (tę) przewyższającą poznanie miłość Pomazańca aby zostalibyście wypełnieni w całej pełni Boga 20. (Temu) zaś mogącemu ponad wszystkie uczynić ponad wszelką miarę które prosimy lub rozumiemy według mocy działającej w nas 21. Jemu chwała w zgromadzeniu w Pomazańcu Jezusie we wszystkich pokoleniach wieku wieków amen

Rozdział 4

1. Zachęcam więc was ja więzień w Panu (by) godnie postępować (względem) powołania (w) którym zostaliście wezwani 2. z całą pokorą i łagodnością z cierpliwością znosząc jedni drugich w miłości 3. starając się usilnie zachowywać jedności Ducha w spójni pokoju 4. jedno ciało i jeden Duch tak, jak i zostaliście wezwani w jednej nadziei powołania waszego 5. jeden Pan jedna wiara jedno zanurzenie 6. jeden Bóg i Ojciec wszystkich (Ten) przy wszystkich i przez wszystkich i we wszystkich was 7. jednemu zaś każdemu (z) nas została dana łaska według miary daru Pomazańca 8. Dlatego mówi wstąpiwszy na wysokość wziął do niewoli wziętych do niewoli i dał dary ludziom 9. (To) zaś wstąpił czym jest jeśli nie że i zstąpił najpierw do (tych) będącymi niższymi części ziemi 10. (Tym) który zstąpił Ten Sam jest i (Tym) który wstąpił powyżej całe niebiosy aby wypełniłby wszystkie 11. i Ten Sam dał (tych) wprawdzie (jako) wysłanników zaś (jako) proroków (tych) zaś głosicieli dobrej nowiny (tych) zaś pasterzy i nauczycieli 12. ku wydoskonaleniu świętych w dziele posługi w budowaniu ciała Pomazańca 13. aż

doszlibyśmy wszyscy do jedności wiary i poznania Syna Boga do męża dojrzałego do miary dojrzałości wypełnienia Pomazańca **14.** aby już więcej nie bylibyśmy niemowlęta którzy są rzucani przez fale i które są unoszone dookoła każdym wiatrem nauki w oszustwie ludzi w przebiegłości przy przebiegłości zwiedzenia **15.** mówiąc prawdę zaś w miłości wzroślibyśmy w Niego wszyscy który jest Głowa Pomazaniec **16.** z którego całe ciało które jest spajane i które jest zespalane przez każde zetknięcie zaopatrzenia według działania w mierze jednej każdej części wzrost ciała czyni sobie ku budowaniu swojemu w miłości **17.** To więc mówię i świadczę w Panu już więcej nie wy postępować tak, jak i pozostali poganie postępuje (postępują) w próżności umysłu ich **18.** którzy mają zaćmione myśl (myśli) będąc którzy są obcymi (od) życia Boga z powodu niewiedzy będącej w nich przez zatwardziałość serca ich **19.** którzy stając się nieczułymi siebie samych oddali rozpuście w robieniu nieczystości każdej w chciwości **20.** Wy zaś nie tak nauczyliście się Pomazańca **21.** jeśli rzeczywiście Go usłyszeliście i w Nim zostaliście nauczeni tak, jak jest prawda w Jezusie **22.** (by) odłożyć wy co do wcześniejszego postępowania starego człowieka (tego) który jest niszczonej według pożądliwości oszustwa **23.** dawać się odnawiać zaś duchowi umysłu waszego **24.** i przyoblec się (w) nowego człowieka (tego) według Boga który został stworzony w sprawiedliwości i świętości prawdy **25.** Dlatego odłożywszy kłamstwo mówcie prawdę każdy z (tym) po sąsiedzku jego gdyż

jesteśmy jedni drugich członki **26.** Bądźcie zagniewanymi i nie grzeszcie słońce nie niech zachodzi przed gniewaniem się waszym **27.** ani dawajcie miejsca oszczercy **28.** Kradnący już więcej nie niech kradnie bardziej zaś niech trudzi się wypracowując dobre (własnymi) rękami aby miałyby przekazywać potrzebę mającemu **29.** Każde słowo zgniłe z ust waszych nie niech wychodzi ale jeśli jakieś dobre do budowania (gdy) trzeba aby dałoby łaskę słuchającym **30.** i nie smućcie Ducha Świętego Boga w którym zostaliście opieczetowani w dzień odkupienia **31.** Każda gorycz i wzburzenie i gniew i krzyk i bluźnierstwo niech zostanie zabrane od was razem z każdą złością **32.** Stawajcie się zaś ku jedni drugim łagodni miłosierni darowując sobie samym tak, jak i Bóg w Pomazańcu okazał łaskę wam

Rozdział 5

1. Stawajcie się więc naśladowcy Boga jak dzieci umiłowane **2.** i postępujcie w miłości tak, jak i Pomazaniec umiłował nas i wydał siebie samego za nas dar i ofiarę Bogu na woń aromatu **3.** Nierząd zaś i każda nieczystość lub chciwość ani nie niech będzie wymieniana wśród was tak, jak przystoi świętym **4.** i haniebnosć i głupie mówienie lub błazeństwo nie które przystoją ale bardziej dziękczynienie **5.** To bowiem jesteście wiedząc że każdy rozpustnik lub nieczysty lub chciwiec co jest bałwochwalca nie ma dziedziczenia w Królestwie Pomazańca i Boga **6.** Nikt was niech zwodzi pustymi słowami z powodu tych bowiem przychodzi gniew Boga na synów nieposłuszeństwa **7.** Nie więc stawajcie się współnikami ich **8.** byliście bowiem

niegdyś ciemnością teraz zaś światło w Panu jak dzieci światła postępujcie **9**. bo owoc Ducha we wszelkiej dobroci i sprawiedliwości i prawdzie **10**. badając co jest bardzo podobające się Panu **11**. i nie bądźcie współuczestnikami uczynkom bezowocnym ciemności bardziej zaś i karćcie **12**. bo skrycie stające się przed nich haniebne jest i nazywać **13**. zaś wszystkie które są zawstydzane przez światło są uczynione widocznymi wszystko bowiem które jest czynione widocznym światło jest **14**. Dlatego mówi obudź się śpiący i powstań z martwych a zajaśnieje ci Pomazaniec **15**. Uważajcie więc jak uważnie postępujecie nie jak niemądrzy ale jak mądrzy **16**. wykupując czas gdyż dni niegodziwe są **17**. Przez to nie stawajcie się nierozsądni ale rozumiejąc co wola Pana **18**. I nie być pijanymi winem w którym jest rozwiązłość ale bądźcie napełniani w Duchu **19**. mówiąc sobie samym (przez) psalmy i hymny i pieśni duchowe śpiewając i śpiewając w sercu waszym Panu **20**. dziękując zawsze za wszystkie w imieniu Pana naszego Jezusa Pomazańca Bogu i Ojcu **21**. będąc poddanymi jedni drugim w strachu Boga **22**. Żony własnym mężom bądźcie poddane jak Panu **23**. bo mąż jest głowa żony jak i Pomazaniec głowa zgromadzenia i On jest Zbawiciel ciała **24**. Ale tak, jak zgromadzenie jest poddane Pomazańcowi tak i żony własnym mężom we wszystkim **25**. Mężowie miłujcie żony swoje tak, jak i Pomazaniec umiłował zgromadzenie i siebie samego wydał za nie **26**. aby go uświęciłby oczyściwszy kąpielą wody w przesłaniu **27**. aby postawiłby przy nim siebie

(jako) wspaniałe zgromadzenie nie mające plamę lub zmarszczkę lub coś (z) takich ale aby byłoby święte i nienaganne **28**. Tak powinni mężowie miłować swoje żony jak swoje ciała miłujący swoją żonę siebie samego miłuje **29**. nikt bowiem dawniej swoje ciało znienawidził ale pielęgnuje i otacza troską je tak, jak i Pan zgromadzenie **30**. bo członki jesteśmy ciała Jego z ciała Jego i z kości Jego **31**. Za to pozostawi człowiek ojca Jego i matkę i zostanie złączony z żoną jego i będą dwoje w ciele jednym **32**. Tajemnica to wielka jest ja zaś mówię względem Pomazańca i względem zgromadzenia **33**. Jednakże i wy (ci) po- jedynczo każdy swoją żonę tak niech miłuje jak siebie samego zaś żona aby bała się męża

Rozdział 6

1. Dzieci bądźcie posłuszne rodzicom waszym w Panu to bowiem jest sprawiedliwe **2**. Szanuj ojca twojego i matkę co jest przykazanie pierwsze w obietnicy **3**. aby dobrze ci stałoby się i będziesz długowieczny na ziemi **4**. i ojcowie nie doprowadzajcie do gniewu dzieci waszych ale pielęgnujcie je w karceniu i napomnieniu Pana **5**. Niewolnicy bądźcie posłuszni (tym) panom według ciała ze strachem i drżeniem w prostocie serca waszego jak Pomazańcowi **6**. nie w służbie na pokaz jak przypochlebiający się ludziom ale jak niewolnicy Pomazańca czyniący wolę Boga z duszy **7**. z dobrej woli służący jak Panu a nie ludziom **8**. wiedzący że co jeśli coś każdy uczyniłby dobrego to otrzyma od Pana czy to niewolnik czy wolny **9**. A panowie (to) samo czyńcie względem nich porzucając groźbę wiedząc że i wasz ich Pan jest

w niebiosach i stronniczość nie jest u Niego **10.** W końcu bracia moi bądźcie umacniani w Panu i w mocy siły Jego **11.** Przywdziejcie pełną zbroję Boga ku możności wyostać się wobec przebiegłości oszczercy **12.** gdyż nie jest nam walka z krwią i ciałem ale ze zwierzchnościami z władzami z rządcami świata ciemności wieku tego z duchowymi niegodziwością (niegodziwościami) w niebiosach **13.** Przez to weźcie pełną zbroję Boga aby moglibyście przeciwstawić się w dniu niegodziwym i wszystkie sprawiwszy ostać się **14.** Stójcie więc przepasawszy biodro wasze w prawdzie i przyoblekwszy się w pancerz sprawiedliwości **15.** i obuwszy stopy w gotowości dobrej nowiny pokoju **16.** we wszystkim podniósłszy tarczę wiary w której będziecie mogli wszystkie pociski niegodziwego (te) które są rozpalone zgasić **17.** i hełm zbawienia przyjmijcie i miecz Ducha to jest przesłanie Boga **18.** przez każdą modlitwę i prośbie modląc się w każdej porze w Duchu i w tym to będąc czujnym w całej uporczywości i prośbą o wszystkich świętych **19.** i za mnie aby mi oby zostało dane słowo w otworzeniu ust moich w śmiałości (by) oznajmić tajemnicę dobrej nowiny **20.** względem której jestem posłany w łańcuchach aby w niej powiedziałbym otwarcie jak trzeba mi powiedzieć **21.** Aby zaś wiedzielibyście i wy (te) co do mnie co robię wszystkie wam oznajmi Tychikus umiłowany brat i wierny sługa w Panu **22.** którego posłałem do was względem samego tego aby poznalibyście (o tych) co do nas i zachęciłby serca wasze **23.** Pokój braciom i miłość z wiarą od Boga Ojca i Pana Jezusa Pomazańca

24. Łaska z wszystkimi miłującymi Pana naszego Jezusa Pomazańca w niezniszczalności do Efezjan zostało napisane z Rzymu przez Tychikusa

List do Filipian

Rozdział 1

1. Paweł i Tymoteusz niewolnicy Jezusa Pomazańca wszystkim świętym w Pomazańcu Jezusie będącym w Filippi razem z doglądającymi i sługami **2.** łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Pomazańca **3.** Dziękuję Bogu mojemu przy każdym wspomnieniu was **4.** zawsze w każdej prośbie mojej za wszystkich was z radością prośbę czyniąc **5.** Z powodu wspólnoty waszej względem dobrej nowiny od pierwszego dnia aż do teraz **6.** będąc przekonany samym tym że (Ten) który rozpoczął w was dzieło dobre będzie wypełniał aż do dnia Jezusa Pomazańca **7.** Tak, jak jest sprawiedliwe (dla) mnie to myśleć o wszystkich was z powodu mieć mi w sercu was w zarówno (w) więzach moich i obronie i utwierdzeniu dobrej nowiny współuczestnikami mojej łaski wszystkich was będącymi **8.** Świadek bowiem moim jest Bóg jak tęsknię wszystkich was we wnętrznościach Jezusa Pomazańca **9.** I (o) to modlę się aby miłość wasza jeszcze bardziej i bardziej obfitowałaaby w poznaniu i wszelkim postrzeganiu **10.** ku rozpoznawaniu wam (te) przewyższające aby bylibyście szczerzy i nie powodujący potknięcia się do dnia Pomazańca **11.** którzy są wypełnieni owocami sprawiedliwości przez Jezusa Pomazańca ku chwale i pochwale Boga **12.** (By) znać zaś

(przez) was chcę bracia że (te) przeciwko mnie bardziej ku postępowi dobrej nowiny przyszło **13.** tak, że więzy moje widoczne w Pomazańcu stać się w całym pretorium i pozostałym wszystkim **14.** i coraz liczniejsi (z) braci w Panu będąc przekonani więzami moimi bardziej ośmielać się bez obaw Słowo mówić **15.** Niektórzy wprawdzie i z powodu zawiści i kłótni niektórzy zaś i z powodu upodobania Pomazańca głoszą **16.** (ci) zaś z miłości wiedząc że do obrony dobrej nowiny jestem umieszczony **17.** (ci) wprawdzie z niesnasek Pomazańca zwiastują nie szczerze sądząc ucisk nosić więzów moich **18.** co bowiem mimo, że każdym sposobem czy to pretekstem czy to prawdą Pomazaniec jest zwiastowany i w tym raduję się ale i będę się radował **19.** wiem bowiem że to mi wyjdzie ku zbawieniu przez waszą prośbę i zaopatrzenie Ducha Jezusa Pomazańca **20.** według oczekiwania i nadziei mojej że w niczym zostanę zawstydzony ale w całej otwartości jak zawsze i teraz zostanie wywyższony Pomazaniec w ciele moim czy to przez życie czy to przez śmierć **21.** (Dla) mnie bowiem żyć Pomazaniec a umrzeć zysk **22.** Jeśli zaś żyć w ciele to (dla) mnie owoc pracy i co wybiorę nie wiem **23.** Jestem pociągany bowiem z dwóch pragnienie mając ku odejść i razem z Pomazańcem być wielce bardziej lepsze **24.** zaś pozostawać w ciele konieczniejsze z powodu was **25.** I to będąc przekonany wiem że pozostanę i będę trwać razem przy wszystkich was ku waszemu postępowi i radości wiary **26.** aby chłuba wasza obfitowała by w Pomazańcu Jezusie we mnie z powodu

mojego przyjscia znowu do was **27.** jedynie godnie dobrą nowinę Pomazańca żyjcie jak obywatele aby czy to przyszedłszy i zobaczywszy was czy to będąc nieobecnym słyszałbym o was że stoicie w jednym duchu jedną duszą walcząc razem (dla) wiary dobrej nowiny **28.** i nie dając się zastraszyć w niczym przez będących przeciwnymi co (dla) nich wprawdzie jest wykazanie zguby waszej zaś zbawienia i to od Boga **29.** gdyż wam zostało darowane (to) za Pomazańca nie jedynie w Niego wierzyć ale i za Niego cierpieć **30.** (ten) sam bój mając jaki zobaczyliście we mnie i teraz słyszycie we mnie

Rozdział 2

1. Jeśli jakaś więc zachęta w Pomazańcu jeśli jakieś pocieszenie miłości jeśli jakaś wspólnota Ducha jeśli jakieś głębokie uczucia i okazy miłosierdzia **2.** dopełnijcie moją radość aby to samo myślelibyście tę samą miłość mając jednoduszni jedno myśląc **3.** nic dla niesnasek lub pustej chwały ale pokorą jedni drugich uznając (za) będących wyższymi od siebie **4.** nie (na) swoje każdy baczcie ale i (na) innych każdy **5.** To bowiem bądźcie usposobionymi w was co i w Pomazańcu Jezusie **6.** który w postaci Boga będąc nie (za) zdobycz uznał być równym Bogu **7.** ale siebie samego uczynił pustym postać niewolnika wzięwszy w podobieństwo ludzi stawszy się a (dla) postaci został znaleziony jako człowiek **8.** uniżył siebie samego stawszy się posłuszny aż do śmierci śmierci zaś krzyżowej **9.** Dlatego i Bóg Go wielce wywyższył i darował Mu imię ponad wszelkie imię **10.** aby na imię Jezusa każde kolano zgiełoby się niebiańskich

i ziemskich i podziemnych **11.** i każdy język wyznałby że Pan Jezus Pomazaniec ku chwale Boga Ojca **12.** Tak, że umiłowani moi tak, jak zawsze byliście posłuszni nie jak podczas obecności mojej jedynie ale teraz wiele bardziej podczas nieobecności mojej ze strachem i drżeniem swoje zbawienie sprawujcie **13.** Bóg bowiem jest (Tym) działającym w was i chceć i wykonać dla upodobania **14.** Wszystkie czynicie bez szemrań i rozważań **15.** Aby stalibyście się nienaganni i prości dzieci Boga nienaganne w pośrodku pokolenia wypaczonego i które jest przewrócone wśród których jesteście ukazani jak światła w świecie **16.** Słowo życia trzymając ku chlubie mojej na dzień Pomazańca że nie na próżno pobiegłem ani na próżno trudiłem się **17.** Ale jeśli i jestem wylany na ofiarę i publiczne dzieło wiary waszej raduję się i współcieszę się ze wszystkimi wami **18.** zaś tak samo i wy radujcie się i współcieszcie się ze mną **19.** Mam nadzieję zaś w Panu Jezusie Tymoteusza szybko posłać wam aby i ja byłbym dobrej myśli poznawszy (te) około was **20.** Nikogo bowiem mam równie myślącego który szczerze (o te) około was zatroszczy się **21.** Wszyscy bowiem (tych) swoich szukają nie (tych) Pomazańca Jezusa **22.** zaś wypróbowanie jego znacie że jak ojcu dziecko razem ze mną był niewolnikiem względem dobrej nowiny **23.** Tego wprawdzie więc mam nadzieję posłać jak- kolwiek zobaczyłbym z dala (te) około mnie natychmiast **24.** Jestem przekonany zaś w Panu że i sam szybko przyjdę **25.** Konieczne zaś uznałem Epafrodyta brata i współpracownika i współbojownika mojego waszego zaś

wysłannika i publicznego sługę potrzeby mojej posłać do was **26.** skoro zaś tęskniącym był wszystkich was i niepokojąc się dlatego, że usłyszeliście że był słaby **27.** I bowiem był słaby niemal blisko śmierci ale Bóg (nad) nim zlitował się nie (nad) nim zaś jedynie ale i (nade) mną aby nie smutek do smutku miałbym **28.** Bardziej gorliwie więc posłałem go aby zobaczywszy go znowu rozradowalibyście się i ja bardziej bez smutku byłbym **29.** Przyjmijcie więc go w Panu z całą radością i takich (jako) cennych miejcie **30.** bo z powodu dzieła Pomazańca aż do śmierci zbliżył się który naraził duszę aby wypełniłby wasz brak względem mnie publicznego dzieła

Rozdział 3

1. W końcu bracia moi radujcie się w Panu te same pisać wam mnie wprawdzie nie dokuczliwe wam zaś niezawodne **2.** Uważajcie (na) psy uważajcie (na) złych pracowników uważajcie (na) fałszywie obrzezanych **3.** My bowiem jesteśmy obrzezanie Duchem Bogu służąc i chlubiąc się w Pomazańcu Jezusie a nie w ciele pokładający ufności **4.** chociaż ja mający przekonanie i w ciele jeśli ktoś uważa inny (że) pokładać ufność w ciele ja bardziej **5.** obrzezany ósmego dnia z rodu Izraela plemienia Beniamina Hebrajczyk z Hebrajczyków według Prawa faryzeusz **6.** według żarliwości prześladowający zgromadzenie według sprawiedliwości w Prawie stawszy się nienaganny **7.** Ale które było mi zyski te uznałem ze względu na Pomazańca (za) stratę **8.** Ale wprawdzie raczej i uznaję wszystkie stratą być z powodu górującego poznania Pomazańca Jezusa Pana mojego z powodu którego wszystkie zostało mi zabrane i uznaję

(za) gnój być aby Pomazańca pozyskałbym 9. i zostałbym znaleziony w Nim nie mając mojej sprawiedliwości z Prawa ale przez wiarę Pomazańca z Boga sprawiedliwość (ze względu) na wiarę 10. (By) poznać Go i moc powstania Jego i wspólnotę cierpień Jego mając nadany ten sam kształt ze śmiercią Jego 11. Jeśli jak przeszedłbym do powstania (z) martwych 12. Nie że już wziąłem lub już jestem uczyniony doskonałym ścigam zaś jeśli i pochwyliłbym za które i zostałem pochwycony przez Pomazańca Jezusa 13. Bracia Ja (o) sobie nie liczę (że) pochwylić jedno zaś wprowadzić za zapominając zaś przed wyciągając się 14. według celu ścigam ku nagrodzie w górze powołania Boga w Pomazańcu Jezusie 15. Ilu więc dojrzały to myślelibyśmy i jeśli coś inaczej myślicie i to Bóg wam objawi 16. Jednak ku czemu przybyliśmy pierwsi tym samym iść w szeregu normą tą samą myśleć 17. Współnaśladowcy moi stawajcie się bracia i baczcie tak postępującym tak, jak macie (jako) wzór nas 18. Wielu bowiem postępuje (o) których wielokrotnie mówiłem wam teraz zaś i płacząc mówię (że to) wrogowie krzyża Pomazańca 19. których koniec zguba których Bóg brzuch i chwała we wstydzie ich (ci) (o) ziemskich myślący 20. Nasza bowiem ojczyzna w niebiosach jest z których i Zbawiciela wyczekujemy Pana Jezusa Pomazańca 21. który przekształci się ciała poniżenia naszego ku stać się Jego podobnego do ciała chwały Jego według działania (tego) móc Mu i poddać sobie wszystkie

Rozdział 4

1. Tak, że bracia moi umiłowani i wytęsknieni radość i wieniec mój tak stójcie w Panu umiłowani 2. Ewodię zachęcam i Syntychę zachęcam to samo myśleć w Panu 3. A proszę i ciebie będący we wspólnym jarzmie szczerzy pomagaj im które w dobrej nowinie walczyły razem ze mną z i Klemensem i pozostałymi współpracownikami moimi których imiona w zwoju życia 4. Radujcie się w Panu zawsze znowu powiem radujcie się 5. Życzliwość wasza niech zostanie poznana wszystkim ludziom Pan blisko 6. Nic martwcie się ale w każdej modlitwie i prośbie z dziękczynieniem prośby wasze niech jest poznane (niech są poznane) u Boga 7. A pokój Boga przewyższający wszelki umysł będzie pilnował serc waszych i myśli waszych w Pomazańcu Jezusie 8. W końcu bracia ile jest prawdziwe ile szlachetne ile sprawiedliwe ilu czyste ile miłe ile godne polecenia jeśli coś cnota i jeśli coś pochwała te rozsądzajcie 9. Co i nauczyliście się i przyjęliście i usłyszeliście i zobaczyliście we mnie te robicie i Bóg pokoju będzie z wami 10. Uradowałem się zaś w Panu niezmiernie że już niegdyś rozkwitliście (to) o mnie myśleć nad którym i myśleliście nie mieliście sposobności zaś 11. Nie że z niedostatku mówię ja bowiem nauczyłem się w czym jestem zadowolony być 12. Wiem (jak) i być poniżonym wiem (jak) i obfitować w każdym i we wszystkich jestem wtajemniczony i być nasycany pokarmem i głodować i obfitować i być w niedostatku 13. Wszystkie mogę w (Tym) umacniającym mnie Pomazańcu 14. Jednakże dobrze uczyniliście stawszy się współuczestnikami

mojego ucisku **15.** Wiecie zaś i wy Filipianie że na początku dobrej nowiny gdy wyszedłem z Macedonii żadne mi zgromadzenie stała się współnikiem w rachunku rozchodu i przychodu jeśli nie wy jedyni **16.** gdyż i w Tesalonice i raz i dwukrotnie na potrzebę mi posłaliście **17.** Nie że poszukuję daru ale poszukuję owocu rosnącego na rachunku waszym **18.** Otrzymuję zaś wszystkie i obfituję jestem wypełniony przyjąwszy od Epafrodyta (tę) od was woń aromatu ofiarę przychylną bardzo podobającą się Bogu **19.** zaś Bóg mój wypełni każdą potrzebę waszą według bogactwa Jego w chwale w Pomazańcu Jezusie **20.** zaś Bogu i Ojcu naszemu chwała na wieki wieków amen **21.** Pozdrówcie każdego świętego w Pomazańcu Jezusie pozdrawiają was (ci) razem ze mną bracia **22.** Pozdrawiają was wszyscy święci najbardziej zaś (ci) z Cezara domu **23.** Łaska Pana naszego Jezusa Pomazańca z wszystkimi wami amen do Filipian zostało napisane z Rzymu przez Epafrodyta

List do Kolosan

Rozdział 1

1. Paweł wysłannik Jezusa Pomazańca przez wolę Boga i Tymoteusz brat **2.** w Kolosach świętym i wiernym braciom w Pomazańcu łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Pomazańca **3.** Dziękujemy Bogu i Ojcu Pana naszego Jezusa Pomazańca zawsze za was modląc się **4.** usłyszawszy (o) wierze waszej w Pomazańca Jezusa i miłości ku wszystkim świętym **5.** z powodu nadziei która jest odłożona (dla) was w niebiosach (o) której wcześniej

usłyszeliście w słowie prawdy dobrej nowiny **6.** (tej) przybywającej do was tak, jak i w całym świecie i jest wydającą owoc tak, jak i w was od którego dnia usłyszeliście i poznaliście łaskę Boga w prawdzie **7.** tak, jak i nauczyliście się od Epafrasa umiłowanego współniewolnika naszego który jest wierny dla was sługa Pomazańca **8.** i który ujawnił nam waszą miłość w Duchu **9.** Z powodu tego i my od którego dnia usłyszeliśmy nie powstrzymujemy się za was modląc się i prosząc aby zostalibyście wypełnieni (w) poznaniu woli Jego w całej mądrości i zrozumieniu duchowym **10.** (by) postępować wam godnie Pana w całym przypodobaniu się w każdym dziele dobrym wydające owoce i którzy otrzymują wzrost w poznaniu Boga **11.** w każdej mocy będąc umacniani na mocy chwały Jego ku całej wytrwałości i cierpliwości z radością **12.** dziękując Ojcu który uzdolnił nas do części (w) dziedzictwie świętych w świetle **13.** który wyratował nas z władzy ciemności i przestawił do Królestwa Syna miłości Jego **14.** w którym mamy odkupienie przez krew Jego uwolnienie (od) grzechów **15.** który jest obraz Boga niewidzialnego pierworodny całego stworzenia **16.** gdyż w Nim zostało stworzone wszystkie w niebiosach i na ziemi widzialne i niewidzialne czy to trony czy to panowania czy to zwierzchności czy to władze wszystkie przez Niego i dla Niego jest stworzone **17.** i On jest przed wszystkimi i wszystkie w Nim stało razem **18.** i On jest Głowa Ciała zgromadzenia której jest początek pierworodny z martwych aby stałby się we wszystkim sam dostępując

pierwszeństwa **19.** gdyż w Nim miał upodobanie (aby) całe wypełnienie zamieszkać **20.** i przez Niego (aby) pojednać z powrotem wszystkie ku Niemu uczyniwszy pokój przez krew krzyża Jego przez Niego czy to na ziemi czy to w niebiosach **21.** I was niegdyś będących którzy są obcymi i wrogów myśli w czynach niegodziwych teraz zaś pojednał z powrotem **22.** w ciele ciała Jego przez śmierć (aby) postawić przy was (jako) świętych i niewinnych i nienagannych wobec Niego **23.** jeśli oczywiście trwacie (w) wierze którzy są ugruntowani i mocni i nie którzy są wzruszeni od nadziei dobrej nowiny którą usłyszeliście która została ogłoszona w całym stworzeniu pod niebem której stałem się ja Paweł sługa **24.** Który teraz raduję się w cierpieniach moich za was i wyrównuję niedostatki ucisków Pomazańca w ciele moim za ciało Jego którym jest zgromadzenie **25.** której stałem się ja sługa według zarządzenia sprawami domowymi Boga które zostało dane mi względem was wypełnić Słowo Boga **26.** tajemnicę która jest ukrytą od wieków i od pokoleń teraz zaś została objawiona świętym Jego **27.** którym chciał Bóg oznajmić czym bogactwo chwały tajemnicy tej wśród pogan która jest Pomazaniec w was nadzieja chwały **28.** którego my zwiastujemy napominając każdemu człowiekowi i nauczając każdego człowieka w całej mądrości aby moglibyśmy postawić przy każdego człowieka (jako) doskonałego w Pomazańcu Jezusie **29.** ku czemu i trudzę się walcząc według działania Jego (tego) działającego we mnie w mocy

Rozdział 2

1. Chcę bowiem wam wiedzieć jak wielki bóg mam o was i (tych) w Laodyce i ilu nie widzieli oblicze moje w ciele **2.** aby doznałyby zachęty serca ich którzy zostali zespoleni ze sobą w miłości i ku całemu bogactwu pełni zrozumienia ku poznaniu tajemnicy Boga i Ojca i Pomazańca **3.** w której są wszystkie skarby mądrości i poznania ukryte **4.** To zaś mówię aby nie ktoś was zwodziłby w przekonywującym mówieniu **5.** Jeśli bowiem i ciałem jestem nieobecny ale duchem razem z wami jestem radując się i widząc wasz porządek i niewzruszoność względem Pomazańca wiary waszej **6.** Jak więc przyjęliście Pomazańca Jezusa Pana w Nim chodźcie **7.** którzy zostali zakorzenieni i którzy są budowani w Nim i którzy są utwierdzani w wierze tak, jak zostaliście nauczeni obfitując w Nim w dziękczynieniu **8.** Uważajcie aby nie ktoś was będzie zniewalającym przez filozofię i pustego oszustwa według przekazu ludzi według elementów świata a nie według Pomazańca **9.** gdyż w Nim zamieszkuje całe wypełnienie boskości cieleśnie **10.** i jesteście w Nim którzy są napełnieni który jest głowa każdej zwierzchności i władzy **11.** w którym i zostaliście obrzezani obrzezaniem nie ręką uczynioną w zewleczeniu się z ciała grzechów ciała w obrzezaniu Pomazańca **12.** którzy zostali pogrzebani razem z Nim w zanurzeniu w którym i zostaliście współobudzeni z powodu wiary działania Boga który wzbudził Go z martwych **13.** i was martwymi będących w upadkach i nieobrzezaniu ciała waszego współżywił z Nim darowawszy

wam wszystkie upadki **14.** wymazawszy (ten) na nas list długów postanowień który był przeciwny nam i go podniósł ze środka przybiwszy gwoździem go (do) krzyża **15.** obdarłszy zwierzchności i władze wystawił na pokaz w otwartości poprowadziwszy w triumfie ich w Nim **16.** Nie więc ktoś was niech sądzi przez pokarm lub przez napój lub w udziale (w) święcie lub nowiu księżycy lub szabatów [odpoczynek] **17.** które jest cień mających nastąpić zaś ciało Pomazańca **18.** Nikt was niech potępia mający wolę w pokorze i oddawaniu czci zwiastunom które nie widział wstępując bez powodu dając się nadymać przez umysł ciała jego **19.** i nie trzymając się głowy z której całe ciało przez zetknięcia i spajania które jest dostarczane i które jest zespalane wzrasta wzrostem Boga **20.** Jeśli więc umarliście razem z Pomazańcem z dala od elementów świata dlaczego jak żyjący w świecie jesteście poddani pod postanowienia **21.** nie dotknąłbyś i nie skosztowałbyś i nie dotykałbyś **22.** co jest wszystkim ku zniszczeniu zużyciem według przykazań i nauk ludzi **23.** które jest słowo wprawdzie mające mądrość w dewocji i pokorze i nieoszczędzaniu ciała nie w szacunku jakimś ku nasyceniu ciała

Rozdział 3

1. Jeśli więc zostaliście współobudzeni (z) Pomazańcem w górze szukajcie gdzie Pomazaniec jest po prawej stronie Boga siedząc **2.** (o tych) w górze myślcie nie (o tych) na ziemi **3.** Umarliście bowiem i życie wasze jest ukryte razem z Pomazańcem w Bogu **4.** Kiedy Pomazaniec zostałby objawiony życie nasze

wtedy i wy razem z Nim zostaniecie objawionymi w chwale **5.** Uczyńcie martwymi więc członki wasze na ziemi nierząd nieczystość zmysłowość pożądanie złe i skąpstwo które jest bałwochwalstwo **6.** przez które przychodzi gniew Boga na synów nieposłuszeństwa **7.** w których i wy postępowaliście dawniej gdy żyliście w nich **8.** Teraz zaś odłóżcie i wy wszelkie gniew wzburzenie złość bluźnierstwo nieprzyzwoite słowo z ust waszych **9.** nie kłamcie względem jedni drugich obdarłszy siebie ze starego człowieka razem z postępками jego **10.** a przyoblekłszy się (w) nowego (tego) który jest odnawiany ku poznaniu według obrazu (Tego) który stworzył go **11.** gdzie nie jest Grek i Judejczyk obrzezanie i nieobrzezanie barbarzyńca Scyta niewolnik wolny ale wszystkie i we wszystkich Pomazaniec **12.** Przywdziejcie więc jak wybrani Boga święci i którzy są umiłowani głębokie uczucia okazów miłosierdzia dobroć pokorę łagodność cierpliwość **13.** Znosząc jedni drugich i darowując sobie samym jeśli ktoś przeciw komuś miałby skargę tak, jak i Pomazaniec darował wam tak i wy **14.** na wszystkie zaś te miłość która jest spójnia doskonałości **15.** i pokój Boga niech prowadzi rząd w sercach waszych ku któremu i zostaliście wezwani w jednym cielem i wdzięczni stawajcie się **16.** Słowo Pomazańca niech zamieszkuje w was obficie we wszelkiej mądrości nauczając i napominając siebie samych psalmami i hymnami i pieśniami duchowymi w wdzięczności śpiewając w sercu waszym Panu **17.** i wszystko które co- kolwiek czynilibyście w słowie lub w czynie wszystkie w imieniu Pana

Jezusa dziękując Bogu i Ojcu przez Niego
18. Kobiety bądźcie poddane własnym mężom jak przystoi w Panu **19.** Mężowie miłujcie żony i nie bądźcie gorzcy względem nich **20.** Dzieci bądźcie posłuszne rodzicom we wszystkim to bowiem jest bardzo podobające się Panu **21.** Ojcowie nie pobudzajcie dzieci waszych aby nie traciłyby serca **22.** Niewolnicy bądźcie posłuszni we wszystkim (tym) według ciała panom nie w służbie na pokaz jak przypochlebiający się ludziom ale w prostocie serca bojąc się Boga **23.** A wszystko co coś jeśli czynilibyście z duszy pracujcie jak (dla) Pana a nie ludzi **24.** wiedząc że od Pana otrzymacie z powrotem zapłatę dziedzictwa bowiem Panu Pomazańcowi jesteście niewolnikami **25.** zaś czyniący niesprawiedliwość dostanie którą uczynił niesprawiedliwość i nie jest stronniczy

Rozdział 4

1. Panowie sprawiedliwe i równość niewolnikom podawajcie wiedząc że i wy macie Pana w niebiosach **2.** (W) modlitwie trwajcie niezłomnie przy czuwając w niej w dziękczynieniu **3.** Modląc się równocześnie i za nas aby Bóg otworzyłby nam drzwi Słowa (żeby) powiedzieć tajemnicę Pomazańca przez którą i jestem związany **4.** aby ujawniłbym ją jak trzeba mi powiedzieć **5.** W mądrości postępujcie względem (z) zewnątrz czas wykupując **6.** Słowo wasze zawsze w łasce solą które jest przyprawione (żeby) wiedzieć jak trzeba wam jednemu każdemu odpowiadać **7.** (Według) co do mnie wszystkie oznajmi wam Tychikus umiłowany brat i wierny sługa i współniewolnik w Panu **8.** którego posłałem do was na samo to

aby poznałbym (te) o was i zachęciłby serca wasze **9.** razem z Onezymem wiernym i umiłowanym bratem który jest z was wszystkie wam oznajmia (te) tutaj **10.** Pozdrawia was Arystarch współwięzień mój i Marek kuzyn Barnaby o którym otrzymaliście przykazania jeśli przyszedłby do was przyjmijcie go **11.** i Jezus (ten) który jest nazywany Justus będąc z obrzezania ci jedyni współpracownicy ku Królestwu Boga którzy stali się mi pociecha **12.** Pozdrawia was Epafras (ten) z was niewolnik Pomazańca zawsze walcząc za was w modlitwach aby zostalibyście postawieni (jako) dojrzały i którzy są dopełnieni w całej woli Boga **13.** Świadczyć bowiem jemu że ma żarliwość wielki co do was i (tych) w Laodycei i (tych) w Hierapolis **14.** Pozdrawia was Łukasz lekarz umiłowany i Demas **15.** Pozdrówcie (tych) w Laodycei braci i Nimfasy i w domu jego zgromadzenie **16.** i kiedy zostałby odczytany u was (ten) list uczynicie aby i w (tym) laodycejszym zgromadzeniu zostałby odczytany i (ten) z Laodycei aby i wy przeczytalibyście **17.** i powiedzcie Archippowi uważaj (na) posługę którą przyjąłeś w Panu aby ją wypełnił **18.** Pozdrowienie moją ręką Pawła pamiętajcie (o) moich więzach łaska z wami amen do Kolosan zostało napisane z Rzymu przez Tychikusa i Onezyma

I List do Tesaloniczan

Rozdział 1

1. Paweł i Sylwan i Tymoteusz zgromadzeniu Tesaloniczan w Bogu Ojcu i Panu Jezusie Pomazańcu łaska wam i pokój od Boga Ojca

naszego i Pana Jezusa Pomazańca 2. Dziękujemy Bogu zawsze za wszystkich was wspomnienie (o) was czyniąc w modlitwach naszych 3. nieustannie pamiętając (o) waszym dziele wiary i trudzie miłości i wytrwałości nadziei (co, do) Pana naszego Jezusa Pomazańca przed Bogiem i Ojcem naszym 4. wiedząc bracia którzy są umiłowani przez Boga wybranie wasze 5. że dobra nowina nasza nie stała się w was w Słowie jedynie ale i w mocy i w Duchu Świętym i w pełni wielkiej tak, jak wiecie jakimi staliśmy się w was dla was 6. A wy naśladowcy nasi staliście się i Pana przyjąwszy Słowo w ucisku wielkim z radością Ducha Świętego 7. tak, że stać się wam wzorem (dla) wszystkich wierzących w Macedonii i Achai 8. Od was bowiem jest rozniesione Słowo Pana nie jedynie w Macedonii i Achai ale i w każdym miejscu wiara wasza względem Boga wyszła że nie potrzebę nam mieć mówić coś 9. sami bowiem o nas oznajmiają jakie wejście mieliśmy do was i jak nawróciliście się do Boga od bożków (by) być niewolnikami Bogu żyjącemu i prawdziwemu 10. I oczekiwać Syna Jego z niebios którego wzbudził z martwych Jezusa który ratuje nas z gniewu przychodzącego

Rozdział 2

1. Sami bowiem wiecie bracia (o) wejściu naszym do was że nie próżne stało się 2. ale i wcześniej doznawszy cierpienia i doznawszy zniewagi tak, jak wiecie w Filippi okazaliśmy otwartość w Bogu naszym powiedzieć do was dobrą nowinę Boga w wielkim boju 3. Bowiem wezwanie nasze nie z błędu ani z nieczystości ani w podstępnie 4. ale tak, jak jesteśmy

wypróbowani przez Boga (by) mieć powierzona dobrą nowinę tak mówimy nie jak ludziom starający się przypodobać ale Bogu badającemu serca nasze 5. Ani bowiem wcześniej w słowie schlebiana staliśmy się tak, jak wiecie ani w pozorze chciwości Bóg świadek 6. ani szukając od ludzi chwały ani od was ani od innych mogąc w ciężarze być jak Pomazańca wysłannicy 7. ale staliśmy się łagodni w pośród was jak- kolwiek żywicielka otaczałaby troską swoje dzieci 8. tak będąc przywiązanymi (wobec) was mamy upodobania (by) przekazać wam nie jedynie dobrą nowinę Boga ale i swoje dusze dlatego, że umiłowani nam jesteście postawieni 9. Pamiętacie bowiem bracia (o) trudzie naszym i mozołe nocą bowiem i dniem pracując ku nie obciążyć kogoś (z) was ogłosiliśmy przed wami dobrą nowinę Boga 10. Wy świadkowie i Bóg jak święcie i sprawiedliwie i nienagannie (dla) was wierzących staliśmy się 11. tak, jak wiecie jak jednego każdego (z) was jak ojciec dzieci swoje zachęcając was i pocieszając 12. i świadcząc ku postępować wam godnie Boga wzywającego was do swojego Królestwa i chwały 13. Dla- tego i my dziękujemy Bogu nieustannie gdyż przyjąwszy Słowo wieści od nas (o) Bogu przyjęliście nie Słowo ludzkie ale tak, jak jest prawdziwie Słowo Boga które i działa w was wierzących 14. Wy bowiem naśladowcy staliście się bracia zgromadzeń Boga będących w Judei w Pomazańcu Jezusie gdyż tak samo wycierpieliście i wy od własnych rodaków tak, jak i oni od Judejczyków 15. (tych) i Pana którzy zabili Jezusa i własnych proroków i nas

prześladując i Bogu nie którzy się podobają i wszystkim ludziom przeciwni 16. przeszkadzając nam poganom powiedzieć aby zostaliby zbawieni ku wypełnić się ich grzechy każdej chwili nadszedł zaś na nich gniew ku końcowi 17. My zaś bracia zostawszy odłączonymi od was na czas godziny obliczem nie sercem tym bardziej postaraliśmy się oblicze wasze zobaczyć w wielkim pragnieniu 18. Dlatego chcieliśmy przyjść do was ja wprawdzie Paweł i raz i drugi i przeszkodził nam szatan 19. Kto bowiem nasza nadzieja czy radość czy wieniec chlubny czy nie i wy przed Panem naszym Jezusem Pomazańcem w Jego przyjściu 20. Wy bowiem jesteście chwała nasza i radość

Rozdział 3

1. Dlatego już więcej nie wytrzymując znaleźliśmy upodobanie (by) zostać pozostawionymi w Atenach sami 2. I posłaliśmy Tymoteusza brata naszego i sługę Boga i współpracownika naszego w dobrej nowinie Pomazańca ku utwierdzić was i zachęcić was odnośnie wiary waszej 3. (by) nikt być zachwianym wśród ucisków tych sami bowiem wiecie że do tego jesteśmy położeńi 4. A bowiem gdy przy was byliśmy wcześniej mówiliśmy wam że mamy być uciskani tak, jak i stało się i wiecie 5. Przez to i ja już więcej nie wytrzymując posłałem ku poznać wiarę waszą aby czasem nie wystawił na próbę was poddający próbie i na puste stałby się trud nasz 6. Teraz zaś gdy przyszedł Tymoteusz do nas od was i gdy ogłosił dobrą nowinę nam (o) wierze i miłości waszej i że macie wspomnienie (o) nas dobre każdej chwili pragnąc nas zobaczyć tak,

jak i my was 7. przez to zostaliśmy zachęceni bracia z powodu was w każdym ucisku i potrzebie naszej przez waszą wiarę 8. gdyż teraz żyjemy jeśli wy stalibyście w Panu 9. Jakie bowiem dziękczynienie możemy Bogu odpłacić za was z powodu całej radości którą radujemy się przez was przed Bogiem naszym 10. nocą i dniem ponad wszelką miarę prosząc ku zobaczyć wasze oblicze i uzupełnić braki wiary waszej 11. Sam zaś Bóg i Ojciec nasz i Pan nasz Jezus Pomazaniec oby wyprostował drogę naszą do was 12. Was zaś Pan oby uczynił większymi i oby uczynił obfitującymi miłością do jedni drugich i do wszystkich tak, jak i my do was 13. ku utwierdzić wasze serca (jako) nienaganne w poświęceniu przed Bogiem i Ojcem naszym podczas przyjście Pana naszego Jezusa Pomazańca ze wszystkimi świętymi Jego

Rozdział 4

1. W końcu więc bracia prosimy was i zachęcamy w Panu Jezusie tak, jak przyjęliście od nas jak trzeba wam postępować i przypodobać się Bogu aby obfitowalibyście bardziej 2. Wiecie bowiem jakie nakazy daliśmy wam przez Pana Jezusa 3. To bowiem jest wola Boga poświęcenie wasze (by) wstrzymywać się wam od nierządu 4. (by) wiedzieć każdy (z) was swoje naczynie utrzymać w poświęceniu i szacunku 5. Nie w zmysłowości pożądania tak, jak i narody nie znające Boga 6. (by) nie wykraczać przeciwko i oszukiwać w sprawie brata jego dlatego, że mściciel Pan o wszystkich tych tak, jak i wcześniej powiedzieliśmy wam i zaświadczyliśmy 7. Nie bowiem wezwał nas Bóg do nieczystości ale do poświęcenia 8. Toteż

odrzucający nie człowieka odrzuca ale Boga i który dał Ducha Jego Świętego do nas 9. O zaś braterstwie nie potrzebę macie pisać wam sami bowiem wy pouczeni przez Boga jesteście do miłować jedni drugich 10. i bowiem czynicie to względem wszystkich braci (tych) w całej Macedonii zachęcamy zaś was bracia (by) obfitować bardziej 11. i uważać za szacowne być cichym i robić swoje i pracować własnymi rękami waszymi tak, jak wam nakazaliśmy 12. aby postępowałibyście godnie względem z zewnątrz i nikogo potrzebę mielibyście 13. Nie chcę zaś (by) wy nie rozumieć bracia o którzy są uśpieni aby nie bylibyście smuceni tak, jak i pozostali nie mający nadziei 14. Jeśli bowiem wierzymy że Jezus umarł i powstał tak i Bóg (tych) którzy zostali uśpieni ze względu na Jezusa poprowadzi razem z Nim 15. To bowiem wam mówimy w Słowie Pana że my żyjący będący nadal pozostawionymi na przyjście Pana nie przybylibyśmy pierwsi od (tych) którzy zostali uśpieni 16. gdyż sam Pan na rozkaz na głos władcy zwiastunów i na trąbę Boga zejdzie z nieba i martwi w Pomazańcu powstaną najpierw 17. Następnie my żyjący będący nadal pozostawionymi równocześnie z nimi zostaniemy porwani w chmurach na spotkanie Pana w powietrze i tak zawsze z Panem będziemy 18. Tak, że zachęcajcie jedni drugich przez słowa te

Rozdział 5

1. O zaś czasach i porach bracia nie potrzebę macie wam być napisane 2. Sami bowiem uważnie wiecie że dzień Pana jak złodziej w nocy tak przychodzi 3. Gdy bowiem mówiliby

pokój i bezpieczeństwo wtedy nagła (na) nich nadciąga zagłada tak, jak ból porodowy w łonie mającą i nie wymknęliby się 4. Wy zaś bracia nie jesteście w ciemności aby (ten) dzień was jak złodziej pochwyliłby 5. wszyscy wy synowie światła jesteście i synowie dnia nie jesteśmy nocy ani ciemności 6. Zatem więc nie spalibyśmy jak i pozostali ale czuwalibyśmy i bylibyśmy trzeźwi 7. Bowiem śpiący nocą śpią i którzy są upici nocą są pijani 8. My zaś dnia będąc bylibyśmy trzeźwi przyoblekłszy się w pancerz wiary i miłości i hełm nadziei zbawienia 9. Gdyż nie umieścił nas Bóg ku gniewowi ale ku pozyskaniu dla siebie zbawienia przez Pana naszego Jezus Pomazańca 10. który umarł za nas aby czy to czuwalibyśmy czy to spalibyśmy równocześnie z Nim żylibyśmy 11. Dlatego zachęcajcie jedni drugich i budujcie jeden jednego tak, jak i czynicie 12. Prosimy zaś was bracia (by) wiedzieć (o) trudzących się wśród was i stojących na czele was w Panu i napominając was 13. i (by) uznawać ich ponad wszelką miarę w miłości z powodu pracy ich zachowujcie pokój wśród siebie samych 14. Zachęcamy zaś was bracia napominajcie niekarnych pocieszajcie małodusznych podtrzymujcie słabych bądźcie cierpliwi względem wszystkich 15. Patrzcie aby nie ktoś zła za zło komuś oddałby ale zawsze dobro ścigajcie i względem jedni drugich i względem wszystkich 16. Zawsze radujcie się 17. nieustannie módlcie się 18. We wszystkim dziękujcie to bowiem wola Boga w Pomazańcu Jezusie względem was 19. Ducha nie gaście 20. Prorokowań nie lekceważcie 21. Wszystkie

badajcie (co) dobre trzymajcie **22.** od każdej postaci niegodziwego wstrzymujcie się **23.** Sam zaś Bóg pokoju oby uczynił świętymi was całkowicie i w pełni wyposażonym wasz duch i dusza i ciało nienagannie podczas przyjścia Pana naszego Jezusa Pomazańca oby zostały zachowane **24.** Wierny wzywający was który i uczyni **25.** Bracia módlcie się za nas **26.** Pozdrówcie braci wszystkich przez pocałunek święty **27.** Zaklinam was (na) Pana (by) zostać odczytany (ten) list wszystkim świętym braciom **28.** Łaska Pana naszego Jezusa Pomazańca z wami amen do Tesaloniczan najpierw zostało napisane z Aten

II List do Tesaloniczan

Rozdział 1

1. Paweł i Sylwan i Tymoteusz zgromadzeniu Tesaloniczan w Bogu Ojcu naszym i Panu Jezusie Pomazańcu **2.** łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Pomazańca **3.** Dziękować powinniśmy Bogu zawsze za was bracia tak, jak słuszne jest gdyż niezmiennie wzrasta wiara wasza i obfituje miłość jednego każdego (ze) wszystkich was ku jedni drugim **4.** tak, że nam samym przez was chlubić się w zgromadzeniach Boga dla wytrwałości waszej i wiary we wszystkich prześladowaniach waszych i uciskach które znosicie **5.** dowód sprawiedliwego sądu Boga w zostać uznanymi za godnych wam Królestwa Boga dla którego i cierpicie **6.** jeśli tylko sprawiedliwe u Boga odpłacić uciskającym was uciskiem **7.** i wam którzy jesteście uciskani ulgę z nami podczas objawienia się Pana Jezusa z nieba ze

zwiastunami mocy Jego **8.** w ogniu płomienia dającego ukaranie nie znającym Boga i nie którzy są posłuszni dobrej nowinie Pana naszego Jezusa Pomazańca **9.** którzy sprawiedliwość zapłacą zagładą wieczną z dala od oblicza Pana i od chwały siły Jego **10.** kiedy przyszedłby zostać wychwalonym wśród świętych Jego i zostać podziwianym wśród wszystkich wierzących gdyż znalazło wiarę świadectwo nasze przed wami w dniu tym **11.** O co i modlimy się zawsze za was aby was uznałby za godnych powołania Bóg nasz i wypełniłby całe upodobanie dobroci i dzieło wiary przez moc **12.** żeby zostaliby wychwalone imię Pana naszego Jezusa Pomazańca w was i wy w Nim według łaski Boga naszego i Pana Jezusa Pomazańca

Rozdział 2

1. Prosimy zaś was bracia co do przyjścia Pana naszego Jezusa Pomazańca i naszego zgromadzenia się przy Nim **2.** względem (tego) aby nie szybko zostać potrząśniętymi wy od umysłu ani dawać się straszyć ani przez ducha ani przez słowo ani przez list jak przez nas jak że nastał dzień Pomazańca **3.** aby nie ktoś was zwiódłby przez żaden sposób gdyż jeśli nie przyszłoby odstępstwo najpierw i zostałby objawiony człowiek grzechu syn zguby **4.** będący przeciwnym i który jest wznoszony ponad wszystko który jest nazywany bogiem lub przedmiotem kultu tak, że go w świątyni Boga jak bóg usiąść pokazując siebie samego że jest bóg **5.** Nie pamiętacie że jeszcze będąc u was te mówiłem wam **6.** I teraz (to) powstrzymujące znacie aż do zostać objawionym on w swojej

porze 7. Bowiem tajemnica już działa bezprawia jedynie (ten) powstrzymujący teraz dopóki ze środka stałby się 8. I wtedy zostanie objawiony nieprawy którego Pan zniszczy duchem ust Jego i udaremni (dla) objawienia się przyjścia Jego 9. którego jest przyjście według działania szatana w całej mocy i znakach i cudach kłamstwa 10. i w całym oszustwie niesprawiedliwości w (tych) którzy giną za to (że) miłości prawdy nie przyjęli ku zostać zbawionymi oni 11. i dla- tego pośle im Bóg działanie zwiedzenia ku uwierzyć oni kłamstwu 12. aby zostaliby osądzeni wszyscy nie którzy uwierzyli prawdzie ale którzy znaleźli upodobanie w niesprawiedliwości 13. My zaś powinniśmy dziękować Bogu zawsze za was bracia którzy jesteście umiłowani przez Pana że wybrał sobie was Bóg od początku ku zbawieniu w poświęceniu Ducha i wierze prawdy 14. do czego wezwał was przez dobrą nowinę naszą ku pozyskaniu dla siebie chwały Pana naszego Jezusa Pomazańca 15. Zatem więc bracia stójcie i trzymajcie się przekazów których zostaliście nauczeni czy to przez słowo czy to przez list nasz 16. Sam zaś Pan nasz Jezus Pomazaniec i Bóg i Ojciec nasz (Ten) który umiłował nas i który dał zachętę wieczną i nadzieję dobrą w łasce 17. oby zachęcił wasze serca i oby utwierdził was w każdym słowie i dziele dobrym

Rozdział 3

1. W końcu módlcie się bracia za nas aby Słowo Pana biegłoby i byłoby otaczane chwałą jak i przy was 2. i aby zostalibyśmy wybawieni z przewrotnych i niegodziwych ludzi nie bowiem wszystkich wiara 3. Wierny zaś jest Pan który

utwierdzi was i ustrzeże od niegodziwego 4. Jesteśmy przekonani zaś w Panu do was że co nakazujemy wam i czynicie i będziecie czynić 5. zaś Pan oby wyprostował wasze serca ku miłości Boga i do wytrwałości Pomazańca 6. Nakazujemy zaś wam bracia w imieniu Pana naszego Jezusa Pomazańca (by) unikać wy od każdego brata bez trzymania się szyku postępującego i nie według przekazu który wziął od nas 7. Sami bowiem wiecie jak trzeba naśladować nas gdyż nie nieporządnie wśród was 8. ani darmo chleb zjedliśmy u kogoś ale w trudzie i mozole nocą i dniem pracując ku nie obciążyć kogoś (z) was 9. nie że nie mamy władzy ale aby siebie samych (jako) przykład dalibyśmy wam ku naśladować nas 10. i bowiem gdy byliśmy przy was to nakazywaliśmy wam że jeśli ktoś nie chce pracować ani nie niech je 11. Słyszemy bowiem (o) niektórych postępujących wśród was bez trzymania się szyku (jako) nie wypracowujących ale pracujących bezużytecznie 12. zaś takim nakazujemy i prosimy przez Pana naszego Jezusa Pomazańca aby ze spokojem pracując swój chleb jedliby 13. Wy zaś bracia nie zniechęcalibyście się dobrze czyniąc 14. Jeśli zaś ktoś nie jest posłuszny słowu naszemu przez list tego zaznaczcie sobie i nie mieszajcie się z nim aby zostałby zawstydzony 15. i nie jak wroga uznawajcie ale napominajcie jak bratu 16. Sam zaś Pan pokoju oby dał wam pokój przez wszystko w każdym sposobie Pan z wszystkimi wami 17. Pozdrowienie moją ręką Pawła co jest znak w każdym liście tak piszę 18. Łaska Pana naszego Jezusa Pomazańca z wszystkimi wami

amen do Tesaloniczan drugi raz zostało napisane z Aten

I List do Tymoteusza

Rozdział 1

1. Paweł wysłannik Jezusa Pomazańca ze względu na nakaz Boga Zbawiciela naszego i Pana Jezusa Pomazańca nadziei naszej
2. Tymoteuszowi szczeremu dziecku w wierze łaska miłosierdzie pokój od Boga Ojca naszego i Jezusa Pomazańca Pana naszego 3. Tak, jak zachęciłem ciebie (by) pozostać w Efezie idąc do Macedonii aby nakazałbyś niektórym nie inaczej nauczać 4. ani wystrzegać się baśni i rodowodów nie kończących się które spory przydają raczej lub zbudowanie Boga w wierze 5. zaś koniec nakazu jest miłość z czystego serca i sumienia dobrego i wiary nieobłudnej 6. (z) czym niektórzy rozminawszy się zostali odwrócenie ku czczie mówienie 7. chcąc być nauczyciele Prawa nie rozumiejąc ani co mówią ani o czym twierdzą mocno 8. Wiemy zaś że dobre Prawo jeśli ktoś nim zgodnie z prawem posługiwałby się 9. wiedząc to że sprawiedliwemu Prawo nie jest położone niemającym Prawa zaś i niepodporządkowanym bezbożnym i grzesznikom nieświętobliwym i profanującym ojcobójcom i matkobójcom mordercom 10. rozpustnikom homoseksualistom handlarzom ludźmi kłamcom krzywoprzysięzcom i jeśli coś inne będącej zdrową nauce jest przeciwne 11. według dobrej nowiny chwały szczęśliwego Boga (od) którego otrzymałem powierzona ja 12. A wdzięczność mam (Temu) który umocnił mnie Pomazańcowi Jezusowi Panu naszemu że

wiernego mnie uznał umieściwszy w posługę 13. wcześniej będącego bluźniącą i prześladowcą i zuchwałym ale dostąpiłem litości gdyż nie rozumiejąc uczyniłem w niewierze 14. Ponad obfitowała zaś łaska Pana naszego z wiarą i miłością w Pomazańcu Jezusie 15. Wierne Słowo i całego przyjęcia godne że Pomazaniec Jezus przyszedł na świat grzeszników uratować (z) których pierwszy jestem ja 16. ale przez to dostąpiłem litości aby we mnie pierwszym ukazałby Jezus Pomazaniec całą cierpliwość na wzór mających wierzyć z powodu Niego w życie wieczne 17. zaś Królowi wieków niezniszczalnemu niewidzialnemu jednemu mądrymu Bogu szacunek i chwała na wieki wieków amen 18. Ten nakaz podaję ci dziecko Tymoteuszu według wyprzedzających do ciebie prorokowań aby brałbyś udział w wojnie w nich dobrą służbę wojskową 19. mając wiarę i dobre sumienie które niektórzy odrzuciwszy o wiarę przeżyli rozbicie się okrętu 20. (z) których jest Himenajos i Aleksander których przekazałem szatanowi aby zostaliby korygowani aby nie bluźnić

Rozdział 2

1. Zachęcam więc przede wszystkim być czynione prośby modlitwy wstawiennictwa dziękczynienia za wszystkich ludzi 2. za królów i wszystkich we wzniosłości będących aby ciche i spokojne życie wiedlibyśmy w całej pobożności i godności 3. To bowiem dobre i możliwe do przyjęcia przed Zbawiciela naszego Boga 4. który wszystkich ludzi chce (by) zostać zbawionymi i do poznania prawdy przyjść 5. Jeden bowiem Bóg jeden i pośrednik Boga

i ludzi człowiek Pomazaniec Jezus 6. Dawszy siebie (na) okup za wszystkich świadectwo porom swoim 7. do co zostałem umieszczony ja herold i wysłannik prawdę mówię w Pomazańcu nie kłamię nauczyciel pogan w wierze i prawdzie 8. Chcę więc modlić się mężowie w każdym miejscu podnosząc święte ręce bez gniewu i rozważania 9. tak samo i (by) żony w szacie uporządkowanej ze skromnością i rozsądkiem przystrajać siebie nie w splotach włosów lub złocie lub perłach lub odzieniu drogocennym 10. ale co przystoi kobietom przyznającym sobie pobożność przez uczynki dobre 11. Kobieta w spokoju niech uczy się w całym posłuszeństwie 12. kobiecie zaś nauczać nie pozwalam ani dominować nad męża ale być w spokoju 13. Adam bowiem pierwszy został uformowany potem Ewa 14. i Adam nie został zwiedziony zaś kobieta zostawszy zwiedziona w przestępstwie stała się 15. Zostanie zbawiona zaś przez rodzenie dzieci jeśli pozostałyby w wierze i miłości i poświęceniu z rozsądkiem

Rozdział 3

1. Godne wiary Słowo jeśli ktoś dogłębnie pragnie pięknego dzieła pożąda 2. Trzeba więc (aby) dogłębnie nienaganny być jednej kobiety mąż trzeźwy rozsądny uporządkowany gościnny zdolny nauczać 3. nie uzależniony od picia nie awanturnik nie chciwy brudnego zysku ale życzliwy unikający sporów niezamiłowany w pieniądzach 4. swojego domu dobrze stojący na czele dzieci mający w posłuszeństwie z całą godnością 5. Jeśli zaś ktoś swojego domu stanąć na czele nie wie jak (o) zgromadzenie Boga będzie dbać 6. nie niedawno zasadzony aby nie

zostawszy nadętym w wyrok wpadłby oszczercy 7. Trzeba zaś mu i świadectwo dobre mieć od (tych) z zewnątrz aby nie w zniewagę wpadłby i pułapkę oszczercy 8. Słudzy tak samo szlachetni nie dwulicowi nie winie licznemu zważający nie chciwi brudnego zysku 9. mających tajemnicę wiary w czystym sumieniu 10. I ci zaś niech są wypróbowani najpierw potem niech posługują nienaganni będąc 11. Kobiety tak samo szlachetne nie oszczercze trzeźwe wierne we wszystkim 12. Słudzy niech są jednej kobiety mężowie dzieci dobrze stojący na czele i swoich domów 13. (Ci) bowiem dobrze usłużwszy stopień sobie dobry uzyskują i wielką śmiałość w wierze w Pomazańcu Jezusie 14. Te ci piszę mając nadzieję przyjść do ciebie szybciej 15. Jeśli zaś zwlekałbym aby wiedziałbyś jak trzeba w domu Boga postępować który jest zgromadzenie Boga żyjącego filar i utwierdzenie prawdy 16. i zgodnie przyznając wielka jest pobożności tajemnica Bóg został objawiony w ciele został uznany za sprawiedliwego w Duchu został ukazany zwiastunom został ogłoszony wśród narodów zostało zawierzone (mu) na świecie został uniesiony w chwale

Rozdział 4

1. Zaś Duch wyraźnie mówi że w późniejszych porach odstąpią niektórzy (od) wiary zwracając uwagę ku duchom zwodniczym i naukom demonów 2. w obłudzie mówiących kłamstwa którzy mają wypalone własne sumienie 3. przeszkadzający zaślubiać się wstrzymywać się (od) pokarmów które Bóg stworzył do przyjmowania z dziękczynieniem wierzącym

i poznającym prawdę 4. gdyż wszelkie stworzenie Boga dobre i nie godne odrzucenia z dziękczynienia które jest przyjmowane 5. jest poświęcone bowiem przez Słowo Boga i wstawiennictwo 6. Te podsuwając braciom dobry będziesz sługa Jezusa Pomazańca który jest karmiony słowami wiary i dobrej nauki (za) którą poszedłeś za 7. zaś profanujące i babskie baśnie odrzucaj ćwicz zaś siebie w pobożności 8. Bowiem cielesne ćwiczenie ku małe jest pożyteczne zaś pobożność ku wszystkie pożyteczne jest obietnicę mając życia teraz i mającego przyjść 9. Godne wiary słowo i całego przyjęcia godne 10. do tego bowiem i trudzimy się i jesteśmy znieważani że nabyliśmy nadzieję przy Bogu żyjącemu który jest Zbawiciel wszystkich ludzi najbardziej wierzących 11. Nakazuj te i nauczaj 12. Nikt twojej młodości niech lekceważy ale wzór stawaj się wiernych w Słowie w postępowaniu w miłości w duchu w wierze w czystości 13. Dopóki przychodzę zważaj (na) odczytywanie zachęcenie (w) nauce 14. Nie zaniedbuj (tego) w tobie daru łaski który został dany ci przez prorokowanie z nałożeniem rąk starszych 15. Te rozważaj w tych bądź aby twój postęp widoczny byłby we wszystkim 16. Pilnuj siebie i (w) nauce trwaj (w) tych to bowiem czyniąc i siebie zbawisz i słuchających ciebie

Rozdział 5

1. Starszego nie karcilibyś ale zachęcaj jak ojca młodszych jak braci 2. starsze jak matki młodsze jak siostry w całej czystości 3. Wdowy szanuj (te) istotnie wdowy 4. Jeśli zaś jakaś wdowa dzieci lub potomki ma niech uczą się najpierw

swój dom szanować i wzajemności oddawać przodkom to bowiem jest dobre i możliwe do przyjęcia w obecności Boga 5. zaś istotnie wdowa i która jest opuszczona pokłada nadzieję w Bogu i pozostaje przy prośbach i modlitwach nocą i dniem 6. (ta) zaś otaczająca się zbytkiem żyjąc jest martwa 7. I te nakazuj aby nienaganne byłyby 8. Jeśli zaś ktoś (o) swoje i najbardziej domowe nie myśli zawczasu wiary wypiera się i jest (od) niewierzącego gorszy 9. Wdowa niech jest zapisana nie mniej lat (niż) sześćdziesiąt która stała się jednego męża żona 10. ku czynom dobrym która jest zaświadczana czy wychowała dzieci czy udzieliła gościny czy świętych stopy umyła czy którzy są uciskani wspomogła czy każdemu czynowi dobremu podążyła 11. Młodsze zaś wdowy odrzucaj kiedy bowiem byłyby odciągane przez namiętności (od) Pomazańca zaślubiać się chcą 12. mające wyrok że pierwszą wiarę odrzuciły 13. równocześnie zaś i bezczynne uczą się obchodzące wkoło domy nie jedynie zaś bezczynne ale i gadatliwe i wścibskie mówiące nie które trzeba 14. Chcę więc (by) młodsze zaślubiać się rodzić dzieci zarządzać domem żadną okazję dawać będącemu przeciwnym obelgę z powodu 15. już bowiem niektóre zostały odwrócone za szatanem 16. Jeśli jakiś wierzący czy wierząca ma wdowy niech wspomaga je i nie niech jest obciążone zgromadzenie aby (tym) istotnie wdowom wspomogłoby 17. Dobrze którzy stanęli na czele starsi podwójnego szacunku niech są uznani za godnych najbardziej (ci) trudzący się w Słowie i nauce 18. mówi bowiem Pismo wołu młócacego nie zawiążesz pyska i godny

pracownik zapłaty jego **19.** Przeciw starszemu oskarżenie nie przyjmuj oprócz jeśli nie na podstawie dwóch lub trzech świadków **20.** Grzeszących przed wszystkimi upominaj aby i pozostali strach mieliby **21.** Zaświadczam w obecności Boga i Pana Jezusa Pomazańca i wybranych zwiastunów aby tych strzegłbyś bez zastrzeżenia nic czyniąc według stronnictwa **22.** Ręk szybko (na) nikogo nakładaj ani bądź współnikiem grzechom obcym siebie czystego zachowuj **23.** już więcej nie pij wody ale wina małemu używaj przez żołądek twój i częste twoje słabości **24.** Niektórych ludzi grzechy wcześniej jawne są wyprzedzające na sąd (za) niektórymi zaś i podążają **25.** tak samo i dobre dzieła wcześniej jawne jest i inaczej mające zostać ukrytymi nie może

Rozdział 6

1. Jacy są pod jarzmo niewolnicy własnych władców całego szacunku godne niech uznają aby nie imię Boga i nauka byłoby spotwarzane
2. zaś wierzących mający władców nie niech lekceważą że bracia są ale bardziej niech będą niewolnikami gdyż wierni są i umiłowani (ci) dobrej pracy pomagający tych nauczaj i zachęcaj
3. Jeśli ktoś inaczej naucza i nie podchodzi do będących zdrowymi słowami Pana naszego Jezusa Pomazańca i według pobożności nauki
4. jest nadętym nic wiedzący ale chorujący o spory i walki o słowa z których staje się zawiść kłótnia bluźnierstwa podejrzenia niegodziwe
5. ciągle utarczki którzy są zrujnowani ludzi umysłu i którzy są pozbawieni prawdy którzy wnioskuje zarobkowanie być pobożność odstęp od takich **6.** Jest zaś zarobkowanie wielkie

pobożność z samowystarczalnością **7.** nic bowiem wnieśliśmy na świat jawne gdyż ani wynieść coś możemy **8.** mając zaś wyżywienia i przyodzienia tymi będziemy zadowoleni **9.** zaś chcący wzbogacać się wpadają w próbę i pułapkę i pożądliwości liczne nierozumne i szkodliwe które zatapiają ludzi w zagładę i zgubę **10.** korzeń bowiem wszystkich złych jest miłość do pieniędzy której niektórzy pragnąc zostali wprowadzeni na manowce z dala od wiary i siebie samych przebili bólem licznym **11.** Ty zaś o człowieku Boga (przed) tymi uciekaj ścigaj zaś sprawiedliwość pobożność wiarę miłość wytrwałość łagodność **12.** Walcz dobry bój wiary chwyć się wiecznego życia do którego i zostałeś wezwany i wyznałeś dobre wyznanie przed licznymi świadkami **13.** Nakazuję ci wobec Boga ożywiającego istoty wszystkie i Pomazańca Jezusa który zaświadczyl przed Poncjuszem Piłatem dobre wyznanie **14.** zachować siebie przykazanie nieskalane nienagane aż do objawienia się Pana naszego Jezusa Pomazańca **15.** które porom swoim pokaże szczęśliwy i sam władca król królujących i Pan panujących **16.** Sam mający nieśmiertelność światło zamieszkujący niedostępne którego zobaczył nikt (z) ludzi ani zobaczyć może któremu szacunek i moc wieczna amen **17.** Bogatym w teraz wieku nakazuj nie myśleć wysoko ani mieć nadzieję w bogactwie niepewności ale w Bogu żyjącemu przydającemu nam obficie wszystkie do wykorzystania **18.** dobrze czynić wzbogacać się ku czynom dobrym hojnymi być dzielących się **19.** odkładających sobie fundament dobry na (to)

mającego nastąpić aby chwyciliby się wiecznego życia **20.** O Tymoteuszu (tę) lokatę ustrzeż odwracając się (od) profanujących bezwartościowych bełkotów i sprzecznych mających kłamliwe imię poznania **21.** których niektórzy przyznającym sobie o wiarę rozminęli się łaska z tobą amen do Tymoteusza pierwszy został napisany z Laodycei która jest metropolia Frygii Pakatiańskiej

II List do Tymoteusza

Rozdział 1

1. Paweł wysłannik Jezusa Pomazańca przez wolę Boga według obietnicy życia w Pomazańcu Jezusie **2.** Tymoteuszowi umiłowanemu dziecku łaska miłosierdzie pokój od Boga Ojca i Pomazańca Jezusa Pana naszego **3.** Wdzięczność mam Bogu któremu służę od przodków ku czystemu sumieniu podczas, gdy nieustannie mam o tobie wspomnienie w prośbach moich nocą i dniem **4.** tęskniąc ciebie zobaczyć które jest przypominane twoje łyzy aby radością zostałbym wypełniony **5.** przypomnienie biorąc w tobie nieobłudnej wiary która zamieszkała najpierw w babce twojej Lois i matce twojej Eunice jestem przekonany zaś że i w tobie **6.** dla której przyczyny przypominam ci (by) rozpaść ogień dar łaski Boga który jest w tobie przez nałożenie rąk moich **7.** nie bowiem dał nam Bóg Ducha tchórzostwa ale mocy i miłości i trzeźwego myślenia **8.** Nie więc wstydzilibyś się świadectwa Pana naszego ani mnie więźnia Jego ale wycierp trud razem z dobrą nowiną według mocy Boga **9.** który zbawił nas i który wezwał powołaniu

świętemu nie według uczynków naszych ale według własnego wcześniejszego ustawienia i łaski która została dana nam w Pomazańcu Jezusie przed czasami wiecznymi **10.** która została ukazana zaś teraz przez objawienie się Zbawiciela naszego Jezusa Pomazańca unieważniwszy wprawdzie śmierć oświeciwszy zaś życie i niezniszczalność przez dobrą nowinę **11.** do której zostałem umieszczony ja herold i wysłannik i nauczyciel pogan **12.** Dla której przyczyny i te cierpię ale nie wstydzę się wiem bowiem komu uwierzyłem i jestem przekonany że mocny jest lokatę moją ustrzec na ten dzień **13.** Wzór miej będących zdrowymi słowami których ode mnie wysłuchałeś w wierze i miłości w Pomazańcu Jezusie **14.** (Tę) dobrą lokatę ustrzeż przez Ducha Świętego zamieszkującego w nas **15.** Wiesz to że zostali odwrócenie (ode) mnie wszyscy w Azji (z) których jest Frygellos i Hermogenes **16.** oby dał miłosierdzie Pan Onezyfora domowi że wielokrotnie mnie pokrzepił i łańcuch mój nie został zawstydzony **17.** ale stawszy się w Rzymie gorliwiej szukał mnie i znalazł **18.** oby dał mu Pan znaleźć miłosierdzie u Pana w tym dniu i ile w Efezie posługiwał lepiej ty wiesz

Rozdział 2

1. Ty więc dziecko moje bądź umacnianym w łasce w Pomazańcu Jezusie **2.** i co wysłuchałeś ode mnie wobec wielu świadków te podaj wierzącym ludziom którzy zdolni będą i innych nauczać **3.** Ty więc wycierp zło jak dobry żołnierz Jezusa Pomazańca **4.** Nikt biorący udział w wojnie jest uwikłany (w) życia sprawy, którymi się zajmuje aby (temu) który zaciągnął

do wojska przypodobałby się **5.** jeśli zaś i walczyłby jako atleta ktoś nie jest wieńczony jeśli nie zgodnie z prawem (wcześniej) walczyłby jako atleta **6.** (Tego) który trudzi się rolnikowi trzeba najpierw (z) owoców otrzymywać **7.** Zrozum co mówię oby dał bowiem tobie Pan zrozumienie we wszystkim **8.** Pamiętaj Jezusa Pomazańca który jest wzbudzony z martwych z nasienia Dawida według dobrej nowiny mojej **9.** w której cierpię zło aż do więzów jak złoczyńca ale Słowo Boga nie jest związane **10.** Dla- tego wszystkie znoszę z powodu wybranych aby i oni zbawienia uzyskaliby w Pomazańcu Jezusie z chwałą wieczną **11.** Godne wiary Słowo jeśli bowiem umarliśmy razem i będziemy razem żyć **12.** Jeśli znosimy i będziemy razem panować jeśli wypieramy się i On wyprze się nas **13.** jeśli jesteśmy niewierni On wierny pozostaje wyprzec się siebie samego nie może **14.** Te przypominaj zaświadczać w obecności Pana aby nie walczyć o słowa do niczego pożyteczne ku obaleniu słuchających **15.** Postaraj się siebie samego wypróbowanego postawić przy Bogu pracownika nie mającego powodu do wstydu prosto krojącego Słowo prawdy **16.** zaś profanujących bezwartościowych bełkotów unikaj do coraz większego bowiem będą posuwać się naprzód bezbożności **17.** i słowo ich jak gangrena pastwisko będzie mieć (z) których jest Himenajos i Filetos **18.** Którzy o prawdę rozminęli się mówiąc powstanie już stać się i wywracają niektórych wiarę **19.** Jednak mocny fundament Boga stał mając pieczęć tę poznał Pan będących Jego i niech odstąpi od

niesprawiedliwości każdy wymieniający imię Pomazańca **20.** W wielkim zaś domu nie jest (są) jedynie naczynia złote i srebrne ale i drewniane i gliniane i te wprowadź do szacunku te zaś do braku szacunku **21.** jeśli więc ktoś oczyściłby siebie samego z tych będzie naczynie do szacunku które jest poświęcone i pożyteczne Władcy do każdego uczynku dobrego które jest przygotowane **22.** (od) zaś młodzięcych pożądlivosti uciekaj ścigaj zaś sprawiedliwość wiarę miłość pokój z przywołującymi Pana z czystego serca **23.** zaś głupie i niezdolne do wychowania spory odrzucaj wiedząc że rodzą walki **24.** niewolnikowi zaś Pana nie trzeba (by) walczyć ale łagodny być względem wszystkich zdolny nauczać znoszący zło **25.** w łagodności korygujący sprzeciwiających się by czasem dałby im Bóg nawrócenie ku poznaniu prawdy **26.** i otrząsnęliby się z oszczerzy pułapki którzy są żywcem łowieni przez niego do tego woli

Rozdział 3

1. To zaś wiedz że w ostatnich dniach nastaną pory groźne **2.** będą bowiem ludzie samolubni chciwi samochwalcy pyszni bluźnierczy rodzicom nieposłuszni niewdzięczni nieświętobliwi **3.** pozbawieni serca nieprzejeđnani oszczerzy niepowściągliwi nieoswojeni niekochający tego, co dobre **4.** zdrajcy lekkomyślni którzy są nadęci kochający przyjemności raczej niż kochający Boga **5.** mający formę pobożności zaś moc jej którzy wypierają się i tych unikaj **6.** Z tych bowiem są (ci) którzy wpełzają do domów i którzy zniewalają kobiety które są obsypane grzechami które są prowadzone pożądaniami

różnymi 7. zawsze uczące się i nigdy do poznania prawdy przyjść mogące 8. którym sposobem zaś Jannes i Jambres przeciwstawili się Mojżeszowi tak i ci przeciwstawiają się prawdzie ludzie którzy są zgubieni umysłem niewypróbowani o wiarę 9. ale nie posuną się naprzód do większego bowiem głupota ich oczywista będzie wszystkim jak i tych stała się 10. Ty zaś poszedłeś za moją nauką postępowaniem wcześniejszym ustanowieniem wiarą cierpliwością miłością wytrwałością 11. prześladowaniami cierpieniami jakie mi stały się (stały się) w Antiochii w Ikonium w Listrze jakie prześladowania wytrzymałem i ze wszystkich mnie wyratował Pan 12. i wszyscy zaś chcący pobożnie żyć w Pomazańcu Jezusie będą prześladowani 13. niegodziwi zaś ludzie i oszuści będą posuwać się naprzód do gorszego zwodząc i dając się wprowadzić w błąd 14. Ty zaś pozostań w których nauczyłeś się i zostałeś przekonany wiedząc od kogo nauczyłeś się 15. i że od niemowlęcia święte Pisma znasz mogące ciebie uczynić mądrym ku zbawieniu przez wiarę w Pomazańcu Jezusie 16. Każde Pismo natchnione przez Boga i pożyteczne do nauki do wykazania do poprawy ku karceniu w sprawiedliwości 17. aby przygotowany byłby Boga człowiek do każdego czynu dobrego który jest wyposażony

Rozdział 4

1. Zaświadczam więc ja wobec Boga i Pana Jezusa Pomazańca zamierzającego sądzić żyjących i martwych podczas objawienia się Jego i Królestwa Jego 2. Ogłoś Słowo stań obok dogodnej pory nie w porę upomnij skarć zachęć

w całej cierpliwości i nauce 3. Będzie bowiem pora gdy która jest zdrową nauką nie zniosą ale według pożałdliwości własnych sobie będą zgarniać nauczycieli dając łaskotać sobie słuch 4. i od wprowadzie prawdy słuch będą odwracać do zaś baśni będą odwracani 5. Ty zaś bądź trzeźwy we wszystkim wycierp zło pracę uczyni głosiciela dobrej nowiny posługę twoją dopełnij 6. Ja bowiem już jestem wylany w libacji i pora mojego rozwiązania nadciągnęła 7. Bój dobry walczyłem bieg kończę wiarę zachowuję 8. w końcu jest odłożony mi sprawiedliwości wieniec który odda mi Pan w tym dniu sprawiedliwy sędzia nie jedynie zaś mnie ale i wszystkim miłującym objawienie się Jego 9. Postaraj się przyjść do mnie szybko 10. Demas bowiem mnie opuścił umiłowawszy teraz wiek i poszedł do Tesaloniki Kreskens do Galacji Tytus do Dalmacji 11. Łukasz jest sam ze mną Marka wzięwszy prowadź z sobą jest bowiem mi pożyteczny do posługi 12. Tychikusa zaś wysłałem do Efezu 13. Płaszcz który pozostawiłem w Troadzie u Karposa przychodząc przynieś i zwoje najbardziej pergaminy 14. Aleksander brązownik wiele mi złego okazał oby oddał mu Pan według uczynków jego 15. tego i ty strzeż się bardzo bowiem przeciwstawia się naszym słowom 16. W pierwszej mojej obronie nikt mi stanął razem ale wszyscy mnie opuścili nie im oby zostało poczytane 17. zaś Pan mi stanął obok i umocnił mnie aby przeze mnie ogłaszanie zostało dopełnione i usłyszeliby wszyscy poganie i zostałem wyratowany z ust lwa 18. I wyratuje mnie Pan z każdego dzieła

niegodziwego i zbawi do Królestwa Jego niebiańskiego któremu chwała na wieki wieków amen **19.** Pozdrów Pryskę i Akwilę i Onezyfora dom **20.** Erast pozostał w Koryncie Trofima zaś pozostawiłem w Milecie będącego słabym **21.** Postaraj się przed zimą przyjść pozdrawia ciebie Eubulos i Pudens i Linus i Klaudia i bracia wszyscy **22.** Pan Jezus Pomazaniec z duchem twoim łaska z wami amen do Tymoteusza drugi Efezjan zgromadzenia pierwszego doglądającego który został wybrany przez wyciągnięcie ręki zostało napisane z Rzymu kiedy po drugi raz stanął Paweł (przed) cesarzem Neronem

List do Tytusa

Rozdział 1

1. Paweł niewolnik Boga wysłannik zaś Jezusa Pomazańca ze względu na wiarę wybranych Boga i poznanie prawdy zgodnie z pobożnością **2.** z nadzieją życia wiecznego którą obiecał niekłamliwy Bóg przed czasami wiecznymi **3.** ukazał zaś porom swoim Słowo Jego w ogłaszaniu które otrzymałem powierzone ja według nakazu Zbawiciela naszego Boga **4.** Tytusowi szczeremu dziecku według wspólnej wiary łaska miłosierdzie pokój od Boga Ojca i Pana Jezusa Pomazańca Zbawiciela naszego **5.** Tego z powodu pozostawiłem cię na Krecie aby pozostające uporządkowałbyś i ustanowiłbyś według miasta starszych jak ja ci zarządziłem **6.** jeśli ktoś jest nienaganny jednej żony mąż dzieci mający wierzące nie w oskarżeniu rozwiązłości lub niepodporządkowane **7.** Trzeba bowiem doglądający nienaganny być jak Boga

zarządca nie samowolny nie skłonny do gniewu nie uzależniony od picia nie awanturnik nie chciwy brudnego zysku **8.** ale gościnny kochający to, co dobre rozsądny sprawiedliwy świątobliwy opanowany **9.** trzymający się według nauki wiernego Słowa aby mocny byłby i zachęcić w nauce będącej zdrową i sprzeciwiających się upominać **10.** Są bowiem liczni i niepodporządkowani próżno mówiący i zwodziciele umysłu najbardziej z obrzezania **11.** którym trzeba zatkać usta którzy całe domy wywracają nauczając czego nie trzeba haniebnego zysku z powodu **12.** Powiedział ktoś z nich własny ich prorok Kreteńczycy zawsze kłamcy złe zwierzęta brzuchy beczynne **13.** Świadectwo to jest prawdziwe ze względu na tę przyczynę upominaj ich surowo aby byliby zdrowi we wierze **14.** nie zważając ku judejskim baśniom i przykazaniom ludzi odwracających się prawdy **15.** Wszystkie wprowadzie czyste czystym zaś którzy są skalani i niewierzącym nie czyste ale jest skalany ich i umysł i sumienie **16.** Boga wyznają znać zaś czynami wypierają się obrzydliwi będący i nieposłuszni i do każdego dzieła dobrego niewypróbowani

Rozdział 2

1. Ty zaś mów co przystoi będącego zdrową nauką **2.** Starszych trzeźwymi być szlachetni rozsądni którzy są zdrowi (we) wierze miłości wytrwałości **3.** Stare kobiety tak samo w zachowaniu się godne świętości nie oszczerce nie winu licznemu którzy są uczynieni niewolnikami nauczające tego, co dobre **4.** aby uczyłyby rozsądku młode kochające mężów być kochające dzieci **5.** rozsądne czyste

gospodarne dobre które są poddane swoim
mężom aby nie Słowo Boga byłoby spotwarzane
6. Młodszych tak samo zachęcaj (by)
zachowywać rozsądek **7.** Odnośnie wszystkiego
siebie podając (jako) wzór dobrych uczynków
w nauce uczciwość godność niezniszczalność
8. słowo zdrowe bez zarzutu aby (ten)
z przeciwnej zostałby zawstydzony nic mając
o was (by) mówić złego **9.** Niewolników
własnym władcom być poddanymi we
wszystkim bardzo podobające się być nie
sprzeciwiający się **10.** nie oddzielający sobie ale
wiarę całą ukazujący (jako) dobrą aby naukę
Zbawiciela naszego Boga przystrajaliby we
wszystkim **11.** Została pokazana bowiem łaska
Boga zbawienna wszystkim ludziom
12. korygująca nas aby wyparłszy się
bezbożności i światowe pożyteczności rozsądnie
i sprawiedliwie i pobożnie żylibyśmy w (tym)
teraz wieku **13.** czekając na szczęśliwą nadzieję
i objawienie się chwały wielkiego Boga
i Zbawiciela naszego Jezusa Pomazańca
14. który dał siebie za nas aby odkupiłby nas
z całego bezprawia i oczyściłby sobie lud
szczególnie wybrany zapaleńca dobrych
uczynków **15.** Te mów i zachęcaj i upominaj
z każdym nakazem nikt ciebie niech lekceważy

Rozdział 3

1. Przypominaj im (by) zwierchnościom
i władzom być poddanymi być posłusznymi
władzy do każdego czynu dobrego gotowi być
2. nikomu bluźnić unikający sporów być
życzliwi całą ukazujący łagodność względem
wszystkich ludzi **3.** Byliśmy bowiem niegdyś
i my nierozumni nieposłuszni którzy są

wprowadzeni w błąd służący pożądaniom
i namiętnościom różnym w złości i zawiści
wiodący (życie) wstrętne nienawidzący jedni
drugich **4.** Gdy zaś uprzejmość i życzliwość
została pokazana Zbawiciela naszego Boga **5.** nie
z uczynków w sprawiedliwości które
uczyniliśmy my ale według Jego miłosierdzia
uratował nas przez kąpiel odrodzenia
i odnowienia Ducha Świętego **6.** którego wylał
na nas obficie przez Jezusa Pomazańca
Zbawiciela naszego **7.** aby zostawszy uznanymi
za sprawiedliwych (w) Tego łasce dziedzice
stalibyśmy się według nadziei życia wiecznego
8. Wierne Słowo i o nich chcę (aby) ty twierdzić
mocno aby rozmyślaliby (by) dobrymi
uczynkami stawać na czele (tym) którzy
uwierzyli Bogu te jest dobre i pożyteczne
ludziom **9.** głupich zaś sporów i rodowodów
i kłótni i walki związanych z Prawem unikaj są
bowiem bezużyteczne i próżne
10. Wywołującego rozłamy człowieka po
jednym i drugim napomnieniu odrzucaj
11. Wiedząc że jest wywrócony taki i grzeszy
będąc wydającym wyrok na siebie **12.** Kiedy
poślę Artemasa do ciebie lub Tychikusa postaraj
się przyjść do mnie do Nikopolis tam bowiem
osądziłem prezimować **13.** Zenasa znawcę
Prawa i Apollosa pilnie wypraw aby niczego im
brakowałoby **14.** Niech uczą się zaś i nasi
dobrym uczynkom stawać na czele względem
koniecznych potrzeb aby nie byłiby bezowocni
15. Pozdrawiają ciebie (ci) ze mną wszyscy
pozdrów okazujących czułość nas w wierze łaska
ze wszystkimi wami amen do Tytusa
Kreteńczyków zgromadzenia pierwszego

dogłdającego który został wybrany przez wyciągnięcie ręki zostało napisane z Nikopolis (w) Macedonii

List do Filemona

1. Paweł więzień Pomazańca Jezusa i Tymoteusz brat Filemonowi umiłowanemu i współpracownikowi naszemu 2. i Apfii umiłowanej i Archipowi współbojownikowi naszemu i w domu twoim zgromadzeniu 3. łaska wam i pokój od Boga Ojca naszego i Pana Jezusa Pomazańca 4. Dziękuję Bogu mojemu zawsze wspomnienie (o) tobie czyniąc w modlitwach moich 5. słuchając (o) twojej miłości i wierze którą masz do Pana Jezusa i względem wszystkich świętych 6. żeby wspólnota wiary twojej skuteczna stałaby się w poznaniu każdego dobra w was względem Pomazańca Jezusa 7. radość bowiem mamy wielką i zachętę z powodu miłości twojej gdyż głębokie uczucia świętych doznał odświeżenia (doznały odświeżenia) przez ciebie bracie 8. Dlatego wielką w Pomazańcu śmiałość mając nakazać ci co przystoi 9. przez miłość raczej proszę taki będąc jak Paweł starzec teraz zaś i więzień Jezusa Pomazańca 10. proszę cię o moje dziecko którego zrodziłem w więzach moich Onezyma 11. (tego) niegdyś ci nieprzydatnego teraz zaś ci i mnie pożytecznego 12. którego odesłałem ci zaś jego to jest moje głębokie uczucia przygarnij 13. którego ja chciałem przy sobie samym zatrzymać aby za ciebie służyłby mi w więzach dobrej nowiny 14. bez zaś twojego mniemania niczego chciałem uczynić aby nie jak według

konieczności dobro twoje byłoby ale według dobrowolnego 15. Może bowiem z powodu tego został oddzielony na godzinę aby wiecznego go otrzymałbyś 16. już nie jak niewolnika ale za niewolnika brata umiłowanego najbardziej mnie ile więcej zaś bardziej tobie i w ciebie i w Panu 17. Jeśli więc mnie masz (za) współnika przygarnij go jak mnie 18. Jeśli zaś jakąś uczynił niesprawiedliwość tobie lub jest winien to mnie zaliczaj 19. Ja Paweł napisałem moją ręką ja oddam aby nie mówiłbym ci że i siebie samego mi jesteś winien w zamian 20. Tak bracie ja (z) ciebie obym miał korzyść w Panu pokrzep moje głębokie uczucia w Panu 21. Będąc przekonany (o) posłuszeństwie twoim napisałem ci wiedząc że i ponad co mówię uczynisz 22. Równocześnie zaś i przygotuj mi gościnę mam nadzieję bowiem że przez modlitwy wasze zostaną darowany wam 23. Pozdrawiają cię Epafras współwięzień mój w Pomazańcu Jezusie 24. Marek Arystarch Demas Łukasz współpracownicy moi 25. Łaska Pana naszego Jezusa Pomazańca z duchem waszym amen do Filemona zostało napisane z Rzymu przez Onezyma domownika

List do Hebrajczyków

Rozdział 1

1. W wielu częściach i na wiele sposobów od dawna Bóg powiedziałwszy ojcom w prorokach 2. na końcach (w) dniach tych powiedział nam w Synu którego ustanowił dziedzicem wszystkiego przez którego i wieki uczynił 3. Ten będąc odbłask chwały i wizerunek zrozumienia Jego niosąc zarówno wszystkie wypowiedzi

mocy Jego przez samego siebie oczyszczenie uczyniwszy (z) grzechów naszych usiadł po prawej stronie wielkości na wysokościach 4. o tak wiele lepszy który stał się (od) zwiastunów ile różniejsze od nich dziedziczy imię 5. któremu bowiem powiedział niegdyś (ze) zwiastunów Syn mój jesteś Ty Ja dzisiaj zrodziłem Ciebie i znów Ja będę Mu za Ojca i On będzie Mi za Syna 6. Kiedy zaś znów wprowadziłbyś Pierworodnego na świat zamieszkałym mówi i niech oddają cześć Mu wszyscy zwiastunowie Boga 7. i do wprowadzie zwiastunów mówi czyniący zwiastunów Jego wiatrami i publiczne sługi Jego ognia płomieniem 8. Do zaś Syna tron Twój Boże na wiek wieku łaska prostolinijności łaska Królestwa Twojego 9. umiłowałeś sprawiedliwość i znienawidziłeś bezprawie przez to namaścił Ciebie Bóg Bóg Twój oliwą rozweselenia od uczestników Twoich 10. i Ty podczas początków Panie ziemię ugruntowałeś i dzieła rąk Twoich są niebios 11. one zostaną zniszczone Ty zaś trwasz i wszystkie jak szata ulegną zesterzeniu 12. i jakby okrycie zawiniesz nimi i zostaną zmienione Ty zaś Tym samym jesteś i lata Twoje nie skończą się 13. Do kogo zaś (ze) zwiastunów powiedział niegdyś siadź po prawej strony mojej aż (kiedy)kolwiek umieściłbym wrogów Twoich podnóżkiem stóp Twoich 14. Czyż nie wszyscy są posługujące duchy ku posłudze którzy są wysłani z powodu zamierzających odziedziczyć zbawienie

Rozdział 2

1. Z powodu tego trzeba obficie nam zważać (ku tym) które zostały usłyszane by czasem nie

przepłynęlibyśmy obok 2. Jeśli bowiem przez zwiastunów które zostało powiedziane słowo stało się mocne i każde przestępstwo i nieposłuszeństwo wzięło zgodną z prawem odpłatę 3. jak my wymkniemy się (o) tak wielkie zaniedbawszy zbawienie które początek wzięwszy być mówionym przez Pana przez (tych) którzy usłyszeli względem nas zostało utwierdzone 4. Równocześnie dając świadectwo Boga znakom zarówno i cudom i różnym mocom i Ducha Świętego przydziałom według Jego woli 5. Nie bowiem zwiastunom poddał świat zamieszkały (ten) mający nastąpić o którym mówimy 6. Zaświadczył zaś gdzieś ktoś mówiąc czym jest człowiek że pamiętasz go lub syn człowieka że patrzysz (na) niego 7. Uczyniłeś mniejszym go trochę coś od zwiastunów chwałą i szacunkiem uwieńczyłeś go i ustanowiłeś go nad dziełami rąk twoich 8. wszystkie poddaj poniżej stóp Jego w bowiem (tym) poddać Mu wszystkie niczego zostawił Mu niepodporządkowanego teraz zaś jeszcze nie widzimy (że) Mu wszystkie które są poddane 9. (Tego) zaś trochę coś od zwiastunów który jest uczyniony mniejszym widzimy Jezusa przez cierpienie śmierci chwałą i szacunkiem które jest uwieńczone żeby łasce Boga za każdego skosztowałby śmierci 10. Przysłało bowiem Temu dla którego wszystkie i z powodu którego wszystkie (by) wielu synów w chwałę poprowadziwszy początek i wodza zbawienia ich przez cierpienia uczynić doskonałym 11. (Ten) zarówno bowiem uświęcający i (ci) którzy są uświęceni z Jednego wszyscy dla- tego powodu nie wstydy się braćmi ich nazywać 12. mówiąc

oznajmię imię Twoje braciom moim w środku zgromadzenia wysławię hymnem Cię **13.** i znów Ja będę pokładający ufność z powodu Niego i znów oto Ja i dzieciątka które mi dał Bóg **14.** skoro więc dzieciątka stał się współnikiem (stały się współnikami) ciała i krwi i On podobnie uczestniczył (z) nimi aby przez śmierć została unieważniona (tego) moc mającego śmierci to jest oszczercę **15.** i uwolniłby tych ilu (w) strachu (przed) śmiercią przez całe życie winni byli niewoli **16.** Nie bowiem oczywiście zwiastunów ujmuje się za ale nasieniem Abrahama ujmuje się za **17.** Skąd był winien we wszystkim braciom zostać upodobnionym aby miłosierny stałby się i wierny arcykapłan (co do tych) względem Boga ku zostać prześlaniem (za) grzechy ludu **18.** W czym bowiem doznał cierpienia On zostawszy doświadczonym może którzy są doświadczani pomóc

Rozdział 3

1. Skąd bracia święci powołania niebiańskiego uczestnicy przyjrzyjcie się (tego) Wysłannika i Arcykapłana wyznania naszego Pomazańca Jezusa **2.** wierny będący który uczynił Go jak i Mojżesz w całym domu Jego **3.** Większej bowiem chwały Ten od Mojżesza jest uznany za godnego na ile większy szacunek ma (od) domu (ten) który zbudował go **4.** Każdy bowiem dom jest budowany przez kogoś (Tym) zaś wszystkie który zbudował Bóg **5.** I Mojżesz wprowadzie wierny w całym domu Jego jak sługa do świadectwa (o tym) co miało zostać powiedziane **6.** Pomazaniec zaś jak Syn nad domem Jego którego dom jesteśmy my jeśli śmiałość i chlubę nadziei aż do końca mocną zatrzymalibyśmy

7. Dlatego tak, jak mówi Duch Święty dzisiaj jeśli głos Jego usłyszeliście **8.** nie zatwardzalibyście serc waszych jak podczas buntu w dniu próby na pustkowiu **9.** gdzie wystawiali na próbę Mnie ojcowie wasi wystawiali na próbę Mnie i zobaczyli dzieła moje (przez) czterdzieści lat **10.** Dlatego byłem zagniewany (ku) pokoleniu temu i powiedziałem zawsze są wprowadzani w błąd (w) sercu oni zaś nie poznali dróg moich **11.** Jak przysięgłem w gniewie moim jeśli wejdą do odpoczynku mojego **12.** Uważajcie bracia by czasem nie będzie w kimś (z) was serce niegodziwe niewiary ku odstąpić od Boga żyjącego **13.** ale zachęcajcie siebie samych w każdym dniu aż do kiedy dzisiaj jest nazywane aby nie dałby uczynić twardym ktoś z was oszustwa grzechu **14.** uczestnicy bowiem staliśmy się Pomazańca jeśli początek zrozumienia aż do końca mocny zatrzymalibyśmy **15.** w być mówionym dzisiaj jeśli głos Jego usłyszeliście nie zatwardzalibyście serc waszych jak w buncie **16.** którzy bowiem usłyszawszy zbuntowali się ale (czy) nie wszyscy którzy wyszli z Egiptu przez Mojżesza **17.** Komu zaś okazywał gniew (przez) czterdzieści lat czyż nie (na tych) którzy zgrzeszyli których zwłoki padły na pustkowiu **18.** Komu zaś przysięgł nie wejść do odpoczynku Jego jeśli nie (tym) którzy byli nieposłuszni **19.** i widzimy że nie mogli wejść z powodu niewiary

Rozdział 4

1. Balibyśmy się więc by czasem nie która jest pozostawioną obietnica (by) wejść do odpoczynku Jego uważałby ktoś z was mieć

braki 2. i bowiem jesteśmy którzy są odbiorcami dobrej nowiny tak, jak i ci ale nie pomogło słowo wieści tym nie który jest złączony (w) wierze (z tymi) którzy usłyszeli 3. Wchodzimy bowiem do odpoczynku uwierzywszy tak, jak powiedział jak przysiągłem w gniewie moim jeśli wejdą do odpoczynku mojego pomimo dzieł od założenia świata które stały się 4. Powiedział bowiem gdzieś odnośnie siódmego tak i odpoczął Bóg w dniu siódmym od wszystkich dzieł Jego 5. i w tym znów jeśli wejdą do odpoczynku mojego 6. skoro więc jest pozostające (aby) niektórzy wejść do tego i (ci) wcześniej którym ogłoszono dobrą nowinę nie weszli z powodu nieposłuszeństwa 7. znowu jakiś ustanawia dzień dzisiaj przez Dawida mówiąc po tak wielkim czasie tak, jak jest powiedziane dzisiaj jeśli głosu Jego usłyszelibyście nie zatwardzalibyście serc waszych 8. Jeśli bowiem im Jezus zapewnił odpoczynek nie (kiedy)kolwiek o innym mówił po tych dniu 9. Zatem jest pozostającym odpocznienie szabatowe ludowi Boga 10. (ten) bowiem wszedłszy do odpoczynku Jego i sam odpoczął od dzieł jego tak, jak od własnych Bóg 11. Postaralibyśmy się więc wejść do tego odpoczynku aby nie w tym samym ktoś przykładem upadłby nieposłuszeństwu 12. Żyjące bowiem Słowo Boga i sprawne i ostrzejsze niż każdy miecz obosieczny i przenikające aż do podziału duszy zarówno i ducha stawów zarówno i szpików i zdolne do osądzenia zamysłów i myśli serca 13. i nie jest stworzenie niewidoczne przed nim wszystkie zaś nagie i mające odsłoniętą szyję oczyma jego

względem którego nam słowo 14. Mając więc arcykapłana wielkiego który przyszedł (do) niebios Jezusa Syna Boga chwycilibyśmy wyznanie 15. nie bowiem mamy arcykapłana nie mogącego współczuć (w) słabościach naszych który jest doświadczony zaś we wszystkim według podobieństwa oprócz grzechu 16. Podchodzilibyśmy więc ze śmiałością (do) tronu łaski aby otrzymalibyśmy miłosierdzie i łaskę znaleźlibyśmy w odpowiednim czasie pomoc

Rozdział 5

1. Każdy bowiem arcykapłan z ludzi który jest brany za ludzi jest ustanawiany względem Boga aby przynosiłby dary zarówno i ofiary za grzechy 2. zdolny współczuć mogący nie rozumiejącym i dającym się zwieść skoro i on jest otoczony słabością 3. i z powodu tego powinien tak, jak za lud tak i za siebie przynosić za grzechy 4. i nie (dla) siebie samego ktoś bierze szacunek ale który jest wzywany przez Boga tak, jak i Aaron 5. Tak i Pomazaniec nie sobie samemu oddał chwałę (by) stać się arcykapłanem ale (Ten) który powiedział do Niego Syn mój jesteś Ty Ja dzisiaj zrodziłem Cię 6. Tak, jak i w innym mówi Ty kapłan na wiek według porządku Melchisedeka 7. Ten w dniach ciała Jego błagania zarówno i usilne prósy do mogącego ratować Go od śmierci z krzyku mocnego i łzy przyniosłszy i zostawszy wysłuchanym za pobożność 8. chociaż będąc Syn nauczył się przez (te) które wycierpiał posłuszeństwo 9. i który został uczyniony doskonałym stał się którzy są posłuszni Mu (dla) wszystkich przyczyna zbawienia wiecznego

10. który został nazwany przez Boga arcykapłan według porządku Melchisedeka 11. O czym liczne nam słowo i trudne do wyjaśnienia (by) mówić skoro ociążali staliście się (w) słuchaniu 12. i bowiem którzy są zobowiązani (by) być nauczyciele przez (ten) czas znów potrzebę macie (by) nauczać was ktoś elementy początku słów Boga i staliście się potrzebę mający mleka a nie stałego pożywienia 13. Każdy bowiem uczestniczący (w) mleku niedoświadczony (w) słowie sprawiedliwości niemowlę bowiem jest 14. dojrzały zaś jest (są) stałe pożywienie przez praktykę zmysły które są wyćwiczone mający do rozróżnienia dobre zarówno i złe

Rozdział 6

1. Dlatego opuściwszy (te na) początku Pomazańca słowo do doskonałości bylibyśmy przyniesieni nie znów fundament kładąc sobie nawrócenia od martwych dzieł i wiary w Boga 2. (o) zanurzeniach naukę (o) nałożeniu zarówno rąk (o) powstaniu zarówno martwych i (o) sądzie wiecznym 3. i to uczynimy jeśli pozwoliłby Bóg 4. Niemożliwe bowiem (by) raz którzy zostali oświeceni którzy skosztowali zarówno daru niebiańskiego i uczestnicy którzy stali się Ducha Świętego 5. i dobrą skosztowawszy Boga wypowiedź mocy zarówno mającego przyjść wieku 6. a odpadłszy mimo to znów odnawiać ku nawróceniu znowu krzyżujących (dla) siebie samych Syna Boga i wystawiających na pokaz 7. Ziemia bowiem wypiwszy (ten) na nią wielokrotnie przychodzący deszcz i rodząca ziele odpowiednie tamtym dla których i jest uprawiana otrzymuje błogosławienie od Boga 8. wynosząc zaś ciernie i osty niewypróbowane

i przekleństwo blisko tego koniec w spaleniu 9. Jesteśmy przekonani zaś odnośnie was umiłowani (o) lepszych i które są nadchodzące zbawienie jeśli i tak mówimy 10. nie bowiem niesprawiedliwy Bóg (by) zapomnieć dzieła waszego i (o) trudzie miłości który okazujecie w imieniu Jego usłużyszy świętym i służąc 11. Pragniemy zaś (by) każdy (z) was tę samą okazywać gorliwość względem pełni nadziei aż do końca 12. aby nie ociążali stalibyście się naśladowcy zaś (tych) przez wiarę i cierpliwość dziedziczących obietnice 13. Bowiem Abrahamowi obiecawszy Bóg skoro na nikogo miał większego przysiąc przysiągł na siebie samego 14. mówiąc czy z pewnością błogosławiąc pobłogosławię cię i mnożąc rozmnożę cię 15. i tak który stał się cierpliwym osiągnął obietnicę 16. Ludzie wprowadźcie bowiem na większego przysięgają i każdego (dla) nich sporu kres ku utwierdzeniu przysięga 17. w tym obficie chcąc Bóg (by) pokazać dziedzicom obietnicy niezmiennie postanowienia Jego poręczył przysięgą 18. aby przez dwie sprawy niezmiennie w których niemożliwe (by) skłamać Bóg silną zachętę mielibyśmy zbiegłszy (by) chwycić się która jest wyłożona nadzieją 19. którą jak kotwicę mamy duszy niezawodną zarówno i mocną i wchodzącą do (tej) bardziej wewnętrznej zasłony 20. gdzie przewodnik w imieniu naszym wszedł Jezus według porządku Melchisedeka arcykapłan który stał się na wiek

Rozdział 7

1. Ten bowiem Melchisedek król Salemu kapłan Boga Najwyższego wyszedłszy na spotkanie

z Abrahamem wracającym po rozbiciu królów i pobłogosławiwszy go **2.** któremu i dziesięcinę z wszystkich przydzielił Abraham najpierw wprawdzie który jest tłumaczony król sprawiedliwości następnie zaś i król Salemu co jest król pokoju **3.** będący bez ojca będący bez matki będący bez rodowodu ani początek dni ani życia koniec mający który jest podobny zaś Synowi Boga pozostaje (jako) kapłan na ciągle **4.** Oglądacie zaś jak wielki ten któremu i dziesięcinę Abraham dał z najlepszych łupów patriarcha **5.** I (ci) wprawdzie z synów Lewiego kapłaństwo biorąc przykazanie mają (by) pobierać dziesięcinę (od) ludu według Prawa to jest (od) braci ich chociaż wychodzących z lędźwi Abrahama **6.** (Ten) zaś nie mając ustalonego rodowodu z nich przyjął dziesięcinę (od) Abrahama i mającego obietnice pobłogosławił **7.** Bez zaś całego sporu gorsze przez lepsze jest błogosławione **8.** I tutaj wprawdzie dziesięciny umierający ludzie przyjmują tam zaś który jest poświadczany że żyje **9.** I jak wypowiedź powiedzieć przez Abrahama i Lewi dziesięciny przyjmujący jest obłożony dziesięciną **10.** jeszcze bowiem w lędźwi ojca był gdy wyszedł na spotkanie mu Melchisedek **11.** Jeśli wprawdzie więc doskonałość przez lewickie kapłaństwo było lud bowiem z powodu niego otrzymał prawo jaka jeszcze potrzeba (by) według porządku Melchisedeka innego powstawać kapłana i nie według porządku Aarona być nazywanym **12.** Gdy jest zamieniane bowiem kapłaństwo z konieczności i Prawa zamienienie staje się **13.** O którym bowiem jest mówione te plemię

inne uczestniczyło z którego nikt miał zwróconą uwagę (ku) ołtarzowi **14.** wcześniej jawne bowiem że z Judy wzrósł Pan nasz w którym plemieniu nic o kapłaństwie Mojżesz powiedział **15.** I obficie jeszcze oczywiste jest jeśli według podobieństwa Melchisedeka wstaje kapłan inny **16.** który nie według Prawa przykazania cielesnego stał się ale według mocy życia niezniszczalnego **17.** świadczy bowiem że Ty kapłan na wiek według porządku Melchisedeka **18.** Unieważnienie wprawdzie bowiem staje się które jest poprzednie przykazanie z powodu jego słabości i bezużyteczności **19.** nic bowiem uczyniło doskonałym Prawo późniejsze wprowadzenie zaś lepszej nadziei przez którą zbliżamy się do Bogu **20.** I o ile nie bez przysięgi wprawdzie bowiem bez przysięgi są kapłani którzy stali się **21.** (Ten) zaś z przysięgą przez (Tego) który mówi do Niego przysiągł Pan i nie będzie żałował Ty kapłan na wiek według porządku Melchisedeka **22.** o tak wiele lepszego przymierza stał się gwarant Jezus **23.** I wprawdzie liczniejszymi są którzy stali się kapłani przez (to, że) śmierci być powstrzymanym (by) pozostać **24.** zaś przez (to, że) pozostawać Mu na wiek niemożliwe do przejścia ma kapłaństwo **25.** Dlatego i ratować na zawsze może podchodzących przez Niego (ku) Bogu zawsze żyjąc ku wstawiać się za nich **26.** Taki bowiem nam przysłało arcykapłan świętobliwy niewinny nieskazitelny który jest odłączony od grzeszników i wyższy (od) niebios który stał się **27.** Ten nie ma co dzień konieczności tak, jak arcykapłani wcześniej za własne grzechy ofiary prowadzić następnie (za

te) ludu to bowiem uczynił raz na zawsze siebie samego wzniosłszy **28.** Prawo bowiem ludzi ustanawia arcykapłanami mających słabość słowo zaś przysięgi po Prawie Syna na wiek który jest uczyniony doskonałym

Rozdział 8

1. Główne zaś w (tym) co jest mówione takiego mamy arcykapłana który usiadł po prawej stronie tronu Wielkości w niebiosach **2.** świętych publiczny sługa i namiotu prawdziwego który rozbił Pan a nie człowiek **3.** Każdy bowiem arcykapłan ku przynosić dary zarówno i ofiary jest ustanawiany dlatego konieczne (by) mieć coś i Ten co przyniosłby **4.** Jeśli wprowadzie bowiem był na ziemi ani (kiedy)kolwiek byłby kapłan będących kapłanami przynoszący według Prawa dary **5.** którzy przykładowi i cieniowi służą (tych) niebiańskich tak, jak otrzymał wyrocznię Mojżesz zamierzając wykonać namiot patrz bowiem mówi uczyniłbyś wszystkie według wzoru który został pokazany ci na górze **6.** teraz zaś różniejszej dostępuje publicznego dzieła o ile i lepszego jest przymierza pośrednik które na lepszych obietnicach ma otrzymane Prawo **7.** Jeśli bowiem pierwsze to było nienaganne nie (kiedy)kolwiek drugiego było szukane miejsce **8.** zarzucając bowiem im mówi oto dni przychodzą mówi Pan i spełnię na dom Izraela i na dom Judy przymierze nowe **9.** nie według przymierza które uczyniłem ojcom ich w dniu chwyciwszy mi rękę ich (by) wyprowadzić ich z ziemi egipskiej gdyż oni nie wytrwali w przymierzu moim i ja zaniedbałem ich mówi Pan **10.** Gdyż to przymierze które zawrę (dla) domu Izraela po dniach tych mówi

Pan dając Prawo moje do myśli ich i na sercach ich napiszę je i będę im za Boga i oni będą Mi za lud **11.** I nie nauczałby każdy bliźni jego i każdy brat jego mówiąc poznaj Pana gdyż wszyscy będą znać Mnie od małego (z) nich aż do wielkiego (z) nich **12.** gdyż życzliwy będę (dla) niesprawiedliwości ich i grzechów ich i bezprawia ich nie zostałyby przypomniane (zostałyby przypomniane) już **13.** Podczas mówić nowe uznaje za przestarzałe pierwsze zaś które jest uznane za przestarzałe i starzejące się blisko zaniknięcia

Rozdział 9

1. Miało wprowadzie więc i pierwsze przepisy służby zarówno święte światowe **2.** Namiot bowiem został zbudowany pierwszy w którym zarówno świecznik i stół i przedkładanie chlebów które jest nazywany Święte **3.** za zaś drugą zasłoną namiot który jest nazywany Święte Świętych **4.** złotą mającą kadzielnicę i arkę przymierza która jest zakrywana zewsząd złotem w której dzban złoty mający manę i laska Aarona która zakwitła i tablice przymierza **5.** powyżej zaś niej cherubiny chwały zacierające ofiarę przebłagalną o których nie jest teraz mówić po części **6.** Te zaś tak które są zbudowane do wprowadzie pierwszego namiotu przez każdy wchodzi kapłani służby wypełniający **7.** do zaś drugiego raz (w) roku sam arcykapłan nie bez krwi którą przynosi za swoje i ludu grzechy popełnione nieświadomie **8.** to oznajmiając (przez) Ducha Świętego (że) jeszcze nie być objawiona świętych droga jeszcze pierwszy namiot mając miejsce postoju **9.** który przykład do pory która nastąpi według

czego dary zarówno i ofiary są przynoszone nie mogące według sumienia uczynić doskonałymi pełniących służbę **10.** jedynie ku pokarmom i napojom i różnym zanurzeniom i przepisom ciała aż do pory naprawy które są położone **11.** Pomazaniec zaś przybywszy arcykapłan zmierzający dóbr przez większy i doskonalszy namiot nie ręką uczyniony to jest nie tego stworzenia **12.** ani przez krew kozłów i cieląt przez zaś własną krew wszedł raz na zawsze do świętych wieczne odkupienie znalazłszy **13.** Jeśli bowiem krew byków i kozłów i popiół jałówki obsypując które są uczynione pospolitymi uświęca ku ciała czystości **14.** jak wielce bardziej krew Pomazańca który przez Ducha wiecznego siebie samego przyniósł nienagannego Bogu oczyści sumienie wasze od martwych czynów ku służyć Bogu żyjącemu **15.** i przez to przymierza nowego pośrednik jest żeby śmierci która stała się ku odkupieniu (od tych) w pierwszym przymierzu przestępstw obietnicę wzięliby którzy są zaproszeni wiecznego dziedziczenia **16.** Gdzie bowiem przymierze śmierci konieczność (by) być przynoszonym (ten) który zawarł **17.** przymierze bowiem przy martwym mocne skoro jeszcze nie jest silne gdy żyje (ten) który zawarł **18.** Dlatego ani pierwsze bez krwi jest poświęcone **19.** gdy zostało powiedziane bowiem każde przykazanie według Prawa przez Mojżesza całemu ludowi wzięwszy krew cieląt i kozłów z wodą i wełną szkarłatną i hizopem sam zarówno zwój i cały lud pokropił **20.** mówiąc to krew przymierza które przykazał do was Bóg **21.** i namiot zaś i wszystkie naczynia publicznego dzieła krwią

podobnie pokropił **22.** i prawie w krwi wszystkie jest oczyszczane według Prawa i bez wylania krwi nie staje się uwolnienie **23.** Konieczność więc wprowadzie przykłady (tych) w niebiosach tymi być oczyszczane same zaś niebiańskie lepszych ofiarami od tych **24.** Nie bowiem do ręką uczynionych świętych wszedł Pomazaniec odpowiedników prawdziwych ale do samego nieba teraz zostać objawione obliczu Boga w imieniu naszym **25.** ani aby wielokrotnie przynosiłby siebie samego tak, jak arcykapłan wchodzi do świętych co roku we krwi cudzej **26.** skoro trzeba było Mu wielokrotnie wycierpieć od założenia świata teraz zaś raz przy końcu wieków ku unieważnienie grzechu przez ofiarę Jego jest objawiony **27.** I o ile jest odkładane ludziom raz umrzeć po zaś tym sąd **28.** tak Pomazaniec raz który został przyniesiony ku (temu) wielu przynieść grzechy po drugi bez grzechu zostanie ukazany (tym) Jego wyczekującym ku zbawieniu

Rozdział 10

1. Cień bowiem mając Prawo mających nastąpić dobrych nie sam obraz spraw co rok tymi samymi ofiarami które przynoszą na ciągłe nigdy może podchodzących uczynić doskonałymi **2.** skoro nie (kiedy)kolwiek powstrzymywali które są przynoszone dla- (tego) żadnej mieć już sumienia grzechów pełniący służbę raz którzy są oczyszczonymi **3.** Ale w nich przypomnienie grzechów co rok **4.** niemożliwe bowiem krew byków i kozłów zabrać grzechy **5.** Dlatego wchodząc na świat mówi ofiary i daru nie chciałeś ciało zaś wydoskonaliłeś mi **6.** (w) całopaleniach i za grzech nie znalazłeś

upodobania **7.** Wtedy powiedziałem oto przychodzę w głowicy zwoju jest napisane o mnie (by) uczynić Boże wolę Twoją **8.** Powyżej mówiąc że ofiary i daru i całopaleń i za grzechy nie chciałeś ani znalazłeś upodobania które według Prawa są przynoszone **9.** Wtedy powiedział oto przychodzę uczynić Boże wolę Twoją znosi pierwsze aby drugie postawiłby **10.** w tej woli którzy są uświęceni jesteśmy przez ofiarę ciała Jezusa Pomazańca raz na zawsze **11.** I każdy wprawdzie kapłan stawał co dzień pełniąc publiczną służbę i te same wielokrotnie przynosząc ofiary które nigdy mogą zdjąć grzechów **12.** Ten zaś jeden za grzechy przyniosłszy ofiarę na ciągle usiadł po prawej stronie Boga **13.** W końcu czekając aż do zostaliby położeni wrogowie Jego podnóżkiem stóp Jego **14.** (w) jednej bowiem ofierze uczynił doskonałymi na ciągle którzy są uświęceni **15.** Świadczy zaś nam i Duch Święty po bowiem przewidzieć **16.** To przymierze które zawrę względem nich po dniach tych mówi Pan dając Prawa moje do serc ich i na myśli ich napiszę je **17.** i grzechów ich i bezprawia ich nie zostałyby mi przypomniane już **18.** Gdzie zaś uwolnienie (od) tych już nie ofiara za grzech **19.** Mając więc bracia śmiałość do wejścia (tych) świętych w krwi Jezusa **20.** które poświęcił (dla) nas drogę nową i żyjącą przez zasłonę to jest ciało Jego **21.** i kapłana wielkiego nad domem Boga **22.** Podchodzilibyśmy z prawdziwym sercem w pełni wiary które są pokropione serca z sumienia niegodziwego i które są umyte ciało wodą czystą **23.** trzymalibyśmy wyznanie nadziei niewzruszonej wierny bowiem (Ten)

który obiecał **24.** i dostrzegalibyśmy jedni drugich ku pobudzaniu miłości i dobrych dzieł **25.** nie opuszczając zgromadzenia się swoich tak, jak zwyczaj niektórym ale zachęcając i o tak wiele bardziej ile patrzycie zbliżający się dzień **26.** chętnie bowiem grzesząc nam po otrzymać poznanie prawdy już nie za grzechy jest pozostawiona ofiara **27.** straszne zaś jakieś czekanie sądu i ognia żarliwość jeść mającego przyjść przeciwnych **28.** Odrzuciwszy ktoś Prawo Mojżesza bez okazów miłosierdzia przez dwóch lub trzech świadków umiera **29.** ile więcej uważacie gorszego zostanie uznany za godnego kary Syna Boga który podeptał i krew przymierza pospolitą który uznał przez którą został uświęcony i Ducha łaski który znieważył **30.** Znamy bowiem (Tego) który powiedział Mnie ukaranie Ja odpłacę mówi Pan i znów Pan osądzi lud Jego **31.** Straszne wpaść w ręce Boga żyjącego **32.** Przypominajcie sobie zaś (te) wcześniej dni w których którzy zostaliście oświeceni wielką atletyczną walką znieśliście cierpienia **33.** To wprawdzie zniewagom zarówno i uciskom którzy są uczynieni widowiskiem to zaś współnicy (tych) tak przechodząc przez te które stały się **34.** i bowiem (z) więzami moimi współodczuliście i grabież które są dobytkiem waszym z radością przyjęliście wiedząc (że) mieć w sobie samych lepszy majątek w niebiosach i trwający **35.** Nie zrzucilibyście więc śmiałości waszej która ma odpłatę wielką **36.** wytrwałości bowiem macie potrzebę aby wolę Boga uczyniwszy dostalibyście obietnicę **37.** Jeszcze bowiem chwila jak wiele jak wiele przychodzący

przyjdzie i nie będzie zwlekał 38. zaś sprawiedliwy z wiary będzie żyć i jeśli cofnąłby się nie znajduje upodobania dusza moja w nim 39. My zaś nie jesteśmy (do) wycofania się ku zgubie ale wierze ku pozyskaniu duszy

Rozdział 11

1. Jest zaś wiara które są obiecany mi przez nadzieję zrozumienie spraw wykazanie nie które są widziane 2. przez tę bowiem otrzymali świadectwo starsi 3. Wiara rozumiemy (że) być wydoskonalone wieki wypowiedzią Boga ku (temu, że) nie z które są ukazane które są widziane stać się 4. Wiara więcej ofiarę Abel obok Kaina przyniósł Bogu przez którą otrzymał świadectwo (że) być sprawiedliwy świadczący nad darami jego Bogu i przez nią umarłszy jeszcze mówi 5. Wiara Henoch został przeniesiony nie zobaczyć śmierci i nie był znaleziony dlatego, że przeniósł go Bóg przed bowiem przeniesieniem go otrzymał świadectwo bardzo spodobać się Bogu 6. bez zaś wiary niemożliwe bardzo spodobać się uwierzyć bowiem trzeba podchodzący (ku) Bogu że jest i (dla) szukających Go nagradzający stając się 7. Wiara zostawszy ostrzeżonym Noe odnośnie jeszcze nie które są widzialne przyjąwszy ze czcią zbudował arkę ku zbawieniu domu jego przez którą potępił świat i według wiary sprawiedliwości stał się dziedzic 8. Wiara który jest wzywany Abraham okazał posłuszeństwo (by) wyjść do miejsca które miał brać do dziedziczenia i wyszedł nie wiedząc gdzie przychodzi 9. Wiara zamieszkał względem ziemi obietnicy jak obcej w namiotach zamieszkawszy z Izaakiem i Jakubem współdziedzicami

obietnicy tej samej 10. czekał bowiem (na to) fundamenty mające miasto którego architekt i budowniczy Bóg 11. Wiara i ta Sara moc ku zasiewu nasienia wzięła i wbrew stosownej porze dojrzałości urodziła skoro wiernym uznała (Tego) który obiecał 12. Dlatego i z jednego zostali zrodzeni i te który jest uczyniony martwym tak, jak gwiazdy nieba (co do) mnóstwa i jakby piasek (ten) na wardze morza (ten) niezliczony 13. Według wiary umarli ci wszyscy nie wzięwszy obietnic ale z daleka je zobaczywszy i zostawszy przekonany i pozdrowiwszy i wyznawszy że obcy i obcokrajowcy są na ziemi 14. Bowiem w taki sposób mówiąc objawia się że ojczyzny poszukują 15. I jeśli wprawdzie tej pamiętali z której wyszli mieli (kiedy)kolwiek porę zawrócić 16. teraz zaś lepszej pragną to jest niebiańskiego dlatego nie wstydzi się ich Bóg (jako) Bóg być przywoływany ich przygotował bowiem im miasto 17. Wiara przyniósł Abraham Izaaka który jest doświadczany i jednorodzonego przynosił obietnice przyjąwszy 18. do którego zostało powiedziane że w Izaaku zostanie nazwane tobie nasienie 19. poczytawszy że i z martwych wzbudzać mocny Bóg dlatego go i ku przykładowi dostał 20. Wiara około mających nastąpić pobłogosławił Izaak Jakuba i Ezawa 21. Wiara Jakub umierając każdego (z) synów Józefa pobłogosławił i oddał część przed skrajem łaski jego 22. Wiara Józef umierając o odejściu synów Izraela pamiętał i o kościach jego przykazał 23. Wiara Mojżesz który został zrodzony został ukryty (przez) trzy miesiące przez ojców jego dlatego, że zobaczyli miłe (to)

dzieciatko i nie przestraszyli się rozkazu króla
24. Wiarą Mojżesz wielki który stał się nie
zgodził się być nazywanym syn córki faraona
25. bardziej wybrawszy sobie doznawać krzywd
razem z ludem Boga niż chwilowe mieć grzechu
wykorzystanie **26.** (za) większe bogactwo
uznawszy od Egiptu skarbów zniewagę
Pomazańca spoglądał bowiem na odpłatę
27. Wiarą pozostawił Egipt nie przestraszywszy
się wzburzenia króla bowiem niewidzialne jak
widząc stał się wytrwałym **28.** Wiarą czynił
Paschę i polanie krwią aby nie niszczący
pierworodne dotknąłby ich **29.** Wiarą przeszli
Czerwone Morze jak przez suchą którego próbę
wziawszy Egipcjanie zostali pochłonięci
30. Wiarą mury Jerycha upadły które zostały
okrażone przez siedem dni **31.** Wiarą Rachab
nierzadnica nie zginęła razem z (tymi) którzy
byli nieposłuszni przyjąwszy szpiegów wśród
pokoju **32.** I co jeszcze mówiłbym zabraknie
bowiem mi który jest opisywany czas
o Gedeonie Baraku zarówno i Samsonie i Jeftem
Dawidzie zarówno i Samuelu i prorokach
33. którzy przez wiarę zwalczyli królestwa
wypracowali sprawiedliwość osiągnęli obietnice
zatrzymali usta lwów **34.** ugasili moc ognia
uciekli (przed) ostrzem miecza zostali umocnieni
ze słabości stali się mocni na wojnie obozy
zmusili do odwrotu obcych **35.** otrzymały
kobiety z powstania martwych ich inni zaś
zostali torturowani nie przyjąwszy odkupienie
aby lepsze powstanie uzyskaliby **36.** inni zaś
szydzeń i udręk próbę przyjęli jeszcze zaś
więzów i strażnicy **37.** zostali ukamienowani
zostali przecięci byli doświadczani przez

morderstwo miecza umarli obesзли wkoło
w owczych skórach w kozich skórach którzy
mają niedostatki którzy są uciskani którym
wyrządza się zło **38.** których nie był godny świat
na pustkowiach którzy są przymuszeni do
błakania się (po) i górach i jaskiniach
i szczelinach ziemi **39.** I ci wszyscy którzy
zostali poświęceni przez wiarę nie dostali
obietnicy **40.** Boga odnośnie nas lepsze coś który
przewidział aby nie bez nas zostaliby uczynieni
doskonałymi

Rozdział 12

1. Toteż i my tak wielki mając otaczający nas
obłok świadków ciężar odłożywszy cały
i dokładnie otaczający grzech z powodu
wytrwałości bieglibyśmy (w) który jest położony
przed nami bój **2.** Spoglądając z daleka na
(Tego) wiary początek i wodza i doskonałość
Jezusa który zamiast która jest wyłożona przed
Nim radości zniósł krzyż wstydu
zlekceważywszy na prawej stronie zarówno
tronu Boga usiadł **3.** Porównajcie bowiem (Tego,
który) taki który zniósł od grzeszników
względem Jego spór aby nie osłablibyście (dla)
dusz waszych które są osłabiane **4.** Jeszcze nie aż
do krwi przeciwstawialiście się przeciw
grzechowi walcząc naprzeciw **5.** i całkiem
zapomnieliście (o) zachęcie która wam jak
synom jest mówiona Synu mój nie lekceważ
karcenia Pana ani bądź osłabiany przez Niego
który jest upominany **6.** którego bowiem miłuje
Pan koryguje biczuje zaś każdego syna którego
przyjmuje **7.** Jeśli karcenie znosicie jak synom
wam jest przynoszony Bóg jakim bowiem jest
syn którego nie koryguje ojciec **8.** Jeśli zaś bez

jesteście karcenia którego uczestnicy stali się wszyscy zatem bękarty jesteście a nie synowie **9.** Potem (tych) wprowadźcie (według) ciała naszego ojców mieliśmy (jako) karcących i szanowaliśmy nie wiele bardziej zostaniemy poddani Ojcu duchów i będziemy żyć **10.** wprowadźcie bowiem na nieliczne dni według (tego) co wydaje się im karcili (Ten) zaś dla będącej korzyścią ku być uczestnikami świętości Jego **11.** Każde zaś karcenie względem wprowadźcie (tego, co) będące obecnym nie zdaje się radości być ale smutek później zaś owoc pokoju (dla tych) przez nie którzy są wyćwiczeni oddaje sprawiedliwość **12.** Dlatego które są opadłe ręce i które są sparaliżowane kolana wyprostujcie **13.** i ścieżki proste uczynicie stopami waszymi aby nie kulawy zostałby odwrócony zostałby uzdrowiony zaś bardziej **14.** Pokój ścigajcie ze wszystkimi i uświęcenie którego bez nikt zobaczy Pana **15.** dogłębnie aby nie ktoś mający braki z dala od łaski Boga aby nie jakiś korzeń goryczy w górę rosnąć wywołałby niepokój i przez to zostaliby skalani liczni **16.** aby nie ktoś rozpustnik lub profanujący jak Ezaw który za pokarm jeden oddał pierworództwo swoje **17.** Wiedźcie bowiem że i potem chcąc odziedziczyć błogosławieństwo został odrzucony nawrócenia bowiem miejsca nie znalazł chociaż ze łzami poszukawszy je **18.** Nie bowiem podeszłicie do dającego się dotknąć (ku) górze i zapalającemu się ogniovi i mroku i ciemności i nawałnicy **19.** i trąby dźwięku i głosu wypowiedzi który usłyszawszy odrzucili od siebie aby nie zostać przedłożone im słowo **20.** nie zanosili bowiem

(tego) co jest przekazane i jeśli zwierzę dotknęłoby się góry zostanie ukamienowane albo pociskiem zostanie przebite **21.** i tak straszne było (to) które jest pokazane Mojżesz powiedział bardzo przestraszony jestem i drżący **22.** Ale podeszłicie ku Syjonowi górze i miastu Boga żyjącego Jeruzalem niebiańskiemu i dziesiątkom tysięcy zwiastunów **23.** zgromadzenia ogólnego i zgromadzenia pierworodnych w niebiosach którzy są zapisani i sędziemu Bogu wszystkich i duchom sprawiedliwych które są uczynione doskonałymi **24.** i przymierza nowego pośrednikowi Jezusowi i krwi pokropienia lepiej mówiącej od Abła **25.** Uważajcie aby nie odrzucilibyście od siebie (Tego) który mówi jeśli bowiem oni nie uciekli na ziemi odrzuciwszy który jest ostrzegającym wiele bardziej my od niebios którzy odwracamy się **26.** którego głos ziemią wstrząsnął wtedy teraz zaś obiecał mówiąc jeszcze raz Ja poruszę nie jedynie ziemią ale i niebem **27.** zaś jeszcze raz oznajmia które są wstrząśnięte przemieszczenie jak które są uczynione aby trwały nie które są wstrząśnięte **28.** Dlatego królestwo niewzruszone przyjmując mielibyśmy łaskę przez którą służylibyśmy w sposób miły Bogu ze skromnością i czią **29.** a bowiem Bóg nasz ogień trawiący

Rozdział 13

1. Braterstwo niech pozostaje **2.** (o) gościnności nie zapominajcie przez tę bowiem uszli uwadze niektórzy którzy gościli zwiastunów **3.** Pamiętajcie (o) więźniach jak którzy są razem uwięzieni (o) którym wyrządza się zło jak i oni będąc w ciele **4.** Szacowne małżeństwo wśród

wszystkich i łożę nieskazitelne rozpustników zaś i cudzołożników osądzi Bóg **5.** Niezamiłowany w pieniądzech sposób którzy są zadowoleni z (tymi) które są obecne sam bowiem powiedział nie ciebie porzuciłbym ani nie ciebie opuściłbym **6.** tak, że wykazując śmiałość my mówić Pan mi pomocnik i nie będę się bał co uczyni mi człowiek **7.** Pamiętajcie (o) przewodzących wami którzy powiedzieli wam Słowo Boga których rozpatrując wyjście postępowania naśladować wiarę **8.** Jezus Pomazaniec wczoraj i dzisiaj Ten sam i na wieki **9.** Naukom różnym i obcym nie bądźcie noszeni dobre bowiem łasce być utwierdzone serce nie pokarmom w których nie odnieśli korzyści (ci) którzy postępowali **10.** Mamy ołtarz z którego zjeść nie mają władzy namiotowi służący **11.** Których bowiem jest wnoszona zwierząt krew za grzech do świętych przez arcykapłana tych ciała jest spalane poza obozem **12.** Dlatego i Jezus aby uświęciłby przez własną krew lud poza bramy wycierpiał **13.** Zatem wychodzilibyśmy do Niego poza obozu zniewagę Jego niosąc **14.** nie bowiem mamy tu trwającego miasta ale mającego nastąpić poszukujemy **15.** przez Jego więc przynosilibyśmy ofiarę chwały przez cały Bogu to jest owoc warg wyznających imieniu Jego **16.** zaś (o) dobroczynności i wspólnocie nie zapominajcie (z) takich bowiem ofiar jest bardzo zadowolony Bóg **17.** Okazujcie posłuszeństwo przewodzącym wami i poddawajcie się oni bowiem czuwają nad duszami waszymi jak rachunek którzy mają oddać aby z radością to czyniliby i nie wzdychając niekorzystne bowiem wam to **18.** Módlcie się o nas jesteśmy

przekonani bowiem że dobre sumienie mamy we wszystkim dobrze chcąc postępować **19.** Obficie zaś zachęcam (by) to uczynić aby szybciej zostałem przywrócony wam **20.** zaś Bóg pokoju (Ten) który wyprowadził z martwych Pasterza owiec (Tego) wielkiego w krwi przymierza wiecznego Pana naszego Jezusa **21.** oby umocnił was w każdym czynie dobrym ku uczynić wolę Jego czyniąc w was bardzo podobające się przed Nim przez Jezusa Pomazańca któremu chwała na wieki wieków amen **22.** Zachęcam zaś was bracia znosić (to) słowo zachęty i bowiem przez krótkie napisałem listem wam **23.** Wiecie (że) brata Tymoteusza który jest wypuszczony z którym jeśli szybciej przychodziłby zobaczę was **24.** Pozdrówcie wszystkich przewodzących wami i wszystkich świętych pozdrawiają was (ci) z Italii **25.** Łaska z wszystkimi wami amen do Hebrajczyków zostało napisane z Italii przez Tymoteusza

List Jakuba

Rozdział 1

1. Jakub Boga i Pana Jezusa Pomazańca niewolnik dwunastu plemionom w rozproszeniu radować się **2.** (Za) całą radość uznaliście bracia moi kiedy (w) próby wpadlibyście różnorodne **3.** wiedząc że wypróbowanie waszej wiary sprawia wytrwałość **4.** zaś wytrwałość dzieło doskonałe niech ma aby bylibyście dojrzały i w pełni wyposażeni w niczym odczuwający braku **5.** Jeśli zaś ktoś (z) was odczuwa brak mądrości niech prosi u dającego Boga wszystkim szczerze i nie ganiąc a zostanie dana mu **6.** Niech prosi zaś w wierze nie wątpiąc bowiem

wątpiący przypomina falę morską która jest prowadzona przez wiatr i która jest rzucana
7. Nie bowiem niech sądzi człowiek ten że otrzyma coś od Pana 8. mąż (o) rozdwojonej duszy niestały na wszystkich drogach jego 9. Niech chlubi się zaś brat pokorny z wywyższenia jego 10. zaś bogaty w uniżeniu jego że jak kwiat trawy przemienie 11. Wzeszło bowiem słońce zupałem i wysuszyło trawę i kwiat jej opadł i piękno oblicza jego zginęła tak i bogaty na drogach jego zostanie uczyniony zwiędniętym 12. Szczęśliwy mąż który znosi próbę gdyż wypróbowanym który stał się otrzyma wieniec życia który obiecał Pan miłującym Go 13. Nikt który jest doświadczany niech mówi że od Boga jestem doświadczany bowiem Bóg niepodatny na doświadczenia jest zła doświadcza zaś sam nikogo 14. Każdy zaś jest doświadczany przez własne pożądanie będąc pociągany i nęcąc 15. potem pożądanie zaszedłszy w ciążę rodzi grzech zaś grzech zostawszy uczyniony tym, który wydoroślał rodzi śmierć 16. Nie dajcie się zwieść bracia moi umiłowani 17. Każdy podarunek dobry i każdy dar dojrzały z góry jest zstępujący od Ojca światła u którego nie jest zmienność lub poruszenia cień 18. Postanowiwszy spłodził nas Słowem prawdy ku być my pierwociną jakąś Jego stworzeń 19. A tak bracia moi umiłowani niech jest każdy człowiek szybki ku usłyszeć powolny ku powiedzieć powolny do gniewu 20. gniew bowiem męża sprawiedliwości Boga nie sprawuje 21. Dlatego odłożywszy każdy brud i obfitość złości w łagodności przyjmijcie zasadzone Słowo mogące zbawić dusze wasze

22. Stawajcie się zaś wykonawcy Słowo a nie jedynie słuchacze zwodzący samych siebie 23. Gdyż jeśli ktoś słuchacz Słowa jest a nie wykonawca ten jest podobny mężowi przypatrującemu się oblicze naturalne jego w zwierciadle 24. przypatrzył się bowiem sobie samemu i odszedł i zaraz zapomniał jaki był 25. (Ten) zaś który wejrzał w prawo doskonale wolności i który wytrwał ten nie słuchacz zapomnienia który stał się ale wykonawca dzieło ten szczęśliwy w działaniu jego będzie 26. Jeśli ktoś uważa religijnym być wśród was nie prowadzący przy pomocy wędzidła języka jego ale zwodząc serce jego tego próżna religijność 27. Religijność czysta i nieskazitelna od Boga i Ojca to jest odwiedzić sieroty i wdowy w ucisku ich nieskalanym samego siebie zachowywać z dala od świata

Rozdział 2

1. Bracia moi nie w stronnicości miejcie wiarę Pana naszego Jezusa Pomazańca chwały 2. Jeśli bowiem wszedłby do zgromadzenia waszego mąż mający złoty pierścień w szacie lśniącej wszedłby zaś i ubogi w brudnej szacie 3. I zwrócilibyście uwagę na noszącego szatę lśniącą i powiedzielibyście mu ty siądź tutaj dobrze a ubogiemu powiedzielibyście ty stań tam lub siądź tutaj pod podnóżkiem moim 4. A nie zostaliście rozsądzeni wśród siebie samych i staliście się sędziowie rozważań niegodziwym 5. Posłuchajcie bracia moi umiłowani nie Bóg wybrał ubogich świata tego bogatych w wierze i dziedziców Królestwa które obiecał miłującym Go 6. Wy zaś znieważyliście ubogiego nie bogaci wyzyskują was i oni ciągną was do sądów

7. nie oni bluźnią piękne imię które było przywołane nad wami 8. Jeśli jednak prawo spełnacie królewskie zgodnie z Pismem będziesz miłował bliźniego twojego jak siebie samego dobrze czynicie 9. Jeśli zaś bierzecie według twarzy grzech czynicie będąc upomnianymi przez Prawo jako przestępcy 10. Kto bowiem całe Prawo zachowa potknie się zaś w jednym stał się wszystkiemu winny 11. (Ten) bowiem który powiedział nie cudzołożyłbyś powiedział i nie mordowałbyś jeśli zaś nie będziesz cudzołożyć będziesz mordować zaś stałeś się przestępcą Prawa 12. Tak mówcie i tak czyńcie jak przez Prawo wolności mający być sądzonymi 13. Bo sąd bez miłosierdzia nie który czynił miłosierdzie i chełpi się miłosierdzie (nad) sądem 14. Co za korzyść bracia moi jeśli wiarę mówiłby ktoś mieć dzieł zaś nie miałby nie może wiara zbawić go 15. Jeśli zaś brat lub siostra nadzy byłiby i odczuwającymi brak byłiby codziennego pożywienia 16. powiedziałby zaś ktoś im z was odchodźcie w pokoju ogrzewajcie się i zostańcie nasyceni pokarmem nie dalibyście zaś im koniecznych (dla) ciała jaka korzyść 17. Tak i wiara jeśli nie dzieł miałaby martwa jest w sobie samej 18. Ale powie ktoś ty wiarę masz a ja dzieła mam pokaż mi wiarę twoją bez dzieł twoich a ja pokażę tobie z dzieł moich wiarę moją 19. Ty wierzysz że Bóg jeden jest dobrze czynisz i demony wierzą i drżą 20. Chcesz zaś poznać o człowieku pusty że wiara bez dzieł martwa jest 21. Abraham ojciec nasz nie z dzieł został uznany za sprawiedliwego przyniósłszy Izaaka syna jego na ołtarzu 22. Widzisz że wiara

współdziałała z dziełami jego i z dzieł wiara została uczyniona doskonałą 23. i zostało wypełnione Pismo mówiące uwierzył zaś Abraham Bogu i zostało zaliczone mu na sprawiedliwość i przyjaciel Boga został nazwany 24. Widzicie zatem że z dzieł jest uznawany za sprawiedliwego człowiek i nie z wiary jedynie 25. Podobnie zaś i Rachab nierządnicą nie z dzieł została uznana za sprawiedliwą podjąwszy zwiastunów i inną drogą wyrzuciwszy 26. Tak, jak bowiem ciało bez ducha martwe jest tak i wiara bez dzieł martwa jest

Rozdział 3

1. Nie liczni nauczyciele stawajcie się bracia moi wiedząc że większy wyrok otrzymamy 2. Wiele bowiem potykamy się wszyscy jeśli ktoś w słowie nie potyka się ten dojrzały mąż mocny poprowadzić przy pomocy wędzidła i całe ciało 3. Oto koniom wędzidła do pysków rzucamy ku być ulegające one nam i całe ciało ich przeprowadzamy 4. Oto i statki tak wielkie będąc i przez twarde wiatry które są pędzone są przeprowadzone przez bardzo mały ster gdziekolwiek poruszenie kierującego chciałby 5. Tak i język mały członek jest a wielkimi chełpi się oto mały ogień jak wielki las zapala 6. i język ogień świat niesprawiedliwości tak język jest ustanawiany wśród członków naszych plamiący całe ciało i rozpalający koło naturalnych skłonności i będący rozpalonym przez Gehennę 7. Cała bowiem natura zwierząt także i ptaków pełzających także i morskich jest ujarzmiana i jest ujarzmiona (przez) naturę ludzką 8. zaś języka nie może (z) ludzi ujarzmić nieokiełznane

złe napełnione jadem śmiercionośnym **9.** Przez niego błogosławimy Boga i Ojca i przez niego przeklinamy ludzi na podobieństwo Boga którzy stali się **10.** z tych ust wychodzi błogosławieństwo i przekleństwo nie należy bracia moi (by) te tak stawać się **11.** Czy źródło z tej samej szczeliny tryska słodką i gorzką **12.** Czy może bracia moi figowiec oliwki uczynić lub winorośl figi tak żadne źródło słone i słodką uczynić wodę **13.** Kto mądry i wiedzący wśród was niech pokaże z dobrego postępowania dzieła jego w łagodności mądrości **14.** Jeśli zaś zazdrość gorzką macie i niesnasek w sercu waszym nie chęlcie się i kłamcie przeciw prawdzie **15.** Nie jest to mądrość z góry schodząca ale ziemską zmysłową demoniczną **16.** gdzie bowiem zazdrość i niesnaski tam nieporządek i wszelka zła sprawa **17.** zaś z góry mądrość najpierw wprowadzie czysta jest następnie pokojowa życzliwa uległa pełna miłosierdzia i owocami dobrymi niestronnicza i nieobłudna **18.** owoc zaś sprawiedliwości w pokoju jest siany czyniącym pokój

Rozdział 4

1. Skąd wojny i walki wśród was nie stąd z namiętności waszych walczących w członkach waszych **2.** Pożądacie a nie macie mordujecie i zazdrościcie a nie możecie osiągnąć walczyć i wojujecie nie macie zaś z powodu nie prosić wy **3.** Proście a nie otrzymujecie dlatego, że źle proście aby na namiętności wasze zrobilibyście wydatek **4.** Cudzołożnicy i cudzołożnice nie wiecie że przyjaźń świata wrogość Boga jest który- kolwiek więc chciałby przyjaciół być świata wróg Boga jest ustanawiany **5.** Albo

uważacie że próżno Pismo mówi ze względu na zawiść pragnie duch który osiedlił się w nas **6.** Większą zaś daje łaskę dlatego mówi Bóg pysznym przeciwstawia się pokornym zaś daje łaskę **7.** Zostańcie poddani więc Bogu przeciwstawcie się oszczercom a ucieknijcie od was **8.** Zbliźcie się do Boga a zbliży się do was oczyśćcie ręce grzesznicy i oczyśćcie serca (o) rozdwojonej duszy **9.** Okażcie żal i zasmućcie się i zapłaczcie śmiech wasz w boleść niech zostanie obrócony a radość w przygnębienie **10.** Zostańcie uniżeni przed Panem a wywyższy was **11.** Nie obmawiajcie jedni drugich bracia obmawiający brata i sądzący brata jego obmawia Prawo i sądzi Prawo jeśli zaś Prawo sądzisz nie jesteś wykonawcą Prawa ale sędzią **12.** Jeden jest prawodawca mogący zbawić i zniszczyć ty kim jesteś kiedy sądzisz innego **13.** Przychodź teraz mówiący dzisiaj lub jutro pojechalibyśmy do tego miasta i uczynimy tam rok jeden i zahandlujemy i zyskamy **14.** którzy nie wiecie (o tym) jutro jakim bowiem życie wasze para bowiem jest na krótko ukazującą się następnie zaś która jest usuwana **15.** zamiast mówić wy jeśli Pan chciałby i będziemy żyć i uczynimy to lub tamto **16.** Teraz zaś chlubicie się w pysze waszej wszelka chluba takie niegodziwe jest **17.** Wiedzący (jak) więc dobre czynić a nie czyniący grzech mu jest

Rozdział 5

1. Przychodź (Przychodźcie) teraz bogaci zapłaczcie lamentując z powodu nieszczęść waszych przychodzących **2.** Bogactwo wasze zgniło i szaty wasze zjedzone przez mole stały się (stały się) **3.** Złoto wasze i srebro jest

przerdzewiały i rdza ich na świadectwo wam będzie i zje ciała wasze jak ogień zgromadziliście skarb w ostatnich dniach **4.** Oto zapłata pracowników który zżęli pola wasze która jest odmówiona przez was krzyczy a wołanie (tych) którzy zżęli do uszu Pana Zastępów weszła **5.** Żyliście rozpustnie na ziemi i otoczyliście się zbytkiem wykarmiliście serca wasze jak na dzień rzezi **6.** Potępiliście zamordowaliście sprawiedliwego nie przeciwstawia się wam **7.** Stańcie się cierpliwi więc bracia aż do przyjścia Pana oto rolnik czeka na cenny plon ziemi będąc cierpliwym w nim aż (kiedy)kolwiek otrzymałby deszcz wczesny i późny **8.** Stańcie się cierpliwymi i wy utwierdźcie serca wasze gdyż przyjście Pana zbliżyło się **9.** Nie wzdychajcie przeciw jedni drugim bracia aby nie zostalibyście osądzeni oto Sędzia przed drzwiami stanął **10.** (Za) przykład weźcie ścierpienie zła bracia moi i cierpliwość proroków którzy mówili (w) imieniu Pana **11.** Oto uważamy za szczęśliwych (tych) którzy trwają (o) wytrwałości Joba słyszeliście i zakończenie Pana zobaczyliście że wielce serdeczny jest Pan i miłosierny **12.** Przede wszystkim zaś bracia moi nie przysięgajcie ani (na) niebo ani (na) ziemię ani (na) inną jakąś przysięgę niech jest zaś wasze tak tak i nie nie aby nie pod sąd wpadlibyście **13.** Cierpi zło ktoś wśród was niech się modli weseli się ktoś niech śpiewa **14.** Jest słaby ktoś wśród was niech przywoła do siebie starszych zgromadzenia i niech się modlą nad nim namaściwszy go oliwą w imieniu Pana **15.** A modlitwa wiary uratuje będącego słabym i podniesie go Pan i jeśli

grzechy byłby (byłyby) który uczynił (które uczynił) zostanie odpuszczony (zostaną odpuszczone) mu **16.** Wyznawajcie jedni drugim upadki i módlcie się za jedni drugich aby zostalibyście uzdrowieni wiele może prośba sprawiedliwego działająca **17.** Eliasza człowiek był mający podobne doznania nam i modlitwą pomodlił się nie (by) nie spaść deszcz i nie spadł deszcz na ziemię lata trzy i miesiące sześć **18.** I znów pomodlił się i niebo deszcz dało i ziemia wypuściła owoc jej **19.** Bracia jeśli ktoś wśród was zostałby zwiedzony od prawdy a nawróciłby ktoś go **20.** Niech wie że (ten) który nawrócił grzesznika z błędnej drogi jego zbawi duszę od śmierci i zakryje mnóstwo grzechów

I List Piotra

Rozdział 1

1. Piotr wysłannik Jezusa Pomazańca wybranym wychodźcom rozproszenia Pontu Galacji Kapadocji Azji i Bitynii **2.** według wcześniejszego poznania Boga Ojca w poświęceniu Ducha do posłuszeństwa i pokropienia krwią Jezusa Pomazańca łaska wam i pokój oby został pomnożony (oby zostały pomnożone) **3.** Błogosławiony Bóg i Ojciec Pana naszego Jezus Pomazańca według wielkiego Jego miłosierdzia odrodziwszy nas do nadziei żyjącej przez powstanie Jezusa Pomazańca z martwych **4.** do dziedzictwa niezniszczalnego i nieskazitelnego i niewiednącego które jest zachowane w niebiosach dla was **5.** w mocy Boga którzy jesteście strzeżeni przez wiarę ku zbawieniu gotowego zostać objawionym w porze

ostatniej 6. W tym weselicie się mało teraz jeśli które trzeba jest zostawszy zasmuconymi w różnych próbach 7. aby wypróbowanie waszej wiary o wiele droższe (niż) złoto które jest niszczone przez ogień zaś które jest próbowane zostałoby znalezione na pochwałę i szacunek i chwałę w objawieniu się Jezusa Pomazańca 8. którego nie zobaczywszy miłujecie w którego teraz nie widząc wierząc zaś weselicie się radością niewysłowioną i która jest otoczona chwałą 9. dostając koniec wiary waszej zbawienie dusz 10. O to zbawienie poszukiwali i pilnie badali prorocy o (tej) względem was łasce którzy prorokowali 11. Badając na jaką lub jakiego rodzaju porę wskazywał w nich Duch Pomazańca wcześniej świadczący na Pomazańca cierpienia i po tych chwały 12. którym zostało objawione że nie sobie samym nam zaś służyły one co teraz zostało ogłoszone wam przez (tych) którzy ogłosili dobą nowinę wam w Duchu Świętym który został wysłany z nieba w które pragną zwiastunowie zajrzeć 13. Dlatego przepasawszy sobie biodra myśli waszej będąc trzeźwymi całkowicie nabierzcie nadziei w która jest niesiona wam łasce w objawieniu się Jezusa Pomazańca 14. Jak dzieci posłuszeństwa nie dostosowując swojej postaci do wcześniej w niewiedzy waszych pożądliwości 15. Ale według (Tego) który wezwał was Świętego i sami święci w każdym postępowaniu stańcie się 16. dlatego, że jest napisane święci stańcie się gdyż Ja święty jestem 17. I jeśli Ojca przywołujecie bez względu na osobę sądującego według każdego uczynku w strachu (przez) zamieszkiwanie waszego czasu postępujcie

18. Wiedząc że nie niszczalnymi srebrem lub złotem zostaliście odkupieni z prózno waszego postępowania przekazanego przez ojców 19. ale drogą krwią jako Baranka nienagannego i nieskalanego Pomazańca 20. który jest poznany wcześniej wprawdzie przed założeniem świata który został objawiony zaś w ostatnich czasach dla was 21. przez Niego wierzących w Boga który wzbudził Go z martwych i chwałę Mu dawszy tak, aby wiara wasza i nadzieja być w Bogu 22. Dusze wasze oczyszczając w posłuszeństwie prawdzie przez Ducha do braterstwa nieobłudnego z czystego serca jedni drugim umiłujcie żarliwie 23. którzy są odradzeni nie z nasienia niszczonego ale niezniszczonego przez Słowo żyjącego Boga i trwającego na wiek 24. Dlatego, że wszelkie ciało jak trawa i każda chwała człowieka jak kwiat trawy została wysuszona trawa i kwiat jej opadł 25. zaś przesłanie Pana trwa na wiek tym zaś jest przesłanie które zostało ogłoszone w dobrej nowinie do was

Rozdział 2

1. Odłożywszy więc wszelką złość i wszelkie oszustwo i obłudy i zawiści i wszelkie obmowy 2. jak nowo narodzone niemowlęta związane go ze słowem niesfałszowanego mleka zapragnijcie aby w nim otrzymalibyście wzrost 3. jeśli tylko skosztowaliście że łagodny Pan 4. Do którego podchodząc Kamienia Żyjącego przez ludzi wprawdzie który jest odrzucony u zaś Boga wybranego kosztownego 5. i sami jak kamienie żyjące jesteście budowani (w) dom duchowy kapłaństwo święte (by) nieść duchowe ofiary bardzo godne przyjęcia Bogu przez Jezusa

Pomazańca **6**. Dlatego i zawiera się w Piśmie oto kładę na Syjonie kamień węgielny wybrany kosztowny i wierzący na Nim nie zostałby zawstydzony **7**. Wam więc szacunek wierzącym którzy są nieposłuszni zaś kamień który odrzucili budujący ten stał się za głowę narożnika **8**. i kamień potknięcia się i skała zgorszenia którzy potykają się Słowu nie okazując posłuszeństwa do czego i zostali położeni **9**. wy zaś ród wybrany królewskie kapłaństwo naród święty lud do pozyskania żeby cnoty ogłosilibyście z ciemności was który wezwał do niezwykłego Jego światła **10**. Niegdyś nie lud teraz zaś lud Boga nie którzy są objęci litością teraz zaś którzy zostali objęci litością **11**. Umiłowani zachęcam jak przechodnie i wychodźcy wstrzymywać się (od) cielesnych pożądliwości które walczą przeciwko duszy **12**. Postępowanie wasze wśród pogan mając dobre aby w czym pomawiają was jak złoczyńców dzięki dobrym czynom przyjrzawszy się chwaliliby Boga w dniu doglądania **13**. Zostańcie poddani więc wszelkiemu ludzkiemu ustanowieniu ze względu na Pana czy to królowi jako górującemu **14**. Czy to namiestnikom jako przez niego którzy są posłani do ukarania wprowadzić złoczyńców pochwałę zaś dobro czyniących **15**. gdyż taka jest wola Boga dobro czyniąc zamykać usta nierozsądnych ludzi niemające poznania **16**. jak wolni a nie jak przykrywkę mając złości wolność ale jak niewolnicy Boga **17**. Wszystkich szanujcie braterstwo miłujcie Boga bójcie się króla szanujcie **18**. Domownicy będąc poddanymi w całym strachu władcom nie

jedynie dobrym i życzliwym ale i wypaczonym **19**. To bowiem łaska jeśli ze względu na sumienie Boga wytrzymuje ktoś smutki cierpiąc niesprawiedliwie **20**. jakiego rodzaju bowiem sława jeśli grzeszący i którzy są policzkowani będziecie pozostawali ale jeśli dobro czyniąc i cierpiąc będziecie pozostawali to łaska u Boga **21**. Do tego bowiem zostaliście wezwani gdyż i Pomazaniec wycierpiał za nas nam pozostawiając przykład aby podążylibyście śladami Jego **22**. Który grzechu nie uczynił ani zostało znalezione oszustwo w ustach Jego **23**. Który będąc znieważanym nie w zamian znieważył cierpiąc nie groził powierzył się zaś sądzącemu sprawiedliwie **24**. Który grzechy nasze sam zaniósł w ciele Jego na drzewo aby grzechom umarłszy (do) sprawiedliwości żylibyśmy którego sińcem Jego zostaliście uzdrowieni **25**. Byliście bowiem jak owce które są zwodzone ale zostaliście nawróceni teraz do Pasterza i Doglądającego dusz waszych

Rozdział 3

1. Podobnie żony będąc poddane swoim mężom aby i jeśli niektórzy nie okazują posłuszeństwa Słowu przez żon postępowanie bez słowa zostaliby pozyskani **2**. przyjrzawszy się w strachu czyste postępowanie wasze **3**. których niech jest nie z zewnątrz splotu włosów i nakładanie złotem lub noszenie szat ozdobnych **4**. ale ukryty serca człowiek w niezniszczalnej łagodności i spokoju ducha który jest przed Bogiem drogocenny **5**. tak bowiem niegdyś i święte żony mające nadzieję w Bogu przystrajały siebie będąc poddane swoim mężom **6**. jak Sara okazała posłuszeństwo Abrahamowi

panem go nazywając której stałyście się dziećmi
dobro czyniąc i nie bojąc się niczego strasznego
7. Mężowie podobnie wspólnie mieszkając
według poznania jak słabszemu naczyniu
kobiecu okazując szacunek jak
i współdziedzice łaski życia do nie być
wykreślane modlitwy wasze 8. zaś na koniec
wszyscy jednomyślni współczujący braterscy
miłosierni uprzejmi 9. nie oddający złem za zło
lub obelgą za obelgę przeciwnie zaś
błogosławiący wiedząc że do tego zostaliście
wezvani aby błogosławieństwo
odziedziczylibyście 10. Bo chcący życie
miłować i zobaczyć dni dobre niech powstrzyma
język jego od zła i wargi jego (by) nie
powiedzieć podstęp 11. Niech odwróci się od
zła i niech uczyni dobro niech szuka pokoju
i niech ściga go 12. Gdyż oczy Pana na
sprawiedliwych a uszy Jego ku prośbie ich
oblicze zaś Pana przeciwko czyniącym zło
13. I kto mający zamiar wyrządzić zło wam jeśli
dobra naśladowcy stalibyście się 14. Ale jeśli
i obycie cierpieli przez sprawiedliwość
szczęśliwi zaś groźbą ich nie bójcie się i nie
zostalibyście poruszeni 15. Pana zaś Boga
poświęcajcie w sercach waszych gotowi zaś
zawsze do obrony każdemu domagającemu się
(od) was słowa o (tej) w was nadziei
z łagodnością i strachem 16. sumienie mając
dobre aby w czym obmawialiby was jako
złoczyńców zostaliby zawstydzeni znieważający
wasze dobre w Pomazańcu postępowanie
17. Lepiej bowiem dobro czyniąc jeśli chce wola
Boga cierpieć niż zło czyniąc 18. Gdyż
i Pomazaniec raz za grzechy wycierpiał

sprawiedliwy za niesprawiedliwych aby nas
doprowadziłby do Boga który został uśmiercony
wprawdzie (w) ciele zostawszy ożywionym zaś
(w) duchu 19. w którym i w strażnicy duchom
poszedłszy ogłosił 20. które były nieposłuszne
niegdyś gdy raz oczekiwał Bóg odwołanie za
dni Noego gdy jest budowana arka do której
nieliczni to jest osiem dusz zostało uratowanych
przez wodę 21. Czego i nas odpowiednikiem
teraz zbawia zanurzenie nie ciała odłożenie
brudu ale sumienia dobrego wezwanie do Boga
przez powstanie Jezusa Pomazańca 22. Który
jest po prawicy Boga poszedłszy do nieba gdy
zostali poddani Mu zwiastunowie i władze
i moce

Rozdział 4

1. Pomazaniec więc który doznał cierpienia za
nas (w) ciele i wy (w) tę myśl uzbrojcie się że
który doznał cierpienia w ciele jest
powstrzymany (od) grzechu 2. Do już więcej nie
ludzkich pożądlivościach ale woli Boga pozostał
w ciele żyć czas 3. Wystarczający bowiem nasz
przechodzący czas życia wolę narodów sprawić
idąc w rozpustach pożądlivościach pijackich
bredzeniach biesiadach pijatykach
i niegodziwych bałwochwalstwach 4. W tym są
zdziwieni nie zbiegający się wy do tej samej
rozwiązłości wylewu bluźniac 5. którzy zdadzą
słowo gotów mającemu osądzić żyjących
i martwych 6. W tym bowiem i martwym została
ogłoszona dobra nowina aby zostaliby osądzeni
wprawdzie według ludzkiego ciała żyliby zaś
według Boga (w) duchu 7. Wszystkich zaś
koniec zbliża się zachowajcie rozsądek więc
i bądźcie trzeźwi w modlitwach 8. Przede

wszystkim zaś ku sobie miłość żarliwą mając
gdyż miłość zakryje mnóstwo grzechów
9. gościnni ku jedni drugim bez szemrań
10. każdy tak, jak otrzymał dar łaski ku sobie
nim służąc jako dobrzy zarządcy różnorodnej
łaski Boga **11.** Jeśli ktoś mówi jak słowa Boga
jeśli ktoś służy jak z siłą (w) którą zaopatruje
Bóg aby we wszystkim byłby otaczany chwałą
Bóg przez Jezusa Pomazańca któremu jest
chwała i moc na wieki wieków amen
12. Umiłowani nie bądźcie dziwieni w was
rozognieniem ku próbie wam stającym się jak
obce wam zdarzające się **13.** ale według tego, jak
jesteście współnikami (tych) Pomazańca cierpień
radujcie się aby i w objawieniu się chwały Jego
rozradowalibyście się weseląc się **14.** jeśli
jesteście znieważani w imieniu Pomazańca
szczęśliwi gdyż (Ten) chwały i (Ten) Boga Duch
na was spoczywa względem wprowadzie nich jest
obrażany względem zaś was doznaje chwały
15. Nie bowiem ktoś (z) was niech cierpi jak
morderca lub złodziej lub złoczyńca lub jak
doglądający cudzych spraw **16.** Jeśli zaś jako
chrześcijanin nie niech będzie zawstydzany
niech oddaje chwałę zaś Bogu w części tej
17. Gdyż pora rozpocząć sąd od domu Boga jeśli
zaś najpierw od nas jaki koniec nie okazującym
posłuszeństwa Boga dobrej nowinie **18.** A jeśli
sprawiedliwy ledwo jest zbawiany bezbożny
i grzeszny gdzie ukaże się **19.** Tak, że i cierpiący
według woli Boga jako wiernemu Stwórcy niech
są powierzane dusze swoje w czynieniu dobra

Rozdział 5

1. Starszych wśród was zachęcam współstarszy
i świadek Pomazańca cierpień i zamierzającej

być objawioną chwałą uczestnik **2.** Wykonujcie
funkcję pasterzy wśród was trzódkę Boga
doglądając nie z konieczności ale chętnie i nie
szukając haniebnego zysku ale ochotnie **3.** I nie
jako panujący (nad) przydzielonymi ale wzory
stając się trzódki **4.** A gdy zostanie objawiony
Arcypasterz dostaniecie niezwiędłą chwałą
wieniec **5.** Podobnie młodsi zostańcie poddani
starszym wszyscy zaś jedni drugim będąc
poddanymi pokorą przepaszcie się gdyż Bóg
pysznym przeciwstawia się pokornym zaś daje
łaskę **6.** Zostańcie uniżeni więc pod mocną rękę
Boga aby was wywyższył w stosownej porze
7. Wszelką troskę waszą przerzuciwszy na Niego
gdyż On troszczy się o was **8.** Bądźcie trzeźwi
czuwajcie gdyż przeciwnik wasz oszczerca jak
lew ryczący chodzi wokoło szukając kogo
pochłonałby **9.** któremu przeciwstawcie się
mocni wiarą wiedząc (że) te same cierpienia
w świecie waszemu braterstwu być wypełniane
10. zaś Bóg wszelkiej łaski który wezwał nas do
wiecznej Jego chwały w Pomazańcu Jezusie
krótco doznawszy cierpienia sam oby uczynił
doskonałymi was oby utwierdził oby umocnił
oby ugruntował **11.** Jemu chwała i moc na wieki
wieków amen **12.** Przez Sylwana wam wiernego
brata jak sądzę przez nieliczne napisałem
zachęcając i dając świadectwo (że) to być
prawdziwa łaska Boga w której stanęliście
13. Pozdrawia was w Babilonie współwybrana
i Marek syn mój **14.** Pozdrówcie jedni drugich
przez pocałunek miłości pokój wam wszystkim
w Pomazańcu Jezusie amen

II List Piotra

Rozdział 1

1. Szymon Piotr niewolnik i wysłannik Jezusa Pomazańca (tym) równie cenną nam którzy dostali w udziale wiarę przez sprawiedliwość Boga naszego i Zbawiciela naszego Jezusa Pomazańca 2. Łaska wam i pokój oby został pomnożony w poznaniu Boga i Jezusa Pana naszego 3. Jak wszystkie nam boska moc Jego do życia i pobożności którym jest dane przez poznanie (Tego) który wezwał nas przez chwałę i cnotę 4. przez które największe nam i drogie obietnice które są dane aby przez nie stalibyście się boskiej uczestnicy natury uciekłszy na świecie przez pożądanie zepsucie 5. I samą tę zaś gorliwość wszelką przykładając dostarczcie przez wiarę waszą cnotę przez zaś cnotę poznanie 6. przez zaś poznanie opanowanie przez zaś opanowanie wytrwałość przez zaś wytrwałość pobożność 7. przez zaś pobożność braterstwo przez zaś braterstwo miłość 8. te bowiem wam będąc i obfitując nie bezczynnych ani bezowocnych sprowadzają do Pana naszego Jezusa Pomazańca poznania 9. któremu bowiem nie jest obecne te niewidomy jest będąc krótkowzroczny zapomnienie wzięwszy (o) oczyszczeniu od dawnych Jego grzechów 10. Dlatego bardziej bracia postarajcie się mocnym wasze powołanie i wybranie czynić te bowiem czyniąc nie potknęlibyście się kiedyś 11. Tak bowiem obficie zostanie dostarczone wam wejście do wiecznego Królestwa Pana naszego i Zbawiciela Jezusa Pomazańca 12. Dlatego nie zaniedbam wam zawsze przypominać o tych chociaż wiedząc i którzy są utwierdzeni w będącej obecnej prawdzie 13. (Za)

sprawiedliwe zaś uznaję przez jaki jestem w tym namiocie pobudzać was przez przypomnienie 14. Wiedząc że szybkie jest zwinięcie namiotu mojego tak, jak i Pan nasz Jezus Pomazaniec ujawnił mi 15. Dołożę starań zaś i każdej chwili mieć wy po moim odejściu tych wspomnienie czynić 16. Nie bowiem które są wymądrzonymi baśniami którzy naśladowali objawiliśmy wam Pana naszego Jezusa Pomazańca moc i przyjście ale naocznymi świadkami stawszy się Jego wielkości 17. Otrzymałszy bowiem od Boga Ojca szacunek i chwałę głos gdy został przyniesiony Mu taki od wspaniałej chwały Ten jest Syn mój umiłowany w którym Ja znalazłem upodobanie 18. A ten głos my usłyszeliśmy z nieba który został przyniesiony z Nim będąc na górze świętej 19. i mamy jeszcze mocniejsze prorocze słowo (do) którego dobrze czynicie zwracając uwagę jak (na) lampę świecącą w ciemnym miejscu dopóki kiedy dzień zaświtałby i gwiazda wzeszłaby w sercach waszych 20. To najpierw wiedząc że każde prorokowanie Pisma własnego wyjaśnienia nie staje się 21. Nie bowiem woli człowieka zostało przyniesione dawniej prorocstwo ale przez Ducha Świętego którzy są niesieni mówili święci Boga ludzie

Rozdział 2

1. Stali się zaś i fałszywi prorocy wśród ludu jak i wśród was będą fałszywi nauczyciele którzy wprowadzą stronnictwa zguby i (Tego) który wykupił ich Władcę wypierając się sprowadzając sobie samym szybką zgubę 2. A wielu będą naśladować ich zguby przez które droga prawdy zostanie spotwarzona 3. i w chciwości

foremnymi słowami was przehandlują którym wyrok od dawna nie jest beczynny i zguba ich nie drzemie **4.** Jeśli bowiem Bóg zwiastunów gdy zgrzeszyli nie oszczędził ale więzami mroku rzuciwszy do Tartaru wydał na sąd którzy są zachowani **5.** i starożytnego świata nie oszczędził ale ósmego Noego sprawiedliwości herolda ustrzegł (od) potopu świata bezbożnych sprowadziwszy **6.** i miasta Sodomy i Gomory obróciwszy w proch obalenie potępił (za) przykład mających nastąpić (dla) czynić bezbożność umieszczając **7.** i sprawiedliwy Lot doznający udręczenia od nieprawych w rozpuszcie postępowania uratował **8.** Wzrokiem bowiem i słuchem sprawiedliwy zamieszkując wśród nich dzień po dniu duszę sprawiedliwą bezprawnymi czynami dręczył się **9.** Zna Pan pobożnych z próby wyrywać niesprawiedliwych zaś na dzień sądu którzy są karani zachowywać **10.** Szczególnie zaś za ciałem w pożądaniu zepsucia idących i panowanie lekceważąc zuchwali samowolni (przed) chwałami nie drżą bluźniąc **11.** kiedy zwiastunowie siłą i mocą więksi będąc nie niosą przeciw nim przed Panem bluźniącego sądu **12.** Ci zaś jak nierozumne zwierzęta zgodne z naturą które są zrodzone na schwytanie i zniszczenie w czym nie rozumieją bluźniąc w zniszczeniu ich zostaną zgubieni **13.** którzy odbiorą zapłatę niesprawiedliwości (za) namiętność uznający w dzień rozpustę plamy i hańby oddające się rozpuszcie w oszustwa ich wspólnie uczując z wami **14.** oczy mając pełne cudzołożnicy i nienasyconych grzechu nęcąc dusze chwiejne serce które jest wyćwiczone chciwością mający

przekleństwa dzieci **15.** Pozostawiwszy prostą drogę zostali zwiedzeni którzy naśladowali drogę Balaama (syna) Bosora który zapłatę niesprawiedliwości umiłował **16.** Skarcenie zaś miał (za) własne przestępstwo juczne bydlę nieme w ludzkim głosie przemówiwszy powstrzymało proroka szaleństwo **17.** Ci są źródła bezwodne chmury przez nawałnicę które są pędzone dla których mrok ciemności na wiek jest zachowany **18.** Przesadnie bowiem próżność mówiąc nęcą przez pożądania ciała w rozpustach (tych) istotnie którzy uciekli w błędzie którzy są wywracani **19.** Wolność im obiecując sami niewolnicy będąc zepsucia czemu bowiem ktoś jest pokonany temu i jest poddany niewoli **20.** Jeśli bowiem uciekłszy (od) nieczystości świata przez poznanie Pana i Zbawiciela Jezusa Pomazańca te zaś znów zostawszy uwikłanymi są pokonani stało się im ostatnie gorsze (od) pierwszych **21.** Lepiej bowiem było im nie poznawać drogi sprawiedliwości niż poznawszy odwrócić się od które zostało przykazane im świętego przykazania **22.** Spełniło się zaś im (to) (z) prawdziwego przysłowia pies który zawrócił do swoich wymiocin i świnia która obmyła się do tarzania się błotem

Rozdział 3

1. Ten już umiłowani drugi wam piszę list w których pobudzam waszą przez przypomnienie szczerą myśl **2.** (by) zostać przypomnianymi które są wcześniej powiedziane wypowiedzi przez świętych proroków i wysłanników naszych przykazania Pana i Zbawiciela **3.** To najpierw wiedząc że przyjdą w ostatnim (ostatnich) dniach szyderycy według

własnych ich pożądlności idący 4. i mówiący gdzie jest obietnica przyjścia Jego od kiedy bowiem ojcowie zostali uśpieni wszystkie tak trwa od początku stworzenia 5. Nie ukrywają bowiem sami tego chcąc że niebiosy były od dawna i ziemia z wody i przez wody która stała się razem (przez) Boga Słowo 6. z powodu których wtedy świat wodą który został zatopiony zginął 7. zaś teraz niebiosy i ziemia (przez) to samo Słowo które są odłożone są (dla) ognia będąc zachowywani na dzień sądu i zguby bezbożnych ludzi 8. Jedno zaś to niech ukrywa się waszej umiłowaniu że jeden dzień przed Panem jak tysiąc lat i tysiąc lat jak dzień jeden 9. Nie zwleka Pan (z) obietnicą jak niektórzy (za) zwlekając uważają ale jest cierpliwy względem nas nie chcąc (by) ktoś zginąć ale (by) wszyscy do nawrócenia dojść 10. Przyjdzie zaś dzień Pana jak złodziej w nocy w którym niebiosy z trzaskiem przeminą elementy zaś które są zapalane zostaną rozwiązane i ziemia i na niej dzieła zostaną spalone 11. one więc wszystkie będąc rozwiązanymi jakimi trzeba być wy w świętych zachowaniach i pobożnościach 12. oczekując i spiesząc się (na) przyjście Boga dnia poprzez które niebiosy które są rozpalane zostaną rozwiązane i elementy które są zapalane są stapiane 13. Nowych zaś niebios i ziemi nowej według obietnicy Jego oczekujemy w których sprawiedliwość zamieszkuje 14. Dlatego umiłowaniu tych oczekując postarajcie się nieskalani i nienaganni (przez) Niego zostać znalezieni w pokoju 15. A Pana naszego cierpliwość (za) zbawienie uznawajcie tak, jak

i umiłowany nasz brat Paweł według mu która została dana mądrość napisał wam 16. jak i we wszystkich listach mówiąc w nich o tych w których jest trudne do zrozumienia pewne które niewykształceni i chwiejni przekręcają jak i pozostałe pisma na własną ich zgubę 17. Wy więc umiłowani wiedząc wcześniej strzeżcie się aby nie nieprawym błędem zostawszy razem odprowadzonymi wypadlibyście z własnej stałości 18. Wzrastajcie zaś w łasce i poznaniu Pana naszego i Zbawiciela Jezusa Pomazańca Jemu chwała i teraz i na dzień wieku amen

I List Jana

Rozdział 1

1. Co było od początku co słyszeliśmy co widzieliśmy oczyma naszymi co zobaczyliśmy i ręce nasze dotknęły o Słowie życia 2. a życie zostało objawione i widzieliśmy i świadczymy i oznajmiamy wam życie wieczne które było u Ojca i zostało objawione nam 3. co widzieliśmy i słyszeliśmy oznajmiamy wam aby i wy wspólnotę mielibyście z nami i wspólnota zaś nasza z Ojcem i z Synem Jego Jezusem Pomazańcem 4. i te piszemy wam aby radość wasza byłaby która jest wypełniona 5. A to jest wieść którą słyszeliśmy od Niego i oznajmiamy wam że Bóg światło jest i ciemność w Nim nie jest żadna 6. Jeśli powiedzielibyśmy że wspólnotę mamy z Nim a w ciemności chodzilibyśmy kłamiemy i nie czynimy prawdę 7. Jeśli zaś w świetle chodzilibyśmy jak On jest w świetle wspólnotę mamy ze sobą nawzajem i krew Jezusa Pomazańca Syna Jego oczyszcza nas od wszelkiego grzechu 8. Jeśli

powiedzielibyśmy że grzechu nie mamy siebie zwodzimy i prawda nie jest w nas **9.** Jeśli wyznawalibyśmy grzechy nasze wierny jest i sprawiedliwy tak, że odpuściłby nam grzechy i oczyściłby nas z wszelkiej niesprawiedliwości **10.** Jeśli powiedzielibyśmy że nie zgrzeszyliśmy kłamcą czynimy Go i Słowo Jego nie jest w nas

Rozdział 2

1. Dzieciaczki moje te piszę wam aby nie grzeszylibyście a jeśli ktoś zgrzeszyłby Opiekuna mamy u Ojca Jezusa Pomazańca sprawiedliwego **2.** i On prześląganie jest za grzechy nasze nie za nasze zaś jedynie ale i za całego świata **3.** A przez to znamy że poznaliśmy Go jeśli przykazania Jego zachowywalibyśmy **4.** Mówiący poznałem Go i przykazań Jego nie zachowujący kłamca jest i w tym prawda nie jest **5.** Który- zaś kolwiek strzegłby Jego Słowo prawdziwie w tym miłość Boga jest dokonana po tym znamy że w Nim jesteśmy **6.** Mówiący w Nim pozostawać powinien tak, jak On postępował i sam tak postępować **7.** Bracia nie przykazanie nowe piszę wam ale przykazanie stare które mieliście od początku przykazanie stare jest Słowo które usłyszeliście od początku **8.** Znów przykazanie nowe piszę wam które jest prawdziwe w Nim i w was że ciemność przemija a światło prawdziwe już świeci **9.** Mówiący w świetle być i brata jego nienawidzący w ciemności jest aż do teraz **10.** Miłujący brata jego w świetle pozostaje i zgorszenie w Nim nie jest **11.** zaś nienawidzący brata jego w ciemności jest i w ciemności chodzi i nie wie gdzie odchodzi gdyż ciemność oślepiła oczy jego **12.** Piszę wam dzieciaczki gdyż są odpuszczone

wam grzechy przez imię Jego **13.** Piszę wam ojcowie gdyż poznaliście (Go) od początku piszę wam młodzieńcy gdyż zwyciężyliście niegodziwego piszę wam dzieciątka gdyż poznaliście Ojca **14.** Napisałem wam Ojcowie gdyż poznaliście (Go) od początku napisałem wam młodzieńcy gdyż mocni jesteście i Słowo Boga w was pozostaje i zwyciężyliście niegodziwego **15.** Nie miłujcie świata ani (tego, co) na świecie jeśli ktoś miłowałby świat nie jest miłość Ojca w Nim **16.** Bo wszystko (to, co) na świecie pożądliwość ciała i pożądliwość oczu i pycha życia nie jest z Ojca ale ze świata jest **17.** A świat przemija i pożądliwość jego zaś czyniący wolę Boga pozostaje na wiek **18.** Dzieciątka ostatnia godzina jest i tak, jak słyszeliście że w miejsce Pomazańca przychodzi i teraz w miejsce Pomazańca liczni stali się dlatego wiemy że ostatnia godzina jest **19.** Z nas wyszli ale nie byli z nas jeśli bowiem byli z nas pozostali (kiedy)kolwiek z nami ale aby zostałyby ujawnione że nie są wszyscy z nas **20.** A wy namaszczenie macie od Świętego i znacie wszystkie **21.** Nie napisałem wam gdyż nie znacie prawdy ale gdyż znacie ją i że wszelkie kłamstwo z prawdy nie jest **22.** Kto jest kłamca jeśli nie wypierający się że Jezus nie jest Pomazaniec to jest w miejsce Pomazańca wypierający się Ojca i Syna **23.** Każdy wypierający się Syna ani Ojca ma wyznający Syna i Ojca ma **24.** Wy więc którzy słyszeliście od początku w was niech pozostaje jeśli w was pozostawałoby co od początku słyszeliście i wy w Synu i w Ojcu pozostaniecie **25.** A to jest obietnica którą On obiecał nam życie wieczne

26. Te napisałem wam o zwodzących was
27. A wy namaszczenie które otrzymaliście od
Niego w was przebywa i nie potrzebę macie aby
ktoś nauczałby was ale jak Jego namaszczenie
naucza was o wszystkim i prawdziwe jest i nie
jest kłamstwo i tak, jak nauczył was
pozostaniecie w Nim 28. A teraz dzieciaczki
pozostańcie w Nim aby gdy zostałby objawiony
mielibyśmy śmiałość i nie zostalibyśmy
zawstydzeni od Niego przy przyjściu Jego
29. Jeśli wiedzielibyście że sprawiedliwy jest
wiecie że każdy czyniący sprawiedliwość
z Niego jest zrodzony

Rozdział 3

1. Zobaczcie jaką miłość daje nam Ojciec aby
dziećmi Boga zostalibyśmy nazwani dla- tego
świat nie zna nas gdyż nie poznał Jego
2. Umiłowani teraz dzieci Boga jesteśmy
a jeszcze nie zostało objawione czym będziemy
wiemy zaś że jeśli zostałoby objawione podobni
Jemu będziemy gdyż zobaczymy Go tak, jak jest
3. A każdy mający nadzieję tę w Nim oczyszcza
siebie tak, jak On czysty jest 4. Każdy czyniący
grzech i bezprawie czyni i grzech jest bezprawie
5. A wiecie że On został objawiony tak, jak
grzechy nasze zabrałby i grzech w Nim nie jest
6. Każdy w Nim pozostający nie grzeszy każdy
grzeszący nie widział Go ani zna Go
7. Dzieciaczki nikt niech zwodzi was czyniący
sprawiedliwość sprawiedliwy jest tak, jak On
sprawiedliwy jest 8. Czyniący grzech
z oszczercy jest gdyż z początku oszczerca
grzeszy dla- tego został objawiony Syn Boga aby
zniszczyłby dzieła oszczercy 9. Każdy który jest
zrodzony z Boga grzechu nie czyni gdyż

nasienie Jego w nim pozostaje i nie może
grzeszyć gdyż z Boga jest zrodzony 10. W tym
widoczne jest (są) dzieci Boga i dzieci oszczercy
każdy nie czyniący sprawiedliwości nie jest
z Boga i nie miłujący brata jego 11. Gdyż to jest
wieść którą usłyszeliście od początku aby
miłowalibyśmy jedni drugich 12. nie tak, jak
Kain z niegodziwego był i zabił brutalnie brata
jego i dzięki czemu zabił brutalnie go ponieważ
czyny jego niegodziwe był (były) zaś brata jego
sprawiedliwe 13. Nie dziwcie się bracia moi jeśli
nienawidzi was świat 14. My wiemy że
przeszliśmy ze śmierci do życia ponieważ
miłujemy braci nie miłujący brata pozostaje
w śmierci 15. Każdy nienawidzący brata jego
morderca jest a wiecie że każdy morderca nie ma
życia wiecznego w nim pozostającego 16. Po
tym poznaliśmy miłość Boga gdyż On za nas
życie Jego położył i my powinniśmy za braci
dusze kłaść 17. Kto- zaś kolwiek miałby dobra
świata a widziałby brata jego potrzebę mającego
i zamykałby głębokie uczucia jego przed nim jak
miłość Boga pozostaje w nim 18. Dzieciaczki
moje nie miłowalibyśmy słowem ani językiem
ale czynem i prawdą 19. A po tym znamy że
z prawdy jesteśmy i przed Nim przekonamy
serca nasze 20. Bo jeśli oskarżałoby nas serce bo
większy jest Bóg (od) serca naszego i zna
wszystkie 21. Umiłowani jeśli serce nasze nie
oskarżałoby nas śmiałość mamy przed Bogiem
22. i (o) co jeśli prosilibyśmy otrzymujemy od
Niego gdyż przykazania Jego zachowujemy
i podobające się przed Nim czynimy 23. A to jest
przykazanie Jego aby uwierzylibyśmy imieniu
Syna Jego Jezusa Pomazańca i miłowalibyśmy

jedni drugich tak, jak dał przykazanie nam **24**. A zachowujący przykazań Jego w Nim pozostaje i On w nim i w tym znamy że pozostaje w nas z Ducha którego nam dał

Rozdział 4

1. Umiłowani nie każdemu duchowi wiercie ale badajcie duchy jeśli z Boga jest (są) gdyż liczni fałszywi prorocy wychodzili na świat **2**. Po tym znacie Ducha Boga wszelki duch który wyznaje Jezusa Pomazańca w ciele przychodzącego z Boga jest **3**. a wszelki duch który nie wyznaje Jezusa Pomazańca w ciele przychodzącego od Boga nie jest i to jest w miejsce Pomazańca (o) którym słyszeliście że przychodzi i teraz na świecie jest już **4**. Wy z Boga jesteście dzieciaczki i zwyciężyliście ich gdyż większy jest (Ten) w was niż (ten) na świecie **5**. Oni ze świata są dla- tego ze świata mówią i świat ich słucha **6**. My z Boga jesteśmy znający Boga słucha nas który nie jest z Boga nie słucha nas z tego znamy Ducha Prawdy i ducha błędu **7**. Umiłowani miłowalibyśmy jedni drugich gdyż miłość z Boga jest a każdy miłujący z Boga jest zrodzony i zna Boga **8**. Nie miłujący nie poznał Boga gdyż Bóg miłość jest **9**. W tym została objawiona miłość Boga w nas gdyż Syna Jego Jednorodzonego wysłał Bóg na świat aby żylibyśmy przez Niego **10**. W tym jest miłość nie że my umiłowaliśmy Boga ale że On umiłował nas i wysłał Syna Jego prześląkanie za grzechy nasze **11**. Umiłowani jeśli tak Bóg umiłował nas i my powinniśmy jedni drugich miłować **12**. Boga nikt kiedykolwiek widział jeśli miłowalibyśmy jedni drugich Bóg w nas pozostaje i miłość Jego doprowadzająca do

doskonałości jest w nas **13**. Po tym znamy gdyż w Nim pozostajemy i On w nas gdyż z Ducha Jego dał nam **14**. A my widzieliśmy i świadczymy gdyż Ojciec wysłał Syna Zbawiciela świata **15**. Który- kolwiek wyznałby że Jezus jest Syn Boga Bóg w nim pozostaje i on w Bogu **16**. I my poznaliśmy i uwierzyliśmy miłości którą ma Bóg w nas Bóg miłość jest i pozostający w miłości w Bogu pozostaje i Bóg w nim **17**. W tym jest doprowadzona do doskonałości miłość z nami aby śmiałość mielibyśmy w dniu sądu ponieważ tak, jak On jest i my jesteśmy w świecie tym **18**. Strach nie jest w miłości ale dojrzała miłość na zewnątrz wyrzuca strach gdyż strach karę ma zaś bojący się nie jest doprowadzony do doskonałości w miłości **19**. My miłujemy Go gdyż On pierwszy umiłował nas **20**. Jeśli ktoś powiedziałby że miłuję Boga i brata jego nienawidziłby kłamca jest bowiem nie miłujący brata jego którego widzi Boga którego nie widzi jak może miłować **21**. A to przykazanie mamy od Niego aby miłujący Boga miłowaliby i brata jego

Rozdział 5

1. Każdy wierzący że Jezus jest Pomazaniec z Boga jest zrodzony i każdy miłujący (tego) który zrodził miłuje i (tego) który jest zrodzony z Niego **2**. Po tym znamy że miłujemy dzieci Boga gdy Boga miłujemy i przykazania Jego zachowalibyśmy **3**. To bowiem jest miłość Boga aby przykazań Jego zachowalibyśmy i przykazania Jego ciężkie nie są **4**. Gdyż wszystko które jest zrodzone z Boga zwycięża świat i to jest zwycięstwo które zwyciężyło świat

wiara nasza **5.** Kim jest zwyciężający świat jeśli nie wierzący że Jezus jest Syn Boga **6.** Ten jest który przyszedł przez wodę i krew Jezus Pomazaniec nie w wodzie jedynie ale w wodzie i krwi i Duch jest świadczący gdyż Duch jest prawda **7.** Gdyż trzej są świadczący w niebie Ojciec Słowo i Święty Duch a ci trzej jedno są **8.** a trzej są świadczący na ziemi Duch i woda i krew a trzej w jednym są **9.** Jeśli świadectwo ludzi przyjmujemy świadectwo Boga większe jest gdyż to jest świadectwo Boga że świadczył o Synu Jego **10.** Wierzący w Syna Boga ma świadectwo w sobie nie wierzący Bogu kłamcą czynił Go gdyż nie uwierzył w świadectwo którym świadczył Bóg o Synu Jego **11.** A takie jest świadectwo że życie wieczne dał nam Bóg a to życie w Synu Jego jest **12.** Mający Syna ma życie nie mający Syna Boga życia nie ma **13.** Te napisałem wam wierzącym w imię Syna Boga aby wiedzielibyście że życie macie wieczne i aby wierzylibyście w imię Syna Boga **14.** A to jest śmiałość którą mamy do Niego że jeśli (o) coś poprosilibyśmy według woli Jego słucha nas **15.** A jeśli wiemy że słucha nas (o) co- kolwiek poprosilibyśmy wiemy że mamy prośby które prosiliśmy od Niego **16.** Jeśli ktoś zobaczyłby brata jego grzeszącego grzechem nie ku śmierci poprosi a będzie dane mu życie grzeszącym nie ku śmierci jest grzech ku śmierci nie o takim mówię aby poprosiłby **17.** Wszelka niesprawiedliwość grzech jest i jest grzech nie ku śmierci **18.** Wiemy że każdy który jest zrodzony z Boga nie grzeszy ale który został zrodzony z Boga zachowuje siebie i niegodziwy nie dotyka go **19.** Wiemy że z Boga jesteśmy

i świat cały w niegodziwym jest położony **20.** Wiemy zaś że Syn Boga nadchodzi i dał nam myśl aby znaliby Prawdziwego i jesteśmy w Prawdziwym w Synu Jego Jezusie Pomazańcu On jest prawdziwy Bóg i życie wieczne **21.** Dzieciaczki ustrzeżcie się od bożków amen

II List Jana

1. Starszy (do) wybranej pani i (do) dzieci jej które ja miłuję w prawdzie i nie ja sam ale i wszyscy którzy znają prawdę **2.** ze względu na prawdę pozostającą w nas i z nami będzie na wiek **3.** Będzie z wami łaska miłosierdzie pokój od Boga Ojca i od Pana Jezusa Pomazańca Syna Ojca w prawdzie i miłości **4.** Uradowałem się bardzo że znalazłem z dzieci twoich chodzących w prawdzie tak, jak przykazanie otrzymaliśmy od Ojca **5.** A teraz proszę ciebie pani nie jak przykazanie piszący ci nowe ale które mieliśmy od początku aby miłowalibyśmy jedni drugich **6.** a to jest miłość aby postępowałibyśmy według przykazań Jego to jest przykazanie tak, jak słyszeliście od początku aby w nim chodzilibyście **7.** Gdyż liczni zwodziciele wyszli na świat nie wyznający Jezusa Pomazańca przychodzącego w ciele to jest zwodzieciel i w miejsce Pomazańca **8.** Uważajcie (na) siebie aby nie zniszczylibyście co wypracowaliście ale zapłatę pełną odebralibyście **9.** Każdy przekraczający i nie pozostający w nauce Pomazańca Boga nie ma pozostający w nauce Pomazańca ten i Ojca i Syna ma **10.** Jeśli ktoś przychodzi do was i tej nauki nie przynosi nie przyjmujcie go do domu i radować się mu nie mówcie **11.** Bo mówiący mu radować się jest

wspólnikiem czynów jego niegodziwych
12. Wiele mając wam pisać nie chciałem przez papier i atrament ale mam nadzieję przyjść do was i ustami do ust powiedzieć aby radość nasza byłaby która jest wypełniona **13.** Pozdrawia(ją) cię dzieci siostry twojej wybranej amen

III List Jana

1. Starszy Gajuszowi umiłowanemu którego ja miłuję w prawdzie **2.** Umiłowany o wszystkich modłę się (by) ci mieć się dobrze i być zdrowym tak, jak ma się dobrze twoja dusza **3.** Uradowałem się bowiem bardzo gdy przychodzą bracia i gdy świadczą twojej prawdzie tak, jak ty w prawdzie postępujesz **4.** Większej od tych nie mam radości aby słyszałem moje dzieci w prawdzie postępujące **5.** Umiłowany wierne czynisz że jeśli pracowałeś dla braci i dla obcych **6.** którzy poświadczili twoją miłość wobec zgromadzenia których dobrze uczynisz wyprawiwszy godnie Boga **7.** Dla bowiem imienia Jego wyszli nie przyjmując od narodów **8.** My więc powinniśmy przyjmować takich aby współpracownicy stawali byśmy się prawdy **9.** Napisałem zgromadzeniu ale kochający pierwszeństwo (z) nich Diotrefes nie przyjmuje nas **10.** Dla- tego jeśli przyszedłbym przypomnę jego czyny które czyni słowami niegodziwymi obmawiając nas i nie będąc zadowolonym z tych ani on przyjmuje braci i chcącym zabrania i ze zgromadzenia wyrzuca **11.** Umiłowany nie naśladowaj złego ale dobro dobro czyniący z Boga jest zaś zło czyniący nie widział Boga **12.** Demetriuszowi jest zaświadczone przez

wszystkich i przez samą prawdę i my zaś świadczymy i wiesz że świadectwo nasze prawdziwe jest **13.** Wiele miałem pisać ale nie chcę przez atrament i trzcinę ci napisać **14.** Mam nadzieję zaś zaraz zobaczyć cię i ustami do ust pomówimy pokój ci pozdrawiają cię przyjaciele pozdrów przyjaciół po imieniu

List Judy

1. Judasz Jezusa Pomazańca niewolnik brat zaś Jakuba w Bogu Ojcu którzy są uświęceni i Jezusie Pomazańcu którzy są zachowani powołanym **2.** Miłosierdzie wam i pokój i miłość oby została pomnożona **3.** Umiłowani całą gorliwość czyniąc pisać wam o wspólnym zbawieniu konieczność miałem napisać wam zachęcając walczyć o raz która została przekazana świętym wiarę **4.** Wślizgnęli się bowiem pewni ludzie od dawna którzy są wcześniej zapisani na ten wyrok bezbożni Boga naszego łaskę zamieniający na rozpustę a jedynego Władcę Boga i Pana naszego Jezusa Pomazańca wypierający się **5.** Przypomnieć zaś wam chcę wiedzącym wam raz to że Pan lud z ziemi egipskiej uratowawszy drugi raz (tych) nie którzy uwierzyli wygubił **6.** Zwiastunów także nie którzy zachowali swojego początku ale którzy pozostawili własne mieszkanie na sądu wielkiego dnia więzami wiecznymi pod mrokiem zachował **7.** Jak Sodomia i Gomora i około nich miasta (w) podobny (do) tych sposób które oddały się nierządowi i które odeszły za ciałem innym są wyłożone (jako) przykład ognia wiecznego sprawiedliwość ponosząc **8.** Podobnie jednak i ci którzy są snom

oddani ciało wprawdzie kalają panowanie zaś odrzucają chwały zaś bluźnią **9.** zaś Michał władca zwiastunów gdy (z) oszczercą rozsądzając rozmawiał o Mojżesza ciele nie ośmielił się sądu wnieść bluźnierczego ale powiedział oby upomniał cię Pan **10.** Ci zaś jakich wprawdzie nie poznają bluźnią (o) jakich zaś zgodnie z naturą jak nierozumne zwierzęta wiedzą przez te są niszczeni **11.** Biada im bo drogą Kaina poszli i oszustwie Balaama zapłatą zostali wylani i (w) sporze Korego byli zgubieni **12.** Ci są na miłościach waszych wrzodami wspólnie uczując (z) wami bez obaw siebie samych pasąc chmury bezwodne przez wiatry które są przenoszone drzewa późnojesienne bezowocne dwukrotnie umarłszy które zostały wykorzenione **13.** fale dzikie morza pieniać się swoimi wstydami gwiazdy zbłąkane (dla) których mrok ciemności na wiek jest zachowany **14.** Prorokował zaś i im siódmy od Adama Henoch mówiąc oto przyszedł Pan wśród dziesiątków tysięcy świętych Jego **15.** uczynić sąd przeciw wszystkim i odsłonić wszystkie bezbożności ich za wszystkie dzieła bezbożności ich którymi czynili bezbożność i za wszystkie twarde które powiedzieli przeciw Niemu grzesznicy bezbożni **16.** Ci są szemrzącymi skarżącymi się na los według pożądlivości ich idącymi i usta ich mówi (mówią) nadmiernie dużo podziwającymi oblicza zysku przez wzgląd **17.** Wam zaś umiłowani niech będą przypomniane wypowiedzi które są wcześniej powiedziane przez wysłanników Pana naszego Jezusa Pomazańca **18.** że mówili wam że w ostatnim czasie będą szyderycy według swoich

pożałdliwości idący bezbożności **19.** Tymi są odłączający samych siebie zmysłowi Ducha nie mający **20.** Wy zaś umiłowani (w) najświętszej waszej wierze budując samych siebie w Duchu Świętym modląc się **21.** Siebie samych w miłości Boga zachowajcie czekając na miłosierdzie Pana naszego Jezusa Pomazańca do życia wiecznego **22.** i (dla) tych wprawdzie miejcie litość wąpiących **23.** tych zaś w strachu ratujcie od ognia porywając brzydząc się i przez ciało która jest splamiona tuniki **24.** zaś mogącemu ustrzec was nieupadłymi i postawić wobec chwały Jego nienagannymi z wesołością **25.** Jedynemu mądrymu Bogu Zbawicielowi naszemu chwała i wielkość moc i władza i teraz i na wszystkie wieki amen

Objawienie Jana

Rozdział 1

1. Objawienie Jezusa Pomazańca które dał mu Bóg (by) pokazać niewolnikom Jego co trzeba stać się w szybkości i oznaczył wysławszy przez zwiastuna Jego niewolnikowi Jego Janowi **2.** który poświadczył Słowo Boga i świadectwo Jezusa Pomazańca ile zarówno zobaczył **3.** szczęśliwy czytający i słuchający słów proroctwa i zachowujący w nim które jest napisane bowiem pora blisko **4.** Jan siedmiu zgromadzeniom w Azji łaska wam i pokój od (Tego) który jest i był i który przychodzi i od siedmiu duchów które jest (są) przed tronem Jego **5.** i od Jezusa Pomazańca świadek wierny pierworodny z martwych i przywódca królów ziemi który umiłował nas i który umył nas z grzechów naszych w krwi Jego **6.** i uczynił nas

królami i kapłanami Bogu i Ojcu Jego Jemu chwała i moc na wieki wieków amen 7. Oto przychodzi z chmurami i zobaczy Go każde oko i którzy Go przebili i będą uderzać się (w piersi) przez Niego wszystkie plemiona ziemi tak amen 8. Ja jestem alfa i omega początek i koniec mówi Pan który jest i był i który przychodzi Wszechmogący 9. Ja Jan i brat wasz i współuczestnik w ucisku i w Królestwie i wytrwałości Jezusa Pomazańca stałem się na wyspie która jest nazywana Patmos z powodu Słowa Boga i przez świadectwo Jezusa Pomazańca 10. Stałem się w Duchu w Pański dzień i usłyszałem za mną głos wielki jak trąby 11. mówiący Ja jestem alfa i omega pierwszy i ostatni i co widzisz napisz w zwoju i pošlij siedmiu zgromadzeniom w Azji do Efezu i do Smyrny i do Pergamonu i do Tiatyry i do Sardes i do Filadelfii i do Laodycei 12. I odwróciłem się widzieć głos który mówił ze mną i odwróciwszy się zobaczyłem siedem świeczników złotych 13. i w środku siedmiu świeczników podobnego Synowi człowieka który jest przyobleczony w sięgającą stóp i który jest przepasany na piersiach pasem złotym 14. zaś głowa Jego i włosy białe jakby wełna biała jak śnieg i oczy Jego jak płomień ognia 15. I stopy Jego podobne kadzidłu z mosiądzu jak w piecu które są rozpalone i głos Jego jak głos wód wielu 16. i mający w prawej Jego ręce gwiazd siedem i z ustach Jego miecz obosieczny ostry wychodzący i twarz Jego jak słońce świeci w mocy Jego 17. I gdy zobaczyłem Go upadłem do stóp Jego jak martwy i nałożył prawą Jego rękę na mnie mówiąc mi nie bój się Ja jestem

pierwszy i ostatni 18. i żyjący i stałem się martwy i oto żyjący jestem na wieki wieków amen i mam klucze piekła i śmierci 19. Napisz co zobaczyłeś i które są i które jest blisko stać się po tych 20. Tajemnica siedmiu gwiazd które zobaczyłeś na prawej mojej i siedem świeczników złotych siedem gwiazd zwiastunowie siedmiu zgromadzeń są i siedem świeczników które zobaczyłeś siedmioma zgromadzeniami są

Rozdział 2

1. Zwiastunowi efeskiego zgromadzenia napisz to mówi trzymający siedem gwiazd w prawicy Jego chodzący w środku siedmiu świeczników złotych 2. Znam dzieła twoje i trud twój i wytrwałość twoją i że nie możesz unieść złych i doświadczyłeś zapewniających być wysłannikami a nie są i znalazłeś ich fałszywymi 3. i zniosłeś i wytrwałość masz i z powodu imienia mojego trudziłeś się a nie zmęczyłeś się 4. Ale mam przeciw tobie że miłość twoją pierwszą opuściłeś 5. Pamiętaj więc skąd wypadłeś i opamiętaj się i pierwsze czyny uczyn jeśli zaś nie przychodzę (do) ciebie szybko i poruszę świecznik twój z miejsca jego jeśli nie opamiętałbyś się 6. Ale to masz że nienawidzisz uczynków nikolaitów których i Ja nienawidzę 7. Mający ucho niech usłyszy co Duch mówi zgromadzeniom zwyciężającemu dam mu zjeść z drzewa życia które jest w środku raju Boga 8. A zwiastunowi zgromadzenia smyrneńskiego napisz to mówi pierwszy i ostatni który stał się martwy i ożył 9. Znam twoje czyny i ucisk i ubóstwo bogaty zaś jesteś i bluźnienie (od) mówiących Judejczykami być sobie samym a nie

są ale zgromadzenie szatana **10**. Niczego bój się co masz cierpieć oto zamierza rzucić z was oszczerca do strażnicy aby zostalibyście wypróbowani i będziecie mieć ucisk dni dziesięć stawaj się wierny aż do śmierci a dam ci wieniec życia **11**. Mający ucho niech usłyszy co Duch mówi zgromadzeniom zwyciężający nie doznałby niesprawiedliwości od śmierci drugiej **12**. A zwiastunowi w Pergamonie zgromadzeniu napisz to mówi mający miecz obosieczny ostry **13**. Znam czyny twoje i gdzie zamieszkujesz gdzie tron szatana a trzymasz się imienia mojego i nie wyparłeś się wiary mojej i w dniach w których Antypas świadek mój wierny który został zabity u was gdzie zamieszkuje szatan **14**. Ale mam przeciw tobie trochę gdyż masz tam trzymających się nauki Balaama który nauczał Balaka rzucić zgorszenie przed synów Izraela zjeść ofiarowane bóstwom i popełniać nierząd **15**. Tak masz i ty trzymających się nauki nikolaitów których nienawidzę **16**. Opamiętaj się jeśli zaś nie przychodzę (do) ciebie szybko i będę wojować z nimi w mieczu ust moich **17**. Mający ucho niech usłyszy co Duch mówi zgromadzeniom zwyciężającemu dam mu zjeść z manny która jest ukryta i dam mu kamyk biały a na kamyku imię nowe które jest napisane które nikt poznał jeśli nie przyjmujący **18**. A zwiastunowi w Tiatyrze zgromadzeniu napisz to mówi Syn Boga mający oczy Jego jak płomień ognia i stopy Jego podobne kadzidłu z mosiądzu **19**. Znam twoje czyny i miłość i posługę i wiarę i wytrwałość twoją i czyny twoje i ostatnie większe (niż) pierwsze **20**. Ale mam przeciw tobie trochę że pozwalasz kobiecie

Jezebel nazywającą siebie prorokinią nauczać i być zwodzonymi moi niewolnicy (by) popełniać nierząd i ofiarowane bóstwom zjeść **21**. i dałem jej czas aby opamiętała się z nierządu jej a nie opamiętała się **22**. Oto Ja rzucam ją na łożę a cudzołożących z nią w ucisk wielki jeśli nie opamiętaliby się z uczynków ich **23**. I dzieci jej zabiję w śmierci i poznają wszystkie zgromadzenia że Ja jestem badający nerki i serca i dam wam każdemu według czynów waszych **24**. Wam zaś mówię i pozostałym w Tiatyrze ilu nie mają nauki tej i którzy nie poznali głębokości szatańskich jak mówią nie rzucam na was innego ciężaru **25**. Nadto co macie trzymajcie aż do kiedykolwiek przyszedłbym **26**. I zwyciężający i zachowujący aż do końca uczynków moich dam mu władzę nad poganami **27**. i będzie paść ich w lasce żelaznej jak naczynia gliniane jest kruszone (są kruszone) jak i Ja wziąłem od Ojca mojego **28**. i dam mu gwiazdę poranną **29**. Mający ucho niech usłyszy co Duch mówi zgromadzeniom

Rozdział 3

1. A zwiastunowi w Sardes zgromadzenia napisz to mówi mający siedem duchów Boga i siedem gwiazd znam twoje czyny że imię masz że żyjesz a martwy jesteś **2**. Stawaj się czuwający i utwierdź pozostałe które mają umrzeć nie bowiem znalazłem twoich czynów które są dopełnione przed Bogiem **3**. Pamiętaj więc jak wziąłeś i usłyszałeś i zachowuj i opamiętaj się jeśli więc nie czuwałbyś przyjdę na ciebie jak złodziej i nie wiedziałbyś jakiej godziny przyjdę na ciebie **4**. Masz trochę imion i w Sardes które

nie splamiły szat ich i będą chodzić ze Mną w białych gdyż godni są **5**. Zwycięzający ten okryje się w szaty białe i nie wymażę imienia jego ze zwoju życia i wyznam imię jego przed Ojcem moim i przed zwiastunami Jego **6**. Mający ucho niech usłyszy co Duch mówi zgromadzeniom **7**. A zwiastunowi w Filadelfii zgromadzenia napisz to mówi Święty Prawdziwy mający klucz Dawida otwierający i nikt zamyka a zamyka i nikt otwiera **8**. Znam twoje czyny oto dałem przed tobą drzwi które jest otworzone (które są otworzone) i nikt może zamknąć je gdyż małą masz moc a zachowałeś moje Słowo i nie wyparłeś się imienia mojego **9**. Oto daję ze zgromadzenia szatana (z) mówiących sobie samym Judejczykami być a nie są ale kłamią oto uczynię ich aby przyszliby i oddaliby cześć przed stopami twoimi i poznaliby że Ja umiłowałem cię **10**. Gdyż zachowałeś Słowo wytrwałości mojej i Ja ciebie zachowam od godziny próby mającej przyjść na świat zamieszkały cały doświadczyć zamieszkujących na ziemi **11**. Oto przychodzę szybko trzymaj co masz aby nikt odebrałby wieńca twojego **12**. Zwycięzający uczynię go filarem w świątyni Boga mojego i na zewnątrz nie wyszedłby jeszcze i napiszę na nim imię Boga mojego i imię miasta Boga mojego nowego Jeruzalem (które) schodzi z nieba od Boga mojego i imię moje nowe **13**. Mający ucho niech usłyszy co Duch mówi zgromadzeniom **14**. A zwiastunowi zgromadzenia laodejczyków napisz to mówi amen świadek wierny i prawdziwy początek stworzenia Boga **15**. Znam twoje czyny że ani zimny jesteś ani gorący obyś! zimny oby jesteś

lub gorący **16**. Tak że letni jesteś i ani zimny ani gorący zamierzam cię zwymiotować z ust moich **17**. Gdyż mówisz że bogaty jestem i wzbogaciłem się i niczego potrzebę mam a nie wiesz że ty jesteś nędzny i pożałowania godny i ubogi i niewidomy i nagi **18**. Radzę ci kupić ode Mnie złoto które jest wypalone z ognia aby wzbogaciłbyś się i szaty białe aby okryłbyś się i nie zostałby objawiony wstyd nagości twojej i maścią do oczu posmaruj oczy twoje aby widziałbyś **19**. Ja ilu jeśli okazywałbym czułość upominam i koryguję staraj się usilnie więc i opamiętaj się **20**. Oto stanąłem przy drzwiach i pukam jeśli ktoś usłyszałby głos mój i otworzyłby drzwi wejdę do niego i spożyję wieczrę z nim i on ze Mną **21**. Zwycięzający dam mu usiąść ze Mną na tronie moim jak i Ja zwyciężyłem i usiadłem z Ojcem moim na tronie Jego **22**. Mający ucho niech usłyszy co Duch mówi zgromadzeniom

Rozdział 4

1. Po te zobaczyłem i oto drzwi które jest otworzone (które są otworzone) w niebie i głos pierwszy który usłyszałem jak trąby mówiącej ze mną mówiący wejdź tu a pokażę ci co trzeba stać się po tych **2**. I zaraz stałem się w Duchu i oto tron był położony w niebie i na tronie siedzący **3**. A siedzący był podobny widzeniem kamieniowi jaspisowi i karneolowi i tęcza naokoło tronu podobna widzeniu szmaragdu **4**. I naokoło tronu tronów dwadzieścia i cztery i na tronach zobaczyłem dwudziestu i czterech starszych siedzących którzy są okryci w szatach białych i mieli na głowach ich wieńce złote **5**. I z tronu wychodzą błyskawice i grzmoty i głosy

i siedem lamp ognia które są zapalone przed tronem które są siedem duchy Boga 6. A przed tronem morze szkliste podobne kryształowi i na środku tronu i wokół tronu cztery istoty żywe będące pełnymi oczu z przodu i z tyłu 7. I istota żywa (ta) pierwsza podobna lwu a (ta) druga istota żywa podobna cielęciu a (ta) trzecia istota żywa mająca oblicze jak człowiek a (ta) czwarta istota żywa podobna orłowi lecącemu 8. I cztery istoty żywe jedno po sobie miały po skrzydeł sześć naokoło i z wewnątrz będące pełnymi oczu i odpoczynku nie mają dniem i nocą mówiąc Święty Święty Święty Pan Bóg Wszechmogący był i który jest i przychodzący 9. I kiedy dadzą istoty żywe chwałę i szacunek i dziękczynienie siedzącemu na tronie żyjącemu na wieki wieków 10. upadną dwudziestu i czterech starszych przed siedzącym na tronie i oddają cześć żyjącemu na wieki wieków i rzucają wieńce ich przed tronem mówiąc 11. Godny jesteś Panie wziąć chwałę i szacunek i moc gdyż Ty stworzyłeś wszystkie i przez wolę twoją są i zostały stworzone

Rozdział 5

1. I zobaczyłem na prawicy siedzącego na tronie zwój który jest zapisany od wewnątrz i od tyłu który jest opieczętowany pieczęciami siedmioma 2. I zobaczyłem zwiastuna mocnego głoszącego głosem wielkim kto jest godny otworzyć zwój i rozwiązać pieczęć jego 3. I nikt mógł w niebie ani na ziemi ani pod ziemią otworzyć zwoju ani patrzeć (na) niego 4. I ja płakałem wiele że nikt godny został znaleziony otworzyć i przeczytać zwój ani patrzeć (na) niego 5. I jeden ze starszych mówi mi nie płacz oto zwyciężył lew który jest z plemienia Judy korzeń

Dawida (by) otworzyć zwój i rozwiązać siedem pieczęci jego 6. I zobaczyłem i oto na środku tronu i czterech istot żywych i w środku starszych baranek który stoi jak który jest zabity brutalnie mający rogów siedem i oczu siedem które są siedem Boga duchy które są wysłane na całą ziemię 7. I przyszedł i wziął zwój z prawicy siedzącego na tronie 8. A gdy wziął zwój cztery istoty żywe i dwudziestu czterech starszych upadło przed barankiem mając każdy cytry i czasze złote które są pełne kadzenia które są modlitwy świętych 9. I śpiewają pieśń nową mówiąc godny jesteś wziąć zwój i otworzyć pieczęć jego gdyż zostałeś zabity brutalnie i kupiłeś Bogu nas w krwi twojej z każdego plemienia i języka i ludu i narodu 10. i uczyniłeś nas Bogu naszemu królami i kapłanami i będziemy królować na ziemi 11. I zobaczyłem i usłyszałem głos zwiastunów wielu dookoła tronu i istot żywych i starszych i była liczba ich dziesiątki tysięcy dziesiątków tysięcy i tysiące tysięcy 12. mówiący głosem wielkim godny jest baranek który jest zabity brutalnie wziąć moc i bogactwo i mądrość i siłę i szacunek i chwałę i błogosławieństwo 13. I wszelkie stworzenie które jest w niebie i na ziemi i pod ziemią i na morzu co jest i w nich wszystkie usłyszałem mówiące siedzącemu na tronie i barankowi błogosławieństwo i szacunek i chwała i moc na wieki wieków 14. A cztery istoty żywe mówiły amen i dwudziestu czterech starszych upadło i oddało cześć żyjącemu na wieki wieków

Rozdział 6

1. I zobaczyłem gdy otworzył baranek jedną z pieczęci i usłyszałem jedną z czterech istot

żywych mówiącą jak głosem grzmotu chodź i patrz **2**. I zobaczyłem i oto koń biały i siedzący na nim mający łuk i został dany mu wieniec i wyszedł zwyciężając i aby zwyciężyłby **3**. I gdy otworzył drugą pieczęć usłyszałem drugą istotę żywą mówiącą chodź i patrz **4**. I wyszedł inny koń ognistej czerwieni i siedzącemu na nim zostało dane mu wziąć pokój z ziemi i aby jedni drugich zabijaliby brutalnie i został dany mu miecz wielki **5**. I gdy otworzył trzecią pieczęć usłyszałem trzecią istotę żywą mówiącą chodź i patrz i zobaczyłem i oto koń czarny i siedzący na nim mający wagę w ręce jego **6**. I usłyszałem głos na środku czterech istot żywych mówiący kwarta pszenicy denara i trzy kwarty jęczmienia denara i oliwie i winu nie czyniłbyś niesprawiedliwości **7**. I gdy otworzył pieczęć czwartą usłyszałem głos czwartej istoty żywej mówiącej chodź i patrz **8**. I zobaczyłem i oto koń zielony i siedzący na nim imię jego śmierć i piekło podąży z nim i została dana im władza (by) zabić nad czwartą (częścią) ziemi w mieczu i w głodzie i w śmierci i przez zwierzęta ziemi **9**. I gdy otworzył piątą pieczęć zobaczyłem pod ołtarzem dusze (tych) którzy są brutalnie zabite z powodu Słowa Boga i z powodu świadectwa które mieli **10**. i krzyczeli głosem wielkim mówiąc aż do kiedy Władco Święty i Prawdziwy nie sądzisz i wymierzasz sprawiedliwość krwi naszej od zamieszkujących na ziemi **11**. I zostały dane każdemu długie szaty białe i zostało powiedziane im aby odpoczęliby jeszcze czas krótki aż do kiedy wypełni się i wspólniewolnicy ich i bracia ich zamierzający być zabitymi jak i oni **12**. I zobaczyłem gdy otworzył pieczęć

szóstą i oto trzęsienie ziemi wielkie stało się i słońce stało się czarne jak wór z włosów i księżyc stał się jak krew **13**. I gwiazdy nieba upadły na ziemię jak figowiec rzuca niedojrzałe figi jego przez wielki wiatr który jest poruszany **14**. i niebo zostało rozdzielone jak zwój który jest zwijany i wszelka góra i wyspa z miejsc ich zostały poruszone **15**. I królowie ziemi i dostojnicy i bogaci i trybuni i potężni i każdy niewolnik i każdy wolny ukryli siebie samych w jaskiniach i w skałach gór **16**. i mówią górcom i skałom padnijcie na nas i ukryjcie nas od oblicza siedzącego na tronie i od gniewu baranka **17**. gdyż przyszedł dzień wielki gniewu Jego i kto może zostać ostałym

Rozdział 7

1. A po tych zobaczyłem czterech zwiastunów stojących na czterech narożnikach ziemi trzymających cztery wiatry ziemi aby nie wiałby wiatr na ziemię ani na morze ani na wszelkie drzewo **2**. I zobaczyłem innego zwiastuna wchodzącego od wschodu słońca mającego pieczęć Boga żyjącego i krzyknął głosem wielkim czterem zwiastunom którym zostało dane im uczynić niesprawiedliwość ziemi i morzu **3**. mówiąc nie czynilibyście niesprawiedliwości ziemi ani morzu ani drzewom aż do kiedy opieczętowalibyśmy niewolników Boga naszego na czołach ich **4**. I usłyszałem liczbę którzy są opieczętowani sto czterdzieści cztery tysiące którzy są opieczętowani z każdego plemienia synów Izraela **5**. Z plemienia Judy dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani z plemienia Rubena dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani

z plemienia Gada dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani 6. Z plemienia Asera dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani z plemienia Neftalego dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani z plemienia Manassesu dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani 7. Z plemienia Symeona dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani z plemienia Lewiego dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani z plemienia Issachara dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani 8. Z plemienia Zabulona dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani z plemienia Józefa dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani z plemienia Beniamina dwanaście tysięcy którzy są opieczętowani 9. Po tych zobaczyłem i oto tłum wielki którego policzyć go nikt mógł z każdego narodu i plemion i ludzi i języków stojący przed tronem i przed barankiem którzy są okryci długimi szatami białymi i palmy w rękach ich 10. I krzyczący głosem wielkim mówiący zbawienie (w) Bogu naszemu siedzącym na tronie i barankowi 11. I wszyscy zwiastunowie stanęli wokół tronu i starszych i czterech istot żywych i padli przed tronem na oblicze ich i oddali cześć Bogu 12. mówiąc amen błogosławieństwo i chwała i mądrość i dziękczynienie i szacunek i moc i siła Bogu naszemu na wieki wieków amen 13. I odpowiedział jeden ze starszych mówiąc mi ci którzy są okryci długimi szatami białymi kim są i skąd przyszli 14. I powiedziałem mu panie ty wiesz i powiedział mi ci są przychodzący z ucisku wielkiego i wyprali długie szaty ich i wybielili je w krwi baranka 15. Dla- tego są przed tronem Boga i służą Mu dniem i nocą

w świątyni Jego i siedzący na tronie zamieszka nad nimi 16. Nie będą głodować już ani będą pragnąć już ani nie padłoby na nich słońce ani wszelki upał 17. gdyż baranek po- łożony w środku tronu będzie pasł ich i poprowadzi ich nad żyjącymi źródłami wód i zetrze Bóg każdą łzę z oczu ich

Rozdział 8

1. I kiedy otworzył pieczęć siódmą stała się cisza w niebie jak pół godziny 2. I zobaczyłem siedmiu zwiastunów którzy przed Bogiem stali i zostały dane im siedem trąb 3. I inny zwiastun przyszedł i został postawiony przy ołtarzu mając kadzielnicę złotą i zostało dane mu kadzideł wiele aby dałby modlitwom świętych wszystkich na ołtarz złoty przed tronem 4. I wszedł dym kadzideł modlitw świętych z ręki zwiastuna przed Bogiem 5. I wziął zwiastun kadzielnicę i napełnił ją z ognia ołtarza i rzucił na ziemię i stały się dźwięki i grzmoty i błyskawice i trzęsienie ziemi 6. I siedmiu zwiastunów mających siedem trąb przygotowali siebie aby zatrąbili 7. I pierwszy zwiastun zatrąbił i stał się grad i ogień który jest zmieszany krwią i został rzucony na ziemię i trzecia (część) drzew została spalona i cała trawa zielona została spalona 8. I drugi zwiastun zatrąbił i jak góra wielka ogniem która jest zapalona została rzucona w morze i stała się trzecia (część) morza krew 9. i umarła trzecia (część) stworzeń w morzu mających dusze i trzecia (część) statków została zniszczona 10. I trzeci zwiastun zatrąbił i spadła z nieba gwiazda wielka która jest zapalona jak lampa i spadła na trzecią (część) rzek i na źródła wód 11. I imię gwiazdy jest nazywane piołun i staje się trzecia (część)

wód w piołunie i liczni (z) ludzi umarli od wód
gdyż zostały uczynione gorzkimi **12.** I czwarty
zwiastun zatrąbił i została uderzona trzecia
(część) słońca i trzecia (część) księżyca i trzecia
(część) gwiazd aby zostały zaćmiona (część)
trzecia ich i dzień nie ukazałaby się (część)
trzecia jego i noc podobnie **13.** I zobaczyłem
i usłyszałem jednego zwiastuna lecącego
w środku nieba mówiącego głosem wielkim
biada biada biada zamieszkującym na ziemi od
pozostałych dźwięków trąby trzech zwiastunów
zamierzających trąbić

Rozdział 9

1. I piąty zwiastun zatrąbił i zobaczyłem gwiazdę
z nieba spadającą na ziemię i został dany mu
klucz studni otchłani **2.** I otworzył studnię
otchłani i wstąpił dym ze studni jak dym pieca
wielkiego i zostało zaćmione słońce i powietrze
z dymu studni **3.** I z dymu wyszły szarańcze do
ziemi i została dana im władza jak mają władzę
skorpiony ziemi **4.** I zostało powiedziane im aby
nie czyniłyby niesprawiedliwości trawie ziemi
ani wszelkiego zielonego ani wszelkiemu
drzewu jeśli nie ludziom samych którzy nie mają
pieczęci Boga na czołach ich **5.** I zostało dane im
aby nie zabiliby ich ale aby zostaliby dręczeni
miesiący pięć i męczarnia ich jak męczarnia (od)
skorpiona kiedy raziłby człowieka **6.** I w dniach
tych będą szukać ludzie śmierci a nie znajdą jej
i będą pragnąć umrzeć a ucieknie śmierć od nich
7. A podobne formy szarańczy podobne koniom
które są przygotowane do wojny i na głowach
ich jak wieńce podobne złotu i oblicza ich jak
oblicza ludzi **8.** I miały włosy jak włosy kobiet
a zęby ich jak lwów były **9.** I miały pancerze jak

pancerze żelazne i głos skrzydeł ich jak głos
rydwanów koni licznych biegających na wojnę
10. I mają ogony podobne skorpionom i żądła
było (były) w ogonach ich a władza ich uczynić
niesprawiedliwość ludziom miesiący pięć
11. i mają nad nimi króla zwiastuna otchłani
imię mu (po) hebrajsku Abaddon a w greckim
imię ma Apollon **12.** Biada jedno odeszło oto
przychodzą jeszcze dwa biada po tych
13. I szósty zwiastun zatrąbił i usłyszałem głos
jeden z czterech rogów ołtarza złotego przed
Bogiem **14.** mówiący szóstemu zwiastunowi
który miał trąbę rozwiąż czterech zwiastunów
którzy są związani nad rzeką wielką Eufratem
15. I zostali rozwiązani czterej zwiastunowie
którzy są przygotowani na (tę) godzinę i dzień
i miesiąc i rok aby zabiliby trzecią (część) ludzi
16. A liczba wojsk konnicy dwie dziesiątki
tysięcy dziesiątków tysięcy i usłyszałem liczbę
ich **17.** I tak zobaczyłem konie w widzeniu
i siedzących na nich mających pancerze
ognistych czerwieni i hiacyntowe i siarkawe
i głowy koni jak głowy lwów i z ust ich
wychodzi ogień i dym i siarka **18.** Przez trzech
tych zostali zabici trzecia (część) ludzi od ognia
i od dymu i od siarki wychodzącej z ust ich
19. Bowiem władza ich w ustach ich jest i w
ogonach ich bowiem ogony ich podobne węzom
mające głowy i w nich czynią niesprawiedliwość
20. A pozostali (z) ludzi którzy nie zostali zabici
w ciosach tych nie opamiętali się od dzieł rąk ich
aby nie oddaliby cześć demonom i bożkom
złotym i srebrnym i brązowym i kamiennym
i drewnianym które ani widzieć może (mogą) ani
słuchać ani chodzić **21.** I nie opamiętali się od

morderstw ich ani od czarów ich ani od nierządu
ich ani od kradzieży ich

Rozdział 10

1. I zobaczyłem innego zwiastuna mocnego schodzącego z nieba który jest okryty chmurą i tęczą nad głową i oblicze jego jak słońce i stopy jego jak filary ognia 2. i miał w ręce jego mały zwój który jest otworzony i położył stopę jego prawą na morzu zaś lewą na ziemi 3. i krzyknął głosem wielkim tak, jak lew ryczy i gdy krzyknął powiedziało siedem grzmotów swoimi głosami 4. I gdy powiedziało siedem grzmotów głosami swoimi miałem pisać i usłyszałem głos z nieba mówiący mi zapieczętuj co powiedziało siedem grzmotów i nie te napisałyś 5. I zwiastun którego zobaczyłem stojącego na morzu i na ziemi podniósł rękę jego ku niebu 6. I przysiągł na żyjącego na wieki wieków który stworzył niebo i (te) w nim i ziemię i (te) w niej i morze i (te) w nim że czas nie będzie już 7. ale w dniach głosu siódmego zwiastuna kiedy miałby trąbić i zostałyby dokonana tajemnica Boga jak ogłosił dobrą nowinę swoim niewolnikom prorokom 8. I głos który usłyszałem z nieba znów mówiący ze mną i mówiący odchodź weź mały zwój który jest otworzony w ręce zwiastuna stojącego na morzu i na ziemi 9. I odszedłem do zwiastuna mówiąc mu daj mi mały zwój i mówi mi weź i zjedz go i zgorzknienie twój żołądek ale w ustach twoich będzie słodki jak miód 10. I wziąłem mały zwój z ręki zwiastuna i zjadłem go i był w ustach moich jak miód słodki a gdy zjadłem go został uczyniony gorzkim żołądek mój 11. I mówi mi trzeba ci

znów prorokować nad ludami i narodami i językami i królami wieloma

Rozdział 11

1. I została dana mi trzcina podobna lasce i zwiastun stał mówiąc wstań i zmierz świątynię Boga i ołtarz i którzy oddają cześć w niej 2. I dziedziniec z zewnątrz świątyni odrzuć poza i nie go zmierzylbyś gdyż został dany poganom i miasto święte będą deptać miesiące czterdzieści dwa 3. I dam dwóm świadkom moim i będą prorokować dni tysiąc dwieście sześćdziesiąt którzy są okryci worami 4. Ci są dwa drzewa oliwne i dwa świeczniki przed Bogiem ziemi które stoją 5. i jeśli ktoś im chciałby uczynić niesprawiedliwość ogień wychodzi z ust ich i zjada wrogów ich i jeśli ktoś im chciałby uczynić niesprawiedliwość tak trzeba mu zostać zabitym 6. Ci mają władzę zamknąć niebo aby nie padały deszcz w dniach ich prorokowania i władzę mają nad wodami zmieniać je w krew i porazić ziemię każdym ciosem ilekroć jeśli chcieliby 7. I kiedy dokończyliby świadectwo ich zwierzę wchodzące z otchłani uczyni wojnę z nimi i zwycięży ich i zabije ich 8. I zwłoki ich na placu miasta wielkiego które jest nazywany duchowo Sodoma i Egipt gdzie i Pan nasz został ukrzyżowany 9. I będą patrzeć z ludów i plemion i języków i narodów zwłoki ich dni trzy i połowę i zwłokom ich nie pozwolą zostać położonymi do grobowców 10. I zamieszkujący na ziemi będą radować się nad nimi i zostaną rozweseleni i dary będą posyłać jedni drugim gdyż ci dwaj prorocy dręczyli zamieszkujących na ziemi 11. I po trzech dniach i połowie duch życia od Boga wszedł w nich i stanęli na stopach ich

i strach wielki spadł na widzących ich
12. I usłyszeli głos wielki z nieba mówiący im
wejdźcie tu i weszli do nieba w chmurze
i widzieli ich wrogowie ich **13.** I w tej godzinie
stało się trzęsienie ziemi wielkie i dziesiąta
(część) miasta upadła i zostali zabici w trzęsieniu
ziemi imiona ludzi tysięcy siedem a pozostali
przestraszonymi stali się i dali chwałę Bogu
nieba **14.** Biada drugie odeszło i oto biada trzecie
przychodzi szybko **15.** I siódmy zwiastun
zatrąbił i stały się głosy wielkie w niebie
mówiące stały się królestwa świata Pana naszego
i Pomazańca Jego i zakróluję na wieki wieków
16. I dwadzieścia i czterech starszych przed
Bogiem siedzących na tronach ich padli na
oblicza ich i oddali cześć Bogu **17.** mówiąc
dziękujemy Ci Panie Boże Wszechmogący
(Temu) który jest i był i którzy przychodzi że
wzięłeś moc twoją wielką i zakrólowałaś
18. I narody zostały rozgniewane i przyszedł
gniew twój i pora martwym zostać osądzonymi
i dać zapłatę niewolnikom Twoim prorokom
i świętym i bojącym się imienia Twojego
małymi i wielkimi i zniszczyć niszczących
ziemię **19.** I została otworzona świątynia Boga
w niebie i została ukazana arka przymierza Jego
w świątyni Jego i stały się błyskawice i głosy
i grzmoty i trzęsienie ziemi i grad wielki

Rozdział 12

1. I znak wielki został ukazany na niebie kobieta
która jest okryta słońcem a księżyc pod stopami
jej i na głowie jej wieniec gwiazd dwunastu
2. I w łonie mająca krzyczy rodząca w bólach
i która jest dręczona urodzić **3.** I został ukazany
inny znak na niebie i oto smok wielki ognistej

czerwieni mający głów siedem i rogów dziesięć
a na głowach jego diademów siedem **4.** I ogon
jego ciągnie trzecia (część) gwiazd nieba i rzucił
ich na ziemię i smok stał przed kobietą mającą
urodzić aby kiedy urodziłaby dziecko jej
pożarłby **5.** i urodziła syna mężczyznę który ma
paść wszystkie narody w lasce żelaznej i zostało
porwane dziecko jej do Boga i tronu Jego
6. I kobieta uciekła na pustkowie gdzie ma
miejsce które jest przygotowane od Boga aby
tam karmiliby ją dni tysiąc dwieście
sześćdziesiąt **7.** I stała się wojna na niebie
Michał i zwiastunowie jego wojowali ze
smokiem i smok wojował i zwiastunowie jego
8. I nie miały siły ani miejsce zostało znalezione
ich jeszcze na niebie **9.** I został rzucony smok
wielki wąż dawny który jest nazywany oszczerca
i szatan zwodzący świat zamieszkały cały został
rzucony na ziemię i zwiastunowie jego z nim
zostali rzuceni **10.** I usłyszałem głos wielki
mówiący na niebie teraz stało się zbawienie
i moc i Królestwo Boga naszego i władza
Pomazańca Jego że został zrzucony oskarżyciel
braci naszych oskarżający ich przed Bogiem
naszym dniem i nocą **11.** I oni zwyciężyli go
przez krew baranka i przez słowo świadectwa
ich i nie umiłowali duszy ich aż do śmierci
12. Dla- tego bądźcie rozweselone niebiosy i (ci)
w nich zamieszkującym biada zamieszkującym
ziemię i morze gdyż zszedł oszczerca do was
mający wzburzenie wielkie wiedząc że mały
czas ma **13.** I gdy zobaczył smok że został
zrzucony na ziemię prześladował kobietę która
urodziła mężczyznę **14.** I zostały dane kobiecie
dwa skrzydła orła wielkiego aby leciałaby na

pustkowie na miejsce jej gdzie jest karmiona tam porą i pór i połową pory z dała od oblicza węża **15.** I rzucił się wąż za kobietą z ust jego wodę jak rzekę aby tę przez rzekę niesioną uczyniłby **16.** I pomogła ziemia kobiecie i otworzyła ziemia usta jej i połknęła rzekę którą rzucił smok z ust jego **17.** I został rozgniewany smok na kobietę i odszedł uczynić wojnę z pozostałymi (z) nasienia jej zachowującymi przykazania Boga i mającymi świadectwo Jezusa Pomazańca

Rozdział 13

1. i zostałem postawiony na piasku morza i zobaczyłem z morza zwierzę wchodzące mające głów siedem i rogów dziesięć i na rogach jego dziesięć diademów i na głowach jego imię bluźnierstwa **2.** I zwierzę które zobaczyłem było podobne panterze i stopy jego jak niedźwiedzia i usta jego jak usta lwa i dał mu smok moc jego i tron jego i władzę wielką **3.** I zobaczyłem jedną (z) głów jego jak która jest zabita brutalnie do śmierci i cios śmierci jego został uleczony i zdziwiła się cała ziemia za zwierzęciem **4.** I oddali cześć smokowi który dał władzę zwierzęciu i oddali cześć zwierzęciu mówiąc kto podobny zwierzęciu kto może walczyć z nim **5.** I zostało dane (zostały dane) mu usta mówiące wielkie i bluźnierstwa i została dana mu władza uczynić miesiący czterdzieści dwa **6.** I otworzyło usta jego do bluźnierstwa przeciw Bogu zabluznić imieniu Jego i namiotowi Jego i w niebie zamieszkującym **7.** I zostało dane mu wojnę uczynić ze świętymi i zwyciężyć ich i została dana mu władza nad każdym plemieniem i językiem i narodem **8.** I będą oddawali cześć mu wszyscy zamieszkujący na

ziemi których nie jest napisane (są napisane) imiona w zwoju życia baranka który jest zabity brutalnie od założenia świata **9.** Jeśli ktoś ma ucho niech usłyszy **10.** Jeśli ktoś niewoli zbiera się do niewoli odchodzi jeśli ktoś w mieczu zabija trzeba jemu w mieczu zostać zabitym tu jest wytrwałość i wiara świętych **11.** i zobaczyłem inne zwierzę wchodzące z ziemi a miało rogi dwa podobne barankowi i mówiło jak smok **12.** i władzę pierwszego zwierzęcia całą czyni przed nim i czyni ziemię i zamieszkujących na niej aby oddaliby cześć zwierzęciu pierwszemu które zostało uleczone cios śmierci jego **13.** I czyni znaki wielkie aby i ogień czyniłby schodzić z nieba na ziemię przed ludźmi **14.** i zwodzi zamieszkujących na ziemi przez znaki które został dany (zostały dane) mu uczynić przed zwierzęciem mówiąc zamieszkującym na ziemi uczynić obraz zwierzęciu które ma ciosy miecza i ożyło **15.** I zostało dane mu dać ducha obrazowi zwierzęcia aby i przemówiłby obraz zwierzęcia i uczyniłoby ilu- kolwiek nie oddaliby cześć obrazowi zwierzęcia aby zostaliby zabici **16.** I czyni wszystkich małych i wielkich i bogatych i ubogich i wolnych i niewolników aby dałby im piętno na rękę ich prawą lub na czołach ich **17.** I aby nie ktoś mógłby kupić lub sprzedać jeśli nie mający piętno lub imię zwierzęcia lub liczbę imienia jego **18.** tu mądrość jest mający rozum niech oblicza liczbę zwierzęcia liczba bowiem człowieka jest i liczba jego sześćset sześćdziesiąt sześć

Rozdział 14

1. I zobaczyłem i oto baranek stojący na górze Syjon i z Nim sto czterdzieści cztery tysiące mające imię Ojca Jego które jest napisane na czołach ich 2. I usłyszałem głos z nieba jak głos wód wielu i jak głos grzmotu wielkiego i głos usłyszałem cytrzystów grających na cytrze na cytrach ich 3. I śpiewają jak pieśń nową przed tronem i przed czterema istotami żywymi i starszymi i nikt mógł nauczyć się pieśni jeśli nie sto czterdzieści cztery tysiące którzy są wykupieni z ziemi 4. Ci są którzy z kobietami nie zostali splamieni dziewice bowiem są ci są podążający za barankiem gdziekolwiek szedłby ci zostali wykupieni z ludzi pierwocina Bogu i barankowi 5. I w ustach ich nie zostało znalezione oszustwo nienaganni bowiem są przed tronem Boga 6. I zobaczyłem innego zwiastuna lecącego w środku nieba mającego dobrą nowinę wieczną ogłosić dobrą nowinę zamieszkujący na ziemi i każdemu narodowi i plemieniu i językowi i ludowi 7. mówiąc w głosie wielkim bójcie się Boga i dajcie Mu chwałę gdyż przyszła godzina sądu Jego i oddajcie cześć (Temu) który uczynił niebo i ziemię i morze i źródła wód 8. I inny zwiastun podążał mówiąc upadł upadł Babilon miasto wielkie gdyż z wina wzburzenia nierządu jego napoił wszystkie narody 9. I trzeci zwiastun podążał (po) nim mówiąc w głosie wielkim jeśli ktoś zwierzęciu oddaje cześć i obrazowi jego i bierze piętno na czole jego lub na rękę jego 10. I on wypije z wina wzburzenia Boga które jest mieszane nierozcieńczone w kielichu gniewu Jego i będzie dręczone w ogniu i siarce wobec świętych zwiastunów i przed barankiem

11. I dym męczarni ich wstępuje na wieki wieków i nie mają odpoczynku dniem i nocą oddający cześć zwierzęciu i obrazowi jego i jeśli ktoś bierze piętno imienia jego 12. Tu wytrwałość świętych jest tu zachowujący przykazań Boga i wiary Jezusa 13. I usłyszałem głos z nieba mówiący mi napisz szczęśliwi martwi w Panu umierający odtąd tak mówi Duch aby odpoczęli od trudów ich zaś czyny ich podąża z nimi 14. I zobaczyłem i oto chmura biała i na chmurze siedzący podobny Synowi człowieka mającemu na głowie jego wieniec złoty i w rękę Jego sierp ostry 15. I inny zwiastun wyszedł ze świątyni krzycząc w wielkim głosie siedzącemu na chmurze poślij sierp twój i żnij gdyż przyszła twoja godzina żąć gdyż zostało wysuszone żniwo ziemi 16. I rzucił siedzący na chmurze sierp jego na ziemię i została żęta ziemia 17. I inny zwiastun wyszedł ze świątyni w niebie mający i on sierp ostry 18. I inny zwiastun wyszedł od ołtarza mający władzę nad ogniem i zawołał krzykiem wielkim mającemu sierp ostry mówiąc poślij twój sierp ostry i zbierz kiście winorośli ziemi gdyż dojrzały winne-grona jej 19. I rzucił zwiastun sierp jego na ziemię i zebrał winorośl ziemi i rzucił do tłoczni wzburzenia Boga wielkiego 20. I została deptana tłocznia poza miastem i wyszła krew z tłoczni aż do wędzideł koni od stadiów tysiąc sześćset

Rozdział 15

1. I zobaczyłem inny znak na niebie wielki i niezwykły zwiastunów siedmiu mających ciosów siedem ostatnich gdyż w nich zostanie dokonane wzburzenie Boga 2. I zobaczyłem jak

morze szkliste które jest zmieszane z ogniem i zwyciężających ze zwierzęciem i z obrazem jego i z piętnem jego z liczbą imienia jego stojących nad morzem szklistym mających cytry Boga 3. I śpiewają pieśń Mojżesza niewolnika Boga i pieśń baranka mówiąc wielkie i niezwykle czyny Twoje Panie Boże Wszechmogący sprawiedliwe i prawdziwe drogi Twoje Królu świętych 4. Kto nie bałby się Ciebie Panie i wślawiłby imię Twoje gdyż jedyny świętobliwy gdyż wszystkie narody przyjdą i będą oddawały cześć przed Tobą gdyż sprawiedliwe czyny Twoje zostały ujawnione 5. I po tych zobaczyłem i oto została otworzona świątynia namiotu świadectwa w niebie 6. I wyszło siedmiu zwiastunów mających siedem ciosów ze świątyni które są przyobleczone lnem czystym i lśniącym i który jest przepasany o piersi pasami złotymi 7. I jedno z czterech istot żywych dało siedmiu zwiastunom siedem czasz złotych które są pełne wzburzenia Boga żyjącego na wieki wieków 8. i została napełniona świątynia dymem od chwały Boga i od mocy Jego i nikt mógł wejść do świątyni aż zostałyby dokonane siedem ciosy siedmiu zwiastunów

Rozdział 16

1. I usłyszałem głos wielki ze świątyni mówiący siedmiu zwiastunom odchodźcie i wylewajcie czasie wzburzenia Boga na ziemię 2. I odszedł pierwszy i wylał czaszę jego na ziemię i stał się wrzód zły i złośliwy na ludzi mających piętno zwierzęcia i obraz jego którzy czczą 3. i drugi zwiastun wylał czaszę jego na morze i stała się krew jak martwego i każda dusza żyjąca umarła

w morzu 4. I trzeci zwiastun wylał czaszę jego na rzeki i na źródła wód istała się krew 5. I usłyszałem zwiastuna wód mówiącego sprawiedliwy Panie jesteś który jesteś i byłeś i który będziesz świętobliwy że te osądziłeś 6. gdyż krew świętych i proroków wylali i krew im dałeś wypić godni bowiem są 7. I usłyszałem inny od ołtarza mówiący tak Panie Boże Wszechmogący prawdziwe i sprawiedliwe sądy Twoje 8. I czwarty zwiastun wylał czaszę jego na słońce i zostało dane mu spalić ludzi w ogniu 9. I zostali spieczeni ludzie upałem wielkim i bluźnili imieniu Boga mającego władzę nad ciosami tymi i nie opamiętali się dać Mu chwałę 10. I piąty zwiastun wylał czaszę jego na tron zwierzęcia i stało się królestwo jego które jest zaćmione i gryźli języki ich z bólu 11. i bluźnili Bogu nieba za bóle ich i za wrzody ich i nie opamiętali się od czynów ich 12. I szósty zwiastun wylał czaszę jego na rzekę wielką Eufrat i została wysuszona woda jej aby zostałyby przygotowana droga królów ze wschodów słońca 13. I zobaczyłem z ust smoka i z ust zwierzęcia i z ust fałszywego proroka duchy trzy nieczyste podobne żabom 14. Są bowiem duchy demonów czyniące znaki które wychodzi do królów ziemi i świata zamieszkałego całego zebrać ich na wojnę dnia tego wielkiego Boga Wszechmogącego 15. Oto przychodzę jak złodziej szczęśliwy czuwający i zachowujący szat jego aby nie nagi chodziłby i widzieliby bezwstyd jego 16. i zebrał ich na miejsce który jest nazywany (po) hebrajsku Armageddon 17. I siódmy zwiastun wylał czaszę jego w powietrze i wyszedł głos wielki od

świątyni nieba od tronu mówiący stało się **18.** I stały się głosy i grzmoty i błyskawice i trzęsienie ziemi stało się wielkie jakie nie stało się od kiedy ludzie stali się na ziemi tak wielkie trzęsienie ziemi tak wielkie **19.** I stało się miasto wielkie na trzy części i miasta narodów upadły i Babilon wielki został przypomniany przed Bogiem dać mu kielich wina wzburzenia gniewu Jego **20.** I każda wyspa uciekła i góry nie zostały znalezione **21.** I grad wielki jak ważący talent schodzi z nieba na ludzi i bluźnili ludzie Bogu za cios gradu gdyż wielki jest cios jego bardzo

Rozdział 17

1. I przyszedł jeden z siedmiu zwiastunów mających siedem czasz i powiedział ze mną mówiąc mi przyjdź pokażę ci wyrok nierządnicy wielkiej siedzącej nad wodami wieloma **2.** z którą oddali się nierządowi królowie ziemi i zostali upojeni z wina nierządu jej zamieszkujący ziemię **3.** I przeniósł mnie na pustkowiu w duchu i zobaczyłem kobietę siedzącą na zwierzęciu szkarłatnym które jest pełne imion bluźnierstwa mającym głów siedem i rogów dziesięć **4.** A kobieta była która jest okryta purpurą i szkarłatem i która jest wyzłocona złotem i kamieniem drogim i perłami mająca złoty kielich w ręce jej który jest pełen ohyd i nieczystości nierządu jej **5.** I na czole jej imię które jest napisane tajemnica Babilon wielki matka nierządnic i ohyd ziemi **6.** I zobaczyłem kobietę pijącą z krwi świętych i z krwi świadków Jezusa i zdziwiłem się zobaczywszy ją zdziwienie wielkie **7.** I powiedział mi zwiastun dla- czego zdziwiłeś się ja ci powiem tajemnicę kobiety i zwierzęcia niosącego ją mającego

siedem głów i dziesięć rogów **8.** Zwierzę które zobaczyłeś było i nie jest i ma wychodzić z otchłani i na zgubę odchodzić i zdziwią się zamieszkujący na ziemi których nie jest napisane (są napisane) imiona na zwoju życia od założenia świata patrzący (na) zwierzę które jakoś było i nie jest chociaż jest **9.** Tu umysł mający mądrość siedem głów górami są siedmioma gdzie kobieta siedzi na nich **10.** I królów siedmiu są (jest) pięciu upadło i jeden jest inny jeszcze nie przyszedł i kiedy przyszedłby mało jemu trzeba pozostać **11.** A zwierzę które było i nie jest i on ósmym jest i od siedmiu jest i ku zgubie odchodzi **12.** A dziesięć rogów które zobaczyłeś dziesięcioma królami są którzy królestwa jeszcze nie wzięli ale władzę jak królowie (na) jedną godzinę przyjmują ze zwierzęciem **13.** Ci jedno mniemanie mają a moc i władzę swoją zwierzęciu podają **14.** Ci z barankiem będą wojować a baranek zwycięży ich gdyż Pan panów jest i Król królów a (ci) z nim powołani i wybrani i wierni **15.** I mówi mi wody które zobaczyłeś gdzie nierządnica siedzi ludy i tłumy są i narody i języki **16.** A dziesięć rogów które zobaczyłeś na zwierzęciu ci znienawidzą nierządnicę i która jest spustoszoną uczynią ją i nagą i ciała jej zjedzą i ją spalą w ogniu **17.** Bowiem Bóg dał w serca ich uczynić mniemanem jego i uczynić jednym mniemanem i dać królowanie (nad) nimi zwierzęciu aż zostałyby dokonane (zostałyby dokonane) wypowiedzi Boga **18.** A kobieta którą zobaczyłeś jest miasto wielkie mające królowanie nad królami ziemi

Rozdział 18

1. A po tych zobaczyłem innego zwiastuna schodzącego z nieba mającego władzę wielką i ziemia została oświetlona od chwały jego
2. I krzyknął w sile głosu wielkiego mówiąc upadł upadł Babilon wielki i stał się mieszkanie demonów i strażnica wszelkiego ducha nieczystego i strażnica wszelkiego ptaka nieczystego i który jest obrzydliwy 3. gdyż z wina wzburzenia nierządu jego pił (piły) wszystkie narody i królowie ziemi z nim oddali się nierządowi i kupcy ziemi z mocy przepychu jego wzbogacili się 4. I usłyszałem inny głos z nieba mówiący wyjdźcie z niego ludu mój aby nie zostalibyście współuczestnikami grzechów jego i aby nie otrzymalibyście z ciosów jego 5. gdyż zostały przyłączone jego grzechy aż do nieba i pamiętał Bóg czyny bezprawia jego 6. Oddajcie mu jak i on oddał wam i podwójcie jego podwójne według czynów jego w kielichu którym zmieszał mieszajcie mu podwójnie 7. Ile oddał chwałę sobie i żył w przepychu tak wielki dajcie mu męczarnię i boleść gdyż w sercu jego mówi siedzę królowa i wdowa nie jestem i boleści nie zobaczyłabym 8. Dla- tego w jednym dniu przyjdą ciosy jego śmierć i boleść i głód i w ogniu zostanie spalony gdyż mocny Pan Bóg sądzący go 9. I zapłaczą (nad) nim i uderzą się (w piersi) nad nim królowie ziemi z nim którzy oddawali się nierządowi i którzy żyli w przepychy kiedy widzieliby dym pożaru jego 10. z daleka stojący z powodu strachu (przed) męczarnią jego mówiąc biada biada miasto wielkie Babilon miasto mocne gdyż w jedną godzinę przyszedł sąd twój 11. I kupcy

ziemi płaczą i boleją nad nim gdyż ładunek ich nikt kupuje już nie 12. Ładunek złota i srebra i kamienia drogiego i perły i cienkiego lnu i purpury i jedwabiu i szkarłatu i wszelkiego drzewa cytrusowego i wszelkiego naczynia z kości słoniowej i wszelkiego naczynia z drzewa najdroższego i miedzi i żelaza i marmuru 13. i cynamonu i kadzideł i olejku i kadzidła i wina i oliwy i czystej mąki psennej i pszenicy i zwierząt i owiec i koni i rydwanów i ciał i dusz ludzi 14. I dojrzały owoc pożądlivości duszy twojej odeszło od ciebie i wszystkie bogate i lśniące odeszło od ciebie i już nie nie znalazłoby je 15. Kupcy tych (ci) którzy bogacili się z niego z daleka staną z powodu strachu (przed) męczarnią jego płacząc i smucąc się 16. i mówiący biada biada miasto wielkie które jest okryte cienkim lnem i purpurą i szkarłatem i które jest wyzłocone w złocie i kamieniu drogim i perłami 17. gdyż (w) jednej godzinie zostało spustoszone tak wiele bogactwo i każdy sternik i każdy na statkach zespół i żeglarze i ilu (na) morzu pracują z daleka stanęli 18. I krzyczeli widząc dym pożaru jego mówiąc które podobne (temu) miastu wielkiemu 19. I rzucili pył na głowy ich i krzyczeli płacząc i smucąc się mówiący biada biada miasto wielkie w którym wzbogacili się wszyscy mający statki na morzu z dostatku jego gdyż (w) jednej godzinie został spustoszony 20. Bądź rozweselone nad nią niebo i święci wysłannicy i prorocy że osądził Bóg wyrok wasz z nim 21. I podniósł jeden zwiastun mocny kamień jak kamień młyński wielki i rzucił w morze mówiąc tak (z) przemocą zostanie rzucony Babilon

wielkie miasto i nie zostałyby znalezione już
22. I głos cytrzystów i muzyków i flecistów
i trębaczy nie zostałyby usłyszany w tobie już
i wszelki rzemieślnik wszelkiego rzemiosła nie
zostałby znaleziony w tobie już i głos kamienia
młyńskiego nie zostałyby usłyszany w tobie już
23. I światło lampy nie zostałyby ukazane
w tobie jeszcze i głos oblubieńca i oblubienicy
nie zostałyby usłyszany w tobie już gdyż kupcy
twoi byli dostojnicy ziemi gdyż w czarze twoim
zostały zwiedzione wszystkie narody **24.** i w nim
krew proroków i świętych została znaleziona
i wszystkich którzy są brutalnie zabici na ziemi

Rozdział 19

1. A po tych usłyszałem głos tłumu wielkiego
wielki w niebie mówiących alleluja zbawienie
i chwała i szacunek i moc Pana Boga naszego
2. gdyż prawdziwe i sprawiedliwe sądy Jego
gdyż osądził nierządnicę wielką która niszczyła
ziemię w nierządzie jej i wymierzył
sprawiedliwość krwi niewolników Jego z ręki jej
3. I powtórnie powiedzieli alleluja i dym jej
wstępuje na wieki wieków **4.** I upadli starszych
dwudziestu i czterech i cztery istoty żywe
i oddali cześć Bogu siedzącemu na tronie
mówiąc amen alleluja **5.** I głos od tronu wyszedł
mówiący chwalcie Boga naszego wszyscy
niewolnicy Jego i bojący się Go i mali i wielcy
6. I usłyszałem jak głos tłumu wielkiego i jak
głos wód wielu i jak głos grzmotów mocnych
mówiących alleluja gdyż zakrólował Pan Bóg
Wszechmogący **7.** Radowalibyśmy się
i weselilibyśmy się i (od)dalibyśmy chwałę Mu
gdyż przyszło wesele Baranka i żona Jego
przygotowała siebie **8.** i zostało dane jej aby

okryłaby się cienkim lnem czystym i lśniącym
bowiem cienki len sprawiedliwe czyny jest (są)
świętych **9.** I mówi mi napisz szczęśliwi na
wieczność weselną Baranka którzy są zaproszeni
i mówi mi te słowa prawdziwe są Boga
10. I upadłem przed stopami jego oddać cześć
mu i mówi mi patrz nie współniewolnik twój
jestem i braci twoich mających świadectwo
Jezusa Bogu oddaj cześć bowiem świadectwo
Jezusa jest duch proroctwa **11.** I zobaczyłem
niebo które jest otworzone i oto koń biały
i siedzący na nim który jest nazywany wierny
i prawdziwy a w sprawiedliwości sędzi i wojuje
12. zaś oczy Jego jak płomień ognia i na głowie
Jego diademy liczne mający imię które jest
napisane którego nikt zna jeśli nie On
13. A który jest okryty płaszczem która jest
zamoczona krwią i jest nazywane imię Jego
Słowo Boga **14.** A wojska w niebie podążało za
Nim na koniach białych które są przyobleczone
cienkim lnem białym i czystym **15.** I z ust Jego
wychodzi miecz ostry aby w nim uderzyłyby
narody i sam będzie pasł ich w lasce żelaznej
i sam depcze tłocznę winą wzburzenia i gniewu
Boga Wszechmogącego **16.** I ma na płaszczu i na
biodrze Jego imię które jest napisane Król
królów i Pan panów **17.** I zobaczyłem jednego
zwiastuna stojącego w słońcu i krzyknął głosem
wielkim mówiąc wszystkim ptakom latającym
w środku nieba chodźcie i bądźcie zebranymi na
wieczność wielkiego Boga **18.** aby zjedlibyście
ciała królów i ciała trybunów i ciała mocnych
i ciała koni i siedzących na nich i ciała
wszystkich wolnych zarówno i niewolników
i małych i wielkich **19.** I zobaczyłem zwierzę

i królów ziemi i wojska ich które są zebrane uczynić wojnę z siedzącym na koniu i z wojskiem Jego **20**. i zostało schwytane zwierzę a po- tem fałszywy prorok który uczynił znaki przed nim w których zwiódł (tych) którzy wzięli piętno zwierzęcia i czczących obrazowi jego żyjący zostali wrzuceni dwaj do jeziora ognia które są zapalone w siarce **21**. I pozostali zostali zabici w mieczu siedzącego na koniu wychodzącym z ust Jego i wszystkie ptaki zostały nasycone z ciał ich

Rozdział 20

1. I zobaczyłem zwiastuna schodzącego z nieba mającego klucz otchłani i łańcuch wielki w ręce jego **2**. I chwycił smoka węża dawnego który jest oszczerca i szatan i związał go (na) tysiąc lat **3**. I rzucił go do otchłani i zamknął go i opieczętował na nim aby nie zwiódłby narody już aż zostałyby dokonane tysiąc lat i po tych trzeba on zostać rozwiązany krótki czas **4**. I zobaczyłem trony i usiedli na nich i wyrok został dany im i dusz które są ścięte toporem z powodu świadectwa Jezusa i z powodu Słowa Boga i którzy nie oddali cześć zwierzęciu ani obrazowi jego i nie przyjęli piętno na czoło ich i na rękę ich i ożyli i zakrólowali z Pomazańcem tysiąc lat **5**. zaś pozostali (z) martwych nie ożyli aż zostałyby dokonane tysiąc lat to powstanie pierwsze **6**. Szczęśliwy i święty mający udział w powstaniu pierwszym nad tymi śmierć druga nie ma władzy ale będą kapłani Boga i Pomazańca i będą królować z Nim tysiąc lat **7**. I kiedy zostałyby dokonane tysiąc lat zostanie rozwiązany szatan ze strażnicy jego **8**. i wyjdzie wprowadzić w błąd narody na czterech rogach

ziemi Goga i Magoga zebrać ich na wojnę których liczba jak piasek morza **9**. I weszli na szerokość ziemi i otoczyli obóz świętych i miasto które jest umiłowane i zszedł ogień od Boga z nieba i pożarł ich **10**. A oszczerca zwodzący ich został wrzucony do jeziora ognia i siarki gdzie zwierzę i fałszywy prorok i będą dręczeni dniem i nocą na wieki wieków **11**. I zobaczyłem tron biały wielki i siedzącego na nim którego od oblicza uciekła ziemia i niebo i miejsce nie zostało znalezione im **12**. I zobaczyłem martwych małych i wielkich stojących przed Bogiem i zwoje zostały otworzone i zwój inny został otworzony który jest życia i zostali osądzeni martwi z (tych) którzy są zapisani w zwojach według czynów ich **13**. I dało morze w nim martwych i śmierć i piekło dały w nich martwych i zostali osądzeni każdy według czynów ich **14**. I śmierć i piekło zostały wrzucone do jeziora ognia to jest druga śmierć **15**. I jeśli ktoś nie został znaleziony w zwoju życia który jest zapisany został wrzucony do jeziora ognia

Rozdział 21

1. I zobaczyłem niebo nowe i ziemię nową bowiem pierwsze niebo i pierwsza ziemia przeminęły i morze nie jest już **2**. I ja Jan zobaczyłem miasto święte Jeruzalem nowe schodzące od Boga z nieba które jest przygotowane jak oblubienica która jest przystrojona mężowi jej **3**. I usłyszałem głos wielki z nieba mówiący oto namiot Boga z ludźmi i zamieszka z nimi i oni ludy Jego będą i On Bóg będzie z nimi Bóg ich **4**. I zetrze Bóg wszelką łzę z oczu ich i śmierć nie będzie już ani

boleść ani krzyk ani ból nie będzie już gdyż pierwsze odeszły **5.** I powiedział siedzący na tronie oto nowe wszystkie czynię i mówi mi napisz gdyż te słowa prawdziwe i wierne są **6.** I powiedział mi staję się Ja jestem alfa i omega początek i koniec Ja pragnącemu dam ze źródła wody życia darmo **7.** Zwycięzający odziedziczy wszystkie i będę mu Bóg i on będzie mi syn **8.** Tchórzliwym zaś i niewierzącym i czyniącym obrzydliwości i mordercom i rozpustnikom i czarownikom i bałwochwalcom i wszelkim kłamliwym udział ich w jeziorze który jest zapalony ogniem i siarką to jest druga śmierć **9.** I przyszedł do mnie jeden (z) siedmiu zwiastunów mających siedem czasz które są pełne siedmioma ciosami ostatnimi i mówił ze mną mówiąc przyjdź pokażę ci oblubienicę Baranka żonę **10.** I przeniósł mnie w duchu na górę wielką i wysoką i pokazał mi miasto wielkie święte Jeruzalem schodzące z nieba od Boga **11.** mające chwałę Boga i światło jego podobny kamieniowi najdroższemu jak kamieniowi jaspisu który jest jasny jak kryształ **12.** Mające zarówno mur wielki i wysoki mające bram dwanaście i na bramach zwiastunów dwunastu i imiona które są napisane co jest dwanaście plemion synów Izraela **13.** Od wschodu bramy trzy od północy bramy trzy od południa bramy trzy i od zachodów bramy trzy **14.** A mur miasta mający fundamentów dwanaście a na nich imiona dwunastu wysłanników Baranka **15.** A mówiący ze mną miał trzecinę złotą aby zmierzyłby miasto i bramy jego i mur jego **16.** A miasto czworokąt leży i długość jego tak długa jest jak długa

i szerokość i zmierzył miasto trzecią na stadiów dwanaście tysięcy długość i szerokość i wysokość jego równa jest **17.** I zmierzył mur jego sto czterdzieści cztery łokcie miarą człowieka co jest zwiastuna **18.** I był budulec mur jego jaspis i miasto złoto czyste podobne szkłu czystemu **19.** A fundamenty muru miasta wszelkim kamieniem drogim które są przystrojone fundament pierwszy jaspis drugi szafir trzeci chalcedon czwarty szmaragd **20.** piąty sardoniks szósty karneol siódmy chryzolit ósmy beryl dziewiąty topaz dziesiąty chryzopraz jedenasty hiacynt dwunasty ametyst **21.** i dwanaście bram dwunastoma perłami po jednej każda brama była z jednej perły a plac miasta złoto czyste jak szkło przezroczyste **22.** A świątyni nie zobaczyłem w nim bowiem Pan Bóg Wszechmogący świątynia jego jest i Baranek **23.** A miasto nie potrzebę ma słońca ani księżyca aby ukazywałyby się w nim bowiem chwała Boga oświeciła go i lampa jego Baranek **24.** A narody które są zbawiane w świetle jego będą chodzić i królowie ziemi niosą chwałę i szacunek ich do niego **25.** A bramy jego nie zostałyby zamykane dniem noc bowiem nie będzie tam **26.** I zaniosą chwałę i szacunek narodów do niego **27.** I nie weszłoby do niego wszelkie które jest pospolite i czyniący ohydę i kłamstwo jeśli nie którzy są zapisani w zwoju życia Baranka

Rozdział 22

1. I pokazał mi czystą rzekę wody życia lśniąca jak kryształ wychodzącą z tronu Boga i Baranka
2. Na środku placu jego i rzeki stąd i stąd drzewo życia czyniące owoców dwanaście po miesiącu

jednego każdego oddające owoc jego a liście drzewa ku leczeniu narodów **3.** I wszelkie przekleństwo nie będzie już a tron Boga i Baranka w nim będzie i niewolnicy Jego będą służyć Mu **4.** I zobaczą oblicze Jego i imię Jego na czołach ich **5.** I nocy nie będzie tam i potrzeby nie mają lampy i światła słońca gdyż Pan Bóg oświeca ich i będą królować na wieki wieków **6.** I powiedział mi te słowa wierne i prawdziwe i Pan Bóg świętych proroków wysłał zwiastuna Jego pokazać niewolnikom Jego co trzeba stać się w szybkości **7.** Oto przychodzę szybko szczęśliwy zachowujący słów prorocstwa zwoju tego **8.** A Ja Jan patrzący na te i słuchający i gdy usłyszałem i zobaczyłem upadłem oddać cześć przed stopami zwiastuna ukazującego mi te **9.** I mówi mi patrz nie współniewolnik twój bowiem jestem i braci twoich proroków i zachowujących słów zwoju tego Bogu oddaj cześć **10.** I mówi mi nie zapieczętowałbyś słów prorocstwa zwoju tego gdyż pora blisko jest **11.** Czyniący niesprawiedliwość niech czyni niesprawiedliwość jeszcze a który jest brudny niech będzie brudny jeszcze a sprawiedliwy niech zostanie uczyniony sprawiedliwym jeszcze i święty niech zostanie uświęcony jeszcze **12.** I oto przychodzę szybko i zapłata moja ze mną (by) oddać każdemu jak dzieło jego będzie **13.** Ja jestem alfa i omega początek i koniec pierwszy i ostatni **14.** Szczęśliwi czyniący przykazania Jego aby będzie władza ich nad drzewem życia i bramami weszliby do miasta **15.** Na zewnątrz zaś psy i czarownice i nierządnicy i mordercy i bałwochwalcy i każdy

lubiący i czyniący kłamstwo **16.** Ja Jezus posłałem zwiastuna mojego zaświadczyć wam te w zgromadzeniach Ja jestem korzeń i ród Dawida gwiazda lśniąca i poranna **17.** A duch i oblubienica mówią przyjdź i słuchający niech powie przyjdź i pragnący niech przyjdzie i chcący niech weźmie wodę życia darmo **18.** Zaświadczam razem bowiem każdemu słuchającemu słów prorocstwa zwoju tego jeśli ktoś dołożyłby do tych nałoży Bóg na niego ciosów które są zapisane w zwoju tym **19.** I jeśli ktoś zabrałby ze słów zwoju prorocstwa tego zabierze Bóg udział jego ze zwoju życia i z miasta świętego i które są zapisane w zwoju tym **20.** Mówi świadczący te tak przychodzę szybko amen tak chodź Panie Jezu **21.** Łaska Pana naszego Jezusa Pomazańca ze wszystkimi wami amen

Textus Receptus Oblubienicy - Ewangeliczny Przekład Nowego Testamentu